

27. 05. 2015. godine

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani prešedniče Vlade i članovi četrdesete Vlade Crne Gore, otvaram šestu posebnu šednicu prolječnog zasijedanja u 2015.godini, premijerski sat i poslanička pitanja.

Redosled je malo izmijenjen, ali svakako i dalje će prvi biti kolega Simović, Klub samostalnih poslanika će biti drugi, onda kolega Banović, jer nam se broj članova klubova promijenio, tako da je to redosljed za početak, a ostalo je po ustaljenom redu.

Kolega Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine.

U ime Kluba poslanika Demokratske partije socijalista, predsjedniku Vlade postavljam pitanje:

Kako se odražava opstrukcija realizacije razvojnih projekata na finansijska, ekonomska i ukupna društvena kretanja?

Imajući u vidu sve što se dešavalo, i proteklih dana, nastavlja se opstrukcija razvojnih projekata. Propuštenim razvojnim šansama, izgleda da se priključuju i Mamula i Buljarica, o čemu govore rasprava i glasanje na skupštinskim odborima, kao i učestala javna prepiska kada je u pitanju Mamula i orkestrirana negativna medijska kampanja u slučaju Buljarice.

Epilog svega ovoga je da će, pored stotina miliona eura investicija i više stotina novih radnih mjesta, izostati i dugoročni izdašni budžetski prihodi.

Dakle, sada je već jasno da nijesu u pitanju pojedinačni primjeri zastoja ili neuspješne realizacije investicione namjere. Jasno je da nijesu u pitanju ni jedna ni dvije plaže, da nije u pitanju ni gdje je investiciona destinacija, niti destinacija iz koje dolazi investitor.

Jasno je da je u pitanju pokušaj zaustavljanja svega što znači razvoj, svih projekata za koje su zainteresovani prestižni investitori, svega što predstavlja potencijalna nova radna mjesta, svega što su potencijalni dugoročni održivi budžetski prihodi. Budžetski prihodi koji treba da obezbijede nove razvojne projekte, posebno na sjeveru, veće plate i bolje uslove u zdravstvu i prosvjeti, veću podršku kulturi i sportu, izdašniju socijalnu podršku i sve ono što jedno društvo čini naprednim.

Sa destrukcijom se pokušalo i kod auto-puta, kod najvećeg infrastrukturnog projekta u istoriji Crne Gore, ali na sreću, nije se uspjelo u tome. Brojne potvrde ispravnosti i značaja tog projekta dolaze od relevantnih međunarodnih institucija i sa evropskih adresa, sa kojih je već najavljena konkretna finansijska podrška realizaciji regionalnih infrastrukturnih projekata. Uprkos svemu tome, sa domaće političke scene se i danas čuju negativne ocjene, a čuje se i poneka naknadna negativna pamet i o tom projektu.

Mislim da moramo ukazati da se paralelno sa opstrukcijom razvoja, pokušava urušiti budžetska stabilnost i održivost javnih finansija. Usvajanjem, ili pak stavljanjem u proceduru, ne više pojedinačnih, već čitave serije predloga zakona, sa isključivo populističkim sadržajem, jasno je da se želi urušiti cjelokupni finansijski sistem. I to se sve čini pod maskom brige za radnike koji imaju status tehnološkog viška, brige za majke, za učenike i

[Type text]

studente. Na sceni je pravo utrki vanje ko će dosmisлити neku ideju koja će biti populistički prihvatljiva, a da bude što štetnija po održivost javnih finansija.

Sigurni smo da nas svi ti izazovi neće pokolebati da posvećeno radimo na stvaranju uslova za dinamiziranje ekonomskog razvoja i daljoj demokratizaciji društva, za pojačani osjećaj pravne sigurnosti svakog građanina Crne Gore i svakog investitora i za još dinamičnije ispunjavanje obaveza u pregovaračkom procesu sa EU.

Poziv za članstvo u NATO, svakako, biće dodatni impuls i garancija svim ovim procesima. Zahvaljujem se.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Simoviću, u funkciji poslanika.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, uvaženi potpredsjednici, dame i gospodo poslanici, gospodine Simoviću,

Crnogorska ekonomija u postreferendumskom periodu prosječno je godišnje rasla po stopi od 3,2%. Imajući u vidu dužinu perioda, a posebno da je njegov veći dio bilježila razorna evropska i globalna ekonomska kriza, ovo je dobar rezultat. Jasno je da su Crnoj Gori potrebne više stope rasta da bi nastavila da se približava prosjeku evropske razvijenosti. Prema podacima iz 2013. godine, mi smo na nivou od 40% razvijenosti EU mjereno GDP-ijem per kapita po paritetu kupovne snage.

Iako smo po ovom pokazatelju bliži EU od svih zemalja Zapadnog Balkana, osim Hrvatske, neophodno je stvoriti sve preduslove za dinamiziranje ekonomskog rasta ukoliko zaista želimo da napravimo odlučan zaokret u državnoj politici i da se bezrezervno posvetimo dostizanju evropskog životnog standarda za građane Crne Gore, a osnovni preduslov proširenja proizvodne i izvozne baze ekonomije odnosno ubrzanja ekonomskog rasta su investicije. Svjedočanstvo tome je činjenica da smo ovakve stope rasta u posljednjoj deceniji obezbijedili prvashodno zahvaljujući intenzivnom prilivu direktnih stranih investicija u iznosu od preko 5 milijardi eura. I projektovani realni ekonomski rast crnogorske ekonomije od 3,5% u 2015. zasnovan je na scenariju od najmanje 400 miliona eura investicija od kojih je najvažnija početak izgradnje prve dionice auto - puta Bar -Boljari.

Poželjne više stope ekonomskog rasta u zoni između 4 i 5% godišnje mogli bi obezbijediti ukoliko bi ubrzali proces donošenja odluka i stvaranja pretpostavki za realizaciju još jednog broja krupnih projekata, prije svega u djelatnostima koje smo odavno prepoznali kao razvojne prioritete u turizmu i energetici. Važno je napomenuti da je za korišćenje tih naših potencijala postojao i da još postoji naglašeni interes renomiranih investitora.

Umjesto takvog odnosa, na žalost, kod na se odomaćila praksa da dio po definiciji odgovorne i upućene javnosti, državnih organa, političkih partija, medija i nevladinog sektora, preduzima destruktivne aktivnosti sa ciljem onemogućavanja zainteresovanih partnera da ostvare svoj investicioni naum i da doprinesu dostizanju razvojnih ciljeva naše države. Takva subverzivna aktivnost obavezno je upakovana u zavodljivu demagošku argumentaciju

zabrinutosti njenih aktera za očuvanje nacionalnih resursa i suzbijanje potencijalne korupcije u društvu.

Najubjedljiviji primjer takve neodgovornosti prema Crnoj Gori vezan je za već poznati slučaj projekta Kraljičina plaža- Dubovica gdje je višemjesečna negativna i neutemeljena kampanja rezultirala odustajanjem investitora od planirane investicije.

Koji su direktni i indirektni efekti ovakve politike po našu ekonomiju? Gubitak od 21 milion eura prihoda namijenjenih opštinama Budva i Bar po osnovu prodaje zemljišta, takodje gubitak od 220 miliona eura planirane investicije i 280 novih dobro plaćenih stalnih radnih mjesta, kao i 140.000 eura godišnje na ime zakupa same plaže. Propuštena je prilika da se u Crnoj Gori, u kratkom roku, izgradi još jedna visoko kvalitetan rizort koji bi doprinio promociji Crne Gore kao prestižne evropske turističke destinacije. Naravno, izostao je doprinos ovog turističkog naselja trajnom rastu crnogorskog GDP-a.

Ovo, kako znamo, nije jedini primjer upropaštavanja razvojnih šansi Crne Gore od strane dijela neodgovorne crnogorske javnosti, ali je postao najupečatljiviji zbog uloge koju je na tom planu imala prepoznatljivo nova ad hoc formirana većina u crnogorskom Parlamentu sa kapacitetom da osujeti realizaciju ovog projekta. Pomenuću i opstrukciju predloga odluka o prihvatanju aneksa broj 1 ugovora o zakupu hotela Kraljičina plaža Budva i ugovora o zakupu hotela Sveti Stefan i Miločer. Vlada Crne Gore je dva puta razmatrala i jednoglasno utvrdila predloge ovih odluka. Nakon usvajanja od strane nadležnih skupštinskih odbora uz amandmane u 2014. aneksi ugovora su već skoro godinu dana u skupštinskoj proceduri.

Opstrukcijom u ovom slučaju nije započeta gradnja novog hotela kapaciteta 126 jedinica kategorije pet zvjezdica, kojim treba zaokružiti kompleks Miločera kao visokokvalitetnog turističkog rizorta. Dovodi se u pitanje investicija od najmanje 70 miliona eura u novi hotel Kraljičina plaža. Takođe, ugrožava se šansa za otvaranje 300 novih radnih mjesta, u najpristiznijem hotelskom lancu u svijetu.

Da posjetim, ova investicija bi obezbijedila značajno punjenje državnog i lokalnog budžeta po osnovu poreza i doprinosa i takodje ovim investicionim aranžmanom predviđeno je vraćanje izgradjenih objekata najvišeg standarda u državi po isteku zakupa.

Ovih dana svjedoci smo nastavka politike opstrukcije razvoja kroz novu negativnu kampanju povodom investicija u Buljarici i na ostrvu Mamula. Podsjetiću vas na osnovne ekonomske pokazatelje ove dvije investicije.

Valorizacija lokaliteta Buljarica prema zamisli investitora koju je izložio ne samo Vladi nego i predstavnicima zainteresovanih poslaničkih klubova ogleda se u izgradnji od 350.000 metara kvadratnih do 500.000 metara kvadratnih godišnje za period oko 20 godina. Očekivani građevinski radovi, bez infrastrukture, bili bi za oko 60% veći od ukupnih nacionalnih godišnjih investicija u oblasti gradjevine u prethodnom periodu. Projekat je podrazumijevao prosječnu godišnju zaposlenost na nivou od oko 10.350 radnika, od kojih 8.500 direktno na izgradnji projekta i 1850 u djelatnostima snabdijevanja. U trenutku pune kooperativnosti projekta kreiralo bi se direktno 50.000 novih radnih mjesta sa dodatnih 16.000 kroz multiplikativne efekte.

Za projekat turističke valorizacije ostrva Lastavica sa tvrdjavom Mamula nije dobijena saglasnost skupštinskog Odbora za ekonomiju, uz najavu da će identično negativan epilog biti i u Odboru za zakonodavna pitanja. Ukoliko bi to bio i konačan stav, ukoliko se projekat ne realizuje, Crna Gora bi izgubila mogućnost podizanja kvaliteta ukupne turističke ponude i suzbila efekte saradnje sa nesumnjivo kredibilnim partnerom kakav je Orascom.

[Type text]

Direktne štete u ovom slučaju bile bi gubitak investicija od 15 miliona eura, takođe direktnih prihoda za državu u prvih 10 godina u visini od 7 i po miliona eura, prihoda od fiksne i varijabilne zakupnine poreza i doprinosa kao i mogućnost zapošljavanja 200 ljudi u fazi izgradnje i 75 do 110 direktnih radnih mjesta u fazi rada novog objekta.

Jasno je, dakle, da se posljednjih godina koje obilježava produžena evropska ekonomska kriza Vlada suočava sa dodatnim bremenom otpora u korišćenju realnih mogućnosti razvoja Crne Gore u dijelu domaće javnosti. Po mom sudu, prevashodno zahvaljujući političkom interesu određenih društvenih grupa koje vođene željom promjene vlasti u Crnoj Gori ne mare za posljedicu zaustavljanja razvojnih procesa sa nesagledivim štetama po kvalitet života manje-više svakog građanina Crne Gore i naših budućih generacija. U uvjerenju da je riječ prevashodno o političkoj neodgovornosti dodatno me učvršćuju aktivnosti iste parlamentarne većine koja, služeći se takođe demagoškom političkom rektorikom, mimo zdrave ekonomske logike, izmjenama propisa bez saglasnosti Vlade, kreira nove i neodržive troškove za budžet Crne Gore, posebno u sferi socijalnog osiguranja.

Dakle, smatram providnom i neodgovornom namjerom da se s jedne strane odlaganjem investicija osujeti bogatije punjenje budžeta, a sa druge strane kreiranjem novih troškova, takođe osujeti njegova održivost kako bi se dokazala neuspješnost Vlade i neophodnost njene promjene. Prevelika je to cijena za relativno jednostavnu političku namjeru.

Vladu, ako je loša, treba smijeniti voljom parlamentarne većine, bez kamufliranja tog procesa i izazivanjem dugoročnih šteta po sistem Crne Gore i realizaciju razvojnih planova. Ako nemamo bolju Vladu od ove, treba joj makar omogućiti da nesmetano obavi svoju funkciju i ponese odgovornost za donešene odluke a time i doprinese ukupnom uspjehu državne politike i same države. U protivnom, plašim se da nastavkom postojeće prakse možemo generisati mnogo dugoročnije sistemске štete po Crnu Goru nego što smo ih danas svjesni. Jer, narušavanjam ustavne podjele vlasti i limitiranjem funkcionalnosti državnih organa kreiraju se posljedice za čije će uklanjanje takodje biti potrebne godine ozbiljnog rada koje bi, svakako, produktivnije mogle biti korišćene u svrhu društveno ekonomskog razvoja države.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Kolega Simoviću, imate komentar.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se predsjedniku Vlade na datom odgovoru.

Moj komentar će biti vrlo kratak, jer nijesam uspio da napravim zbir svega ovoga što je prezentirano u odgovoru. Izgubljenih stotine miliona koje su investitori namjeravali da ulože i zbir stotina, odnosno hiljada novih radnih mjesta koji su trebali da riješe jedan od važnijih, rekao bih najvažnijih ekonomsko-socijalnih problema u društvu u Crnoj Gori. Umjesto toga

zbira, završiću svoj komentar sa ukupnim osjećajem zabrinutosti i upitanošću – dokle će sve ovo trajati. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

Kolega Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, poštovani predsjedniče Skupštine.

Poštovani predsjedniče Vlade, moje pitanje glasi:

U kojoj fazi je postupak utvrđivanja individualne odgovornosti za štetu po budžet Crne Gore u iznosu od 181.124.519,46 eura nastale na osnovu plaćenih garancija za kredite osam privrednih društava u periodu 2011- 2014. godine?

Odgovor tražim u pisanoj formi.

Iz odgovora ranije, prije mjesec – dva, od ministra finansija dobio sam tačne i precizne podatke koliko smo platili garancija za ove četiri godine i to je ovih 181 milion i nekoliko više hiljada. Radi se pojedinačno o osam kompanija u ovim iznosima: KAP 126,1 milion, Željezara 33 miliona, Pobjeda 7,8 miliona, Rudnici boksita 5,6 miliona, Primorka Melgonija 4,5 miliona, Mi-Rai Nikšić 1,7 miliona, Fabrika elektroda Plužine 1,65 miliona, Lenka Bijelo Polje 0,6 miliona. Negdje ste ranije rekli da Vlada izdaje formalne garancije, pa evo od ovih formalnih mi 181 milion štete smo pretrpjeli.

Da napomenem da ovo nije samo pomoć koja je išla, ovo je samo iz jednog projekta podrška privredi, samo se odnosi na garancije. Na desetine miliona je bilo državne pomoći i takođe propalim kompanijama na osnovu otpisivanja poreskog duga i raznoranih subvencija. Ovo je direktno, jasno dokazano, evidentno šteta koju je pretrpio budžet Crne Gore. Sve ove kompanije imaju jedno zajedničko, dobile su pare i sve su otišle u stečaj. Manje - više su svi radnici otpušteni i što je najgore i najporaznije od svega, apsolutno ni jednu jedinu kontragaranciju Vlada Crne Gore nije uspjela da naplati, niti će, na žalost, niti će.

Nesumnjivo se radi o šteti, sve ovo što smo maloprije čuli je moguće potencijalno, da kažem, o nekoj dobiti Crne Gore, eventualno kroz nove investicije, ali ovo je direktno napravljena šteta po budžet Crne Gore. Molio bih vas da se fokusiramo da vidimo ko je individualno odgovoran za ovo, da ne idemo u neku, mogu slobodno reći iracionalnu raspravu da li je ovo šteta ili nije, jer mislim da je svakome jasno da je ovo direktna šteta po budžet Crne Gore, nenadoknadiva. S obzirom da ste davno govorili, naravno uvijek to čujem od svih vas da se insistira na individualnoj odgovornosti, valjda su u tu svrhu i trebale one kovertirane ostavke da budu da bi se personalizovala odgovornost, tako bih vas zamolio da fokusiramo ovu dalju raspravu, da odgovorimo na ovih nekoliko pitanja.

Prvo, ko je provjeravao reference i bonitet tih kompanija, istoriju poslovanja, biznis planove i projektovane finansijske efekte. Vrlo jasno. Svi njihovi komercijalni revizori, čak koje oni plaćaju, naveli su tamo da oni nemaju boniteta niti mogućnosti da Vlada vrati te kredite za koje država garantuje. Ko je kontrolisao namjensko korišćenje sredstava za koja je država garantovala. Jasno u zakonu Komisija za kontrolu državne pomoći treba da uz resorna ministarstva da to prati i ima ingerencije i mogućnosti, kad utvrdi da se ne koriste namjenski

sredstva za koja smo garantovali, da prekine i traži povraćaj tih sredstava. Ništa nije urađeno od toga.

Treće, što su bile kontragarancije i ko ih je u ime države prihvatio? Kako je moguće, recimo za KAP da prihvatite akcije kompanije u koju dajete stotine miliona, znate da je pred stečajem i neko potpisuje odluku da će ukoliko naplati banka garancije stotine miliona, mi ćemo da dobijemo nekakvih nominalnih dvadesetak miliona KAP-a u momentu kada znamo da to ne vrijedi ni dva miliona, ali smo dali stotinu da bi postali ponovo vlasnici kompanije. I šta se desilo? Dobili smo KAP sa 350 miliona duga priznatog potraživanja, a mi ga za 24 prodajemo, svu imovinu, a ni to ne možemo da prodamo.

Ja vidim tu tri nivoa odgovornosti, vrlo jasno. Pod broj jedan je Vlada, drugi su resorna ministarstva, jer naravno oni su, da kažem, trebali ovo da prate i naravno treća je Komisija za kontrolu državne pomoći. Na kraju krajeva sve se svodi na Vladu i na premijera. Vi imenujete ministre koji su ovo trebali da prate, resorno ministarstvo imenuje Komisiju savjeta i direktora Komisije za kontrolu državne pomoći. Ništa od toga nije bilo.

Da uporedim sa nekim podacima kolika je ova šteta pa da građanima bude jasno. Uveli ste nam taksu sedam centi po gorivu, devet miliona očekivani prihod, 20 godina građani Crne Gore treba da plaćju tu taksu, svaki vozač, da bi nadoknadili ovu štetu od 181 milion. Dakle, neka se sjete vozači kad sipaju gorivo za šta idu pare. Dvadeset miliona je budžet, agrobudžet strateške grane kažete. Devet godina ste potrošili agrobudžet za ovo. Govorili ste o radnim mjestima, Investiciono-razvojni fond, negdje je procjena pet do deset hiljada maksimalno otvaranje jednog novog radnog mjesta. Zna li za 180 miliona koliko ide radnih mjesta - 18.000 radnih mjesta je moglo da se otvori od ovih 180 miliona.

Kraljičina plaža. Treba da prodamo 20 kraljičinih plaža da bi nadoknadili štetu koju smo pretrpjeli. Devet, izvinjavam se. Dvadeset miliona je vrednost dvije opštine, još treba da dobiju 20 miliona, znači devet kraljičinih plaža da prodamo, dakle i Mamulu i Buljaricu i sve to da prodamo, mi ne možemo da nadoknadimo ovu štetu. I niko nije snosio nikakvu političku odgovornost. Ja nijesam čuo za nikakvu političku odgovornost, daleko od ovih drugih, da kažem pravno-krivičnu ili kakvu god, ili moralnu na kraju krajeva, a znam da insistirate na personalnoj odgovornosti, pa evo na tom nivou Vlada, ministar i komisija, da vidimo. Samo bih vas zamolio da fokusiramo, da vidimo ko je odgovoran, jer nadam se da nećete pokušati da odgovorite da ovo nije šteta, da je ovo neka dobra namjera. Ja mogu da razumijem dobru namjeru jednom, mogu i dva puta, svako ima pravo da pogriješi dva puta, ali osam puta zaredom, mislim da je tu već neki drugi problem. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Bojaniću,

Sistem državnih garancija je instrument kojim se popravljja privredni ambijent države, jača povjerenje učesnika u finansiranju, širi ekonomska baza i time povećava obuhvat u prikupljanju izvornih javnih prihoda i posredno jača fiskalna vitalnost privrednog sistema.

[Type text]

U vremenima recesija i jakih ekonomskih kriza poput one koja je eskalirala 2009. i 2010.godine, ovaj instrument dobija na značaju. Primjena instrumenata državne garancije, kao sastavnog dijela ekonomske politike Vlade, nosi rizik i da država izmiri obaveze kada glavni dužnik nije u stanju to da uradi. I u tom slučaju je lako kvantifikovati rashod u državnom budžetu.

Kompleksnije je obračunati ekonomske i socijalne benefite od izdavanja državnih garancija, a oni su razumljivo motiv svake države da koristi ovaj instrument. U periodu od 2008. do 2014. godine država Crna Gora je izdala garancije za kreditna zaduženja pravnih lica u ukupnom iznosu od oko 624,76 miliona eura, okviran je iznos iz razloga što su neke garancije izdate u dolarima, a iskazali smo ih po kursu na 31.12.2014.godine. I to 2008.godine 37,98 miliona eura, 2009.godine 208,65 miliona eura, 2010.godine 265,55 miliona eura, 2011.godine 18,18 miliona eura, 2012.godine 10.000 miliona eura, 2013.godine 64,40 miliona eura i 2014.godine 20 miliona eura. Iznos plaćen iz budžeta po osnovu izdatih garancija zaključno sa 31.12.2014.godine iznosi 182,7 miliona eura.

Po garancijama izdatim preduzećima pomenutim u vašem pitanju, u periodu 2009-2014.godina plaćeno je za Kombinat aluminijuma 126,20 miliona eura, za Željezaru 34,54 miliona eura, za Rudnike boksita 6,23 miliona eura, za Pobjedu 7,75 miliona eura, Melgoniju Primorku 4,09 miliona eura, Mirai 1,69 miliona eura, FEP Plužine 1,66 miliona eura i Lenku 0,58 miliona eura.

Podsjetiću, podrška sistemski važnim kompanijama u uslovima krize, kako bi se preduprijedili veći negativni efekti po ukupnu ekonomiju i građane, široko je primljenjivana u najrazvijenijim državama tokom posljednje krize. Milijarde dolara su Sjedinjene Američke Države opredijelile za podršku automobilske industriji i bankarskom sektoru, bilo kroz direktno upumpavanje sredstava, bilo kroz različite vidove garancija. Slične pakete podrške obezbijedili su neke od najrazvijenijih država Evrope poput Velike Britanije, Njemačke, Austrije i drugih. U našoj praksi garancije su izdate od strane Vlade Crne Gore u skladu sa Zakonom o budžetu, usvojenom u Parlamentu Crne Gore. Procedura odobravanja garancija podrazumijeva, između ostalog i odluku Skupštine kroz usvajanje Predloga Zakona o budžetu i verifikaciju kroz Završni račun Zakona o budžetu.

Dakle, garancije su izdate u skladu sa zakonskom procedurom koja obuhvata usvajanje godišnjeg Zakona o budžetu, usvajanje Odluke o zaduživanju i davanju garancija, podnošenje zahtjeva resornog ministarstva za izdavanje garancija, podnošenje predloga od strane Ministarstva finansija, donošenje odluke Komisije za državnu pomoć i usvajanje Plana restrukturiranja u slučajevima kada je planom potreban, donošenje odluke od strane Vladinih komisija i na kraju Vlade, nakon čega Ministarstvo finansija izdaje garanciju, a sve u krajnjem potvrđuje Skupština kroz završni račun budžeta.

Zato, čini mi se, nije realno vaše očekivanje individualiziranja odgovornosti u slučajevima plaćanja po garancijama, kao što nije moguće individualizirati zasluge za garancije po kojima nije bilo plaćanja, a doprinijele su opštem prosperitetu pojedinih sektora crnogorske privrede, kao na primjer garancija za kreditne linije bankama kojim su kreditirani projekti u malom i srednjem biznisu.

Dozvolite samo par rečenica komentara na ovo što je bio sadržaj vašeg obrazloženja. Možemo, naravno, politički manevrisati, o tome sam govorio u odgovoru na prvo pitanje, uvijek trudeći se da zavedemo laičku javnost u validnost svojih argumenata, ali ne vidim

zaista nikakvog osnova za povezivanje izdvajanja sedam euro centi za finansiranje najvrednijeg infrastrukturnog projekta u istoriji Crne Gore sa temom o kojoj mi pričamo.

Dakle, država Crna Gora se opredijelila da svakako više od dvije milijarde eura, tada kada nam je GDPi nešto oko tri i po milijarde, izdvoji za gradnju auto-puta i sada hoćemo da problematizujemo da li bi korisnici tog auto-puta trebali da plate sedam euro centi, kao svoju participaciju, svoju kontribuciju u unapređenju infrastrukture, koja će prije svega njima koristiti za bezbjednije i udobnije putovanje i to zaista nema nikakve veze sa ovim garancijama. Ne treba ih tako nipošto prikazivati.

Drugo vaše pitanje je koliko je ovo proizvelo štete, a koliko donijelo koristi. Evo, sad smo pomenuli da pričamo o 182,7 miliona, od čega je, kao što sam kazao, 126 miliona, dakle više od 2/3, vezano za KAP koji radi i koji je prošle godine napravio, samo u prošloj godini, više od 100 miliona eura društvenog proizvoda Crne Gore, samo u prošloj godini, koji ove godine uvećava broj ćelija, dalje razuđuje proizvodnju, razvija prerađivačke kapacitete, koji će, siguran sam, u sljedećoj godini proizvesti 200 miliona eura.

Mi pričamo o Željezari koja radi, za koju je dato 34 miliona garancije, otprilike KAP i Željezara su progutali sigurno više od 3/4 ovog iznosa. Rudnici boksita koji su živo preduzeće, Pobjeda koja je živo preduzeće u međuvremenu privatizovano. Ovo što sam nabrojao je sigurno više od 4/5 izdatih garancija.

Dakle, je li trebalo pokušati da se ta preduzeća spase ili dopustiti njihovu likvidaciju, naravno o tome dozvoljavam da možemo da imamo različite ocjene. Tvrdno sam uvjeren da su ovo bile dobre investicije države.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Očekivan odgovor, da nema individualizacije kad postoji šeta. To je potpuno jasno i naravno, svi smo krivi i ispašće Parlament da je usvajajući završne račune, bar ovaj dio ovamo, mi smo najveći krivci po običaju, zato što smo bili protiv tih završnih računa, jer svi smo bili protiv toga.

Ovo su odluke Vlade Crne Gore 2011., 2014., koje su direktno dale pomoć, odnosno garancije, to su odluke Vlade. Nije donešeno u Skupštini, nego Vlada. Dobro, po vašoj ustaljenoj praksi uvijek gurate odgovornost za štetu na nekoga drugoga.

Što se tiče sedam centi. Sedam centi sam uzeo kao primjer za komparaciju i potpuno jasno i logično da nismo izgubili 180 miliona, ovako kako smo ih izgubili, ne bi morali da nadoknadimo za budžet kroz sedam centi prilive da bi plaćali autoput, ovaj dio. Na kraju krajeva ovaj dio što smo sad platiti autoput moglo je iz toga da se plati, moglo je hiljadu boljih rješenja, ali urađeno je naopako.

Kažete KAP radi, ne radi KAP, radi Uniprom. Kažete Pobjeda izašla iz stečaja, nije tačno, gospodine premijeru, nije tačno. Postoji nova Pobjeda d.o.o. Nova Pobjeda d.o.o je novo društvo koje samo koristi, izdaje list Pobjeda. Ona Pobjeda, novinsko-izdavačko preduzeće koje je dobilo pare, ne postoji, gasi se, likvidacija. Ostalo nam je grdilo dugova od njih. Pored ovoga koliko smo još toj Pobjedi oprostili poreza i doprinosa, pa smo na kraju

[Type text]

smiješnu odluku donijeli, odnosno Vlada je kupila zgradu sama od sebe ne bi li nekako opeglala te dugove. Kompanija koja je sa pet miliona bila negativnog kapitala, kažete spasila se. Nemojte da izvrćete stvari.

Radi li Melgonija Primorka? Jeste li u međuvremenu saznali ko je vlasnik? Nije 4,09, kako ste vi rekli, nego 4,529, četiri i po miliona smo platili, evo ministra finansija pa unutar Vlade vidite ko nije u pravu. Tako da su jasne stvari, vrlo jasne, o čemu se ovdje radi. Kad kažete zakonitost, hajde i tu možemo da otvorimo to. Gledali ste vjerovatno Izvještaj Državne revizorske institucije, ona jasno kaže da nije bila u skladu sa zakonom. Kako drugačije da tumačim kad kaže - revizijom je utvrđeno da davaoci državne pomoći nijesu blagovremeno dostavili podatke za Izvještaj Komisiji za dodjelu državne pomoći, što upućuje da nije postojao efikasan nadzor davaoca nad korisnicima državne pomoći. Vlada Crne Gore nije pravovremeno informisana da li se data državna pomoć namjenski koristi. Dio komisija za državnu pomoć je dio Vlade. Državni revizor se nije uvjerio da je komisija za kontrolu državne pomoći vršila direktnu kontrolu namjenskog korišćenja državne pomoći.

KAP, 300 miliona samo smo jednom dali pomoći i što imamo od KAP-a? Četrnaest miliona i molimo boga da dobijemo još tih 12, koliko je ostalo, a u međuvremenu druga firma koristi bez plaćanja zakupa i, naravno, prihoduje za svoj račun. Zato raste Unipromu konsolidovani bilans, a ne KAP-u. Ima nekih 500.000 obaveza samo da plati radnicima. Sve ostalo ide Unipromu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Rekao sam, možemo se razlikovati, ali nije neophodno da se pri tome služimo manipulacijama. Prvo, nijesam rekao da je Pobjeda izašla iz stečaja, nego sam rekao da radi, kao što radi i KAP. Nazovite je novom, starom kako god hoćete, tamo ljudi rade i novina izlazi. Tačno je, nova Pobjeda ne kopa kanale za potrebu državne infrastrukture, kao što nije kopala ni stara. Radi ono što je Pobjeda oduvijek radila, izdaje novine. Je li sad važno da se zove nova ili stara ili je važno postoji li, funkcioniše li? Je li u slučaju Pobjede sačuvana jedna državna tradicija? Jeste. To bi trebalo da nas u Parlamentu ispuni zadovoljstvom, a ne gnjevom kao vas.

Drugo, ne manipulišimo, takođe sam kazao da je Parlament kriv, posebno nijesam pomenuo neki dio Parlamenta kao što ste Vi kazali. Pratim, kazao sam da nema razloga za krivicu, smatram da je ovo bila dobra politika. Prema tome, svi imaju razloga da budu zadovoljni efektima ove politike uključujući i Parlament, jer je ponavljam, za sve ove godine palo 180 miliona garancije, a smo u prošloj godini smo samo u jednom preduzeći napravili više od 100 miliona GDP-ija.

Treće, vraćam se na onaj prethodni dio naše polemike. Nemojte povezivati sedam centi za autoput sa bilo kojim drugim kako vi predstavljate gubitkom u budžetu. Ako me sada pitate da vam pojasnim, sve da nije bilo ovoga apsolutno bi naša politika bila, da se oni koji su korisnici najvrednijeg infrastrukturnog objekta u Crnoj Gori dodatno opterete da taj infrastrukturni objekat u Crnoj Gori izgradimo, jer je to pravedno. Pravednije je da oni plate sedam centi po litru nego da sve poreske obveznike Crne Gore i one koji koriste i oni koji ne

koriste taj put, jednako opeteretimo. Ako smo kod priče o socijalnoj pravdi za koju se vrlo zalažemo.

Kad smo već kod te priče samo još jedna napomena. Vrlo se trudite da predstavite svoju veliku posvećenost socijalnim pravima i pravima radnika. Dozvolite samo da vas podsjetim, ove garancije koje su izdate sa izuzetkom KAP-a one su u 90% slučajeva izdate da bi se ta preduzeća zadužila da izmire svoje obaveze po zaostalim platama, porezima i doprinosima ljudi koji bi trebali da idu u penziju. To je socijalna briga o ljudima. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne može, ja bih imao mnogo više od vas oko Pobjede, pa kao što vidite dobar sam domaćin.

Ne može, principi nas štite od nas samih.

Kolega Banović, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Vlade, članovi Vlade, poštovane kolege poslanici,

Moje pitanje glasi:

Vlada, naravno i Skupština Crne Gore ulaze u poslednju godinu četvorogodišnjeg mandata. Što su po Vašem mišljenju najznačajniji poslovi koje treba obaviti u tom mandatnom periodu? Državni poslovi i sama reforma su stalan i trajan proces, ipak što je po Vašem mišljenju uspješno odrađeno i završeno u dosadašnjem mandatu, a što je ostalo nedovršeno i u kojim segmentima? U kojim oblastima, u kojim aktivnostima i kojim projektima treba posvetiti posebnu pažnju i uraditi ono neophodno od strane Vlade, Skupštine, državne administracije da bi se bar što se našeg dijela obaveza moglo reći, uradili smo što treba i što se moglo.

Kratko obrazloženje:

Politička teorija i političko iskustvo i strano i naše ukazuje da su politički akteri, političke partije i Vladine i opozicione, u ovom periodu često sklone da vuku poteze u funkciji predstojećih izbora. S obzirom da je naša zemlja u vrlo osjetljivoj fazi, dva značajna integraciona procesa u Evropskoj uniji i u NATO, da su u oblasti ekonomije, prvenstveno zapošljavanje u oblasti vladavine prava i funkcionisanja ukupnog bezbjedonosnog i pravosudnog sistema, prisutni određeni problemi slabosti, posebno je važno predstojeću godinu posvetiti odgovornom i fokusiranom vođenju i obavljanju državnih poslova.

Zato sam smatrao da postavim možda malo neuobičajeno pitanje inicijaciju razgovora. Zato sam smatrao da je važno i interesantno čuti Vaše viđenje, tj. dobiti Vladin "pogled" na narednu godinu i ulogu navedenih akatera u njoj.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala poslaniče Banoviću.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslanice Banoviću, na mjestu je Vaša opaska vezana za političku teoriju i praksu da u posljednjoj godini mandata sve političke partije pretežno misle o predstojećim izborima. Ipak, odgovorne Vlade i uspješne vlasti na sljedeće izbore misle od prvog dana mandata i jednako kao i posljednjeg. Čini mi se da takvo iskustvo sve više stičemo i u Crnoj Gori i da je ono makar jedno od objašnjenja za uspjeh državne politike ostvaren tokom posljednje decenije.

U projekciji Vlade naši državno-politički prioriteti u predstojećem periodu moraju biti ubrzanje ekonomskog rasta, unapređenje konkurentnosti crnogorske ekonomije. Odgovor na implementaciju sistemskih vladavine prava, nastavak reformi u obrazovanju s ciljem permanentnog unapređenja nivoa i profila znanja nužnih, za valjane odgovore na izazove suočava sa društvom i sledstveno tome poredak planu evropske i evroatlantske integracije naše države.

U tom kontekstu najvažniji ovogodišnji cilj Vladine politike obezbjeđenje poziva za članstvo u NATO alijansi. Kada je riječ o dasadašnjim uspjesima ove Vlade, najvrednijim smatram značajne pomake u sprovođenju sveobuhvatnih reformi, što nas je kvalifikovalo za odlučujući iskorak na planu NATO integracija, kao i za poziciju lidera među zemljama kandidatima koje su u pregovorima za članstvo u EU.

Smatram naime, da ostvarenja Crne Gore na tom planu o čemu su nedavno veoma afirmativno govorili čelnici Evropske unije i NATO, kao i brojnih zemalja članica ove dvije organizacije. Nijesu slučajno, niti jednokratno već su rezultat u međuvremenu unaprijeđenih, institucionalnih i ljudskih kapaciteta i kvalitetnije organizacije i povezanosti svih struktura crnogorskog društva uključenih u integracione procese.

Takođe, želim da podsjetim, da smo kao jedna od Vladinih prioriteta u prve dvije godine mandata obavili važan posao na konsolidaciji javnih finansija. Racionalizaciji potrošnje, suzbijanju sive ekonomije, efikasnijem ubiranju javnih prihoda, te posljedično, smanjenju deficita i potrebe za zaduživanjem u cilju urednog servisiranja tekuće potrošnje. To nas dovodi do po meni najkompleksnijeg izazova budućeg razvoja zemlje, definisanja formule dinamičnog i održivog ekonomskog rasta, zasnovanog na najracionalnijoj upotrebi domaćih resursa i realnih komparativnih vrednosti.

Bez odgovora na to pitanje, naravno ne deklarativnog nego u formi nove sposobnosti administracije, političkog sistema i društva u cjelini, da stvori pretpostavke zato. Mi teorijski gledano možemo uspješnim nastavkom reformi ne samo ući u NATO, nego u doglednoj budućnosti postati članica Evropske unije, što nužno ne znači da ćemo odgovoriti najvažnijem očekivanju od Vlade u svakom društvu da poboljša uslove za rast društvenog bogatstva i životnog standarda građana.

Imam na umu naravno, da smo tokom posljednje decenije time i tokom posljednje dvije ipo godine koje fokusiramo kroz vaše pitanje, povećali GDP-i za oko 220%, zemlju doveli do pozicije ekonomski najrazvijenije na zapadnom balkanu, ako izuzmemo Hrvatsku. Ali jednako tako znam da je to tek prvi dio procesa kojim Crnu

Goru pokušavamo da otrgnemo iz ralja viševjekovnog balkanskog zaostajanja za zemljama razvijene Evrope. Taj cilj nas uvijek vraća na istu dilemu, kako pospješiti proces stvaranja većeg društvenog proizvoda u našoj ekonomiji i kako time otvoriti širi prostor za intenzivnije i kvalitetnije zapošljavanje. Što predstavlja imperativ socijalne stabilnosti time i ukupnog demokratskog razvoja naše zajednice, a to znači ubrzanje u realizaciji već započetih ili dugo pripremanih razvojnih projekata, posebno u oblastima u kojima prepoznajemo aktuelne deficite ali i realne potencijale, na kojima zasnivamo optimističke projekcije budućeg razvoja. Dakle, u turizmu, uključujući proizvodnju hrane i usluga u energetici i u razvoju saobraćajne, komunalne i ukupne infrastrukture, kao uslova razvoja i ne manje od toga uslova udobnijeg i zdravijeg života građana Crne Gore.

Uz to pomenuću i ovog puta potrebu osmišljenog industrijskog razvoja kao važnog oslonca pouzdanije ekonomske stabilnosti našeg društva, ali i zadovoljstvo što smo najvažnija industrija jezgra u oblasti metaloprerađivačke, šumarstva i drvoprerađivačke sačuvali kao realnu osnovu za dalji diverzifikaciju, prerađivačkih aktivnosti u ekonomiji Crne Gore. Iako bi nas okolnost da smo nedavno i formalno započeli prvu fazu izgradnje Auto-puta Bar-Boljare čije trajanje proračunato na četiri godine, trebalo ispuniti zadovoljstvo i novim optimizmom. Jednako tako da smo nakon dugog usaglašavanja sa strateškim partnerom u Elektroprivredi donijeli Odluku o početku gradnje Drugog bloka Termoelektrane Pljevlja, te da su u međuvremenu intenzivirani radovi na razvoju projekata u turizmu poput Porto Montenegro, Kumbora i Luštice, a započeto postavljanje podmorskog kabla između Crne Gore i Italije i okončana procedura za potpisivanje ugovora o početku istraživanja nafte i gasa u crnogorskom podmorju ne mogu da u odgovoru na vaše pitanje prevashodno ne potenciram zabrinutost sve prisutnijom tendencijom političkog usporavanja razvojnih procesa i urušavanja početno stvorenih ... Crne Gore kao privlačne investicione destinacije. To može biti ako već nije fatalno za ostvarenje cilja kojeg sam potencirao kao najvažniji prioritet ukupne državne politike Crne Gore u neposrednoj budućnosti. Šanse koje su nam se ukazale neće čekati na nas i drugi počev od naših susjeda svakodnevno rade na interesovanje stranih investitora koje u prethodnoj deceniji naglašeno fokusirano na Crnu Goru, preusmjere ka svojoj investicionoj ponudi. A dopadalo nam se ili ne, najvažnije investicione prioritete ove faze našeg razvoja mi ne možemo realizovati bez uključivanja renomiranih finansijskih potentnih i iskustveno dokazanih inopartnera. To istovremeno znači i obavezu ne samo vlasti i ne samo političkih subjekata, nego i svih struktura društva, počev od onih koje presudno utiču na formiranje javnog mnjenja. Da doprinemo učvršćivanju povjerenja potencijalnih partnera u prednosti Crne Gore kao investicione destinacije.

Posebno, naravno, pečat takvoj promociji moraju da daju svi državni organi i kako efikasnim obavljanjem posla i svoje ustavne nadležnosti tako i retorikom koja neće pojačavati sumnje kod onih koje nam trebaju, da li su dobrodošli. Kako sam već kazao, svi u tom poslu imamo svoj dio odgovornosti, sudovi da efikasnim pravosnažnim presuđivanjem pojačaju utisak povjerenja u pravnu sigurnost naše države.

Vlada da uvijek bude korak ispred ostalih posebno u susjedstvu u nuđenju povoljnosti poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Parlament da efikasno usvaja zakone koji će kod poslovično oprezne investicione javnosti pojačavati utisak da posluje u ambijentu koji je svakodnevno više identičan onom zapadu u kojem su zasnovali svoje uspješne biznise. I naravno da ne bude javna pozornica koja će se u svrhu dnevno političke borbe i jeftinog

sticanja političkih poena zapinjati strijele prema zainteresovanim potencijalnim partnerima na štetu vitalnih nacionalnih interesa Crne Gore.

U tom kontekstu podsjetimo se da je već dugo u Skupštini na usvajanju čeka jedan broj zakona, čija rješenja upravo nose značajan potencijal novog interesovanja investitora za Crnu Goru, neki od njih čak od 2011.godine i 2012.godine kao što je slučaj sa zakonom o regionalnom vodosnadbijevanju crnogorskog primorja o komunalnim djelatnostima i o legalizaciji neformalnih objekata.

Podsjetiću da je Vlada 2014. utvrdila 36 predloga zakona koji se nalaze u Skupštinskoj proceduri i 21 u ovoj godini. Međutim, predlozi koji nekoliko zakona o potvrđivanju međunarodnih multilateralnih i bilateralnih dokumenata od značaja za pravnu, ekonomsku, policijsku i carinsku saradnju. Dio predloga je povezan sa obavezama države u pregovaračkom procesu u Evropskoj uniji.

Na kraju, želim da se složim sa vama da svi moramo biti posvećeni odgovornom i fokusiranom vođenju u obavljanju državnih poslova i u predizbornom periodu. Vjerujem da smo saglasni da svi možemo i moramo raditi i više i bolje i odgovornije.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Poslaniče Banoviću, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem se gospodine Đukanoviću na odgovoru sa najvećim dijelom informacija koje ste dali se slažem i podržavam. Mislim, da je jako dobro i pomenuli ste što smo odradili ili ušli u određivanje važnih projekata. Što smo neke počeli, što su neki kablovi ili kilometri kablova naprimjer energetskog postavljeni i sigurno sam da će sve to davati efekte i ubuduće.

Dakle, to je jako dobro i mislim da je jako dobro. Možda bi bilo dobro i da se možda kritičnije nego što su zadnjih par nedjelja ili par mjeseci se osvrnuli na ove stvari koje ste danas Parlamentu povodom odgovora na pitanje kolege Simovića, ili povodom nekih ranijih u medijima različitih gledanja na neke stvari, ne zato što mislim da ste u pravu potpuno, nego zato što mislim da bi se možda raspravili prije neke probleme, nego u fazi kad su došli.

Dakle, ja bih napomenuo nekoliko stvari koje ste možda zaboravili uvijek želim da kažem ono što propuštamo, ono što smo dobro uradili i vi ste rekli već da ja ne ponavljam ili što nadam se da ćemo dobro uraditi. Istina, negdje sam pitao jednog mog prijatelja iz Vlade, hoćemo... kursom dolara, glasao sam i ponovo bih glasao za autoput, uz sve one uslove. Hoće li ovo biti dobro, iako sada to niko ne zna, za deset godina i kada. Odgovor mi se baš nije dopao – glasali ste u parlamentu. Jesam glasao, u krajnjem da snosim kao poslanik odgovornost za to, ali da vodimo zajedničku brigu o svakom potezu koji su tako dugoročni i tako krupni i poslije nas.

[Type text]

Prošle godine sam postavio dva pitanja vama, jedno se odnosilo na ugljovodonike i istraživanja. Sada ste, dijelom, dali odgovor da očekujemo još. Tu se nešto malo kasni jer je u odgovoru rečeno da će u prvom kvartalu, a mislim da je to jako značajan projekat, nadam se da jeste, da će se naći bogatstvo za Crnu Goru u našem podmorju. Dakle, da je trebalo u prvom kvartalu da Vlada pošalje Skupštini na odlučivanje Predlog odluke i koncesioni ugovor. Volio bih da čujem da li ćemo to u ovom periodu uraditi.

Druga stvar koju sam vas, takođe, prošle godine pitao jeste pitanje javnih finansija, dijelom ste odgovorili, a odnosi se na lokalne samouprave. To je malo u kontekstu ovih izbornih tema. Koliko je u mom saznanju jeste održan sastanak i ono što ste najavili u vašem odgovoru Ministarstva finansija i ministra sa predstavnicima lokalnih samouprava, jesu napravljeni i neki planovi i modeli rješavanja tih problema, ali po mom saznanju još nije urađen konkretan korak, očekuje se ovih dana. Možda i jeste, ispravićete me. Nemam namjere loše da umanjim, naprotiv volio bih da ima. Posebno me interesuje jedan grad. Interesuje me Kolašin. Ne zbog toga što je tamo predsjednica, po prvi put u nekoj opštini, iz Socijaldemokratske partije nego upravo zbog toga što mislim da je briga svih nas, prvo Vlade, pa vladajućih partija DPS-a i SDP-a, pa onda ovog parlamenta i svih drugih partija da pokažemo primjerom u jednom malom mjestu koje, ako je spremno, vladajuća garnitura tog malog mjesta da ispravi greške iz prošlosti, dubioze koje su postojale desetina miliona dugova i svega ostalog, ako je spremna na svoj rizik i na rizik te iste vlasti, te sadašnje vlasti da povuče radikalne rezove, da pokažemo da smo na djelu spremni da takvim stvarima pomognemo bez obzira o kojoj se partiji radi i o kojim se partijama radi. Mislim da je to značajno. Čini mi se da poslije osam mjeseci dogovora i pregovora i nuđenja modela od strane te opštine koji su restriktivni i dali su put drugim opštinama kako to da se radi, da im još kao Vlada nismo pomogli.

Zbog toga bih pozvao da se u ovih narednih godinu, žao mi je što se desilo ovo sa Kraljičinom plažom, Dubovica, da je odustao investitor prije nego što smo mi među sobom raspravili da li je ta zakonska procedura sva urađena kako treba ili nije. Mislim da treba da realizujemo naše resurse. Takođe, mislim da bi bilo bolje i ubuduće poslije ovih grešaka, pa i ove zadnje bilo čija da je, da se sve te procedure malo bolje pripreme, da se naši pravni savjetnici koje angažujemo i plaćamo, takođe bolje upoznaju i naše unutrašnje pravo i međunarodno pravo da bi mogli tim stranim investitorima ponuditi bar tu proceduru ugovaranja i sve ostalo da se poslije ne kačimo na tumačenja čije je, dokle je i u kojoj mjeri. Za sve to postoji odgovor. Može se urgentno ponuditi neko drugo rješenje. Možemo da vidimo novi plan i za tu i za neku drugu lokaciju, sa možda novom ponudom, pa da tražimo nove investitore. Ne treba toliko, čini mi se, ipak na nekoliko projekata koji su stali stavljati akcenat. Bojim se toga jer imamo nekoliko projekata važnih i sličnih i u prethodnim godinama koji stoje na sličnom ili istom nivou, Perazića Do, Hotel AS, hoteli u Herceg Novom. Već to stoji godinama. Zato sam pozvao da u toj izbornoj godini ne izvlačimo poente zbog onog što su danas samo problemi nego da se okrenemo, da pokušamo svi zajedno i u vladajućim partijama i u opozicionim partijama da ovo zajedničko stanje koje imamo, koje jeste kada upoređujemo sa drugima bolje, ali nije kada se upoređujemo sa onim što bi željeli mi sami sebi da budemo i kada se upoređujemo sa onima koji su malo prije nas krenuli u sve tranzicije i sve demokratske procese.

20

Dobro bi bilo da osim ovoga što radimo u oblasti vladavine prava da imamo što manje, to bi pomoglo turizmu možda i više nego neka naša priča, da imamo što manje pucnjave u ovim majskim danima i predsezonskim i sezonskim, dizanja automobila u vazduh, nažalost i ubijanje itd. Sve bi to dobro bilo da zajedno nađemo rješenja odgovora na vrlo teška pitanja i probleme. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, poslaniče Banoviću.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala, gospodine Banoviću, na dodatnoj inspiraciji da nastavimo razgovor, vjerujem korisan i konstruktivan politički razgovor na ovu temu.

Želim da vas uvjerim da ni ovom prilikom ni u bilo kojoj drugoj prilici, vi ste to možda oročili posljednjih par mjeseci, zaista nemam na umu ni slučajno da ulazimo u završnicu mandata Vlade i da se približavaju izbori nego pokušavam kao i od prvog dana mandata ove Vlade i svih prethodnih vlada koje sam vodio da na jedan konstruktivan način pokrenem dodatnu energiju kod svih, a posebno kod nas koji smo preuzeli odgovornost na posljednjim izborima da budemo što učinkovitiji, što odgovorniji i da stvorimo što solidniju političku bazu da se na svim sljedećim izborima možemo valjano i argumentovano predstaviti biračkoj javnosti Crne Gore. Tako je uvijek bilo, tako će biti i ubuduće.

Saglasan sam sa vašom opaskom da je korisno da se ta pitanja otvaraju. Želim da vam potvrdim, ne otvaram ih, zaista, ni najmanje sa namjerom, bilo bi do zla boga i providno i neodgovorno da kažem ne - Vlada je dobra i odgovorna, problem je na drugom mjestu. Ni slučajno. Apsolutno sam unaprijed spreman da prihvatim tezu da je Vlada uvijek najodgovornija. Od toga polazim. Kada govorim ovo o čemu govorim, govorim da smo danas, rekao bih, u jednoj takvoj fazi, prije svega ekonomskog, a onda društvenog razvoja u kojoj moramo svi dati dobar doprinos da bismo svi, a Vlada ponajprije kao oštrica svake državne politike mogla da ostvari što najviše naših zajedničkih interesa. To je namjera razgovora na ovu temu. Saglasan sam i sa vama da nam nedostaju možda kvalitetnije pripreme i kvalitetnijih blagovremenih razgovora po mnogim pitanjima. Potvrđiću vam nešto što sam više puta ovdje kazao.

Zaista, kao i vi uočavam ozbiljan deficit talenta kod građana Crne Gore da timski rad, razmjenjuju mišljenja, da usaglašavaju stavove, tu se najčešće ide ka nekim individualnim, solo partijama i onda se na kraju u nekoj fazi obavezno saplićemo i proizvodimo zajedničku štetu.

Što se tiče vašeg pitanja vezanog za projekat istraživanja ugljovodonika, tamo je procedura završena. Sada smo u fazi dodatnih napora koji su se u međuvremenu pokazali. Mogli smo već proglasiti pobjednika na tom tenderu, ali smo procijenili da bi imalo smisla da pokušamo da obnovimo razgovore i sa drugim konzorcijumom, cijeneći njegovu vrijednost,

[Type text]

imajući u vidu i obim posla, da pokušamo da što više kvalitetnih partnera uključimo u taj posao. Ovo malo kašnjenje je rezultat tog napora kojeg ulažemo, ali u svakom slučaju imamo sve pretpostavke da vrlo brzo proglasimo pobjednika i da krenemo u zaključivanje ugovora i početak realizacije posla.

Što se tiče finansiranja lokalnih uprava, želim da vam potvrdim da je Ministarstvo finansija obavilo jedan važan dio posla, da smo se u punoj mjeri posvetili pitanju finansijske održivosti lokalnih samouprava. Kao što znate, ta finansijska održivost je problematična, prije svega, zbog njihovih dugova prema državi i zbog njihovih dugova prema bankama. Sa predstavnicima lokalnih uprava smo usaglasili reprogram, dakle održiv reprogram njihovog plaćanja obaveza prema državi. Takođe, stavili smo u funkciju njihovog urednog servisiranja obaveza prema bankama, ono što su budžetski potencijali, prije svega Egalizacioni fond u budžetu i što su potencijali Fonda za razvoj da bi mogli, takođe, napraviti održiv reprogram obaveza prema bankama i na taj način doći do daha da krenu u intenzivniju realizaciju razvojnih projekata opštinama iz njihove nadležnosti.

Ono na čemu insistirammi, želim da ponovim i ovdje pred vama je kod ministra Žugića, a to je da ni jedan od tih ugovora ne može biti potpisan, a da se ne utvrde jasne obaveze lokalnih uprava, a to znači da onog trenutka kada prvi sledeći put zakasne sa plaćanjem obaveza prema državi, taj ugovor biva suspendovan. Takođe, da imaju jasne obaveze u racionalizaciji troškova unutar lokalnih uprava i da je nemoguće, znači ući u to da mi preuzimamo obavezu servisiranja svih neracionalnosti koje su napabirčili bez njihove obaveze da rješavaju problem neracionalnosti. Dakle,ovo je sve smisleno o čemu pričamo i vi i ja, ako vodi ka racionalizaciji ukupne javne uprave,uključujući lokalne samouprave, dakle, ako vodi smanjenju potrošnje i stvaranju uslova za zdravu ekonomiju u javnim finansijama.

Samo da kažem. Pomenuli ste i Perazića do i pomenuli ste i Herceg Novi. Saglasan sam sa vama. Znači, hoću da vam kažem da nemam ja tu zaista nikakvih dilema i jasan je politički stav da je u pitanju neispunjavanje preuzetih obaveza i da država iz tih ugovora treba da na pravno valjan način izađe i to je sada jedna procedura koja nije jednostavna i podrazumijeva takođe određene troškove po samu državu i pokušavamo sada da vidimo kako je najracionalnije iz toga izaći. Nijesam ih potencirao zato što ih smatram, da kažem manje važnim i ako su važni svaki je posao važan, ali manji važnim u kontekstu onoga što treba da dam doprinese realizacija, da kažem boljeg korišćenja, još uvijek neiskorišćenih prirodnih resursa, uključujući i ove u turizmu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam, samo ako se ne varam po zakonu ugljovodonici treba da dođu u Parlament,ako se ne varam, odluka o ugljovodinicima treba da dođe u Parlament, tako da ne bismo opet. Samo provjeram. U redu, u redu, tako važno pitanje na vrijeme dobijemo da bi ga mogli na vrijeme i razmotriti.

Sljedeći na redu je kolega Srđan Milić, u ime poslanika SNP-a.

SRĐAN MILIĆ:

Tačno 11 godina od ubistva čovjeka na čiju riječ su bili naviknuti građani Crne Gore, kao na riječ istine, koja se gorko saopštavala građanima, sve ono o čemu se i dan danas nažalost u Crnoj Gori samo šapuće. 11 godina od ubistva čovjeka koji je bio poslanik u ovom

[Type text]

domu i danas imamo ponovljeni postupak po odluci Apelacionog suda, dok se iza rešetaka danas nalazi samo jedan od učesnika i time se ne želim baviti po ovom pitanju. Ono što me zanima kao čovjeka, pa tek onda kao političara je da li smatrate da nalogodavca ovog zločina treba prvenstveno tražiti među onima koji su imali najviše koristi od njegove smrti. I drugo, kao nosilac u svom ovom periodu jedne od tri najvažnije državne funkcije, vidite li sebe gospodine Đukanoviću, kao odgovornog u dijelu rasvjetljavanja političke pozadice o ubistva Duška Jovanovića.

Predsjedniče Parlamenta, izražavam pravo uz vašu saglasnost da čujem prvo odgovor, pa da ovo vrijeme što ostavljam iskoristim kasnije, a i ako ne bude vaše saglasnosti uklopiću se u ona tri minuta. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Predšedniče Vlade. Izvolite. Nećemo se zbog dva minuta svađati što bi rekli. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Miliću,

Više puta i najšira javnost, ovaj dom i njegova radna tijela, kao i Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija, koju je obrazovala Vlada, u proteklom periodu bili su u prilici da se upoznaju sa ostvarenim rezultatima na punom rasvjetljavanju ubistva direktora i glavnog i odgovornog urednika lista "Dan" Duška Jovanovića. Zato te informacije i ocjene neću ponavljati.

Fokusiraću se na konkretne aspekte ovog tragičnog događaja sadržane u vašem pitanju. Kao uvod u odgovor na prvi dio vašeg pitanja, da se podsjetimo na neki od fakata. Ubistva novinara po pravilu nigdje u svijetu nijesu posljedica kriminalnih obračuna, već najčešće imaju izvjesnu političku pozadinu.

Takođe, brojni su primjeri još nerasvjetljenih ubistava poslanika javne riječi, ne samo u našem regionu, podsjećam - Vujasinović, Ćuruvija, Pantić, nego i u svijetu slučaj britanske novinarkе Džil Dando ubijene 1999. godine, koji je i dalje otvoren, ili ruske novinarkе Ane Politkovskaje, u kojem su tek poslije osam godina uhapšena petorica izvršilaca, ali nije pronađen nalogodavac njene likvidacije.

Dakle, i ako istraga i sudski procesi ponekada dovedu do direktnih izvršilaca, uzmimo recimo sličan primjer ubistva Zorana Đinđića, politički inspiratori i nalogodavci često ostaju van domašaja pravde i o njihovoj se ulozi špekuliše, a zaključci izvode na bazi analiza okolnosti, raspoloživih činjenica, zdravorazumskog zaključivanja i drugih elemenata, koji nažalost nemaju težinu sudskog dokaza.

Zato sam u brojnim prilikama, ne samo tokom parlamentarnih i političkih rasprava na temu ubistva Jovanovića nego i u izjavi datoj državnom tužiocu, saopštio stanovište da motiv ovog ubistva treba sagledati u kontekstu višegodišnje političke i bezbjednosne destrukcije prema Crnoj Gori s ciljem da se ona destabilizuje i pred međunarodnom javnošću predstavi nepodobnom za obnovu nezavisnosti. Svakako nijesmo zaboravili da su se takve destrukcije ređale u nizu, od takozvane „duvanske afere“ preko iskonstruisanog slučaja trgovine ljudima uz pomoć ubačenog agenta S.Č. do najbanalnijeg video snimka pred referendum poznatog

[Type text]

pod nazivom "Zeta film". I drugih, da ne zamaram neprijatnim podsjećanjem. Cilj svih ovih podvala i konstrukcija bio je isti, kriminlizovati crnogorsku vlast, delegitimisati je kao nosioce ideje obnove nezavisnosti, bezbjednosno i politički destabilizovati Crnu Goru i dovesti na vlast političke strukture koje bi slijedile želje političkih i vojnih centara izvan naše države. Nažalost, list "Dan" i njegovo uredništvo bili su bezrezervna medijsko- logistička podrška za sve prethodno pomenute aktivnosti protiv Crne Gore. Ne samo na osnovu, rekao bih, nedvosmislene percepcije u ukupnoj javnosti, nego i na osnovu pisanih dokumenata, odavno i zvanično objavljenih od kojih su najeksplicitnije bile izjave visokih funcionera tadašnjeg Generalštaba Vojske Jugoslavije.

Zato želim da ponovim da je po mom mišljenju nalogodavca i organizatora ubistva Jovanovića najlogičnije tražiti na adresi koja je list na čijem se čelu nalazio najbrutalnije zlopotrebljavala protiv Crne Gore i za njegovog života i nakon toga. I da budem još precizniji, upravo zbog toga vlast u Crnoj Gori nikako nije imala politički niti bilo koji drugi interes da bude dio ovog zločina. Ne samo zato što je takav vid obračuna sa ljudima u sukobu sa moralnim načelima ljudi koji su konstituisali tadašnju vlast naše države, iako je to najvažnije, ne samo ni zato što je naš najvažniji interes posebno tih godina bio da Crnu Goru sačuvamo kao oazu stabilnosti na Balkanu i odagnamo sumnje koje su protivnici nezavisnosti pokušali da posiju da ona nije bezbjednosno i politički održiv projekat, nego i zato što su nam u predstavljanju prednosti nezavisne Crne Gore kontrasti sa instrumentarijem političkog nasljeđa Miloševićevog režima koji se i u godini ubistva Jovanovića nametao kao naša alternativa, bili dodatno afirmativni po nas.

Podsjetiću vas na nešto što sam već saopštavao javno, da smo neposredno prije referendumu imali bezbjednosno povjerljive informacije da će protivnici nezavisnosti pokušati likvidaciju mitropolita Amfilohija, da bi pojačali težinu svojih tvrdnji o nepouzdanosti bezbjednosti Crne Gore i navodnoj beskrupuloznosti crnogorskih vlasti. Uostalom, taj tragični događaj se i danas zlopotrebljava i protiv vlasti i protiv Crne Gore.

Vjerujem da sam ovim dao odgovor i na drugi dio vašeg pitanja. Ne smatram se, dakle, odgovornim zbog toga što je ubistvo Duška Jovanovića...(Prekid) potpuno rasvijetljeno. Ne samo zato što taj posao nije u striktnoj ustavnoj nadležnosti predsjednika Vlade, nego pravashodno zato što sam svojim političkim i građanskim angažmanom, uključujući i učešće u tužilačkoj istrazi, pokušao da dam doprinos njenom uspješnom okončanju. Naravno, ponoviću zaključno, da su logikom objektivne odgovornosti Vlada i premijer uvijek odgovorni za sve što se dogodi u jednom društvu.

Moram istaći da su tužilaštvo i sudstvo od prvog rada na ovom slučaju imali maksimalnu podršku izvršne vlasti. Vjerujem da je postupak istrage vođen u dobrom smjeru. Na žalost, još se nije došlo do epiloga kojim bi se do kraja rasvijetlilo ovo krivično djelo. I dalje nedostaju dokazi da bi se potvrdile ... koje su postojale i kod policije i kod drugih državnih organa koji su se bavili ovim predmetom. Ovdje dolazimo u sferu naše zajedničke odgovornosti, da posvećenim, politički odgovornim odnosom, svako iz svoje pozicije, damo doprinos daljem istrajnom radu državnih organa koji će dovesti do potpunog razrješenja ubistva Duška Jovanovića. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniku Vlade.

Izvolite, poslaniče Miliću.

[Type text]

SRĐAN MILIĆ:

Da ja odgovorim na ova pitanja koja sam postavio. I kod prvog i kod drugog smatram da ste odgovorni, smatram da ta odgovornost nije vezana samo za ovo o čemu ste vi govorili. Smatram da posle vaših ponovljenih riječi sada ovdje neko mora reagovati, ili vam je neko to napisao, kao što vam obično pišu, pa nisu dobro razumjeli pitanje. Nisam vas pitao ono što ste odgovorili vezano za predsjednika jedne parlamentarne stranke u Srbiji. Pitao sam vas konkretno ko je imao koristi nakon njegove smrti. Za te dvije stvari postoje dva pitanja, predsjedniče Vlade. Prvo, kome je smetao u Crnoj Gori? Moram da priznam da ova nepodnošljiva lakoća koju ste još jedanput manifestovali, optuživanja bez ijednog dokaza i, po meni, pokušaj skretanja te istrage u drugom smjeru, predstavlja dovoljni motiv da neko u Crnoj Gori ipak poslije jedanaest godina kaže dosta je bilo, da od vas prime sve te informacije koje vi imate, nesporno da ih imate zahvaljujući poziciji na kojoj se nalazite. Za mene je sporno da vi imate više informacija nego što imaju dvojica drugih visokih državnih funkcionera koji bi trebalo da imaju isti obim tih informacija, predsjednik Skupštine i predsjednik države. Nisam čuo ni jednog ni drugog da su bilo kada o ovome progovorili nešto na način kako ste vi govorili. Onda se postavlja pitanje - ako njih dvojica nisu to progovorili, predsjedniče Vlade, odakle vama višak informacija? Zašto nekada ni gospodin Filip Vujanović ni gospodin Ranko Krivokapić nisu u javnosti izašli na ovaj način na koji ste vi izašli?

Zaboravili ste neke novinare koji su poginuli u prethodnom periodu, predsjedniče Vlade, a bili su žrtve i terorističkih akata, kao što je Ivo Pukanić, kada ste nabrajali. Nažalost, ovaj prostor ih pamti mnogo. Govorite o tome jesu li razriješeni ili nijesu razriješeni. Mislim da se nikada niste osvrnuli, možda je za vas nebitno, na knjigu Atentat na Zorana, gdje je Miloš Vasić prenio riječi i sjećanja Čedomira Jovanovića na prve dane nakon Đinđićevog ubistva, gdje se kaže - u petak 14. marta je komemoracija u Vladi, a Zoran Živković i ja posle idemo kod Mila Đukanovića. On kaže da njegove službe ne znaju ništa o tome i pita nas jesmo li sigurni da smo optužili prave ljude, zabrinuti. Ne bih da skrećemo od onoga što je ključno pitanje svih pitanja. Da li mi možemo, ima veze, kolege, zbog toga što je rečeno da je riješeno pitanje ubistva Zorana Đinđića, a kao što vidimo predsjednik Vlade Crne Gore je imao potrebu da ovim ljudima, pošto ih nije nikada demantovao, kaže da on ima dilemu oko toga jesu li zaista optužili te ljude.

Ono što je ključno pitanje, predsjedniče Vlade, jer svi znaju da imam poseban razlog da o ovome pričam, nisam sebe nigdje prepoznao oko svega toga, bio sam protiv ili glasao sam NE 2006. godine na referendumu. Možda i mene prepoznajete kao dio neke priče koja je željela, kako ste rekli, destrukciju političku i bezbjedonosnu Crne Gore, da li je moguće da smo mi, ja jedan od tih 185.000 koji su glasali, zaista dužni da i deset godina nakon referenduma i dalje ćutimo ovdje i puštamo vas da vi govorite o tome da je neko bio protiv ove zemlje, protiv ove države.

Predsjedniče Vlade, mnogo važnije od toga što ja mislim o vama, a još važnije od toga što vi mislite o meni je da se konačno zna ko je nalogodavac ovog ubistva, da se konačno otkrije ko je ubica. Ne možemo imati bez u parlamentu jednu lijepu vašu misao koja nije potkrijepljena realnošću, a to je oaza mira, sigurnost i bezbjednost u zemlji će imamo skoro svaki dan ubistva, gdje imamo 30 nerasvijetljenih ubistava, gdje imamo nešto što, ako se ja

[Type text]

budem pitao, neće šanse biti da se išta zatvara od ovih poglavlja dok se ne riješi ko je nalogodavac ubistva Duška Jovanovića. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Dobro, podrazumijeva se da sam dobro razumio vašu poruku iz pitanja i da vi smatrate mene odgovornim za nepotpune rezultate istrage ubistva Duška Jovanovića. Rekao sam vam zašto ja sebe ne smatram odgovornim za to, uvažavajući, naravno, da su Vlada i premijer uvijek odgovorni za sve loše što se dogodi u društvu. Ostajem pri takvoj ocjeni. Nema potrebe da pretpostavljate da je neko neprecizno napisao odgovor, sam sam ga napisao i vjerujem da to možete i vi da prepoznate, jer nismo ni vi ni ja od juče na političkoj sceni. Na početku tog odgovora sam vam kazao da ne želim da ponavljam opšta mjesta u odgovoru na ovu temu nego da se vrlo fokusiram na ono što su konkretni aspekti ovog problema potencirani u vašem pitanju. Odgovorio sam direktno na aspekte koje ste ovog puta potencirali.

Na vaše pitanje ko je imao koristi od smrti Duška Jovanovića. Kompletan moj odgovor je artikulisan tako. Da ponovim, ako nijesam bio dovoljno jasan, oni koji su koristili, zloupotrebljavali i taj list i njegovog direktora i glavnog i odgovornog urednika za njegovog života, u funkciji destabilizacije i promjene vlasti u Crnoj Gori su, po mom viđenju, u određenom trenutku procijenili da će im takva aktivnost poslužiti njihovom cilju. Da će, dakle, stvoriti sliku o Crnoj Gori kao državi u kojoj se ubijaju politički protivnici i zbog koje će se Crnoj Gori zabraniti da obnovi nezavisnost. Da li sam sada jasan? Nadam se da jesam. Na sreću, dakle to se nije dogodilo. Crna Gora je pokazala da je u stanju da u savršenom miru obnovi nezavisnost i da u savršenoj stabilnosti radi na svom ekonomskom i demokratskom razvoju. Nažalost, plaćena je jedna žrtva koju ni pošto nije trebalo platiti. Ono što želim ovdje da ponovim, to nikakve veze nema sa državnim organima Crne Gore i objasnio sam vam zašto je, između ostalog je nama takav "Dan" i njegovo uredništvo bilo vrlo poželjno u tom trenutku. Mi smo imali interes da oni rade da bismo mogli da pokažemo šta su prednosti politike koju mi nudimo i šta je alternativa koja nam se tada pokušala nametnuti.

Kazali ste da ja iznosim ocjene koje su bez dokaza. Dakle, dozvolite, nijesam ni tužilac ni policijski inspektor, ovdje ja govorim politički jer sam političar i predsjednik Vlade. ... ta vrsta političke priče, ne pokrećimo temu. Ako želite da me čujete, ja vam to kažem. Onda me pitate zašto imam višak nekih informacija. Dakle, nije problem u tome, svako od nas ima isti kvantum informacija. Neko želi da govori o toj temi, neko ne želi. Neko bi je opisao drugačije. Ranko Krivokapić vjerovatno drugačije, Filip Vujanović drugačije. Ja sam je opisao jer ste mene pitali. Imam problem da shvatim zašto vama sada smeta odgovor koji nudim. Ne slažemo se sa viđenjem, ali pitali ste me i moja je obaveza da vam odgovorim na tu temu, šta ja o tome mislim.

Samo još dvije kratke napomene. Prva, daleko sam od pomisli da one koji su glasali protiv nezavisnosti proglasim ljudima koji su rušili i danas ruše Crnu Goru. Ali, dozvolićete mi da podsjetim, daleko sam od toga da zaboravim da su određeni ljudi koji su tada radili protiv nezavisnosti Crne Gore to radili ne samo političkom retorikom, nego su radili preduzimajući

[Type text]

konkretne akte na štetu države Crne Gore, neupitne političke akte, da ne idemo dalje, samo jedna promjena Ustava u Skupštini Jugoslavije tadašnjoj, kojom se željela derogirati ustavna pozicija ravnopravnosti Crne Gore. Pa hoćemo li oko toga da diskutujemo, je li to u interesu dobra ili na štetu Crne Gore? Prema tome, čast svim ljudima koji su glasali i za jedno i za drugo rješenje. Svako ima pravo na svoja politička uvjerenja, svako ima pravo i na svoje zablude, nemam nikakav problem sa tim, ali imam zaista potrebu da razgovaramo argumentovano o onome što su odgovornosti nas kao političara, kao lidera koji smo predvodili proces.

I finalno, dakle ja zaista mislim da je Crna Gora ono što je o njoj rekla tada državni sekretar Sjedinjenih Američkih Država Medlin Olbrajt, oaza mira i stabilnosti na Balkanu. Ja mislim da nam to svima služi na čast i da je više nego činjenično zasnovano, da ne ulazimo dalje. Ako se od 90-tih na ovamo jedino nije zametnuo rat u ovoj državi u vremenu kada su svuda oko nas bješnjeli vjerski i etnički ratovi i kada smo zbrinuli 120 hiljada izbjeglica, to samo može da služi na čast čitavoj Crnoj Gori.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Sledeći je kolega Darko Pajović u ime Pozitivne Crne Gore. Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Ja ću fokus ovog premijerskog sata možda vratiti opet na ekonomske teme.

U skladu sa članom 180 Poslovnika Skupštine postavljam sledeće pitanje:

Hoće li Vlada preduzeti konkretne mjere iz svoje nadležnosti i ako hoće koje, kako bi se zaustavilo iseljavanje ljudi sa sjevera Crne Gore?

Razlog za postavljanje ovog pitanje je, po nama, više nego zabrinjavajuća situacija oko iseljavanja to jest migracije sa sjevera Crne Gore. Statistički gledajući i pozivajući se na različite izvore ta situacija prosto nije dobra. Pri tom u ovom prethodnom periodu nijesmo čuli takvu ocjenu zabrinutosti ma baš ni od kog iz izvršne vlasti.

Podsjetiću, 2008. mi smo imali smanjenu migraciju sa sjevera zahvaljujući takozvanim dobrim ekonomskim trendovima od 2006. do 2008. godine. U periodu od 1991. do 2003. dakle za vašeg mandata stopa migracije je porasla sa 3,9 na 8,1%, danas je ona nekih 10% odnosno 20% ukupno u Državi Crnoj Gori.

Popisom iz 2011. godine 35.689 građana Crne Gore živi duže od jedne godine u inostranstvu. Ono što vjerujem treba posebno da zabrine, jer Crna Gora je građanska država i na vlasti jesu građanske stranke, jeste da statistički gledajući pripadnici nacionalnih manjina, prije svega bošnjačke nacionalnosti, albanske nacionalnosti, najbrojniji su u korpusu ljudi koji napuštaju svoje domove i odlaze u potrazi za boljim životom.

Tačno je, takođe, da je Vlada uložila po statistici 350 miliona eura u periodu od pet godina u razvoj sjeverne regije, ali isto tako statistički da imamo 40% nezaposlenosti i da po svim anketama oko 60% stanovništva na sjeveru Crne Gore praktično živi na rubu siromaštva. Ankete koje su takođe rađene govore o nezadovoljstvu ekonomskim načinom života građana koje je blizu nekih 90%. Svega 2,2% jeste zadovoljno, nekih 7,9% stanovnika nema svoj stan. Tu imamo i alarmantne podatke nevladinih organizacija da je samo u četiri mjeseca

[Type text]

skoro tri i po hiljade ljudi napustilo svoje domove i otišlo u potrazi za boljim životom u zemlje Zapadne Evrope.

Volio bih takođe i da se prisjetimo šta je to sjever Crne Gore. Često zaboravljamo i često se samo on pominje u ekspozicijama mandatarata, ugovorima političara, mnogo obećanja smo čuli vezano za razvoj sjeverne regije, a možda nije na odmet reći svim građanima Crne Gore sledeće podatke: 100% hidropotencijala države Crne Gore nalazi se na sjeveru Crne Gore, 71% šuma države Crne Gore koji je ogroman ekonomski resurs nalazi se na sjeveru Crne Gore, 100% nalazišta olova, cinka i uglja nalazi se na sjeveru Crne Gore, 2/3 našeg ukupnog bogatstva prirodnih resursa nalazi se na sjeveru Crne Gore ili isto tako 53% teritorije dakle, više od polovine, zauzima sjever Crne Gore. Zauzvrat od strane centralne vlasti oni imaju nekih 1,8% pomoći, kada se podijeli ona pomoć koja se daje za razvoj centralnog, odnosno južnog dijela i ono što ide ka sjeveru Crne Gore.

Dakle, više je nego izvjesno da su potrebne nužne korjenite promjene kada je u pitanju ekonomska politika na sjeveru Crne Gore. Ja nijesam danas postavio ovo pitanje da bih po nekim populističkim tezama i alarmantnim podacima pozvao sve one građane Crne Gore da se iseljavaju ili da ostanu. Ne, naprotiv, mislim da je ovo vrlo realna priča i mislim da je realno kazati da sve ono što je navedeno u tri ekspozicije, podsjetiću 2008. pa mandatarata iz 2010. i vaš ekspozicije iz 2012. godine, nije donijelo ili je donijelo ekstremno male benefite. Dakle, nemamo dobru politiku ka sjeveru Crne Gore. Ljudi nam se iseljavaju, iseljavaju se iz države Crne Gore i prosto odlaze da žive u šatore i kontejnere pored sveg ovog prirodnog bogatstva koje smo ovdje naveli. Zato i jeste odgovorna centralna vlast i volio bih da čujem u vašem odgovoru kako bih nastavio i sa konkretnim stvarima i konkretnim rješenjima koje bi Pozitivna Crna Gora dala generalno parlamentarno ... strankama na vlasti, jer naš interes jeste državni interes Crne Gore, a državni interes Crne Gore jeste da ljudi ostanu da žive na svojim ognjištima, ali ne tako što će jedva preživljavati kraj sa krajem, ne tako što će živjeti od socijalne pomoći koja se nekome da a nekome se ne da, ne tako što ćemo izbjegavati socijalni karton toliko godina, a onda možda u istim tim Rožajama davati socijalnu pomoć nekome kome ne treba a nekome kome treba izostaviti. Ne, mi smatramo da svi građani mogu i moraju i imaju pravo na svoj rad, na svoju koru hleba, tim prije što svi ovi podaci, ponoviću vam ih, 2/3 ukupnog nacionalnog bogatstva Države Crne Gore jeste na sjeveru Crne Gore, a 40% stopa nezaposlenosti i 60% ljudi koji živi na ivici siromaštva ne može biti prije na čast bilo kojoj izvršnoj vlasti, a i lično vjerujem i jednom građaninu Crne Gore gledajući sve one slike iz zemalja Zapadne Evrope gdje naši građani pokušavaju da nađu neki bolji i srećniji život. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Predšedniče Vlade, evo nas opet na ekonomiji. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Pajoviću,

Prije nego što pređem na konkretan odgovor na vaše pitanje podsjetiću vas, na premijerskom satu održanom prošlog mjeseca imao sam slično pitanje koje se odnosilo na

[Type text]

unutrašnje migracije stanovništva, konkretno sa sjevera prema ostalim regionima zemlje. Tada sam govorio o značaju migracija za demografski i ukupni razvoj svake države, o problemu negativnog demografskog trenda u manje razvijenim regionima širom Evrope i naveo koje mjere sprovodi Vlada Crne Gore u cilju smanjenja negativnog migracionog salda na sjeveru. Većinu navedenih mjera ću ponoviti i danas u odgovoru na vaše pitanje, ali će moj odgovor svakako sadržati i ažurirane informacije koje se odnose na temu koju ste fokusirali.

Imajući u vidu kompleksnost pitanja i nepovoljnog demografskog trenda sjevernog regiona u poslednjih nekoliko decenija, nužno je ponoviti da se značajnije smanjenje ili potpuno eliminisanje negativnog migracionog salda u sjevernom regionu ne može ostvariti u kratkom, pa čak ni u srednjem roku. Kada govorimo o unutrašnjim migracijama, iako sjever Crne Gore karakteriše veći broj odseljenih nego doseljenih lica, poslednjih godina možemo ipak govoriti o trendu smanjenja negativnog migracionog salda ovog regiona. Tako je prema zvaničnim podacima negativan migracioni saldo kao razlika između broja doseljenih i broja odseljenih lica u sjevernom regionu smanjen 1407 lica u 2011. na 1186 lica u 2014. ili za 15,7%. Posmatrano kvartalno, u istom periodu je zabilježeno smanjenje negativnog migracionog salda za 339 lica u prvom kvartalu 2011. na 299 lica u prvom kvartalu 2015. ili za 11,8%. Dakle, imamo blagi trend smanjenja negativnog migracionog salda sjevernog regiona kada je riječ o unutrašnjim migracijama i činjenicu da je prema podacima Eurostata za 2014. oko 0,2% građana Crne Gore je predalo zahtjev za azil u zemljama Evropske unije. Ovo je inače niži procenat u odnosu na većinu zemalja u okruženju. Dakle, iako su trendovi u Crnoj Gori nešto povoljniji oni nijesu zadovoljavajući i svjesni smo da je potrebno preduzimati dodatne napore u procesu smanjenja daljeg iseljavanja stanovništva sa sjevera.

Tema iseljavanja sa sjevera kao problema sa kojim se suočavamo nije od juče ili prije mjesec dana kada je tako očigledno iz različitih razloga prekomjerno ispolitizovano. Sa odlivom stanovništva iz sjevernog regiona se suočavamo već nekoliko decenija. U cilju ublažavanja negativnog demografskog trenda i doprinosa ubrzanijem razvoju sjevera, Vlada Crne Gore realizuje mjere ekonomske i razvojne politike u svih 13 opština sjevernog regiona i već godinama nastoji pronaći adekvatna rješenja za smanjenje regionalnih razlika kao problema sa kojim se ne suočava samo Crna Gora već većina zemalja Evrope. U tom smislu će Vlada nastaviti sa intenzivnim mjerama ekonomske i razvojne politike u narednom periodu radi dostizanja ravnomjernijeg socioekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovanog na konkurentnosti i inovativnosti u zapošljavanju. Tome će doprinijeti mjere koje Vlada sprovodi u prioritetnim oblastima za regionalni razvoj, kao što su saobraćaj i ostala javna infrastruktura, poljoprivreda, rurani razvoj, energetika, zaštita životne sredine, konkurentnost, inovacija, industrija, turizam i kultura, obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika.

U tom kontekstu, podsjećam, 11. maja ove godine počela je izgradnja najvećeg i najvažnijeg infrastrukturnog projekta, ne samo za stanovnike sjevera već cijele Crne Gore, prioritetne dionice Smokovac - Mateševo, auto-put Bar - Boljare, za koji smo budžetom u 2015. godini planirali 206 miliona eura. Očekujemo da će stanovništvo sjevera osjetiti pozitivne efekte izgradnje ove dionice auto-puta i tokom 48 mjeseci izgradnje i nakon njenog planiranog završetka u maju 2019. godine.

Pored auto-puta investicije u saobraćajnu infrastrukturu sjevernog regiona u ovoj godini podrazumijevaju i rekonstrukciju magistralnih i regionalnih pravaca poput nastavka radova na putu Slijepač Most - Tomaševo - Pljevlja, takodje nastavak radova na putu Berane - Kolašin, završetka radova na asfaltiranju saobraćajnice Žabljak - Plužine i tako dalje.

Za unapređenje zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture kao značajnih za demokratski i ukupni razvoj sjevera u 2015. godini planirana su ulaganja u vrijednosti od 7,9 miliona eura, da ne nabrajam sve projekte, imate ih u pisanom odgovoru.

Za mjere zaštite životne sredine u 2015. godini za sjeverni region je planirano oko 17,9 miliona eura. Neki od planiranih projekata su sanacija postojećeg odlagališta čvrstog otpada na lokaciji Vasove vode u Beranama, aktivnosti na izgradnji prostrojenja na prečišćavanju otpadnih voda i kanalizacione mreže u više opština sjevera, rekonstrukcija i sanacija više vodovoda u ruranim područjima i tako dalje. U oblasti energetike, kao takođe važne za razvoj sjevera i države u cjelini u 2015. se planiraju dalja ulaganja u izgradnju malih hidroelektrana iazvanično je počela realizacija investicije u vjetroelektranu na lokaciji Krnovo. Takođe su ... preduslovi za početak izgradnje II bloka Termoelektrane u Pljevljima, investicije vrijedne preko 300 miliona eura.

U 2015. godini će se na sjeveru realizovati projekti u turizmu u vrijednosti od oko 9,8 miliona eura. Tu prvenstveno spadaju projekti izgradnje infrastrukture na skijalištu Kolašin 1600, skijalištu na lokalitetu Smiljača - Bijelo Polje, unapređenje turističke ponude u Rožajama, valorizacija Đalovića pećine i osnivanje regionalnog parka Sinjajevina. Pored navedenog, Vlada realizuje i niz mjera usmjerenih na podršku i razvoj preduzetništva na sjeveru kao važnog za smanjenje negativnog demografskog trenda i smanjenje nezaposlenosti. Riječ je o mjerama u okviru agrobudžeta ... programu, kao i mjerama u okviru programa Ministarstva ekonomije, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i tako dalje. Takođe, od ove godine su uvedeni i podsticaji za direknte investicije čija je minimalna vrijednost 500.000 eura i u kojima se obezbjeđuje otvaranje najmanje 20 novih radnih mjesta. Uveli smo fiskalne prefencijale za investicije u sektore turizma, prehrambene industrije i kapitalnih investicija i energetike.

U kontekstu podrške razvoja preduzetništva i otvaranju novih radnih mjesta na sjeveru i značajna je planirana kreditna podrška Investiciono-razvojnog fonda za koju su raspoloživa sredstva od oko 80 miliona eura u 2015. godini i koji karakteriše niža kamatna stopa za kredite preduzećima na sjeveru i manje razvijenim opštinama. Da podsjetim da ipak ohrabruje podatak da posljednjih godina imamo povećanje broja malih i srednjih preduzeća i broja zaposlenih u malim i srednjim preduzećima na sjeveru. Takodje, želim da istaknem da je u toku izrada dokumenta "Pravci razvoja Crne Gore za period 2015-2018. godina" čije je usvajanje planirano do kraja II kvartala 2015. godine. U toku izrade dokumenta posebnu pažnju posvećujemo demografskim pitanjima i politici nataliteta naročito na sjeveru kao i mogućnostima implementacije mjera za podršku ovim važnim elementima socioekonomskog razvoja.

Prethodno navedeno predstavlja dio ukupnih mjera u okviru ekonomske i razvojne politike, koje su usmjerene na unapređenje osnovne i poslovne infrastrukture i stvaranje drugih preduslova za dalje smanjenje negativnog migracionog salda sjevernog regiona i doprinos ravnomjernijem regionalnom razvoju. Sa osavremenavanjem postojećih i definisanjem novih mjera ćemo nastaviti i u narednom periodu u skladu sa pravcima razvoja Crne Gore kao i strategijom regionalnog razvoja države. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Pajoviću, izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, nakon vašeg odgovora meni dodje da spakujem kofere i da idem da živim na sjeveru. Ali, znamo i vi i ja i cijela crnogorska javnost da ipak nije tako. Dakle, ja iz vašeg izlaganja mogu samo da razumijem sljedeće: da ste vi zadovoljni ekonomskom politikom koju Vlada vodi ka sjeveru Crne Gore, da je to - to što se tiče ove Vlade i da je problem ne znam gdje. Volio bih da mi u drugom dijelu odgovora ipak to kažete.

Htjeli ili ne htjeli to da vidimo, imamo iseljavanje ljudi sa sjevera Crne Gore. Dakle, sve mjere koje ste prebrojali, svaka čast. Mogu da budem saglasan, mogu da kažem da je to malo, mogu da kažem da je to puno, ali ću reći svaka čast. Medjutim, rezultati tih mjera je ovo što sam vam kazao - iseljavanje ljudi sa sjevera, preko 40% je nezaposlenosti, da ne govorimo o prosječnoj plati u pojedinim opštinama, da ne govorim da su pojedini gradovi na sjeveru u odnosu na broj stanovnika sa nevjerovatnim socijalnim davanjima i da ne govorim o procentu siromaštva koji prelazi preko 60%. Znači, očigledno sve ovo što ste naveli u konačnom ne daje rezultate koje bi možda svi željeli. Takodje vam moram kazati da sam potpuno saglasan da sva možda ulaganja o kojima govorite danas, o kojima ste govorili prije godinu ili dvije, treba vremena da bi se vidio efekat. Ali, moram vam isto tako reći da ovaj trend traje 25 godina, neka on traje i znatno duže, još u onom prethodnom periodu, ali je strahovito intenziviran, pri čemu ste sami govorili o neophodnosti potrebe valorizacije prirodnih resursa na jedan održiv način mnogo puta u ovom parlamentu. Ovo što sada imamo očigledno nije održivo gazdovanje privrednim resursima jer, opet ću ponoviti, ekonomski možda ima logike za mnoge, za mene nema logike da su neki od gradova kao što su Pljevlja, kao što su Rožaje, Plav i mnogi drugi sa svojim prirodnim bogatstvima o kojima ste vi govorili, ugalj, šume, laporac i sve ostale stvari, da su prosto ljudi očajni u načinima da dodju do svoje kore hleba. Ponoviću i potcrtaću, mjere koje ste danas ovdje pomenuli, mjere koje ste mom uvaženom kolegi takodje naveli da Vlada sprovodi očigledno ne daju određene rezultate. 0,2 % je procenat koji je lako povjerljiv, ali ono što je indikativno, indikativno je ono što svi znamo u Crnoj Gori, da veliki broj naših građana odlazi periodično i povremeno na rad u inostranstvu i da se vraća. Oni nijesu evidentirani kao tražioci azila. Da prevedemo, znamo i mi i vi da u zemljama šengena nema viza, da možete otići, boraviti određeni period. Znamo da u zemljama, kao što su Sjedinjene Američke Države, kada dobijete vizu možete se zadržati odredjeni vremenski period, možete raditi na crno i vratiti se. Dakle, nije sve

[Type text]

statistika. Tu sam saglasan sa vama. Dakle, to su ljudi koji ne traže politički ili bilo kakve druge azile, ali to jesu ljudi koji odlaze i borave u inostranstvu.

Dakle, moje pitanje je bilo da li su sva ova događanja koja su evidentna, a u koja se dobro razumijem, u nešto što se zove realan život, a to je mnogo značajnije i drastičnije, problematizacija loše pozicije, lošeg života ljudi na sjeveru koji rezultira strahovitim negativnim trendovima ekonomskim i ljudskim, ako hoćete i političkim, pa i građanskim. Naveo sam poseban podatak koji mene, recimo, lično zabrinjava kao čovjeka koji je na čelu građanski orjentisane stranke, najveći procenat ljudi koji traži određene vrste azila vani jesu pripadnici manjina, manjinskih naroda u Crnoj Gori, što bi, vjerujem, trebalo i vas i te kako da zabrine, ne samo kao predsjednika Vlade već i predsjednika stranke koja jeste građanska stranka, po vašem ličnom nahođenju. Dakle, moje pitanje, time završavam, da li pored svega ovoga što ste naveli vidite potrebu za dodatnim angažmanom, za dodatnim mjerama? Te mjere postoje, mnogo puta smo ih slušali ovdje. Mi smo predlagali, od smanjenja PDV-a za područje sjeverne Crne Gore, za određene povlastice i u biznis sektoru tipa ukoliko neko otvori tri radna mjesta da za četvrto ne mora da plaća osiguranje, tipa povećanja poreza na zemljište, tipa ustupanja države, na kraju krajeva, zemljišta socijalnim slučajevima. Vidjeli smo primjer premijera Britanije koji je pozvao sve one ljude koji primaju socijalnu pomoć da će morati da rade volonterski određene poslove koje im dodijeli država, koji nijesu teški fizički poslovi ali jesu poslovi od koristi za državu.

Dakle, mogućnosti za implementaciju novih mjera ima. Ovo su neke od stvari koje će Pozitivna Crna Gora predložiti kroz određene procedure u parlamentu.

Ono što je moje pitanje i time konačno završavam - da li vi vidite potrebu za dodatnim angažmanom bilo izvršne vlasti, bilo nekih drugih segmenata društva i da li zapravo vidite alarmantnost situacije ili, ako vam se ne sviđa taj termin, potrebu za dodatnom pažnjom zbog migracije ljudi sa sjevera ka nekim drugim destinacijama? Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Pajoviću.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Pajoviću, biću vrlo određen u odnosu na vaša dopunska pitanja. Daleko sam od pomisli da su stvoreni dobri uslovi za život na sjeveru koji bi i nas iz Podgorice ili iz južnog regiona motivisali da idemo prema sjeveru. Takođe, iz toga slijedi i drugi odgovor. Daleko sam od pomisli da smo uradili sve što se može uraditi da se unaprijedi ambijent za život i uspješno poslovanje na sjeveru. Kada sam govorio u odgovoru na prvi dio vašeg pitanja, pokušao sam da vam pobrojim šta je repertoar mjera ekonomske i ukupne politike koju Vlada vodi sa ciljem da stvori povoljnije uslove za ubrzani razvoj tog regiona i za prevazilaženje naslijeđenih regionalnih razlika. Saglasan sam sa vama da je jedan dio razgovora vezan za ono što projektujemo kroz sistem, a drugi dio razgovora može biti koliko to već sada proizvodi konkretnih efekata. Opet, naravno, kada tako razložimo to pitanje možemo razgovarati je li riječ samo o tome da moramo sačekati da prođe izvjesno vrijeme i da se proizvedu efekti ili su možda neke od mjera pogrešno koncipirane ili nedostatne, pa ih treba već sada dopunjavati. Želim da vam kažem da sam na tu temu vrlo otvoren, kao i Vlada u cjelini, da čujemo sve sugestije kojima nam možete pomoći da ispravimo eventualno loše

[Type text]

projektovanu politiku ili da iskreiramo neke dodatne podsticaje i stimulanse koji će unaprijediti uslove za kvalitet poslovanja na sjeveru, a samim tim posljedično i za kvalitet života ljudi na sjeveru. Ovdje mislim da treba ipak da malo više uvažimo i pomenemo u svakoj, pa i u ovoj prilici i da kažemo ono što su objektivne okolnosti. Mi, nažalost, prolazimo ili završavamo jedan težak proces kakav je proces tranzicije, proces jednog dubokog društvenog poremećaja koji je kao takav ostavio tragove u svim zemljama i u svim društvima koja su prošla tranziciju.

Ne želim da pribavljam nikakav alibi jer mi ne treba za ovu vrstu priče, ali želim samo da podsjetim da smo mi u dugom periodu i poslije rata razvijali jednu strukturu privrede jer su manje-više u svim opštinama na sjeveru ljudi bili zaposleni u industrijama koje uglavnom nijesu bile zasnovane na našim prirodnim resursima.

Podsjetiću vas, recimo, industrija tekstila koja je postojala u svakoj opštini na sjeveru ili industrija kože i obuće. Onda kada smo se suočili sa padom Berlinskog zida i posljedicama koje je to proizvelo, otvaranja ukupnog jugoslovenskog tržišta i njegove izloženosti evropskoj konkurenciji, bez onih zaštita koje smo imali u vremenu Jugoslavije, mnoga preduzeća nijesu mogla da izdrže tu konkurenciju i nestala su. Sada možemo žaliti za tim, ali mislim da je pametnije od toga da smo od početka odmah krenuli da razgovaramo kako možemo drugačije strukturirati našu privredu, zasnovano na onome što su naši prirodni resursi. O tome sam govorio u odgovoru na prvo i na treće pitanje danas, kako iskoristiti ono što su naše realne komparativne prednosti, uključujući i poljoprivredno zemljište, energetiku koju ste pominjali, šumarstvo, drvoprerađu itd. Mislim da se procesi kreću u tom pravcu, ali oni svakako traže vrijeme. Potrebno je dio ljudi koji su ili otišli u Podgoricu ili prema jugu vratiti na njihova imanja jer su, u međuvremenu, zahvaljujući tranzicionim procesima ovdje ostali podstanari, a ostali bez preduzeća u industrijama u središnjem i južnom dijelu, a na drugoj strani na sjeveru imaju svoje realne resurse makar u nekom poljoprivrednom imanju oko svoje kuće. Potrebno je sada oplemeniti to imanje koje je napušteno 30 ili 40 godina i potrebno je, ono što je najteže, pomoći tim ljudima da unaprijede svoje preduzetničko znanje. Nažalost, mislim da je to u ovom trenutku najteži problem zbog čega mi u ovoj fazi nemamo vidljivije efekte ove, po mom sudu, dobro koncipirane politike ubrzanog razvoja sjevera. Da je problem, prije svega, u tome što ljudi nijesu spremni da se odvaže i uđu u preduzetništvo i na svom radu, svom preduzetničkom umijeću zasnuju egzistenciju svoje porodice i svoju.

Generalno mislim da još uvijek imamo malo problema sa tim tradicionalnim pristupom gdje naši ljudi i dalje prevashodno traže radno mjesto u državnom sektoru. Govorim to kao predsjednik Vlade koji je u ovim dugim godinama mnogo puta bio na sjeveru i u svakom dijelu Crne Gore, razgovarao s ljudima, suočavao se sa hiljadama zahtjeva za pružanjem pomoći u zapošljavanju člana domaćinstva i suočavao se sa otporom kada im predložim da iskoristimo neke kreditne potencijale Fonda za razvoj i nečeg drugog, a umjesto toga dobijao zahtjev može li se kako raditi u domu zdravlja ili u bolnici ili u školi ili u domu kulture i dalje množiti administracija. Mislim da imamo taj problem. Ako me pitate, ovaj repertoar mjera o kojem sam govorio, čime bi najprioritetnije trebalo dopuniti. Po mom sudu, daljim naporima koje treba da urade Vladine institucije, prije svega Agencija za mali i srednji biznis, zatim Egalizacioni razvojni fond, da dodatnim ulaganjima pokušamo da poboljšamo znanje, time i odlučnost ljudi da se uhvate u koštac sa biznisom, sa boljim korišćenjem neiskorišćenih razvojnih resursa. Mislim da bi to moglo biti daleko učinkovitije od svega što smo do sada radili. Zahvaljujem.

[Type text]

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Nimanbegu, vi ste na redu, u ime Kluba poslanika albanskih partija, neću dalje.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala vam, predsjedniče Parlamenta.

Poštovani premijeru, članovi Vlade, poštovane kolegice i kolege, ispred Kluba poslanika albanskih partija FORCA i Albanska alternativa, HGI-a i Liberalne partije Crne Gore, uputio sam sljedeće pitanje:

Koje mjere Vlada Crne Gore planira da preduzme ili da li planira bilo koje aktivnosti u slučaju neuspješnih privatizacija u sektoru turizma u Ulcinju? Koje su mjere moguće od strane vaše vlade kako bi se pokrenuo ciklus investicija koji je prijeko potreban Opštini Ulcinj, a odnosi se na neuspješne privatizacije, to posebno u sljedećim slučajevima: privatizacija hotela Galeb, hotela Lido, takođe ugovora za izgradnju hotela na poluostrvu Suka tj. lokacija bivšeg hotela Jadran? Kakvi su ugovori koji su potpisani sa tim učesnicima procesa privatizacije koji tolerišu apsolutnu neaktivnost investitora koja je rezultirala u prva dva slučaja uništenjem postojećih kapaciteta u turizmu, dok u slučaju Suka, Jadrana, sa zarobljavanjem jedne od najatraktivnijih lokacija na primorju za razvoj turizma? Nekoliko puta je od ministara u Vladi nagovješteno da će se odnos prema ovakvim investitorima promijeniti. Čak je najavljivano i raskidanje ugovora. Da li se na tome radi u ministarstvima?

Obrazloženje: Kako je proces privatizacije a i odluke o načinu privatizacije odlučen i sproveden sa namjerom da se nađe vlasnik ili vlasnici koji će efikasnije upravljati imovinom i ne samo unaprijediti proizvodnju u turizmu već i kreirati održiva preduzeća kojima će se povećati zapošljenost, smatram da je potrebno sa najvišeg mjesta u Vladi čuti odgovor na sva dešavanja oko privatizacije hotelskog sektora u Ulcinju.

Zbog javnosti podsjetiću na sljedeće pojedinosti oko privatizacije pojedinih hotela. U postupku stečaja u Ulcinjskoj rivijeri je privatizovan hotel Galeb za preko pet miliona eura, ali i za obavezu investiranja na desetine milione eura. Hotel je isplaćen, ali je tokom 2007 - 2008. godine do temelja porušen i svakako danas posle otprilike deset godina od te privatizacije nije uloženi ni jedan cent.

Takođe u istom postupku izvršena je privatizacija hotela Lido i to za najveću cijenu u Crnoj Gori tada od preko deset miliona eura. On je, takođe, porušen do temelja i posle pet godina privatizacije radnici su otpušteni i nema izgradnje novog.

Još je čudnija, po meni, pozicija države u slučaju Jadran. Ugovor sa inostranom kompanijom je zaključen 1999.godine ili 2000.godine i danas poslije 15 godina od toga se svakako ništa ne pokazuje da će se realizirati investicija u turizmu.

Poštovane kolege, jedna od povoljnosti koje ima poslanik iz partije kao što je moja je biti u klubu i onda imati mogućnost postavljanja pitanja premijeru. Sigurno, ovo je prilika koju ja rado koristim iz razloga što sam ovakva i slična pitanja upućivao svim bivšim ministrima turizma ili aktuelnim, i Neneziću, i Sekuliću, i gospodinu Gvozdenuiću. Od njih imam informacije oko nekih privatizacija, ali se takođe pokazalo i od pitanja koja smo ranije postavljali sa premijerom na temu Solane, da se nešto pokrenulo u tom pravcu. Tako da smatram da je javna diskusija najbolji način da se dođe do javnosti, transparentnosti, ali u

[Type text]

svakom slučaju i do odgovornosti, do pokretanja nekih rješavanja problema, jer ovo izgleda ekonomsko pitanje, ali je i političko pitanje.

Političko pitanje, jer kad se nemaju radna mjesta stvaraju sve veliki problemi socijalni, društveni, ekonomski i to je odgovornost svih nas koji učestvujemo u političkom procesu da to ... Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta i gospodine Nimanbegu,

Možda uz vaše dopuštenje jednu rečenicu koja meni se čini važnom, a koja je izostala na kraju prethodnog odgovora. Poslanik Pajović, bez obzira što je trenutno odsutan, ali nije neophodno da bude tu, korisno je za nas, pomenuo je premijera Velike Britanije, koji je, ako sam dobro registrovao, pozvao korisnike socijalne pomoći da moraju obaviti neke važne poslove...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Bojim se da ih je obavezao, da ih nije pozvao.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Zašto to smatram važnim da pomenem? Jedan naš poslanik je prije izvjesnog vremena izvršio baražnu paljbu na ministricu pravde i socijalnog staranja koja je uložila napor pa otišla na sjever pa ponudila ljudima neke dopunske stimulanse da dođu u Podgoricu i da počnu da rade ovdje neke sezonske poslove, ni slučajno pretjerano fizički zahtjevne. Za novac, naravno, a da pri tom ne izgube pravo na socijalnu pomoć koja se u vremenu njihovog rada samo zamrzava. Smatram da o tim pitanjima stvarno moramo razgovarati. Da moramo razgovarati čini mi se bez licemjerja, bez bilo kakve podrazumijevajuće solidarnosti. Ako govorimo da nam treba da ozbiljnije radimo i da stvorimo uslove za kvalitetniji život ljudi onda moramo tim ljudima kazati da učute, makar bili i poslanici u Parlametnu i makar pripadali vlasti ili opoziciji.

Poslaniče Nimanbegu,

Privatizacija u turizmu koju je sprovodila Vlada preko tenderskih komisija i Savjeta za privatizaciju za potpisnike ugovora na strani prodavca imala je državne fondove. Shodno tome jasno ugovorom definisane investicione obaveze kupca. Nasuprot tome hoteli Galebi i Lido privatizovani su kroz stečajni postupak kao djelovi imovine HTP Ulcinjska rivijera. Ugovorne stane u oba slučaja bile su Privredni sud, odnosno stečajni upravnik i kupac imovine te su zbog toga mogućnosti formalnog djelovanja Vlade ograničene i pored naglašene zainteresovanosti da se ovi objekti stave u funkciju. Hotel Lido sa pripadajućim bungalovima privatizovan je kroz postupak stečaja 2006.godine uz obaveznu investiciju od 35 miliona eura, kako bi se dobio hotel visoke kategorije. Investitor nije bio u mogućnosti da u predviđenom roku realizuje ugovorom preuzete obaveze zbog nedostatka prostornoplanske dokumentacije. Preciznije, zbog nemogućnosti da se uknjiži kao vlasnik nepokretnosti, iako je

[Type text]

kroz tendersku proceduru jasno definisano da su predmet prodaje i objekti i zemljište u funkciji hotela.

Studija lokacije Port Milena usvojena 2010.godine predstavlja osnovnu pretpostavku za aktivnosti nadležnih organa na lokalnom nivou za rješavanje pitanja upisa vlasništva. Takođe, biće definisano i trajno rješenje ekoloških problema vezanih za otpadne vode na ovom lokalitetu. Aneksom ugovora određeno je da opština Ulcinj, nadležno ministarstvo upute obavještenje o rješavanju najmanje 30% ekološkog problema što će kupcu biti uslov da počne sa aktivnostima na idejnom rješenju projekta. Sama realizacija investicije će započeti u roku od 120 dana od dana rješenja 75% pomenutog problema, o čemu će kupac, takođe, biti zvanično obaviješten. Sve ove aktivnosti su u toku i od njih zavisi dinamika realizacije ovog ugovora.

Ugovor o kupoprodaji hotela Galeb zaključen je 2006.godine između HTP Ulcinjska rivijera AD u stečaju i kompanije Rokšped d.o.o. Investiciona obaveza nije realizovana zbog kašnjenja lokalne samouprave u obezbjeđivanju planskih pretpostavki za realizaciju projekta. Opština Ulcinj je prostornoplansku dokumentaciju donijela tek posle šest godina od dana zaključenja ugovora što je onemogućilo kupca da investira ugovorom utvrđen iznos. Nakon toga, kupcu je odobren dodatni rok od šest mjeseci da obezbijedi finansijska sredstva za ispunjenje ugovorom preuzetih obaveza i potpiše odgovarajući aneks ugovora.

Što se tiče lokacije bivšeg hotela Jadran, podsjećam da se ne radi o privatizaciji, već o ugovoru o korišćenju morskog dobra koji je 2008. godine zaključen između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom i kompanije Star of Montenegro d.o.o. na rok od 30 godina. Zakupac se obavezao da će investirati iznos od 33 miliona eura u izgradnju hotelsko-turističkog kompleksa visoke kategorije u roku od 36 mjeseci od dana dobijanja građevinske dozvole. Investicija nije realizovana u predviđenom roku zbog neispunjavanja dva osnovna preduslova - upisa prava korišćenja kompanije Star of Montenegro u katstru nepokretnosti, kao i rješavanja stambenog pitanja 13 porodica sa boravištem na lokalitetu budućeg turističkog kompleksa.

Pitanje upisa prava područna jedinica Uprave za nekretnine Ulcinj realizovala je u julu 2013.godine dok je pitanje pomenutih porodica riješeno sporazumom Ministarstva održivog razvoja i turizma, Javnog preduzeća za morsko dobro i Opštine Ulcinj da se ovim licima izgradi stambeni objekat. Pored pomenutog nedostatka prostornoplanske dokumentacije na nivou lokalne samouprave, kao i neriješenih imovinsko-pravnih odnosa poseban problem Opštine Ulcinj sa ekološkog stanovišta predstavlja kanal Port Milena u koji se decenijama ispuštaju gradske otpadne vode i odlaže komunalni otpad. Vlada je kroz kapitalni budžet podržala izgradnju kanalizacione mreže u naseljima koja su ključni zagađivači kanala, a u komunikaciji sa ... podržaće restrukturiranje vodovodnog preduzeća u Ulcinju.

Podsjećam i da su završetkom dionice regionalnog vodovoda Bar - Ulcinj stvorni uslovi za stabilnije vodosnadbijevanje u tom gradu. Ekonomska kriza je uzrokovala smanjenje obima investicije i povećanje investicionog opreza. Uz nedostatke koje sam pomenuo na domaćem planu dodatno je pospješivan već nepovoljan globalni ambijent za realizaciju investicionih projekata. Sjetimo se ugovora o turističkoj valorizaciji Valdanosa. Vlada za to priprema predlog mjera za poboljšanje investicionog ambijenta kako bi se stvorili povoljniji uslovi za ulaganje u visokokvalitetne hotelske kapacitete. Vjerujem da će ove mjere, prije svega kroz optimizaciju poreskih i finansijskih opterećanja u fazi izgradnje i inicijalnoj fazi poslovanja podstaći realizaciju ovakvih projekata, ne samo u Ulcinju nego u cijeloj državi.

[Type text]

Cilj nam je da kroz ove aktivnosti doprinesemo smanjenju roka ... u hotele sa četiri i pet zvjezdica sa preko 20 godina, koliko je po relevantnim procjenama sada potrebno u Ulcinju, na oko deset godina. Time ćemo postaviti realnu osnovu za postizanje ciljeva definisanih Strategijom razvoja turizma do 2020.godine, a to je kreiranje održivog visokokvalitetnog i raznolikog turističkog proizvoda koji će omogućiti rast prihoda i rast broja turista, otvaranje novih radnih mjesta i povećanje životnog standarda građana Crne Gore. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Komentar, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Želio bih dopuniti pojašnjenje iako je premijer u svom odgovoru naveo dosta činjenica i datuma istorijata. Želio bih zbog javnosti i zbog ministara, prvenstveno, podsjetiti na sljedeće:

Hotel Galeb imao je obavezu da ima 95 radnika 2007.godine do 120 radnika 2011.godine. U momentu privatizacije nije se postavljao uslov planske dokumentacije, ali i od planske dokumentacije već je prošlo, premijeru, tri godine. Znači, od 2012. do danas još je tri godine i nema aktivnosti od tog investitora. Kod hotela Lido takođe isti slučaj, privatizovan, i ja se zbilja pitam, želio bih da mi date i vi vaše mišljenje, ne morate, ali koji su ljudi koji daju 10,8 miliona, mislim da je on toliko privatizovan, a da nijesu zainteresovani da grade. Tu je bilo 800 kreveta, dva kompleksa, hotel Lido kao i vile koji su bile stare, apsolutno, ali isto se moglo koristiti za turistički potencijal. Dok hotel Jadran, ja sam i vidio taj ugovor iz 2008. i ranije i nije bio uslov da preseljenje 13 porodica predstavlja blokadu početka radova I investiranja. Ali oni su potražili od ministra u 2014.godini građevinsku dozvolu i odustali su iz razloga, ja sam to vidio i na raznim fejsbuk profilima, oni traže investitora. Čim traže investitora, znači nemaju novca. I to su aktivnosti koje sad Vlada treba da radi, iako to nije isti slučaj privatizacije hotela Jadran, to je sigurno najekskluzivnija lokacija, rekao bih, na našem dijelu Jadrana sada. To je poluostrvo koje je bogom dano za razvoj turizma, bilo da je tu mala marina, bilo da su to hotelski kapaciteti i zbog toga je potrebno da se fokusiraju ekonomske aktivnosti na te tri lokacije.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U redu.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Nimanbeguu.

Biću vrlo kratak.

Nažalost, mislim da kada je u pitanju privatizacija hotela Galeb da je odgovor u načemu što nijesmo eksplicitno saopštili ni vi ni ja, ali što se sasvim jasno naslućuje iz ovoga o čemu smo kazali. U trenutku kada je kupac bio potentan, investitor koji je mogao da

[Type text]

realizuje tu investiciju, mi nijesmo imali stvorene pretpostavke. Sada me je potpredsjednik Lazović podsjetio, to je zaista kuriozitet da recimo hotel Galeb uopšte nije bio upisan u katastar, to je, dakle, bio nepostojeći objekat sa stanovišta formarno-pravnog osnova, a u trenutku kada smo stvorili te prostorno-planske pretpostavke, on više nije bio investitor koji je bio u stanju da realizuje taj objekat, tu investiciju. Nažalost, događalo se to i na drugim mjestima i u Crnoj Gori i drugdje, jer se u međuvremenu dogodila ta razorna ekonomska kriza koja je potpuno desetkovala investicione potencijale mnogih kompanija i u Crnoj Gori i u svijetu.

Kada je u pitanju objekat Lido mislim da sam odgovorio i mislim da je tu zaista riječ o još uvijek potentnom investitoru, finansijski potentnom investitoru koji je u stanju da realizuje investiciju i koji je onako kako bi svako od nas uradio, tražio da se prethodno riješi problem otpadnih voda na Port Mileni. To ne može biti obaveza privatnog investitora, to je infrastruktura koju mi moramo da riješimo, ušli smo u rješavanje toga i kao što sam vam kazao, ugovorom je precizirano u kojoj fazi rješavanja tog problema s naše strane on aktivira svoj investicioni kapacitet.

I treće, kada je u pitanju Jadran, moram da kažem da tu imam najmanje informacija. Dakle, imao sam ovu informaciju da smo tamo zakasnili sa upisom prava korišćenja, dakle po osnovu ugovora zaključenog između investitora Javnog preduzeća morsko dobro, da sada imamo stvoren preduslov za realizaciju investicija, ali očigledno da sad opet imamo problem sa investitorom. Tako da nemam, da kažem, nekog ubjedljivijeg odgovora od onog što smo više puta zajedno ovdje konstatovali. Da je obaveza da se dnevno bdije nad realizacijom ugovornih obaveza i da se u skladu sa pravim sistemom naše države pokreću procedure da tamo gdje je investitor izgubio investicioni kapacitet, raskidamo ugovore i da pokušamo da obezbijedimo druge investitore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Pitanje poslanika Rešada Sijarića, Bošnjačke stranke.

REŠAD SIJARIĆ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani predsjedniče Vlade sa saradnicima, poslanici i poslanice, poštovani građani,

Predsjedniku Vlade postavio sam sljedeće pitanje:

Kada Vlada planira izgraditi treći granični prelaz sa Srbijom, konkretno mislim na Peštarsku visoravan?

Obrazloženje: Ni poslije devet godina nadležne institucije Crne Gore i Srbije nijesu zaključile međudržavni sporazum o prekograničnoj regionalnoj i lokalnoj saradnji. Državna granica na prostoru Peštarske visoravni duga je 74km i danas predstavlja jednu od najtvrdih granica u regionu i šire. Veliki broj građana Crne Gore posjeduje nepokretnu imovinu na prosotu Peštarske visoravni koja je bukvalno zarobljena.

Naime, srbijanska policija ne dozvoljava stočarima sa crnogorske strane da napasju svoja stada na svojim imanjima. Čak ne dozvoljavaju ni bez stoke da posjete katune i imanja, već ih upućuju na zvanični granični prijelaz Dobrakovo ili Dračenovac, što bi izazvalo putovanje u jednom pravcu od oko 200 km. One koji se drznu da ne poslušaju policiju i pređu granicu da bi obavili poljoprivredne radove na svom imanju čeka polupansion u sjeničkom

[Type text]

zatvoru sa cijenom od 300 eura. Zbog toga su domaćinstva Pećurica, Haskovića, Durovića, Crnovršana, Šabotića, Kovačevića, Gredića, Hota, Bahovića, Mahmutovića, Šabanovića, sa razlogom ogorčena. Neki od ovih ljudi su se obraćali kako lokalnim tako i državnim institucijama, da im se riješi ovaj, po njima životni problem. Naprotiv, s vremenom sve se više i više usložnjava. Činjenica je da se u zavisnosti od istorijskih događaja mijenjao i značaj geografskog položaja ovog dijela Sandžaka. Još u rimsko doba, preko ovog kraja su vodile saobraćajnice koje su povezivale područje današnjeg Skadra sa Novim Pazarom. U srednjem vijeku, preko ovog prostora su prolazili karavanski putevi koji su povezivali Dubrovnik sa gradovima Srbije. Tradicionalno se vršila razmjena, posebno poljoprivrednih proizvoda. Ljudi sa područja Pešterske visoravni plasirali su mliječne proizvode i meso ne samo na području Bihora nego čitave Crne Gore, koji su važili za najkvalitetnije proizvode u bivšoj zajedničkoj državi, a sa područja Donjeg i Gornjeg Bihora na području Pešterske visoravni prodavalo se svježe voće, povrće, prerađevine od voća i povrća.

Ekonomske loše posljedice za veliki broj poljoprivrednih domaćinstava i ljudi koji se bave trgovinom pogotovu sa područja opština Bijelo Polje i Petnjica su ogromne. Neki domaćini, uglavnom mlađi, zbog nemogućnosti da obrađuju i koriste svoja imanja na Pešterskoj visoravni prodaju svoja stada, kreću u neizvjesnost, put neke od zemalja Evropske unije. Kako se vjekovima život Bihoraca i Pešteraca zajednički odvijao, prirodno su se sklapali brakovi i na taj način širile rodbinske veze. Zbog pomenutih administrativnih prepreka, sve više se zaboravljaju. Uspostavljanje graničnog prijelaza na Pešterskoj visoravni bio bi i konkretan doprinos regionalnom razvoju jednog od najnerazvijenijih područja ne samo sjevera nego čitave Crne Gore. Raniji razgovori koje su vodili gradonačelnik Sjenice i gradonačelnik Bijelog Polja po ovom pitanju nijesu dali konkretne rezultate i resorna ministarstva Republike Srbije i Crne Gore navodno nemaju para da finansiraju taj projekat. Tragajući za odgovorom dobio sam informaciju da ovo pitanje regulišu ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i unutrašnjih poslova Crne Gore, kao i Srbije, te da su tu lokalne uprave nenadležne. Obično kad neki problem ne želi da se riješi, onda se pod izgovorom "mi nijesmo nadležni" odlaze njegovo rješavanje. Regulisanje nesmetanog protoka ljudi, roba i kapitala na pešterskom području je jedno od predferendumskih obećanja, koje sam kao član Pokreta za nezavisnu Crnu Goru i sam dao. Uspostavljanjem zvaničnog graničnog prijelaza bi se ovaj problem riješio i skoro u potpunosti eliminisao nelegalni prelazak državne granice, a time i znatno pojačao protok roba, ljudi i kapitala koji je tradicionalno trajao vjekovima.

Predlažem da Vlada podstakne lokalne uprave Bijelog Polja i Petnjice, sa crnogorske strane, da sa lokalnim upravama opština Sjenica i Tutin, po otvaranju poziva za prekograničnu saradnju Srbija - Crna Gora u okviru instrumenta pretpristupne podrške, Program IPA 2, a kroz sektorsku budžetsku podršku, saobraćaj, poljoprivreda i ruralni razvoj I regionalna i teritorijalna saradnja, aplicira s projektom prekograničnog prijelaza i ovaj problem riješi, kako bi se ljudima sa obje strane granice omogućilo da svakodnevno i normalno funkcionišu, te da riješe ovaj veliki problem koji traje još od 2006.godine. U suprotnom, pored neiskorišćavanja poljoprivrednih resursa izgubićemo najznačajniji resurs, ljudski resurs.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, poslaniče Sijariću.

[Type text]

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslanice Sijariću, između Crne Gore i Republike Srbije funkcioniše šest graničnih prelaza, pet u međunarodnom drumskom i jedan u međunarodnom željezničkom saobraćaju, od čega su na području Opštine Bijelo Polje dva granična prelaza Dobrakovo u drumskom saobraćaju i željeznička stanica Bijelo Polje, na području Opštine Rožaje Dračanovac u međunarodnom drumskom saobraćaju, na području Opštine Pljevlja takođe dva granična prelaza Ranče i Čemerno u međunarodnom drumskom saobraćaju.

Ministarstvo unutrašnjih poslova u čijoj nadležnosti su pripreme za zaključivanje sporazuma o otvaranju graničnih prelaza vodi pregovore sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije o određivanju graničnih prelaza između Crne Gore i Republike Srbije, kao i na usaglašavanju sporazuma o regulisanju režima pograničnog saobraćaja. Ovi pregovori započeti su 2011.godine i na nedavnom susretu ministara unutrašnjih poslova Crne Gore i Republike Srbije u Podgorici dogovoreno je da se nastave aktivnosti na daljem usaglašavanju. Zajedničke ekspertske grupe ministarstava unutrašnjih poslova i uprava carina Crne Gore i Republike Srbije, 5 i 6. aprila 2011.godine, konstatovale su da ne postoje opravdani razlozi za otvaranje novih graničnih prelaza između dvije države. Uz to izvršen je obilazak mogućih lokacija za prelaženje državne granice van graničnih prelaza na takozvanim prelaznim mjestima i utvrđene su moguće lokacije koje treba definisati sporazumom o regulisanju režima pograničnog saobraćaja u skladu sa relevantnom regulativom Evropske unije.

Na zajedničkoj državnoj granici između Crne Gore i Republike Srbije, predložena su sljedeća prelazna mjesta, za prelaženje državne granice van graničnih prelaza: Bjelice - Crna Gora, Borišići - Republika Srbija na putnom pravcu Bijelo Polje – Sjenica, Vrhovi - Crna Gora, Ugao - Republika Srbija na putnom pravcu Bijelo Polje - Sjenica, Biov grob - Crna Gora na putnom pravcu Pavino Polje – Brodarevo - Prijepolje.

Odgovarajućim sporazumom utvrdiće se program pograničnog saobraćaja kojim treba urediti pravila, odnosno ustanoviti određena prelazna mjesta sa prelaženjem državne granice van graničnih prelaza, kako bi se stanovništvu koje živi u pograničnom području, sa posebnim odobrenjem olakšalo prelaženje zajedničke državne granice.

Takođe sporazumom će se regulisati da granične policije Crne Gore i Republike Srbije izdaju pograničnu dozvolu za prelazak državne granice van graničnog prelaza i za boravak u pograničnom području Crne Gore, odnosno Republike Srbije. Očekujemo nastavak pregovora komisija Crne Gore i Republike Srbije na konačnom usaglašavanju i pripremi za potpisivanje ovih sporazuma, posebno sporazuma o regulisanju pograničnog saobraćaja, kako bi stanovništvo koje živi u pograničnom području Crne Gore i Republike Srbije, posebno na području opština Petnjica i Bijelo Polje u Crnoj Gori te Sjenica i Prijepolje u Republici Srbiji, omogućili lakše zadovoljavanje svakodnevnih životnih potreba. Sve što ste kazali ćemo pažljivo proučiti i prosljediti nadležnom ministarstvu i nadležnoj komisiji da u nastavku pregovora sa svojim kolegama iz Republike Srbije pokušaju da u maksimalnoj mjeri izađu u susret onome što je očekivanje našeg stanovništva u pograničnom predjelu.

Hvala vam na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Izvolite.

REŠAD SIJARIĆ:

Na prostoru Peštarske visoravni, u uvodnom izlaganju sam rekao, nalazi se nekih 74 km dužina te granice. Na tom prostoru posebno ima se potreba prelaženja granice, jer tamo nabrojao sam određena plemena koja imaju svoju zemlju na prostoru Srbije i pogotovo zadnjih godina, eto mogu sad malo i da provociram, ne provociram gospodina Tarzana Miloševića koji znam da je vodio aktivnosti kao gradonačelnik, dakle zadnjih godina našim državljanima Crne Gore je bukvalno onemogućeno da pređu tu granicu, pogotovu sa stadima svojim, na imanjima, katunima. Na desetine hektara ljudi imaju tamo zemlje, ta zemlja sva tamo propada, a enormno su visoke kazne od strane policije, koja za svaki taj prekršaj 300 eura kažnjava naše građane. Čak se događa da su ljudi iz Crne Gore lovci pošli fino u rekreativni lov ne znajući tačno gdje je granica, hvata ih policija sjenička i privodi ih sa tim kaznama od 300 eura. Šta bi trebalo gore trenutno, dok se ne uredi u potpunosti administrativno na nivou ministarstava - trebalo bi makar taj neki sezonski granični prijelaz. Sezonski, da ljudi mogu obaviti svoje poslove na imanjima jer je to nadmorska visina oko hiljadu i po metara, tamo zimi praktično nema ni potrebe, skoro da i ne funkcionise, ali u ljetnjem periodu sad mnogi ljudi nijesu otišli na planinu da izdižu, kako se kaže to, nijesu otišli na stanove, zbog toga što ne mogu da priđu svojim imanjima. Neki su prodali svoja stada, neki su nešto stada zadržali. Mnogi ljudi iz okoline Bijelog Polja, recimo Bistrica, Rasovo, imaju tamo na desetine hektara zemlje i redovno su svake godine odlazili u toku ljetnje sezone, više tamo ne idu. Jer, kažu da je pogranična policija u tom dijelu rigoroznija i da se nivo kazni pojačao. Našim zakonom je regulisano, ako državljinin Srbije iz tog pograničnog dijela naruši granicu, kazna je 100 eura. Našeg državljinina kad naruši tu granicu povedu ga u zatvor prenoći i 300 eura kazne. Ko će to da istrpi, normalno da to ljudi ne mogu da istrpe.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Više vole svoje.

Hvala vam. Ovim smo završili premijerski sat.

Poslije pet minuta pauze, nastavljamo po dnevnom redu. Imamo jednu ratifikaciju Svjetske trgovinske organizacije, a prije toga, da bi ministar vanjskih mogao ostati vanjski ministar imaćemo njegova pitanja i odgovore, pa onda njegove ratifikacije, Svjetska trgovinska organizacija. Više ne znam ko je ministar finansija, ko je ministar vanjskih. Brzo se mijenjate, a finansije takođe.

Hvala vam.

-Pauza-

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, nastavljamo sa radom. Na poslanička pitanja za predstavnike Vlade, danas će odgovarati potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija doktor Igor Lukšić.

Prvo pitanje postaviće kolega Milan Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče Mustafiću, uvažena Skupštino, građani, gospodine Lukšiću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, nadležnom Ministarstvu vanjskih poslova postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

S obzirom na potvrđenu autentičnost sadržaja dviju depeša, a koja se odnose na razgovore ministra vanjskih poslova Igora Lukšića sa njemačkim i američkim zvaničnicima, očekujem pojašnjenje. Na koga ste konkretno mislili da u vašoj depeši od 24.03.2015.godine ugrožava spoljno-politički prioritet ulaska Crne Gore u NATO?

Pošto se u depeši u opštem kontekstu navode političke partije, Mitropolija crnogorsko-primorska, nevladine organizacije i zvanični predstavnici ruske federacije, očekujem da imenom i prezimenom navedete ko su ljudi koji usporavaju i opstruiraju projekat učlanjenja Crne Gore u NATO savez. Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Motiv da postavim ovakvo poslaničko pitanje sadržan je u monstruozno sastavljenoj depeši koju je očigledno ministar Lukšić diktirao u pero ambasadorki Joličić - Kuliš, koja je u jednoj, samo jednoj baroknoj rečenici uspjela da optuži Moskvu, crkvu, opoziciju, NVO sektor, da podmeću klipove pod NATO lokomotivu, koja ide zastrašujućom brzinom ka tom savezu taman kao što je nekad išla manevarka na pruzi Nikšić - Bileća. Zato bih danas bilo logično da se gospodine Lukšiću izvinite crnogorskim građanima među kojima je ubjedljiva većina protiv učlanjenja Crne Gore u NATO, da se izvinite Ministarstvu spoljnih poslova Ruske federacije, Mitropoliji crnogorsko-primorskoj, a nama iz opozicije ne morate, jer smo to od vas i očekivali. Iskreno, ja sam malo i začuđen što u depeši nije najavljeno i otvaranje nekog novog golog otoka ili starog kojeg bi rentirali od Hrvata po sniženoj cijeni, jer smo im za džabe dali Prevlaku.

Očekujem da nam kažete na koga se konkretno odnosila depeša i da li svi koji drugačije misle o režimskim prioritetima bivaju u razgovorima sa međunarodnim zvaničnicima proglašeni kao unutrašnji neprijatelji i da li svi koji misle drugačije od aktuelnog režima moraju proći kroz fotošop, kao što je to nedavno prošao i maturant kotorske gimnazije, Vanja Jotić, koji se fotografisao za školski godišnjak sa majicom na kojoj je pisalo " Ne u NATO", ali su ga u fotošopu obradili i momak se našao samo sa bijelom praznom maicom i smatram da se radi o prvorazrednom skandalu, a direktor škole koji je naredio to fotošopiranje jednog punoljetnjog građanina Crne Gore, odmah treba da bude smijenjen i za kaznu poslat u Avganistan da tamo utjeruje demokratiju kao što je utjeruje u kotorskoj Gimnaziji. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vama kolega Knežević. Ministre Lukšić. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem poštovani gospodine Kneževiću. Vašom ocjenom o monstroznosti depeše, jednostavnog sadržaja, po meni ste potvrdili da je uopšte nijeste pročitali. Kao prvo, a drugo iskoristili ste priliku da pošaljete nekoliko političko-propagandnih poruka koje na ovu temu inače se šalju sa vaših strana, tako da odgovor na vaše pitanje na koje sam inače već odgovarao u više navrata i u više prilika, vrlo javno i otvoreno. Mogao bih odmah na početku istaći da se radi o sadržaju dva izvještaja, sa dva važna diplomatska susreta i razgovora u Vašingtonu i Berlinu. Radi se o stavovima, o temeljnim i već godinama jasno i dosljedno i javno i u Crnoj Gori i van nje saopštavanim spoljno-političkim prioritetima Vlade Crne Gore, članstvo Evropske unije i članstvo u NATO-u. I to nijesu prioriteti ove Vlade, već baš svih prethodnih Vlada barem obnove crnogorske nezavisnosti, a oni koji malo duže bolje pamte sjetit će se da su to bila opredjeljenja i neki hladan prijem maja 2006.godine. Zato stavovi koji su izneseni u razgovorima sa američkim i njemačkim partnerima nijesu mogli biti iznenađenje ni za njih ali ni za crnogorsku javnost. Sublimirano u svim stavovima koje sam iznosio, rečeno je da NATO predstavlja zajednicu vrijednosti kojima teži Crna Gora i crnogorsko društvo, da bi Zapadni Balkan bio mnogo bezbjedniji, stabilniji ukoliko bi Crna Gora pristupila NATO-u, te da bi njeno članstvo bilo dodatna strateška vrijednost za transatlantsku zajednicu, Evropu i Mediteran.

Na interesovanje sagovornika govorio sam ne o onima koji ugrožavaju spoljnopolitički prioritet ulaska Crne Gore u NATO. Zato vidim da nijeste pročitali uopšte depešu, kako je to sugerisano u vašem pitanju već o tome da u Crnoj Gori kao u svakom pluralističkom i demokratskom društvu, baš kao i u svakoj od država članica NATO-a, postoje i djeluju legitimno i slobodno političke partije, nevladine organizacije, vjerske zajednice dio medija javnosti koji se protive ladnoj politici pristupanja NATO-u. Time imaju pravo da se bave bilo propagandno ili ne. Kako je ovo notorna činjenica, i kako su anti NATO snage dio političke i javne scene u Crnoj Gori, barem onoliko dugo, koliko i njenikonstituenti a podsjetiću da u ovom Parlamentu političku većinu čine političke partije koje su zagovornice članstva Crne Gore u NATO-u i pri tome mislim i na neke koje su konstituenti Demokratskog fronta. Nije bilo nikakvog razloga za mistifikaciju niti potrebe, da se o njima tokom razgovora u Berlinu i Vašingtonu govori više i detaljnije nego u opštem kontekstu baš kao što ste vi to i opisali u vašem pitanju.

Zato vjerujem da i danas nema ni potrebe ni smisla da se demokratski društveni dijalog ili možda preciznije unutrašnji mon.... crnogorsko društvo jednom važnom i relevantnom društvenom, državnom, vrijednosnom, bezbjedonosnom i razumnom pitanju svodi, banalizuje i svodi na pitanja imena i prezimena ljudi, partija ili vjerskih zajednica koje su za članstvo u NATO ili ne, kao i onda kada se uostalom glasalo o nezavisnosti Crna Gora ili protiv, zato što je i bilo takođe veoma puno onih koji su glasali protiv nezavisnosti, a ne tražimo imena i prezimena da se saopštavaju. Tim prije što su njihovi stavovi o ovom pitanju poznati svima i u Crnoj Gori i u međunarodnoj zajednici. Kao što su nama takođe poznati stavovi pozicije budući partner u NATO-u, ali i drugih važnih uticajnih faktora međunarodne zajednice.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam potpredsjedniče Lukšić.

[Type text]

Kolega Kneževiću, komentar dobijenog odgovora na pitanje.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Lukšiću, da ste ovako diktirali u pero ambasadori Joličić Kuliš, onda vjerovatno ne bi bilo ni senzacionalizma i afere o kojoj bruji čitava Crna Gora i zbog koje ne možemo da imamo kontrolno saslušanje, jer nemamo dovoljan broj poslanika koji su spremni da raspravljaju na tu temu i da daju svoj potpis. Ako vaši stavovi nijesu iznenađenja, zašto su morali da budu prosljeđeni depešom koja je procurela i zašto se onda krenulo u histeričnu hajku kontrolisanja svih ljudi koji su imali uvid u tu depešu. To je jedno sasvim logično pitanje. Ako ništa nije bilo strašno u vašoj komunikaciji sa njemačkim i američkim zvaničnicima, onda ste mogli da pošaljete zvaničnu izjavu za javnost i da obavijestite Crnu Goru. Naprotiv, vi ste ovdje u depeši jasno konstatovali da slabi uticaj ruskih investicija u Crnoj Gori, da to nije više u onoj dramatičnoj razmjeri i na taj način ste indirektno i priznali da ste zaustavljali u ovom periodu ruske investicije u Crnoj Gori. I dok premijer ovdje optužuje opoziciju i dio javnosti da sprečava strane investicije u Crnoj Gori, vi ste u razgovoru sa njemačkim ministrom jasno potvrdili da vam je cilj da bude što manje ruskih investicija i uspjeli ste u tome ali je problem što nemate drugih investicija i što nam je rupa u budžetu takva kao da su padali meteori po Crnoj Gori. A ja ću vam samo u nizu nabrojati incidente Ministarstva vanjskih poslova - predata Prevlaka, podrška pobunjenicima u Libiji i Siriji, od kojih je nastala ova islamska, oslobodilačka vojska koja sada postaje bauk za čitavu Evropu i za čitavi svijet, pridruživanje sankcijama Rusiji, obuka vojnika u ukrajinskom građanskom ratu, izvoz oružja za ukrajinsku vojsku. Sve su to gafovi i strateška politika Vlade Crne Gore koja nas dodatno sukobljava sa našim vjekovnim, istorijskim i dokazanim prijateljem, ali što je najvažnije gospodine Lukšiću, to je politika kojoj se protivi ogromna većina građana Crne Gore. I znate, zašto Crna Gora neće ući ...(Prekid) Dozvolićete još 30 sekundi. Upravo, zbog ovakve politike koju propagirate, upravo zbog jednostranosti i isključivosti gdje se obračunavate sa vašim političkim neistomišljenicima silazeći u srednje škole i provjeravajući maturante kako se fotografiju, ali pri tom nemate nikakav problem da djecu od šest ili sedam godina upoznajete sa naouržanjem NATO alijanse i da poziraju vojnici sa djecom koja ne znaju ni osnovno o NATO alijansi i nikakav nemate problem da to propagirate kao standard.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Da li ćete postaviti dodatna pitanja ili ćete postaviti retorička pitanja?

Hvala vam.

Nastavljamo sa pitanjima koja je postavio poslanik Strahinja Bulajić. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Zahvaljujem.

Dakle, malo neočekivan raspored ali u redu, meni je svejedno.

U godišnjem planu Savjeta za NATO jasno je naznačenoda su izdvojena finansijska sredstva kako bi pojedini mediji proizvodili i objavljivali novinarske reportaže kojima bi se uticalo na čitalačku publiku, kako bi se kako tako podržao ulazak Crne Gore u NATO alijansu.

[Type text]

Naznačeno je da se ne radi o reklamnom ili propagandnom materijalu već o novinarskim reportažama, što je suprotno Zakonu o medijima, ali i kodeksu novinara Crne Gore, jer se radi o nedozvoljenom uticaju, kako na novinara, tako i na čitaoce zbog toga što se plasiraju stavovi koji nijesu plod novinarskog istraživanja ili komentara već se radi o plaćenim tekstovima.

Zakon o medijima član 4, stavovi 1 i 2 piše sljedeće:

U medijima se slobodno objavljuju informacije i mišljenja o pojavama, događajima i ličnostima poštujući ustav, zakon i etička pravila novinarske profesije. O krešenju Ustavom i zakonom ustanovljene slobode informisanja odlučuje Sud po hitnom postupku. U načelu 11 kodeksa novinara Crne Gore piše sljedeće : Novinar ne smije prihvatiti privilegije bilo koje vrste koje bi mogle ograničiti ili dovesti u sumnju njegovu autonomnost ili nepristrasnost i nauditi slobodi odlučivanja izdavača i redakcije. S tim u vezi, Vladi Crne Gore postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Koji su mediji i nevladine organizacije, prema dokumentima Vlade Crne Gore, finansirani da propagiraju učlanjenje Crne Gore u NATO pakt, koliko je do sada Vlada utrošila novca poreskih obveznika u te svrhe, odnosno za medije koliki je iznos sredstava po stavkama, posebno za reklamni dio, a posebno za novinarske tekstove i reportaže? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, potpredsjedniče.

IGOR LUKIŠIĆ:

Zahvaljujem.

Ovo pitanje je proslijeđeno ministru inostranih poslova iz prostog razloga što je ... koordinator dio menadžmenta Ministarstva inostranih poslova, a on manje više koordinira svim ovim poslovima. Tako da, dozvolite mi da podsjetim da su članstvo u Evropskoj uniji i članstvo u NATO-u uz regionalnu saradnju i privrženost multilateralizmu najznačajniji spoljno politički prioriteti Crne Gore.

U skladu sa tim, Vlada je sprovela niz sveobuhvatnih reformi u različitim oblastima od reforme pravosuđa i jačanje institucija, do reforme sistema odbrane i sistema bezbjednosti, što je omogućilo vidan napredak u evropskom i evroatlantskom procesu. O tome svjedoče i brojne ocjene naših partnera iz inostranstva. Pitanje članstva u NATO-u je od velikog značaja za državu Crnu Goru i njene građane. Kao dio širih aktivnosti u ovoj oblasti pokrenut je intenzivan društveni dijalog kao i kampanja koja treba da približi građanima prednosti članstva u NATO-u. Vlada je za te svrhe izdvojila 200 hiljada eura iz ovogodišnjeg budžeta. U proteklom periodu organizovan je veliki broj događaja u kojima su učešće uzeli kako oni koji podržavaju članstvo u NATO-u, tako i predstavnici crnogorskog društva koji se protive članstvu. Dakle, ne radi se o propagandi nego vrlo konstruktivan dijalog.

Programska saradnja je uspostavljena sa svim značajnim medijima u Crnoj Gori. Kako onima koji imaju nacionalnu pokrivenost tako i lokalnu. Saradnja se odvija uz uvažavanje autonomnosti medija, potrebe za sadržajnom, ozbiljnom i dugoročnom saradnjom i kroz jednako tretiranje svih medija. U toku kampanje nije dat ni jedan cent poreskih obveznika za novinarske tekstove ili reportaže. Takođe, nijedan cent poreskih obveznika nije otišao na

[Type text]

finansiranje nevladinih organizacija kako bi, kako ste naveli, propagirali učlanjenje Crne Gore u NATO pakt.

Informacija da je medijima plaćeno da objavljuju tekstove i reportaže neistinite i zlonamjerne. Ona je usmjerena kako protiv Vlade tako i protiv medija u Crnoj Gori. U okviru dijela informativno medijske kampanje koja se odnosi na zakup medijskog prostora za promotivne aktivnosti, emitovanje TV i radio spotova na svim televizijama i radio stanicama sa nacionalnom pokrivenošću, kao i internet portalima namijenjena su sredstva iz budžeta u iznosu od 27 733,48 eura i raspodijeljena svim emiterima koju imaju nacionalnu pokrivenost. Veličina sredstava dodijeljena pojedinačnim medijima zavisi od gledanosti, odnosno čitanosti medija o kojima se radi. Istovremeno za promotivne aktivnosti gdje su korišćeni panoji, odnosno bilbordi utrošeno je 16 570 eura. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Bulajiću, komentar na odgovor koji se dobili.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Ja ovdje imam neke druge podatke da je to mnogo više od 27 000, samo za produkciju TV spotova, radio džinglova izdvojeno je 41 000, za program ... realizovane medije, za emitovanje TV spotova i radio džinglova 30 000, za produkciju TV spotova u drugoj fazi je predviđeno 40 000 i tako dalje, da sad ne nabrajam. Iskren da budem, gospodine Lukšiću, moram da priznam da i pored svega što znam, bar dijelom znam, kako se radi i šta se radi ipak kažem nijesam mogao da vjerujem da je Vlada mogla da se upusti u nekakve ovakve rabote. Naime, kao potpredsjednik Nove srpske demokratije i njen poslanik vjerujte mi ni najmanje se ne bih obradovao da Nova srpska demokratija ima svoje političke predstavnike u Skupštini a da to ne zavređuje brojem glasova građana na političkom tržištu. Neopravdano je, reći ću, i nepošteno je da se nezasluzeno dobija ono što nije zarađeno. Ista pravila važe i za medije, po mom sudu.

Dakle, ako na tržištu neki medij nema prođu i ne može da se finansira valjda je potpuno prirodno da se ugasi i da nestane sa medijskog tržišta, nezavisno od navodno uzvišenih ciljeva za koje se zalažu, kako to vole da naglase neki vlasnici pojedinih medija. Lično, nekada mi se, iskren da budem, veoma dopadao nedeljnik "Istok", ali kada je došao u fazu da nije mogao da na tržištu pokriva svoje troškove vlasnik ga je ugasio, kao što je to slučaj sa nizom radio i TV stanica, Radio Bum, TV Elmag i tako dalje. Danas neki mediji mimo tržišta uzimajući novac od Vlade ili od nekih međunarodnih adresa počinju otvoreno da djeluju. Nemojte se ljutiti, ali počinju da propagiraju pod vašim patronatom, vi za to određujete određene novčane iznose. Ponašaju se kao propagandno sredstvo za strane interese, a posebno država NATO pakta i oni su u suštini svojevrсна batina za prevaspitavanje građana Crne Gore i gotovo nasilno mijenjanje njihovog stava i većinskog raspoloženja da ova zemlja nikada ne smije da uđe u taj ofanzivni vojni ...

Očigledno je za te pare kojim treba da propagiraju NATO istovremeno imaju zadatak i da unose zabunu i ruše ozbiljnu namjeru anti režimske opozicije da protestima mijenjaju Crnu Goru. Moram da priznam da i pored svega što mi je djelimično poznato Vlada se upušta u nešto što je meni neshvatljivo. Ne znam da li sam dovoljno jasan? Naime, za učlanjenje u NATO imamo svega 30% populacije u Crnoj Gori, za proteste imamo barem 50% i šta se

[Type text]

dogada, te pare ovih 50% pokušavaju da prevedu na nekih 20% ili 30%, a ovih 30% da prevedu u preko 50%. Ne znam da li vi znate u šta se upuštate. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Samo da razjasnimo jednu dilemu koju smo imali u vezi sa vašim drugim pitanjem, kolega Bulajiću. Imao ovdje obavještenje koje je upućeno našem generalnom sekretaru iz Generalnog sekretarijata Vlade gdje se navodi da je Ministarstvu vanjskih poslova i Evropskih integracija su upućena dva poslanička pitanja poslanika Strahinje Bulajića. Očigledno je došlo do neke moguće greške, ali ukoliko ..(upadica) ... u redu, nego za drugi resor. Biće odgovoreno na to pitanje, samo da oko toga se razjasnimo. Bićete obaviješteni, dobićete pisano obavještenje.

(Upadica)

Vjerovatno televizija koja to nije davala.

Hvala vam, potpredsjedniče.

Izvolite. Proceduralno.

JELISAVA KALEZIĆ:

Shvatila sam prateći vrlo pažljivo da je gospodin Lukšić, kao koordinator akcije ulaska Crne Gore u NATO, odnosno njegov resor, da je nedovoljno obaviješten i želim vama kao predsjedavajućem da saopštim, želim da to čuje i gospodin Lukšić, da zapravo poslanike koji su se izjasnili da su protiv ulaska Crne Gore u NATO niko nigdje ne poziva kada se radi o debatama ili su nepoželjni ili je nešto drugo u pitanju. Crna Gora ima potrebu da vodi dijalog o svemu. To je jedini način da se ponovo uspostavi društvena kohezija. Nema tabu tema i nema vrućih tema.

Imam detalje koje mogu da saopštim, sada neću da oduzimam više vremena, ali bi bilo lijepo da gospodin Lukšić to zna. Nikad kao opoziciona poslanica koja sam jasno rekla svoj stav nijesam dobila ni jedan poziv, pojavila sam se na jednom mjestu po sopstvenoj odluci i izazvala čuđenje.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Zahvaljujem vam se, potpredsjedniče, za učešće u radu.

Dajemo nekoliko minuta pauze, a onda se vraćamo na dogovoreni dnevni red. Na redu je pretres o 20. i 35. tački. Nekoliko minuta pauze samo da se konsolidujemo, jer u pitanju je različit dnevni red, dakle predloga zakona o kojima je već dogovoreno da se raspravlja, brzo nastavljamo da raspravljamo. Pet minuta pauze.

28. 05. 2015. godine

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, nastavljamo 6. posebnu sjednicu proljećnjeg zasjedanja u ovoj godini, koja je posvećena poslaničkim pitanjima.

Počinjemo sa pitanjima koja su za ovu sjednicu postavljena ministru Ivanu Brajoviću, ministru saobraćaja i pomorstva.

Prva dva pitanja je postavio poslanik Milorad Vuletić, za ministra Brajovića. Izvolite, kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ.

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege, poštovani gospodine ministre Brajoviću, prvo pitanje za vas:

Prostornoplanskom dokumentacijom opština Podgorica i Danilovgrad planirana je izrada saobraćajnice bulevarskog tipa ili brze ceste u dužini od oko 15 kilometara, a radi se o saobraćajnici međunarodnog značaja Podgorica - Danilovgrad - Nikšić, dio puta od naselja Gornja Gorica, kao što vam je poznato, do kružnog toka u Danilovgradu. Kako je u toku izbor obrađivača projektne dokumentacije, molim vas da mi odgovorite koja je planirana dinamika: 1) za izradu projektne dokumentacije; 2) rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i 3) izrada same saobraćajnice. Ukoliko možete, približno da mi na ovo odgovorite.

Obrazloženje: Razlog za postavljanje pitanja je što se radi o jednoj od najopterećenijih saobraćajnica u Crnoj Gori, gledano po protoku vozila za prevoz lica i stvari u drumskom saobraćaju.

Moglo bi se figurativno reći da je ta saobraćajnica žila kucavica srednjeg regiona u kojem, uzgred budi rečeno, gravitira oko 60% stanovništva Crne gore. Mislim na Podgoricu, Danilovgrad i Nikšić, te tri opštine. Ista predstavlja dio međunarodnog koridora, koja s jedne strane povezuje Crnu Goru sa Albanijom, a druga sa Bosnom i Hercegovinom i Hrvatskom, kao što istovremeno može omogućiti traženje i dobijanje finansijskih sredstava iz međunarodnih fondova po vrlo povoljnim uslovima, koliko sam informisan.

Očekujem da će izgradnja ove moderne saobraćajnice značajno doprinijeti poboljšanju kvaliteta života građana, koji gravitiraju ovim područjima, kao i stvaranju uslova za povećanje privrednog rasta i boljem korišćenju raspoloživih resursa posebno u opštini Danilovgrad.

Ukupna vrijednost ove investicije, koliko sam u saznanju, ne prelazi 20 miliona eura i tvrdim da ne postoji projekat ovakve vrste u Crnoj Gori koji će bliže opravdati uložena sredstva zbog čega očekujem da se realizacija ovog projekta uvrsti u prioritetno rješavanje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Vuletiću.

Ministre Brajoviću, izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Simoviću, uvaženi poslaniče Vuletiću, kao Danilovgradjaninu mi je drago što smo Bjelopavlići, dosta ste u obrazloženju rekli onog što bih mogao da pomenem u odgovoru na ovo pitanje. Naravno, riječ je o jednoj od

[Type text]

najfrekvencijasnijih saobraćajnica u Crnoj Gori i upravo zato smo i planirali da uradimo ovo što vi pitate i smatramo to značajnim rasterećenjem putne mreže i povećanjem doprinosa bezbjednosti saobraćaja na tom putnom pravcu.

Istina, mislim da je to zaista jedan od najznačajnijih projekata, ne samo za opštinu Danilovgrad. To je saobraćajnica bulevarskog tipa sa četiri trake do Podgorice u dužini od oko 15 km. Direkcija za saobraćaj je raspisala tender za izbor izvođača za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog puta M18 Danilovgrad - Podgorica od kilometraže od 114 plus 500 do kilometraže 129 plus 500 koja pored rekonstrukcije postojećeg puta predviđa i proširenje, tj. izgradnju ulice bulevarskog tipa u dužini od 15 km. Tenderska procedura je u toku i konačna odluka i odabar izvođača se očekuju tokom juna ove godine. Znači, uvijek je sa tenderskim procedurama vrlo neizvjesno prognozirati potpuno kraj, ali ovo su očekivanja koja su mi saopštena iz Direkcije za saobraćaj. Rok za izradu projektne dokumentacije je 12 mjeseci od momenta potpisivanja ugovora sa izabranim projektantom. Sama izrada projekta će dati podatke o potrebi otkupa zemljišta na kojem će se izvoditi radovi, pa se rješavanje imovinsko-pravnih odnosa očekuje po završetku projektne dokumentacije, a prije otpočinjanja samih radova.

Shodno programu rekonstrukcije magistralnih puteva u Crnoj Gori, izvođenje radova na ovom projektu bi se moglo planirati za period 2017-2018. godina. Vrijeme potrebno za izvođenje radova će biti definisano samim projektom. Ovaj projekat je planiran da se finansira iz kredita Evropske banke za obnovu i razvoj, a orijentaciono procijenjena vrijednost radova je oko 11 miliona eura. Zbog povećane frekvencije saobraćaja na ovom putnom pravcu od Podgorice do Danilovgrada planirana izgradnja bulevara rasteretiće saobraćajnicu, poboljšati kvalitet života gravitirajućeg stanovništva, a izgradnja pomenute saobraćajnice svakako će doprinijeti udobnijem i bržem prevozu, transferu robe i putnika između Podgorice, Danilovgrada i Nikšića i dalje prema primorju i sjeveru Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministru Brajoviću.

Kolega Vuletiću, imate pravo na komentar.

MILORAD VULETIĆ:

Saglasan sam sa konstatacijom uvaženog gospodina ministra da smo uvijek imali korektnu saradnju, to se pokazalo i ovog puta u odgovoru na ovo vrlo značajno pitanje, posebno za građane opštine Danilovgrad, ali i za Nikšić, Podgoricu, pa i šire, budući da se radi o međunarodnom putu, ili putu od šireg značaja. Definitivno, drago mi je da čujem ovo što ste rekli u odgovoru i zbog javnosti a i zbog građana, s tim što bih dodao da u dijelu ove saobraćajnice koja gravitira od Danilovgrada prema Nikšiću, već su nekolika zahvata napravljena, koja umnogome poboljšavaju komunikaciju saobraćajnu, ne samo između te dvije opštine nego uopšte u dijelu korišćenja ovog puta. Složit ćete se sa mnom da bukvalno ovaj dio saobraćajnice koja je predmet našeg razgovora postaje sve više saobraćajnim "čepom", tako da kažem. Nekada kada sam radio u Danilovgradu, trebalo mi je da dodjem od Bloka V, primjera radi, do samog grada 10 do 12 minuta, a danas je to već od 20 do 30 minuta, što ukazuje na potrebu brzog rješavanja ovog pitanja, tim prije što se uz ovaj putni pravac nalazi samo na području opštine Danilovgrad, koliko mi je poznato, oko 17 priključaka na put, što je jako opasno ukoliko se radi o brzom cestu da se to ne uradi na jedan

[Type text]

kvalitetan način putem odgovarajuće i signalizacije i odgovarajućih priključaka na taj put. Imajući u vidu da uz ovaj put gravitira industrijska zona od velikog je značaja da se čim prije uđe u realizaciju ovog projekta, kako ste i vi sami naglasili, da će u najskorije vrijeme pristupiti se, nakon izrade potrebne projektne dokumentacije i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa sa gradjanima, a nakon toga očekuje se svakako izrada same saobraćajnice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala i Vama.

Kolega Vuletiću, imate i drugo pitanje za ministra Brajovića.

MILORAD VULETIĆ:

Zahvaljujem.

Drugo pitanje se odnosi na sljedeće.

Ne možemo ga baš u cjelosti uputiti Ministarstvu saobraćaja, ali cijeneći dobre relacije i mogućnost saznanja nekih novih momenata, usudio sam se i ovo pitanje da uputim prema Ministarstvu više radi javnosti i toga da vidim u kojoj smo fazi realizacije ovog dijela putnog pravca. Naime, pitanje glasi:

Da li je Miinistarstvo saobraćaja zajedno sa Glavnim gradom planiralo rekonstrukciju dijela regionalnog puta Podgorica - Danilovgrad - Nikšić, na dionici od Vranjskih njiva do mjesnog centra Spuž ili KPD, kako mi to kažemo, u dužini od 4,8 km, prije početka izgradnje saobraćajnice bulevarskog tipa od Podgorice do Danilovgrada, o čemu smo do sada vodili razgovor?

Obrazloženje: Takozvani stari put je bio nekada glavna saobraćajnica na relaciji Podgorica - Danilovgrad - Nikšić. Saobraćajnica je izgubila na značaju kako zbog lošeg održavanja i propadanja tako i zbog potrebe velikog broja građana koji žive pored trase ovog puta za kvalitetnijim saobraćajnicam. Smatram da je ovu dionicu puta neophodno rekonstruisati prije početka izgradnje bulevarske saobraćajnice prema Danilovgradu, jer će ovaj putni pravac predstavljati u to vrijeme najkvalitetniju vezu između Podgorice i Danilovgrada. Samim tim će se značajno povećati ntenzitet saobraćaja na ovom putnom pravcu. Dionica puta koju je neophodno rekonstruisati je od Vranjskih njiva do mjesnog centra Spuž u dužini od 4,8 km budući da su opština Danilovgrad u cjelosti, a opština Podgorica jednim dijelom modernizovali dio ove saobraćajnice.

Želim posebno da apostrofiram i razloge koje podržavaju ovu moju inicijativu. Na pomenutoj dionici puta već su riješeni imovinsko-pravni odnosi. Na dijelu dionice već je završen najveći dio zemljanih radova, uklanjanje stijenske mase, što znači značajno jeftiniju investiciju i dio ove trase je već izgrađen u potrebnom profilu i u suštini je samo potrebno zamijeniti pohabani sloj asfalta. Konačno, to je glavna saobraćajna veza mjesnog centra Spuž sa glavnim gradom. Isto tako, predlažem da se prilikom rekonstrukcije ovog putnog pravca planira izgradnja biciklističke staze radi mogućnosti razvoja... i bolje valorizacije svih raspoloživih resursa koje opština Danilovgrad može ponuditi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministre, vaš odgovor. Izvolite.

[Type text]

IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaniče Vuletiću, sa zadovoljstvom nastavljamo ovu priču o unapređenju putne infrastrukture u opštini Danilovgrad iako i Vi i ja to odlično znamo iz našeg ranijeg profesionalnog iskustva, tako da znamo sa kakvim se problemima suočavamo, a znamo da smo značajna sredstva uložili i sa nivoa države i sa nivoa lokalnih zajednica na unapređenju te putne mreže.

Zbog javnosti da prvo konkretno odgovorim na ovo pitanje. Put Podgorica - Danilovgrad kategorisan je kao lokalni, stari put, te je usled ovakve kategorizacije njegova rekonstrukcija u nadležnosti lokalnih uprava Podgorice i Danilovgrada, koje su do sada izvršile rekonstrukciju pojedinih dionica. Vi ste rekli da Danilovgrad na svojoj teritoriji je sve završio, a Podgorica nije još uvijek i nadam se da će i to privesti blizu kraju.

Konkretno članom 5 stav 3 Zakona o putevima, poslove razvoja i izgradnje i rekonstrukcije i održavanja, zaštite, korišćenja i upravljanja opštinskim putevima obavljaju organi jedinica lokalne samouprave. Znači, uz svu dobru volju Ministarstva saobraćaja i pomorstva i resornog ministra, resor kojim rukovodim nema zakonskih ingerencija da finansira rekonstrukciju puta koji je kategorisan kao lokalni put. Naravno, pokušavamo ne samo na teritoriji opštine Danilovgrad nego na teritoriji čitave Crne Gore da pomažemo, planiramo sredstvima u kapitalnom budžetu određene investicije i unapređivanje lokalne putne mreže tamo gdje možemo pomoći nekako lokalnim samoupravama.

Koristeći priliku da odgovorim na vaše poslaničko pitanje koje je bilo postavljeno još na sjednici Skupštine 29. maja 2013. godine, a koje je takođe tretiralo saobraćajnu infrastrukturu na teritoriji opštine Danilovgrad, ukazao sam na činjenicu da je Prostornim planom Crne Gore do 2020. godine predviđeno da lokalni put Podgorica - Danilovgrad - Glava Zete-Bogetići bude novi regionalni put, a još uvijek ne spada u kategoriju državnih puteva. Opet da kažem, ponovo je pokrenuta ta procedura da se on prekategoriše po tim karakteristikama jer on zaslužuje da se prekategoriše u regionalni put. Tom prilikom sam takođe istakao da je shodno Studiji izvodljivosti rekonstrukcije lokalnih puteva, koja je finansirana od Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj, lokalni put Bogetići - Glava Zete - Danilovgrad - Podgorica prepoznat kao jedan od puteva koji predstavlja investiciju sa visokim prioritetom, kvalifikovanim za finansiranje od strane Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj. Od investicije se očekuje da dovede do poboljšanja stanja saobraćaja koji čini stepen bezbjednosti, uštede vremena i goriva, razvoja turizma, poboljšanje novih prilika za rad, kao i razvoja poljoprivrednih zajednica. Da proširim, upravo zbog građana Crne Gore i Danilovgrada, tih ambicioznih planova u rekonstrukciji putne mreže o kojoj smo razgovarali i povodom prethodnog i ovog vašeg pitanja, značajna sredstva su uložena u modernizaciju i elektrifikaciju pruge Podgorica - Nikšić, rekonstrukciju tri željezničke stanice - Danilovgrad, Spuž i Ostrog i kupovinu tri nova voza koja saobraćaju na toj relaciji. Na taj način, stanovništvu iz opštine Danilovgrad omogućena je veza sa administrativnim centrom Crne Gore i Nikšićem. Cijena vozne karte, udobnost, mogućnost korišćenja besplatnog interneta u novim vozovima i mnoge druge povoljnosti razlog su što se sve više putnika opredjeljuje za prevoz željeznicom. Mislim da mogu sa zadovoljstvom kazati da je od strane Ministarstva saobraćaja, ne samo u mandatu od kada sam ja nego i prethodni moj kolega Lompar, ranije ministar Kalamperović, ulagano značajno i vodili smo računa o ravnomjernom razvoju putne infrastrukture na teritoriji čitave Crne Gore. Hvala.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala ministre.

Kolega Vuletiću, da li želite komentar? Želite. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvaženi gospodine ministre, zahvaljujem na odgovoru. Pitanje sam postavio zbog velikog interesovanja građana koji gravitiraju ili žive u opštini Danilovgrad. Naime, kao i što ste vi rekli, radi se o putu od regionalnog značaja, iako još uvijek nije tako kategorisan, jer spaja najmanje tri opštine: Podgoricu, Danilovgrad i Nikšić, koji može služiti kao alternativa glavnom putu, dakle budućoj brznoj cesti o kojoj smo do sada razgovarali, zato ga treba upristojiti, uraditi na način kako zadovoljava elementarne parametre saobraćajne struke.

Što je najindikativnije u svemu ovome, to je po meni problem, deset godina ama baš se ništa nije uradilo na ovom dijelu, dionica od Vranjskih njiva, Rogama do ZIKS-a, odnosno naselja KP Dom ili Spuž, a to je dužina od 4,8 km gdje je kompletna teška, da kažem tako, dionica puta odrađena na način da su urađeni svi zemljani radovi, stijenska masa uklonjena, kako to stručnjaci kažu, gabariti puta u osnovici potpuno urađeni i šta sada treba? Treba, po meni, jedan manji napor i manja investicija da se to privede namjeni. Na koji način - da se asfaltira, da se proširi i eventualno da se razmisli da okviru tih gabarita se postavi i jedna biciklistička staza, primjera radi od opštine Podgorica do Danilovgrada. No, o tom-potom.

Ovo je pitanje jako značajno, više zbog javnosti i zbog interesovanja, na znanje Opštini Podgorica, i Danilovgrad naravno, iako je on svoj dio puta odradio, kao što ste rekli, treba povesti računa da se taj dio ovog lokalnog puta, kako ga još uvijek zovemo, mora završiti prije otpočinjanja radova na ovoj dionici puta koji se tiče brze ceste ili bulevarskog tipa. Jako je bitno da se u ovom dijelu koji gravitira prema Danilovgradu, a tiče se staroga puta, takođe radi jedna izuzetno jaka undustrijska zona sa malim i srednjim preduzećima, ljudi se bave i poljoprivredom, porodičnim gazdinstvima i proizvodnjom zdrave hrane i svega ostaloga, što je dobro. Samim tim i podatak da je priliv stanovništva u Opštini Danilovgrad u odnosu na prethodni popis 2.000 građana. Dakle, od nekih šesnaest hiljada i nešto, Danilovgrad sada ima gotovo 19.000 stanovnika, što dovoljno opominje da na tom dijelu lokaliteta u Bjelopavličima se sve više grupiše radno sposobno stanovništvo ili porodice koje žele da se bave određenim biznisima i zato im to treba omogućiti i u dijelu ove infrastrukture. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ.

Zahvaljujem se kolegi Vuletiću. Sa ovim smo završili dijalog između kolege Vuletića i ministra Brajovića.

Prelazimo na sledeće pitanje. Uvažena kolegunica Kalezić ima pitanje za ministra Brajovića. Izvolite, kolegнице.

JELISAVA KALEZIĆ:

Poštovani gospodine Simoviću, poštovana Skupštino, poštovani ministre Brajoviću i poštovani građani koji pratite rad Skupštine,

[Type text]

Ja ću pročitati radi javnosti pitanje koje je već dostavljeno Ministarstvu saobraćaja, a upućeno gospodinu ministru.

Prema Detaljnom prostornom planu koridora auto-puta Bar - Boljare trebalo je za pola godine od usvajanja plana da se uradi idejni projekt trase auto-puta kroz urbano područje Podgorice. Zašto Ministarstvo saobraćaja, kao nadležni državni organ do danas sedam godina, nakon isteka roka nije obezbijedilo ovu projektnu dokumentaciju?

Zamolila sam da odgovor dobijem i u pisanoj formi, a obrazloženje ću dati sada.

Obrazloženje: Kao što je poznato, Detaljni prostorni plan koridora auto-puta Bar - Boljare usvojen je u Skupštini Crne Gore sredinom 2008.godine, tačan datum ne znam, ali može se saznati, i sadržao je - iz metodoloških razloga da sad ne trošim vrijeme i zamaram ljude kojima to nije blisko - neophodnost da se u što kraćem roku uradi idejnki projekt, jer je postojalo samo generalno rješenje, za trasu kroz urbano područje Podgorice, da bi se obezbijedilo normalno korišćenje toga prostora. Sve je ovo koincidiralo sa okolnostima da je posebno urbanistički plan Podgorice bio na početku izrade i da se nijesu na osnovu tog plana, inoviranog plana za prostor Podgorice, mogli dobiti kvalitetniji detaljni podaci o načinu funkcionisanja toga prostora.

To je bio jedan ozbiljan set planerskih postupaka, na osnovu koga je rečeno da je hitno potrebno da se ova dokumentacija uradi. Ona je potrebna i zbog poštovanja zakona, jer se tek na osnovu idejnih projekata saobraćajnica mogu raditi zakonom obavezna varijantna rješenja određenih poteza djelova saobraćajnica. Ovo nikada nije urađeno. Vi ste na čelu ministarstva od kraja 20... godine, ali u kontinuitetu ste naslijedili ovaj problem. On je idukovao jako mnogo štete za glavni grad i za veliki broj građana. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se koleginići Kalezić.

Ministre, izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Uvažena poslanice Kalezić,

Naravno, sa vama je zadovoljstvo pričati o ovim problemima, jer onda zaista razgovaramo na pravi način o njima. Prostornim planom Crne Gore od 2020.godine planirana je izgradnja auto-puta Bar - Boljare, a njegovim smjernicama za predmetni infrastrukturni koridor, predviđena je izrada detaljnog prostornog plana auto-puta Bar - Boljare. Detaljnim prostornim planom auto-puta Bar – Boljare, usvojenim 2008.godine, predviđen je koridor i trasa auto-puta kroz sljedeće lokacije: Đurmani - tunel Sozina - Virpazar - Tanki rt - Farmaci - Podgorica - Smokovac - Podgorica - Ulač - Mataševo- Andrijevice - Berane i Boljare.

Polazeći od značajnih funkcija auto-puta i potrebe za njegovom izgradnjom, detaljnim Prostornim planom auto-puta Bar - Boljare, kao druga etapa nakon realizacije prioritetne dionice Smokovac - Ulač - Mataševo definisana je izgradnja auto-puta od Mataševa do Andrijevice. Tokom ove etape, a zbog velikih problema obilaska Podgorice i ulaska postojećih puteva u ..., Detaljnim prostornim planom auto-puta Bar - Boljare predložena je izgradnja obilaznice na potezu Smokovac - Tološi - Farmaci, ali nije utvrđena obaveza izgradnje pomenute obilaznice, posebno na izradi tehničke dokumentacije u roku od šest mjeseci.

[Type text]

Tačkom 6311 Detaljnog prostornog plana auto-puta Bar - Boljare, usklađivanjem drugih planova, programa i dokumentacije, definisano je da će nadležna javna preduzeća i posebne organizacije u roku od najduže šest mjeseci po donošenju detaljnog prostornog plana uskladiti sa planskim rješenjima, mjerama i smjernicama ovog detaljnog prostornog plana svoje srednjoročne i godišnje planove i tehničku dokumentaciju, a posebno planove rekonstrukcije i održavanje puteva, održavanje izgradnje pruga, gasovoda, regionalnog vodovoda, optičkih kablova i drugo.

Vaše pitanje je potpuno na mjestu u smislu da tačno ne možete bez idejnog projekta nikakva sužavanja koridora na pravi način vršiti. Ostaju sad neka rješenja da se idejnim rješenjima to radi. Tačno znate, u toku ste s tim, kada sam došao u Ministarstvo da sam na nivou idejnog projekta zatekao samo odrađenu dionicu Smokovca - Ulač - Mataševo, koju smo, evo, 11.maja konačno počeli da radimo.

Druge dionice su na nivou generalnog projekta i to je, naravno, nešto što nam smeta. Bolje bi bilo da smo imali glavni projekat kompletan auto-put Bar - Boljare, to bi ubrzalo svu proceduru i pregovaranje i ostalo.

Ono što sam u ovom odgovoru samo pomenuo, želim posebno da naglasim. Znači, opredijeli smo se da druga dionica, kažem prioritet bude Mataševo - Andrijevića, jer na taj način, ustvari već i prije kompletnog završetka auto - puta mi uvezujemo sjever, jer onda imate i Rožaje i Berane i Andrijevicu i Plav i Gusinje na pravi način korišćenjem auto-puta, kada se probije Trešnjevik, kada se dođe do Andrijevice.

Takođe, ja mislim, da tokom izgradnje ove dionice moramo završiti svu dokumentaciju. Ja ne želim da budem neodgovoran i da obećavam neku spektakularnu brzinu. U tom dijelu, takođe odgovor na pitanje koje ste postavili, tačno je, veoma je važno završiti tu priču koridor kroz Podgoricu, jer sa tog zahvata širine 2 km vi u suštini onda onemogućavate razvoj biznisa, razvoj individualne stambene gradnje i naravno, kao što ste vjerovatno i vi suočeni sa pitanjima građana, tako smo u velikoj mjeri i mi suočeni sa intervecijama i interesovanjima kad ćemo što prije to uraditi.

Sa naše strane radimo sve što je moguće, ubrzano radimo na projektovanju, na radu na idejnom projektu, ali sam, kažem vam, gledajući sve interese rekao, mislim da prva naredna dionica treba da nam bude Mataševo - Andrijevića, a odmah sledeća Podgorica, odnosno koridor kroz Podgoricu. Nadam se da ćemo ubrzanim radom završiti na toj priči da dobijemo idejni projekat koji će omogućiti sve ovo o čemu smo razgovarali.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, ministre.

Komentar kolegice Kalezić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru kojim nijesam zadovoljna, a nije ni ministar, jer nije mogao odgovoriti. Ja sam već istakla, dakle, njegova odgovornost je dvoipogodišnja, odgovornost njegovog prethodnika je u trajanju od blizu pet godina, zbog toga što nije urađeno ono što je sadržao Detaljni prostorni plan, a Detaljni prostorni plan koji je usvojen u ovoj sali u prethodnom sazivu Skupštine je zakon za taj period i za taj prostor i za taj projekat. Dakle, ovdje se radi o ozbiljnoj povredi zakonske obaveze koju je trebalo da realizuje Ministarstvo saobraćaja i to mnogo prije vašeg dolaska, da bi se spriječile štete ograničenja, maltretiranja

[Type text]

građana i, što je još važnije, enormne štete po prostor. Vi ste svu energiju i pažnju usmjerili na omogućavanje uslova, od kreditiranja ugovaranja i tako dalje, za početak radova na auto-putu.

Ja sam se o tom projektu izjasnila. Ono što je prihvatila Skupština ja lično i profesionalno neću opstruirati, ali neću da odustanem od ukazivanja na moguće štete po prostor, po državni budžet, po privatnu imovinu, po državnu imovinu i po interese razvoja Podgorice, koje nastaju zbog neriješenih stvari koje su bile obaveza Ministarstva saobraćaja. Najkonkretnije fokusirano, i vi taj sad problem imate kao „vrući krompir“ ili nešto još komplikovanije od „vrućeg krompira“, to je mjesto ukrsnice dva auto-puta. To neće biti na mikrolokaciji Ras, jer nije izvodljivo. Koliko god se mjerilo, koliko god se pokušavalo, tu se radi jedan nepotreban tunel, da bi se uveo saobraćaj u Podgoricu na mikrolokaciji koja ne može da primi ukrsnicu. Ako se ulaženje u Podgoricu sa auto-puta radi nezavisno od ukrsnice, to je dvostruko bacanje para, to su skupi objekti, to vrlo dobro kao građevinski inženjer saobraćajnog smjera znare. Rješavanje toga je u vašoj nadležnosti sada i preporučila bih da se ubrza izrada idejnog projekta trase kroz Podgoricu, ne koridora, koridor je definisan Detaljnim prostornim planom. Trasa je ta koja je problem zašto država plaća eksproprijaciju. Niko ne plaća građanima ograničenja imovine, ograničenja raspolaganja imovinom, neizvjesnost, blokiranja razvojnih projekata. Upravo tamo na Rasu vi imate veliki broj građana koji imaju prijavljene razvojne projekte, od kojih neke finansira Ministarstvo poljoprivrede. Dakle, to su kolizije koje ne smiju da se događaju, a može da se djeluje. Vi imate načina da djelujete i bez obzira što ste dobili ste poslove koje je trebalo da uradi vaš prethodnik, trebalo je da se rade, a ne da se ignorišu.

Vi i ja smo imali više polemika upravo oko ukrsnice dva auto-puta. Možda jadransko-jonskog neće biti, možda će biti u nekom drugom obliku, ali ukrštanja mora biti. Zahvaljujem na strpljenju, gospodine Simoviću, ističem ponovo da mi ovdje rješavamo pitanje da se zaštiti nepotrebno trošenje državnih para. Dakle, para građana, da se zaštite privatni interesi ljudi koji tamo imaju imovinu i da se zaštiti prostorni potencijal Podgorice kroz izradu varijantnih rješenja, a to nijesu velike pare. Složićete se.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Mislim da je ovaj dijalog bio koristan i siguran sam da će biti prilike da u komunikaciji ministra Brajovića i kolegice Kalezić dalje nastaviti razgovor u vezi ovih ideja koje zaslužuju odgovarajuću pažnju.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Kolega Pešić ima pitanja za ministru Brajovića. Izvolite, kolega.

SAŠA PEŠIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče Simoviću. Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, gospodine ministre Brajoviću,

Ja ću pročitati poslaničko pitanje koje sam uputio vama:

Da li mi možete odgovoriti kada će biti stavljena u funkciju javna rasvjeta u tunelu Tifran, koji je krajem decembra 2014.godine otvoren za saobraćaj?

Obrazloženje: Tunel Tifran dužine 474 m je novoizgrađeni objekat. Nalazi se na ulazu u grad Berane, na magistralnom putu M2 dionica Ribarevina - Berane. Njegovim otvaranjem za saobraćaj u značajnoj mjeri su stvoreni bolji uslovi u saobraćaju, a time i veća bezbjednost

[Type text]

za učesnike u saobraćaju, jer je prije njegove izgradnje magistralni put u tom dijelu prolazio ivicom istoimenog kanjona uz stalnu opasnost od odronjavanja stijena za vozače motornih vozila, ali i za pješake koji su tuda prolazili.

Ipak, sigurnost svih učesnika u saobraćaju bi bila neuporedivo veća kada bi on bio osvjetljen, a preduslovi za to postoje, jer je u njemu montirana sva potrebna elektrooprema, uključujući svjetiljke, ali ona od otvaranja samog tunela nije u funkciji.

Uvaženi ministre, poznate su mi aktivnosti i jako dobri rezultati koje vaše ministarstvo, odnosno Direkcija za saobraćaj postiže na rekonstrukciji postojeće i izgradnji nove saobraćajne infrastrukture na području čitave Crne Gore. Značajan broj tih projekata je realizovan ili je u fazi realizacije i na području sjeveroistoka Crne Gore, konkretno Opštine Berane. Iz tog razloga smatram da ovaj problem sa javnom rasvjetom u tunelu Tifran ne treba da bude teret, posebno imajući u vidu da su radovi na tunelu, kada su nakon dugog zastoja u radu nastavljeni, završeni u kratkom roku i sa visokim kvalitetom izvedenih radova.

Pored ličnog interesovanja za aktiviranje rasvjete u tunelu, pitanje vam postavljam i na zahtjev brojnih sugrađana koji žive u mjesnim zajednicama na seoskom području, a kojima pomenuti tunel predstavlja vezu sa gradskim područjem Berane. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ministre, izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Uvaženi poslaniče Pešiću,

Kao što ste i sami istakli u postavljenom pitanju, radovi u izgradnji tunela Tifran su završeni u decembru mjesecu 2014.godine. Znači da je bilo dosta prekida na radovima, ali u toj završnoj fazi su oni zaista na efikasan način urađeni. Tačno je, sa tom uštedom i na kvalitetan način, na sreću.

Nakon urađenog tehničkog pregleda, od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma izdata je upotrebna dozvola 29.12.2014.godine i tunel je pušten u saobraćaj dana 30.12.2014.godine. Bio je snijeg toga dana i tek se onda vidjelo kakav je inače put koji se koristio bez tunela, koliko je on bio opasan, nebezbedan za saobraćaj i zaista smo se svi onako na licu mjesta mogli uvjeriti koliko je to vrlo koristan i pogotovo sa stanovišta bezbjednosti saobraćaja veoma važan objekat. To je bilo 30.12.2014.

Rasvjeta u tunelu je funkcionisala do božićnih praznika, narednih sedam - osam dana, kad je došlo do njenog isključenja. Razlog zbog čega je došlo do isključenja rasvjete je otuđenje trafostanice instalirane u zatvorenoj i zaključanoj niši tunela izgrađenoj za smještaj trafostanice. Znači, sedam dana je funkcionisao, sedam - osam dana. Otuđenje trafostanice je prijavljeno od strane "Crnogoraputa" a.d Podgorica kao izvođača radova na redovnom održavanju magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori Ministarstvu unutrašnjih poslova područnoj jedinici Berane o čemu, naravno, postoje zapisnici.

Po procjenama, vrijednost te otuđene trafostanice je oko 55 000 eura. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaja ulažu velike napore da pronađu rezerve i da kroz ugovor o redovnom održavanju magistralnih i regionalnih puteva sanira nastalu situaciju. Kada sam dobio informaciju od Direkcije za saobraćaj mogao sam da pomislim da je možda previše optimistička, ali kažu da bi to trebalo da se riješi do 01.jula ove godine. Kao što možete nesporno i zaključiti iz sadržaja odgovora na postavljeno poslaničko pitanje, u konkretnom slučaju nijesu bili u pitanj, kao što i vi sami znate, nikakvi propusti ni od strane

[Type text]

Ministarstva saobraćaja i pomorstva, niti od strane Direkcije za saobraćaj, niti od izvođača radova nego, na žalost, neodgovoran odnos pojedinca koji radi lične imovinske koristi nanosi veliku ekonomsku štetu, ali što je još važnije dovodi u opasnost učesnike u saobraćaju.

Vjerujem da vam je svima poznato da je ovaj problem izražen ne samo po pitanju otuđenja na putnoj infrastrukturi, podsjetiću i na česta otuđenja saobraćajnih znakova, nego je takođe prisutan i na željezničkoj infrastrukturi. Ne zamjerite samo što ću koristeći odgovor na ovo vaše pitanje podsjetiti još jednom na to. Ogromne štete koje imamo zbog konstantnih krađa saobraćajnih znakova na državnim putevima, brojača trafostanica, do kamenovanja vozila. Tih kamenovanja vozova bilo je 17 tokom prethodne godine.

Što se kamenovanja vozova tiče, 16 puta su kamenovani novi vozovi i jednom stari elektromotorni voz, na relaciji Podgorica - Nikšić bilo je 14 kamenovanja, a na relaciji Podgorica - Bar tri. Osim značajnih novčanih sredstava koja smo neplanirano morali da opredijelimo za ove namjene, oko 200.000 eura, bitno je naglasiti da u svim tim krađama je bila ugrožena i bezbjednost i sigurnost putnika i svih korisnika željeznice i puteva.

Zahvaljujem se na pitanju, a nekako svi zajedno i Parlament i Vlada treba još jednom apel da uputimo da nadležne službe što prije moraju da pronađu izvršioca, a da vodimo računa da oni koji to rade toliko ugrožavaju bezbjednost saobraćaja i ovo je bio jedan sjajan objekat koji je u tom punom kapacitetu sa rasvjetom funkcionisao prvih sedam - osam dana.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministru Brajoviću.

Kolega Pešiću, želite li komentar? Želite, izvolite.

SAŠA PEŠIĆ:

Vrlo kratko.

Ministru Brajoviću se zahvaljujem na odgovoru. Ono što je bitno da sam ja čuo, a nadam se i svi zainteresovani, jer se radi o učesnicima u saobraćaju na magistralnom putu M2 Ribarevine - Berane, da će očekivano rješenje ovog problema biti za mjesec dana, tačnije 01.jula. Vjerujem ministru i Direkciji za saobraćaj da će to tako da bude i da će ovaj jako važan saobraćajni objekat, tunel Tifran, imati struju unutar objekta za mjeseca dana, odnosno da neće postojati samo svjetlo na kraju tunela, kako se kaže, nego da će biti osvjetljenje i u njemu samom. Hvala, ministre.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Po planu i po prijavi sada je bio kolega Novica Stanić, imao je dva pitanja za ministra Brajovića, ali imajući u vidu da je imao neodložne obaveze objektivne prirode, zamolio bih ministra Brajovića da pošalje odgovore u pisanoj formi za kolegu Stanića.

Sada bi kolega Gegaj po redosljedu postavio pitanje za ministra. Izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.

Uvaženi ministre Brajoviću, dame i gospodo poslanici, poštovani građani Crne Gore, Ministru Brajoviću postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Dokle su stigli radovi na izgradnji puta Plav - Podgorica i kada možemo očekivati završetak radova?

Objasnjeno: Pretpostavljam, mada sam siguran, da je i ranije bilo sličnih ovakvih pitanja od strane drugih poslaničkih klubova, to samo pokazuje koliki je značaj izgradnja ovog puta ne samo za Crnu Goru nego i šire. Ovo pitanje uputio sam više radi javnosti Crne Gore. Izgrađeno i ostvareno potvrđuje spremnost naše države da i dalje radi na poboljšanju čitave putne infrastrukture. Ministarstvo saobraćaja i Direkcija za saobraćaj vrlo marljivo rade na poboljšanju infrastrukture u cijeloj Crnoj Gori. Danas imamo dobar saobraćajni sistem koji je značajan činilac za uravnoteženi regionalni razvoj i otvaranje poslovnih mogućnosti.

Izgradnja puta Plav - Podgorica omogućuje, prvo, povezivanje sa Podgoricom na 50 km zaboravljenim putem kroz Albaniju dolinom rijeke Civjene, umjesto sadašnjih preko 200km. Takođe, povezivanjem između sebe, pa i sa Albanijom, dajemo doprinos unapređenju kvaliteta dobrosusjedskih odnosa sa tom zemljom. Obaviješten sam od strane Ministarstva saobraćaja, sa ministrom i njegovim saradnicima, imam izuzetnu saradnju, i Direkcije za saobraćaj da su uradili dosta toga što je bilo predviđeno da se uradi. Modernizovan je put dužine 5,5 km od Gusinja do graničnog prelaza Vrmoš, investicija je koštala preko dva miliona eura, zatim urađen je put od kuće Ujkića do graničnog prelaza dužine preko 300 metara, investicija je koštala oko 130 000 eura. Takođe, obaviješten sam od strane lokalne vlasti u Albaniji da su i oni završili dionicu od Han Hoti do Tamare i sada treba da nastave dalje prema Vrmoši. Albanija taj projekat realizuje uz podršku dvije evropske banke i podrazumijeva otvaranje oko tri hiljade kilometara puteva na njihovom ruralnom dijelu.

Takođe, moram naglasiti da je Vlada Crne Gore u Gradskoj opštinu Tuzi dosta uradila na poboljšanju putne infrastrukture. Samo da napomenem rekonstrukciju puta Pljoče - Božaj širine 6,6 metara koji je izgrađen po svim standardima putogradnje, investicija je koštala preko dva miliona eura. Takođe, pripremljena je projektna dokumentacija, koliko ja znam bilo je raspisano i više tendera, za rekonstrukciju odnosno modernizaciju dionice Tuzi - Pljoče. Tako da očekujem da će i modernizacija ove dionice početkom sljedeće godine početi. Toliko i zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolegi Gegaju.
Ministre, izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Uvaženi poslanice Gegaj,

Kao što ste i naveli u vašem obrazloženju, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj posvećeno i marljivo rade na poboljšanju putne infrastrukture u cijeloj Crnoj Gori. Samo u periodu od obnove crnogorske nezavisnosti svake godine redovno se ulažu za naše prilike ogromna sredstva u poboljšanje i rekonstrukciju državnih puteva. Rehabilitovan je i modernizovan čitav niz saobraćajnica čime su stvoreni uslovi za brži i bezbjedniji protok ljudi i robe, a i opšti utisak o stanju saobraćajne infrastrukture je, siguran sam, znatno popravljen.

Realizovano je preko stotinu projekata izgradnje novih puteva, sanacija mostova i tunela, rehabilitacija asfalta, saniranje kosina, izgradnja saobraćajnih traka za spora vozila,

[Type text]

rekonstrukcija raskrsnica, izgradnja zaštitnih galerija, ugradnja opreme za bezbjednost saobraćaja i drugo. Kad je u pitanju ovaj putni pravac, sad već ne Plav - Podgorica, nego Podgorica - Gusinje - Plav, da kažem da je on vrlo često predmet interesovanja poslanika u crnogorskom parlamentu, što smatram da je sasvim opravdano, počev od poslanika Šabovića i još drugih niz poslanika, pa do vašeg pitanja sada.

Koristim priliku da istaknem vrlo dobru saradnju sa našim albanskim kolegama, posebno sa aspekta razvoja saradnje u oblasti infrastrukture i to posebno kada je izgradnja ove dionice u pitanju. Kao što znate, značajan dio te dionice ide kroz Republiku Albaniju. Resorna ministarstva saobraćaja u ranijem periodu su već ostvarila intenzivnu saradnju po pitanju ovog projekta. Obaveze koje su u tom periodu preuzete od strane Vlade Crne Gore, odnosno Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore, a koje su ustanovljene u komunikaciji sa Ministarstvom javnih radova transporta i telekomunikacija Republike Albanije oko izgradnje predmetnog puta koji dijelom prolazi kroz Republiku Albaniju, crnogorska strana je realizovala. Jedan dio je realizovan i za vrijeme mog prethodnika na ovoj funkciji, gospodina Lompara.

Kao što ste naveli, Direkcija za saobraćaj je završila rekonstrukciju puta Gusinje-Grnčar dužine pet i po kilometara u vrijednosti od 2.066.000 hiljada i izgradila nedostajući dio puta od sela Cijevna-Zatrebač do granice sa Albanijom u vrijednosti od 128.000 eura. Takođe, u skladu sa planom redovnog i investicionog održavanja izgradnje rekonstrukcije magistralnih i regionalnih puteva Direkcija za saobraćaj je za 2014. godinu raspisan je tender za izbor najboljeg ponuđača za izradu projekta rekonstrukcije puta Podgorica - Stari aerodrom - Dinoša - Zatrebač čija je procedura u toku i u 2015. godini potpisan je ugovor za izradu glavnog projekta sa građevinskim nadzorom d.o.o Podgorica. Znaete da smo u ranijem periodu imali niz sastanaka uključujući one na tehničkom i stručnom nivou, kao i da je značajno izvršen obilazak trase postojećeg puta na dijelu koji prolazi kroz Republiku Albaniju. Ovog prilikom je sagledano stanje puta realizovane i planirane aktivnosti i izvršen je uvid u do sada izrađenu tehničku dokumentaciju za predmetni projekat, odnosno put Plav - Gusinje - Podgorica preko teritorije Republike Albanije, a ukupna dužina puta Gusinje - Podgorica iznosi 72 km, dio koji prolazi preko teritorije Albanije iznosi 43 km. Kada su u pitanju njihove aktivnosti, albanske kolege rade na rekonstrukciji puta Grabon - Dogane - Gusinje.

Želim da vas informišem da smo mi davali ažurne informacije kako smo ih dobijali od kolega. Tu su neke dionice, rekonstrukcija puta od granice do Grabona, rekonstrukcija puta od Grabona do Tamare, rekonstrukcija puta od Tamare do Vrmoše, rekonstrukcija puta druga dionica jer su tu podijeljene u dvije dionice od Tamare do Vrmoše, rekonstrukcija puta od Tamare i Vrmoše do Dogana. Mogu da kažem da čak planiram sutra da sa mojim kolegom albanskim ministrom za saobraćaj Hadžinastom prođem tom trasom puta od Podgorice do Gusinja i da se i neposredno uvjerimo kako napreduju radovi, da možda i tim prisustvom i obilaskom trase dodatno ubrzamo radove i pokažemo značajno interesovanje najodgovornijih Vladinih struktura iz Crne Gore i Albanije da se taj projekat što prije završi. Rekli ste da smo pokušali da ravnomjernim ulaganjem na teritoriji čitave Crne Gore radimo na ovoj dionici. Pomenuli ste Tuzi - Bioče. Tačno, to je jedina nerekonstruisana dionica jer bi onda imali odličan put do graničnog prelaza Božaj. Nažalost, to je zbog tenderske procedure već nekoliko puta prolongirano. Inače bi sa stanovišta mogućnosti realizacije kada se već taj tender potpuno okonča to vrlo brzo bilo završeno. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem ministru.

Kolega Gegaj, da li želite komentar? Izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Zahvaljujem na odgovoru. Uostalom, očekivao sam, poznavajući ministra Brajovića, ovakav odgovor. Jer, ovaj put poslije autoputa je, po meni, najznačajniji infrastrukturni projekat u Crnoj Gori, dakle Podgorica - Plav - Gusinje. Izgradnja puteva i mostova zbližavaju ljude i narode. Crna Gora radi u skladu sa svojim strateškim planovima da na putu ka Evropskoj uniji izgradi što više puteva i mostova. Ovaj put ne samo što ima strateški cilj već ovo je ideja za povezivanje, za kidanje granica, za bolju komunikaciju, više ljubavi među ljudima. Put od 1000 milja počinje prvim korakom. Taj korak je učinjen zahvaljujući Ministarstvu saobraćaja i Direkciji za saobraćaj, kao i podršku od strane građana i entuzijasta Gusinja, Vrmoše, Tuzi i Podgorice. Siguran sam da nećemo dugo čekati, kao što smo čuli od ministra, i završetak radova na ovoj dionici. Osim što je stara karavanska trasa gdje je pod sloganom "Karavan prijateljstva - minut do 12, na dijelu granice sa Albanijom, na livadi Ujkića održavaju se tradicionalni skup građana Tuzi, Gusinja, Vrmoše i Tamara kojem sam imao čast da prisustvujem i da otvorim ovakve skupove i da govorim o tim skupovima. Put dolinom rijeke Cijevne ima i drugih prednosti. Gusinje je ispod Prokletija na nadmorskoj visini od 900 m, a sredozemna klima ovim putem je tu u blizini, pa je dio veoma lak za održavanje u zimskim uslovima. Navedeni put predstavlja najbolju varijantu da se Podgorica približi Gusinju i Plavu i Plav i Gusinje Podgorici. Ovo malo urbano mjesto postalo je saobraćajno slijepo crijevo Crne Gore u vrijeme diktature Envera Hodže i staljinizma 1948. godine kada su granice prema Albaniji za tadašnju Jugoslaviju postale neprobojni bedem. Međutim, danas na sreću Crna Gora ima odlične odnose sa svim svojim susjedima, pa i sa Republikom Albanijom.

Još samo da napomenem da je albanska strana završila prvi segment puta dužine 7,7 km. Vrijednost investicije je, kao što je i ministar rekao, 25 miliona eura. Međutim, kako sam obaviješten od strane lokalne vlasti Albanije, drugi segment ove dionice predstavljaju teški radovi jer je teren brdovit i ima mnogo mostova, što kao posljedicu ima ogromne investicije i zbog loših vremenskih prilika nije moguće raditi duž cijele godine. Na kraju da se još jednom zahvalim ministru Brajoviću koji se založio maksimalno na izgradnji ovog puta, kao i drugih saobraćajnica širom Crne Gore. Toliko i hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Gegaju. Zahvaljujem se ministru Brajoviću na datim odgovorima na postavljena poslanička pitanja. Istovremeno pozdravljam potpredsjednika Vlade gospodina Lazovića za kojeg imamo tri poslanička pitanja, kolege Bojanića, kolege Damjanovića i kolege Gojkovića. Prvi će postaviti pitanje kolega Bojanić.

Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi gospodine Lazoviću, moje pitanje glasi:

U kojoj su fazi pregovori sa kompanijom A2A o produženju ugovora o upravljanju Elektroprivredom AD?

[Type text]

Dakle, neka tema koja se već dugo vremena provlači, a nekom čudnom odlukom, najblaže rečeno, sekretara, uz vrlo javno pitanje zato što ima pravo to da donosi sekretar Savjeta za privatizaciju odluku da proglasi tajnim podacima aktivnosti na definisanju budućih odnosa između Vlade Crne Gore i kompanije A2A u vezi sa Ugovorom o dokapitalizaciji i djelimičnoj privatizaciji Elektroprivrede. To mi je prilično čudno, ali dobro. Evo prilike da bar malo osvjetlimo tu tamu u tom postupku sa Elektroprivredom, pa ukratko jedna kratka retrospektiva šta smo dobili, a šta smo izgubili u tom ugovoru sa Elektroprivredom. Dakle, 2009. godine je bila ta djelimična dokapitalizacija i prodaja akcija što države, što manjinskim, uz ono već poznato i više puta rečeno reketiranje manjinskih akcionara za pola miliona eura od strane Monte Adrie i A2A kompanije.

Nezabilježen slučaj u praksi. Komisija za hartije od vrijednosti je kao i mnogo puta do tada i nakon toga nije reagovala, stala je na stranu velikog investitora i mirno gledala kako se pljačkaju manjinski akcionari za pola miliona eura. Tada je i cijena bila nešto niža, odnosno bolju su imali Grci, vi ste tada zastupali ideje i govorili da s obzirom da jeste cijena, ali bolji program, bolji su znalci ovi iz A2A i da njima treba to da prodamo nauštrb cijene. To smo i uradili i šta smo dobili? Pet godina oni upravljaju Elektroprivredom, imaju menadžment ugovor, mi smo ostali vlasnici 55%, dali smo im odriježene ruke da vode. Doduše, četiri člana odbora direktora imenuje Vlada i dobijaju i oni nadoknade, ali kada su najvažnije stvari u pitanju i kada su deset miliona dati za neke navodne konsultantske usluge, onda su mrtvi hladni izjavili da su oni to saznali iz vankompanijskih izvora. Dakle, odbor direktora saznaje stvari koje se dešavaju unutar kompanije van kompanije. Nevjerovatno, ali očigledno bježanjem od odgovornosti je trebalo da se sakrije njihova odgovornost u svemu tome.

Šta ste uradili sa kompanijom koju smo doveli da bi donijela novu ..., a ona, pazite sada taj paradoks, ne znam više kako to da nazovem, biram riječi, a ona angažuje treća lica i plaća im deset miliona za konsultantske usluge, savjetodavne i pravne. Još povrh svega toga ne plaća porez 45 miliona, a onda im mi dajemo državnu pomoć, jer državna pomoć je konverzija duga u akciji. Dobijamo 2% za 45 miliona reodkupujemo akcije. Ne znam šta više da kažem. Bio je jedan aforizam davno, kaže - siguran sam da smo na pravom putu, neki se već i vraćaju. Otprilike i mi. Sigurni smo da smo dobro odradili privatizaciju, pa da sada otkupimo malo akcija od te kompanije. Dajte nam bar malo svjetlosti šta se dešava, otvorićemo vjerujem pitanje i ovog novog ugovora za gradnju Termoelektrane. Čudna kombinacija da opet država novu firmu pravi sa A2A pored svega ovoga i opet treba da nalazimo 350 miliona, ne znam odakle ćemo ih više naći. Dako uspijemo za ovo kratko vrijeme bar malo informacija da dobijemo o čemu se radi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Bojaniću.

Izvolite, potpredsjedniče.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, uvažene dame i gospodo poslanici,

Na pitanje gospodina Bojanića saopštiću sljedeći odgovor:

Postupak dokapitalizacije i privatizacije Elektroprivrede Crne Gore je uspješno završen u septembru 2009. godine kada je za strateškog partnera izabrana renomirana italijanska kompanija A2A. Kažem renomirana zbog toga što ona spada među 20 najvećih kompanija u

[Type text]

Italiji kako po prometu tako i po broju zaposlenih. Ona je tada kupila 43,7% akcijskog kapitala po osnovu čega je ostvarila pravo na menadžersko upravljanje, a ugovor koji je sklopljen između Vlade Crne Gore i A2A je prestao da važi 1. aprila 2015. godine. Vlada Crne Gore je zaključila sa A2A privremeni ugovor 2. aprila 2015. godine koji predstavlja zaseban i samostalan ugovor sa dva osnovna cilja. Prvo da stvori okvir za dalje pregovore oko zaključenja novog ugovora akcionara Elektroprivrede Crne Gore i, drugo, da obezbijedi nesmetano vršenje daljih aktivnosti neophodnih za realizaciju izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja.

Gospodine Bojaniću, znam da ste dobar poznavalac problematike akcionarskih prava i sami znate za institut nezadovoljnog akcionara. U slučaju da nijesmo imali razumijevanja za dalju komunikaciju i definisanje jednog privremenog ugovora ovog tipa mi ne bi sami mogli ući u izgradnju drugog bloka Termoelektrane zbog toga što bi nam na skupštini akcionara naš partner to blokirao. Pokušavamo da tražimo rješenja da uz njihovu saglasnost, uz njihov zajednički pristup i interes idemo u izgradnju tog značajnog objekta.

Takođe, želim da saopštim da vodimo intenzivne pregovore sa A2A o zaključenju novog ugovora akcionara. Isti ugovor se ne može smatrati produžavanjem ugovora o upravljanju Elektroprivredom Crne Gore koji je zaključen 3. septembra 2009. godine. U pitanju je potpuno novi ugovor ukoliko uspijemo da se sa njima oko toga usaglasimo. Obije ugovorne strane su posvećene postizanju kompromisa u vezi sa otvorenim pitanjima koja su se pojavila tokom pregovora, a tiču se prava i obaveze svake ugovorne strane. Takođe, bitno je napomenuti da je zaključenje novog ugovora akcionara na osnovu kojeg bi A2A nastavila sa upravljanjem Elektroprivredom Crne Gore uslovljeno je postizanjem dogovora oko realizacije i izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja. U ovom momentu pregovori sa italijanskom kompanijom A2A su intenzivirani, a plan je da se konačan dogovor postigne najkasnije 30. juna tekuće godine. Nije sada nešto spektakularno to što je sekretar Savjeta za privatizaciju napisao da su ti podaci tajni, ali je to zahtjev druge strane. Znači, svaka kompanija tokom pregovora vodi računa da te pregovaračke pozicije i dokumentacije koja se razmjenjuje ipak bude u jednom nivou između partnera, a ne nešto što bi se baš toga momenta moglo otvoriti za javnost. Takođe, bitno je napomenuti da zaključenje novog ugovora akcionara je nešto oko čega vodimo intenzivne razgovore i maksimalno vodimo računa da u toj ... za sada zaštitimo interes države. Očekujemo da ćemo jun mjesec, kao što znate, privremeni ugovor važi do 30. juna, iskoristiti za intenziviranje ovih razgovora. Već početkom sljedeće nedjelje ćemo imati novi ... sa italijanskim partnerom.

Šta smo dobili, a što smo izgubili sa ovim partnerom, možda najbolje govori činjenica da je oko 450 miliona eura, u godini najveće krize 2009. godine, prispjelo na tržište Crne Gore. Moram reći da nam je to mnogo pomoglo da izađemo iz te krize. Da li su i od strane svih akcionara koji su prodali svoje akcije ta sredstva iskorišćena na najbolji način, o tome možemo da razgovaramo. Da li A2A dobar partner? Moram reći da smo i sami očekivali više. Što se tiče špekulacija oko drugog partnera, odnosno grčkog konzorcijuma ta ponuda nije bila kompatibilna sa uslovima tendera. Oni su pored akcija tražili da im u okviru iste cijene damo i Maoče i tražili su da promijenimo čitav set zakona i da garantujemo, što mi nismo mogli uraditi. Mi smo njih ljubazno zamolili da upodobe svoju ponudu tenderskim uslovima, oni to nisu uradili. Znači, u tim uslovima onda morate da odbijete tu ponudu. Oni se posle toga nisu žalili. Ali, nažalost, u dijelu javnosti su ostale špekulacije da smo odbili bolju ponudu, veća cijena itd. i tome sl. Oko konsultantskih usluga, znate i sami da su tu pokrenuti

[Type text]

procesu i sami smo iz Vlade insistirali da te i takve situacije na određeni način sankcionišemo. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniku.

Da li kolega Bojanić želi komentar? Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Prilično mi je nezgodno da više pitam bilo što Vladu poslije jučerašnjeg odgovora premijera da je zadovoljan, da je primjer uspješne privatizacije, pominje Kombinat aluminijuma i Željezaru. Ne znam šta više posle toga uopšte imam šta da pričam sa Vladom. Ali, dobro, uvažavam vas kao potpredsjednika, već sam postavio pitanje i evo nastavićemo dalje. Vi sada tvrdite da je ovo uspješna privatizacija, dobili smo pare. Šta sada? Mi smo do sada vikali, odnosno vi, ne ja nego Vlada - ne kupujemo, nisu bitne pare, bitan nam je novi vlasnik, strateški investitor, on će da donese znanje. Koje su znanje ovi donijeli? Sada odjednom nije bitno znanje, bitne su 400 miliona. Će je now-how? Je li now-how taj ... ili A2A, Električna, ne znam kako se zove, koje smo dali deset miliona, odnosno Elektroprivreda i svi mi? Od tih deset miliona 57% je državno, naše, mi smo vlasnici 57%. Svaka para koja je pošla tamo je skinuta od tih deset miliona dobiti, to je trebalo nama da pripadne, Crnoj Gori, da bude prihod. Da li to ima veze sada sa nastavkom ugovora ili je to ostalo po strani? Navodno se izviđaj vrši, pa ćemo to otom potom da rešavamo. Juče smo čuli gospodina Vukovića, žalio se što je Elektroprivreda ugasila struju u Pljevljima Sportskom centru i pita nas ovdje u Skupštini. Ne znam što na organima DPS-a to ne razmotre, oni vode Elektroprivredu sa Italijanima, nijesmo mi. Na kraju sve što ne valja gurne se Skupštini. Izvinjavam se, nije tu, ali dobro. Izvinjavam se, mislim da mi neće zamjeriti.

Druga stvar, oko Termoelektrane. Sada je glavna priča da je uslov Termoelektrana. Sada ovdje vidim, bar ste vi najavili da će se sada formirati nova firma u kojoj će Elektroprivreda da ima 51%, a ostali 49%, valjda te nove kompanije treba da budu Italijani, tako nešto, sada ćemo treću firmu. Neće Elektroprivreda nego ćemo treću tzv. SPV, lijepo zvuči kada to napišete Specijal Purpose Vehicle, to moćno djeluje. Vjerovatno da je to ne znam kakva izmišljotina i nova pamet da pravimo treću firmu koja će ... Elektroprivredu. I opet tu para nema. To je 350 miliona najmanje, po nekim kalkulacijama od 500 pa na više, ali dobro. Opet ćemo kredite dizati. Opet ćemo nekome da garantujemo. Opet ćemo da plaćamo te garancije, a nigdje u uvom ugovoru, bar ja nisam čuo, ono što Pljevljaci traže, sa pravom, da se obaveže da će uz Termoelektranu da se pravi i toplifikacija Pljevalja. To nema. To se najavljuje. Možda će biti, ali niko to tvrdo nije odgovorio. Samo da vidimo da i to definišete ako već trpimo štetu do sada što smo trpjeli, bar da ima koristi, ako ništa drugo bar da građanima Pljevalja riješite taj problem toplifikacije. Uz toliko štete koju ste napravili, bar da nekakvu i korist imaju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Razumio sam da je bilo nekoliko dodatnih pitanja kroz vaš komentar, evidentirao sam tri dodatna pitanja. Dakle, ne želite da čujete dodatni komentar? Razumio sam da ste imali ambiciju dijaloga.

[Type text]

Gospodine potpredsjedniče, evidentirao sam tri pitanja, kolega Bojanić kaže da jesu bila pitanja, ali nije najavio dodatna pitanja, poslovnički je to tako definisano. Hvala. Žao mi je što nije nastavljen ovaj dijalog.

Kolega Damjanović ima pravo na svoje pitanje. Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine potpredsjedniče, Kolega Bojanić je retorički postavio sebi pitanje, a da ne bi bilo poklapanja od strane ministra, na kraju nije bilo dopunskih pitanja, neću ih ni ja postaviti, a postavitiću niz pitanja sebi. Ovo da vas poštedim dodatne komunikacije u ovom tzv. zaustavnom vremenu.

Gospodinu Lazoviću sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Vlada planira da u kontekstu isticanja roka tzv. aneks ugovora, šta li je već, za upravljanje menadžmentom Elektroprivrede a.d. od strane italijanske kompanije A2A, ponudi toj kompaniji novi rok za upravljanje ili, kao alternativu, otkup vlasničkog udjela koji A2A posjeduje u državnoj elektroprivrednoj kompaniji? Odgovor sam tražio u pisanoj formi i nisam ga dobio.

Znam da će, kada sada dam svoj komentar i kada gospodin Lazović vidi što sam ja rekao, sve to da sklopi i da mi onda za jedno mjesec dana pošalje odgovor kako Vlada već radi pametno, nadigrava se s Parlamentom. Nije to cilj. Cilj je da otvorimo pitanje i da građani znaju.

Gospodine Lazoviću, u širem kontekstu sam postavio pitanje koje se tiče energetike i gospodinu Kavariću, pa ćemo tamo vjerovatno dobiti još neke odgovore zašto se odložio Zakon o energetici. Bila je naša striktna obaveza 1. januar ove godine, dobićemo packe od energetske zajednice zašto nema izbora trećeg člana RAE. Zli jezici kažu da ste vi zaustavili taj izbor gospodina Martinovića da se to vrati na Vladu. O tom sa gospodinom Kavarićem, ne morate vi to ovdje da odgovorite. To je širi kontekst pitanja, ali evo da se usredsredimo na pitanja oko Elektroprivrede, odnosno A2A. Dakle, potpuno saglasan sa ocjenom gospodina Đukanovića 27. januara 2015. godine, da je uslov dalje saradnje EPCG sa A2A da A2A podrži razvojne projekte. Potpuno saglasan sa vama od 16. marta kada ste bili u Milanu sa gospodinom Valetom, je li tako, gdje ste jasno rekli da će Vlada sama pristupiti gradnji drugog bloka ukoliko to ne želi A2A.

Saglasan sa gospodinom Bojanićem koji se sada čudi zašto ste reterirali vi i u odnosu na vas i gospodina Đukanovića i rekli - ne, sada ćemo formirati treću firmu, pa ćemo s trećom firmom nešto kao da radimo sa A2A. U međuvremenu je tender završen i izražavam zadovoljstvo jer sam i ja bio jedan od onih koji je pritiskao Vladu da što prije završi taj tender sa jednom renomiranom kompanijom iz Evropske unije. Ako bog da, uprkos svim spinovanjima, medijskim i NVO spinovima, da dobijemo mi tu Termoelektranu, taj tzv. drugi blok jer će ovaj prvi blok još malo u penziju, da napravimo toplifikaciju Pljevalja, to je uslov ovog projekta, da riješimo ekološki problem u Pljevljima i da Crna Gora bude energetski održiva država.

Na ovaj način na koji se radi, sa ovim spinovima koji dolaze iz Vlade, sa kršenjem, po meni, i nekih propisa, jer šta znači privremeni ugovor ako je ovaj istekao 31. marta, potpisan na pet godina, šta znači tri mjeseca privremeni sporazum? Je li to neki mini ugovor, aneks ugovora, je li to kupovina vremena da ne naljutimo one koji imaju 41% i nešto akcija, pa bez

[Type text]

njihove dvije trećine mi ne možemo napraviti više ništa u tom smislu? Ako je to samo kupovina vremena, da nam onda neko kaže ko je i zašto doveo državu Crnu Goru u poziciju da ne može da završava sama najbitnije stvari koje se tiču njene ekonomske budućnosti nego kupuje tri po tri mjeseca da ne naljuti svog partnera koji ima jedan paket akcija i koji sprječava donošenje ključnih odluka u Elektroprivredi.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Damjanoviću, izvinite, gospodine potpredsjedniče, evo još jedan mali prilog za ovo, kako vi kažete, zaustavno vrijeme, ja bih ga označio vrijeme za pojašnjenja. Vezano za vašu ocjenu kako Vlada pametno radi u dijelu dostavljanja pisanih odgovora na postavljena poslanička pitanja, dodao bih da radi u skladu sa našim Poslovnikom, u skladu sa stavom 2 člana 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore u kojem se jasno kaže da se pisani odgovor dostavlja preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene Premijerskom satu. Odnos Vlade u odnosu na dostavljanje pisanih odgovora je u cjelosti u skladu sa članom 191 našeg Poslovnika. Siguran sam da će to tako Vlada i u narednom periodu uraditi dok ne promijenimo naš Poslovnik. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Vi ste ispravno citirali poslovničku odredbu, vi ste sada prekršili Poslovnik jer ste replicirali koristeći poziciju predsjedavajućeg na ovoj sjednici meni, iako sam uputio poslaničko pitanje gospodinu Lazoviću. Ali, shvatam da je u dobroj namjeri, da razjasnimo jednu stvar koja može da pravi određene probleme.

Naime, primijetio sam izvjesno to na kolegijumu kako je i red, da Vlada ne odgovarajući u pisanoj formi do početka tekuće sjednice na kojoj je postavljeno pitanje namjerno čeka ono što će reći poslanik i odgovoriti i komentarisati kroz njen usmeni odgovor i da onda ministar kada sve to sklopi u jednu finu cjelinu nakon dva mjeseca, a prije naredne sjednice jer tako dozvoljava Poslovnik sklopi taj odgovor i to ostaje tako i zapisano. Mi smo jutros to pitanje otvorili. Saglasan sa vama da ne bi to radili i zloupotrebjavali i ministri i poslanici koji pitaju, da to riješimo poslovnički i da se u stenogram odgovora koji se da na tekućoj sjednici dostavi odgovor Vlade do kraja naredne sjednice, pa neka javnost uporedi ima li tu kakvih razlika. Saglasan.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Saglasan sam, osim u dijelu gdje ste kazali da sam ja prekršio Poslovnik. Nijesam vam replicirao nego sam iskoristio pravo predsjedavajućeg da dam određena poslovnička pojašnjenja, ne ulazeći u vaše ocjene vezano za komentare moje komunikacije sa kolegom Bojanićem kada sam prepoznao u komentaru kolege Bojanića dodatna pitanja, vi ste iskoristili vaših par sekundi gdje ste na neki način tumačili kolegu Bojanića, a mislim da za tim nema potrebe.

Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Pozivam se na član 50. Da iskoristim ovu priliku s obzirom da je tu gospodin potpredsjednik Vlade i da ga zamolim da ministru ekonomije prenese da ipak mora da odgovori na pitanje koje mu je proslijeđeno od mene u skladu sa članom 50, a on se uporno

[Type text]

oglušava. Radi se oko pitanja arbitražnog postupka tako da ne dođe u situaciju da kao što je dogovaranano na kolegijumu da ne prihvatamo iz Ministarstva ekonomije nikakav dopis dok nam se ne odgovori da ipak uvažava i Skupštinu i institut poslaničkog pitanja kroz član 50. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Siguran sam da će potpredsjednik ministru Kavariću prenijeti vašu poruku. Postoji, takođe, poslovnička mogućnost kako se u tim situacijama postupa. Bili smo nedavno svjedoci i prisustva ministra Kavarića kada ste na tu temu ovdje razgovarali. Vjerujem da ste se razumjeli i da ćete taj odgovor veoma brzo doći.

Izvolite, potpredsjedniče.

VUJICA LAZOVIĆ:

Iskren da budem, očekivao sam da ćete pohvaliti Vladu za ovaj projekat. Nije u pitanju privatizacija nego dokapitalizacija, sačuvano je većinsko državno vlasništvo, dobili smo partnera, dobili smo 450 miliona eura 2009. godine. Danas i sami znate koliko vrijede te akcije i možda smo u prilici da ih za skoro prepolovljenu vrijednost kao država kupimo. Prema tome, o tim ekonomskim kalkulacijama i uspješnosti toga projekta možemo razgovarati.

Ono što bih u odgovoru na pitanje uvaženog poslanika Damjanovića želio da saopštim jeste, još jednom da ponovim, da privremeni ugovor predstavlja zaseban i samostalan ugovor između Vlade Crne Gore i A2A koji ima dva osnovna cilja. Prvo da stvori okvir za dalje pregovore oko zaključenja novog ugovora akcionara i, drugo, da obezbijedi nesmetano vršenje daljih aktivnosti neophodnih za realizaciju izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja. Tu mi imamo različite pristupe, generalno govoreći. Njima je u interesu da što je moguće prije povrate uložena sredstva kroz raspodjelu dividende, a naš je interes da idemo u razvojne projekte. Mi pokušavamo da sada nađemo zajedničko rješenje i mislim da smo na dobrom putu da to i uradimo. S obzirom da izgradnja drugog bloka Termoelektrane Pljevlja predstavlja projekat od državne važnosti, Vlada Crne Gore će preduzeti sve raspoložive mjere kako bi omogućila realizaciju istog. Takođe, kompanija A2A je od početka pregovora, odnosno još od avgusta 2014. godine, jasno je predočeno da izgradnja drugog bloka Termoelektrane Pljevlja zbog značaja za dalji razvoj Elektroprivrede Crne Gore je uslov za postizanje dogovora oko dalje saradnje kroz formu novih ugovora. Vjerujem i sam da smo na dobrom putu da nađemo zajednički model realizacije koji bi bio prihvatljiv za obje strane u ovim pregovorima. U slučaju da do toga ne dođe nećemo dugo čekati nego će, još jednom ponavljam, država Crna Gora, odnosno Vlada kao izvršna vlast pristupiti sama realizaciji tog izuzetno značajnog projekta ne samo u energetsom nego ekonomsko razvojnom smislu itd.

S obzirom da se mnogo spekuliše oko toga koji smo im to model ponudili i kako to izgleda, želim da saopštim da SPV model podrazumijeva da u toj novoj kompaniji država bude vlasnik 51%, a 49% da bude vlasnik Elektroprivreda Crne Gore. Italijanska strana je tražila uključivanje trećeg partnera, ostavili smo tu mogućnost do isteka ovog roka, odnosno do kraja juna. Ako pronađemo nekoga relevantnog, konkurentnog, kvalitetnog, potentnog partnera, je li dao bog da ga uključimo u realizaciju ovog zajedničkog projekta. Ono što smo u startu rekli, za ovaj projekat se ne daju neke posebne garancije i realizacija ovog projekta

[Type text]

će se svakako izvesti korišćenjem slobodnih sredstava Elektroprivrede i kreditnim zaduženjem ovog preduzeća. Mislim da će to biti jedno dosta dobro rješenje i za lokalnu zajednicu i nešto što bi građani Pljevalja svakako objeručke prihvatili i da ne postoji nikakav trag da će se sada to preduzeće iseliti iz Pljevalja itd. Već smo postigli načelan dogovor da sjedište te nove kompanije bude u Pljevljima. Sasvim je prirodno da povezivanje Rudnika i novog bloka Termoelektrane rezultira sa jednom kompanijom koja će u tom gradu imati svoje sjedište.

Takođe, želim da saopštim da ovaj privremeni ugovor možemo tumačiti kao kupovinu vremena. Dakle, prosto da radikalno ne raskidamo stvari, jer nije u pitanju baš bezazleni partner, nije u pitanju partner koji dolazi sa bilo koje destinacije i u tom kontekstu prosto želimo da zajedno sa njima nađemo zadovoljavajuće rješenje, odnosno nešto što će ostaviti prostora za razvojne projekte gdje ćemo ići u izgradnju novih objekata, a svakako i nešto što će ostaviti prostora da nađemo odgovarajući model za dalje razvijanje Elektroprivrede kao kompanije i za unapređenje jednog od najznačajnijih privrednih subjekata na prostoru Crne Gore.

Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniku.

Da li kolega Damjanović želi komentar?

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala vam.

Sada tek žalim što zaključci povodom kontrolnog saslušanja Lazovića koje smo imali na Odboru 16.oktobra 2014.godine o ovoj temi, a koje smo ja i Strahinja Bulajić predložili 17.decembra, nijesu dobili potrebnu većinu u Odboru kako bi došli na parlament, gdje smo tražili da se o ovome javno i transparentno raspravlja, o ovom takozvanom Sporazumu iz razloga koji su veoma čudni i o kojima ja ne bih, jer nije bilo potrebne većine tada na Odboru. Kažem, bilo je potrebe da smo usvojili zaključke. Naravno, slažemo se mi potpuno da pozdravljamo kad nešto prodamo za velike pare, iako nažalost te pare nijesmo dobro upotrijebili ni te 2009.godine ni kasnije. Neki dio novca od tada i dalje stoji dezavuisan, znate da je to najveća šteta kada novac stoji pet - šest godina i taj novac se ne reinvestira u razvojne projekte. I u tom dijelu i do tog dijela imamo saglasnost gospodina Lazovića. Ali, nemamo saglasnost oko ovoga stanja koje je sada „zamrznuti konflikt“. Vi ste sad ovdje rekli jednu stvar, da ja protumačim narodski, kod građana 51% država, 49% Elektroprivreda, a u njoj 41% Italijani. Tako da će oni sa svega 20% u toj novoj firmi učestvovati u Termoelektrani, a nije to ideja, ideja je pola - pola, ideja da zajednički iz Elektroprivrede iz profita zajedno radimo. To je truli kompromis sa njima. Ja nijesam protiv učešća italijanskih firmi, je li bog dao da je teren da gradimo i taj kabl i da sa jednim i sa drugim firmama radimo stabilne projekte, ali nijesmo dobro zaštitili naše interese i ovo je put kako se ne štiti interes. Zato sva ova tajnost zbog ovoga, jer jasna je to namjera, to je matematika, to su dva i dva i nije cilj nikog ovdje nešto da se sakrije, nego da ovdje otvorimo teme. Dajte, tražite i vi podršku, možda vam damo podršku.

Što je sa idejom, iznio sam je prije tri godine u ovom parlamentu, da se Rudnik uglja pripoji Elektroprivredi Crne Gore. Ne može biti to privatna firma, iako je Veselin Vukotić to 2000.

[Type text]

godine tako definisao. Šta je sa ovom idejom, što ne otvorimo priču oko Deklaracije o Tari? Ja i gospodin Bulajić smo govorili, 10 godina je prošlo, čutimo pravimo se naivni, vrijeme ide. Od 2009.godine mi nijesmo ništa uradili u energetskom sektoru, šest godina je prošlo. Odakle sada akumulirani gubitak 240 miliona za Elektroprivredu, a 170 miliona slobodnih sredstava za reinvestiranje i sad pored svih tih sredstava, a to je pola išlo u Termoelektranu, treba da pravimo treću firmu gdje će država da iznese gro tereta. Pa ćemo sami da iznesemo, hajmo da nađemo mi jedan partnerski odnos, da se mi jasno razgraničimo sa A2A. Ja znam da je predsjednik Italije bio ovdje juče i vjerovatno je bilo riječi, vi ste pričali, neka je, treba da bude riječi. Ali, ja sam za to da mi naše interese zaštitimo. Jer, ako ovdje napravimo grešku, a bojim se kako je krenulo da ćemo je napraviti. Mi ćemo biti zadužena država za dugi niz godina. Ako ovo uradimo kako treba onda imamo šansu da napravimo neku vrstu održive ekonomije jer nam je energetika sve i svja u Crnoj Gori.

Dakle, da završim. Od ovoga ne zavisi samo priča i budućnost Termoelektrane, ja sam siguran da od ovoga zavisi i budućnost Kombinata aluminijuma, ja sam siguran da je razlog zašto se ovaj sporazum do kraja ne realizuje, ne uplati ovaj dio novca koji je preostao da se uplati, iako se razlozi nalaze kod stečajnih sudova i u stečajnim procesima, da je u pitanju cijena za Kombinat aluminijuma. Neću to da otvaram ovdje.

Izvinjavam se na prekoračenju. Hvala vam. Biće prilike da pričamo i o tome, Montenegro bonus, KAP, koja je to cijena. Ima li indirektna subvencije od strane Vlade itd. Gospodine Lazoviću, jun se primakao i vi mi sada ovdje kažete da postoji mogućnost da do 30. juna mi ovo ne riješimo. Ne, 30. juna na ovo treba biti stavljena tačka.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvinite, vi ste čovjek od procedure i razumjećete da vi nijeste ovdje danas koji daje riječ ili je oduzima. Ja sam razumio da nije bilo dodatnog pitanja sa vaše strane i ja ne bih da se krši Poslovnik kojeg pokušavamo svi zajedno da se pridržavamo. Iako vi s vremena na vrijeme znate da ga prekršite, a tu ste jako oskudni kad treba da opomenete drugoga za kršenje Poslovnika. Konkretno sada u kršenju vremena koje je bilo opredijeljeno.

Sljedeći poslanik koji će postaviti pitanje je kolega Gojković iz Kluba samostalnih poslanika. Izvolite kolega.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodine Lazoviću, poštovane kolege, poštovani građani,

Imao sam priliku juče, gospodine Lazoviću, da pročitam vaš izvještaj da podržavate privatizaciju Mamule i mogu vam reći da me to duboko razočaralo, pogotovo što je u suprotnosti stavom Socijaldemokratske partije u Herceg Novom, koji je jasan - da se oni protive jednom takvom štetnom ugovoru. Da sam znao za taj vaš stav, a mislio sam da imate isti stav kao Socijaldemokratska partija, postavio bih vam pitanje koji su vaši lični motivi da podržite privatizaciju jednog ostrva da postane privatna vila. Tako da ću vam to postaviti sljedeći put sigurno.

Moje poslaničko pitanje koje sam slično...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Gospodine Gojkoviću, imali ste specifičan pristup, najava sljedećeg pitanja, vjerujem da ćete imati razumijevanje u potrebi potpredsjednika da se osvrnete i na to vaše najavljeno pitanje.

Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Ja mislim da javnost ne treba uskraćivati za bilo čije mišljenje, ovo je potpredsjednik Vlade i treba javno da iznese svoje mišljenje, kao i svi mi ovdje. Nikad nijesam bio protiv javnosti, pa ne znam zašto bih bio sada. Nego nasuprot, čak mislim da građani Herceg Novog treba da čuju u čemu je razlika između oficijelnih stavova Odbora SDP-a u Herceg Novom i potpredsjednika Vlade i koji je njihov kadar u Vladi Crne Gore koji su dijametralno suprotni i koji mogu da izazovu veliku štetu, stavovi potpredsjednika Vlade koliko ja vidim.

Znači, slično pitanje kao danas sam postavljao više puta i ono glasi:

Molim da mi se da precizan odgovor da li su u procesu privatizacije Instituta Igalo učestvovali predstavnici Sindikata Instituta Igalo? Već sam postavio ovo pitanje, dobijao odgovor da su u ovom procesu učestvovali predstavnici Sindikata Instituta Igalo. Međutim, u medijima se oglasio Sindikat Instituta Igalo sa tvrdnjom da oni nikada nijesu oficijelno bili dio ovog procesa niti da su učestvovali o odlučivanju po ovom pitanju. Sindikat Instituta je povremeno dobijao informacije, a u odlučivanju nije učestvovao. Ukoliko se u Vladi postoje podaci da je neko iz Sindikata Instituta Igalo bio angažovan, molim da mi se dostavi ti podaci.

Obrazloženje: Ja sam 30.oktobra 2014.godine postavio isto pitanje. Tada sam dobio odgovor na poslaničko pitanje da su predstavnici Sindikata Instituta u svim fazama učestvovali u razgovorima sa ponuđačem, a obaviješteni su o svim dosadašnjim aktivnostima, a predstavnik Sindikata je uključen u radnu grupu koja će pregovarati o socijalnom programu zajedno sa članovima tenderske komisije za privatizaciju, to je 30.oktobar. Evo ga sad stav Instituta od 10.februara gdje oni reaguju na tvrdnje grupe građana Izbor da oni predstavljaju Institut Igalo. Sindikat kaže da ih niko nikada nije kontaktirao niti imao ovlašćenje da u ime Sindikata razgovara, pregovara i razgovara o sudbini Instituta. Nema potrebe da iko gradi političke poene na spašavanju Instituta, da o nekim detaljima saznamo iz sredstava informisanja da je neka grupa građana bila na razgovoru u tenderskoj komisiji u Podgorici i da se pregovaralo i dogovaralo o prodaji Instituta. Ako je iko trebalo da pregovara i dogovara o sudbini zaposlenih to je Sindikat jer se najdirektnije radi o sudbini zaposlenih i njihovih porodica. Znači, predsjednik Sindikata Šabović naglašava da je njihova izopštenost iz pregovora direktna odgovornost tenderske komisije. Nisu zadovoljni da dobiju samo saopštenje da je potpisan ugovor o prodaji Instituta, jer time su stavljeni pred svršen čin. Podsjećaj i da je Sindikat instituta tražio od tenderske komisije da bude uključen u pregovore, što je i zakonska obaveza, a ne i da dobijaju saopštenja na sopstvenu inicijativu da su pregovori u toku. Ovo uveliko razjašnjava problem privatizacije Instituta Igalo jer se vidi da su ovi stavovi dijametralno suprotni, Ministarstvo kaže da je Sindikat učestvovao, a Sindikat kaže da nijesu imali svoje predstavnike. Ja mislim da bi bilo primjereno da mi čujemo ukoliko je neko iz Sindikata Instituta Igalo učestvovao, da čujemo imena, ko su ti ljudi i kakve su oni stavove tamo zastupali. Ja mislim da ti ljudi nisu učestvovali, nisu učestvovali. Ovdje se radi o jednom štetnom ugovoru gdje se pokušavaju

[Type text]

na mjestu jedne velike zdravstvene ustanove, zdravstvenog turizma, praviti stanovi za interes tajkuna iz Podgorice i njihovog građevinskog lobija. Očigledno, još jedna manipulacija kada su ovakvi ugovori u pitanju.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Potpredsjedniče Lazoviću, izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Hvala.

Prosto da saopštim da me čudi otkud zabrinutost gospodina Gojkovića zbog različitog pristupa oko projekta Mamule koji možda ima ... članovi Odbora Socijaldemokratske partije u Herceg Novom. Naša politika nije da se petljamo u unutrašnje odnose drugih partija, mi smo demokratska partija koja ima toliko kapaciteta da oko iste stvari iznosimo različit pristup i pogled. Prema tome, to ne doživljavamo uopšte toliko opasnim, da tako kažem. Normalno, sve je to rezultat dijaloga i pristupa.

Ponoviću još jedanput. Ko je od vas zadnji put obišao taj lokalitet, da li vas je tamo dočekao kustos, šta ste mogli tamo da vidite? Dakle, postavljam pitanje. U svakom pogledu devastiran prostor i mi se onda sjetimo kada dobijemo nekoga partnera koji hoće to da uredi, da zaštiti u arheološkom, kulturološkom istorijskom i svakom drugom smislu i da ga turistički valorizujemo, da mi kažemo ne može i onda stavimo to u prvi plan. Oko ugovora, bićete u prilici da se u Parlamentu oko toga izjasnite i vodiće se jedan živi dijalog tako da ne ulazimo u tu dimenziju, a gospodin Kavarić znam da ima izuzetno visoku senzibilnost prema svim zahtjevima iz Parlamenta, da iskoristim priliku za prethodno pitanje, i siguran sam da će vam dostaviti odgovor čak i danas lično ću ga zamoliti da to uradi.

Što se tiče vašeg konkretnog pitanja oko Instituta "Simo Milošević", želim da saopštima da je predstavnik Unije slobodnih sindikata Crne Gore član tenderske komisije Savjeta za privatizaciju i imenovan od strane Savjeta za privatizaciju za sprovođenje postupka privatizacije Instituta Igal. Takođe u radu Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte učestvuju dva člana u ime sindikalnih organizacija. Uslovima i pravilima tendera definisanom instrukcijom za proizvođače u domenu socijalnog programa definisano je da se od ponuđača očekuje da kao minimalni uslov ponudi poštovanje postojećeg Kolektivnog ugovora u Institutu, kojim se definišu sva relevantna prava zaposlenih u periodu od najmanje tri godine nakon preuzimanja kompanije. Ponuđač je u ponudi preuzeo obavezu poštovanja pojedinačnog kolektivnog ugovora u Institutu u periodu od najmanje tri godine nakon preuzimanja kompanije, što je takođe definisano i usaglašeno na aspektu ugovora o kupoprodaji. Takođe, ponuđač je prihvatio da zadrži sve zaposlene, osim uz dobrovoljni prekid radnog odnosa uz odgovarajuću naknadu o čemu će pregovarati sa Sindikatom Instituta Igal, ili uz isplatu otpremnina definisanih odredbom pojedinačnog kolektivnog ugovora. Takođe, ponuđač se u socijalnom programu obavezao da obezbijedi razvojne programe za zaposlene kako bi osoblje zadržalo nivo profesionalne stručnosti i sticanje novih vještina ili odgovarajućih prekvalifikacija, kako bi se obezbijedio adekvatan razvoj kadrova u Institutu. Predstavnici Sindikata Instituta Igal su bili u toku svih sprovedenih aktivnosti na privatizaciji Instituta u septembru 2014.godine, organizovan je sastanak predstavnika

[Type text]

Izvršnog odbora Sindikata Instituta Igalo i predstavnika ponuđača na tenderu na kojem je raspravljano o svim elementima socijalnog programa za Institut Igalo. U periodu nakon septembra 2014.godine predstavnici Sindikata Instituta Igalo su u kontinuitetu informisani o svim aktivnostima sprovedenim u okviru tendera za privatizaciju Instituta, a posebno o toku pregovora sa ponuđačem kako od strane predsjednika tenderske komisije, tako i od strane predstavnika Sindikata u tenderskoj komisiji. U saradnji sa ponuđačem 28.aprila 2015.godine organizovana je prezentacija investicionog plana ponuđača i vizije razvoja Instituta u cilju obezbjeđivanja dodatnih informacija, pojašnjenja o programima investicija i razvoja Instituta Igalo koji planira ponuđač za potrebe predstavnika lokalne zajednice, predstavnika Skupštine opštine Herceg Novi, menadžment Instituta, zaposlenih članova i Izvršnog odbora Sindikata Instituta. Tom prilikom je organizovan sastanak predstavnika ponuđača i Izvršnog odbora Sindikata Instituta na kojem je razgovarano o svim elementima socijalnog programa i svim pitanjima koja su od interesa za Sindikat, a koja se ne mogu naći u ugovoru o kupoprodaji akcija. Predstavnici Sindikata Instituta Igalo su u svim fazama sprovođenja tendera bili u komunikaciji sa predstavnicima tenderske komisije i u toku svih aktivnosti i u fazi pregovora s ponuđačem, a posebno u domenu pregovora iz socijalnog programa.

Pored navedenog, druga specifična pitanja koja su od interesa za Sindikat Instituta Igalo treba da budu predmet pregovora Sindikata Instituta sa budućim kupcem u narednom periodu. Razumijem vašu zabrinutost jer smo imali nekih ugovora gdje i pored najbolje volje i namjere nije sindikat do kraja uspio da prezentira najbolje svoje interese, imali smo podijeljene sindikate i kao rezultat toga jedan socijalni program koji u konačnom možda i nije zadovoljavao ono što bi trebalo da budu interesi zaposlenih. U tom kontekstu, ne samo kada je u pitanju privatizacija nego svi budući projekti ovog karaktera, maksimalna je otvorenost i spremnost Savjeta za privatizaciju Vlade Crne Gore za uključivanje sindikata, ali kao što znate, imali smo slučaj kod nekih drugih privatizacija da postignete dogovor sa jednim sindikatom, a onda se u međuvremenu formira neki novi sindikat koji iskaže nezadovoljstvo i onda otvori taj problem. Tako da se često, nažalost, problem nalazi na drugoj strani.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniku Lazoviću.

Kolega Gojkoviću, izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče, par sekundi ili minuta više ako bude trebalo.

Priča se ponavlja, pljačka Herceg Novog. Evo vam Mamula, dvije godine nam je trebalo da saznamo ko je iz Herceg Novog učestvovao u pregovorima o Mamuli. Poslije dvije godine smo neki dan dobili tu informaciju. Evo, danas ne možemo da dobijemo ko je učestvovao iz Sindikata Instituta Igalo, jer nije učestvovao niko. Učestvovali su ljudi iz Unije slobodnih sindikata koji su, a ovo je Savez samostalnih sindikata, potpuno drugi sindikati. Ja sam vas pitao zašto nijeste dali ime jednog čovjeka iz Sindikata iz Herceg Novog koji je učestvovao. Nećete ga naći, nema ga, nema Herceg Novog u ovoj priči, kao što ga nema ni u priči o Mamuli. I sad dvije godine kasnije dobijamo podatak ko je u Mamuli učestvovao.

Rekli ste ovdje petljanje u unutrašnje stvari SDP-a. Zar građani Herceg Novog ne treba da budu zabrinuti kad politička partija za koju oni glasaju u Herceg Novom iznese stav

[Type text]

protiv, a potpredsjednik za? To nije petljanje, ovo je pitanje poslanika. Ja mislim da se to tako ne može gledati. Znači, poštovani građani, nijesam dobio odgovor, za mene zvanično podržavam stav Sindikata Instituta Igalo da nijesu učestvovali, oni su to jasno rekli. Ljudi bi rekli imena, vi nijeste rekli imena. Učestvovao je gospodin Zvonko Pavićević, on nije iz Herceg Novog, on je iz Podgorice, on je član Unije slobodnih sindikata, ovo je sasvim drugi sindikat. Cijela priča je korupcija od početka do kraja, da se obezbijedi građevinskom lobiju iz Podgorice da pravi stanove u Herceg Novom, prve tri privatizacije i ova privatizacija. Svi vi to dobro znate i dalje gurate tu priču. Tražili su vam prošli investitori koji su htjeli da grade da im obezbijedite urbanističke planove da bi mogli da grade stanove i sad se ta priča ponavlja i mi ovdje u Skupštini, ja ne znam za što će ova skupština, zašto ovo postoji. Ja kao poslanik ne mogu da dobijem odgovor na pitanje za Mamulu dvije godine ko je učestvovao, a ovdje danas mi se kaže da je učestvovao, ne daju se imena. Nijeste dali imena, dajte jednog čovjeka iz Herceg Novog koji je učestvovao u ovome, pa ćemo mi Novljani riješiti to pitanje. Ali nema toga čovjeka. Vi ste potpredsjednik Vlade, ja sam postavio pitanje precizno ko je, nema ga. U Podgorici rješavate probleme Herceg Novog. Vi dajete stavove o Mamuli, ne znam da li ste u Mamuli ikad bili, ne znam koliko znate o tome, ali vrlo jednostavno vi to onako jedno od par crnogorskih ostrva date privatniku da pravi vile. Ja ne znam na koji način ovaj narod da izađe na kraj sa ovakvom vlasti.

Nisam dobio odgovor, poštovani građani Herceg Novog, Crne Gore, niko iz Herceg Novog iz sindikata nije učestvovao u privatizaciji, a ovdje se dobijaju odgovori da su učestvovali. Oni jesu bili informisani, poslije toga kada ste vi donosili odluke, onda nam javite šta ste uradili, kao što ste to uradili za Boku, za Prvoborac, PKB, sve ste uništili, sve ste uništili. I ne treba da informišete kad nešto uništite, nego stanite pred onaj narod i objasnite onim radnicima zašto nemaju platu i zašto im djeca gladuju. Da li će se u ovoj državi iko dozvati pameti, pa nijesmo mi našli 30 hiljada u Herceg Novi, nijesmo mi duduci, nemojte da se ponašate prema nama da nam tvrdite da smo učestvovali. Nas nije bilo tamo.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Zahvaljujem se kolegi Gojkoviću.

Sa ovim bismo završili pitanja i odgovore za potpredsjednika Lazovića. Gospodine Lazoviću, hvala vam na datim odgovorima.

Samo da dam jedno obavještenje. Nastavljamo u 12 časova sa raspravom, sa pretresom izmjena i dopuna Zakona o strancima, nakon toga izmjene i dopune Zakona o Sudskom savjetu. Nakon pojedinačnih rasprava išlo bi se sa pojedinačnim glasanjem ova dva zakona.

Hvala vam. Petnaest minuta pauze.

- Pauza -

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, kao što smo najavili nastavljamo sa šestom posebnom sjednicom prvog redovnog prolječnjeg zasijedanja.

Nastavljamo sa pitanjima koje su za ovu sjednicu postavljena Dušku Markoviću, potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku.

[Type text]

Prije toga da obavijestim da će na drugo poslaničko pitanje poslanika Strahinje Bulajića odgovarati Duško Marković, potpredsjednik Vlade. Juče je bilo nedoumica oko tog pitanja. Dakle, proslijeđeno je na pravu adresu.

Sada će prvo pitanje postaviti poslanik Nebojša Medojević. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine potpredsjedniče.

Moje pitanje glasi:

Ko je odgovoran za propuste u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou i da li je Vijeće za nacionalnu bezbjednost uzurpiralo svoja ovlašćenja u vodjenju istraga u određenom broju slučajeva i time ugrozilo i suspendovalo ustavni poredak i sprovelo tihi državni puč?

Kratko obrazloženje: Iz medija smo saznali da je formirano jedno tijelo koje nema uporište u Ustavu i koje bi trebalo da se bavi koordinacijom politika. Ali, takođe smo iz medija saznali da je u izvještaju toga tijela konstatovana jedna krupna politička stvar, a to je da država gubi rat protiv organizovanog kriminala i da je to vijeće preuzelo određeni broj istraga da se njima bavi na konkretan način i time, mislim ja i Pokret za promjene i Demokratski front, da je protivustavno jedno tijelo umiješalo se u nadležnosti institucija koje su zadužene da se bore protiv organizovanog kriminala.

Gospodine potpredsjedniče, da li je ta konstatacija koju je vijeće na svojoj sjednici imalo i koju je potpisao premijer ove zemlje dovoljno da Vlada padne? Da vi danas ovdje građanima Crne Gore podnesete ostavku i da to bude mjera vaše političke i lične odgovornosti kao profesionalca koji je skoro 20 godina vodio ključnu riječ u sistemu bezbjednosti, ključnu riječ, pa skoro 20-tak godina. Ključnu riječ. Trebao bi danas ovdje poslanicima, ne meni, jer ja mislim da to već dobro znam i naš stav je jasan. Samo ovaj izvještaj Vijeća nacionalne bezbjednosti, gospodine potpredsjedniče, gdje poslije 25 godina vlasti konstatujete da je država poslije devet godina nezavisnosti izgubila rat protiv organizovanog kriminala, dovoljan je da se ova Vlada smijeni. Zbog toga, Demokratski front poziva građane Crne Gore da se suprotstave na jedini u istoriji poznati način, da se pridruže Demokratskom frontu u protestima i da zajedno se izborimo za vladu koja se ne plaši organizovanog kriminala.

Gospodine Markoviću, ako vi i premijer Đukanović i vaši kadrovi ne smijete, ne umijete, ne možete, ne želite da se borite protiv mafije, ima ko može, ima ko zna, ima ko se ne plaši, a kome su intersi Crne Gore veći i značajniji od interesa bilo kojeg kriminalnog, političkog, poslovnog klana u Crnoj Gori.

Zbog toga mislim da je ovo pitanje za građane Crne Gore koji se svakodnevno suočavaju sa mafijaškim likvidacijama usred bijela dana. Gospodine Markoviću, pratili ste i vjerovatno ste dobro upoznati koje su poruke koje mafija šalje državi Crnoj Gori. Likvidacije, eksplozije usred bijela dana govore da se mafija sprda sa državom Crnom Gorom. Da je sigurna da je nadležni državni organi neće tretirati na način na koji bi se to uradilo u nekoj ozbiljnoj organizovanijoj zemlji i šalju poruku građanima Crne Gore da je ova država njihova država.

Zbog toga, gospodine Markoviću, mi iz Demokratskog fronta pozivamo sve u Crnoj Gori ... državu Crnu Goru. Zbog toga treba da se formira prelazna vlada, gospodine Markoviću. Ako vi u Demokratskoj partiji socijalista, SDP-u, Bošnjačkoj stranci, zbog

[Type text]

međusobnih političkih nejasnoća i konflikata nemate jasnu političku volju da zaštitite državu Crnu Goru. Jer, znate kako kažu u udžbenicima za borbu protiv organizovanog kriminala - ako pravila mafije nadvladaju pravila države i zakone države, tu više nema pomoći, tu nema spasa, Crna Gora se pretvara u jednu antiameričku državu u kojoj karteli vladaju i u kojoj sudije, tužioci, političari, ako ne slušaju pravila mafije, mogu da postanu žrtve te iste mafije.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče Markoviću, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani poslanice Medojeviću, svoje obrazloženje ste, naravno, započeli neutemeljnim, netačnim podacima o tome da je Vijeće za nacionalnu bezbjednost konsatovalo da je država izgubila bitku sa organizovanim kriminalom. Apsolutno netačno i ni u jednom dokumentu Vijeća za nacionalnu bezbjednost niti u državnom dokumentu ta formulacija ne stoji. Dakle, apsolutno netačno.

Vi ste ozbiljan poslanik, iz ovoga što ste rekli vidim da imate ozbiljne političke namjere. Znači, da srušite aktuelnu vlast i da dođete, da preuzmete odgovornost za stanje u državi. Onda svoje zaključke ne bi trebalo da izvodite iz tekstova, tabloidnih tekstova koje objavljuje naša štampa.

Dakle, Vijeće za nacionalnu bezbjednost nije zaključilo da je država izgubila bitku sa organizovanim kriminalom. Vijeće za nacionalnu bezbjednost je ukazalo organima za sprovođenje zakona prema kojima u skladu sa Zakonom o osnovama obavještajno-bezbjedonosnog sektora vrši koordinaciju i usmjeravanje, da problemi koji proizilaze iz organizovanog kriminala zahtijevaju veću efikasnost i pozornost organa za sprovođenje zakona. Šta tu ima sporno?

Sljedeće, takođe nije tačno i počeli ste od pogrešne pretpostavke da je Vijeće za nacionalnu bezbjednost formiralo istražne timove i na taj način preuzelo odgovarajuće nadležnosti organa za sprovođenje zakona. Nigdje u zaključcima Vijeća ne stoji takav zaključak, niti je Vijeće formiralo istražne timove za pojedine predmete iz organizovanog kriminala.

Dakle, obadvije pretpostavke ... na koje ste se pozvali su netačne i neutemeljene. Vijeće za nacionalnu bezbjednost radi u skladu sa zakonom koji je usvojen ovdje u Parlamentu, ono procjenjuje bezbjedonosne rizike i prijetnje. Ono takođe u skladu sa svojim ovlašćenjima definiše i prioritete u tom smislu i preporučuje organima za sprovođenje zakona da se tim pitanjima bave. Preko Biora za koordinaciju obezbjeđuje međuinstitucionalnu saradnju da bi se tim problemima dao što efikasniji državni odgovor.

Sljedeće, stanje organizovanog kriminala u Crnoj Gori nije takvo da zahtijeva takvu, da kažemo, retoriku ili takve ocjene iz kojih bi slijedilo da je Vlada trebala da podnese ostavku. Znači, situacija u Crnoj Gori je bezbjedna, organizovani kriminal je prisutan, posljedice toga vidimo ovdje u Crnoj Gori, ali to ne znači da je država nemoćna u suprotstavljanju organizovanom kriminalu i njegovom djelovanju i ubrzo ćete se u to uvjeriti, gospodine Medojeviću, ovih dana, ili vidite neke podatke koji idu u tom pravcu.

[Type text]

Dakle, ne samo da smijemo nego smo i odlučni da se suprotstavimo organizovanom kriminalu koji nije izvorno naš crnogorski, nacionalni, nego je regionalni i transnacionalni. I na ovim pitanjima sarađuju naše bezbjedonosne strukture sa regionalnim bezbjedonosnim strukturama i strukturama evropskim i preko Atlantika. Tako da zaista Vlada i organi za sprovođenje zakona su veoma odlučni da daju državni odgovor organizovanom kriminalu, da na taj način Crnu Goru učine sigurnom i bezbjednom, a institucije efikasnim na tom planu.

Zaključujem, Vijeće za nacionalnu bezbjednost nije preuzelo nadležnosti organa za sprovođenje zakona, nije formiralo posebne istražne timove sa određenim zadacima i nije zaključilo, odnosno donijelo ocjenu da je država izgubila bitku sa organizovanim kriminalom. Pozivam vas da kao poslanik, zaista, svoje navode bazirate na pouzdanim činjenicama, a ne na tekstovima iz tabloidne štampe.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Gospodine Medojeviću, želite li komentar? Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Ja nisam rekao istražne timove, pročitacu vam: „uzurpiralo svoja ovlašćenja u vođenju istraga u određenom broju slučajeva“. Ne, ne, molim vas, znači po Ustavu nezavisni državni organ. Kakve instrukcije i kakva uputstva treba da daju političari njemu u Vijeću za nacionalnu bezbjednost? Kakve instrukcije? Rekli ste sad da upućuje, kakve instrukcije? Radi ovaj slučaj, nemoj ovaj, ovaj je naš kriminalac, ovaj je naša konkurencija. Znači, odgovorno tvrdim da u Crnoj Gori postoji sukob između državne mafije i konkurencije. Znači, postoje organizovane kriminalne grupe, koje su angažovane za Demokratsku partiju socijalista da pobijedi na izborima, koje ova Vlada i ova vlast štiti i koji se javno hvale da su aktivisti Demokratske partije socijalista i učestvovali su na lokalnim izborima te batinaške trojke, za koje postoje registri i evidencije da se radi o kriminalnim grupama. Mi smo u Pljevljima podnijeli krivičnu prijavu, policija nije ni odgovorila na tu krivičnu prijavu. Prema tome, ovdje se radi gospodine Markoviću, o tome otkud organizovani kriminal u Crnoj Gori, ako vi vladate 25 godina. Šta je izvor toga organizovanog kriminala? Amerika je zemlja od nekoliko stotina miliona stanovnika, gospodine Markoviću, a vi ste, ne vi lično, a možda, ne znam. ali služba državne bezbjednosti je u Crnoj Gori, za vrijeme sankcija, za vrijeme onih nesrećnih dešavanja, koristila strukture organizovanog kriminala za ostvarivanje viših državnih ciljeva, za više državnih ciljeva.

Prema tome, sada, poslije 25 godina, konstatujete da država gubi bitku sa organizovanim kriminalom. I šta nudite, šta nudite kao odgovor? Nudite kao odgovor da se to dešava u Latinskoj Americi. Otkud kontakti Latinske Amerike sa Crnom Gorom? Otkud kontakti, otkud baš izabraše Crnu Goru? Zašto je za transnacionalni kriminal Crna Gora sigurna zemlja? Ko Vlada u Crnoj Gori - vi vladate u Crnoj Gori. Šta su uradile službe bezbjednosti i koju su to istragu pokrenuli autonomno, a da nije bila kontaktirana spolja? Sad su saobraćajci zaustavili jedan auto i saobraćajna policija je otkrila. Će su obavještajne strukture, gdje su istrage koje se bave obavještajnim radom? Nema. Penzioner vam vodi službu, zato što je prethodni šef službe sve fondove ove službe dao stranim zemljama i vi sad nešto meni pričate. Taj bivši šef službe treba da odgovara za veleizdaju ako je tačno da je sav fundus Agencije za nacionalnu bezbjednost dao službi jedne strane države. Znači, mi smo jedna zemlja koja u obavještajno-bezbjedonosnom smislu je potpuno izbušena. Ovdje

[Type text]

dolaze šverceri oružja, trgovci sa terorističkim organizacijama. Naši strani investitori, gdje ste te čuli, gdje ste čuli, gospodine Markoviću, da predsjednik Vlade... Dodatno pitanje: Da ste šef ANB-a, a ja premijer Crne Gore, da vam ja kažem da mi je prijatelj obavještajac sa Bliskog Istoka Muhamed Dahvan i da znate da je taj Muhamed Dahvan saradnik više bezbjedonosnih službi svijeta, vi kao šef službe šta biste uradili u tom trenutku? Kakva je kontraobavještajna zaštita predsjednika Vlade Crne Gore koji se druži sa obavještajcima drugih država i njih predstavlja kao investitore u Crnoj Gori koji treba da operu prljave pare od kriminala, a nas iz Demokratskog fronta optužuje da mi blokiramo razvoj države što smo protiv da prljave svjetske pare dolaze u Crnu Goru?

Prema tome, država Crna Gora je postala model latinoameričke države u kojoj međunarodni kriminal ima lokalne kontakte i djelovi sistema u Crnoj Gori. Vi znate, pričali smo na Odboru za bezbjednost više puta, sjetite se, branili ste tada neke strukture. Međutim, uslovno, verbalno, politički u posljednje vrijeme pokazalo se da sam ja ipak bio u pravu, da su globalne organizovane kriminalne grupe tu prisutne. Sada šta je problem? Problem je što nema političke volje da se ta stvar rasplete.

Završavam, postavio sam i dodatno pitanje gospodinu Markoviću, šta bi uradio u situaciji da sam ja premijer Crne Gore i da kažem da mi je Muhamed Dahvan bezbjednosno interesantno lice, obavještajac više stranih obavještajnih službi, prijatelj i da se slikam s njim i da ga promovišem kao spasitelja i budućnost razvoja crnogorske ekonomije, a mi koji smo protiv takve vrste investitora da se označimo kao neko ko blokira ekonomski razvoj, što je juče ovdje premijer rekao.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Ako želite sada da odgovorite, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ovo dodatno pitanje iskoristiću da dam i komentar na određene kvalifikacije gospodina Medojevića. Čudi me ovakav laicizam, laicizam profesionalni, politički, potpuno razumijem. Jer, ovo je pitanje u stvaranju platforme za slanje političkih poruka koje imaju za cilj da kompromituju Vladu.

Gospodine Medojeviću, samo da vas podsjetim, da ne samo po procjenama, strateškim procjenama svake države ponaosob na zemljinoj kugli, nego i po dokumentima Ujedinjenih nacija, organizovani kriminal i terorizam su danas najveće prijetnje po savremeno čovječanstvo. To znači da organizovani kriminal nije izvorni problem Crne Gore, nego je to globalni problem i da Crna Gora samo osjeća posljedice toga kriminala, kao mala država, ili da kažemo kao uslovno malo tržište.

Dakle, kriminalcem se ne postaje političkom voljom ili političkom odlukom, nego opredjeljenjem određenih struktura da se tim pitanjima bave. Crna Gora je najčešće zapljusnuta onim što dolazi sa globalne scene kada je u pitanju organizovani kriminal. I u konkretnim slučajevima, dokumenta koja se koriste da bi se u Crnoj Gori sproveli određeni kriminalni obračuni su dokumenta iz zemalja Evropske unije, ne iz Crne Gore, nema crnogorskih pasoša, nego zemalja Evropske unije. Ne govorim o tome da bih branio Crnu

Goru, nego vam govorim o tome koliko je taj problem globalan, a ne crnogorski. Naravno, kažem da i Crna Gora ima probleme sa tim.

Što se tiče kontraobavještajne zaštite našeg predsjednika, da znate da je ona veoma dobra i da evo 25 godina naš predsjednik nije ugrožen ni bezbjedonosno ni politički, ni država.

Naravno, da je država ugrožena, ne bi bila na pragu NATO-a. U ovom trenutku već izvjesno očekujemo poziv za članstvo i Crna Gora ne bi bila već tri godine u pregovorima sa Evropskom unijom o članstvu, kao primjer za sve u regionu, a pošto imate podatke, a ja vam sada govorim neke podatke koji su verifikovani podaci. Pročitajte da je Crna Gora u tom procesu primjer za neke zemlje Evropske unije, ako to ne vjerujete dođite kod mene u kabinet, da vam pročitam ekspertski izvještaj kao verifikovani podatak Evropske komisije.

Dakle, nije sve tako kako vi pričate, nego onako kako realno stvari stoje stanje nije najbolje, zbog toga radimo sve ovo da bi to stanje popravili, ali daleko je od onoga što su vaše političke poruke i vaši politički ciljevi. Kompromitacija ne Vlade, na žalost vi na taj način kompromitujete državu Crnu Goru.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nemate pravo komentara, kolega Medojeviću, pogledajte Poslovnik. Nemate pravo komentara. Nemate, pogledajte 193. član.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Izrečene su vrlo teške kvalifikacije na račun najjačeg opozicionog kluba u Parlamentu Crne Gore i da smo optuženi da kompromitujemo državu Crnu Goru. Mi koji se borimo protiv organizovanog kriminala iz opozicije i koji smo žrtva tih struktura, mi smo ti koji kompromitujemo, a ovi koji vladaju, gospodine potpredsjedniče, 25 godina i koji su dovukli organizovani kriminal u Crnu Goru, sa njima posluju, sa njima se kumuju, sa njima idu na slave i na svadbe, oni su patriote i junaci Crne Gore. Zato mislim da treba da mi dozvolite da odgovorim potpredsjedniku, pošto je poznata relacija i mislim da bi bilo korektno da mi date da to

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Išlo bi to onda u nedogled, kolega Medojeviću, ne možemo tako.

Hvala vam.

Postavite sljedeće pitanje, izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine potpredsjedniče,

Ne mogu da izdržim, rizikujući da proceduralno napravim grešku, gospodine Medojeviću, čujete me, da izgovorim, povod je Vaša diskusija.

Kao član Odbora za bezbjednost i odbranu detaljno sam pročitao, iako je označeno najvišim stepenom tajnosti, strogo tajno, informaciju Vijeća za nacionalnu bezbjednost i bez ustezanja se izlažem riziku da odam taj najviši stepen tajnosti. Piše tamo, gospodine Markoviću, i to u Izvještaju Vijeća za nacionalnu bezbjednost čiji je predsjednik Đukanović, a

[Type text]

čiji ste i vi član, piše tamo da u zadnjim godinama se osjeća značajan kadrovski deficit u bezbjedonosnom sektoru i značajan tehnički deficit u tehničkoj opremljenosti što doprinosi, i ovo piše, jačanju organizovanog kriminala u Crnoj Gori. Piše li to? Piše, i ako je to zaštićeno stepenom tajnosti, ne razumijem iz kojih razloga. To su opasne stvari i izlažem se riziku da saopštim da je to istina i da ste to potpisali i vi i premijer Đukanović.

Sada prelazim na moje poslaničko pitanje.

Postavio sam dva poslanička pitanja potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i spoljnu politiku, a jedno od njih glasi:

Koliko lica na službi u Vojsci Crne Gore je do sada pokrenulo i vodilo parnični postupak u cilju ostvarivanja prava na isplatu naknade troškova prevoza za dolazak na posao i povratak sa posla u periodu od 01.01.2010. do 06.09.2011.godine, u kolikom broju predmeta su zaposleni uspjeli u sporu kod nadležnog sud,a u koliko predmeta je njihov zahtjev odbijen kao neosnovan?

Koliki je ukupni iznos sredstava po svim pravosnažnim presudama dosuđen licima na službi u Vojsci Crne Gore po gore navedenom osnovu, uz posebno navođenje dosuđenog iznosa glavnog duga, dosuđene kamate i priznatih troškova vođenja sudskog postupka?

Da li su se Vlada i resorna ministarstva bavila pitanjem zbog čega se licima na službi u Vojsci Crne Gore uskraćuje pravo na naknadu troškova prevoza predviđeno Uredbom Vlade o nakandi ovih troškova, pa su ta lica za ostvarivanje svojih prava bila prinuđena da vode sudski postupak. Ovo posebno pri saznanju da su gotovo sva lica koja su po navedenom osnovu pokretala postupak i uspijevala u sudskom sporu.

Da li je zbog ogromne materijalne štete koja je nastala za budžet Crne Gore, vođenjem sudskih postupaka koji se gube, kao i ukupne negativne atmosfere koja neminovno nastaje uskraćivanjem prava zaposlenih, do sada pokrenuto pitanje bilo čije odgovornosti, i ako jeste, molim podateke o tome.

Takođe pitam da li je iznenadna promjena sudske prakse kojom je u predmetima sa istovjetnom pravnom problematikom nakon više stotina predmeta presuđenih u korist zaposlenih presuđeno protiv njih zavrijedila vašu pažnju, gospodine potpredsjedniče Vlade, pažnju ministra pravde i pažnju sudske vlasti, u cilju zaštite ustavnog načela jednakosti svih pred zakonom, kao i obezbjeđivanja ujednačene sudske prakse.

Potrošio sam vrijeme pa ću u komentaru još nešto da kažem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Dužan sam samo da upozorim da ste kroz jedan dio svog iskaza dali nešto što je označeno stepenom, čini mi se, tajnosti u dokumentima. Međutim, to nije stvar Poslovnika niti je to stvar ovog plenuma, ako je, a može biti to je stvar zakona koji smo svi potpisali koji smo članovi tog odbora. Dobro.

Izvolite, potpredsjedniče Markoviću.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Samo prije nego što pređem, pošto mi se poslanik Kaluđerović obratio, da mu kažem da je ono što je rekao, naravno, direktno kršeći zakon, jer ne mogu se pod punom sviješću tajni podaci iznositi u javnost, zakon je obavezujući za sve. Naravno, ovo je stvar Odbora za bezbjednost da analiza i eventualnih procedura izrade klirensa i odgovarajućih provjera. Ono

[Type text]

što je rekao gospodin Kaluđerović govori o tome da sam ja veoma precizno i tačno odgovorio poslaniku Medojeviću. Nigdje ne stoji da je Vijeće reklo da je organizovani kriminal pobijedio državu, nego da je Vijeće kao odgovoran organ, kao odgovorno tijelo davalo procjene i konstatovalo probleme. Zar je ovdje teatralno saopšteno da naši državni organi za sprovođenje zakona nisu dovoljno opremljeni, da li je to otkrivanje tople vode? Pa to postoji u našim strateškim dokumentima. U Akcionom planu, poglavlja 23 i 24, po stavkama i godinama uz, naravno, prethodnu ocjenu stanja te opreme stoji kako taj nivo treba da dostignemo i u kojim sektorima. Nije izmišljena topla voda, nemojte praviti od nečega što su činjenice.

Dužan sam da to prokomentarišem. Ono što sam odgovorio poslaniku Medojeviću je istina, a sa istinom se manipulisalo, na žalost, i evo imamo priliku javno da čujemo kako se tajni podaci saopštavaju i kako se zakoni ove države poštuju, a to nije doprinos vladavini prava. Vladavina prava je da svi imamo obavezu prema zakonu.

Dakle, u odnosu na konkretno poslaničko pitanje koje iz nadležnosti Ministarstva odbrane proslijeđeno je meni, ne znam da li je poslovnički, ali zatražio sam od Ministarstva odbrane odgovor i ja ću ga sada pročitati.

Prema evidenciji Ministarstva odbrane do sada je oko 450 lica u službi u Vojsci Crne Gore podnijelo tužbe protiv države Crne Gore radni naknade štete na ime troškova prevoza za dolazak na posao i povratak sa posla za period od 01.01.2010. do 06.09.2011.godine. Od ovog broja podnijetih tužbi do sada je donijeto oko 100 pravosnažnih presuda kojima su usvojeni tužbeni zahtjevi, dok je devet tužbenih zahtjeva pravosnažno odbijeno kao nosnovano. Pošto se naplata po svim pravosnažnim presudama vrši preko državnog trezora to ne raspoložemo podacima koliki je ukupni iznos sredstava po ovom osnovu isplaćeno licima u službi u Vojsci Crne Gore.

Ministarstvo odbrane nije vršilo obračun i isplatu naknada troškova prevoza licima u službi u Vojsci Crne Gore za naznačeni period zbog toga što Zakonom o Vojsci Crne Gore broj 88/9 koj je stupio na snagu 08.01.2010.godine licima u službi u Vojsci Crne Gore nije bilo utvrđeno pravo na mjesečnu naknadu ovih troškova. Pravo na dio ovih troškova utvrđeno je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore broj 75/10 koji je stupio na snagu 20.12.2010.godine.

Nadalje, Uredbom o bližim uslovima, načinu ostvarivanja i visini naknada i drugih primanja lica u službi u Vojsci Crne Gore koja je stupila na snagu 06.09.2011.godine preciznije je određena visina ovih naknada. Od momenta stupanja na snagu ove Uredbe, pripadnicima vojske se redovno isplaćuju troškovi prevoza. Dakle, Uredba o naknadama troškova licima na službi u Vojsci Crne Gore nije se mogla primjenjivati u skorom periodu, budući da je ista bila u suprotnosti sa Zakonom o Vojsci Crne Gore broj 88/9 što je izručito propisivala odredba člana 184 toga zakona, što je, naravno, potvrdila i sudska praksa.

Budući da je ovo ministarstvo postupalo u skladu sa Zakonom o Vojsci Crne Gore u pogledu prava na ovu naknadu, samim tim nije bilo ni osnova za pokretanje postupka za utvrđivanje bilo čije eventualne odgovornosti. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Želite li komentar?

Da završimo sa kolegom Kaluđerovićem.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine potpredsjedniče Vlade Markoviću, ja kod sebe imam kopije pravosnažnih presuda od kojih su sve osim dvije u korist zaposlenih u Vojsci Crne Gore. Sve. Odluka Osnovnog suda u korist zaposlenih i Odluka Višeg suda koja potvrđuje Odluku Osnovnog suda. Tek od aprila ove godine pojavljuje se jedno Sudsko vijeće, koje čine tri sudije, ne Višeg nego Vrhovnog suda, koje se delegiraju da sude u predmetima iz nadležnosti Višeg suda i oni poslije višegodišnjeg, vi kažete po podacima 108 presuda, u korist zaposlenih, mijanjaju sudsku praksu u potpuno istoj pravnoj stvari. Ja sam vas pitao da li ste kao resorni potpredsjednik Vlade za politički sistem i unutrašnju politiku i vi i ministar pravde i sudska vlast i zbog toga je pitanje postavljeno vama. Nemojte da se čudite, jer je ovo problematika koja ima širi opseg, dotiče više ministarstava i dotiče pitanje sudske vlasti, a to su pitanja koja koordinira i kojim se bavi resorni potpredsjednik Vlade, a resor taj vi pokrivate.

Dolazi do skandalozne, usuđujem se reći, presude Višeg suda u Vljeću sudija delegiranih iz Vrhovnog suda, da bi se za ovih narednih nekoliko stotina podnijetih zahtjeva, ili još nekoliko stotina očekivanih zahtjeva, pazite, za naknadu troškova koje Ministarstvo odbrane ne plaća svojim službenicima za troškove prevoza, znači autobuske karte za dolazak na posao i povratak sa posla. Ima sada još jedna stvar o kojoj govorite i tu ulazi u rizik, gospodine Markoviću. Država, odnosno u konkretnom slučaju Ministarstvo, štedi da isplati tričavih tridesetak ili četrdesetak evra troškova po pojedinom službeniku koji putuje i koji je ispunio uslove iz Uredbe Vlade na snazi. Vi ste kao i ovo vijeće sudija ušli u rizik i rekli da je Uredba Vlade nezakonita, a vi znate koji je jedini u ovoj državi nadležan da kaže da li je neki opšti akt nesaglasan sa zakonom, to je jedino Ustavni sud. Niko nije pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti te Uredbe, samo je odjednom naprasno prestalo da se po njoj postupa. Ovo mi jako liči na nešto što je, nažalost, učinila opšta sjednica Vrhovnog suda donošenjem načelnog pravnog stava povodom više stotina podnijetih tužbi zaposlenih službenika u organima i službama Glavnog grada Podgorice i nakon što je više desetina njih, svi listom, uspjelo ... za isplatu neisplaćenog dijela zarade za duži vremenski period. Tu je koleginica Bošnjak kao odbornica u Skupštini Glavnog grada koja to zna. Da bi spriječili da iz budžeta ode ono što je uzeto zaposlenim u Službi Glavnog grada, a kreće se u više miliona, pazite, poštovani građani, donosi se načelni pravni stav proširene sjednice Vrhovnog suda zadnjeg dana važenja Zakona o sudovima, znači dan prije nego što je stupio na snagu 20.marta ove godine novi Zakon o sudovima koji na drugačiji način uređuje pitanje donošenja načina pravnog stava. Malo li je, il mnogo li je u vezi sa ovakvim stvarima, očigledno je izvršna vlast postigla da izvrši pritisak na sudsku vlast da bi zaštitila budžet, a na drugoj strani pravimo multimilionere kojih ima 20 po procjenama nekih relevantnih međunarodnih institucija, a čija se vrijednost imovine mjeri i procjenjuje na oko dvije milijarde dolara, gospodine Markoviću. I ovo što sam obećao, da još jednom povrijedim zakon. U tom izvještaju piše i čudite se da nedostaje patriotizma u bezbjednosnom sektoru, pa kako da ga ima pri ovakvom ponašanju.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Imamo drugo pitanje, ali prije toga poslanik Medojević se prepoznao u kontekstu riječi potpredsjednika Markovića i zatražio je u ime kluba i u svoje ime pravo na repliku.

Izvolite, kolega Medojeviću.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Nijesam očekivao od potpredsjednika Markovića da zloupotrebljava ove poslaničke propuste i da u odgovoru na informaciju gospodina Kaluđerovića pominje mene, tako da zahvaljujem se za ovu repliku. Dakle, ja sam kao kandidat najjačeg opozicionog kluba bio predložen za potpredsjednika Odbora za bezbjednost, jednom prijavom, nemoralnom, nekorektnom igrom većine u DPS-u, izuzimajući gospodina Stanišića i dijela takozvane opozicije, spriječen da obavljam svoju ustavnu funkciju, da vas kontrolišem šta radite na tom Vijeću za nacionalnu bezbjednost. I to neka vam svima služi na čast. To je dokaz patriotizma, da neko ko je agiln u sektoru bezbjednosti, ko je rizikovao svoju glavu da otkriva najveće korupcionaške i kriminalne afere i ko je napadan, ja i članovi moje porodice, od te iste mafije u Crnoj Gori i kome se konstantno prijeti, da dođem u Vijeće za nacionalnu bezbjednost i tamo raspravimo, gospodine Markoviću, da li mafija pobjeđuje državu Crnu Goru. Ovo što ste konstatovali, što ste rekli, svakodnevna pucanja, likvidacije, ranjavanja, nerasvijetljeni zločini, šta je to nego dokaz da država Crna Gora gubi rat sa organizovanim kriminalom? S druge strane, vi povećavate vaše obezbjeđenje. Predsjednik Vlade za koga kažete da je situacija bezbjedna, da je država bezbjedna, on višestruko uvećava svoje obezbjeđenje. Šta da radimo mi, gospodine Markoviću, šta da radi opozicija, šta da rade normalni građani u Crnoj Gori? Znači da je stanje u bezbjednosnom sektoru u Crnoj Gori veoma složeno i da je rezultat te složenosti činjenica da Vlada nema adekvatan odgovor.

Samo zbog ove konstatacije kolege Kaluđerovića i zahvalio bih mu se. Ovo nije kršenje zakona, ovo je čisti patriotizam, jer ako je vama Naser Keljmeni finansirao referendum i mene koji sam 20 godina za nezavisnu Crnu Goru učinio da se stidim od tog donatora crnogorske obnove nezavisnosti, onda je gospodin Kaluđerović čisti patriota koji ukazuje da vladajuće stukture u Crnoj Gori nemaju adekvatan državni odgovor protiv organizovanog kriminala i zbog toga Demokratski front poziva na proteste. Ovaj bolesni sistem se mora srušiti i građane pozivamo da nam pomognu. Pošto su sve institucije zarobljene korupcijom i partijskom kontrolom, ostala je jedina institucija koju mi imamo, to je ulica, da građane pozovemo da se suprotstavimo i da tražimo da dođu ljudi na mjesta u vladi koji nemaju nikakve repove. Prave patriote, koji neće salutirati Naser Keljmendiju, nego će ga uhapsiti. Znači mi trebamo vladu i bezbjednosne službe od kojih će se kriminal plašiti, a ne kriminalce od kojih se plaše naši operativci u službama državne bezbjednosti, za koje rade i od kojih primaju novac.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nemate paravo.

Izvolite kolega Kaluđeroviću, drugo pitanje vaše. Imate dva pitanja.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Moje drugo poslaničko pitanje glasi:

Nakon što je 18.marta ove godine stupio na snagu Zakon o specijalnom državnom tužilaštvu u završnoj fazi su aktivnosti po raspisanom javnom konkursu za izbor glavnog, specijalnog i deset specijalnih tužilaca. Pitam da li su obezbijedjeni adekvatni prostorni uslovi za rad Specijalnog državnog tužilaštva, kao i sve neophodne materijalne-tehničke pretpostavke za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti. Molim za precizan odgovor o obezbijedenom poslovnom, odnosno radnom prostoru za Specijalno državno tužilaštvo, kao i

[Type text]

da li će taj radni prostor obezbjeđivati mogućnost direktnog priljučenja na odgovarajuće baze podataka informacionih sistema drugih državnih organa i organa državne uprave, kao što su Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava policije, Poreska uprava, Komisija za hartije od vrijednosti, Centralna deponitarna agencija, Agencija za sprečavanje korupcije, Uprava za nekretnine i druge, koji su neophodni za obavljanje poslova iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, a sve ovo saglasno članu 36 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu.

Ukoliko svi prethodno navedeni preduslovi još nijesu obezbijeđeni, molim za odgovor o razlozima zbog kojih nijesu obezbijeđeni kao i kada je planirano da se obezbijede. I na ovo, kao i na prethodno pitanje odgovor sam tražio i u pisanoj formi.

Kratko obrazloženje: Sredinom marta mjeseca stupili su na pravnu snagu i novi Zakon o Državnom tužilaštvu i novi Zakon o Specijalnom državnom tužilaštvu, ako se ne varam, gospodine potpredsjedniče Markoviću. Upravo ste vi napravili procjenu da bi do kraja juna ove godine trebalo da bude kadrovski ekipirano Specijalno državno tužilaštvo, dakle da bude izabran i glavni i specijalni tužilac i 10 specijalnih tužilaca, to podrazumijeva da se naprave i odgovarajući stručni timovi koji će biti podrška da bi oni mogli odmah da rade. Poznato je javnosti da su u toku završne aktivnosti po javnom raspisanom konkursu, da je sada na potezu Vrhovni državni tužilac i Tužilački savjet i da je za očekivati da u narednih mjesec dana imamo odgovarajuće odluke.

Kako znamo da je u nadležnosti specijalnog državnog tužilaštva gonjenje učinilaca krivičnih djela iz sfere organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou, pranja novca, terorizma, ratnih zločina, onda se logično nameće potreba, a imamo sa svih relevantnih međunarodnih adresa, nažalost, ali realne procjene da je korupcija i organizovani kriminal jedan od ključnih društvenih problema Crne Gore, koji su velika smetnja za njen društveni napredak, bilo bi logično da javno raspravimo da li će makar prostorni, tehnički i svi ostali uslovi, kada se ispune i ovi kadrovski, biti obezbijeđeni da odmah počne sa radom Specijalno državno tužilaštvo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče Markoviću, odgovor,

DUŠKO MARKOVIĆ:

Poslaniče Kaluđeroviću,

U samom tužilaštvu sprovode se aktivnosti na uspostavljanje novog državnog tužilaštva u skladu sa utvrđenom dinamikom i prelaznim odredbama Zakona, kao što ste sami rekli. U skladu sa analizom potrebe za uspostavljanje novog specijalnog tužilaštva i mjerama definisanim akcionim planovima za poglavlje 23 i 24, nadležni organi preduzimaju aktivnost i na obezbjeđenju uslova za početak rada Specijalnog državnog tužilaštva. Tužilački savjet je započeo postupak izbora glavnog specijalnog tužioca i specijalnih tužilaca. Vlada je za potrebe Specijalnog državnog tužilaštva obezbijedila prostor koji je koristilo Vijeće za prekšaje u Ulici Slobode, gdje se nalazi Vrhovno državno tužilaštvo i postojeće Odjeljenje za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i ratnih zločina i terorizma, imajući u vidu da je od strane vrhovnog državnog tužioca ovaj prostor ocijenjen kao funkcionalan za potrebe Specijalnog državnog tužilaštva.

[Type text]

Takođe, imala se u vidu i postojeća infrastruktura i oprema koja je obezbijedena za potrebe Odjeljenja u dosadašnjem desetogodišnjem funkcionisanju ovog odjeljenja pri Vrhovnom državnom tužilaštvu na istoj lokaciji.

Vlada je na današnjoj sjednici verificovala transfer tog, da kažem, tog poslovnog prostora i Specijalno tužilaštvo, odnosno Vijeće za prekršaje već od sutra može da se seli u novi obezbijedeni prostor, a Specijalno tužilaštvo da ovaj prostor o kojem sam govorio priprema za svoj rad.

U odnosu na informacioni sistem cjelokupnog državnog tužilaštva, uključujući i novo Specijalno državno tužilaštvo, sprovode se aktivnosti na kojima su prepoznate potrebe za funkcionisanje informacionog sistema u pogledu upravljanja predmetima. U tom dijelu je obezbijedena podrška u okviru IPA projekta ... i urađena je detaljna analiza potreba i obezbijedjenja odgovarajuće opreme. Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23 planirano je da do kraja 2015.godine Specijalno državno tužilaštvo uspostavi svoj informacioni sistem i u tom pravcu se sprovode potrebne aktivnosti od strane Vrhovnog državnog tužilaštva i Tužilačkog savjeta kao nosioca obaveza.

U odnosu na mogućnost pristupa bazama podataka drugih organa, u martu 2014.godine međuresorska radna grupa pripremila je analizu postojeće infrastrukture i mogućnost za pristup podacima u svrhu uspostavljanja zaštićene elektronske komunikacione mreže za međusobni pristup podacima i razmjenu informacija među službama za primjenu zakona uključujući sva državna tužilaštva. Analiza je pokazala, između ostalog, koji su to podaci koji su potrebni Državnom tužilaštvu, posebno Specijalnom državnom tužilaštvu, od drugih državnih organa.

Takođe, analiza je pokazala da se navedeno treba realizovati u tri faze. U prvoj fazi projekta treba realizovati intranet mrežu u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Upravi policije u sklopu koje će biti podignut e-mail server koji će se koristiti za razmjenu podataka sa drugim državnim organima.

Preko mreže državnih organa svaki od organa imaće zaštićeni pristup intranet mreži, odnosno e-mail serveru u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Upravi policije. Rok za prvu fazu je bio mart 2015.godine i ona je uspješno realizovana.

Druga faza podrazumijeva da se preko komunikacionih linkova navedenih u prvoj fazi realizuje automatska razmjena podataka, korišćenje web servisa svih organa za razmjenu podataka.

Treća faza podrazumijeva da se automatska razmjena podataka vrši korišćenjem interprajs servisa sistema. Rokovi definisani Akcionim planom za pregovaračko poglavlje jedno i drugo, za drugu fazu mart 2016. i za treću fazu prvi kvartal 2017, imajući u vidu da ovakva funkcionalnost podrazumijeva prilagođavanje i nadogradnju postojećih informacionih sistema svih organa i dodatna budžetska ulaganja.

Dakle, kao što ste rekli, kao što sam obećao negdje javno, do kraja juna mjeseca će biti stvorene materijalne i prostorne pretpostavke za početak rada Specijalnog državnog tužilaštva, a vjerujemo da će Tužilački savjet, konkurs je završen, stekli su se uslovi, veoma brzo da izabere i glavnog specijalnog tužioca i specijalne tužioce. Razumio sam da i na jednoj i na drugoj poziciji ima dovoljno kandidata da se omogući kvalitetan izbor.

I na kraju, gospodine potpredsjedniče, pošto je jedna konstatacija ovdje mogla dovesti u pitanje šta znači patriotizam, nema većeg patriotizma nego poštovanja Ustava i Zakona. To je najveći patriotizam koji doprinosi dobru zajednice i svakog njenog građanina.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li riječ kolega Kaluđeroviću? Želite. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Razumio sam, gospodine, samo je problem sa mojim patriotizmom, a sa ovim ostalim ćemo lako. Zna se ko je ovdje javno i jasno i potpuno svjesno prekršio zakon, potpuno svjesno saopštavajući neke podatke za koje znam da su zaštićeni određenim stepenom tajnosti, ali se onda postavlja pitanje zbog čega. Da se vratim na ono prvo pitanje, gospodine potpredsjedniče Vlade - kako očekujete patriotizam od onih koji su prvi pozvani da brane Crnu Goru, dakle zaposlenih u Vojsci Crne Gore, a nećete da postupite po Uredbi Vlade, po pravu Zakona, da im se plati autobuska karta i trošak za dolazak za posao i povratak sa posla?

Vraćam se na ovo pitanje da bih pokazao, a neka javnost ocijeni, koliko Vlada Crne Gore ima istinske političke volje da Specijalnom državnom tužilaštvu obezbijedi optimalne uslove za rad. Da ponovim i da pročitam član 36 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu: „Specijalno državno tužilaštvo ima pristup podacima iz baze podataka informacionih sistema drugih državnih organa i organa državne uprave“. Sljedeći stav: „U cilju ostvarivanja pristupa podacima iz stava 1 ovog člana, Specijalno državno tužilaštvo obezbjeđuje tehničke uslove informatičke zaštite tih podataka“.

Vi ste, ako sam vas dobro razumio, gospodine Markoviću, rekli da očekujete da do kraja ove godine će se stvoriti uslovi da se ovaj informacioni sistem potpuno uveže i da će Specijalno državno tužilaštvo biti u prilici da ima pristup podacima baze podataka Uprave policije, Centralne regulatorne agencije, Uprave carina i tako dalje. Tek od kraja ove godine, odnosno od početka naredne godine, evo neka javnost zapamti, ovo je izuzetno važan podatak, s tim što se postavlja pitanje kako će funkcionisati u ovih narednih šest mjeseci bez ovih stvari, jer u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva je visoka korupcija, organizovani kriminal, pranje novca, terorizam i tako dalje. Ovo su najteža i najsloženija krivična djela, da bi mogli da otkrivaju učinioce, da prate, da procesuiraju određene stvari uz kvalitetne timove potrebna je i izuzetno značajna i ova tehnička podrška, između ostalog baza podataka nadležnih organa, da bi mogli da se uvežu podaci o kretanju novca, kretanju imovine, uvozu, izvozu i tako dalje.

Požurite, gospodine Markoviću, ako budete u prilici na Vladi da se ovaj rok skрати, jer je izuzetno ograničena mogućnost i ... Specijalnog državnog tužilaštva dok se ne ispune optimalni uslovi iz člana 36 ovog zakona. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi.

Poslanik Pavlović će postaviti sljedeće pitanje. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Ja sam gospodinu Markoviću, potpredsjedniku Vlade i koordinatoru obavještajnih službi, postavio sledeće pitanje:

Tokom minulih meseci više stranih državljana je uhapšeno na teritoriji Crne Gore i na našim graničnim prelazima, pod optužbom za nedozvoljenu prodaju oružja terorističkim organizacijama, među kojima su Fark i Al-Kaida.

Da podsjetim crnogorsku javnost, u decembru 2014.godine su na našoj teritoriji uhapšena dvojica bivših rumunskim političara i jedan bivši poslanik Berluskonijeve partije koji su tri-četiri meseca boravili u Crnoj Gori i odavde planirali prodaju oružja kolumbijskom Farku, najopasnijoj terorističkoj organizaciji koja je najveći proizvođač kokaina u svijetu. Od Farka su svojevremeno Šarić i njegovi saradnici iz prve ruke nabavljali najčistiji i najjeftiniji kokain za evropsko tržište. Nedavno je, nakon tendera koji je trajao godinu dana, prodata Montenegro Difens Industri, naša državna firma za proizvodnju i trgovinu oružjem, a vaš, gospodine Markoviću, strateški investitor, jedan belgijski državljanin, istog dana je uhapšen na graničnom prelazu prema Albaniji jer ga sumnjiče da je trafikovao oružje Al-Kaidi i da je sa Farkom mijenjao oružje za kokain. Sva pomenuta hašenja su, poštovani građanke i građani Crne Gore, obavljani isključivo po nalogima stranih obavještajnih službi. Dakle, da budem precizan, američke DEA i Nacionalnog američkog sjedišta Interpola.

Kako je moguće, gospodine Markoviću, da vaše obavještajne službe nijesu imale nikakvih sumnji u poslovanje tih stranih trafikantata oružjem?

Kako je moguće da su vam opet strateški partneri i strateški investitori neke osobe koje goni američka DEA. Ranije Darko Šarić a nedavno belgijanac Serž Miler, koji je, baš kao Šarić svojevremeno, preko svoga advokata, gospodine Markoviću, sa vama pregovarao o azilu u Crnoj Gori. Dobro je da i njemu nijeste dali ili poklonili crnogorsko državljanstvo. Da, da, nemojte se čuditi.

Gospodine Markoviću, da li su vaše obavještajne službe makar naknadno otkrile sa kime je u Crnoj Gori ova prvopomenuta grupa švercera oružjem saradivala? Zbog čega su svoje kriminalne poslove ta lica mesecima vodila baš odavde iz Crne Gore? Da li su ta lica imala institucionalnu ili obavještajnu zaštitu tokom svoga kriminalnog bavljenja na teritoriji Crne Gore? Da li je trebalo, kao što su pisali neki mediji u regionu, da Farku budu prodane i protivavionske rakete tipa "strela" koje se nalaze u posjedu naše policije.

Još jedno pitanje koje se nameće - iznenadna smjena Bora Vučinića koja se vremenski poklapa sa tim hapšenjem povezana sa otkrivanjem poslovanja te grupe švercera oružja za kolumbijski Fark. Konačno da li zaista vjerujete, gospodine Markoviću, da će ta pokazana nesposobnost vaših obavještajnih službi i činjenica da svjetski trafikanti oružja očigledno doživljavaju Crnu Goru kao siguran prostor za svoje kriminalno djelovanje, biti dobra preporuka ovoj državi za dobijanje pozivnice za članstvo u NATO?

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Pet pitanja sam registrovao nakon vašeg osnovnog pitanja. Registrovao sam još četiri dodatna pitanja. U redu.

Izvolite, potpredsjedniče Markoviću.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ipak bih, prije nego što odgovorim na konkretno pitanje, iskazao, naravno, čuđenje da poslanik u crnogorskom parlamentu izgovara ili saopštava ovakve navode ili činjenice a da

[Type text]

ne poznaje slučaj. To nije bitno zbog nas ovdje, nego je bitno zbog naših partnera koji će sigurno ovo sutra čitati i imati uvid u to šta je poslanik Pavlović rekao u Parlamentu u odnosu na čitavu ovu situaciju i to na neki način će ići u prilog Vladi, ali neće ići u prilog gospodinu Pavloviću.

To je jedna moja korektna sugestija da se o ovako ozbiljnim stvarima ne izvode zaključci iz medijskih tekstova i medija.

Dakle, gospodine Pavloviću, pitali ste da li su crnogorske službe mjesecima pratile, bile u stanju da prate kretanje ove dvojice terorista koji su uhapšeni i izručeni.

Ne, gospodine Pavloviću, jer nijesu bili u Crnoj Gori i nijesu radili ništa u Crnoj Gori.

Da li su naše službe imale obavještajne podatke o tome ?

Ne, gospodine Pavloviću, jer njihovo djelovanje nije bilo povezano sa Crnom Gorom niti je bilo u Crnoj Gori.

Da li su ovi teroristi, ovog nivoa, bili povezani sa nekim iz Crne Gore, pa i političarima?

Ne, gospodine Pavloviću, jer nijesu radili preko Crne Gore, nijesu bili u Crnoj Gori i nije bilo nikakve povezanosti.

Dakle, gospodine Pavloviću, ovo je jedna od njasložnijih međunarodnih operacija koje sprovodi Američka agencija za borbu protiv droge. Čast je Crnoj Gori i posebno crnogorskoj Upravi policije da je ona izabrana da bude partner u ovoj operaciji. I ne slučajno, nego zbog toga što je crnogorska policija i država Crna Gora participirala sa Agencijom, sa DEA u nekoliko operacija u ranijem periodu. Dakle, vi nijeste profesionalac i to me ne čudi. Ne mogu govoriti o detaljima, jer bih ugrozio mnoge stvari vezano za ovu operaciju, koja ide na čast Crnoj Gori i od koje smo dobili pohvale od američke vlade. Saglasnost za ovu operaciju u kojoj će učestvovati crnogorska policija zatražila je američka vlada od crnogorske vlade. Lično sam vodio taj sastanak i bio u zebnji da li ćemo uspjeti u tome da uradimo i uradili smo to na najbolji mogući način i osvjetlali obraz našim bezbjednosnim institucijama i državi Crnoj Gori.

Dakle, ovo nema nikakve veze sa Crnom Gorom. Crna Gora je dala snažan doprinos i njene institucije borbi protiv međunarodnog terorizma i sprječavanja jedne isporuke oružja koja je mogla da ugrozi američke građane na prostoru Kolumbije.

Sve ovo što ste rekli je samo pretpostavka, vaša politička pretpostavka iz medijskih tekstova koji nemaju veze sa činjenicama. Zbog toga što sam odgovoran čovjek i zbog toga što sam profesionalac ne mogu da govorim o detaljima kako se akcija planira, šta je njen sadržaj i kako je ona realizovana, ali je realizovana na ponos Crne Gore i njenih bezbjednosnih struktura. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Izvolite, komentar.

KOČA PAVLOVIĆ:

Gospodine Markoviću, bili smo danas u prilici, kada je kolega Kaluđerović iznio neke podatke vi ste dva puta ponovili, htjeli ste to da pojačate i da kažete da eklatantno krši zakon. Zna li da vi kršite zakon ovdje kada govorite neistinu. Vi, odgovarajući na poslaničko pitanje kršite, kada govorite neistine kršite zakon, gospodine Markoviću. Ne

[Type text]

govorim na osnovu medijskih napisa. Govorim na osnovu ovoga dokumenta koji govori o tome da su Admon Šaket i Serž Muler, ovaj što je kupio, što ste mu prodali MDI, pa ste ga posle uhapsili na granici, da su registrovali sestru firmu u Bugarskoj i na osnovu ovog dokumenta, gospodine Markoviću, sačekajte, polako, polako, kad ste već otvorili priču, polako, i na osnovu ovog dokumenta, gospodine Markoviću, na osnovu tih dokumenata, koje možete da pronadjete na sajtu... Vi se smijete, pa smiješno je, gospodine Markoviću, ne da je smiješno nego je tragično da jedna nevladina organizacija, mreža istraživačkih medija prikupi informacije o kriminalnoj prošlosti čovjeka koji je kažnjen, sudski presudjeno, kažnjen u više zapadnih država, prepoznat kao švercer kokaina, oružja, dijamanata, vi mu prodajete MDI. Vi mu prodajete MDI, državnu firmu, gospodine Markoviću. O tome govorim gospodine Markoviću, ali ovo sve što sam govorio oko ova dva slučaja iako je u prvom slučaju vama javljeno, naloženo da uhapsite onu trojicu političara, naloženo, i vi se dičite time, vi se time dičite. Gospodine Markoviću, sve to što sam govorio nisam govorio da bih se bavio tim konkretnim slučajem, nisam nikakav ekspert za to. Govorio sam oko jednog strateškoga pitanja, a strateški interes države Crne Gore po stavovima Pokreta za promjene jesu, gospodine Markoviću, atlantske integracije. Uz evropske, atlantske integracije. Vi ovakvim ponašanjim dovodite u potpuno nemoguću poziciju bilo kakvo očekivanje da ćemo dobiti pozivnicu od NATO-a. Odmah da vam kažem, po informacijama koje mi imamo, a svaki put do sada su se pokazale tačne, ne vaše informacije, ovo je treći put da tvrdite da sigurno dobijamo pozivnicu, a mi smo svaki put tačno rekli - nećete je ni sada dobiti, gospodine Markoviću. Odlično znate, vi odlično znate kako vas ta američka administracija percipicira, i vas i vaše obavještajne službe. Jedino čemu se nadate je uslovni poziv, uslovni poziv, gospodine Markoviću, to je jedino čemu se nadate.

Poštovani građani i građanke Crne Gore, ova ekipa koja ovakve strateške partnere ima neće prestati da dovlači svjetske kriminalce u Crnu Goru u nastojanju da zajedno sa njima raspodijeli ovo bogatstvo ove naše države, ovo što je preostalo. Gospodo, građanke i građani Crne Gore izađite u septembru, gospodine Markoviću pogledajte šta se dešava u Makedoniji. Ono makedonsko proljeće će biti, biće crnogorska jesen i tu vam penzioner Peruničić ne može pomoći. Džabe vam je gospodine Markoviću, jedina reforma takozvana službe koju ste uradili i umjesto Bora Vučinića doveli ste penzionera Peruničića koji je prepoznat kao neko ko je specijalista za praćenje i prislušivanje opozicije.

Gospodine Markoviću, džabe vam je sve to. Poštovane građanke i građani Crne Gore, septembar, oktobar, budite spremni da odbranimo, otmemo državu Crnu Goru od ovakvih kao što je gospodin Marković, budući zamjenik šefa režima.

PREDŠEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Vaše sljedeće pitanje.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani vicepremijeru, poštovani građani Crne Gore, ja sam postavio sledeće pitanje, u korelaciji je sa onim što sam čuo, nismo imali dogovor, ali evo možda je to dobra prilika i za vas da kažete još neke stvari. U svakom slučaju nadam se kvalitetnom dijalogu.

[Type text]

Kakva je trenutno bezbjedonosna situacija u Crnoj Gori i da li su istinite informacije da se u Izvještaju vijeća za nacionalnu bezbjednost navodi da postoji ozbiljan problem od organizovanog kriminala, tačnije da bezbjedonosne službe tehnički i materijalno nijesu u stanju da rade na suzbijanju organizovanog kriminala u Crnoj Gori?

Takođe, pitam da li je razlog da još uvijek nije imenovan novi direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost, koji je razlog, i da li v.d. stanje koje valada u toj agenciji ugrožava integracione procese Crne Gore? Ovdje naravno mislim na integracione procese koji se čine izvjesnijim, a to je učlanjenje Crne Gore u NATO.

Vi ste rekli nekoliko stvari, dio odgovora vjerovatno ćete ponoviti, što je vaše pravo, a ja ću reći nešto što je čini mi se elementarna logika i što je u skladu sa političkom teorijom svugdje u svijetu. Kada se pominju ovi podaci, vi ste rekli da smo ih mi dobili i pročitali u tabloidima, i to je legitiman politički stav, ali nemojte, gospodine Markoviću, misliti da ljudi koji sjede u opoziciji su neprijatelji ove države. Nemojte, to nije korektno, mi čitamo medije, mi nemamo pristup informacijama kao vi, ali mi izlazimo na ulicu i živimo i radimo, družimo se i vidimo kakvo je stanje. Za nekoga je zadovoljavajuće, za nekoga nije. Ono što izvjesno jeste da ste i Vi jedanput konstatovali da nema systemske borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i to je sve ono što zabrinjava. Da li treba da podijelimo odgovornost? Da. Ali, da li je najveća odgovornost na vlasti koja se nije smjenjivala 25 godina? Jeste. Nemojte da tražite, da tako kažem, neprijatelje sa druge strane. Ovo su ozbiljne stvari, dešavaju se atentati, dešavaju se ubistva, dešavaju se ranjavanja, ne rasvjetljuju se ubistva i mislim da su to vrlo složene stvari za Crnu Goru. U sistemu koji nije promijenio vlast 25 godina, odnosno ako ćemo tačno od 1945. godine, ali nebitno, da se samo koncentrišemo i fokusiramo na ovaj period pluralistički u kojem prvo su postojala ratna dešavanja, pa postsankcijska dešavanja, promjene državno-pravnih statusa. Takvi sistemi sami po sebi su tle za jaku i čvrstu konekciju organizovanih kriminalnih grupa i političkih elita i to nas kao opoziciju zabrinjava. Ja ću vam u nastavku reći neke svoje opservacije, i pitam koji je razlog, zašto mi nemamo direktora ANB-a? Ako je već prošli otišao iz neznavenih okolnosti, ali to nije predmet rasprave, zašto nijesmo uspjeli da u tom periodu šestomjesečnom ili nešto kraćem imenujemo drugog čovjeka s obzirom da je to jedna od ključnih tačaka našeg integracionog puta, govorim o konkretnom slučaju NATO-a, sutra Evropsku uniju, zbog svih, zbog omogućavanja vladavine prava u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine Abazoviću.

Potpuno se slažem sa Vama i ja vjerujem da iz mog dosadašnjeg političkog djelovanja nijeste uočili moj manir da ja političku konkurenciju, pa i ljude koji se ne slažu sa mojim mišljenjem proglašavam neprijateljima, daleko od toga. Mislim da sam čovjek koji promovise dijalog i kada su razlike nepremostive, makar u ovom parlamentu. Samo sam ukazivao da ne treba manipulirati informacijama koje su suprotne činjenicama i istini. O tome sam govorio ne želeći da preko toga okarakterišem bilo koga kao neprijatelja, jer se manipulišući informacijama okarakterisala Crna Gora kao mafijaška država, Crna Gora koja pomaže terorističku organizaciju Fark ili podržava terorističku organizaciju Fark i da ta

[Type text]

teroristička organizacija u Crnoj Gori ima svoje utemeljenje i svoje korijenje i svoju zaštitu. To je elementarno netačno. Ja znam da vi znate da je to netačno i da ova operacija ima potpuno drugi sadržaj i da je ona afirmacija vrijednosti i postojanosti crnogorskih institucija, i to je bio moj komentar.

Sledeće, da li sam rekao, jesam rekao, i danas stojim pri toj činjenici da mi još nijesmo izgradili u punoj mjeri integrisani sistem bezbjednosti sa svim potencijalom koji treba da ima da efikasno odgovori svim bezbjedonosnim izazovima i zbog toga zajedno u Vladi, u ovom parlamentu i na operativnom nivou sami sa našim partnerima radimo da taj naš sistem bezbjednosti podignemo na viši nivo u skladu sa onim obavezama i prijetnjama i izazovima koje nam dolaze, a kao što vidite one su nepredvidive. Nekada je jedna bezbjedonosna prijetnja problem, u trenutku je zaboravimo jer se pojavi veća. Tako da mora sistem biti sposoban da tim nepredvidivim bezbjedonosnim rizicima odgovori i ja i dalje stojim pri toj konstataciji da nama preстоје napori da jedan takav sistem uspostavimo. Ne vjerujem do kraja da ćemo moći, kao što nije nijedna država uradila, ali treba težiti tome cilju i vidite šta se dešava svakoga dana na obalama država koje pripadaju Mediteranu. To više nije 50 ili 100 kg, nego tone kokaina se plijeni, a zamislite koliko je prošlo, koliko je toga prošlo? Dakle, ovi problemi su izazov svih službi na svijetu. Da li smo mi imali određene obavještajne podatke u odnosu na komentar kada je rečeno, eto slučajno je, kaže, saobraćajna policija otkrila ove. Nije slučajno, nego je pozornost svih službi, od graničnih prelaza, saobraćajne policije i svih drugih operativnih segmenata, da pojačaju svoje aktivnosti u odnosu na obavještajne podatke šta se priprema u Crnoj Gori. Ne zbog Crne Gore, nego zbog problema koji su nastali u jednoj evropskoj zemlji.

Sada ću ići redom. Kakva je bezbjedonosna situacija? Stabilna, kao što vidite sistem funkcioniše, država funkcioniše, Vlada je stabilna, Parlament radi, institucije rade sa manje ili sa više uspjeha, nemamo problema koji tu stabilnost mogu da ugroze, da bi institucije bile ugrožene. Da li imamo bezbjedonosnih problema? Imamo.

Drugo, da li je Vijeće za nacionalnu bezbjednost prekoračilo svoja ovlašćenja? Ne, nego navodi da postoji ozbiljan problem od organizovanog kriminala, tačnije da bezbjedonosne službe, tačno je to, već sam rekao da mi imamo problem sa organizovanim kriminalom, da prijetnje i posledice organizovanog kriminala jesu prijetnja za institucije i državu i Vijeće, ko će drugi nego vijeće da upozori na to. Takođe, da ukaže na nedostatke u sistemu, pa i kada je u pitanju opremljenost naših službi bezbjednosti. Vi to znate, mlad ste i obrazovan čovjek, da ove kriminalne organizacije koje svakoga dana krijumčare na stotine tona kokaina imaju mnogo više novca ne od službi nego od država. Da su njihovi budžeti veći od budžeta pojedinih država. Je li to nešto što je novo za vas – ne. Mi moramo uraditi sve što možemo u skladu sa našim finansijskim mogućnostima da ojačamo taj naš tehnički potencijal kako bi operativna sposobnost bila veća.

Zašto nijesmo izabrali direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost? Vršilac dužnosti je izabran u skladu sa zakonom, u roku zakonskom mi ćemo dobiti direktora za nacionalnu bezbjednost.

Da li je to smetnja za naše integracioni proces? Ne. Danas Agencija za nacionalnu bezbjednost ispunjava sve obaveze iz Akcionog plana koje podrazumijevaju njenu ukupnu reformu i danas naša obavještajna zajednica ili Agencija za nacionalnu bezbjednost je naša snažna tačka i naš snažan argument za poziv za članstvo. To nije moja formulacija, bio bih neodgovoran kad bih ja to saopštavao, jer od mene ne zavisi poziv za članstvo nego od onih

[Type text]

koji donose odluku. To je ocjena onih koji treba da donesu odluku, bila ona pozitivna, bilo negativna. Stanje u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, nivo reformi na kojem smo sada nas preporučuju za poziv za članstvo u NATO, a neće biti ograničenje za taj poziv.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Želite li komentar?

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala na odgovorima.

Ja ću, takođe, dati neki svoj sud, pokušati da polemišem sa nekim stvarima.

Prvo, iznošenje ovih podataka, juče je premijer na premijerskom satu iznio da je planiran atentat na mitropolita Amfilohija tokom godina kada se sticala nezavisnost Crne Gore. Ne znam da li je to bilo prikriveno, da postoje obavještajni podaci. Svi pričamo o tome, nemojte da se iznenadimo da za deset godina neki drugi premijer dođe ovdje i kaže da se pripremao atentat na ovoga ili onoga u tom periodu. O tome govorim. Obavještajni podaci koji se tiču zajednice nemaju razloga da imaju toliki stepen tajnosti i u korelaciji, što je rekao gospodin Kaluđerović, podaci koji su značajani za zajednicu, a možete da uzmete iskustva Velike Britanije koji imaju širi društveni značaj, ljudi koji ih otkrivaju se nagrađuju, oni su nacionalni heroji, a ne neko ko vrši subverziju ili iznosi nezakonite stvari. To je prvo. Drugo, vama je čast i zadovoljstvo to što je DEA izabrala Crnu Goru za partnera u opštoj borbi, generalnoj borbi protiv organizovanog kriminala koji, naravno, nije lokalna stvar. Je li vam čast i zadovoljstvo da nam američka komisija za hartije od vrijednosti utvrđuje da li je bilo korupcije u Telekomu ili nije? Je li to čast i zadovoljstvo neke zemlje? Je li o tome želimo da pričamo?

Rekli ste da ljudi, neki ljudi, vjerovatno niste mislili na mene lično, ali sve stvari govorim fenomenološki, da treba da idu da blate Crnu Goru. Ne, gospodine Markoviću, ne blate Crnu Goru, samo istinu vide na različite načine. Po vama je med i milijeko, po vama je sve u redu. Juče smo čuli da i KAP je dobra garancija, dobra investicija, dobri investitori. Dokle ide taj pokušaj prilično nelogičnog manipulisanja prije svega sa ljudima koji imaju neku malograđansku svijest? Zašto se tako ponašamo? Da li mi imamo stabilnu bezbjedonosnu situaciju? Imamo. Da li mi možemo da imamo bolju i kvalitetniju situaciju nego što imamo u ovom momentu ili je ovo maksimum? Znači šta sam rekao studentima, žao mi je što ste pošli onaj dan kad se razgovaralo u jednom ljepšem ambijentu kada su ovdje bili studenti raznih univerziteta i fakulteta iz Crne Gore, pošto je bila tema oko NATO-a koja je vjerovatno bila nametnuta, nisam znao da će da bude ta tema. Meni je draga. Nisam siguran da bi svu u Vladi, jer ste rekli da vi ne odlučujete o pozivnicima, da bi baš odlučili svi u Vladi da je dobijemo. To zaista tvrdim. Takav imam osjećaj. Nisam siguran kada bi se svi naši ljudi pitali da bi oni odlučili da je dobijemo. Mislim da pokušavate iz toga da izvučete političke koristi.

Samo da kažem sledeće, dozvolite, potpredsjedniče. Tako sam makar ja dobio informaciju od jednog američkog diplomate, u CIA ljudi što imaju 50 godina dobijaju veće činove i oni su tada potpuno spremni agenti odnosno kulminiraju u svom nekom profesionalnom ostvarivanju i tako dalje. To je neki nivo, neki level koji se dostiže, gdje je potpuno neko zaokružen u tom smislu da bude agent. Kod nas idu u penziju. Ko su ti agenti

koji NATO ili bilo ko, ili vi kao Vlada tražite da se penzionišu? Ko su ti ljudi koji rade u našim službama? Zašto oni moraju da idu u penziju?

Dozvolite, nemojte vazda da me prekidate, treba 30 sekundi nešto da kažem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Jednako kao kod svakog poslanika, minut ste prekoračili i molim vas, privodite kraju.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Molim vas da pustite jedan minut, jer nije sporno.

Ko su ti ljudi, gospodine Markoviću? Ko je te ljude zaposlio? Je li ih zaposlila opozicija? Je li te ljude zaposlila naša Vlada, naša ANB, kako god se zvao ranije? O tome mi pričamo, ali gospodine Markoviću, jednu stvar. Vi kažete da imamo u Americi korupcije, ima je više nego u Crnoj Gori, nebitno, ima je i u Evropskoj uniji, sve je to istina. Znači li čega nema temo? Tamo nema konstantnog fokusiranja moći u jednoj maloj grupici ljudi, nego se ta moć s vremena na vrijeme periodično dijeli, mijenja, ide iz strukture u strukturu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Abazoviću.

Kolega Zoran Miljanić.

Međutim, mi smo obaviješteni iz režije da imamo prenos do 15.25h, još samo dva i po ili tri minuta. Pretpostavljam da ne želite da bez prenosa postavljate pitanja. Znači, nastavljamo u 15:50h. Imamo obavještenje da ćemo tada nastaviti. Dnevnik državne televizije. Zahvaljujem, očigledno da televizija diktira naš rad. Hvala vam.

-Pauza-

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nastavljamo sa poslaničkim pitanjima koja su postavljena potpredsjedniku Vlade Dušku Markoviću.

Pitanje ima poslanik Zoran Miljanić, a neka se pripremi poslanik Bulajić.

Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani građani, kolege, potpredsjedniče Mustafiću, potpredsjedniče Markoviću,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li je Vijeće za nacionalnu bezbjednost donijelo odluku o formiranju timova za rasvjetljavanje teških krivičnih djela iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije?

Ovo pitanje se nadovezuje vjerovatno na prethodna dva pitanja kolega iz opozicije, međutim, ipak se razlikuje jer je konkretno i interesuje me upravo odluka o formiranju timova za rasvjetljavanje teških krivičnih djela iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije. Zašto sam ovo postavio, potpuno sam saglasan da bi trebalo formirati neke nove timove, jer očigledno je da ove institucije koje sada imaju ključnu ulogu u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, a to su policija, tužilaštvo i sudstvo, ne funkcionišu, ili funkcionišu vrlo slabo, efekti

[Type text]

su slabi. Pitanje sam postavio prekjuče, a juče već je bio jedan nemio slučaj. Naime, na godišnjicu ubistva gospodina Jovanovića, prije tačno 11 godina, koje još nema sudski epilog, upucan je, na sreću preživio, Oleg Obradović, bivši direktor Prve banke, direktor Telekomu i sadašnji profesor na Prirodnomatemičkom fakultetu. Taj događaj, nemili događaj na godišnjicu, ponavljam, ubistva Duška Jovanovića zbio se nekoliko desetina metara od mjesta gdje je ubijen Jovanović, a do sada nemamo, poslije 11 godina, pravni epilog tog slučaja. Prije par mjeseci na dan održavanja konferencije u Bečićima posvećene borbi protiv terorizma i organizovanog kriminala gdje su bili prisutni većina ministara pravde i unutrašnjih poslova iz regiona, a i iz nekih zemalja Evropske unije, biva ubijen nedaleko od toga mjesta i Saša Marković. Da ne podsjećam na sve prethodne slučajeve ubistva inspektora Ščekića koje nema pravosnažan pravni epilog. Dalje, na prethodna ubistva takođe ljudi iz bezbjedonosnih službi koja nemaju pravni epilog, da ne podsjećam na česte eksplozije po podgoričkim ulicama, po dvorištima određenih kuća, da ne podsjećam na svakodnevne obračune mafije po crnogorskim gradovima. Da li, gospodine Markoviću, Crna Gora postaje poligon mafijaških obračuna? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Razumio sam da je ovo dopunsko pitanje vaše.

Vaše pitanje se odnosilo, koje sam ja dobio, da li je Vijeće za nacionalnu bezbjednost donijelo odluku o formiranju timova za rasvjetljavanje teških krivičnih djela iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije. Dakle, odgovor je ne, jer nadležnosti Vijeća su propisane zakonom u članu 10. Takvo ovlašćenje Vijeću nije dato, ali je zato dato ovalšćenje Birou za koordinaciju čije su nadležnosti definisane članom 17, u alineji 4 se kaže da Biro može obrazovati međuresorne radne grupe, timove i drugo za realizaciju zadataka koji zahtijevaju operativno usklađivanje aktivnosti i utvrđuje njihove zadatke. Dakle, prilikom razmatranja informacije o stanju bezbjednosti u Crnoj Gori Vijeće je preporučilo Birou da sagleda potrebu formiranja ovih timova za pojedine slučajeve za koje procijeni da trebaju biti prioritet organa za sprovođenje zakona. Biro to još nije radio.

Dakle, u ovom trenutku nemamo sprecijalizovane timove koji su formirani od Biroa za koordinaciju za rad na pojedinim predmetima, odnosno slučajevima i u tom smislu još jednom ponavljam ono što sam ranije rekao, da vijeće radi u skladu sa zakonom i u skladu sa svojim ovlašćenjima, a ne suprotno zakonu.

U odnosu na vaše dopunsko pitanje, mogu slobodno da vam kažem da Crna Gora ne postaje poprište obračuna mafije. Dešavaju se ove situacije o kojima ste govorili, vjerovatno će se dešavati i ubuduće, dešavaju se i u mnogo razvijenijim i snažnijim zemljama, institucionalno snažnijim zemljama nego što je Crna Gora. Vidite šta se dešava u najopremljenijim, najsnažnijim državama svakoga dana, ne samo mafijaških obračuna ili kriminalnih obračuna, nego ubistava čitavih porodica itd u toku samo jednog dana.

Dakle, ovo jeste problem za Crnu Goru. Mi ovaj problem ne potcjenjujemo. Zbog toga je to bilo na sjednici Vijeća za nacionalnu bezbjednost, zbog toga smo poslali jasne poruke organima za sprovođenje zakona šta treba da rade i koje aktivnosti treba da usmjeravaju i takođe, zaključili šta država treba da uradi da bi se povećala efektivnost naših organa za

[Type text]

sprovedenje zakona. Dakle, ove stvari koje se dešavaju nijesu poželjne, nijesu dobre, uznemiravaju javnost, ali Crna Gora nije poprište obračuna mafijaških grupa, nego sasvim sigurno prostor u kojem dolazi do takvih situacija, jer organizovani kriminal nije privilegija jedne države, već sam to rekao, nego je to globalan problem i kao takav ustanovljen relevantnim dokumentima Međunarodne zajednice i između ostalog Ujedinjenih nacija.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Želite li komentar? Izvolite, kolega Miljaniću.

ZORAN MILJANIĆ:

Gospodine Markoviću, vi tvrdite da Crna Gora nije poprište za obračune organizovanih mafijaških grupa, pa i nije baš samo organizovanih i mafijaških grupa, jer evo kao što vidite između obračuna organizovanih kriminalnih grupa, gdje stradaju pripadnici tih kriminalnih grupa, dolazi i do pokušaja likvidacije i ljudi koji nijesu baš u organizovanom kriminalu.

Znači, ovo je već drugi slučaj poslije onog slučaja pokušaja ubistva gospodina Mitrovića, bivšeg direktora Uprave za sprečavanje pranje novca, koji do dan-danas nije razjašnjen, bukvalno se radilo isto o pucanju u noge. Do dan danas država nije dala odgovor o čemu se radilo.

Meni ne samo da liči na poprište, nego Crna Gora počinje da liči, gospodine Markoviću, na Siciliju. Ali, na Siciliju iz onog prošlog vijeka, kada su tamo svakodnevno imali obračune, imali su ubistva, imali su kidnapovanja, imali su sve i svašta. Kao što primjećujete, nema dana da nema pucnjave, nema dana u Crnoj Gori da nema pokušaja ubistva, nema dana da nema nekog spektakularnog hapšenja. Znači, jednostavno, ovdje imamo utisak da mafija i te kako postoji i da država vrlo teško, skoro nikako ne može da izađe na kraj sa njom. Da ne govorim o Vrhovnom državnom tužilaštvu, evo šest mjeseci od kada je vrhovni državni tužilac preuzeo funkciju, još nemamo nijedan jedini slučaj od onih koji su bili, počevši od Telekomu pa preko ubistava, pa red drugih stvari, apsolutno nemamo još nijedan ozbiljan pomak u pravcu rasvjetljavanja i u pravcu donošenja makar jedne presude u svim ovim slučajevima. Svi smo patriote i volimo ovu državu, ali počinje da bude rizik i kretanje. Vjerujte mi, sinoć kada smo išli na tu, u 15 do 12h na mjesto ubistva Duška Jovanovića, bila je nelagoda proći tim putem, a pogotovu u saznanju da je nedaleko odatle pucano.

Kad smo već kod tih godišnjica, pomenuću i godišnjicu ubistva braće Gojačanin. Godinu dana nakon toga, u Podgorici, takođe, bivaju ubijena dva brata Čulafić. Red neprijatnih situacija, red tragedija. Da li država ima snage dok je ova vlast vodi? Mi smatramo da nema snage dok je ova vlast aktuelna da se izbori sa organizovanim kriminalom i korupcijom.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Poslaniče Bulajiću, izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Skupštine, poštovani gospodine Markoviću, gospođo Pejanović,

[Type text]

Po izbijanju u javnost afere "depeša" čule su se različite ocjene i reakcije iz državnog vrha. Ministar inostranih poslova je tim povodom istakao da se ne radi ni o kakvoj aferi, dok je premijer rekao sledeće: "Nema nikakve sumnje, ovo je problem, šta god da je sadržaj tih informacija ovo upućuje na to da određene državne strukture nijesu kvalitetno odradile posao". Poslije te izjave, koliko sam ja obaviješten, sazvana je sjednica Vijeća za nacionalnu bezbjednost uz prisustvo vrhovnog državnog tužioca. Ono što mi se čini veoma važnim, a što je i razlog zbog kog sam postavio ovo pitanje, jeste - šta je utvrdila istraga ako se zna da su i premijer i nacionalni koordinator za NATO govorili da je curenje tih informacija prije svega trebalo da posluži u svrhu anti-NATO kampanje, a da je 24.marta u Berlinu ministar inostranih poslova optužio Rusiju za to činjenje.

Citiram: "Ruski pritisak na Crnu Goru odvija se preko brojnih struktura, od Srpske pravoslavne crkve, opozicionih partija do određenih nevladinih organizacija." Dakle, te optužbe na račun Moskve izrekao je tokom sastanka sa njemačkim ministrom spoljnih poslova. S tim u vezi, postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Do kojeg nivoa je stigla istraga i da li je utvrđeno ko je iz državnih institucija dostavio u javnost dokumenta Ministarstva inostranih poslova vezana za aferu "depeša"?

PREDSJEDAVALA SU SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Izvolite, potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

..na informaciju gospodina Bulajića da je povodom ovoga zasijedalo Vijeće za nacionalnu bezbjednost. Vjerovatno ste permutovali, nije zasijedalo Vijeće za nacionalnu bezbjednost, niti je sjednici Vijeća prisustvovao državni tužilac još do sada. Na ovu temu je zasijedao Biro za koordinaciju na zahtjev potpredsjednika vanjskih poslova gospodina Lukšića. Toj sjednici jeste prisustvovao vrhovni državni tužilac, ali ne zbog ove teme, jer je vrhovni državni tužilac iskazao interesovanje da prisustvuje sjednicama Biroa za koordinaciju ranije i prisustvovao je i prethodnim sjednicama Biroa. Znači, ne, njegovo prisustvo nije bilo poseban provod zbog ove teme.

Dakle, ovo je situacija koja je, vidim, dobila odgovarajući medijski sadržaj. Ona je imala za cilj da ukaže na to da su naše institucije nesolidne, da nijesu u stanju da štite svoje podatke i tako dalje.

Želim da vam kažem da tom pitanju ne pridajem takav značaj kako se one tretiraju u javnosti. Ovo nijesu klasifikovani dokumenti. Nijedan od ovih dokumenata nije klasifikovan, nije označen ni jednim stepenom tajnosti, znači ni interno a ne tajno ili strogo tajno. Dakle, ovaj dokument je prosleđivan korisnicima u standardnoj proceduri, a ne u posebnoj proceduri, što znači da nije kršen zakon, ali je takođe tačno da je profesionalno neprihvatljivo da se ova ili svaka druga dokumenta na ovakav način čine dostupnim javnosti. Ovdje se radi o administrativnoj nelojalnosti i neodgovornosti. Biro je na predlog potpredsjednika Lukšića se tim pitanjem bavio i dao je zaduženje nadležnim organima da čitavu situaciju provjere i ispituju. Ne samo u kontekstu toga ko je iznio taj podatak u javnost, nego da li su procedure koje sada koristimo u razmjeni različitih materijala u radu organa, Vladinih državnih organa, organa uprave ili Vladinih tijela, odgovarajući. Znači, da li su te procedure odgovarajuće, da li

su svi standardi ispunjeni i ako nijesu, da te procedure mijenjamo, da uvodimo dodatne standarde i obezbjeđujemo kvalitetnu prohodnost tih materijala.

Dakle, nadležni organi na tome rade. U ovom trenutku još nemamo rezultate toga rada i kada taj rad bude okončan vjerovatno će biti prilika da se o tome obavijesti javnost.

PREDSJEDAVALAČIĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Želite li komentar, kolega Bulajiću? Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

U svakom slučaju, hvala vam na odgovoru i na određenim pojašnjenjima. Međutim, ono što je svakako nejasno jeste kako je moguće da visoki Vladin zvaničnik u liku ministra inostranih poslova, a uzgred rečeno juče je vezano za ovo pitanje izbio čitav nesporazum i evo potpuno neočekivano ministar inostranih poslova odgovarao na moje pitanje za medije, odnosno vezano za naručene i plaćene tekstove od strane Vlade određenim medijima u svrhu propagiranja NATO pakta, a što je u direktnom sukobu sa Zakonom o medijima, a evo vi odgovarate danas na pitanje koje se praktično tiče samog ministra inostranih poslova.

Ne znam ja šta su skupštinske službe uradile, ali ja govorim iz mog ugla.

Zašto je to tako? Pa dobro, sami građani neka procijene. Ono što je svakako nejasno jeste kako je moguće da visoki Vladin zvaničnik optuži većinu da radi u korist nečijih stranih interesa ili čega već, i to sa pozicije manjine, ubjedljive manjine koja je za učlanjenje u NATO alijansu, kad upravo Vlada praktično radi u korist interesa za nekadašnjeg brutalnog agresora na Saveznu Republiku Jugoslaviju, a time i na Crnu Goru. To je činjenica.

Kao funkcioner nacionalne stranke, konzervativne, reći ću i hrišćanske, reći ću - da su ovo neka, rekao bih patriotska vremena, takvoj politici bi se vjerovatno sudilo za izdaju temeljnih vrijednosti na kojima je ova zemlja nastala i trajala kroz vjekove. Ali, ovo nijesu patriotska vremena, iz mog i našeg ugla, jer ovo su smutna vremena o kojima je dosta toga napisao sjevremeni Ivo Andrić, a i vi kao izuzetno vispren čovjek mislim da jako dobro znate na šta mislim. I to onako kako je samo on umio.

Gospodine potpredsjedniče Vlade, kad ste već na sebe preuzeli da odgovorite na ovo pitanje umjesto gospodina Lukšića, što ja vrlo poštujem, pomagati ljudima to je hrišćanski i bratski, onda sam očekivao da mi odgovorite na osnovu kojih je to fakata i dokumenata crnogorski ministar njemačkom ministru iznio optužbe na račun uticaja Rusa u Crnoj Gori. Izvinite, ali meni to liči na političku grozesku. Zar nije ruski uticaj ključno doprinio stvaranju Crne Gore, i one, ali boga mi i ove. I da je sve tako kako ministar inostranih poslova kaže, ako je ruski faktor ključ ove afere onda je logično da postoje i ruski obavještajci. Je li tako? Mislim da logika tako nalaže, a kako je to moguće ako ste vi meni prošlim poslaničkim pitanjima odgovorili da ruskih obavještajaca nema, bar ne u u ANB-u?

Ako je to tako kako on kaže, da li je od strane Vlade Crne Gore ruskoj strani uručen demarš? Koliko znam, koliko pratim, nikakvog demarša ruskog stranije nije bilo od strane Crne Gore. Kako god uzmete, sa koje god strane da priđete, svakako je pogriješio. Neću više, jer vi ste ipak pošteno uskočili umjesto ministra Lukšića, a ja to zaista veoma poštujem.

PREDSJEDAVALAČIĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Bulajiću.

[Type text]

Ovim smo završili set pitanja za potpredsjednika Vlade. Zahvaljujem vam se za učešće u današnjem radu.

Sada ćemo preći na pitanja koja je poslanik Srđan Milić postavio ministrici odbrane Milici Pejanović - Đurišić.

Izvolite, kolega Miliću, prvo pitanje.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Moje pitanje glasi:

Da li se raspolože popisom imovine koju koristi Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore i koji je dio te imovine perspektivan, a koji je neperspektivan? Šta je sa vojnim odmaralištima i na koji način se rješava pitanje obezbjeđivanja odmora i rekreacije za pripadnike Vojske Crne Gore, s obzirom na težinu, stresnost i specifičnost poslova koje oni obavljaju? Šta je sa raspodjelom stanova zaposlenima u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore, odnosno koliko po evidenciji Ministarstva odbrane i Vojsci Crne Gore ima zaposlenih koji nemaju riješeno stambeno pitanje?

Javnost je upoznata da brojne nepravilnosti prate dosadašnju raspodjelu stanova u vašem ministarstvu što je uzrokovalo desetine sudskih postupaka, a po informacijama koje sam dobio iz Ministarstva finansija, ako su tačne da ih pomenem, samo u 2014.godini je država isplatila milion evra po osnovu sudskih presuda.

Da li raspoložete informacijama koliko još ima sudskih postupaka i da li smo kao država, a u svim tim postupcima smo tužena strana, jedan od tih procesa do sada dobili? Da li planirate i kada da pokrenete pitanje odgovornosti za očigledne nezakonitosti u radu nadležne komisije koja se bavila raspodjelom stanova?

Odgovor sam tražio, gospođo Pejanović - Đurišić, u pisanoj formi.

Ne želim nešto posebno obrazlagati ovo pitanje, jer mislim da je pametnije da vam ostavim više vremena, mislim da će dokumentacija i ovo što ćete vi reći biti mnogo zanimljivije onima koji su zainteresovani za ova pitanja, nego da ja sada pokušavam bilo kakve političke poene na ovo zarađivati. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Miliću.

Izvolite.

MILICA PEJANOVIĆ - ĐURIŠIĆ:

Moram da vam kažem, lično sam mnogo više nezadovoljna tom situacijom nego vi, vjerovatno, pa čak i oni koji su tražili preko vas odgovore koji su im na dnevnoj osnovi dostupni u Ministarstvu odbrane, jer evo čak i suprotno nekom mom očekivanju ja sam u tom ministarstvu već više od tri godine. Na žalost, veliki dio vremena i energije ulažem zajedno sa svojim saradnicima upravo na razrešavanju problema koji se tiču životnog standarda zaposlenih, prvenstveno ljudi koji pripadaju Vojsci Crne Gore i na rješavanju čitavog niza problema koje sam nekako naslijedila i zatekla, kako već to funkcioniše kada je uprava u pitanju.

Ono što moram da vam kažem jeste, recimo, podatak koji mislim da je ipak jako bitan. Naravno, da dodam da se izvinjavam što vam nisam dostavila u pisanoj formi odgovor, ali jednostavno nisam stigla da ga korigujem, pa ću to uraditi koliko je sutra.

U svakom slučaju u vremenu od 2008. u Ministarstvu odbrane je obezbijeđen 521 ukupno stambena jedinica od čega je svega 20 stanova dodijeljeno državnim službenicima i namještenicima, 305 stanova profesionalnim vojnim licima, civilnim licima u službi Vojske Crne Gore 33 stana, penzionisanim podoficirima i penzionisanim civilnim licima 163 stana.

Dakle, mislim da ovo svjedoči o jednom ogromnom naporu koji je napravljen u pravcu rješavanja stambenih potreba zaposlenih i u tom postupku kroz različite iteracije, imam podatke o tome, kroz raspodjele koje su bile 2008, 2009, 2010. i 2012.godine dešavalo se, kao što je to i slučaj manje-više svugdje gdje imate tu stambenu problematiku, da jedan broj lica bude nezadovoljan, ali u svakom slučaju za dvije poslednje raspodjele od kojih je jedna bila 2010. druga 2012. ukupno se prijavilo 770 lica koji nemaju riješeno svoje stambeno pitanje a dodijeljeno je u 2010.godine 100 stanova, a 2012.godine 55 stanova.

U odnosu, recimo, na ovu situaciju iz 2010. bio je jedan broj tužbi. Međutim, moram da vam kažem da je situacija sa tim sledeća, da su dva tužbena zahtjeva odbijena, tri lica su povukala tužbe i postupak po tužbi svega jednog lica još uvijek nije okončan. Kad je u pitanju ta raspodjela iz 2012.godine tu je bilo ukupno 16 tužbi, od kojih je pravosnažnom odlukom suda usvojen jedan tužbeni zahtjev, jedna tužba odbijena, jedna odbačena, jedno lice je povuklo tužbu i još ih je 12 tužbi u različitim fazama. Ukupno je nekih 20-tak tužbi pred sudovima i naravno da je moj odnos prema problematici takav da sačekamo pravosnažne sudske presude i da vidimo onda šta je to što je u postupku utvrđivanja činjenica kod izrade rang listi možda bilo predviđeno na jedan ili na drugi način.

U svakom slučaju, ono što sam ja dobila na traženje o tome šta je praktično bio glavni uzrok pojavljivanja tih tužbi jeste Izvještaj komisije koja se bavi ovom problematikom gdje je u jednoj fazi ta komisija možda pošla jedan korak naprijed u odnosu na ono što su njena zakonska ovlašćenja u pokušaju da utvrdi ono što je realno činjenično stanje. Kad o tome govorim onda mislim na ono što vjerovatno svi negdje znamo, čujemo i slično, a to je da u svim postupcima dodjele stanova imate dosta neprijatnih situacija u kojima ono što su materijali koji se u pisanoj formi predaju uz zahtjev za stan možda najbolje ne odslikavaju ono što je realno stanje. Tu je došlo do neke diskrepance koja se sad rješava na sudovima. Mislim da je to jedini mjerodavan način da se sve ovo zajedno riješi.

Ono što je negdje naš cilj u cijeloj priči jeste da pokušamo, upravo to i radimo, nakon donošenja Zakona o Vojsci da otklonimo određene slabosti koje mislim da je sadržao taj Pravilnik o dodjeli stanova i u tom dijelu da postoji radna grupa koja intenzivno na tome radi. Uključeni će biti i svi predstavnici sindikata i zaista je cilj da se dobije jedan kvalitetan pravilnik da makar u tom sistemskom dijelu eliminišemo potencijalne probleme koji mogu dovesti do ovakvih stvari.

Još samo jedan detalj, a to je vezano za ovaj iznos koji ste naveli da je nešto ko milion eura i slično. To se ne odnosi na ovu problematiku. Pretpostavljam da je potpredsjednik Marković nešto pričao o tome, to se odnosi na drugu problematiku vezano za isplate dugovanja po drugim osnovama. Kad su stanovi u pitanju nemamo taj problem.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:
Zahvaljujem.

[Type text]

Želite li komentar, kolega Miliću. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Gospođo Pejanović - Đurišić, uopšte nijesam iznenađen. Očekivao sam da će vaš odgovor oko stanova biti pet minuta, ali očekivao sam i da ćete odgovoriti oko imovine. Nije nikakav problem, kažem da sam očekivao. Znači, ja kažem da ste vi ubjedljivo najjači političar u DPS-u i da najbolje možete da nađete model kako da odgovorite na ona pitanja koja su vam lakša za odgovor nego ova što su teža. Evo da kažemo jezikom brojki. Ako od ovih 770 koje ste vi govorili sada oduzmemo 155 koji su dobili stanove 2010. i 2012.godine ostaje 515 samo na tom nivou lica koja su u Vojsci Crne Gore, koji nemaju riješeno stambeno pitanje. Je li tako? Samo ako bismo govorili na te datume.

Složit ćete se, nadam se, da to pitanje treba riješiti. Naročito u odnosu na subjekt koji raspolaže ili koristi ogromu imovinu i imao je na raspolaganju ogromnu imovinu. Sa druge strane, vrlo je bilo interesantno učešće načelnika Generalštaba u onoj Komisiji za Mamulu, ali bih volio da je učesnik neko iz Ministarstva odbrane kada je priča oko Citadele budvanske. Volio bih da je bila priča oko neke druge imovine, kao što je Skočidevojka u Reževićima kada je takođe izvršena prodaja te imovine, a još uvijek nije privedeno namjeni. Kao što dobro znate, najljepši djelovi imovine u Crnoj Gori na čitavom onom dijelu koji se tiče Primorja su bili rezervisani za vojne namjene. Ja moram da priznam da mi smo imali zaista odličnu saradnju sa vama, i u onom dijelu koji se tiče imovine koju Vojska ne koristi smatrali ste potrebnim, kad smo govorili o Andrijevići i Pljevljima i drugim primjerima, da treba da se izađe u susret lokalnim samoupravama. Vi ste sasvim slobodno, možda čak i slobodnije nego što se moglo očekivati od jednog državnog funkcionera na tako visokom nivou, pokazali spremnost da se to privede namjeni u korist tih građana i tih lokalnih samouprava.

Gospođo, zahvaljujući nekim ljudima koji su pasionirani ljubitelji prirode, postavili smo već na našoj fejsbuk stranici fotografije arhiva. Ja ću vam to proslijediti, nebitna je arhiva, ali ona izgleda ovako.

To je u opštini odakle je jedna bivša predsjednica opštine koja je ovdje u sali. To je ovako, ovo je uništavanje arhive. Ovo je zgrada, ovo je dokumentacija ...

PREDSJEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Imate li još slika, pošto je vrijeme isteklo?

SRĐAN MILIĆ:

Još dvije fotografije, nema problema.

Vjerujte, gospodine potpredsjedniče Parlamenta, i kad vidite ovako fotografiju mislim da i vama nije svejedno.

PREDSJEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Mi koji smo kratkovidni ne vidimo baš daleko.

SRĐAN MILIĆ:

Ja znam da je kratkovidost, dalekovidost misaona imenica za Vladu, tamo se i dobro vidi i na kratko i na dugo, i daleko. Ovako izgleda zaista objekat.

[Type text]

Gospođo, vi ne morate o ovome da znate, ali moraju da znaju vaši službenici, moraju da o tome povedu računa. Na kraju krajeva, ako je ovo bezvrijedno, ako je to dokumentacija koja ne treba da se čuva, pa dajte uništite je. A ako je tamo sklonjena, dajte da neko povede računa o tome. A ovo je objekat u državnom vlasništvu.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČIĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Miliću. Postavite pitanje, vaš je red.

SRĐAN MILIĆ:

Sljedeće pitanje:

Zašto zaposlenima u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore na kraju 2014.godine nije podijeljena jednokratna pomoć iz unutrašnjih rezervi, odnosno iz nedvosmisleno utvrđenih 1,3 miliona evra po stavci personalni izdaci? Takođe, zašto ta sredstva nijesu opredijeljena da se za vojnike po ugovoru angažovane na svakodnevnoj obuci i radovima, obezbijedi bar jedan obrok, doručak ili užina, na teret države Crne Gore? Oni nemaju ni jedan obrok obezbijeđen. Kako je moguće da u kasarnama nema kantina, da zaposleni u Generalštabu - ovo je neko pisao ko me nije dobro razumio, telefonom sam diktirao - Ministarstvu odbrane imaju na raspolaganju prostor gdje mogu kupiti obrok odnosno doručak. Naravno, ovaj naš razgovor prijatni slušaju oni, potpuno ste u pravu, koji su me zamolili da postavim ova pitanja i ja ću kad bude došao u pisanom obliku vaš odgovor njima proslijediti taj odgovor. Imaće mogućnost vjerovatno na sljedećem premijerskom satu i na poslaničkim pitanjima da o tome svemu raspravimo.

Ostali ste mi dužni odgovor na pitanje ili ste odgovorili da smatrate da nema nezakonitosti u radu nadležne komisije pa ne treba da se utvrđuje odgovornost. Nijeste mi odgovorili šta je sa vojnim odmaralištima u Crnoj Gori, na koji način se rješava pitanje obezbjeđenja odmora, rekreacije za pripadnike Vojske Crne Gore s obzirom na težinu, stresnost i specifičnost poslova. I evo, pitanje svih pitanja, ne znam zašto se to sve toliko potencira, oko Katastra.

To je sigurno najsređenija evidencija koja postoji u Crnoj Gori, a nažalost nije. Zaista bi trebalo da vidimo kakav je Katastar, da li Katastar prati ono što su potrebe Vojske, da li prati ono što su nesporna prava korišćenja ili prava svojine u onom dijelu koji to pripada i da li bismo mogli na takav način obezbijediti evidentnu potrebu za rješavanje egzistencijalnih problema zaposlenih u Vojsci Crne Gore, u Ministarstvu odbrane. Jer, ako nemamo ljude o kojima se vodi računa, pitanje je kako možemo voditi računa o nama i o našoj bezbjednosti i sigurnosti.

Hvala vam velika.

PREDSJEDAVALAČIĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite, ministrice, odgovor.

MILICA PEJANOVIĆ-ĐURIŠIĆ:

Samo ukratko. Prethodno pitanje je imalo jedno 10 potpitanja u sebi, pa sam vjerovatno neko preskočila, ne vjerovatno nego vidim da jesam.

Što se tiče imovine, na raspolaganju svima je strateški pregled odbrane koji smo donijeli prije dvije godine i gdje je sve precizirano, šta je to perspektivno, a šta je

[Type text]

neperspektivna imovina kada je u pitanju Vojska Crne Gore. Znači, sve što je perspektivno treba da je u funkciji kriterijuma određivano. Što se tiče odmarališta, dakle, smatrali smo da to nije perspektivno, da mi u tom smislu ne raspolažemo dovoljnim budžetom da bi ulagali u tu vrstu priče i sva ta imovina je stavljena na raspolaganje Ministarstvu finansija koje gazduje državnom imovinom, Savjetu za privatizaciju u nekim slučajevima i na taj način će se to dalje rješavati.

Naravno da je pitanje Katastra mnogo bitno i sticajem okolnosti, dakle jednom rutinskom kontrolom koju smo napravili utvrdili smo da kada je u pitanju ono što je bila bivša vojna imovina, još uvijek jeste na neki način, državna ili vojna svejedno, dakle da postoji tu nekih odstupanja u odnosu na ono što su naši papiri i da je tu prosto bilo nekih situacija za koje uz neadekvatno opravdanje je izvršen, praktično, prenos te imovine na neka lica ili subjekte kojima to ni po čemu ne pripada. Mi smo formirali jednu posebnu grupu, koja zajedno sa Katastrom sad utvrđuje činjenično stanje i na tome ćemo intenzivno raditi, da bi to doveli do kraja. Jer, zaista bi bilo neodgovorno da u odnosu na to zatvorimo oči. Princip rješavanja stambenih potreba lica u Vojsci i u Ministarstvu odbrane, državnih službenika takođe, jeste taj da se koristi ta bivša imovina. Tako je urađeno u ovim prethodnim slučajevima, mi sad imamo par projekata na kojima takođe radimo i ići ćemo u tom pravcu. Dakle, da nastavimo cijeli taj proces, to znaju predstavnici sindikata takođe. Uporno pokušavamo sada da uspostavimo jedan korektan sindikalni dijalog koji će biti socijalni dijalog, koji će biti zasnovan zaista na zajedničkom naporu da razriješimo čitav niz ovih pitanja i ja računam da će tu biti još nekih pozitivnih pomaka, neskromno mislim da su određeni, napravljeni u prethodnom periodu.

Što se tiče sad ovog konkretnog pitanja, oko priče koja je bila u javnosti jako prisutna, odnosila se na te takozvane unutrašnje rezerve Ministarstva odbrane, jednokratnu pomoć i slično, moram da vam kažem da to nije urađeno u skladu sa zakonom. Evo, ja na sebe preuzimam svu odgovornost da nijesam bila spremna da potpišem bilo što nema svoje uporište u važećim zakonima Crne Gore, uz uvažavanje potrebe za tom vrstom pomoći zaposlenim, ne samo u Vojsci nego i državnim službenicima u Ministarstvu odbrane Crne Gore. U svim konsultacijama koje sam napravila i sa Ministarstvom finansija i sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, pokazalo se da ne postoji zakonski osnov za tako nešto i u tom smislu opredijelili smo se da kroz ono što je uredba o zaradama lica u Vojsci pokušamo da definišemo kriterijume i principe koji će najbolje odgovoriti onome što je potreba poboljšanja ukupnog socijalnog položaja zaposlenih.

Kada je u pitanju ta priča vezana za obezbjeđivanje obroka i slično, tu moram da vas obavijestim da sva lica u službi u Vojsci Crne Gore, uključujući i vojnike po ugovoru, imaju mjesečnu nadoknadu za topli obrok. Dakle, u tom smislu, to se obračunava kroz ono što je startno njihove zarade i pored toga i kad se angažuju u vanredno vrijeme postoje mogućnosti za dodatnu ishranu, zavisno od toga da li dežuraju, da li su na službenom putovanju i slično. Mislim da je to kvalitetno pokriveno sa te strane. Ima određeni problem vezan sa time, koji je direktno vezan sa činjenicom da su te kantine radile po osnovu zakupa trećim licima i da su ta treća lica otkazala ugovore jer im se to ekonomski ne isplati, na isti način radi i kantina u Ministarstvu odbrane, i sad nastojimo da nađemo rješenje za tako nešto. Dakle, svjesni smo da treba na neki način da se riješi taj problem, ali opet moramo tražiti varijante koje su u okviru onoga što su standardne procedure i javnih nabavki, i rješenja, i sredstava kojima raspolažemo.

[Type text]

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, komentar.

SRĐAN MILIĆ:

Makar za uši ljudi iz sindikata Vojske, samo da se to sprovede u djelo. To je konačno ostvarenje socijalnog dijaloga, stvaranje uslova za njihovo normalno bavljenje jednim, čini mi se u ovoj državi još uvijek legitimnim načinom organizovanja, tj. sindikalnim organizovanjem i borbom za svoja legitimna prava. Kroz borbu za legitimna prava doživljam i postavljanje svih ovih pitanja. Nijedno od tih pitanja nije protiv države Crne Gore, iako je to postavio neko ko je na referendumu glasao „ne“.

Ono što je bitno u čitavoj ovoj priči je da mi vojna odmarališta imamo, ona i danas nijesu privatizovana, u procesu su zadnjih deset godina, ali s druge strane nijeste mi odgovorili kako vodimo računa o obezbjeđivanju odmora i rekreacije za pripadnike Vojske Crne Gore, s obzirom na težinu, stresnost i specifičnost poslova koje oni obavljaju na čitavom onom dijelu kada se ljudi vraćaju iz misije. I to je ono što mislim da je osnovni problem u ovoj čitavoj priči. Nije problem, ja ponekad mislim da za razliku od drugih ministarstava ipak vi previše se legalistički ponašate. Jer, nijesam siguran da druga ministarstva nijesu podijelila svoje unutrašnje rezerve. Nijesam siguran da drugi djelovi državne uprave nijesu, a ja ako dođem do tih podataka, rado ću vam ih proslijediti, pa onda da vidimo da li postoji diskriminacija unutar jedne jedinstvene državne uprave. I da li je informacija koju ste vi dobili tačna, da ne postoji zakonskog osnova, a čini mi se da je formirana komisija gdje je bio predstavnik sindikata, gdje su bili predstavnici vašeg računovodstva, da utvrđuju da li postoje neraspodijeljena sredstva, konstatovano je 1,3 miliona evra i ponovo nije to raspodijeljeno. Ono što moram da naglasim je da se bojim da negdje kroz tu strategiju, evidenciju i stanje u Katastru ne prepoznaje možda i da se neki dio te imovine izgubio.

Ja vam predlažem, kad ta Komisija počne da radi, da uzme stanje iz Katastra negdje iz 70-tih, 80-tih godina. Tada je Vojska, odnosno ono što sad se naslijedilo nakon secesije Jugoslavije, imala fantastične knjige i fantastičnu evidenciju o svemu onom što je ta vrijednost. (Upadica) Imala je Prevlaku, a bila je i vojska. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Postaviće sljedeće pitanje poslanik Srđan Perić. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena ministarko Pejanović-Đurišić, ja sam u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio pitanje koje glasi:

Šta ćete kao ministarka učiniti kako bi se uspostavio pun socijalni dijalog sa zaposlenima u Ministarstvu odbrane i Vojsci?

[Type text]

Na samom početku imam potrebu zaista da kažem da ovo pitanje ni na koji način ne treba da bude tretirano na način nečega što se odnosi na odbrambenu komponentu Vojske koja je dominantna, već na nešto što je suštinski davanje značaja i ugleda onom ko reprezentuje Vojsku Crne Gore.

Prema podacima koje smo danas dobili, 1.850 osoba radi u Vojsci Crne Gore, ako je moja informacija tačna i objavljena na portalima vidim danas. Radi se o osnovnom načelu, ako očekujemo od vojnika da nas brani mi kao sistem moramo da branimo njega, odnosno moramo da branimo njegova prava.

Ja sam ovdje u obrazloženju naveo da ta prava prema informacijama koja mi imamo se ne ispunjavaju prema pripadnicima Vojske. Pripadnici Vojske Crne Gore imaju značajne teškoće u ostvarivanju prava naknade troškova prevoza za odlazak i povratak s posla za vremenski period od 20.januara 2010. do septembra 2011.godine, kao i prava na pripadanje mjesečne naknade dijela troškova zakupa stana.

U ovom dijelu je i kolega Kaluđerović postavljao pitanje, doduše on potpredsjedniku Vlade.

Vlada takođe nije prihvatila ni predlog da se naknade za dežurstvo isplate sa danom vraćanja prava pripadnicima Vojske Crne Gore na plaćeni prekovremeni rad i plaćena dežurstva, odnosno 2014.godine, kada su stupile na snagu izmjene i dopune Zakona o Vojsci Crne Gore, iako za to postoje opredijeljena budžetska sredstva. Isto tako smo u saznanju da je pripadnicima nekih jedinica Vojske plaćen prekovremeni, noćni rad i dežurstvo za period 2010 - 2014.godine, a drugima nije, te da se pripadnici Vojske suočavaju i sa izostankom sistematskih zdravstvenih pregleda što je uzimajući u obzir specifičnost te djelatnosti i te kako značajan problem.

U dokumentaciji koju smo dobili u pripremi za ovaj dokument, imamo i tu situaciju da kada je riječ o naknadama koje su davane konkretno za EI jedinice, jedinice za elektronsko izviđanje, da se nije poštovao zakon, već odluka Generalštaba, da se pripadnici jedne jedinice stave u povlašćen položaj u odnosu na druge. Odnosno, nijesu pripadnici te jedinice stavljeni u povlašćen položaj, nego se za njih primjenjuje zakon, a za druge ne. I da bi se došlo u tu poziciju donošena je odluka General štaba. Pošto u ovom prvom dijelu nema više vremena, iskomentarišaću ovaj dio, ali zaista želim negdje vaš kratak osvrt na dio koji se odnosi posebno na odsustvo sistematskih zdravstvenih pregleda pripadnika Vojske Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

MILICA PEJANOVIĆ-ĐURIŠIĆ:

Opet je to pitanje koje je vezano za ono što nam je zajednička obaveza i dužnost, a to je da obezbijedimo bolje uslove za sve pripadnike Vojske Crne Gore i u tom dijelu ja zaista pozdravljam vaše interesovanje. Moram da vam kažem da u odnosu na tu jednu situaciju koja je relativno nova kada je u pitanju institucija Vojske Crne Gore, a to je sindikalno organizovanje, nastojim i trudim se da utvrdimo efektivne načine komunikacije i tog neophodnog socijalnog dijaloga. Tu ima malo problema sa svake strane, i sa strane Ministarstva, priznajem, a isto tako i na strani samih sindikata jer je to prosto jedna novina

[Type text]

gdje treba zajedničkim naporom da pronađemo najbolji način funkcionisanja i nekako vjerujem da smo na putu da to uradimo.

U svakom slučaju, kada je u pitanju vaše konkretno pitanje, ja moram da vam kažem da što se mene lično tiče, moja spremnost za socijalni dijalog je pokazana i manifestovana od prvog dana kada sam došla u Ministarstvo odbrane i naravno, neko može biti zadovoljan sadržinom tog dijaloga ili ne u zavisnosti od toga što je stepen ispunjenosti određenih očekivanja. On postoji, mi trenutno u Vojsci Crne Gore imamo dva sindikata. Dakle, trudimo se da i jednom i drugom obezbijedimo uslove za njihovo funkcionisanje i da na jedan korektan i precizan način razgovaramo o onome što je vezano za sva pitanja koja smo definisali Zakonom o Vojsci koji je ovaj parlament donio prošle godine, gdje smo prvi put u stvari precizirali postojanje sindikalnog organizovanja kao takvog u Vojsci, definisali pitanja koja mogu i ona koja na neki način funkcionalno ne mogu biti predmetom njihovog interesovanja. U tom dijelu postoji potpuna saglasnost.

Kada je konkretno pitanje na dnevnom redu onda moram opet da vam kažem da je riječ o jednom periodu koji je bio od 1.januara 2010. do 6.septembra 2011.godine, opet naslijeđeni problem. Pravo da vam kažem, ja sam nastojala da ga riješim na način što bi utvrdili šta je to zakonski osnov i na koji način će se sudovi opredijeliti prema svim tim brojnim tužbama koje smo imali po ovom pitanju. U međuvremenu, dakle, dobili smo jedan broj sudskih presuda i pokušali smo da negdje to razriješimo i pred Agencijom za mirno rješavanje sproveda. Ono što sam mogla da uradim jeste da takve situacije ubuduće izbjegnemo. Naravno, sa donošenjem novog zakona o Vojsci, odnosno izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci pojavio se sad opet na neki način taj problem vezan za tu neku neusklađenost između datuma stupanja na snagu samog zakona i donošenja odgovarajućeg podzakonskog akta. Ali, toga smo svjesni i upravo danas su počeli razgovori sa sindikatima u samom Ministarstvu oko toga kako da nam se ne ponovi problem kakav je bio prije nekoliko godina.

Moram da vam kažem da ovaj dio u vašem pitanju koji kaže da Vlada nešto nije dozvolila da se plati prekovremeni rad ne odgovara baš činjenicama jer to ne zavisi ni na koji način od Vlade Crne Gore. To prosto zavisi od načina tumačenja pravnih činjenica od kada se to pravo stiče u smislu ovoga što je stupanje na snagu Zakona o Vojsci ili stupanje na snagu odgovarajućih pravilnika. O tome sada intenzivno raspravljamo sa sindikatima u Ministarstvu da ne bi opet napravili neku situaciju slično toj kakva je bila u prošlosti. Dakle, bavimo se time intenzivno.

Što se tiče, s druge strane, zdravstvene zaštite, to je, takođe, nešto gdje ste nam vi kao parlament pomogli podržavajući izmjene i dopune Zakona o Vojsci, gdje smo mi vratili tu mogućnost u stvari organizovanja primarne zdravstvene zaštite, da tako kažem, za pripadnike Vojske. To smo na neki način počeli da primjenjujemo sa obavezom da upravo do kraja ove godine prema Vladi Crne Gore izađemo sa predlogom o tome kako će se ono što je bio bivši VMC opet staviti u funkciju i kako ćemo pokušati da ne samo za pripadnike Vojske Crne Gore nego i za pripadnike policije i druga uniformisana lica obezbijedimo jedan zdravstveni centar gdje će im biti pružena ta vrsta zdravstvene zaštite. Već je jedan embrion u toku. Mi smo upravo ovih dana i dobili saglasnost Ministarstva finansija da raspisemo oglas za angažovanje ljekara koji bi upravo radili na tim poslovima, tako da mislim da se time ozbiljno bavimo i da ćemo brzo biti u prilici da pokažemo da smo taj rezultat i ostvarili.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar? Izvolite, kolega Periću.

SRĐAN PERIĆ:

Na početku da pozdravim ovaj dio u vezi sistematskog pregleda ako to znači da će, to je nešto što pozdravljam.

Međutim, ono zbog čega sam i formulisao ovakvo pitanje ne na način da akcentiram konkretan problem jeste upravo to što sam imao uvid u neku dokumentaciju koja nije povjerljivog karaktera, ali gdje se u samoj prepisci između pripadnika Ministarstva, pripadnika Vojske i pripadnika sindikata prosto vidi podignuta tenzija, čini mi se. Ono što je meni bilo posebno značajno, kada se obrazlagalo da Ministarstvo je obavijestilo da se pripadnici čete za elektronsko izviđanje ne isplaćuje naknada za dežurstva, kao ni za prekovremeni i noćni rad po osnovu dežurstva. Dalje se kaže da se pripadnicima te čete za elektronsko izviđanje se od 2010. godine ne isplaćuje uvećana zarada za časove noćnog rada i rada u dane praznika, shodno mišljenju Generalštaba od 25.03.2011. godine. Nije šija nego vrat, uz cijelu prepisku koja ne upućuje da postoji baš jako dobar dijalog. Ono što je prvo tu negdje apel, da se ova situacija premosti i da se zakon primjenjuje jednako za sve, Zakon o Vojsci, a ne uredba Generalštaba da je starija od zakona koji je prosto stariji akt.

S druge strane, pominjao sam sredstva u budžetu. Tu ću biti, takođe, malo precizniji ovom prilikom. U programu Vojske, u budžetu za 2014. godinu, pod rednim brojem 4127 odobrena su sredstva za ostale naknade u iznosu od 652.000 eura. Ova sredstva su od strane Ministarstva odbrane predviđena, tražena i dobijena po sljedećim osnovama. Naknada za dežurstvo i čuvarsku službu 470.000 eura, uz napomenu da su ista predviđena izmjenama Zakona o Vojsci i da je plan da se na ime ove naknade isplaćuju sredstva u iznosu od 17% obračunske vrijednosti koeficijenta. To je nešto što ste vi kao Ministarstvo predvidjeli, što je skupština usvojila i za što bi trebalo da postoje novci. Od tog novca dodatnih 182.000 za isplatu naknada za rad na terenu. Dakle, naknade za dežurstvo i čuvarsku službu od dana stupanja na snagu o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci od avgusta do kraja 2014. godine. Iako su ta sredstva postojala nijesu isplaćena. Isto se odnosi na budžetsku 2015. godinu. Govorimo o onome što je u okviru budžeta, u okviru zakona i da se to realizuje.

Ono čime ću završiti, jer vrijeme brzo prolazi, ono što posebno negdje brine jeste što su i kolege akcentovale, takođe, raspodjela stanova u vojsci kao veliki problem. Nije problem to što prioritet ljudi ide u misije, apsolutno nije prioritet, ali jeste onda sugestija da se makar negdje izdvoji odvojena kvota za te ljude da bi sa druge strane učinili veću prohodnost ka ovim drugim. U tom smislu, time i završavam, zaista hoću da vjerujem da ovim otpočinje neki dijalog na ovoj relaciji Parlament-Ministarstvo. Ono što bi nama bilo mnogo značajnije, da socijalni dijalog dobije na kvalitetu. Na vas apelujem da makar ova prepiska bude sa manje tenzija na trouglu Ministarstvo-Vojška-Sindikato. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ovim smo iscrpili krug pitanja za ministricu odbrane. Zahvaljujemo se ministrici odbrane za učešće u radu. Obavještavam poslanike da je dogovor između ministra prosvjete i potpredsjednika Vlade da će na pitanja odgovarati potpredsjednik Vlade Rafet Husović, a ministar Pažin će odgovoriti na svoja pitanja sutra.

[Type text]

Prvo pitanje potpredsjedniku Vlade postaviće poslanik Koča Pavlović. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovani građani i građanske Crne Gore, uputio sam jedno pitanje gospodinu Rafetu Husoviću, lideru Bošnjačke stranke i potpredsjedniku Vlade za regionalni razvoj i ono glasi:

Da li ste se, gospodine Husoviću, u međuvremenu, presabrali i saznali makar približan broj stanovnika Rožaja koji su od nove godine do danas napustili svoje domove i iselili se u Zapadnu Evropu, prvenstveno u Njemačku? Nadam se prosto da ste u međuvremenu odustali od pokušaja smanjivanja toga sramnog broja, jer koliki god da je on je sraman, i od pokušaja prikrivanja ovog sramnog problema iseljavanja. Vidim da su vaše kolege juče, čini mi se, gore u opštinskoj skupštini u Rožajama nastavile da insistiraju na jednom broju koji je apsolutno neistinit, čini mi se 650, 680 su već konstatovali. Šta ste, gospodine Husoviću, tokom vašeg mandata uradili da se spriječi to iseljavanje? Jeste li svjesni, gospodine Husoviću, da ovaj egzodus Bošnjaka iz Rožaja predstavlja svojevrsni referendum o vašoj politici, o politici Bošnjačke stranke, politici vaših koalicionih partnera DPS-a i SDP-a?

Na veliku nesreću tog naroda, oni sada glasaju nogama bježeći sa porodicama od decenijske politike vaše vlasti. Oni sada skupo plaćaju to što su prethodna dva puta većinski i pogrešno glasali glavama i olovkama. Oni sada skupo plaćaju i to što ste vi i vaša stranka, gospodine Husoviću, kao njihovi politički zastupnici bili saučesnici u izbornim krađama koje su se dešavale na sjeveru Crne Gore, a koje su išle u korist Demokratske partije socijalista i njihovog predsjedničkog kandidata, ovoga tobožnjeg predsjednika Crne Gore što sada čuti kao zaliven na egzodus Rožajaca. Crnogorska javnost i Bošnjaci iz Rožaja manje više znaju šta je od vašeg ministროvanja dobila vaša porodica i šta su dobile porodice vaših partijskih čelnika, a šta su od vašeg ministროvanja dobile porodice ostalih Bošnjaka iz Rožaja i iz ostatka sjevera Crne Gore. Ove porodice koje sada noću iz Rožaja i Novog Pazara odlaze truhom za kruhom prema Njemačkoj i drugim zemljama Evropske unije.

Konačno, osjećate li se, gospodine Husoviću, lično odgovornim za ovaj egzodus vaših sunarodnika iz Rožaja i iz drugih djelova sjeverne Crne Gore? Imate li hrabrosti, gospodine Rafete Husoviću, da pođete i posjetite te izbjegličke kampove u kojima su pripadnici vašeg naroda smješteni po Njemačkoj, u kojima su smješteni ljudi koji su vas glasali i zbog kojih ste navodno ušli u Vladu Mila Đukanovića? Čuo sam, gospodine Husoviću, da sutra namjeravate da odete u Frankfurt. Pozivam vas i pitam vas da li imate hrabrosti da umjesto u Frankfurt odete u, mislim da se zove Grosfer, tamo gdje se nalaze oni koji su vam dali glas i zbog kojih vi sjedite tu o trošku građana Crne Gore i o trošku tih ljudi koji su pobjegli u Zapadnu Evropu? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, potpredsjedniče.

RAFET HUSOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče Mustafiću, poslanici i poslanice, poštovani poslaniče Pavloviću,

[Type text]

Prema podacima kojim raspolažem, a čiji je izvor Eurostat, za prva četiri mjeseca 2015. godine, odnosno u januaru, februaru, martu i aprilu ukupno je za azil apliciralo 1015 lica iz Crne Gore prema zemljama Evropske unije od čega je 850 lica po prvi put podnijelo zahtjev za azil dok je 165 lica ponovilo taj zahtjev. Ovdje ću napomenuti da je najveći broj zahtjeva za azil u Njemačkoj, gdje je u istom periodu bilo ukupno 890 zahtjeva, od toga 745 novih i 145 koji su ponovili zahtjev. Na drugom mjestu je Švedska sa 50 zahtjeva od kojih je novih 45 dok je pet ponovljenih. U Francuskoj imamo ukupno 25 zahtjeva od čega je novih 20, a pet ponovljenih. U Luksemburgu je bilo 20 novih zahtjeva, a nije bilo ponovljenih. U 2014. godini imamo da je ukupno 1840 građana Crne Gore podnijelo zahtjev za azil u državama Evropske unije od čega je 1460 bilo novih, a 380 ponovljenih.

Što se tiče Rožaja, na juče održanoj sjednici Skupštine opštine Rožaje iznijet je podatak koji je prikupljen iz svih mjesnih zajednica, da se privremeno iselilo oko 561 građanin, što je mnogo manje u odnosu na podatke koji su se pominjali u medijima i što ne znači da su svi oni tražili azil u zemljama Evropske unije.

Iz ovog slijedi da sam i prije mjesec dana iznio tačne podatke da je za prva tri mjeseca ove godine oko 500 lica tražilo azil u zemljama Evropske unije. Ako uzmemo u obzir uporedne podatke sa zemljama u okruženju, u prva četiri mjeseca 2015. godine prema zemljama Evropske unije sa Kosova je bilo preko 56.000 zahtjeva za azil, iz Albanije preko 13.000 zahtjeva, iz Srbije 12.000 zahtjeva, iz Makedonije oko 4.000 i Bosne i Hercegovine preko 3.000 zahtjeva. Sve ovo ukazuje da podaci koji su u prethodnom periodu određene nevladine organizacije i pojedinci iznijeli u javnost ne odgovaraju stvarnom stanju i da su oni znatno manji u odnosu na te podatke, kao i u odnosu na zemlje u regionu.

Poslaniče Pavloviću, Vlada Crne Gore je u periodu 2010-2014. godina uložila oko 350 miliona eura u sjeverni region Crne Gore. Planirani kapitalni budžet za prošlu 2014. godinu iznosio je oko 92 miliona eura, što je predstavljalo učešće više od 40% u odnosu na prethodnu 2013. godinu, a najveći njegov dio bio je usmjeren za projekte u sjevernom regionu. Za realizaciju razvojnih projekata i aktivnosti u sjevernom regionu u 2015. godini planirano je ukupno ulaganje oko 350 miliona eura. Nastaviće se realizacija programa podrške kroz aktivnosti Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore koji je za 2015. godinu obezbijedio više od 80 miliona eura, sredstva za plasman pod veoma povoljnim kreditnim uslovima. Za projekte koji se realizuju u opštinama na sjeveru Crne Gore i manje razvijenim opštinama ta stopa iznosi 2% na godišnjem nivou. Ukupna sredstva iz Egalizacionog fonda za 2015. godinu iznose 24 miliona eura. Od toga je oko 15 miliona eura za sjeverni region, što je oko 62% tih sredstava. Vlada Crne Gore je odobrila reprogram poreskog duga lokalnim samoupravama po osnovu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih, da je predloženo da se taj poreski dug u iznosu od oko 90 miliona eura reprogramira na period od 20 godina. Takođe je Vlada omogućila refinansiranje duga i neizmirenih obaveza lokalnih samouprava koji iznosi više od 170 miliona eura, u saradnji sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore. Sigurno da su očekivanja svih nas, a prvenstveno građana iz sjevernog regiona i manje razvijenih opština bila veća, ali je pitanje da li su i ona realna.

Poslaniče Pavloviću, reći ću vam da se ne osjećam odgovornim za navodni egzodus koji pominjete nego sasvim suprotno. Napominjem da smo mi iz Bošnjačke stranke na vrijeme upozorili na neravnomjerni regionalni razvoj i njegovo rješavanje i da smo od samog osnivanja Bošnjačke stranke u svom programu imali ravnomjeran regionalni razvoj i da smo prvi otvorili ovo pitanje u Crnoj Gori. Danas, bogu hvala, mnogi pričaju o regionalnom

[Type text]

razvoju, svakako Vlada i državne institucije, kao i političke partije, nevladin sektor, mediji i pojedinci, a što nas raduje, očekujemo da će se ovo pitanje mnogo brže rešavati nego što je bilo ranije. Smatram da ćemo nastaviti sa politikom ubrzanog regionalnog razvoja. Ovo je prilika da pozovem sve nadležne institucije koje u svom opisu imaju regionalni razvoj da se uključe u rešavanje ovog problema i da do kraja ove godine, kao i za sledeću godinu na poseban način tretiramo pitanje regionalnog razvoja i podržimo sve razvojne projekte koje opštine sa sjevera planiraju za ovu i narednu godinu kako bi se otvorila nova radna mjesta i svakako spriječilo iseljavanje iz sjevera i iz Crne Gore.

Znam da je danas izazovno i dobro živjeti u nekoj od država Evropske unije, ali prema našim saznanjima u ovim okolnostima je sve teže doći do zaposlenja u nekoj od tih država. Apelujem na građane da se ne osvrću na naše iseljenike koji su otišli prije 20-ak i više godina i koji su svojim radom stekli bogatstvo i ogroman kapital, da je danas to mnogo teže ostvariti čak i za duži vremenski period. Na kraju, pozivam sve građane koji namjeravaju da u narednom periodu idu i traže azil od zapadno evropskih država da to ne rade. Vidim da ste dobro informisani, sutra je Frankfurt, ako bog da, samo prolazna stanica, a idemo u obilazak naših azilanata. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, poslaniče Pavloviću.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Da bih imao ikakvu nadu da od vas mogu dobiti iskren odgovor, na sve ovo što ste ispričali, ovu bajku koju ste ispričali o procvatu sjevera, o ogromnim milionima, stotinama miliona koji su uloženi gore, pitao bih vas jednostavno ljudsko pitanje - da li vi stvarno vjerujete u te podatke? Vjerujete li vi u to što ste sada ovdje ispričali pred licem crnogorske javnosti? Gospodine Husoviću, četvrtine Rožaja nema, odselila se. To su pouzdani podaci, gospodine Husoviću, na bazi jedinih relevantnih pokazatelja koje u ovom trenutku imamo. Jer, vaši aktivisti koje ste sada propitali po mjesnim zajednicama da sondiraju i da vide koliko je to ljudi otišlo, vaši aktivisti nijesu pratili taj proces, naši aktivisti su pratili, naši čelni ljudi su pratili, naši, Pokreta za promjene. Moji prijatelji, gospodin Balota, gospodin Kalač, gospodin Klimenta, gospodin Murić, naši aktivisti su ispratili svaki autobus iz Rožaja, ali kao što znate, jedan značajan broj Rožajaca putuje prema Njemačkoj i Zapadnoj Evropi, putuje i preko Novog Pazara i teško je sve to ispratiti. Za svako lice koje želi da ode u Evropsku uniju neophodno je i nužno je da posjeduje kratkotrajno životno osiguranje bez kojeg se ne može putovati u zemlje Evropske unije. Eto, to je nama bio jedan od osnova za procjenu broja ljudi koji su otišli. Samo jedna agencija, gospodine Husoviću, iz Rožaja je izdala 7.000, ne 560, 630, 570, 820 nego 7.000 takvih osiguranja. Vi znate da u Rožajama ima nekoliko agencija koje to prodaju. Od nove godine do danas 7.000, gospodine Husoviću. Izađete petkom sada u Rožaje. Izađite ako imate petlju među te ljude. Izađite u Rožaje. Na današnji dan nemate ljudi petkom u Rožajama koliko ih je nekad bilo utorkom.

Nemojte to da pričate, nije to u redu prema tim ljudima. Uostalom, ako ne vjerujete u ove naše podatke, a naša je procjena 4.000 do 6.000 ljudi je iselilo od nove godine do danas iz Rožaja, ako ne vjerujete pitajte ove ambasade, ove ambasadore i ambasadorke koji su

[Type text]

obilazili Rožaje, pitajte njih ili, precizan da budem, nemate što da ih pitate, oni kada pitaju gore u Rožajama vaše ljude, onda im vaši ljudi kažu tačan podatak. Oko 5.000, to je vaša procjena koju njima kažete. Ovdje nama govorite neistinu u crnogorskom Parlamentu pred licem crnogorske javnosti. Nije to u redu, gospodine Husoviću. Kako Vlada u kojoj sjedite reaguje na to? Tjera ljude da na plantažama vezuju lozu honorarno.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Upotrijebili ste riječ koja je Poslovníkom označena kao neprimjerena za ovaj parlament - "neistina". Morate imati dokaz za to.

KOČA PAVLOVIĆ:

Ne znam da je Poslovníkom, ja da znam nije.

Gospodine Husoviću, tjerate da na Plantažama ljudi vezuju lozu, dva mjeseca honorarno za desetak eura na dan. Je li to alternativa koju nudite svojim sunarodnicima, gospodine Husoviću? Sramota je to, ali ne alternativa.

Gospodine Husoviću, Vlada u kojoj sjedite očito ne brine za ovo iseljavanje. Očito. Njoj ne trebaju Bošnjaci, njoj trebaju bošnjački glasovi. Zato nju ne pogađa ovaj egzodus vaših sunarodnika. Ja vas pitam, gospodine Husoviću, da li vas to brine i razočaran sam ovim vašim odgovorom. Ovo masovno iseljavanje čitavih porodica kojima ste vi obećali bolji regionalni razvoj, ne ja. U čije ime sjedite u Vladi, ne sjedim ja.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Pavloviću. A, dopunsko pitanje. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Gospodine Husoviću,

Šta ćete vi lično i vaša partija uraditi da to spriječite, ovo što se sada dešava? Pitam vas, a znam odgovor - nećete uraditi ništa. Znam da nećete uraditi ništa, gospodine Husoviću i ostaćete u Vladi, do poslednjega Bošnjaka u Rožajama vi ćete ostati u Vladi.

Gospodine Husoviću, koji je to viši cilj zbog čega ne bi rušili Vladu koja iseli ovaj vaš narod sa sjevera, zbog NATO-a možda? Izvinite, stvarno dopunsko pitanje.

Gospodine Husoviću, moj vam je savjet, podnesite ostavku, došli ste do kraja. I samo da vas pitam. Ja sam, kao što znate, prije 14 dana inicirao kontrolno saslušanje na Odboru na kojem smo i kolega Mustafić i ja članovi, i znate li šta se desilo? Danas sam dobio odgovor da neće biti kontrolnog saslušanja, jer parlamentarna većina ne želi da razgovara o tom problemu, a vi ste trebali da dođete do tog kontrolnog saslušanja. Zašto bježite od tog kontrolnog saslušanja, gospodine Husoviću?

Poštovane građanke i građani Crne Gore, poštovani Rožajci i vi koji ste pobjegli od ove politike, vi koji ste glasali nogama u zadnja tri-četiri mjeseca, dođite u septembru da ovu državu otmemo iz ovih riku. Dođite da je zajedno otmemo, jer to je naša zajednička država. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam. Kršite proceduru u Parlamentu, ali dobro, postavili ste dodatno pitanje. Izvolite odgovor na dodatno pitanje. Tri minuta odgovor na dodatno pitanje. Koliko je i predviđeno Poslovníkom, pogledajte u Poslovníku, pogledaćemo odmah, kako da ne. Izvolite.

RAFET HUSOVIĆ:

Poslaniče Pavloviću,

Rekli ste jednu grubu neistinu, da sam ja rekao predstavnicima raznih ambasada da je iz Rožaja iselilo 5.000, a to je druga priča, i rekli ste još jednu neistinu. Nijesu partijski činovnici obilazili teren nego su ovo zvanični podaci Skupštine opštine Rožaja. I reći ću vam još nešto. Zaista, sve ove osobe koje ste vi pomenuli, vi to dobro znate, građani, nemaju povjerenja u te osobe i nemaju povjerenja u te podatke i nemaju povjerenja u podatke koje ste vi sad iznijeli ovdje. Koja je to agencija koja je izdala 7.000 osiguranja za građane iz Rožaja? Tražim da saopštite agenciju, vjerovatno je agencija mogla da izda razna osiguranja i iz drugog dijela Sandžaka i iz drugih opština.

Ono što zasigurno mogu reći jeste da sam ja još uvijek dobrodošao među svoje građane, da oni znaju da cijene koliko Bošnjacka stranka radi za dobrobit svih Bošnjaka, svih manjinskih naroda i za dobrobit Crne Gore. Kako ste vi rekli, veoma važno pitanje učlanjenja Crne Gore u NATO i zaista trend rasta Bošnjacke stranke pokazuje sasvim suprotno od onoga što vi danas ovdje pričate. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam. Dakle, provjerili smo dodatno pitanje, a vaše postavljeno je samo minut. Iskoristili ste sva moguća prava koja dozvoljava Poslovník, čak i više od toga, jer ste komentar imali koji je trajao pet minuta, a predviđen je tri minuta. Ja vrlo vodim računa o proceduri, gospodine Pavloviću, da se razjasnimo, vrlo vodim računa o proceduri i ne uskraćujem nikada nijednog poslanika ni za šta.

Izvolite minut, možete se mene obratiti, ali meni samo.

KOČA PAVLOVIĆ.

Gospodine,

U odgovoru na moje dopunsko pitanje šef vaše stranke je uvrijedio, ja ne znam da li ste čuli, vi ste bili zanešeni rasvjetljavanjem poslovníčkih obaveza. On je uvrijedio neke ljude, naše čelnike gore, čelnike Pokreta za promjene u Rožajama. Uvrijedio je ljude koji se brinu o ovome problemu i bave se tim problemom i pokušavaju da pomognu, a on koji odgovara na taj problem na način što nastavlja da sjedi u ovoj izdajničkoj Vladi, on ima veliko povjerenje, a ovi ljudi nemaju povjerenja, to je sramota. Sramota. Nemojte više u našem prisustvu, u ovom parlamentu nemojte tako da govorite o ljudima koji nijesu ovdje, nego pođite u Rožaje pa njima to kažite, gospodine Husoviću. Njima to kažite.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ovo nije ulica, kolega Pavloviću. Uzeću vam riječ, kolega Pavloviću. Kolega Pavloviću, uzeću vam riječ. Opominjem vas, kolega Pavloviću. Kolega Pavloviću, opominjem vas.

KOČA PAVLOVIĆ:

Ako imate petlju, njima to kažite. Nemojte iza leđa da govorite o ljudima koji nisu ovdje. Svi gore znaju koliko se vama vjeruje, poslije ovoga svega koliko vam se vjeruje.

PREDSJEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Dajem pauzu.

-Pauza-

PREDSJEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolege, kolega Radosav Nišavić će postaviti sledeće pitanje, a neka se pripremi poslanik Bojović. Izvolite, kolega Nišaviću.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ministre, vruća tema, još jedno pitanje. Znači, ovih dana aktuelna tema, aktuelni problem iseljavanja ljudi sa sjevera Crne Gore u zemlje Evropske unije, posebno u Njemačku.

Po podacima nevladinih organizacija, prije svega Euro Monstat, sjever je od početka godine napustilo između 4.000 i 4.600 građana Bljelog Polja, Rožaja i sjevernih opština. Do 25 aprila zemlju je napustilo 3.500 građana, dok je taj broj u zadnjem mjesecu porastao još za 1.100 građana. Nema podataka da se ko obratio, ili su to sporadični slučajevi koji su, po medijima i zvaničnicima, za javnost anonimni. Najčešće idu u Njemačku, u gradove Hanover, ... i Braunšvajg, traže azil ili se na neki drugi način bore da tamo ostanu. Idu porodično, ispisuju djecu iz škola, pa je, recimo, 133 djece iz Rožaja do 21.05.2015.godine ispisano iz škole.

Mnogi od nas su očivici tog dešavanja, jer nam odlaze komšije, poznanici, prijatelji. Desi se dana kada sa stanice iz Bljelog Polja, u ranim jutarnjim satima ode i po nekoliko autobusa put Rožaja, Novog Pazara i dalje prema Evropi. Takođe i kombijima i malim autima. Otuda dolaze informacije da su smješteni u azilantska prihvatilišta, kontejnere i šatore, a Vlada preko svojih zvaničnika pokušava da zataška cijelu situaciju govoreći da se radi o turističkim turama, o posjeti svojim u inostranstvu, kako je ovo izmišljena situacija na kojoj pojedinci hoće da politički profitiraju. I sam premijer juče je u odgovoru na postavljeno pitanje na premijerskom satu rekao da je ovaj problem prekomjerno ispolitizovan i da u manjem obimu on traje godinama. I Vi potpredsjedniče Vlade kažete da je sjever od Nove godine do danas napustilo, to ste izjavili prije neki dan na televizijskoj emisiji, oko 500 građana, a da to nije neki problem i da to tek treba pratiti.

Kako to, poštovani građani Bijelog Polja i drugih gradova sa sjevera, niko od vladinih zvaničnika ne vidi ovaj problem, pa čak ni granična policija ne primjećuje da ima povećan broj izlazaka iz zemlje od uobičajenog? Pa kome vjerovati, poštovani građani, sopstvenim očima ili Vladi Crne Gore? Stoga sam i postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Zašto Vlada Crne Gore ne želi da vidi ili minimizira problem iseljavanja građana sa sjevera Crne Gore u zemlje Evropske unije? Odgovor sam tražio i u pisanoj formi, ali ga nijesam dobio.

[Type text]

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, potpredsjedniče.

RAFET HUSOVIĆ:

Poštovani poslaniče Nišaviću,

Vlada Crne Gore i njene institucije zadužene za ova pitanja svakako prate dešavanja vezano za aktuelno iseljavanje stanovništva sa sjevera. Kao što vam je poznato, imamo podatke određenih nevladinih organizacija, koje ste i vi saopštili, za koje smatramo da nijesu adekvatni i koji uz podršku određenih medija stvaraju pravu konfuziju u javnosti i, složićete se sa mnom, ne mogu biti relevantni za realnu spoznaju tog problema.

Većina zemalja u razvoju se suočava sa sličnim problemom emigracije prema razvijenim zemljama ili unutrašnje migracije iz manje razvijenih područja prema razvijenim urbanim centrima unutar države. Prema podacima koje ja imam, a oni su zvanični podaci, nijesu podaci Vlade, niti NVO, niti pojedinaca, to su podaci koji su dobijeni od Eurostata i oni se mogu provjeriti i pozivam i vas da provjerite ove podatke i sve one koji ne vjeruju u njih. U prva četiri mjeseca 2014. godine je bilo 550 novih zahtjeva lica iz Crne Gore, dok je u istom periodu ove godine 850 novih aplikacija za azil u državama Evropske unije uključujući prva četiri mjeseca. Oko 500 je podatak za prva tri mjeseca koji sam saopštio prije nekih mjesec dana. Ovi podaci ukazuju da imamo određeni rast zahtjeva za azil i ovo iziskuje dodatnu pažnju svih institucija koje su nadležne za ovo pitanje.

Iseljavanje stanovništva sa sjevera je problem sa kojim se suočavamo već nekoliko decenija. Radi ublažavanja negativnog demografskog trenda i ubrzanijem razvoju sjevera, Vlada Crne Gore realizuje mjere ekonomske razvojne politike u sjevernom regionu i već godinama nastoji pronaći adekvatna rješenja za smanjenje regionalnih razlika. Znači, u periodu kada je na nivou države ostvarivan minimalan pozitivan ekonomski rast nije realno očekivati da dođe do većih efekata u sprovođenju politike ravnomjernog regionalnog razvoja. Međutim, ipak su urađeni određeni pozitivni pomaci koji se odlikuju i ogledaju u sljedećem:

Usvojena je strategija regionalnog razvoja 2010-2014, strategija 2014-2020 od strane Vlade Crne Gore. Značajno je unaprijeđena osnovna i poslovna infrastruktura, porast broja preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća, nastavak trenda poboljšanja obrazovne strukture stanovništva, a takođe povećan je i broj poljoprivrednih domaćinstava. Tokom 2015. godine, da ponovim još jednom, u razvojne projekte na sjeveru biće uloženo oko 350 miliona eura. Najveći dio ovih ulaganja će se odnositi na ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu gdje će biti uloženo skoro 230 miliona, prije svega za početak izgradnje prve dionice auto-puta. Ova ulaganja će sjeveru donijeti nove investicije, nova radna mjesta, povećanje proizvodnje u poljoprivredi i energetici itd.

Sve ovo što sam rekao nije dovoljno i svjesni smo da je potrebno preduzimati dodatne napore u procesu smanjenja daljeg iseljavanja stanovništva sa sjevera. Na kraju još jednom pozivam sve građane koji namjeravaju da u narednom periodu idu i traže azil u nekoj od zapadnoevropskih država da to ne čine. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite komentar, kolega Nišaviću.

[Type text]

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Gospodine ministre, da svi ovi građani koji napuštaju sjever ne idu u zemlje Zapadne Evrope isključivo tražeći azil, znajući da ne mogu svi da dobiju azil, nego ovdje ste saopštili brojke, samo 550 zahtjeva za azil, odnosno 850 zahtjeva za azil. Postoji mnogo više građana koji na drugi način pokušavaju da nađu zaposlenje i boravak u zemljama Evropske unije.

Poštovani građani, Vlada ne želi da vidi i da prizna početak dešavanja njihovog dugogodišnjeg vladanja, poraz njenih izbornih obećanja tipa da živimo bolje. Moralo je negdje da popusti. Ljudi su dobili od obećanog boljeg života jad, bijedu i siromaštvo. Vlada se tako ponaša, poštovani građani, jer ne želi da prizna rezultate politike prema nerazvijenom sjeveru koga je ona takvim učinila. Nije li to odraz regionalne državne pomoći koji se godinama kreće u jednocifrenim procentima, recimo za 2013. godinu 1,8%? Nije li to odraz politike zapošljavanja, otvaranja novih radnih mjesta, podsticajnih mjera u poljoprivredi, praznih obećanja i ignorisanja sjevera? Vlada ne želi da vidi ovaj problem što je ovo odraz vođenja takve politike gdje su socijalna davanja imala prednost nad forsiranjem rada i zapošljavanja. I konačno, Vladi sve više ponestaje novca za kupovinu socijalnog mira, a shodno tome i kupovinu podrške za njihovo vladanje, a siromaštvo raste na sjeveru. Na sjeveru 40% ljudi živi na granici siromaštva. Zašto Vlada ćuti i minimizira ovaj problem? Zato što su svjesni da ni nadahnuti i ubjedljiviji politički govori ne mogu nahraniti više ljude sa sjevera koji su prinuđeni da parče hljeba za njih i njihove porodice traže negdje drugo. Dugogodišnja pogrešna i neodgovorna politika ove vlade dovela je građane sjevera u ovakvo stanje, da su prinuđeni da napuštaju svoje domove, svoja imanja i da idu u neizvjesnost, a svi smo svjedoci i svjesni činjenice da će trebati mnogo i mnogo vremena i novca da se to stanje popravi. Zato Vlada ćuti, poštovani građani, jer vidi porazne rezultate svoje politike i nema snage da ih prizna. Ova vlada nema kapaciteta da prizna ni male, a kamoli ovolike sistemske promašaje.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Pitanje koje će postaviti poslanik Bojović. Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Moje pitanje gospodinu Rafetu Husoviću glasi:

Da li vam je kao potpredsjedniku Vlade zaduženom za regionalni razvoj poznato da je u nekom od Vladinih resora ikada rađena analiza i da li je ustanovljeno zbog čega se od referendumu održanog 2006. godine, podvlačim, od referendumu 2006., građani masovno odseljavaju iz Crne Gore i posebno sa područja sjevera? Šta ste u predhodnom periodu preduzeli da se ovo odseljavanje zaustavi i da li će neko od nadležnih u Vladi snositi odgovornost zbog toga što je ova pojava posljednjih godina poprimila oblik egzodusa? Da li će Vlada Crne Gore omogućiti građanima koji pripadaju korpusu političkih protivnika ove vlasti i koji su u najvećem broju srpske nacionalnosti da dobiju obrazloženu potvrdu od Agencije za nacionalnu bezbjednost i drugih državnih organa, da zbog svog političkog opredjeljenja i nacionalne pripadnosti ne mogu da ostvare pravo na zaposlenje i druga

[Type text]

osnovna prava u Crnoj Gori, kako bi im se olakšalo dobijanje političkog ili ekonomskog azila i odlazak u neku od stranih država gdje bi mogli takva prava da ostvare?

Dakle, kao poslanik Demokratske narodne partije i Demokratskog fronta ovo pitanje sam postavio ne da bih propagirao i zagovarao iseljavanje stanovništva iz Crne Gore, posebno ne pripadnika mog srpskog naroda, već je ovo pitanje postavljeno da bi se reagovalo na brutalnu diskriminaciju koju ova vlast sprovodi prema onima koji su 2006. godine glasali za očuvanje države Srbije i Crne Gore. Dakle, ne za ukidanje crnogorske državnosti, već za očuvanje državne zajednice.

Dakle, reagujem na brutalnu diskriminaciju prema onima koji su ostali dosledni protivnici ove vlasti, a koji su danas i protivnici u najvećoj mjeri NATO integracija i koji su, ponavljam, u najvećoj većini srpske nacionalnosti. Dakle, postoji više desetina hiljada građana ove države koji jednostavno ne žele da prelome u mozgu, ne žele da se odreknu svog identiteta, ne žele da podrže ovakvu vlast. Upravo zbog toga oni se nalaze u statusu zarobljenika u ovoj državi, jer s jedne strane ne mogu da ostvare osnovna prava kao što je pravo na zaposlenje, na normalno i održivo zaposlenje, a s druge strane ne mogu ni da odu iz ove države niti da dobiju azil u nekoj od drugih država. Dakle, nema dana a da ne sretnem, posebno na sjeveru Crne Gore, posebno među mlađom generacijom, čovjeka koji ne govori da se priprema ili da planira da ode u neku drugu državu jer vidi da ovdje ne može da ostvari osnovna prava i elementarnu egzistenciju.

Dakle, ako je referendumski ishod 2006. toliko dobro donio Crnoj Gori kako to da se građani od 2006. na ovamo masovno iseljavaju? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, potpredsjedniče.

RAFET HUSOVIĆ:

Poštovani poslaniče Bojoviću,

Migracija stanovništva prema inostranstvu i unutrašnja migracija naročito iz sjevernog regiona su karakteristične već duži niz godina, odnosno i mnogo prije 2006. godine. Naravno, od obnove nezavisnosti Crne Gore, a sve zbog naglog rasta, ekonomskog razvoja središnjeg i južnog dijela Crne Gore imali smo uglavnom migracije unutar Crne Gore. Od kraja 2009. godine kada je Crna Gora dobila mjesto na bijeloj Šengen listi, građani Crne Gore su dobili mogućnost da bez viza slobodno putuju u države Zapadne Evrope. To je sve imalo za posledicu da smo imali povećan broj naših građana koji su koristili te pogodnosti i koji su na određeni vremenski period odlazili iz Crne Gore. Takođe i većina država u regionu suočava se sa sličnim problemima migracije prema razvijenim zemljama ili unutrašnjim migracijama iz manje razvijenih područja prema razvijenim centrima i unutar države.

Kao što sam u prethodnim odgovorima na slično pitanje kazao, smanjenje ili potpuno zaustavljanje ove pojave se ne može ostvariti u kratkom roku. Za praćenje migracije stanovništva, kao što znate, zadužen je državni Zavod za statistiku, odnosno Monstat i prema zvaničnim podacima koje objavljuje imamo da je negativan migracioni saldo kao razlika između broja doseljenih i broja odseljenih lica u sjevernom regionu značajno smanjen. Znači, imamo blagi trend smanjenja negativnog migracionog salda sjevernog regiona kada je riječ o unutrašnjim migracijama. Jasno je da ovi trendovi nijesu na zadovoljavajućem nivou,

[Type text]

ali i pored dosadašnje aktivnosti Vlada Crne Gore će preduzeti dodatne napore radi smanjenja daljeg iseljavanja građana sa sjevera. U tom smislu pored svega onoga što sam rekao ulaganja koja sam pominjao u predhodnim odgovorima i koja se odnosila na saobraćajnu infrastrukturu koja će iznositi oko 230 miliona eura, Vlada Crne Gore planira u oblasti zaštite životne sredine i komunalne infrastrukture u sjevernom regionu ulaganja od blizu 18 miliona eura. U oblasti energetike planiraju se ulaganja privatnih investitora prije svega u izgradnju malih hidroelektrana od najmanje 11 miliona eura. U razvoj turizma i valorizaciju kulturne baštine na sjeveru takođe su planirana značajna ulaganja u iznosu od 9,8 miliona eura. Za unapređenje obrazovne zdravstvene, socijalne, administrativne i sportske infrastrukture sjevernog regiona u 2015. godini planirana su ulaganja u vrijednosti od 7,9 miliona eura. Takođe, nastaviće se realizacija programa podrške razvoja malih i srednjih preduzeća kroz aktivnosti Investiciono razvojnog fonada Crne Gore koji je za 2015. godinu obezbijedio više od 80 miliona eura sredstava za plasman.

Vlada Crne Gore je donijela Uredbu o podsticaju direktnih investicija na osnovu kojih će se dodijeliti finansijski podsticaj investitorima za otvaranje novih radnih mjesta na sjeveru. Za ovu namjenu budžetom za 2015. godinu planiran je jedan milion eura. Visina sredstava za podsticanje investicija koja mogu biti dodijeljena na osnovu kriterijuma za dodjelu sredstava za podsticanje investitora su od 3 do 10 hiljada eura.

Poslaniče Bojoviću, ja sam siguran da Agencija za nacionalnu bezbjednost niti bilo koja državna institucija ne podstiču iseljavanje stanovništva sa ovih prostora i da ne daju nikakve potvrde u tom smislu i zbog toga vam upućujem da se direktno obratite Agenciji za nacionalnu bezbjednost za ove podatke. Ako imate neka druga saznanja volio bih da ih zajedno podijelite sa nama. Reći ću o podacima o kojima danas govorim, to su zvanični podaci Eurostata za osobe koje su zatražile azil. Za osobe koje putuju kao turisti u zemlje Zapadne Evrope nemamo tačne podatke. Granična policija negdje je saopštila da je u prvom kvartalu, odnosno za prva tri mjeseca ove godine na graničnim prelazima izašlo nešto oko 6.700 građana, a da se vratilo 6.100, znači nekih 600 lica ili građana se nije vratilo ili se vratio neko ko je otišao i prije određenog roka.

Pominjete diskriminaciju, pominjete referendum i često pominjete, kako vi kažete, svoj srpski narod. Reći ću vam da i kada je u pitanju Agencija za nacionalnu bezbjednost svakako i određene bezbjedonosne strukture, narod kojem ja pripadam je Bošnjački narod a svakako i manjinski narodi i te kako imaju prava i mislim mnogo više od vas da budu nezadovoljni sa trenutnom zastupljenošću u svim bezbjedonosnim strukturama, ali smo svjedoci, svjesni da se preko noći ništa ne rješava. Mi smo zaista i kao stranka i kao pojedinci zainteresovani da jako dobru saradnju nastavimo unutar Crne Gore, da je promoviramo kao multietničku, multivjersku i zaista ne bi trebali da se vraćamo u neke periode a smatram da su iza nas. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, poslaniče Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Najdiskriminisanija kategorija građana u ovoj državi su protivnici ove vlasti, a većina u tom korupusu protivnika ove vlasti jesu Srbi. Kad je u pitanju diskriminacija na koju se vi

[Type text]

pozivate i koju navodno osjećate, nemojte, molim vas, to vi da radite. Kad je u pitanje Bošnjačka stranka, tu se ne radi o diskriminaciji, tu se radi o nezasitosti, nezasitosti.

Idemo dalje, dakle vi ste izvrnuli ono što sam ja rekao. Ja nijesam rekao da Agencija izdaje te potvrde, nego sam rekao da ako su već ljudi koji pripadaju korpusu protivnika ove vlasti, koji se protive NATO integracijama, koji su dominantno srpske nacionalnosti, žigosani, etiketirani i ako su zarobljenici jedne situacije u kojoj su brutalno diskriminirani, zašto im Agencija za nacionalnu bezbjednost bar ne omogući i izda im potvrdu da oni nikad ne mogu ostvariti, dok je ova vlast, osnovna prava u ovoj državi kako bi mogli da traže politički azil i odu u neku od država. Rakao sam vam, dana nema da u svojim Pljevljima ili u drugim sredinama širom Crne Gore, ne samo na sjeveru, ne saznam da neko od mladih ljudi pokušava na sve načine da dođe do toga da ode iz ove države, da ode u neku drugu državu. Znate zbog čega se to desilo? Zbog toga što 2006. godine nije obnovljena državnost Crne Gore, već je uspostavljena privatna država Crna Gora. E, zbog toga se to dešava.

Dobro znamo da je Agencija za nacionalnu bezbjednost jedna od ključnih poluga ove vlasti. ANB bez obzira što je to njena nadležnost po zakonu, nikada nije spriječila nijedan poduhvat pljačke države, nijedan slučaj visoke korupcije koji je oštetio više miliona državu, ali je zato poznato da ANB ima evidenciju da prati političke neistomišljenike. Ako već ANB daje mišljenje kada neko treba da dobije državljanstvo, ako ANB daje mišljenje kada neko treba da dobije privremeni boravak, ako je već na osnovu procjene ANB-a, MUP protjerao sveštenika Velibora Džomića, zbog čega onda Agencija za nacionalnu bezbjednost ne bi izdala potvrdu kojom potvrđuje da je jedan narod i jedan korpus stanovnika u ovoj državi brutalno diskriminisan kako bi mogao da traži azil i da ode u neku od država? Molim vas, deset sekundi, svima ste to dozvolili. Dakle, gospodine Husoviću, podatak koji ste vi iznijeli o tome koliko građana u Crnoj Gori je tražilo azil, apsolutno nije mjerodavan u kontekstu ove rasprave. Mjerodavno je to koliko njih namjerava da ide iz ove države. To vi istraživanje uradite, pa ćete se suočiti sa nevjerovatnim podacima.

Rekli ste da posle referendumu neće biti pobijeđenih i poraženih, umjesto toga ispostavilo se da je ubjedljiva većina građana i ponižena i poražena, jedino se ovo isplatilo jednoj uskoj grupi ljudi u vrhu same vlasti i licima koja su neposredno i najčešće rodbinski povezani sa njima.

Vi, gospodine Husoviću, kao potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj treba da shvatite da sjever nekakve koristi nema od vas kao potpredsjednika Vlade zaduženog za regionalni razvoj. Vi se isključivo bavite jačanjem vaše partijske infrastrukture i zapošljavanja vaših partijskih aktivista. Ova vlast se održava na diskriminaciji, ova vlast se održava na planskom siromašenju građana i zbog toga ona naravno da ne može stvoriti ambijent u kome bi se građani zadržavali u ovoj državi a ne namjeravali da odu. Hvala.

PREDSJEDAVALAĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Bojoviću.

Zahvaljujem i potpredsjedniku Vlade Rafetu Husoviću za učešće u današnjem radu.

Sada prelazimo na pitanja koja su namijenjena magistru Predragu Boškoviću, ministru prosvjete.

Proceduralno, izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

... zašto se obraćam proceduralno, ali evo upućujem Vama.

Na prošloj sjednici sam dobila obećanje i od ovog ministra, iako sam pitanje sa prošle sjednice postavila još 23.07.2014. godine, pa nijesam dobila odgovor, pa sam ga ponovila imajući u vidu da smo dobili novog ministra prosvjete 25.03.2015. godine i dobila javno obećanje, znači pridružila ste se i ministru Stijepoviću i direktorici Direktorata za visoko obrazovanje i rektorki Radmili Vojvodić koji su svi javno obećali da će dostaviti odgovor na moje pitanje, a tiče se sudskih sporova koje je vodio Univerzitet Crne Gore, izgubljenih, i nijesam dobila odgovor a dužni su bili, odnosno Vlada je dužna po Poslovniku Skupštine da nam dostavi odgovor do početka ove sjednice.

Ja tražim od vas, predsjedavajući, da zaštitite, a tražila sam i od predsjednika Skupštine u pisanoj formi, da zaštitite nas poslanike od jednog ignorantskog odnosa Vlade prema nama, jer mi smo ovdje ti koji u stvari biramo Vladu i glasamo za ministre i imamo tu kontrolnu funkciju nad Vladom, a oni se ponašaju kao da kontrolišu nas i ignorišu naša pitanja. Ja nijesam tražila ništa što je privatno, nego nešto što je javni interes i iz tog razloga tražim da se to uradi.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, razumio sam vašu intervenciju proceduralnu.

Zahvaljujem se, a imate svoje predstavnike u Kolegijumu pa možete delegirati i ka Kolegijumu.

Prelazimo na pitanja. Dinamika je sledeća: do 18 sati imamo obezbijeđen televizijski prenos što znači da ćemo do tada raditi i odgovoriti koliko možemo odgovoriti, odnosno postaviti ono što možemo, a naravno u skladu sa tim se i ravnati i dogovarati o dinamici rada narednih dana.

Izvolite, poslanice Gegaj, vi ćete postaviti prvo pitanje ministru prosvjete Predragu Boškoviću.

Izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Uvaženi ministre Boškoviću, dame i gospodo poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Moje pitanje glasi:

Kad će početi igradnja dječijeg vrtića u Gradskoj opštini Tuzi?

Obrazloženje: Kao predškolsko obrazovanje decenijama u Tuzima postoji ustanova koja u sklopu Javne ustanove vrtića Podgorice ima ulogu edukativnog i vaspitnog karaktera uzrasta od 3 do 6 godina. Zbog nedostatka prostorija za vrtić, izgradnjom nove moderne škole, osnovne škole, uzrast predškolskog obrazovanja u Tuzima je smješten u prostorijama Osnovne škole "Mahmut Lekić" iako prostorija u kojoj borave djeca predškolskog uzrasta nije namijenjena za vrtić jer ne posjeduje sve elemente koji su neophodni za predškolsku djecu. Radi se o prostoru i o lokaciji koja u dobroj mjeri ispunjava potrebni standard. Naravno da je postojalo interesovanje Ministarstva prosvjete i posebno moram ovdje da ističem bivšeg ministra Slavoljuba Stijepovića, da djeca do izgradnje lokacije za vrtić budu smještena u udobnoj prostoriji kao što je slučaj sa lokacijom u zgradi Osnovne škole "Mahmut Lekić".

Takođe da naglasim, kako sam i obaviješten od strane rukovodstva ove škole, da škola snosi i sve troškove električne energije, vode i grijanja za ovu djecu. Isto tako je važno naglasiti da na području naše opštine zbog nedostatka dječijeg vrtića jedan broj djece svoje predškolske dane provode u Duhovnom centru "Majka Tereza" u Sukuruću koji posjeduje najsavremenije uslove, međutim za to treba izdvajati određena finansijska sredstva. Ipak vjerujemo da će Ministarstvo prosvjete što je prije moguće početi sa realizacijom ove po meni i po građanima Malesije veoma značajne investicije. Toliko od mene.

PREDSJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre Boškoviću.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, poštovani gospodine Gegaj,

Kao odgovor na vaše pitanje mogu reći da su okvirnim ugovorom o kreditu u visini od 10 miliona eura koji su potpisali Crna Gora i Banka za razvoj Savjeta Evrope 06. januara 2014. godine, obezbijedena sredstva za finansiranje izgradnje sedam predškolskih ustanova i renoviranje dijela postojećih objekata na teritoriji Crne Gore. Projektom je predviđena realizacija aktivnosti u periodu od 1. januara 2014. godine do 31. decembra 2017. godine. U Podgorici je planirana izgradnja četiri objekta i to u naseljima Stari aerodrom, Zagorič, Blok VI, Tuzi i po jedan objekat u Pljevljima, Baru i Ulcinju. Cilj izgradnje vrtića jeste da se u budućem periodu proširi i obuhvat djece koji će biti uključen u proces predškolskog vaspitanja i obrazovanja a što je u skladu sa kampanjom "Svi u vrtić" koju Ministarstvo prosvjete realizuje sa UNICEF-om. Lokacija na kojoj će se graditi vrtić u Tuzima se nalazi u neposrednoj blizini Javne ustanove Osnovna škola "Mahmut Lekić". Budući objekat vrtića će sadržati prizemlje i sprat ukupne bruto površine od 1.700m² za smještaj 243 djece. Prilikom projektovanja ovog objekta kao i drugih objekata koji će se graditi iz ovog kredita posebno će se voditi računa da se stvori okvir za uvođenje pristupa u kome je dijete u centru pažnje, koje podstiče veće učešće dece u procesu vaspitanja i obrazovanja uz razvoj ličnih karakteristika svakog djeteta.

U cilju realizacije ovog projekta izdati su urbanističko-tehnički uslovi za izradu glavnog projekta. Tender za izradu glavnog projekta će biti raspisan u septembru 2015. godine. Imajući u vidu tendersku proceduru i vrijeme potrebno za izradu očekuje se da će glavni projekat biti završen početkom 2016. godine a raspisivanje tendera za gradnju biće početkom 2016. godine, dok je početak izgradnje ovog objekta vezan završetak tenderskog postupka.

Dakle, ono što treba naglasiti jeste da mi smo zaista pokrenuli i postavili kao jedan od prioriteta unapređenje predškolskog obrazovanja u Crnoj Gori, a s obzirom da smatram da imamo dobre kadrove i što se tiče samih udžbenika i svega ostalog to su svakako manji problemi. Ono što je ključni problem u Crnoj Gori kad je predškolsko obrazovanje u pitanju jeste nedostatak infrastrukture. Ovim projektom, dakle izgradnjom sedam predškolskih ustanova, značajno rješavamo taj nedostatak prostornih kapaciteta, pogotovo u Podgorici. Kao što ste vidjeli četiri su objekta u pitanju, na Starom aerodromu i Zagoriču već ove godine u junu kreće tender za izgradnju objekata. Računamo da do kraja godine će početi izgradnja tih objekata. Sa objektom u Tuzima se malo kasnilo zbog određenih urbanističkih rješenja jer

[Type text]

tamo gdje smo dobili lokaciju od gradske opštine nalazio se put, pa je onda usklađivanje između Ministarstva prosvjete, Direkcije javnih radova i Gradske opštine, odnosno Glavnog grada, dogovoreno je i napokon je nađeno rješenje i sad kreće sva ta procedura i siguran sam da će biti ispoštovan rok od 31.12. 2017. godine.

Trenutno imamo problem sa Opštinom Ulcinj koja nije spremna da ustupi zemljište bez naknade za realizaciju ovog objekta. O ovih šest lokacija imamo potpuno saradnju lokalnih samouprava, samo taj objekat u Ulcinju je upitan, a ako ne bude saradnje sa Opštinom Ulcinj po tom pitanju, razmišljanje je čak da se nekoj drugoj opštini uputi mogućnost za realizaciju tog sedmog projekta. Sedmog, pošto postoji još opština, prije svega Rožaje. Tu smo u saradnji sa T-com, da se gradi jedna predškolska ustanova u Rožajama i zato nije uključena u ovaj plan i projekat. Dakle, imamo pored ovih sedam u planu još nekoliko koje ćemo raditi sa određenim organizacijama koje su spremne da pomognu u realizaciji ovih ustanova. Takođe, naš plan je da već od 2016. godine, izdvajanjem budžeta za predškolsko obrazovanje, podignemo sa 0,38% na 0,50%, a samim tim ćemo pojačati i kampanju koju radimo sa UNICEF-om, da dodjemo do kraja 2017. godine, da tako kažem, da se približimo onom procentu da preko 90% djece u Crnoj Gori bude uključeno u predškolsko obrazovanje i samim tim podignemo kvalitet ukupnog obrazovanja u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Želite li komentar? Kolega, izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Gospodine predsjedniče, zadovoljan sam odgovorom ministra Boškovića, a raduje me informacija koju smo dobili, koju sam dobio a i građani i Gradske opštine Tuzi i građani Podgorice i Crne Gore, da su već obezbijedena sredstva i da se planira, u određenom roku, da budu izgrađeni dječiji vrtići, ne samo u Gradskoj opštini Tuzi nego i u Podgorici i u drugim opštinama u Crnoj Gori.

Samo kratko da kažem da se školstvo na području Malesije mjeri vjekovima. Nakon Drugog svjetskog rata, za vrijeme bivše Jugoslavije, počelo se sa izgradnjom malih osnovnih škola a nedavno, prije osam godina, u Tuzima je izgrađena Osnovna škola "Mahmut Lekić", jedna od najmodernijih osnovnih škola i školskih objekata u Crnoj Gori koja posjeduje potrebne kapacitete razvoja procesa obrazovanja i vaspitanja u Malesiji. Škola je urađena po savremenim standardima i u kojoj osnovno obrazovanje pohađa preko 1000 učenika a srednje obrazovanje preko 600 učenika. Jedna i druga škola sa nastavom na crnogorskom i albanskom jeziku važe kao glavni vaspitno-obrazovni centri Gradske opštine Tuzi. Samim tim veliki broj djece zahtijeva izgradnju vrtića koji nedostaje Tuzima. Cilj nam je, kao i vama, ministre, a i svim građanima Tuzi i Podgorice, da djeca u Gradskoj opštini Tuzi imaju adekvatno vaspitanje i u predškolskom periodu jer se u najranijem uzrastu formira karakter. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Gegaju.

Nadam se da ćete biti u mogućnosti da u direktnom prenosu postavi prvo pitanje. Izvolite. Prvo pitanje.

[Type text]

BRANKA BOŠNJAK:

Moje prvo pitanje ministru glasi:

Molim vas da objasnite javnosti kako je moguće da Miomir Anđić, sa mjesta glavnog prosvjetnog inspektora bude izabran za savjetnika za gimnazije uprkos tome što se radi o kompromitovanoj osobi, nekom ko je pravosnažno krivično osuđivan za krivotvorenje inspeksijskog nadzora.

Ono što ne mogu da oprostim ovoj vlasti jeste kadrovska selekcija i način na koji birate kadrove, posebno u oblasti obrazovanja. Ne mogu da vjerujem da Ministarstvo prosvjete se toliko blamira i ponižava kada vrši odabir nekih kadrova, a podsjetiću na biografiju pomenutog savjetnika. Podsjetiću javnost na događaj u Cetinjskoj gimnaziji kada je Anđić odradio najprljaviju ulogu u sukobu sa učenicima suprotstavljajući se izboru direktora koji je imao podršku učenika a i kolektiva, i on je isključivao učenicima vodu i struju u toku protesta što je nehuman, a usudiću se i reći i nemoralan čin. Takođe, on je jedini koji nije podnio ostavku od svih čelnih ljudi u Ministarstvu prosvjete, već je, uslovno rečeno, preživio i nastavio sa svojim daljim aktivnostima u degradiranju prosvjetne profesije. Anđić je i pravosnažno osuđen za netačno prikazivanje podataka i vršenje pritisaka u toku inspeksijskog nadzora sa 1.000 eura u sudskom postupku kod sudije Ane Vuković, što je sam Anđić priznao u toku suđenja u sporu sa profesorom matematike Kovačević Milanom, koji je on vodio protiv Medicinske škole u Podgorici. Imala sam uvid u taj zapisnik. On je i direktan krivac što je profesor matematike Milan Kovačević iz Medicinske škole u Podgorici ostao bez posla nakon 33 godine radnog staža zbog ostvarivanja nekog ličnog interesa, tj. nezakonitog zapošljavanja svoje snahe u Medicinskoj školi. Samovolju Anđića osporio je Osnovni sud u Podgorici 25. oktobra 2013. godine, Viši sud u Bijelom Polju, 25. juna 2014, Vrhovni sud Crne Gore 3. decembra 2014. godine. U toj samovolji logistiku mu je pružala njegova supruga koja je nezakonito pomoćnica direktora u navedenoj školi. Ta škola može da ima jednog pomoćnika a tamo su dva. I ona koja je zaštićena vrsta.

Ta porodična sprega je zajedno sa potčinjenim direktorom škole Branimirom Kostićem, o kome ćemo u drugom pitanju, uzrokovala i degradaciju i srozavanje ove škole.

Podsjetiću vas na član 32, i tražim odgovor, gdje se kaže da lice koje može ... u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, da bi se zaposlilo u državnoj službi ne smije biti osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za rad u državnom organu i protiv koga se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje gonjenje se preuzima po službenoj dužnosti. Interesuje me kako je pomenuti gospodin zaposlen i kako ste vi njega baš izabrali za tu funkciju.

PREDSJEDAVALA SU LJUBICA MUSTAFIĆ:

Hvala.

Izvolite ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospođo Bošnjak.

Na vaše pitanje dajem sljedeći odgovor. Moram reći da po ovom prvom ili nedovršenom pitanju koje imamo vi i ja, dobićete istog momenta kada i ja dobijem odgovor

na to pitanje od Univerziteta Crne Gore. Sami znate koje su ingerencije Ministarstva prosvjete po tom pitanju ali, dobro.

Što se tiče dotičnog gospodina, više bih volio da o ovome razgovaramo u prisustvu ovih ljudi, jer ovi ljudi nijesu prisutni i nemaju mogućnost da odgovore. Mislim da bi to mnogo bolje radili nego što ja mogu u njihovo ime da radim, ali šta je tu je. Ovo je institut takav kakav je i u suštini pretpostavljam da će vam i gospodin Anđić naći za shodno da odgovori na ovo i na onaj način isto kao što vi njega provjeravate.

Ono što moram da kažem, ako su tačni navodi da je krivično gonjen i osuđivan gospodin Anđić, ja vam sada garantujem da neće biti više na funkciji na kojoj je. Ja imam potpuno drugačiji odgovor po tom pitanju. Volio bih ove podatke koje vi imate, a ja ih nemam, da mi dostavite pa ćemo na tu temu reagovati na drugačiji način.

Dakle, prof. dr. Miomir Anđić se aktom broj 01-3926 od 10. jula 2014. godine obratio ministru prosvjete sa zahtjevom da mu prestane dužnost glavnog prosvjetnog inspektora na lični zahtjev. U skladu sa članom 134 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ministar je donio rješenje od 1. septembra 2014. godine o prestanku dužnosti glavnog prosvjetnog inspektora. Nakon toga, ministar prosvjete je na osnovu člana 134 a u vezi sa članom 52 stav 5 i člana 56 stav 3 Zakona o državnim službenicima i namještenicima donio rješenje od 2. septembra 2014. godine, da se imenovani raspoređuje na radno mjesto samostalni savjetnik I za srednje opšte obrazovanje u Direktoratu za opšte obrazovanje i obrazovanje odraslih Ministarstva prosvjete.

Imenovani nije kompromitovana osoba. Nije krivotvorio inspekcijske nalaze i nije pravosnažno krivično osuđen. U rješenju broj 926/15 od 9. jula 2014. godine o ocjeni državnog službenika, namještenika, konstatovano je saglasno navedenom, a imajući u vidu da je imenovani u radu pokazao visoki stepen i nivo stručnosti i samostalnosti u vršenju poslova koje je blagovremeno izvršavao i da je postigao rezultate u skladu sa radnim mjestom na koje je raspoređen, dobio je najveću moguću ocjenu - odličan.

Nakon toga, ministar je prihvatio predlog da se Miomir Anđić za rad ocijeni odličnom ocjenom i to ga je kvalifikovalo da bude postavljen na mjesto samostalni savjetnik I za srednje opšte obrazovanje u Direktoratu za opšte srednje obrazovanje i obrazovanje odraslih u Ministarstvu prosvjete. Opet ponavljam, ako imate druge podatke koje nijesam dobio, ili Ministarstvo prosvjete, volio bih da mi dostavite a ja ću po njima postupiti. Hvala.

PREDSJEDAVALA SUŠIĆ:

Izvolite kolegice Bošnjak, vjerovatno će biti vremena za vaš komentar.

BRANKA BOŠNJAK:

Moraćete mi dati za ono prvo nedostavljanje odgovora. Imate nadležnost, ne tražim vam da se miješate u nastavu, u izbor zaposlenih, ali kontrolu sredstava koja dobijaju iz budžeta i za koja izmiruju sudske sporove, odnosno po izgubljenim sudskim sporovima, troškovima, imate pravo da znate i da im naredite da dostave.

Što se tiče gospodina Anđića, ja ću vam dostaviti uvid u zapisnik, gdje je on sam priznao i dostaviću vam to kako je i u ovom slučaju kod profesora Kovačevića, on je jedan od krivaca, u sprezi sa svojom suprugom i direktorom škole, da ovaj čovjek ostane bez posla na osnovu anonimnih izjava učenika, koje su vrlo sporne, sporna su i pitanja i vrlo sugestivna. Imala sam uvid u sve to. Kompletnu dokumentaciju ću vam dati i napisati i ovaj dio ćete dobiti

[Type text]

i očekujem da će te ga razriješiti nakon toga. A vi ste mogli da odreagujete i na osnovu onoga što je javnost vrlo bila upoznata, a to je da je jednovremeno radio kao glavni inspektor i radio na Univerzitetu Mediteran, što je bio sukob interesa, jer on koji nadzire obrazovanje, odnosno kao glavni inspektor prosvetni, nije smio i već je to u dužem vremenskom periodu radio. Prosto, da nije bilo kritika javnosti i medija i pritisaka, on ne bi nikada podnio tu ostavku, odnosno na lični zahtjev tražio da se razriješi. Prema tome, on ni u tom slučaju nije neko ko je pokazao svojim primjerom da zaslužuje da radi u prosvjeti i da zaslužuje to mjesto koje ste mu dodijelili, ali ja se iskreno nadam da ćete vi odreagovati na pravi način nakon ovoga, a ja ću sačekati vašu reakciju nakon ovih papira koje vam dostavim, ako ne bude upoznaću širu javnost sa tim materijalima koje imam.

Meni bi bilo, neću da kažem zadovoljstvo, ali ne bih bježala otprilike da sa tim gospodinom imam neku, ako hoćete i javnu polemiku. Ja ovo ne radim iz razloga što nekoga ko nije ovdje želim da vrijeđam, želim samo da ukažem da Ministarstvo prosvjete treba da vodi računa o kadrovima, prvenstveno Ministarstvo prosvete, za sve druge je manje bitno. Vi znate, greške u kadrovima u oblasti obrazovanja su najskuplje greške koje možemo da platimo. Prema tome, mislim da imate već i predmete u tužilaštvu koji su pokrenuti povodom ovoga, krivične prijave, i već su predmeti u razmatranju, tako da ćete to sve dobiti. On nije osoba koja je zasluživala ni tu funkciju ni onu koju je dugo vremena obavljao. Evo, vidjećemo kako ćete odreagovati.

Mogu li da pređem na sledeće pitanje?

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja vam ne bih savetovao, s obzirom da je u šest sati najavljen prekid prenosa.

BRANKA BOŠNJAK:

O direktoru Medicinske škole ćemo onda u narednom periodu.

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja bih vam se zahvalio, kao i ministru Boškoviću. Dogovorićemo nekako dinamiku vašega odgovora na pitanja koja imate, a ima ih još pet.

Sjutra počinjemo u 10 časova, sa pitanjima koja su namijenjena ministru unutrašnjih poslova Rašku Konjeviću. Dakle, u 10 sati ćemo započeti sa radom. Hvala vam.

29. 05. 2015. godine

PREDSEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, nastavljamo sa šestom posebnom sjednicom koja je posvećena poslaničkim pitanjima.

Sa nama je danas ministar Konjević.

Prvo pitanje za ministra Konjevića postaviće koleginica Maja Čatović. Izvolite, koleginice.

[Type text]

MARIJA ĆATOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, ministre, uvaženi građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Rašku Konjeviću, ministru unutrašnjih poslova Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li će Kotor, jedini grad u Crnoj Gori ko je pod zaštitom Svjetske kulturne i prirodne baštine, i zvanično dobiti status grada koji mu je neopravdano oduzet Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore koji je donesen 02. novembra 2011. godine?

Obrazloženje. Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, Kotor nije vratio status grada koji je imao vjekovima i što mu pripada po svim atributima koje posjeduje. Kotoru i pored činjenice da se nalazi među 830 najznačajnijih mjesta na planeti, gradu pod zaštitom UNESCO-a jedinom u Crnoj Gori, koji baštini univerzalne kulturne i prirodne vrijednosti koje je prepoznao svijet i koje su upravo zbog te činjenice postale sastavni dio svjetske kulturne baštine neoprostivo je izbrisati status grada.

Poslužiću se riječima Paola Mađelija, umjetnika evropskih dimenzija, koji je kazao: „Kotor je božanstveni svetionik čija je dužnost da osvijetli čitav Mediteran“.

Interesantno je da i on koji nije iz Kotora ni iz Crne Gore, poput brojnih velikih imena nauke, kulture i obrazovanja vidi Kotor kao prijestonicu Mediterana, što je on i oduvijek bio, igrajući značajnu ulogu kroz bogatu viševjekovnu istoriju i neraskidivu vezu sa svjetskom civilizacijom.

Kotor baštini više od polovine ukupnog spomeničkog fonda Crne Gore, pokretnog i nepokretnog. Sama ta činjenica je dovoljna da istakne značaj grada koji je sa Evropom vjekovima koračao ruku pod ruku ravnopravno, dostojanstveno i uzdignute glave gledajući ka slobodarskom Lovćenu. To je Kotor koji zaslužuje da mu se vrati status grada, jer je to najmanje što se za njega može uraditi.

Gospodine ministre Konjeviću, za državu Crnu Goru bogatu kulturno-istorijsko nasljeđe važno je obilježje njenog trajanja i civilizacijskog hoda. Nepokolebljiva vizija ujedinjene Evrope i Crna Gora u njoj ranije, ali i u vremenu koje slijedi čini da upravo Kotorom kao našim ponosom pokazujemo jasno da smo neodvojivi dio evropske kulture i tradicije.

Kulturno-istorijsko nasljeđe Kotora svjedoči da je Crna Gora oduvijek bila dio evropske civilizacije i da je po svojim tekovinama i dostignućima pripadala modernoj Evropi. To je i najbolja potvrda da smo danas na pravom putu, da je od ogromne važnosti i da to bogato vjekovima nagomilanog kulturno-istorijskog nasljeđe valorizujemo na pravi način i da jačamo svijest o značaju tog ogromnog nasljeđa. A čuvaćemo ga tako što mu nećemo oduzimati attribute i umanjivati značaj koji ima u nekoj namjeri da napravimo uravnilovku gdje bi svi trebali biti zadovoljni. Mislim da nam to nije cilj, već objektivnost u shvatanju vrijednosti. Kotor se sa takvim statusom ne slaže i ne prihvata ga. To je grad koji je zaslužio poštovanje i zato apelujem na Vas, gospodine ministre, da uradite sve da se ova nepravda ispravi i Kotoru vrati status grada koji mu prirodno pripada. Pripada mu i mnogo više od toga. To je grad prijestonica crnogorske kulture.

Uvjerena da ćete razumjeti potrebu Kotora i njegovih građana i naći način da ispravite učinjenu grešku, unaprijed zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegici Čatović.

Ministre, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, uvažena poslanice Čatović,

Kao što znate, Ustavom Crne Gore jemči se pravo na lokalnu samoupravu i propisuje da je osnovni oblik lokalne samouprave opština, a da se mogu osnivati i drugi oblici lokalne samouprave.

Pored Ustava, oblast lokalne samouprave je uređen i nizom zakona među kojima su najznačajniji: Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, Glavnom radu, Prijestonici, Zakon o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o izboru odbornika i poslanika.

Pravni okvir sistema lokalne samouprave u Crnoj Gori je uglavnom usklađen sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi. Imajući u vidu pozitivno-pravni okvir sistema lokalne samouprave, može se zaključiti da imamo koncept jednostepene monotipske lokalne samouprave sa opštinom kao osnovnom oblikom lokalne samouprave, odnosno da imamo model jedinica opšte nadležnosti prema kome sve jedinice lokalne samouprave vrše iste poslove bez obzira na njihove demografske, ekonomske i svake druge specifičnosti, sa izuzetkom Glavnog grada i Prijestonice.

Ovakvo opredjeljenje nalazi opravdanje u činjenici da Crna Gora prostorno i po broju stanovnika nije velika. Međutim, svjesni značaja potrebe za daljim razvojem sistema lokalne samouprave, Vlada je opredijeljena i posvećena procesu reformi ovog sistema, kao i cjelokupnog sistema javne uprave. S tim u vezi, programom rada Vlade za 2015. godinu za treći kvartal planirana je izrada analize o modelima organizacije lokalne samouprave, dok je za četvrti kvartal planirana izrada novog strateškog dokumenta, kojim će se opredijeliti dalji pravci reforme javne uprave, uključujući i oblast lokalne samouprave za period do 2020. godine.

Cilj izrade navedene analize predstavlja kvalitetno preispitivanje dosadašnjeg modela organizacije lokalne samouprave, te dobijanje preporuka koji je to adekvatan model organizacije koji će obezbijediti dalji razvoj jedinica lokalne samouprave, a samim tim i države, obzirom na savremene društveno-ekonomske okolnosti u kojima se Crna Gora nalazi. Dakle, rezultati ove analize biće osnov za eventualne izmjene važećeg pravnog okvira sistema lokalne samouprave.

S tim u vezi, ukoliko se pokaže opravdano uvođenje političkog modela lokalne samouprave, uslijediće izmjene Zakona o teritorijalnoj organizaciji i u dijelu dobijanja statusa grada za konkretne jedinice lokalne samouprave.

Pored ovog podsjećanja na ukupno funkcionisanje sistema lokalne samouprave, složiću se sa Vama u najvećem dijelu obrazloženja koje ste dali i ukazali da Kotor u Crnoj Gori, imajući u vidu njegov kulturni i svaki drugi značaj, zavređuje da kroz ovu analizu i kroz normativni okvir koji će kasnije vjerovatno pretrpjeti određene izmjene na adekvatan način bude njegova pozicija tretirana u ukupnom sistemu lokalne samouprave i u ukupnom sistemu koji grad Kotor imajući u vidu sve ono što ste vi rekli u tom segmentu zaslužuje. Žao mi je što je 2011. godine, kako ste rekli, taj status promijenjen i možda Kotor na neki drugi način pozicioniran u sistemu lokalne samouprave. Kao što znate, u tom segmentu sam manje

[Type text]

mogao da utičem imajući u vidu da nijesam obavljao ovu značajnu funkciju. Možda ste Vi mogli više da pomognete kao gradonačelnik Kotora, ali ostaje na meni i Vama da kada završimo ovu analizu i kad uđemo u jednu reformu koja nas čeka od 2016. do 2020. godine, dakle i za Kotor i za neka druga mjesta u Crnoj Gori sagledamo najbolji mogući mehanizam. Dakle, mislim da već sami primjećujemo da model koji je dosta dugo prisutan u Crnoj Gori treba da pretrpi određene izmjene, jer su se mnoge stvari u društveno-ekonomskom kontekstu promijenile. Shodno tome, trebamo i cio sistem lokalne samouprave, kao i sistem javne uprave sagledati i definisati na način koji će biti bolji, imajući u vidu novi kontekst društveno-ekonomskih okolnosti.

Ono što je sigurno, i drago mi je što ćemo u tome imati partnera i u vama, vjerujem, u najvećem broju poslaničkih klubova, da kada te stvari budemo radili u periodu 2016. do 2020, sagledamo sve ono što je za svaki grad u Crnoj Gori značajno i da mu na taj način odredimo dio koji ćemo pripadati u ukupnom sistemu lokalne samouprave.

Naravno, ne zaslužuje samo Kotor da se u ukupnom sistemu stvari preispitaju, ali mislim da je važno i siguran sam da ćete se složiti sa mnom da ovu stvar koju sada pripremamo kroz analizu određenih dokumenata i sistema koji funkcionišu u zemljama u regionu, posebno u državama koje su slične teritorijalnog i brojčanog statusa sagledamo na najbolji način koji bi mogao da izdrži probu vremena u dužem vremenskom periodu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem ministru.

Koleginice Čatović, da li želite komentar? Želite.

MARIJA ČATOVIĆ:

Zahvaljujem ministru i nadam se da ćemo u tome zajedno uspjeti. Mislim da ne može da bude mjerilo za status grada samo broj građana koji žive u tom gradu, nego i ostali atributi koje ti gradovi posjeduju. Nadam se da ćemo se složiti, da ćemo zajedno završiti posao i da će Kotor biti grad kao što je bio do 1945. godine.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem na Vašem komentaru. Sljedeće pitanje za ministra Konjevića ima poslanik Labudović. Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Ako dozvolite jednu repliku gospođi Čatović, a nadam se da je neće izazvati na kontrarepliku. Ja se slažem sa Vama, gospođo Čatović. Kotor je bio grad više nego što će ikada Podgorica biti. Ali dobro, kad dođe to na dnevni red i o tome ćemo potom.

Poštovana gospođo Čatović, gospodine Simoviću, gospodine Stankoviću, gospodine Konjeviću, mogu sve da vas pobrojim u 10 sekundi, moram da priznam da otkako sam poslanik u intimnijoj atmosferi nijesam postavljao poslaničko pitanje.

Ali, prije nego što ga postavim, želim da se javno izvinim porodici Marković iz Budve, porodici pokojnog Saše Markovića, čiji me je porodični udes motivisao da ga iskoristim kao lajt-motiv ovog pitanja, nadajući se iskreno da je to, još jedno u nizu nerasvijetljenih ubistava, posljednje koje će za dugo i za duži period biti predmet interesovanja javnosti i čvrsto

[Type text]

vjerujući da će počinioci tog gnusnog i monstrozno ubistva nad jednim uglednim građaninom ne samo Budve, nego i Crne Gore biti što prije pronađeni. Međutim, život i praksa su me, gospodine ministre, demantovali. Koliko preksinoć, usred Podgorice ponovo su zapraštali meci, a meta opet bio jedan građanin iz javnog života prestonice.

Gospodine ministre, u posljednjih 20 godina, a zadnji put je podatak ažuriran 12. aprila ove godine, u Crnoj Gori izvršena su 504 ubistva, od kojih je 43 do tada, a ako dodamo i ova najnovija, i više od toga ostalo nerasvijetljeno. I ne bih taj podatak izgledao toliko zastrašujući i ne bi djelovao neprimjereno vremenu i prostoru na kojem živimo da nije riječ o ubistvima najviših državnih i policijskih službenika. Ko se danas još pita, gospodine ministre, ko je ubio Gorana Žugića, Belog Raspopovića, Slavoljuba Šćekića? 11 godina se navršilo prije neki dan od ubistva glavnog urednika "Dana" Duška Jovanovića i, zanimljivo, zna se da je u tom autu smrti koje je rešetalo auto pokojnog Jovanovića bio jedan čovjek, a takođe se zna da je bio samo saizvršilac. Gospodine ministre, ono što mene interesuje i na šta želim da ukažem jeste što sva ova ubistva od tada pa na ovamo gotovo kao mantra prate izjave visokih službenika i zvanična saopštenja MUP-a da istraga napreduje, da su se javili novi elementi, da imate nova saznanja. I tako već evo 11, 15, 20 godina unazad.

Gospodine ministre, namjerno sam „iskoristio“ ubistvo Saše Markovića za koga čvrsto vjerujem da ga je „ubila prejaka riječ“ zato što se pokazao kao očigledan i javan protivnik nekih visokih centara moći iz Amerike i NATO organizacije. Pitao sam Vas da li ima napretka u istrazi tog ubistva, gospodine ministre, ima li java ili glasa za bilo koje od ova 43 koliko nam još uvijek leže na savjesti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala kolegi Labudoviću. Ministre, Vaš odgovor.
Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.
Poslaniče Labudoviću,

Rekli ste na samom kraju, a ja moram da odgovorim Vama, ali zaista mislim da ovakva vrsta pitanja dok je istraga u toku zaslužuje sa druge strane da ja zbog ovoga što ću reći uputim poštovanje i izvinjenje porodici Marković što sticajem okolnosti u ovom visokom domu moramo da razgovaramo na ovu temu. Ono što Vam sa stopostotnom sigurnošću mogu reći da ovo što Vi kažete da čvrsto vjerujete da ga je ubila prejaka riječ zbog njegovih stavova vezano za NATO alijansu, Sjedinjene Američke Države nema nikakve veze sa tim gnusnim krivičnim djelom. I već sada ste u ovom visokom domu ušli u nešto što je ipak, rekao bih, politikantstvo u odnosu na ono o čemu pričamo. Mislim da ovaj visoki dom i ukupnu crnogorska javnost trebamo sačuvati da politiku ne uključujemo u svaki mogući detalj našeg društvenog života.

Posebno ako u prvoj rečenici kažemo kroz pijetet i izvinjenje prema porodici, onda tu istu porodicu kroz svoja pitanja i komentare uvlačimo u politiku. Ovo ubistvo, gospodine Labudoviću, nema nikakve veze sa njegovim političkim opredjeljenjem ili njegovim političkim stavom. Ja sam obavezan, shodno zakonu, imajući u vidu da istraga traje, istraga ozbiljno napreduje. Imali ste priliku ovih dana da vidite da su crnogorske bezbjednosne službe zajedno sa tužilaštvom lišili slobode dva lica od kojih je jedno pred tužiocem, radi se o

[Type text]

stranom državljaninu Južnoafričke Republike koje je boravilo u Crnoj Gori, zajedno za sada sa još jednim licem, priznalo i dalo dovoljno detalja i dovoljno dokaza kroz ono što je policija kasnije kroz pretrase prikupila zašto je to lice boravilo u Crnoj Gori i dao je jedan dio informacija koje se i ovoga trenutka provjeravaju vezano za ubistvo gospodina Markovića, jer je pomenuto lice, prilikom ubistva gospodina Markovića, takođe boravilo na teritoriji Crne Gore.

Prema tome, istraga ozbiljno napreduje i ono što sad sa ogromnim uvjerenjem koje je svakoga dana veće i veće sa sigurnošću mogu da kažem da će taj gnusni zločin biti riješen, kao što mogu sa stopostotnom sigurnošću da kažem da će i ubistvo koje se desilo ispred Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u decembru biti riješeno.

Za takve teške zločine koji se, nažalost, dešavaju u Crnoj Gori, koji su posljedica različitih okolnosti u jednom od ova dva slučaja su posljedica dešavanja na međunarodnom planu, djelovanja organizovanih kriminalnih grupa. U konkretnom slučaju prema onome što su operativni podaci ne samo crnogorske policije jesu dešavanja koja su bila u novembru u Valensiji u Španiju. Nažalost, zbog dešavanja koja su bila tamo gdje je takođe jedno lice u sukobima organizovanih kriminalnih grupa ranjeno, sada imamo za posledicu da smo u Srbiji i Crnoj Gori imali tri, dva teška i jedno manje teško, ako mogu tako da kažem, krivično djelo.

Da ponovom. Ovo ubistvo gospodina Markovića nema nikakve veze sa politikom, niti sa saopštavanjem njegovih političkih stavova na bilo koji način. Sačekajmo da se istraga završi do kraja. Ja sam uvjeren posebno sa posljednjim aktivnostima crnogorske policije da smo na korak od obezbjeđivanja potrebnog nivoa dokaza da Tužilaštvo sa tim dokazima može da izađe pred sud. Spriječili smo kroz aktivnosti prije nekoliko dana izvršenje jednog teškog krivičnog djela i lice koje smo lišili slobode tom prilikom dalo nam je novi nivo informacija koje se provjeravaju vezano za ubistvo gospodina Markovića.

Još jednom da ponovim. I to ubistvo će biti riješeno, a sa stopostotnom sigurnošću vam kažem da će ubistvo ispred ZIKS-a u decembru vrlo brzo biti riješeno. Dozvolimo, to su, nažalost, dešavanja u Crnoj Gori kao posljedica ogromnih interesa na polju organizovanih kriminalnih grupa koje imaju na međunarodnom planu i radi se o ubistvima koja imaju visok stepen organizovanosti, koja imaju elemente inostranosti. Kada smo to rekli prije nekoliko mjeseci, možda se neko i začudio. Ali kao što sada vidite, za jedno teško krivično djelo koje je trebalo da se desi u Crnoj Gori ni manje ni više nego je angažovano lice iz Južnoafričke Republike. Crna Gora je turistička zemlja i ona u ovom vremenu ima svoje izazove, jer nam je teže kontrolisati ulazak lica na teritoriju Crne Gore upravo zbog činjenice da smo turistička zemlja i želimo na određeni način da obezbijedimo što je moguće efikasniji ulazak turista na teritoriju Crne Gore. Kao što vidite, uđe se kao turista, a kasnije bezbjednosne službe utvrde i liše slobode lice koje je ovdje planiralo teško krivično djelo.

Dozvolimo policiji da ove složene istrage obavlja mimo uticaja politike i mimo različitih uticaja medija. Još jedna rečenica više kao primjer, prosto negdje svi moramo da usvajamo nove standarde. Sticajem okolnosti, prije sedam ili osam dana u Republici Hrvatskoj je bila tužilačko-polijska akcija koja je rađena dominantno između tužilačkih i policijskih organa Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Jednim dijelom crnogorska policija je servisirala u dijelu neophodnih informacija za koje su kolege iz Hrvatske imale informaciju. Kad je ta policijsko-tužilačka aktivnost na terenu sprovedena, mediji u Hrvatskoj nijesu objavili ime i prezime niti inicijale nijednog lica koje je lišeno slobode. Zašto? Zato što je njihov status još uvijek u statusu osumnjičenog, a ne optuženog i u tom kontekstu ponašanje medija je potpuno

[Type text]

drugačije. A mi danas, nažalost, svaku vrstu krivičnog djela koje se desi u određenom smislu želimo da stavljamo u politički kontekst. Ja bih zamolio da tu stvar izbjegnemo. Vi ste rekli da u posljednjih 25 godina u Crnoj Gori je ostalo nerazriješeno /Upadica/ ja mislim da je podatak 25, ali dozvoljavam da u ovom trenutku neko od nas dvojice griješi. Rekli ste da je ostalo neriješeno 43 ubistva od 504 koja su se desila. To znači da je efikasnost crnogorskih službi bezbjednosti u tih 20 ili 25 godina, neka bude 20, preko 92%. Ne postoji ni jedna služba bezbjednosti u kojoj ovako teška krivična djela, sa elementima planiranosti i inostranosti mogu sa stopostotnim učinkom biti riješena.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Bili smo malo neobično tolerantni za vrijeme, ali mislimo da je tema zasluživala upravo takav odnos.

Kolega Labudoviću, izvolite Vaš komentar.

EMILO LABUDOVIĆ:

Potpredsjedniče, ja se slažem sa vama zaista, ovo je tema koja dozvoljava i ovo iskakanje iz vremenskog okvira, tim prije što nije neka gužva koliko vidim jutros.

Gospodine ministre, nemojmo...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Labudoviću, samo zbog javnosti, mislim da je red da javnost upoznamo da su u toku skupštinski odbori, tako da je značajan broj kolega ujedno radno angažovan.

EMILO LABUDOVIĆ:

Daleko od toga. Daje nam komociju da možemo oko ovoga zaista važnog pitanja da se malo podrobnije raspravimo.

Gospodine ministre, znate šta se kaže za statistiku. Nemojte, upoređivati ova ubistva sa onim ubistvima gdje je komšija na komšiju nasrnuo vrljikom i gdje se istoga momenta znao i počinilac i motivi. Nije to dokaz neke velike efikasnosti, gospodine ministre, kad 25 godina u Crnoj Gori ili 20, evo neka bude da ste Vi u pravu, svejedno je, u Crnoj Gori, u kojoj za svakoga od nas znate koliko imamo kašika i koliko kvarnih zuba imamo da ne znate baš ko su počinioi ovolikog broja ubistava, pri čemu su žrtve čak i najviši službenici Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova. Nemojmo to dvoje da miješamo.

Drugo, namjerno sam uzeo ovaj slučaj i izvinio se porodici upravo iz razloga što kad začute zvanični organi i zvanične institucije, proradi čaršija. Crna Gora je mala, svako svakoga zna. I ova moja insinucija je plod čaršije i zato sam namjerno pitao da Vi to kažete. Ako nema, neka nema, ali da se zna, da narod zna i da građani znaju da nema.

Ja ću se, gospodine ministre, pozvati upravo na jednu od posljednjih rečenica iz Vašeg odgovora, a to je da je riječ o visokom stepenu organizovanosti i pri tome ću se prisjetiti izjave Vašeg nadređenog u Vladi gospodina Markovića, koji je juče ovdje rekao da je država u smislu organizovanosti, sredstava kojima raspolažu, novca, ljudi i svega toga sa tim vezano, bogami počela da gubi bitku sa organizovanim kriinalom. Nije čudo, gospodine ministre, oni godišnje obrću stotine i stotine miliona dolara i evra, a ministarstva unutrašnjih

[Type text]

poslova Crne Gore i iz zemalja u okruženju ne raspolažu ni desetim dijelom tih sredstava. Ali, do skoro je Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore imalo jednu prednost koju nije imao ni jedan oblik organizovanog kriminala u zemlji i oko zemlje, a to su kadrovi. Imali smo osposobljene visokoškolvane i stručne policajce i inspektore koji su se mogli nositi sa najizrazitijim i najorganizovanijim pojedincima i organizacijama kriminalnog miljea u zemlji i oko zemlje. A šta se desilo, gospodine ministre, kad je 2006. godine tadašnji direktor policije donio naredbu da svaki službenik MUP-a mora imati najmanje IV stepen obrazovanja? Zna li šta se desilo? Pročitacu Vam jedan primjer. Ja sam se za ovo raspitao direktno u MUP-u, znači, nijesam slušao čaršiju, pitao sam ljude koji tamo rade 23 i preko 30 godina i evo šta su mi rekli. Izvjesni Z.S. je pri kraju 2006. godine imao III stepen, bio je metalostrugar. Poslije mjesec dana, u januaru je donio diplomu IV stepena iako je trebalo za godinu - godina, a onda je iste godine priložio diplomu Više škole menadžmenta i avanzovao u zvanje samostalnog inspektora za razbojništvo. Nepunu godinu kasnije donosi diplomu fakulteta iz Lučana i biva promovisan u načelnika Odsjeka za razbojništva, otmice i ucjene. Gospodine ministre, bio sam dobar student, vjerujte mi, i završio sam fakultet po skraćenom postupku, ali sam ipak tri godine drvio klupu. Ali, ima i gore od ovoga, gospodine ministre. Vozač vozača, a evo da pojasnim, znači bivši vozač i telohranitelj jedne visoke državne ličnosti u Crnoj Gori koji je nakon rascjepa u DPS-u vrlo brzo promovisan u visokog činovnika uprave policije je svoga vozača po istom ovom principu za ove diplome promovisao ni manje, ni više nego za načelnika Službe opšteg kriminaliteta. Ali i to ne bi bilo strašno da je to makar čovjek koji je završio srednju policijsku školu. Nije. I kad su ga pitali kakvo iskustvo ima u baratanju oružjem, rekao je da ima jedino iskustvo iz vojske. Na dodatno pitanje iz čega je pucao u vojsci, gospodine ministre, rekao je, i o tome danas kruži anegdota po MUP-u, da je pucao iz „marende“. Za one koji nijesu služili vojsku i ne znaju šta je marena, to je onaj obrok koji se služi između doručka i ručka vojnicima na vježbalištu. Sad, gospodine ministre, da ja Vas pitam: Može li se sa onima koji su pucali iz marende boriti protiv ovako visokoorganizovanih, visokoplaćenih i veoma bogatih kriminalaca o kojima ste i sami pričali a i gospodin Marković? Sa takvim se ljudima ne može izaći na kraj ni sa djecom iz vrtića ni kad se igraju kaubojia i indijanaca, ako se više uopšte toga igraju.

I zato, gospodine ministre, možete Vi da se ljutite i da govorite kako ja uvlačim politikantstvo u Skupštinu. Ja sam prije svega političar i mogu otvoreno na osnovu svega toga da kažem da svaka država ima mafiju, a izgleda da naša mafija ima državu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Razumio sam da je bilo jedno dodatno pitanje za ministra Konjevića, ali dozvolite mi, osjećam se obaveznim da se u jednom dijelu složim sa kolegom Labudovićem kada i sam kazao da je važna tema koja zbilja daje za pravo da se iskoči za trenutak iz strogih poslovnčkih odredbi, pa i kad je vrijeme u pitanju. Vjerujem da će to biti razlog da možda i ovaj dijalog produžimo za minut ministru i Vama. Ali, ono sa čime se ne bih mogao složiti i dužan sam da opomenem kolegu Labudovića, da ga upozorim kad je ovakva baš tema na dnevnom redu, onda imamo svi zajedno obavezu da budemo precizni i odgovorni u citiranju onoga što se juče reklo povodom ove teme u Parlamentu od strane potpredsjednika

[Type text]

Markovića, gdje ste definitivno loše citirali njegovu misao koju je juče izrekao ovdje, kada ste kazali da je potpredsjednik Vlade kazao da država gubi trku sa organizovanim kriminalom, kada je u pitanju opremljenost države, državnih institucija.

Dakle, ja Vas moram korigovati i kazati da to nijesu riječi gospodina Markovića, potpredsjednika Vlade. Naprotiv, saopštio je juče ovdje u Parlamentu, pred ukupnom crnogorskom javnošću, da država Crna Gora pokazuje punu spremnost, odgovornost da odgovori svim izazovima koji nijesu samo specifikum Crne Gore, nego globalni izazovi kad je u pitanju organizovani kriminal i korupcija.

Ako već želimo da citiramo nekoga koji nije danas u Parlamentu, pozivam i molim da to uradimo do kraja precizno.

Predlažem da nastavimo ovaj dijalog. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Potpredsjedniče, ja nijesam citirao potpredsjednika Vlade, ja sam ga parafrazirao. On je ovo rekao i tražio razumijevanje za činjenicu da organizovana mafija i kriminal raspoložu sredstvima o kojima ne samo Ministarstvo unutrašnjih poslova i Službe bezbjednosti, nego ukupno države i državni budžet mogu samo da sanjaju. I ja to razumijem. Ja sam to uzeo kao olakšavajuću okolnost. Ja sam svjestan toga, gospodine ministre, i čitali mi o tome ili ne čitali, to neće da promijeni činjenicu, ja sam upravo to istakao, što nikad mafija nije imala u ovoj zemlji, to su kadrovi.

Gospodine ministre, imali smo policajce, imali smo inspektore, imali smo službenike MUP-a koji su služili za primjer i bili među najsposobnijima u Evropi. A onda je nastupio ovaj proces erozije, gospodine potpredsjedniče, kad vozačevi vozači mogu da budu načelnici i pri tome da pucaju iz marende.

Gospodine Simoviću, složit ćete se da to ne vodi dobru. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Mislim da je moja reakcija ipak urodila plodom, jer ste se sami korigovali, jer ste kazali da nijeste citirali nego ste parafrazirali, a svako parafraziranje, složit ćemo se, ima i određenu političku konotaciju.

Ministre Konjeviću, izvolite minut za Vas. I minut kasnije za kolegu Labudoviću.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Vi ste napravili jednu vrstu korekcije koja se uklapa u onaj prvi dio mog odgovora, razumijevajući da je ovo visoki dom, prevashodno politički gdje se svi bavimo politikom, ali razlika između politike i politikantstva je ogromna. Ako već govorimo šta je neko rekao juče, danas itd, vrlo je važno da to ugradimo u jedan kontekst o kojem ste Vi već napravili određenu vrstu ispravki.

S druge strane, Vi, uvaženi gospodine Labudoviću, jeste na političkoj sceni ili u javnom segmentu crnogorskog života već skoro 25 godina. Ali, vidim kroz ove primjere koje navodite da ste mnogo više u prošlosti. Vi danas pitate mene o nekom rasporednom rješenju ili o nekoj situaciji 2006. godine i onda mi kažete - znate prilikom raspada DPS-a, vozač, vozača itd. Raspad DPS-a je bio 1997. godine. U tom DPS-u nijeste tada bili, ali kasnije ste se na određeni način uključili. Ja Vam sada kažem, ako ste mislili na primjer da je sada neko šef opšteg kriminaliteta sa tim kvalifikativama, ja Vam s punom odgovornošću kažem da to nije

[Type text]

tačno. Šta je bilo 1997. godine ili 2006. godine, za 1997. godinu ćete bolje znati Vi, a za 2006. godinu pitajte sadašnjeg resornog ministra ili ne znam ko je u tom periodu bio na toj odgovornoj funkciji. Ja ne bježim od bilo koje vrste odgovornosti u periodu ove Vlade. Posljedice koje nam se danas dešavaju, vrlo precizno sam Vam rekao, jesu posljedice ne samo jačanja organizovanih kriminalnih grupa u regionu, nego što te organizovane kriminalne grupe svoje nelegalne poslovne aktivnosti ostvaruju na međunarodnom nivou najčešće kroz ogromnu količinu trgovine narkoticima. Primijetili ste, prije pet ili šest dana, da su u aktivnosti srpske i hrvatske policije dva srpska i jedan hrvatski državljanin u Španiji lišeni slobode, dakle, aktivnostima te tri policije, sa 1,1 tonom kokaina.

Prema tome, to ima jednu međunarodnu dimenziju, koja je u slučaju dva posljednja teška krivična djela u Crnoj Gori dodatno afirmisala saradnju regionalnih službi bezbjednosti, od dolaska ministra Stefanovića, sastanaka nekoliko direktora, nekoliko operativnih sastanaka od kojih je nedavno bio jedan u Beogradu takođe, iz kojih vam ponavljam se između ostalog i desila aktivnost u Crnoj Gori, prije dva dana, kada su dva lica lišena slobode, jedno lice je priznalo sve što je trebalo da uradi u Crnoj Gori, dalo nam nove podatke vezano za ubistvo gospodina Markovića koji se provjeravaju.

Još jednom vam ponavljam. Teško krivično djelo koje se desilo u decembru sa stopostotnom sigurnošću će biti riješeno.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Bilo je malo duže od jednog minuta.

Kolega Labudoviću, izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Konjeviću, ja sam 2006. godinu uzeo samo kao granicu kad je počela kadrovska erozija u MUP-u. I taj proces traje dan-danas.

I, gospodine ministre, ovaj primjer koji sam Vam naveo nijesam isisao iz prsta radi politikantskih i ne znam kakvih drugih motiva. O ovome zna čitav MUP, od portira pa do onih časnih i poštenih ljudi koji su se i pored svih čistki i pretumbacija koje ste tamo obavili nekako održali. Jedino izgleda, gospodine ministre, Vi ne znate da je taj vozačev vozač još uvijek na najvišim funkcijama i puca iz marende i po MUP-u. /Upadica/

Neću da Vam kažem, gospodine ministre. Vi treba meni da kažete. Vi ste ministar, a ne ja.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ovim smo završili dijalog između kolege Labudovića i ministra Konjevića.

Po redosljedu je sada trebao kolega Gojković da postavi pitanje ministru Konjeviću, ali iz objektivnih razloga nije u mogućnosti. Službeno je odsutan. Zamolio bih ministra Konjevića da u pisanoj formi dostavi odgovor kolegi Gojkoviću, a sada će kolega Nimanbegu postaviti pitanje za ministra.

Izvolite, kolega.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.

Poštovani ministre, poštovane kolege poslanici.

Ja sam Ministarstvu unutrašnjih poslova, ministru Rašku Konjeviću, u skladu sa članom Poslovnika, uputio sljedeće pitanje:

Koji su razlozi da se odlaže registracija NVO "Albanica Rožaje" u Registar nevladinih organizacija, a koju je podnio gospodin Ali Daci iz Rožaja početkom ove godine?

Da li je primjena zakona u ovom slučaju selektivna, ili imate još ličnih primjera u kojima je spriječena registracija NVO zbog neadekvatnog imena?

Objasnite. Iz dokumentacije koju sam dobio od gospodina Dacija nijesam mogao naći nijedan opravdani razlog zbog čega vaše ministarstvo uporno traži ispravku imena Albanica Rožaje, te očekujem da će ovo pitanje pomoći u rješavanju ovog problema ili napokon inicirati promjenu Zakona o NVO u dijelu određenja jezika koji se koristi prilikom registracije nevladinih udruženja. Očekujem pisani odgovor.

U dodatnom vremenu zbog javnosti ću samo neke stvari posebno izdvojiti. Ispred sebe imam dopis MUP-a od 4.02.2015. godine u kome, između ostalog, stoji da u vezi prijave koja je data 26. januara za upis u registar NVO Udruženja Albanica Rožaje ukazuje se da je Zakonom o NVO, odredbama člana 13 stava 3, 5 i 6 propisano da naziv organizacije se upisuje na crnogorskom jeziku, da se može upisati na jednom i više stranih jezika. Tu se ne navodi da se može napisati na jeziku u službenoj upotrebi, član 13, i da u dokumentaciji koju je gospodin Daci donio za upis u registar iz Udruženja Albanica Rožaje se ne može sa sigurnošću tvrditi značenje naziva.

Šta se dalje dešavalo? U sljedećem dopisu u kojem ste odgovorili gospodinu Daciju, između ostalog, pozivate se na dva ista stava, ali sa dodatnim pojašnjenjem, da u prijavi 24.02, znači gospodin Daci je opet došao iz Rožaja, 180 km, opet je podnio zahtjev i da riječ u prevodu znači - albanski tulipan, to je on pojasnio i da u prilogu Statuta koji je dostavljen vama nije jasno kako glasi naziv udruženja. Shodno tome, radi upisa u registar, potrebno je dostaviti uređenu dokumentaciju u dijelu naziva, odgovarate vi, i da, ako se to ne uradi u roku od deset dana, da će biti prijava za upis /Prekid/ Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi.

Izvolite, ministre, Vaš odgovor.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Nimanbegu, biću vrlo konkretan. Pozvaću Vas da tokom naredne nedjelje zajedno sa gospodinom Dacijem dođete u Ministarstvo unutrašnjih poslova. Pozvaću saradnike koji rade na ovim stvarima. Očigledno je da se iz informacije koju sam dobio iz odgovarajućeg direktorata i onoga što ste mi Vi postavili kroz poslaničko pitanje radi o potencijalnom nesporazumu vezano za značenje određene riječi. Mislim da se ta stvar može kroz jedan razgovor i adekvatno tumačenje koje možemo dobiti od nekog sudskog tumača provjeriti. Dakle, vidjeti da li će to značenje naziva na bilo koji način derogirati član zakona koji ne dozvoljava određene stvari. Mislim da ćemo "iz svega ovoga" vezano za jedan registar izaći na vrlo jednostavan način. Zamolio bih Vas da zajedno sa gospodinom

[Type text]

Dacijem, pošto imate komunikaciju sa njim, krajem naredne nedjelje navratite, da porazgovaramo o tome, da čujemo i saradnike u Ministarstvu koji direktno rade na ovim stvarima. Ono što Vam mogu garantovati je da bilo kakve selektivne primjene zakona neće biti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Nimanbegu, da li želite komentar? Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Pokušaću biti jasan. Zajedno sa ministrom Konjevićem bio sam poslanik 2011. godine kada je usvojen Zakon o nevladinim organizacijama. U tom zakonu stoji da se u članu 13 štiti naziv nevladine organizacije, ne i upotreba jezika. Zbog javnosti bih naveo zašto sam Vas pitao da li je selektivna primjena zakona da u Crnoj Gori, aktuelno, ministre, postoje i aktivne su organizacije, recimo, Zdrava Dona Montenegrina. I dona i montenegrina se mogu prevesti na crnogorski jezik. Ili imamo Green home. Prvo se izvinjavam svim nevladinim organizacijama koje ću ovdje navesti. Njihovo pominjanje je samo u sklopu konteksta pitanja i razvoja demokratije u Crnoj Gori. Imamo NVO registrovanu u Podgorici koja glasi, za javnost, Five WPG, pet WPG, Adamas, Juventas, Ekspedicio, For life, Natura.

Gospodine Konjeviću, pošto ste Vi po profesiji ekonomista, sjećate se kako nam se nazivaju preduzeća u Crnoj Gori - Dukley gardens, Capital estate, Queen of Montenegro, Iberostar belvi, a imamo NVO kao Montenegrin Universal theatre.

Vaš poziv da sa gospodinom Dacijem dođem u Ministarstvo prihvatam. Prihvatam kao spremnost vašeg ministarstva da je ova problematika bezrazložno iz jednog administrativnog problema išla u pravcu neke barijere. Sa željom da ćemo ukloniti te demokratske barijere i da će ovo biti svakako prilika da vidimo da će i izmjena Zakona o nevladinim organizacijama doprinijeti tome da nemamo ovakvih i sličnih barijera, prihvatam da će vaše ministarstvo ispraviti propust koji je učinilo u prethodnom primjeru. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Nimanbegu.

Imajući u vidu otvorenost i spremnost, vjerujem da će se kolega Nimanbegu saglasiti da ministar Konjević pojasni malo svoj odgovor. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Poslaniče Nimanbegu, Zakon o nevladinim organizacijama Vi dobro poznajete. Znae da tim zakonom koji ima svojih manjkavosti, da se razumijemo, i sada idemo u izmjene tog propisa, nije dozvoljeno da se u nazivu organizacije upotrebljavaju strane riječi koje mogu u prevodu da znače ime države ili neke međunarodne organizacije. Nemojte sada da navodite primjere Green home, pa mi kažete iz toga hoćete da izvućete logiku green home je naziv na engleskom jeziku, zašto ne može. Specifičnost je upravo ova koju sam Vam rekao. Ne sporim da je možda nadležni direktorat u Ministarstvu unutrašnjih poslova zbog različitog prevoda ili nemogućnosti napravio određenu vrstu propusta. Upravo iz tog razloga sam

[Type text]

predložio, hvala Vam što ste prihvatili, da navratite. Pozvaćemo zvaničnog tumača za albanski jezik. Vidjeti šta je značenje te riječi, uporediti normu koja ne dozvoljava ove stvari i razriješiti taj problem u skladu sa propisom onako kako nas propis obavezuje. Selektivne primjene neće biti, ali nemojte navoditi druge nazive na engleskom ili italijanskom jeziku. Jer, zabrana naziva se odnosi na ovo što sam Vam rekao, a ne na upotrebljavanje nekih drugih riječi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Mislim da je bilo korisno pojašnjenje.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

U razgovoru se dileme rješavaju. Treba razumjeti javnost da u zakonu je zaštita naziva, a ne zaštita jezika. Zna da se Crna Gora obavezala da će štititi dva jezika kao manjinska - i albanski i romski. Albanica, samo izvršite kratku pretragu na internetu, dobićete da je ime tulipana koji je pronađen, ne bih rekao otkriven 2010. godine. Sasvim adekvatan naziv koji se čak u ovom trenutku ne može ni prevesti, ali čestitao bih gospodinu Daciju kako se sjetio tako lijepog naziva za nevladino udruženje. Svaka intencija da se traži tumač ili koje je značenje te riječi, navodi da Vam možda neko u Ministarstvu pogrešno skuplja ili dostavlja informacije. Vjerujte mi da je ovo izuzetno lijep naziv i naziv koji će, nadam se, biti uskoro upisan u Registar nevladinih organizacija.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem ministru Konjeviću na datim odgovorima i na prisustvu. Molba još jednom da kolegi Gojkoviću pošaljete odgovor u pisanoj formi. Hvala Vam.

Sada bismo, u iščekivanju ministra Pažina, napravili pauzu od par minuta. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, nastavljamo sa poslaničkim pitanjima.

Po redosljedu je uvažena koleginica Marković, koja će postaviti pitanje za ministra Pažina.

Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Moje pitanje uvaženom ministru pravde je:

Koliko je krivičnih postupaka u radu kod Višeg suda u Podgorici i Višeg suda u Bijelom Polju po optužnicama za krivično djelo iz člana 163 i člana 164 ubistvo i teško ubistvo i koliko su ti sudovi donijeli pravosnažnih presuda za ta krivična djela za period od 2010. do 31.12.2014. godine?

Ovo pitanje sam postavila jer svake godine pred ovim Parlamentom su izvještaji o radu sudskog Savjeta i Vrhovnog državnog tužilaštva, gdje uvijek dođe do bacanja lopte iz jednog dvorišta u drugo. Uvijek vrhovni državni tužilac optužuje za nerad sudove, a sudovi Vrhovno državno tužilaštvo i Policiju, tako da u tom trouglu nastaje šteta za uopšte ugled i Policije, i Sudstva, i Tužilaštva.

[Type text]

Često ovdje slušamo predsjednicu vrhovnog državnog suda kako kaže da koliko ima optuženja toliko će biti i presuda, ne računajući krivična djela ubistva od nepoznatih učinilaca. Zato sam htjela da čujem od ministra da bi javnost Crne Gore, jer je zainteresovana za ta krivična djela, jer su često i sa elementima organizovanog kriminala i korupcije, i Evropa je zainteresovana radi poglavlja 23 i 24 da se ta krivična djela moraju rješavati malo brže. Ovdje smo danima slušali o ubistvu Duška Jovanovića koje traje 11 godina. Slušali smo čak da nestaju dokazi tokom krivičnih postupaka pa se pronalaze. To su vrlo važna krivična djela gdje ne bi trebalo da ima ni tehničkih grešaka u presudama. To predstavlja problem. Recimo dokazati javnosti Crne Gore kako može jedan sudija koji je Višeg suda da napravi tehničke greške zbog čega može da mu bude padne presuda po žalbi. Ili presude imaju po 300 strana. Sve su to neke nelogičnosti koje se moraju otkloniti, jer od efikasnosti rada sudova zavisi i ugled države.

Tražim i pisani odgovor. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem, kolegkinice Marković.

Ministre, izvolite, Vaš odgovor.

ZORAN PAŽIN:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslanici, poštovana poslanice Marković,

Tragom Vašeg pitanja obratio sam se Višem sudu u Podgorici i Višem sudu u Bijelom Polju i dobio sljedeći odgovor:

Kod Višeg suda u Podgorici prema dostavljenim podacima u periodu od 2010. godine do 31.12.2014. godine po optužnicama zbog krivičnog djela ubistva iz člana 143 Krivičnog zakonika bilo je 53 predmeta u radu od kojih je 37 pravosnažno okončano, a za 16 predmeta je postupak u toku. Po optužnicama podnijetim zbog krivičnog djela teško ubistvo, iz člana 144 Krivičnog zakonika, bilo je 25 predmeta u radu, od kojih je 14 pravosnažno okončano, a za 11 predmeta je postupak u toku.

Kod Višeg suda u Bijelom Polju prema dostavljenim podacima u periodu od 2010. godine do 31.12.2014. godine po optužnicama podnijetim zbog krivičnog djela ubistva iz člana 143 Krivičnog zakonika bilo je 11 predmeta u radu, od kojih je devet pravosnažno okončano, a za dva predmeta je postupak u toku.

Po optužnicama podnijetim zbog krivičnog djela teško ubistvo, iz člana 144 Krivičnog zakonika, bilo je 17 predmeta u radu, od kojih je 12 pravosnažno okončano, a za pet predmeta je postupak u toku.

Dakle, ja zaista prihvatam Vaš stav da autoritet pravosuđa uopšte u mnogo čemu zavisi od efikasnog procesuiranja najtežih krivičnih djela, a svakako da krivično djelo ubistvo i krivično djelo teško ubistvo spadaju upravo u tu kategoriju.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala ministru.

Kolegkinice, da li želite komentar?

Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Iz Izvještaja Sudskog savjeta nije se moglo doći do tih podataka. Izvještaji su šturi, više objašnjavaju edukacije, posjete, ne znam šta ne, nego rad, od Osnovnog suda pa do Vrhovnog suda i Apelacionog, Privrednog suda po predmetima nema izvještaja, a naročito za ovo.

Što se tiče Izvještaja Vrhovnog državnog tužilaštva, radi usporedbe što ste mi dali ove podatke ja ću sad navesti njihove podatke.

Državno tužilaštvo je protiv poznatih učinilaca krivičnih djela ubistva pokrenulo devet istraga. Ostale su neriješene četiri istrage, a završeno šest. Protiv pet lica je podignuta optužnica, uz neriješeno optuženje iz ranijeg perioda. Znači, tu je čitav ključ kod neriješenih i nepoznatih učinilaca što nikada nijesmo vršili u sudstvu i tužilaštvu neku analizu da bi napravili presjek šta je problem. Znači, u postupcima pred sudovima nalazilo se optuženje protiv 22 lica zbog izvršenja krivičnog djela ubistva. Sud je donio osuđujuće presude protiv 12 lica na kaznu zatvora i jednu oslobađajuću. Na kraju godine ostalo je neriješeno optuženja protiv devet lica. Državno tužilaštvo je 2014. imalo za krivična djela ubistva tri prijave da je izvršena od nepoznatog učinioca. Znači, dug period da se učinilac ne otkrije, a nadodaju se iz godine u godinu nepoznati izvršioc. Za krivično djelo teško ubistvo Državno tužilaštvo je podnijelo osam krivičnih prijava, šest optužnica tako da kad napravimo jedan presjek, ostalo je neriješeno po godinama negdje oko 21 ubistvo. To je velika cifra za Crnu Goru, ne računajući iz ranijih godina koliko je, jer nije pokretan krivični postupak samo postoji krivična prijava. Na tome leži i bezbjednost i sigurnost građana, jer građani svakodnevno čitaju u štampi, pa da ne bi kalkulirali po štampi, mislim da bi bilo pametnije da se uvijek obrati sudstvo sa svojim podacima i sa svojim problemima, jer svakodnevno smo obaviješteni da je neko nekog upucaao, da je neko poginuo. Evo, recimo, skoro je ubijen bivši poslanik Liberalnog saveza, zatim čitamo navrh nekoliko dana da je spremna akcija likvidacije njegovog kuma. Prije neku več je gospodin Oleg Obradović ranjen. Po štampi odmah nastaju kalkulacije da li je to vezano za aferu Telekom, ili ovo što nije predmet ovog pitanja. Znači, ne postoje informacije iz sudstva nikad tačne i nikad Vrhovni sud ne izlazi da obavijesti javnost iako mu je to obaveza. Hvala.

PREDŠEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegici Marković.

Sa ovim smo završili pitanja za uvaženog ministra Pažina. Hvala Vam ministre.

Nastavljamo sa poslaničkim pitanjima za ministra finansija gospodina Žugića kojeg pozdravljam.

Prvo pitanje za ministra Žugića postaviće kolega Knežević.

Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena Skupštino, uvaženi gospodine Žugiću, uvaženi građani, ja sam postavio sljedeće pitanje ministru finansija:

Ko je potencijalni investitor na lokalitetu Buljarica? Koji su to dosadašnji realizovani projekti koji ga preporučuju da bude potencijalni investitor? Kolika bi bila ulaganja u ovaj potencijalni projekat od strane investitora, kolika države, a koliki benefiti za građane za

[Type text]

vrijeme i nakon završetka realizacije potencijalne investicije? Na koji način je država planirala regulisati imovinsko-pravne odnose da je došlo do realizacije ove investicije? Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Motiv da postavim ovo poslaničko pitanje je sadržan u pokušaju dijela javnosti i dijela vladajućih struktura koji su jedan, po mom mišljenju, sasvim dobronamjeran sastanak i prezentaciju eventualnog projekta Buljarica pokušali predstaviti kao tajnu zavjeru usmjerenu protiv nacionalnih interesa. Istina je sljedeća, tom sastanku ili toj prezentaciji prisustvovali su Goran Danilović, tada šef Kluba poslanika Demokratskog fronta, koleginica Ljiljana Đurašković, Predrag Bulatović, Aleksandar Damjanović, Damir Šehović i moja malenkost.

Potencijalni investitor gospodin Šou je tražio razgovor sa nama i mogućnost da nam predstavi eventualni projekat Buljarice. Posebno je tražio da sastanku prisustvuju ljudi iz opozicije. Odluku da prisustvujemo tom sastanku donijeli smo na sjednici predsjedništva Demokratskog fronta. Na tom sastanku uz projekat koji je predstavio gospodin Šou mi smo čuli i njegove uslove. Njegovi uslovi su bili sljedeći, a ja Vas molim, gospodine Žugiću, da me demantujete ako govorim neistinu - Da je neophodan potpuni konsenzus u crnogorskom Parlamentu; da starosjedoci na tom lokalitetu budu u potpunosti ispoštovani i zadovoljeni; da sva ulaganja što se tiče infrastrukture i kompletnog projekta padaju na teret investitora i da je spreman da tu prezentaciju predstavi i u Skupštini Crne Gore i u poslaničkim klubovima. I dogovor je bio da gospodin Šou tu prezentaciju obavi u crnogorskom Parlamentu. Zašto nije došlo do toga? Očekujem Vaše objašnjenje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prije nego što ministar odgovori, dužan sam da kažem da je gospodin Jelić bio prvi po redosljedu postavljanja pitanja za ministra Žugića. Međutim odsutan je iz objektivnih razloga. Siguran sam da će ministar Žugić gospodinu Jeliću dostaviti odgovor u pisanoj formi. Hvala Vam.

Ministre, izvolite da date odgovor gospodinu Kneževiću.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Gospodine Kneževiću, na početku da Vam zahvalim na pitanju koje ste postavili.

Pitanje koje će svakako doprinijeti otklanjanju brojnih dilema u javnosti, a rekao bih i brojnih kontraverzi u javnosti. Ja ću pokušati da osvjetlim u mom odgovoru koje sam dostavio Vama u pisanoj formi i dodatno za Vas, za crnogorsku javnost, za sve zainteresovane strane ulagače, ali posebno i za vlasnike, starosjedioce u Buljarici.

Dakle, namjera tenderske komisije je da valorizaciju lokaliteta Buljarica sprovede u propisanoj proceduri koja je uokvirena našim regulatornim okvirom, i to: raspisivanjem međunarodnog tendera, te da se sa najpovoljnijim ponuđačem otpočne pregovori za zaključenje ugovora. Pojedini investitori, to ste u pitanju i apostrofirali, kao što je CDC iz Katara, pomenuli ste i personalno gospodina Šoija, su dostavili Vladi pismo o namjerama, pokazujući visok stepen interesovanja za ulaganja na tom lokalitetu, što svakako ne sprječava i sve druge zainteresovane investitore da uzmu učešća i aktivno se uključe u tenderskoj proceduri bez bilo čije favorizacije. Kompanija CDC iz Katara je već realizovala slične projekte u svijetu. Pomenuću samo "Perla" u Kataru u Dohi gdje je na gotovo istom

[Type text]

lokalitetu, na istoj strukturi tla nikao novi grad sa hotelima i novim sadržajima. To nas svakako obavezuje da njihovu inicijativu smatramo krajnje ozbiljnom. Svakako, kako se u prethodnom periodu u medijima pominjao investitor iz Francuske koji je ranije navodno pokazivao namjeru da učestvuje u razvoju Buljarice, naše očekivanje je da će oni koji su sa tim upoznati i u tome učestvovali pokušati da opet animiraju istog, ali i druge investitore kako bismo u konkurentnim uslovima mogli da odaberemo onog koji ponudi najbolje. Samo ulaganje u infrastrukturu koje podrazumijeva: drenažu terena, izgradnju komunalne infrastrukture, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i sve druge potrebne infrastrukturne projekte za funkcionisanje lokaliteta Buljarice kao jedinstvene cjeline, iznosi apriksimativno od 300 do 500 miliona eura. Država to ne može, niti ima namjeru da finansira. Ovo je odgovor i dijelu medija koji kažu - Država će uložiti u infrastrukturu, pa će neko doći nagotovo i preuzeti tu imovinu. Dakle, država niti može, niti ima namjeru da ulaže ogromne investicije za razvoj infrastrukture na lokalitetu Buljarica koji posmatramo kao cjelinu.

Dalje, valorizacija lokaliteta Buljarica podrazumijeva izgradnju turističkih rezidencijalnih, komercijalnih, vjerskih i drugih sadržaja koji su takođe obaveze budućeg investitora, a period gradnje se planira do 20 godina. Očekivani građevinski radovi bez infrastrukture bili bi za oko 60% veći od ukupnih nacionalnih godišnjih investicija u oblasti građevine u prethodnom periodu. Na osnovu urađenih analiza i proračuna, očekuje se da ukoliko se projekat u cjelini realizuje, u prosjeku na projektu bude otvoreno 10.350 radnih mjesta, od kojih 8.500 direktno na izradi projekta, a 1.850 u djelatnostima usluga i snadbijevanja. U trenutku kada projekat ili kada bi projekat, bolje reći, u potpunosti bio operativan kreiralo bi se novih 50 hiljada radnih mjesta, sa dodatnih 16 hiljada kroz efekte multiplikacije. Na osnovu projekta, odnosno ekonomskog uticaja projekta snažan je odraz i na GDP Crne Gore. Dakle, u periodu operativne izgradnje projekta godišnji doprinos GDP-u bi bio između 2,5 i 3,5% godišnjeg GDP-a i dodatnih do 1,1 kroz efekte multiplikacije.

Na osnovu navedenih u najkraćem koristi i efekata investicije očekujemo da odnose sa privatnim vlasnicima riješimo u partnerskom odnosu, ne dovodeći u sumnju podršku i opšti konsenzus o kome ste govorili oko projekta koji je od nacionalnog interesa za Crnu Goru.

Dozvolite mi, potpredsjedniče, samo par sekundi jer je veoma važno pitanje i prilika da pošaljemo jasnu poruku i gospodinu Kneževiću i javnosti Crne Gore.

Napominjemo da je tenderska komisija putem Međunarodnog javnog tendera imala namjeru da valorizuje lokalitet Buljarica uz ispunjenje predhodnih preduslova.

Prvi preduslov jeste donošenje Master plana za ovaj region i to za visoki, a ne sindikalni turizam.

Drugo, zadržavanje svih legalno izgrađenih objekata. Dakle, uvažavanje postojećeg stanja starosjedilaca, vlasnika u Buljarici.

Treće, davanje mogućnosti mještanima Buljarice da ukoliko su u mogućnosti samostalno valorizuju segmente u njihovom vlasništvu, ali ne i da na dug rok blokiraju samu unvesticiuju i sami razvoj. Dakle, ukoliko imaju svoju potentnost, finansijsku likvidnost, izvolite, valorizujte u zoni visokog turizma, a ne sindikalnog.

Na kraju, shodno njihovom zahtjevu, realno izrada reprocjene od svih sudskih vještaka, odnosno procjenitelja, posebno za one mještane koji su starosjedoci. Ovdje bih istakao da država želi da se sa punom pažnjom odnosi prema stranim investitorima i u ovom dijelu sa maksimalnom pažnjom prema svim starosjediocima, ali takođe da pozovem i gospodina Kneževića i sve nas ovdje da vidimo ko je to u posljednjih godinu, dvije, deset

godina trgovao zemlju u Buljarici, pa po tom osnovu očekuje dobit na teret države, na osnovu eksproprijacije. Taj segment je sasvim drugačiji od onog prava koje imaju starosjedioci. I da kažem na samom kraju, da sam i ja nedavno imao ponudu da kupim parče zemlje u Buljarici, pa da onda čekajući eksproprijaciju napravim trgovačku dobit kroz teret koji bi imala država ili proces same eksproprijacije.

Drago mi je da ste postavili ovo pitanje iz prostog razloga što ovim šaljem poruku investitorima, ne jednome nego svima. Što ovim šaljem poruku starosjediocima, ali šaljem poruku i onima koji trgujući žele da naprave teret državi i uspore valorizaciju brojnih naših ekonomskih resursa. Siguran sam da ovo što ste Vi pomenuli i konsenzus, i starosjedioce, i sva ulaganja, i prezentacije, zašto još jedan segment odgovora na pitanja, nije bilo jedno nego četiri, pet pitanja, želim da istaknem ovim putem - Ja sam imao razgovore sa mojim timom lično sa vlasnicima imanja u Buljarici i to onima koji se predstavljaju kao ovlašćena lica za sve vlasnike u Buljarici. Na prvom sastanku smo postigli približan konsenzus koji je glasilo - Sačuvajmo legalne objekte, napravimo reprocjenu, ali samo za starosjedioce. Ne za trgovce. Na drugom sastanku su zahtjevi, moram jasno reći, enormno porasli i zaista nemam namjeru da ugrožavam reputabilnost investitora koji je, po mom mišljenju, iz mog saznanja apsolutno nesporan. Ako nađemo mjeru, a mjera je da se da šansa starosjediocima da oni valorizuju ali ne za 5,15, 20 godina nego odmah figurativno, i ako oni mogu to da urade, dajmo im parcijalno segment, a ostatak dajmo na tender i uvedimo investitora koji će napraviti maltene novi grad u Buljarici i time imati brojne socio-ekonomske uticaje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala ministru.

Kolega Kneževiću, Vaš komentar. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem, na iscrpnom odgovoru, gospodine Žugiću. Ali, želio sam da još jednom potenciram da mi na tom sastanku nijesmo raspravljali ni o kakvom Zakonu o eksproprijaciji, niti smo pravili mape gdje će se kome oduzimati zemlja i gdje će ko zacrtavati svoje interese. Pošto se u dijelu javnosti stvorila fama da smo mi na tom sastanku raspravljali o Zakonu o eksproprijaciji, Vama je stav Demokratskog fronta u potpunosti jasan, da mi nećemo podržati onakav Predlog zakona o eksproprijaciji.

Ono što je meni postalo simptomatično nakon pojavljivanja u javnosti ove priče o Buljarici jeste i podatak da su Francuzi 2008. godine iskazali interesovanje za valorizaciju ovog lokaliteta i da su to interesovanje iskazali u razgovoru, gle čuda sa kim, sa potpredsjednikom Demokratske partije socijalista Svetozarom Marovićem i tadašnjim potpredsjednikom Vlade. E sad se kod mene javlja dilema da li je gospodin Marović bilo kome iz sastava Vlade u tom periodu saopštio namjere Francuza da valorizuju projekat na Buljarici. Ili su oni možda negdje u Sen Tropeu, na onoj jahti gospodina Marovića koju veže na Krfu, uz školjke, gambore, vino i francusku muziku raspravljali o detaljnim urbanističkim planovima.

Ne znam zašto zvonite, gospodine Simoviću. Niti smo u crkvi, imam još minut. Ne vrijeđam nikog, gospodin Marović ima jahtu. Ima 3.800.000 na tajnim računima i ja govorim

...

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Upravo je to razlog. Ja bih molio da ne pominjemo imena.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Vi i ja smo iz ovih kontinentalnih predjela. Možda ne volimo školjke i gambore, ali nema potrebe da nam sada ide voda na usta i da me Vi prekidate dok govorim o tome.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Imamo dobru praksu da ne pominjemo imena ljudi koji nijesu u Sali. Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ako bismo mi tu praksu ovdje primijenili, gospodine Simoviću, ovdje ne bih pomenuo nikoga izuzev gospodina Žugića, gospodina Dukovića, kolegice Marković i kolega iz Poslaničkog kluba Demokratskog fronta, uključujući Vas i gospodina Stankovića. Nemojte da se pozivamo na tu praksu samo onda kada nam ne odgovara ono što poslanici saopštavaju.

Molim Vas, potrošili ste mi minut i po vremena i ukalkulišite mi ovo. Nemojte više zvoniti, niti smo u Bogorodičnoj crkvi, niti govorim nešto što je zabranjeno Poslovníkom.

Gospodine Žugiću, ovdje javno optužujem Svetozara Marovića da je 2008. godine imao tajne namjere, ne dobre namjere nego tajne namjere sa ovom gospodom Francuzima o valorizaciji ovog lokaliteta. Kada je primijetio da se pojavila ova grupa koju predvodi gospodin Šoui, krenula je i priča oko zaštite interesa i starosjedilaca i onih koji su kupovali zemljište po enormno niskim cijenama jer su znali da će doći do njegove valorizacije. Mi smo na tom sastanku saopštili, evo sada ponavljam pred crnogorskom javnošću, da je nama primaran interes starosjedilaca na tom lokalitetu. Ukoliko se dogovorite sa starosjediocima, ukoliko gospodin Šoui dođe ovdje i prezentuje taj projekat, ukoliko za to postoji opšti konsenzus, mislim da niko ne može biti protiv toga, kao što ste Vi rekli, da se otvori 50.000 radnih mjesta. On je to saopštio na ovoj prezentaciji. Izrazio sam žaljenje, mislim da ćete se sjetiti - će potpisasmo ugovor o autoputu sa Kinezima, a ne upoznasmo ovoga čovjeka ranije da mu ponudimo da radi autoput. To sam mu rekao. Jer, stvarno, ako će neko da otvori 50.000 radnih mjesta, da u projektu ima 10.830 zaposlenih i da u dijelu koji se tiče infrastrukture obezbijedi 300 do 500 miliona evra, mislim da je elementarno korektno od mene kao poslanika i predstavnika građana da saslušam o čemu se radi, da iskažem svoje sumnje, ali da iskažem i neka pozitivna određenja prema tome.

Gospodine Žugiću, od Vas očekujem sljedeće - Da sa pozicije ministra finansija i preko nadležnih institucija učinite sve da otkrijemo ko je to i u kom periodu kupovao zemlju po enormno niskim cijenama; da li je bilo dilova sa Upravom za nekretnine; ko je sve imao uvid u moguću valorizaciju ovog projekta Buljarica i ko je planirao da se obogati na ekstra profitu trgujući zemlju za deset do petnaest eura po kvadratu. Gospodine Žugiću, okupao sam se dva puta na Buljarici, gospodin Medojević možda pet puta, kolege iz Fronta možda svi zajedno dvadeset puta. Mi nemamo tamo nikakav interes, osim interesa da jedna najzad investicija u Crnoj Gori bude transparentna i da se realizuje na dobrobit građana. Zahvaljujem, gospodine Simoviću.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ipak sam morao da zvonim za kraj. Hvala Vam.

Kolega Medojeviću, molim Vas da dozvolimo kolegini Marković da postavi pitanje za ministra Žugića.

Izvolite, kolegini Marković.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, upravo ovo pitanje je kao jedna prethodnica ovo eksproprijacije, ovo su bile eksproprijacije prije 60 godina. Šta se događa ako se postupak eksproprijacije dobro ne uradi? Onda će neke generacije iza nas opet tražiti obeštećenje.

Pitanje glasi: Koliko su pravosnažnih i izvršnih rješenja o povraćaju imovine donijele tri regionalne komisije? Kolika je površina vraćene imovine pojedinačno kod svake komisije, kojim bivšim vlasnicima, odnosno njihovim nasljednicima, koliko su pravosnažnih i izvršnih rješenja o obeštećenju donijele pojedinačno sve tri regionalne komisije, kojim bivšim vlasnicima, odnosno njihovim nasljednicima, u kom iznosu od dana preuzimanja predmeta od opštinskih komisija, tj. od 2007. godine?

Ovo pitanje sam postavila jer je ono aktuelno već deset godina. U 2004. godini donijet je Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju. Međutim, država Crna Gora nije prepoznala da je trebalo prvo da popiše imovinu pa da vrši privatizaciju, odnosno u tranzicionom periodu došlo je do privatizacije i zemljišta i zgrada i prodaje, a, po mom mišljenju i po mišljenju ostalih pravnika sa kojima sam razgovarala, što su radile i ostale zemlje, trebalo je prvo da izvrši popis i evidenciju svih nepokretnosti koje su ekpropisane, konfiskovane i po drugom osnovu oduzete. Kod nas je bilo obrnuto. Prvo smo privatizovali, pa smo onda donijeli zakon. Prvo smo donijeli Zakon o pravednoj restituciji koji nije zaživio 2002. godine. Ovaj iz 2004. godine je donijet po opštinama. Formirane su komisije, počele su sa radom. Taman kada su počele, jer sam radila u jednoj komisiji, donijete su izmjene i dopune Zakona 2007. godine koje izuzimaju iz rada i daju regionalnim komisijama. Rad regionalnih komisija se pokazao kao neefikasan, jer sam iz ovog pisanog odgovora koji ste mi dali vidjela kakav je bio rad. Bilo je 11.000 predmeta, od tih 11.000 predmeta oni su riješili pet hiljada. Međutim, 3.000 predstavi pred sudom u Strazburu se upravo odnosi na odbijajuća rješenja gdje su ljudi odbijeni jer nijesu imali osnov poslije donošenja Saveznog zakona od 1968. godine kojim je uvedena pravična naknada. Međutim, vidjećemo kakva će biti odluka suda u Strazburu. U jednom poređenju koje sam vršila veštačenja, u tom predmetu /Prekid/ predmet iz 1969, pokazalo se da je manji iznos izveštačen nego za predmet iz 1963. godine. Samo je bilo u nazivu pravična naknada.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre Žugiću.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanice Marković, moram biti potpuno otvoren, jako je korisno kada dobijem ovakvu vrstu pitanja koje će biti u funkciji efikasnijeg rada, pa i snaženja kapaciteta

[Type text]

državne uprave. Slažem se sa Vama, ovo su neki raniji zakoni. Danas pominjemo i neki novi Zakon o eksproprijaciji, pominjemo Zakon o Buljarici. Mala digresija, ja sam pomenuo, niko drugo nego ja, kada smo pričali o Zakonu o eksproprijaciji, ali i to pitanje danas imamo u Parlamentu ovdje. Tada sam kazao da ćemo imati poseban zakon ako krenemo tim putem vezano za ovaj lokalitet i ovu obimnu investiciju u Buljarici. Da li je to bio nacrt, predlog ili ideja to je nebitno. Ako je greška, onda je to moja greška nije ničija druga. Ali, riječ je o formi. Suština je da se takve stvari moraju urediti zakonom, formalno ne. Dostavio sam Vam odgovor u pisanoj formi. Nadam se da ste iz njega vidjeli najvažnije elemente.

Posebno želim da istaknem da je Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju propisano o pojedinim zahtjevima i pravosnažnim rješenjima za povraćaj i obeštećenje regionalne komisije vode evidenciju o čemu izvještavaju Ministarstvo finansija. Kako ste sami kazali, imali smo veliki obim posla, pa je na dan 31.12.2014, dakle, na kraju prošle godine, ukupno primljeno 10.847 zahtjeva bivših vlasnika. Ono što se malo razlikuje Vaš komentar i moj odgovor jeste da je riješeno ukupno 6.619 ili približno dvije trećine predmeta. Ne opravdava se ničim nepotpuna neažurnost, a očigledno je riječ o velikom obimu posla koji je urađen. Imamo tri komisije koje se bave ovim poslom, i to: Komisiju za povraćaj i obeštećenje u Podgorici, koja je riješila ukupno 2.566 predmeta; u Baru sa 1874 predmeta i u Bijelom Polju sa 2175 predmeta. Imate oko pojedinih regionalnih komisija dovoljno podataka da ne zamaramo javnost. Želim samo da istaknem da je, prema podacima koje smo dobili od Fonda za obeštećenje, ukupan iznos obeštećenja na dan 1. maja ove godine iznosio 217 hiljada 115 i 863,48 eura. Koliko god da je moguće osporavati, ali ne možemo osporiti ogroman obim posla i ovaj iznos koji je uslovno teretan, ali i pravedan da se nadomjesti ono što je prethodnom periodu rađeno prema bivšim vlasnicima. Ukoliko želite više informacija o bivšim vlasnicima, stojimo na raspolaganju da u Ministarstvu finansija dobijete sve podatke koji Vas interesuju, ponavljam, i opet spremni da čujemo svaki Vaš predlog koji može biti konstruktivan u funkciji veće efikasnosti, ali i jačanja kapaciteta ovih komisija, pa i samog Ministarstva finansija. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala ministru.

Koleginice Marković, želite li komentar?

Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Za Komisiju za povraćaj i obeštećenje Bijelo Polje tražila sam koliko je rješenja donijela sama regionalna komisija. Nije, gospodine ministre. Prema podacima dobijenim od Komisije za povraćaj i obeštećenje u Bijelom Polju od osnivanja 2007. godine pa do kraja 2014. ukupno je donijeto 38 pravosnažnih izvršnih rješenja o povraćaju oduzete nepokretne imovine, pri čemu ukupna površina vraćene nepokretne imovine od strane devet opštinskih, tu je uračunata imovina koju su vratile prethodnih devet opštinskih komisija, ne regionalna nije to vraćala. Znači, 280 hektara, jer znam da je u postupku samo pred beranskom vraćanje 150 hektara zemlje, pred rožajskom jednoj porodici. Znači, ovaj podatak nije tačan.

Što se tiče obeštećenja, ni taj podatak nije tačan, 492 pravosnažna izvršna rješenja o obeštećenju, jer je beranska sama donijela 135. Znači, nije generalna donijela 492, nego se računaju i ostalih devet opština. Znači, nerad je prepoznat u regionalnoj komisiji u Bijelom

[Type text]

Polju. Ombudsman koji je radio izvještaj, čitala sam po pitanju jednog ovdje poslanika, izračunao je da ako nastave ovim tempom da donose bjelopoljska i barska komisija rješenja, izuzev podgoričke, trebalo bi im 30 godina za rad. Što se tiče šest hiljada predmeta, rekla sam na šta se oni odnose. To su odbijajuća rješenja, povraćaji šuma hiljadu i nešto predmeta, gdje je pravni osnov bilo rješenje o razgraničenju za koje smo imali seminar i nije priznato kao rješenje o oduzimanju nego o razgraničenju. Znači, efikasnost rada je poslije zatvaranja opštinskih komisija slaba, sem Regionalne komisije u Podgorici. U Baru i u Bijelom Polju 30 godina treba ovim tempom da donosimo rješenja. Ne samo da zakonski nasljednici bivših vlasnika neće biti živi, nego ni njihovi unuci.

Mnoge zemlje u okruženju su isto radile što i mi pa su upozorene. Imale su predmet pred sudom u Strazburu, pa su morale da vrše ponovo reviziju predmeta, jer 2007. promjenama zakona dolazi do izmjene metodologije. Tu su bivši vlasnici zakinuti. Nova metodologija koju je Vlada donijela drastično je smanjila vrijednost imovine. Tako kad veštak građevinske struke izvještači što je ranije bilo 100 000, sad je pet puta manje. Tako za jednu kuću u Beranama dobija 15 000 eura. Ljudi odustaju, uopšte im se ne završavaju predmeti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegici Marković.

Sljedeće pitanje za ministra Žugića ima kolega Medojević.

Izvolite, kolega Medojeviću.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Ja sam ministru postavio pitanje koje će, nadam se, građanima Crne Gore biti vrlo lako objasniti i da umjesto ministra kažem da će biti vrlo korisno.

Koliko je država Crna Gora dobila akcija od Elektroprivrede za dug Elektroprivrede koji je iznosio 45 miliona eura zbog toga što Elektroprivreda nije plaćala PDV i ostale obaveze prema državi Crnoj Gori? Dobio sam pisani odgovor. Zahvaljujem ministru.

Tada kada smo raspravljali u Skupštini ovdje ja sam upozoravao da je predlog poslanika Šehovića da se dug koji je Elektroprivreda morala da plati u gotovini, znači, građani Crne Gore moraju da znaju da je to dug jednog poreskog obveznika po Zakonu o PDV-u koji je taj poreski obveznik morao da plati u gotovini. Po zakonu, Poreska uprava je morala ako dužnik ne plaća dug, da mu blokira račun, kao što radi svakoj maloj firmi u Crnoj Gori, ili kao što radi svakom građaninu Crne Gore kome isključuju struju ako duguje više od 300 eura.

Ovdje je uveden princip da Poreska uprava ne naplaćuje novac od dužnika koji taj novac ima na računu, toleriše neplaćanje i poresku nedisciplinu i onda prihvata akcije od toga dužnika. Zašto Poreska uprava ne primjenjuje taj model i kod drugih dužnika? Recimo, zašto nijeste uzeli kod Televizije Vijesti akcije za poreski dug? Zašto se ovim glasanjem u Parlamentu država odrekla 45 miliona eura čistog novca i na taj način oštetila budžet za taj iznos? Ovo je vrijeme da se kolegama koji su glasali za ovaj zakon skrene pažnja da postoji krivična odgovornost i za glasanje u crnogorskom Parlamentu.

Dakle, poslanici imaju imunitet za krivična djela do pet godina, ali ovdje se radi o pljački najmanje 29, 30 miliona eura koje Crna Gora nije dobila iz ove konverzije i za 30 miliona eura odgovaraće svi poslanici koji su glasali za taj zakon. Pokrenuću krivičnu prijavu protiv svakog poslanika crnogorskog Parlamenta koji je glasao da umjesto 45 miliona eura

[Type text]

novca koje nam duguje Elektroprivreda mi uzmemo akcija koje su tada vrijedjele 15.591.000 eura. Znači, 30 miliona eura manje.

Mi znamo kakav je odnos ove Vlade prema investitorima, posebno premijera koji nas je prije neki dan optužio da mi iz opozicije sprječavamo razvoj Crne Gore jer ne dopuštamo da njegovi investitori dolaze u Crnu Goru. Kad bi sada samo krenuo da nabrajam koliko su nas koštali njegovi investitori i da je politika investicija Vlade Crne Gore takva da lično premijer i njegovi saradnici imaju ogromnu dobit, a da država Crna Gora ima ogromni gubitak, ispostaviće se da ustvari Demokratski front iznad svega svojim kritičkim odnosom prema ovakvim "investicijama i investitorima" štiti državne interese, štiti budžet države Crne Gore.

Znači, poštovani ministre, ovom transakcijom umjesto 45 miliona eura koje se moglo iskoristiti da se finansiraju neki kapitalni projekti, da se pomogne preduzećima, da se pomogne sjeveru Crne Gore, uzeli ste akcije koje vam ništa ne trebaju, po cijeni koja je tri i po do četiri puta niža nego što ste u tom trenutku mogli dobiti novca ako ste htjeli da unovčite tu vašu konverziju. Znači, 30 miliona eura su poslanici DPS-a, SDP-a oštetili građane Crne Gore i državu Crnu Goru. Pokrenuću krivičnu prijavu da poslanici vide da se ne može glasati ovako kako vam kažu iz vaših partija i napraviti šteta državi Crnoj Gori.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministre, izvolite.

Kolega Medojeviću, da li želite da čujete odgovor?

Izvolite, ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Poštovani poslaniče Medojeviću,

U vezi sa Vašim poslaničkim pitanjem, dobili ste u pisanoj formi, želim da istaknem da je članom 12 stavovima 4 i 5 Zakona o budžetu Crne Gore za prošlu godinu, "Službeni list" broj 61/13, predviđeno da se potraživanje države Crne Gore u iznosu od 45 miliona eura po osnovu poreza i doprinosa i javnih prihova, ne samo ovoga, od Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić konvertuju u akcijski kapital države Crne Gore, saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima, o obligacionim odnosima i Zakona o hartijama o vrijednosti. Zamjena duga za akcijski kapital će se izvršiti po uobičajenoj praksi, odnosno po nominalnoj vrijednosti akcija najkasnije do kraja prvog kvartala prošle godine. Čini mi se da se malo kasnilo u tom dijelu u samoj realizaciji obaveze.

U cilju operacionalizacije navedenih odredbi Zakona o budžetu za 2014. godinu Ministarstvo finansija, Carinska i Poreska uprava su sa Elektroprivredom Crne Gore potpisale Protokol o regulisanju međusobnih obaveza u vezi sa realizacijom izmirenja poreskog duga prema državi, shodno članu 12 stavu 4 i 5 Zakona o budžetu Crne Gore.

Poštujući sve prethodno navedeno, država Crna Gora je povećala akcijski kapital za iznos javnih prihoda koji na dan 30.06. prošle godine iznosi 44.999.997,32 eura. Na taj način država je stekla 5.883.737 običnih akcija po nominalnoj vrijednosti od 7,6482 eura, odnosno uvećala vlasništvo u Elektroprivredi Crne Gore sa 55% na 57,0176033%, to jest izvršila konverziju duga u akcijski kapital. U prilogu ste dobili regulatorne akte koji su pratili ove aktivnosti. Nadam se da je ispunjen Vaš zahtjev u punoj mjeri. Ovdje smo imali Vaš komentar

[Type text]

vezano za Zakon o PDV-u, ali imamo i Zakon o Budžetu. Dakle, na neki način to je i odgovor zašto nijesmo drugima pravili konverzije. Zato što nemamo pravni osnov. Ovdje je bio pravni osnov koji je dat Zakonom o Budžetu, o kojem govorim sad. I da ne apostrofiramo bilo kog poreskog obveznika, gospodine Medojeviću. Na kraju, jako je dobro da pošaljemo svi odavde poruku svim poreskim obveznicima o obavezi plaćanja javnih prihoda. I ako je bilo uslovnih grešaka ili nije, od ovog vremena mi moramo imati potpuniju ili potpunu fiskalnu disciplinu za sve poreske obveznike, a posebno za one poreske obveznike. Ne možemo dozvoliti sebi samo jedan luksuz, uslovno rečeno, da dio ekonomije sa potencijalima za oporavak, dakle, kompanije koje imaju imovinu a nemaju obrtni kapital, da kompanije koje imaju potraživanja od javnog sektora, ili da kompanije koje imaju adekvatan biznis plan figurativno rečeno, onemogućimo njihovo poslovanje, već mora naći načina kako radimo prema nekim kompanijama koje ste pomenuli sad, da kroz uredbu Vladinu napravimo reprogram za one koji imaju potencijala za oporavak i time damo doprinos i ekonomskom rastu i snaženju ekonomije, a rekao bih i ukupnom ekonomskom oporavku i sa svim uticajima na fiskalnu održivost, finansijsku stabilnost i uticajima na ukupnu ekonomiju.

Što se tiče gubitka 30 miliona, dobro je da smo taj posao završili. To je prvi moj odgovor.

Drugi odgovor. Mnogo je dobro da ove akcije imaju vrijednost na tržištu. Ne slažem se sa Vama da je to gubitak 30 miliona. Ja mislim da to prodajom možemo ostvariti i ovo što je bila konverzija duga akcija. To je moje mišljenje. Zahvaljujem.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

... to sam rekao, upozorio ovdje kad je konverzija o kršenju Ustava. Dakle, ne možemo mi zakonom uvoditi privilegovane firme, a Ustav kaže da su svi privredni subjekti ravnopravni. Otkud sada pravo većini ovdje u Parlamentu da krši Ustav i da jednom dužniku koji nije ispunio ništa iz svojih obaveza prema državi Crnoj Gori o privatizaciji, koji neće sada ispuniti anex koji je usvojen, koji nije ispunio nikakve parametre koje ste utvrdili, otkud sada to da se prema njima ovako ponaša većina u Parlamentu. Moje je ovdje vrlo precizno upozorenje da ljudi koji glasaju u Parlamentu moraju da snose posljedice, pa i krivične svoga glasa. Nijesmo mi samo ovdje da zastupamo političke stavove, nego da glasamo zakone koji proizvode posljedice. Koje je posljedice imala ova odluka? Vi ste dobili 5.883.737 akcija, po cijeni od 7,64 eura, a na taj dan kada ste donijeli odluku na berzi je cijena bila 2,65. Znači da su vam trebale pare toga dana i da ste htjeli da prodate te akcije toga dana, vi biste dobili 11.591.000. Priznali ste, prodali ste 45.000.000 za 15.000.000. To je 30.000.000, ovo građani neka slušaju. Kupili ste auto za 45.000.000, a na tržištu vrijedi 15.000.000. E to je vaš posao bio ovdje i većine koja je glasala. Vi ste u trenutku sklapanja ugovora svjesno nešto što vrijedi 2,65 eura na berzi, a to je jedina tržišna vrijednost koja postoji trenutno u Crnoj Gori, zahvaljujući Ekonomskoj školi Veselina Vukotića i Mila Đukanovića, vi ste to prodali, a tog istog dana vi ste kupili 45.000.000 akcija. A da ste istog dana prodali tih 5.800.000 akcija, dobili biste 15.000.000 eura. Znači, oštećena je država 30.000.000 iz jednog posla, kao što je oštećena kada ste 11 puta dali 1.000.000 eura Prvoj banci, pa je taj 1.000.000 eura 11 puta se obrnuo i na kraju 11.000.000 eura iz budžeta je dato Prvoj banci i pojela maca. Za sve su ovo krivi manje-više i birači u Crnoj Gori koji ne mogu da shvate da je sistem truo i bolestan i da mi moramo svi koji mislimo da oporavimo ovu zemlju da izađemo na ulice i da protestima zaustavimo, jer vidite u Parlamentu većina je izglasala zakone koji

[Type text]

građane ove zemlje koštaju 30.000.000 eura, jedan mali amandman. Znači, Parlament donosi štetne odluke i vrijeme je da na ulici kroz proteste, kroz demonstracije zaustavimo štetočinsku Vladu i štetočinsku većinu u ovome Parlamentu i da dođe Vlada koja će štiti interese građana. Ovo nije neka velika matematika, gospodine ministre. Ovdje je minus 30.000.000\$. U Kombinatoru aluminijuma je minus ko zna koliko stotina miliona \$. Jedini je plus na privatnom računu Mila Đukanovića u inostranstvu. Milijarde koje ćemo naći ako Bog da tamo i kad promijenimo vlast, uložiti to u razvoj Crne Gore, pa nam neće trebati, kako si rekao, Šou, nego ćemo parama od provizije, od korupcija crnogorskih vlastodržaca izgraditi i Buljaricu, i Jaz, i auto-šut i šta god želite, i II Blok Termoelektrane u Pljevljima. Izvinite, potpredsjedniče. Poenta je čitave priče da 30.000.000 je oštećena država Crna Gora iz ove odluke i mi sad ne možemo da podnesemo krivičnu prijavu protiv premijera, pošto je većina ovdje poslanika dala pravni osnov premijeru i ministrima da potpišu ovakve ugovore. Ostaje samo građanski protest, bunt na ulice, da smijenimo ovu vlast i da dođe vlast koja neće praviti ovakve talove, ovakve dilove na štetu građana.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN ĐUKANOVIĆ

Zahvaljujem kolegi Medojeviću. Sljedeće pitanje za ministra Žugića ima kolega Gošović. Izvolite, kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani građani, kolegice i kolege, gospodine ministre,

Pošto vam je poznato Skupština Crne Gore na sjednici održanoj 27. decembra 2014. godine donijela je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Tim zakonom staračka naknada utvrđena je u onoj visini od 50% najniže penzije u Crnoj Gori, odnosno mjesečnom iznosu od 50 eura i 20 centi sa primjenom od 1. januara 2015. godine. U skladu sa Zakonom pravo na staračku naknadu obezbjeđuje se za jednog supružnika koji žive na selu i bave se poljoprivredom, a nemaju nikakvih drugih primanja. To pravo mogu ostvariti muškarci koji su navršili 65 godina života i žene koje su navršile 60 godina života. Riječ je o kategoriji stanovništva koji su radni vijek proveli na selu baveći se poljoprivredom, a nijesu ostvarili nikakva prava na novčana primanja ni penziju niti bilo kakvo drugo primanje. Inače, staračka naknada u mjesečnom iznosu je 40 eura nije mijenjana od 2009. godine, a zakonom donesen krajem 2014. godine uvećana je za svega 10 eura i 20 centi na mjesečnom nivou.

Međutim, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju već peti mjesec u 2015. godini se ne primjenjuje. Staračka naknada se i dalje isplaćuje u iznosu od 40 eura i ako za tako nešto ne postoji osnov ni u jednom propisu.

Kao što vam je poznato, takođe, gospodine ministre, Zakon o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu za isplatu staračkih naknada predviđen je iznos od 2.650.000 eura. Iznos od 40 eura projektovan je za prosječan broj od 5.300 korisnika ove naknade. U aprilu 2015. godine staračka naknada isplaćena je za 4.844 korisnika. Dakle, u odnosu na 5.300 korisnika ovih prava projektovanih Budžetom za 2015. godinu, taj broj je u aprilu 2015. godine bio manji za čak 456 korisnika. Ovi podaci nesumnjivo pokazuje da je u odnosu na Zakon o Budžetu za 2015. godinu planirana sredstva za ove namjene u 2015. godini neophodno je obezbijediti dodatna sredstva u iznosu ne većem od 300.000 na godišnjem nivou.

[Type text]

Zakon o Budžetu fiskalne odgovornosti za čije ste izvršenje odgovorni sadrži mehanizme za isplatu nedovoljno planiranih izdataka tokom fiskalne godine. Vi te mehanizme nijeste primijenili, što je imalo za posljedicu povredu Zakona uvrđenih prava blizu 5.000 građana Crne Gore koji se nalaze u veoma teškoj materijalnoj situaciji.

Imajući u vidu naznačeno, ne po prvi put u ovoj Skupštini postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će i koje mjere će Ministarstvo finansija preduzeti da se obračun i isplata staračkih naknada korisnika tog prava u Crnoj Gori počev od 1. januara 2015. godine izvrši u svemu saglasno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju?

Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Gošoviću. Ministre, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Simoviću.

Uvaženi poslaniče Gošoviću. Vi ste imali i zahtjev da Vam se u pisanoj formi ranije odgovori na ovo pitanje. Mislim da se malo kasnilo, ali ste dobili odgovor, jer sam dobio drugu urgenciju i nastojao da dobijete i prije odgovor na poslaničko pitanje ovim povodom. Ne bih ponavljao ovo što sam dao u pisanoj formi koje nadam se imate i koje se dobili već da kažem da razumijem zaista iskreno razumijem brigu o ovoj populaciji koja je u relativno teškom materijalnom položaju i ovo blago povećanje staračkih naknada ne rješava sva pitanja, ali pomaže da se prevaziđu osnovni i elementarni problemi pojedinaca koji su korisnici naknade staračke pomoći.

Treba reći i da je ovo jedan od zakona koje je maloprije pominjao gospodin Medojević, uz puno uvažavanje teškog materijalnog statusa, koje je donio ovaj Parlament a sa određenim fiskalnim uticajem. I to nije jedini zakon koji proizvodi dodatne troškove Budžetu Crne Gore. Zato, ako već postoji kreiranje elemenata fiskalne politike u ovom visokom domu, onda proces nije zaokružen. Predlažem da kod izmjena zakona koji imaju fiskalni uticaj predložite i rebalans bužeta, jer ja sam u odgovoru Vama napisao da nam je modele kako gledamo mi u Ministarstvu finansija kao neko ko izvršava dobijene naloge nadležnih sektora, gospodine Gošoviću. Ja ne dajem naloge po tom osnovu, nego izvršavam. Naša je odgovornost likvidnost kroz naplatu. Naša je odgovornost, stabilnost i održivost javnih finansija i naša je odgovornost poštovanje Zakona o Budžetu. Ako donosite zakone koji proizvode nove troškove, dajte napravite rebalans budžeta, pa onda neka bude odgovorno Ministarstvo finansija, koje ne finansira sijaset zakona koji imaju nove fiskalne implikacije. U ovom slučaju to je zaista neznatno. Ja poštujem Vaš stav u kojem govorite da je smanjen broj korisnika staračke naknade za preko 400, da je to fiskalni uticaj, vjerujem vam oko 300.000 eura i nastojaćemo da ukoliko se dese uštede na bilo kojoj poziciji u budžetu, ali zaista je meni makar rano da u januaru, februaru, martu ocijenim da li će biti ušteda u budžetu. Ako bude ušteda, javno ću da pozovem da se ovaj segment alimentira prema korisnicima staračkih naknada. Takođe, nastojaćemo da kroz Predlog zakona o budžetu za narednu godinu ovo bude apsolutno involvirano u primarni osnovni zakon o budžetu i time izađemo iz problema koje imamo. Ponavljam, nije veliki iznos tri stotine hiljada eura, ali

[Type text]

vjerujte mi da ne postoji niko u Ministarstvu finansija ko može danas reći - imaćemo na određenoj poziciji uštede po tom osnovu. I zato još jednom predlažem - kad donosite zakona sa fiskalnim uticajem, donesite i rebalans budžeta. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem ministru. Golega Gošoviću, Vaš komentar. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Ministre, dobio sam identičan odgovor i na moje pitanje u smislu člana 50 Poslovnika o radu Skupštine. Bio sam zaprepašćen tim odgovorom i zbog toga sam postavio poslaničko pitanje. Jer, nakon Vašeg odgovora sigurno se građani moraju zapitati u kakvom mi to društvu živimo. Skupština donese zakon, nakon šest godina poveća staračke naknade za cijelih 10 eura i 20 centi, a ministar finansija javno saopštava odgovor na poslaničko pitanje ovoj Skupštini da taj zakon neće primijeniti. /Upadica/ Imam odgovor i decidno ću ga pročitati kako ste naznačili i šta predlažete. Kao razloge koje navodite za neprimjenjivanje zakona ističete: Da je zakon donesen bez prethodnog izjašnjenja i saglasnosti Vlade Crne Gore, kao da Vlada nije imala priliku da se izjasni u odnosu na taj predlog zakona.

Drugo, da se na taj način obesmišljava nadležnost Vlade da u skladu sa Ustavom vodi ekonomsku politiku, da je ta praksa od strane dijela poslanika prisutna već duži vremenski period, gdje se po Vama navodnom brigom, odakle Vam pravo da to cijenite, za najranjivije segmente društva podriiva ukupna finansijska stabilnost države. Podrivamo sa 300.000 eura ekonomsku stabilnost države staračkih naknada, ili ste možda tu sabrali i ona sredstva koja treba izdvojiti kada je u pitanju Zakon o unutrašnjim poslovima, Zakon o Agenciji za nacionalnu bezbjednost za isplatu penzija policiji, zaposlenim u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, gdje ta sredstva nijesu obezbijedena u Predlogu zakona o Budžetu za 2015. godinu? Hoćete li napraviti i neprimjenu tog zakona? Nećete, nego ste to uradili u odnosu samo na staračke naknade. I iznijeli ste stav.

Pogledajte Vaš odgovor na poslaničko pitanje da je jedino održivo rješenje po Vama za prevazilaženje nastale situacije da se izmirenje zakonom navedenih obaveza planira prilikom izrade budžeta za 2016. godinu. Odakle Vama pravo da umjesto da izvršavate zakon, zakon nas obavezuje na izvršenje, a ne da iznosite Vaše mišljenje da je jedino održivo rješenje da se zakon ne primjenjuje godinu dana i da se krše prava i slobode građana utvrđene tim zakonom. Naravno, iznijeli ste i stav da će nastojati da ako se uštede ta sredstva da se izvrši njihova isplata, ali, gospodine ministre, zar treba da se Vama u ovom Parlamentu govori koje mehanizme imate u Zakonu o budžetu? Članom 43 tog zakona predviđeno je da se za neplanirane ili nedovoljno planirane izdatke tokom fiskalne godine koriste sredstva tekuće rezerve, o čijem korišćenju uz prethodnu saglasnost Vlade odlučuje Ministarstvo finansija. Koliko vam je trebalo u iznosu sredstava na mjesečnom nivou da obezbijedite iz tekuće rezerve da se ispoštuje ova zakonska obaveza? Takođe, u smislu člana 45 tog zakona možete između potrošačkih jedinica vršiti preusmjerjenje sredstava utvrđenih Zakonom o Budžetu.

Takođe, i same potrošačke jedinice uz odobrenje Ministarstva finansija mogu preusmjeriti odobrena sredstva u visini do 10% sredstava utvrđenih Zakonom o Budžetu. Mnogo je mehanizama, nijedan vi nijeste primijenili. I ono što je suština -kakvu mi poruku

šaljemo građanima? Da li je to taj doprinos vaš vladavini prava i poštovanju sloboda i prava građana? Na kojim sve sredstvima mogli uštedeti ove iznose?

I ono što je sada zaista najvažnije u svemu ovome, nadao sam se da ovo poslaničko pitanje, postavio sam ga ministru poljoprivrede, on je rekao da nema sredstava, ali ste Vi taj koji ste dužni primijeniti i jedna i drugi zakon da isto to obezbijedite i da date nalog za isto. Sve drugo je zloupotreba ovlašćenja, jer ovo je jedini zakon, on stvara dodatne obaveze, kojega neprimjenjujete i ova kategorija stanovništva. Jedina kategorija stanovništva čija prava tako drastično kršite, ne preduzimate mjere na koje vas zakon obavezuje i da se ove isplate vrše. Predložite predlog da se taj zakon usvoji. Ne možete predlagati da se ne primjenjuje zakon cijelu godinu i da se to čini 2016. godine.

Gospodine ministre, ovo je klasična zloupotreba ovlašćenja koje imate i izraz neodgovornosti prema ovom pitanju.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Gošoviću. Koleginica Jasavić želi da postavi pitanje. Izvolite, koleginice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

... kvalitetnu diskusiju koju je započeo kolega Gošović i da upozorim gospodina ministra finansija da mu ovo što je sada odgovorio ni malo ne ide u prilog zato što je zakon vrlo jasan vezano za staračke naknade. Doći ćemo u poziciju da se zbog ovog zakonitog pravnog osnova pokrenu građanske parnice i da nas onda više košta od tih 10 eura. Opšti je interes u pitanju. 10 eura može da nas košta sa najmanje 200 eura za jedno ročište i doći ćete u poziciju da ćete onda prinudnim izvršenjem uvesti ovih 300.000 koliko je potrebno da isplatite možda i milione. Isplatićete onda milione. Ja hoću samo da ukažem na to koliko je važno da razmišljate o tome kako da sačuvate ipak novac svih nas, jer zakone koje donosimo moramo poštovati. Samo da se skoncentrišem na pitanje vezano za ono što se odnosi na eksproprijaciju.

Ja sam postavila pitanje na koji način Vlada planira da uspostavi balans između zaštite privatne svojine i zaštite javnog interesa po pitanju eksproprijacije.

Vi ste predložili jedan predlog zakona koji je, po našem mišljenju, neprihvatljiv, jer je neustavan. Krši se član 58 Ustava koji jemči pravo privatne svojine gdje se kaže da niko ne može biti lišen ili ograničen prava svojine, osim kada to zahtijeva javni interes uz pravičnu naknadu. Ova pravična naknada je nešto što vi vašim predlogom zakona odlažete nakon upisa prava svojine na nepokretnost, gdje predlažete da se može u roku od osam dana od konačnog rješenja o eksproprijaciji upisati pravo svojine, a pitanje pravične naknade ostavljate za naknadno, što je suprotno upravo članu Ustava koga sam citirala, jer ovo je kumulativno ispunjavanje uslova, kada to zahtijeva javni interes uz pravičnu naknadu. Da je Ustav predvidio kada to zahtijeva javni interes bez pravične naknade, vi biste mogli imati ustavno rješenje. Ovakvo rješenje nije ustavno. Iz tog razloga Pozitivna Crna Gora je predložila set izmjena zakona vezano za Zakon o eksproprijaciji, Zakon o vanparničnom i Zakon o parničnom postupku, s ciljem da se uspostavi balans između zaštite prava privatne svojine i zaštite javnog interesa. Moramo napraviti kvalitetna zakonska rješenja, gdje ćemo omogućiti da se zaštiti privatna svojina koja jeste zajamčena Ustavom i istovremeno zaštititi javni interes. Moramo voditi računa da smo negdje od 50-tih godina prošlog vijeka imali jedan

[Type text]

proces racionalizacije imovine i da je on dosta nepravedno sproveden. Kasnije smo imali restituciju koja je takođe dosta obesmišljena na način na koji se isplaćuju sva sredstva za naknade, a sada imamo ovaj vaš Predlog zakona o eksproprijaciji, najavljuvanje lex specialisa za Buljaricu. Sve je to nešto što ne može proći u ovom Parlamentu iz razloga što nudite vrlo opasna rješenja koja nijesu prepoznata nigdje u uporednoj praksi sa stanovišta zaštite pravne sigurnosti i prava privatne svojine. Mi nudimo konkretna rješenja. Mi nudimo, vjerujemo vrlo kvalitetna rješenja, zakonska rješenja i tražimo da se na kvalitetan način ona razmotre jer ne treba dozvoliti da se opstruira javni interes. To nije u redu, ali mora se, prije svega, zaštititi pravo građanina na zaštitu privatne svojine i mora mu se omogućiti pravična naknada. U nastavku ću obrazložiti šta su naša rješenja. Mislimo da tu mora postojati spremnost da se čuju kvalitetni konstruktivni predlozi koji znače rješavanje problema. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Ministre, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Gospođo Jasavić, saglasan sa Vama, mala digresija da zaista ni jedan nalog ne smije čekati sudsko izvršenje sa izvješnošću pada na teret bužeta ukoliko proizvodi i kamatu i sudske troškove. Apsolutno. Nemojte samo tražiti da ministar sam sebi podnosi naloge. A oko Vašeg pitanja, sa ja sam dostavio kratak odgovor u pisanoj formi, a danas bih dopunio taj odgovor usmenim komentatom, uz prvu opservaciju da ste Vi sa vašim amandmanima koje ste podnijeli i sa kojima sam se upoznao dodatno skratili rokove i što se nas tiče, odnosno mene lično ne vidim problem ukoliko je tehnologija rada moguća u tim novim kraćim rokovima da dam podršku i predlog Vladi da se to podrži.

Drugo, sam zakon koji je podniet Parlamentu, ja sam to na više odbora saopštio. Zakon će proći ako ima političke volje. Ne moramo ići prema Parlamentu ako je nema, ali ako unapređujemo oblast uz zaštitu materijalnih prava i pravni lijek, to su dva pitanja koja su nam ostala na Zakonodavnom odboru, sjećate se, ja mislim da je bio gospodin Gošović i da nas je bilo više tamo i mi smo obećali da ćemo izaći sa novim modifikovanim rješenjima. Ja sam u pripremi tragom Vašeg pitanja juče razgovarao sa ministrom pravde i moram reći da ipak je znanje posebnog međunarodnog prava nešto što je korisno, da iskoristimo svako od nas ko ima, još uz to i dobru namjeru. Dobio sam odgovor da član 1 protokola 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda koji koristi Evropska unija, uz to da mi u predlogu zakona ničim ne mijenjamo način proglašenja javnog interesa. U taj se segment ne dira, već samo u segmentu da se omogući, to će biti neki predlog danas u usmenoj formi, sutra, nadam se, u pisanoj formi, da se omogući nakon pravnosnažnog rješenja u upravnom postupku, uz punu materijalnu zaštitu, onako kako su to predložili iz uvažene porodice Markuš uz ekvivalent za ekspropisanu nepokretnost i kroz polaganje depozita na sudskom računu. Pa ako je neko nezadovoljan sa elementima materijalnog obeštećenja u sudskom procesu, postoji prostor da nadomjesti tu komponentu koja se odnosi na veći nivo materijalne satisfakcije. Dakle, nesporno dva osnovna elementa, zaštita ili puna zaštita materijalnog prava i pravni lijek, uz konvenciju koju sam napomenuo. Mislim da ćemo uz vaše sugestije vezano za skraćivanje rokova, ukoliko se tu usaglasimo i izuzmimo Buljaricu iz ovog zakona još jednom jednom javno saopštvam. I Buljaricu i svaki drugi projekat, jer to je projekat koji zaslužuje ukoliko se krene u tu realizaciju, zaista i transparentnost, i prezentaciju, i javnost i

[Type text]

sve elemente polazeći od implikacija socioekonomskih, ali ovaj zakon je, kako smo kazali, dominantno u funkciji smanjivanja biznis barijera, ali i uz vaše amandmane, ponoviću još jednom, ukoliko oni neće ugroziti samu tehnologiju rada u Katastru. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Koleginice, komentar. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Sigurno ta tehnologija rada neće biti primjenjiva, jer sve dok ne budemo imali depolitizaciju i profesionalizaciju Javne uprave, veoma je teško da to realizujete. Ali ovdje se radi zapravo o tome da je vaš glavni argument bio da vi hoćete upis prava svojine na nepokretnostima prije nego što novac uplatite. Nije to rješenje. Ustav potpuno drugačije predviđa. Imamo rješenje da u efikasnom, kratkom postupku i pred Vladom, i pred Upravnim sudom, i pred prvostepenim organom, i pred Ministarstvom finansija završimo posao vezan za utvđivanje javnog interesa i za donošenje rješenja o eksproprijaciji. Imamo promjene Zakona o vanparičnom postupku koji podrazumijeva da se taj postupak skraćuje na 60 dana, koji podrazumijeva da država u ovakvim postupcima kada postoji opstrukcija od strane stranaka i kada vrše stranke zloupotrebu procesnih ovlašćenja, na način što izbjegavaju dostavu, postavi takvoj stranci advokata po službenoj dužnosti. Imamo promjene u Zakonu o parničnom postupku, gdje tražimo da se postupak eksproprijacije smatra hitnim na način da se ročište zakazuje u kontinuitetu, tačnije da se najviše može odložiti ročište za sedam dana. Na ovaj način sprječavamo mogućnost da čak i advokat vrši mogućnost zloupotrebe procesnog ovlašćenja na način što izbjegava dostavu pošte, jer mu neposredno sudija dostavlja poštu na ročištu. Ovo je efikasan mehanizam. Mehanizam koji je iz prakse, koji omogućava da imamo balans između zaštite privatne svojine i zaštite javnog interesa. I tu ne možemo da idemo na ovo vaše rješenje, čak ni na rješenje uvažene porodice koju ste pomenuli, jer ostavljanje depozita nije način da na pravi pravi potpuno siguran način vlasnik bude obezbijeđen da je dobio pravičnu naknadu u sudskom postupku. Ovako imamo jednu legitimnu proceduru, ubrzanu proceduru koju će raditi profesionalci, advokate koje ćemo plaćati 50% od advokatske tarife. To je sve izvodljivo, to postoji i u Zakonu o krivičnom postupku, to postoji u Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći. Naš pravni sistem poznaje taj institut. Advokat je dužan da se pojavi na ročište, može angažovati stranka i svog advokata, ali sistem kompletne uprave Vlade, ministarstva, katastra i sudova mora da bude podignut na maksimalni nivo. Jer, ako to tako ne uradite, imamo veliki problem sa građanima koji se s pravom bune, jer su vaša rješenja neustavna. A ako ovako ne uradite, imate veliku opasnost za ostvarivanje javnog interesa i zaštitu našeg ekonomskog razvoja. U tom pravcu treba razmisliti, jer ova rješenja u saradnji s Ministarstvom pravde mogu da budu korektno izvedena do kraja i da imamo ustavnu priču, a efikasnu priču sa stanovišta zaštite oba interesa i javnog i privatnog. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem koleginici Jasavić. Kolega Đukanović ima dva pitanja za pitanja ministra Žugića. Izvolite, prvo pitanje.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

[Type text]

Gospodine Simoviću, gospodine Žugiću, dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Ministru finansija postavio sam sljedeće pitanje:

Koliki je rast bruto domaćeg proizvoda po godinama, a koliki javnog duga za period od 1. januara 2007. do 31. decembra 2014. godine?

Gospodine Žugiću, zahvaljujem, već sam dobio odgovor u pisanoj formi. Kratko pitanje, kratak i odgovor, ali taj odgovor najbolje pokazuje kakvo je stanje ekonomije Crne Gore u prethodnih sedam godina.

Posmatrajući ovaj vremenski period, uočava se da je bruto domaći proizvod porastao za 713.000.000 evra, odnosno da je na kraju 2007. godine iznosio 2.680.000.000 miliona evra, na kraju 2007. godine 2.680.000.000 miliona evra, a na kraju 2014. godine 3.393.000.000 miliona evra, odnosno da je bruto domaći proizvod u posljednjih sedam godina porastao za 25%. I vjerovatno rukovodstvo Demokratske partije socijalista i premijer često zloupotrebjavaju ovu činjenicu i saopštavaju da je Crna Gora rastuća ekonomija najbolja u regionu. Međutim, ukoliko uzmemo da je u ovom periodu inflacija bila preko 15%, dolazimo do toga da je rast bruto domaćeg proizvoda manji od 10%. A ukoliko dalje računamo na primjer da je samo od IPA fondova Crna Gora dobila 250.000.000 evra pomoći bespovratne, zaključujemo da Crna Gora u suštini u ovom periodu nema ekonomski razvoj.

Još je važna jedna činjenica. 2009. godine prodana je Elektroprivreda Crne Gore za 400.000.000 evra. Ako samo dio tog novca, polovinu koliko je ušlo u budžet i koliko je ušlo na žiro-račun Elektroprivrede maknemo iz rasta bruto domaćeg proizvoda, mi dolazimo do činjenice da je realni rast bruto domaćeg proizvoda negativan, odnosno da je crnogorska ekonomija u silaznoj putanji. Još je veoma važno navesti i sljedeće. U ovom periodu javni dug se povećao za 1.285.000.000 miliona evra. Znači rast duga je veći u odnosu na rast bruto domaćeg proizvoda za 572 miliona evra. Prema tome, slobodno možemo reći, ove brojeve niko ne može demantovati, da je ekonomija Crne Gore u slobodnom padu.

Gospodine ministre, Vi morate da objasnite gdje je ovaj novac, kako se dug povećao više u odnosu na rast bruto domaćeg proizvoda za gotovo 600 miliona. Lako je voditi politiku, prodavati imovinu i zaduživati se po ko zna kojim uslovima. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ministre, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući. Hvala, gospodine Đukanoviću, na pitanju koje ste uputili. Inače, imamo dva pitanja iz domena ekonomije od Vas i ja sam zaista danas dobio ukupno čini mi se 12 poslaničkih pitanja. U pokušaju da maksimalno profesionalno odgovorim, dostavio sam odgovor, ali nijesam dostavio sve što ću Vam odgovoriti u usmenom dijelu. I ako imate interesovanja, ostavio bih sve priloge koje sam za sebe pripremio. Možda budu korisni i za vas same i time da popravimo vaš utisak o samom odgovoru na vaše poslaničko pitanje.

Vi iskazujete zabrinutost dinamikom javnog duga u odnosu na dinamiku rasta društvenog bruto proizvoda. I nesporno je da smo prepoznali ključnu ranjivost fiskalnog sektora, a to je dinamika i njome proizveden nivo javnog duga. I to nikad krili nijesmo. Naprotiv, moramo uraditi sve da se prvo dinamika koja je već, rekao bih usporena u ovom

[Type text]

periodu potpuno zaustavi, posebno za tekuću budžetsku potrošnju. I ja tu očekujem i od vas podršku da sa novim Predlogom Zakona o budžetu ovdje u Parlamentu napravimo budžetsku ravnotežu i u dijelu potrošnje i u dijelu naplate. Ostavimo segment za podsticaj razvoja, za multiplikativne efekte, gdje bismo podstakli i stope rasta i stvaranje novih vrijednosti i konkurentnost ekonomije i time stvorili širu poresku bazu u budućem periodu za urednije servisiranje obaveza po tom osnovu.

Crnogorska ekonomija u zadnje dvije godine, ovo je treća, raste po stopama koje su najveće u regionu. I ne samo u regionu, nego u Evropi u odnosu na Slovačku na drugom mjestu. U vremenu ekonomske ekspanzije imali smo rast 8,8%, a u ovom periodu 2,3 u prosjeku godišnje. Imamo i makroekonomski i fiskalne projekcije, gospodine Đukanoviću, za naredno trogodište, gdje projektujemo rast od 3,8%. Ja mislim da to nije dovoljno. Saglasan sam sa Vama ako se tu pitate da li je dovoljan elemenat rasta, ali generalno moramo podstaći stope rasta, moramo stvoriti nove vrijednosti i moramo osnažiti konkurentnost ekonomije i time liječiti i ranjivosti realne ekonomije i to je, prije svega, deficit u platnom bilansu. Moramo smanjivati velike odlive gotovog novca kroz konkurentnu ekonomiju i time suplimirati ili preduprijediti određene ranjivosti koje mogu imati i recesione efekte.

Takođe ću Vam dati još jedan podatak. Strane investicije u Crnoj Gori su najveće u Evropi za posljednjih devet godina 20,4. Deficit javne potrošnje posebno tekućeg budžeta smanjuje se iz godine u godinu i očekujem da ćemo u skorom vremenu u novom predlogu zakona o budžetu ovdje imati ravnotežu, a u narednom periodu i suficit da je društveni bruto proizvod per kapita u Crnoj Gori 7.112 i da je veći od onoga u Srbiji, Makedoniji, Bosni i Albaniji i to značajno veći, da je prosječna zarada u Crnoj Gori u prošloj godini veća od one u Bosni, Rumuniji, Srbiji, Makedoniji, Bugarskoj, Albaniji, da je prosječna penzija, iako nedovoljna posebno za jedan dio penzionera i njima moramo permanentno stvarati materijalnu osnovu za određene dopunske elemente očuvanja standarda, značajno veća nego ona u Srbiji, u Bosni i Hercegovini u Makedoniji. Da je PDV stopa relativno niska i najniža u Evropi i da su stope poreza na dobit i dohodak građana takođe najniže i vrlo konkurentne. Ovo sam Vam saopštio iz prostog razloga jer želim da kažem da ja očekujem da ćemo mi krajem ove godine potpuno ne usporiti, nego zaustaviti dinamiku rasta javnog duga, generisati veće stope ekonomskog rasta kroz sve makroekonomske i fiskalne projekcije o kojima sam malo govorio danas i da ćemo vrlo skoro biti na putu, po mom mišljenju, ekonomskog oporavka i održivosti.

I na kraju, budući da ste iskazali negodovanje zbog kratkoće u odgovoru na Vaše pitanje, sve priloge koje imam mogu da Vam dostavim da se uvjerite u tačnost mojih navoda kada su u pitanju makroekonomski i fiskalni pokazatelji.

Nekad je mnogo važniji trend ili kretanje pojedinog parametra, nego sami nivo i stanje. I ako preokrenemo određene negativne trendove ka pozitivnim, onda smo, gospodine Đukanoviću, izvjesno na putu oporavka. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN ĐUKANOVIĆ:
Hvala. Kolega Đukanović. Komentar.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Žugiću, neko ovdje ne govori istinu. Vi ste dali vrlo precizan odgovor i jednu tabela po godinama. Hvalite se da su strane investicije najveće u regionu, pa kako nam

[Type text]

onda dug raste? Kako nam onda dug konstantno raste? Nijesam slučajno spomenuo da je po osnovu prodaje Elektroprivrede u Crnu Goru ušlo 400 miliona evra. Ušlo je i to 400.000.000, a plus se još zadužujete. Nastavili ste s jednom nevjerovatnom praksom da je javni dug premašio 60%.

Što se tiče vaših projekcija, mislio sam da ćete tu imati toliki nivo pristojnosti da ne spomenete vaše projekcije. Vaše projekcije su bile da će rast bruto domaćeg proizvoda u 2014. godini iznositi 3%. Rast bruto domaćeg proizvoda je 1,5%. Znači promašili ste za 50% za 2014. godinu. Čitao sam vaša strateška dokumenta. Svaki put ste promašili kada ste projektovali bruto domaći proizvod. Od 30% do 60% ste promašivali.

Gospodine ministre, uzeo sam vaše podatke i sa podacima koje sam dobio od Vas polemisaio. Oni su toliko poražavajući za javne finansije, ekonomiju Crne Gore da se to graniči sa pristojnim ukusom, što se kaže. Monstat objavljuje druge podatke. Monstat saopštava da bruto domaći proizvod po stalnim cijenama u Crnoj Gori iznosi tri milijarde i trista sedamdeset šest miliona evra. Tu ste vi bili veći optimisti od Monstata za 17 miliona evra. Znači kada se objavljuje konačni rast bruto domaćeg proizvoda, to će biti objavljeno u septembru ove godine, i Monstat i vi uvijek ste griješili, slažete se sa ovim da ste i Monstat i vi uvijek griješili, da je to bilo manje nego što ste uzimali u ovim sadašnjim vašim projekcijama. Još je nešto vrlo interesantno kod javnog duga. Sve ste uradili da prikažete da na kraju 2014. godine nije prešao 60% bruto domaćeg proizvoda. Objasnite, gospodine ministre, kako se to unutrašnji dug smanjio za 120 miliona u 2014. godini. Da li ste vi taj dug smanjili na osnovu toga što ste lokalnim samoupravama ili nekim ostalim pravnim licima izvršili reprogram njihovih obaveza, pa se nijesu računale u unutrašnji dug. Jer, da je to 120 miliona ušlo /Prekid/ već bi konstatovali na 31.12.2014 godine da je javni dug preko 63%. Zahvaljujem, gospodine Simoviću.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Đukanoviću.

Ne znam da li sam dobro razumio, da li ste imali dodatno pitanje pri kraju za ministra finansija? Dakle, nemate dodatnih pitanja.

Sljedeće pitanje. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Sljedeće pitanje, takođe, gospodinu Žugiću: Za koliko je povećana vrijednost izgradnje autoputa od trenutka sklapanja ugovora do danas, uzimajući u obzir kursne razlike? Ponovo da zahvalim na odgovoru koji sam dobio.

Gospodine Žugiću, da li ste Vi čitali ovaj odgovor? Mislim da nijeste. Vi ga nijeste potpisali, ali mislim da ga nijeste čitali jer ne biste dozvolili ovakve kontradikcije u odgovoru koji sam dobio. Da Vas samo podsjetim, u prvom pasusu saopštavate da, citiram: „Valutne promjene koje su se desile u prethodnih nekoliko mjeseci na međunarodnom tržištu nijesu dovele do povećanja cijena izgradnje prioritetne dionice autoputa.“

U sljedećem pasusu saopštavate: „Ugovor o preferencijalnom kreditu zaključen između Ministarstva finansija i kineske Exim banke u iznosu od 943 miliona 991 hiljadu dolara zaključen je u dolarima i ukupni iznos kredita koji će biti vraćen u evrima zavisi od valutnih promjena na tržištu.“ Molim Vas da nam ovo objasnite. Ovo izaziva konfuziju. Takođe, zar Vlada već nije uplatila dio obaveza u 2015. godini, a ugovor je sklopljen 26.12. o

[Type text]

izgradnji autoputa 2014. godine. Tada ste se dogovorili sa kineskom kompanijom da će 85% autoputa biti finansirano iz kredita Exim banke. To je tada iznosilo, 26. februara 2014. godine, 944 miliona dolara. Kada ste podigli kredit, tih 944 miliona dolara već je vrijedelo 743 miliona evra. Već ste tada imali značajno povećanje. Znete li koliko danas vrijedi 944 miliona dolara? Vrijedi preko 850 miliona evra. Vi ste od momenta sklapanja ugovora o izgradnji autoputa do danas povećali cijenu izgradnje autoputa za 170 miliona evra. Samo da podsjetim građane, znamo da ovdje Ministarstvo nije željelo da nađe rješenje za kredite koje su građani uzimali u švajcarskim francima, da se 26. februara 2014. godine za jedan evro moglo dobiti 1,37 dolara. 30.10.2014. kada ste uzeli kredit za jedan evro moglo se dobiti 1,27 dolara. Znete li koliko se juče moglo dobiti za jedan evro? 1,09 dolara. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Da razjasnimo ako se slažete, uz puno uvažavanje. U odgovoru na pitanje uvaženog poslanika Đukanovića treba reći da Ugovorom o projektovanju i izgradnji zaključenom dana 26.02. prošle godine između Ministarstva saobraćaja i pomorstva i kineske kompanije CRBC utvrđen je fiksni kurs između dolara i eura, čime je spriječeno da promjene kursa utiču na troškove izgradnje autoputa Bar-Boljari, odnosno njegove dionice Smokovac-Uvač-Mateševo. Shodno tome, valutne promjene koje su se desile u prethodnih nekoliko mjeseci na međunarodnom tržištu nijesu dovele do povećanja cijena izgradnje dionice autoputa, gospodine Đukanoviću.

Ugovor o preferencijalnom kreditu zaključen između Ministarstva finansija i kineske Exim banke u iznosu od 943 miliona dolara, kao što je navedeno, zaključen je u dolarima i ukupan iznos kredita biće vraćen u eurima i zavisiće, u pravu ste, ovdje je tehnička greška u vremenu, ne zavisi sada, nego će zavisiti od budućih promjena na valutnom tržištu, nakon isteka roka, shodno članu Ugovora o izgradnji. Uslovi kredita su, znamo ih svi, 20 godina vraćanja, šest godina odgode ili grejsa i kamatna stopa koja čini cijenu kredita 2%. To je kredit sa najboljim uslovima u regionu. To je kredit koji koriste i ostale države regiona. Imate Makedoniju, Srbiju, provjerite uslove i provjerite valute. Ovo je daleko najbolji kredit. Prema ocjeni Svjetske banke, gospodine Đukanoviću, komentarisalo se nezvanično, ovo je poklon u uslovima odobravanja kredita.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija sprovodi aktivnosti na zaštiti od pomenutih valutnih rizika i zaključenju aranžmana kojim bi bila osigurana stabilna i fiksna otplata obaveza po ovom aranžmanu. U ovom trenutku Ministarstvo finansija razmatra više opcija, odnosno finansijske aranžmane koji bi na najkvalitetniji način pružili pomenuto obezbjeđenje. Nijesam stigao da Vam odgovorim sve, ali ovdje imam još mnogo elemenata. Ako mi dozvoli predsjedavajući da Vam ih saopštim danas i, naravno, da Vam ih dam da ih imate i nakon ovog našeg dijaloga, uslovno rečeno.

Naime, prvo da Vam kažem koje su to aktivnosti koje je Vlada preduzela u prethodnom periodu, odnosno resorno ministarstvo. Donijeli smo Strategiju za upravljanje javnim dugom. Takođe, u procesu je formiranje radne grupe od nezavisnih eksperata. Pozivam Vas, dajte onda nekog sa ekonomskim znanjem da bude član radne grupe i da

[Type text]

učestvuje u sistemu minimiziranja rizika po tom osnovu koji Vi akcentujete. Takođe smo uputili pismo za davanje preporuka Centralnoj banci Crne Gore kao vrhovnoj monetarnoj instituciji. Ujedno, ovaj ministar finansija je po funkciji i guverner u Svjetskoj banci i imamo tijesne i intenzivne komunikacione veze sa najvećim finansijskim svjetskim autoritetom Svjetskom bankom.

Šta je to što treba uraditi budući da se već digla visoka galama i priča oko potencijalne štete, oko rizika, kockanja itd. Ne možemo, gospodine Đukanoviću, javni dug posmatrati izolovano na parče već u cjelini, kako ste prije rekli. Ako imamo cjelinu duga, onda moramo iako ne znamo šta nam slijedi u narednom periodu... Konkretno, da li neko od nas zna kako će se riješiti ukrajinska kriza? Da li neko od nas zna u kojoj će se mjeri nastaviti eskpanzivna monetarna politika Evropske banke Crne Gore? Treće, da li neko od nas zna koji su elementi monetarne Fedove politike Sjedinjenih Američkih Država? Da li neko može da predvidi sve te elemente koji će uticati na stabilnost i razmjere u kursu pojedinih valuta? Ne možete ovaj odnos, rizik ili zaštitnu klauzulu gledati na mjesec, dva, šest mjeseci, nego dugoročno. Treće, gospodine Đukanoviću, nema države slične našoj koja ima javni dug da sav dug drži u jednoj valuti. To je mjera sigurnosti ili zaštitna mjera kao što to radi Makedonija 25% u dolarima, a ostatak u svojoj nacionalnoj valuti. To je način kako radi jedna trećina država Evropske unije, ima srazmjeru prosječno 30 u jednoj a 70 u drugoj valuti. To je način da za ono što ne znamo o budućem kretanju preduzmemo prethodne radnje i zaštitimo državu od tih valutnih rizika. Postoji način da ako dolar raste, a druga valuta pada, u balansu javnog duga nemate gubitke.

Još jedno, gospodine Đukanoviću, preporučujem, daću Vam telefon, nazovite Svjetsku banku i provjerite koliko su istinite ove moje izjave. Da se uvjerite u način vođenja segmenta politike javnog duga kroz proporcije i kroz ostale elemente o kojima sam danas govorio. Možda Vi znate i kakav će kurs biti na kraju šeste, prve, treće godine. Ako to ne znamo ni vi, ni ja, ni niko u Crnoj Gori ni šire, onda imamo zaštitni mehanizam koji je u balansu valuta kod javnog duga. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Đukanoviću, dobili ste dogovor, a dobićete i telefon od ministra Žugića. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Žugiću, ovakav odgovor sam mogao da očekujem samo od nekog kockara. Sami ste priznali da ne znate šta će se dešavati sa dolarom u narednom periodu i svi se slažemo oko toga da malo ko to može da zna. Zato, kao odgovoran ministar finansija, trebalo bi da spriječite da se uzima kredit u dolarima jer se dešavaju nepredviđene stvari. Potpuno ste potvrdili ovu priču, znate koliko su građani imali problema sa kreditima u švajcarskim francima. Isto je sada država uradila. Za 944 miliona dolara, još jednom ponavljam, 26. februara 2014. godine trebalo nam je 687 miliona evra. Kada je uzet kredit 30. oktobra 2014. godine, već nam je trebalo 743 miliona evra. Na današnji dan 944 miliona dolara vrijede 866 miliona evra, odnosno 177 miliona više nego na dan sklapanja ugovora. Euro je u odnosu na dolar za malo više od godinu dana oslabio preko 25%. Onda ste dobili niske kamate, ali kada se sve ovo izračuna, dobili ste jedan strahovito nepovoljan kredit i Crnu Goru ste stavili kao onu kuglu, kako se rulet zavrti gdje će se ta kugla naći, na to više niko ne može da utiče.

[Type text]

Sušтина je da Vi kao javni funkcioner nemate pravo da se kockate. Ovo je kocka, slažete se i vi, sa sudbinom građana Crne Gore. Zbog čega je ovo urađeno? Da bi građanima bilo jasno zbog čega je ovo urađeno. Svi se dobro sjećaju, 2008. godine otvoren je autoput, tri premijera. Ništa se nije desilo, nikakvi radovi nijesu počeli. Određeni tajkuni, tako da ih nazovem, potrčali su, uzeli kredite, kupili građevinske mašine očekujući da počne izgradnja autoputa. Ali izgradnje nema, a finansijeri Demokratske partije socijalista ne mogu da vraćaju kredite. Onda je Vlada trčala da bi spašavala te svoje biznismene da počne gradnju autoputa i da uzme kredit ne pitajući šta košta. Sada je Vlada uzela kredit. 30% tog kredita će da ide domaćim firmama, odnosno firmama Demokratske partije socijalista, pa će ovi biznismeni moći da vraćaju te kredite, da otkupljuju te mašine, a poslije kao protiv uslugu oni će da finansiraju kampanju Demokratske partije socijalista. Jedino je ovo logično objašnjenje zbog čega se krenulo u ovakvu avanturu, odnosno kako je u Crnoj Gori počela da dominira tzv. rulet ekonomija. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Abazović će postaviti pitanje za ministra finansija. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre finansija, poštovani građani Crne Gore,

Postavio sam sljedeće pitanje: Šta je Ministarstvo finansija uradilo da bi se u Ulcinju realizovao projekat izgradnje akva parka? Kako je moguće da Komisija za restituciju koja je pod ingerencijom Ministarstva finansija donosi odluku za zemljište na kojem je trebalo da se realizuje investicija usred tenderskog postupka? Kako je moguće da se nakon što je Ministarstvo finansija poništilo prvostepeno rješenje te komisije ista više ne izjašnjava o tome? Da li je to način da se zadrže i podstaknu investitori u Crnoj Gori?

Poštovani građani Crne Gore, čisto da shvatite kako funkcionise sistem, mogu slobodno da kažem DPS-a, u privlačenju investicija ili odbijanju istih. Otvorio se tender na jesen prošle godine. Komisija za restituciju kojom upravlja izvjesni Zoran Radojičić donosi usred tenderskog postupka, gospodin koji traži legitimno i pravedno restituciju za 200.000 kvadrata što zemljišta koje je upisano kao opštinsko, državno, privatno, ne može tačno da se locira, rješenje isključivo za parcelu gdje je trebao da se izgradi akva park od svega 20.000 kvadrata nazvavši rješenje djelimičnim rješenjem. Ali tu nije kraj spektakla. Onda Ministarstvo poništava odluku, ali tek nakon dva mjeseca iste komisije, a ista komisija od tada se ne oglašava da kaže da je bila u pravu ili da poništi svoje djelimično rješenje. Pritom se krše pravosnažne odluke, saslušajte me, ministre. Pravosnažne odluke se ignorišu od strane komisije izvjesnog gospodina, dvije pravosnažne presude Osnovnog i Višeg suda. U međuvremenu, investitor odustaje. U redu, naša posla, nije nikakav spektakl. Kako je moguće, pošto stalno pričamo o investitorima, da Ministarstvu finansija dozvoli, makar i izvjesnom gospodinu, bez obzira što on to nije uradio na svoju glavu, bez obzira što su ljudi iz DPS-a lobirali da se to isto rješenje djelimično, ponavljam zbog građana, isključivo za tu teritoriju donese, za tu parcelu? Jednostavno tjeramo investitore. Zna li šta je rekao premijer na Žabljaku? Rekao je da je važno, dozvolite, molim vas, nemojte da mi prekidate još samo

[Type text]

30 sekundi ako može, rekao je da su važne investicije ne više od 100, 200 ljudi gdje bi moglo da se zaposli, nego 30, 40, 50. Ovdje je trebalo da se zaposli 60 ljudi.

S obzirom da je svaki investitor važan, pitam šta se vi preduzeli, zašto nijeste javno stali u odbranu? Ovdje konkretno je pravno potpuno čista situacija. Zašto nijeste kao Ministarstvo politički stali da podstaknete investiciju i kako je moguće da neko ignoriše vaša rješenja, a samim tim i pravosnažne presude sudova, u ovom konkretnom slučaju Osnovnog i Višeg suda? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega.
Izvolite, ministre Žugiću.

RADOJE ŽUGIĆ:

Poštovani poslaniče Abazoviću, takođe sam i Vama dostavio odgovor na Vaše poslaničko pitanje, a danas ću pokušati dopuniti taj odgovor elementima koje ste Vi kreirali kroz potpitanja koja ste postavili. U cjelini sam saglasan sa Vama da niko, ama baš niko nema pravo da sprječava ili usporava realizaciju pojedinih razvojnih projekata. Prilikom ideje o gradnji akva parka u Ulcinju sam se lično obradovao ideji valorizacije resursa, privlačenju turista, zapošljavanju ljudi i odbacivanje svih ostalih benefita kroz jednu ovakvu investiciju koja uopšte nije mala i nije beznačajna ni za Ulcinj, niti za Crnu Goru.

Pitali ste, takođe, kako je moguće da Ministarstvo finansija ne pošalje poruku. Ministarstvo finansija i ovaj ministar je dva puta primao predsjednika Opštine Ulcinj i izvršnog direktora kompanije koja je trebala da izgradi akva park u Ulcinju. Javno smo se, gospodine Abazoviću, oglasili saopštenjima sa tih sastanaka i dali punu podršku investicijama, ali o njihovim namjerama ne mogu niti imam pravo niti bilo kod od nas da krši procedure. Javno Vas pozivam ukoliko imate bilo kakav dokaz o bilo kome ko je opstruirao ovakvu investiciju, lično ću je procesuirati, nezavisno kojoj partiji. Nemam saznanja danas da je bilo koji član DPS-a ili neko iz mog ministarstva uradio takvu stvar. Ako imate podatke, ako imate dokaze, dajte da to uradimo javnim i da procesuiramo te ljude koji su otjerali reputabilnog investitora i time spriječili da se turistička ponuda Ulcinja dopuni sadržajem koji nema. Zaista, imate mene za partnera. Da podsjetim na našu komunikaciju negdje u neformalnom izrazu ovdje u parlamentu gdje smo govorili i o nekim drugim lokalitetima za koje imate širom otvorena vrata Ministarstva finansija. Meni je samo žao što u toj fazi pregovora, kada sam dva puta, ponavljam, primao predsjednika opštine i investitora nijeste bili Vi sa njima i da mi date neki krunski dokaz da to riješimo u toj fazi, a ne nikako da ostanemo bez investicije, bez sadržaja i bez potpore i podrške ne samo Ulcinju već i Crnoj Gori. Zato Vas molim da ubuduće za svaki razvojni projekat dok ja budem na ovom mjestu koje radim danas, slobodno imate otvorena vrata i dođite da zajedno podržimo sve ono što znači valorizaciju resursa ne samo Ulcinja. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, ministru.
Kolega Abazoviću, Vaš komentar. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

[Type text]

Ministre, iz onog našeg neformalnog razgovora vjerujte i u meni imate vrlo sa svojim skromnim mogućnostima partnera. Obavijestio sam Vas gdje sam bio da molim, da preklinjem da se realizuju investicije na crnogorskom primorju, iako nijesam imao nikakvu obavezu, nijesam vlast. Pitao sam Vas konkretno, ovdje sam pomenuo gospodina kojeg ne poznajem. Mene ljudi da tako kažem sa pravom pritiskaju jer ih prozivam. Prozivam ih imenom i prezimenom i ne stidim se. Pitao sam Vas konkretno kako je moguće da izvjesni gospodin Zoran Radojičić, predsjednik Komisije za restituciju, donese djelimično rješenje samo za parcelu koja se odnosi na akva park. Kako je moguće nakon vašeg rješenja koje ste obrazložili na četiri strane i poništili da se čovjek više ne oglašava i kaže - da, bio sam prvi put u pravu ili ne, donio sam novo rješenje po kojem nijesam u pravu? To sam Vas pitao. Ja nijesam istražni organ, tvrdim i iznosim političke opservacije koje su tačne. Između ostalog, nemoguće je bez uticaja političara lokalnog DPS-a koji su organizovali čisto da bi izmanipulisali čovjeka koji sa pravom traži svoje zemljište, ne samo da se zalažem u tom slučaju da se ljudi obeštete, nego i u ostalim slučajevima. Ali, trebalo bi umjesto što manipulišu sa ljudima, trebali bi da se obrate vašem ministarstvu. Ne očekuju valjda od opozicije da im vrati zemljište, nego očekuju valjda od Vlade. Je li to logično? Pitao sam Vas kako je to moguće. U redu, svaki sljedeći put kada bude nešto bitno lično ću Vam se obratiti. Vjerujte da nemam tog pretjeranog povjerenja više nakon ovoga ni u gradonačelnika ni u bilo koga ko je bio kod vas. Doći ću lično čisto da bih imao čistu savjest. Pitam Vas da li ćete vi da pozovete ovog čovjeka i da pitate da li on treba da jer su istekli, ponavljam, zakonski rokovi? Zna se tačno koliko se ima pravo da se poništi neko rješenje i da se donese novo. Vi ste to donijeli u februaru, sada ništa. Istjerali smo investitore i kraj priče. Da, ta investicija je trebala, nije svako srećan da se realizuje investicija u Ulcinju, to je jedan od problema, pogotovo ne lokalna opozicija, ali ima tu još ljudi koji nijesu sporni. Nije bila samo ta investicija, to je bila najbolja za građane Štoja gdje bi se realizovala, za njih najbolja. Onda za građane Ulcinja, a onda i za cijelu Crnu Goru u upotpunjavanju turističke ponude.

Da završim. Ovo nije način da privlačite investitore. Vjerujte, država koja ne može da obezbijedi da se na njenom zemljištu gdje nema privatnog vlasništva, na zemljištu koje je državno, koje je opštinsko realizuju investicije, kako može da očekuje da će bez problema da realizuje nešto na privatnom vlasništvu bilo da je riječ o Buljarici ili bilo kojem drugom lokalitetu koji ima pravne sporove. Molim Vas da mi odgovorite, ako je moguće, kako je do ovoga došlo i da li ćete preduzeti mjere da se na osnovu vašeg posljednjeg rješenja komisija ponovi izjasni? Zahvaljujem.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Prije odgovora ministra Žugića, imamo proceduralnu reakciju gospodina Škrelje.

LUIĐ ŠKRELJA:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Mislim da je uvaženi gospodin Abazović zloupotrijebio svoje poslaničko pitanje da bi po principu kao kad se gađa ona sitna divljač, sačme, zloupotrebljavao i pominjao lokalne funkcionere DPS-a koji su, po njemu, učestvovali u izmanipulisanju i nečasnim radnjama po pitanju i u odnosu na poslaničko pitanje koje postavlja. Odgovorno tvrdim da je to neistina. Čovjek može jednom u životu da bude mlad, a politički za cijeli život nezreo. Tako se ponaša

[Type text]

i gospodin Abazović. Jer, optuživati ljude za tako nešto, po mom mišljenju, nemam mjeru kako da se izražavam po tom pitanju. Zna dobro gospodin Abazović i cijeli Ulcinj ko je za investicije i ko je za napredak Ulcinja. Kada pričamo o tom djelimičnom rješenju, uvaženi gospodin ministar je /Prekid/ ni to nije istina i ne odgovara činjenicama. Ne radi se o djelimičnom rješenju. Radi se o procesu restitucije koja se tiče opštine Ulcinj, a konkretno mještanima Štoja da je svako dobio i da je svakome maltene kome je prvostepena komisija u Baru donijela pozitivno rješenje Ministarstvo finansija to odbilo i vratilo jer oni su nadležni za to. Konačno, nijesam završio ono što gospodin kaže. Ako već postavljamo pitanje, onda treba da dobijemo odgovor koji žele građani. Samo pitam gospodina Abazovića kada je bio i gdje je bio kada je trebalo nešto da se investira na drugim mjestima u Ulcinju.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala što ste proceduralno reagovali.

Ne bih se do kraja mogao složiti da ste se mogli prepoznati imenom i prezimenom u diskusiji kolege Abazovića. Činjenica je da je govorio i davao vrednosne sudove, uz direktne asocijacije na lokalne funkcionere iz Ulcinja. U tom dijelu mogu da razumijem Vašu proceduralnu reakciju.

Kolega Abazoviću, proceduralno razumijem i Vi da želite. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Nije ovdje bilo proceduralne reakcije. Ovo je bio komentar i replika na ono što sam rekao i pokušaću da na to odgovorim. Gospodin Škrelja ima zadatak da se javlja oko ovakvih stvari i da svaku moju diskusiju na neki način opstruira. Sada želim da kažem vrlo javno i precizno. Jedan od ljudi koji su to opstruirali je i gospodin Škrelja. Drago mi je da se prepoznao. Da se nije javio za riječ, vjerovatno se ne bi prepoznao. Lično gospodin Škrelja, između ostalih. Što se tiče neistina, molim Vas kada se meni obraćate da ipak obratite pažnju i razmislite šta izgovarate. Neistine govorite Vi u ovom konkretnom slučaju. Rješenje djelimično postoji. Može da se podijeli poslanicama, fotokopiraću ga. Nemam nikakvu želju da raspravljam sa Vama, niti sam se Vama obraćao. Obraćao sam se Ministarstvu finansija. Molim Vas, te Vaše prilično nekorektne, da ne upotrijebim drugu riječ, opservacije i intervencije pokušajte da zaobiđete. Biće bolje i građanima Štoja i građanima Ulcinja.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Abazoviću, siguran sam da ste sada do kraja potpuno svjesno ušli u način diskusije koji mi daje za pravo da udovoljim očekivanju kolege Škrelje sa zahtjevom da dobije repliku, jer ste prema gospodinu Škrelji imali direktnu optužbu. Prema tome, daću pravo na repliku kolegi Škrelji.

Izvolite, kolega Škrelja.

LUIĐ ŠKRELJA:

Hvala, gospodine predsjedavajući. Gospodine Abazoviću, ne kažem da ne dobijem zadatak od partije i pokušavam u najboljem mogućem načinu da izvršavam svaki partijski zadatak, jer partijski sam ovdje i ne krijem nikad. Kada je u pitanju restitucija, kada je u pitanju bespravno oduzeta imovina građanima Štoja, ne što sam lobirao, nego sam intervenisao i svugđe, u svakoj kući i kod svakog funkcionera države Crne Gore da se tim

[Type text]

ljudima izađe u susret upravo da se ne bi desile ove stvari koje se dešavaju. Apsolutno ne postoji ono, Vi možete da kažete, Vama to služi na čast, to sam rekao u parlamentu. Vi ste glasali za to, gospodine Abazoviću, da sam bio predsjednik opštine i potpisao tu odluku koju smo mi donijeli u parlamentu, ta odluka danas bi bila u životu. Ona bi se sprovela. Vi ste donijeli tu odluku i niko Vas nije spriječio da to realizujete. Ne treba izmanipulisati i prevariti narod. Jer, mi smo im rekli da je to zemljište pod sporom i da će predstavljati problem, jer to je naš interes, ispalo je tako.

Za javnost, samo da kažem, razgovarao sam, to može da Vam svjedoči i potpredsjednik Parlamenta gospodin Mustafić i Hajdarpašić, sa svima sam razgovarao, da oni ne napuste Ulcinj, da nađemo pogodnu lokaciju koja bi njima odgovarala. Naravno da oni neće zemljište i neće lokaciju koja je pod sporom. Oni su digli ruke od toga ako su digli. Imam informaciju da nijesu nego ako su digli ruke, ko ih je ćerao. Niko. Vi kao nesposobna vlast Ulcinja nijeste bili u stanju da ispunite ono što ste obećali. Nemoj da povišenim tonom razgovaraš sa mnom i pokušavaš da me plašiš, jer ja sam čovjek koji se ne plaši nikoga. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hajmo, kolega Abazoviću, sa Vašim minutom da završimo ovaj dijalog. Mislim da je kolega Škrelja malo ipak intonirao svoj odgovor koji mi daje za pravo da i Vama dam minut. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Kolega Škrelja je rekao tačnu stvar. Prvo, za restituciju se zajednički zalažemo. On se zalaže samo za restituciju koja se tiče članova DPS-a, a ja se trudim da budem univerzalan i reći ću Vam sljedeću stvar. Gospodine Škrelja, Vi treba što više da se javljate za riječ. Sada ste rekli da ste bili u svakoj kući funkcionera da lobirate da bi se ljudima vratilo zemljište. Državnu kuću. Nema državnih kuća, kuće su privatne, državne su institucije, ali i one su izgleda privatne. Tako da što više se Vi javljate, to je bolje.

Rekli ste još jednu stvar koju želim da napomenem zbog javnosti, imam dovoljno vremena. Vaša tvrdnja da samo sa DPS-om, tvrdnja vaše partije, potpuno je sada nebitno, može da dođe do napretka Ulcinja je prijetnja, razumijete li? Vi prijetite građanima. Sada ste rekli da ste vi potpisali tu odluku da bi se ona realizovala. Pošto je vi nijeste potpisali ona se nije realizovala. Slušajte, nemojte da mislite, ođe nijesam došao na te malograđanske, da tako kažem, komentare o tome plašim se, ne plašim se. Vrlo javno sve ističemo. Nemojte da prijetite. Nemojte da budete neprijatelj grada iz kojeg dolazite. Budite prijatelj i nemojte da opstruirate pozitivne stvari. Biće bolje i za mene i za Vas. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Abazoviću, nijesam razumio da ovdje bilo ko danas bilo kome prijeti. Razgovaramo, iznosimo različita mišljenja, postavljamo pitanja, dobijamo odgovore od odgovornih ministara. I ja bih da u tom duhu nastavimo naša poslanička pitanja.

Koleginica Jonica će, siguran sam, dati tome doprinos. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

[Type text]

Koleginice i kolege poslanici, poštovani građani, ministru Žugiću postavila sam sljedeće poslaničko pitanje: Koliko je nepokretnosti upisano u katastarskom operatu kao svojina nepoznatog vlasnika i po kojem osnovu je izvršen takav upis? Podatke sam tražila ukupno za Crnu Goru, kao i za svaku opštinu, Glavni grad i Prijestonicu pojedinačno. Takođe sam tražila da mi navedenu evidenciju dostavite po vrstama nepokretnosti. Koliko je Komisija za procjenu vrijednosti nepokretnosti izvršila procjena tokom 2013, 2014. i 2015. godine, za svaku godinu pojedinačno? Tražila sam tabelarni pregled koji sadrži sljedeće podatke - po čijem zahtjevu za procjenu vrijednosti nepokretnosti je vršena procjena, ko je donio odluku o formiranju komisije, o sastavu komisije, o nepokretnosti za koju je izvršena procjena, koliko je i kada procijenjena nepokretnost i kolika je bila naknada članovima komisije?

Ovim pitanjem nastavljamo priču započetu na raspravi o Zakonu o državnom premjeru i katastru, koja se tiče kvaliteta i ažurnosti, odnosno, da budem precizna, nekvaliteta i neažurnosti katastarske evidencije u Crnoj Gori. Priču koja se tiče pravne sigurnosti, odnosno da opet budem precizna, potpune pravne nesigurnosti kada je u pitanju svojina i ono što je dio nadležnosti Uprave za nekretnine u Crnoj Gori. U ovom pitanju pokušavam da dobijem ono što nijesam dobila kao odgovor koji sam čekala dva mjeseca na zahtjev po članu 50. Onda mi je kada sam postavila poslaničko pitanje stigao odgovor, ali ne na poslaničko pitanje nego na onaj zahtjev po članu 50, gdje mi nekako nemušto ovaj vaš vrli službenik na čelu Uprave za nekretnine šalje dopis u kojem mi kaže da je na moje pitanje poslao odgovor Vama. Kakvih vi međusobno problema imate u komunikaciji ne znam, ali posljedice od načina rada Uprave za nekretnine i Ministarstva finansija očigledno imaju građani Crne Gore.

U odgovoru koji ste mi Vi dostavili na poslaničko pitanje jer sam ga Vama poslala, i u prvom i u drugom dijelu pitanja piše da mi dostavljate tabelarni pregled kojeg nema u prilogu, iako ste napisali da je u prilogu dostavljen. Koja je muka sa ovim pitanjem? Koja je muka da jednom konačno dobijemo tačne podatke na ovu temu vezano za ovo pitanje, ne znam, ali očigledno postoje ili problem, ili nepažnja, ili nemar. Kako god vi to nazvali, definitivno to je taj dio priče.

Do kraja priče ponoviću i navesti jedan primjer u obrazloženju ovog pitanja. Za mene stoji ono što sam rekla i u raspravi o Zakonu o državnom premjeru i katastru. Riječ katastar u Crnoj Gori je sinonim za riječ korupcija. Jedan od primjera, jedna je osoba kupila stan u avgustu 2013. godine bez tereta i ograničenja. Ovjerila ugovor kod notara, upisala se kao vlasnik. Nakon toga dobija saznanje, ali namjerno ovo radim u obrazloženju pitanja jer želim da ministar odgovori, samo da završim ovaj primjer do kraja, da je 2011. godine banka podnijela zahtjev za upis hipoteke na zemljištu na kojem je izgrađena zgrada u kojoj se nalazi, između ostalog, 24 stana. Da je neko u katastru taj zahtjev držao u fioci tri godine po nečijem zahtjevu, da je banka saznala da po njenom zahtjevu upis nije izvršen onog momenta kada je investitor prestao da plaća kredit, pa kada su krenuli da se naplaćuju, da je upisana hipoteka na zemljište, a da sada banka tumačeći zakon smatra da ima pravo da upiše hipoteku i na stanovima koji se nalaze na tom zemljištu na kojem je hipoteka već upisana. Ljudi su kupili stanove bez tereta i ograničenja i sada su u riziku u Ministarstvu finansija je predmet na odlučivanju da se na 24 stana upiše hipoteka zbog toga što je neko u katastru po nečijem zahtjevu radio nešto što je očigledno nezakonito, a posljedica je definitivno korupcije.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvažena poslanice Jonica, stručna služba Ministarstva finansija je pripremila odgovor. /Prekid/ tabelarni pregledi popravićemo u najkraćem mogućem roku i dostaviti Vam te elemente koji nedostaju. Saglasan sam sa Vama u punoj mjeri da je ovo nastavak priče koji smo započeli vezano za izmjene i dopune Zakona o katastru. Rekao bih da je ta otvorenost snaženja regulative, pa čak i ove sugestije koje dajete u formi proizvke elemenat koji može da posluži kao mjera jačanja kapaciteta ovog segmenta administracije. Time ćemo se vrlo aktivno baviti u najkraćem mogućem roku, a ne samo time već i uslovima rada. Jer, Katastar je mjera vladavine prava u Crnoj Gori. U tome se potpuno slažemo i ovdje ćemo biti bez ikakvih kompromisa u smislu svih elemenata koje znače unapređenje rada i dostizanje nivoa efikasnosti posebno u domenu, odnosno u zoni vladavine prava.

Ja Vas takođe molim da mi dostavite podatke i da zaista još jednom poručim javno procesuiramo svakog odgovornog službenika i da konačno ovom javnošću i ovim dijalogom pošaljemo jasnu poruku onima koji misle da su zaštićeni po bilo kom osnovu. Nema zaštite, ima odgovornosti. Mora imati profesionalni odnos i omogućiti vladavinu prava. Zaista je Katastar institucija koja mora pokazati upravo te elemente. Jer, to je imovina i to su svi oni važni segmenti ovog procesa.

Ja nijesam odgovorio zaista ne znam čime ste ponukani da odgovor koji ste tražili od organizacije Katastra, a kažete dostavljen je meni. To nije pitanje odnosa mog i Katastra, nego odgovornosti onih koji su dužni da odgovore.

Tako da koji su izvedeno pod mojom odgovornošću i ne sporim svoju objektivnu odgovornost, posebno ne ako za takve stvari ne preduzimam mjere. Nadam se da ste sa ovim elementom dobili pojašnjenje koje ste istakli.

U odnosu na prvi dio Vašeg pitanja, a prema dobijenim podacima ukazujemo da je ovakav upis nastao u toku prikupljanja podataka o posebnim djelovima objekata, u cilju stvaranja evidencije Katastra nepokretnosti sa napomenom da do 1996. godine prošlog vijeka nije postojala etažna razrada vlasnika objekata. U toku rada na ovim poslovima nije bilo moguće utvrditi, odnosno identifikovati imaoce prava na nepokretnostima. Takođe, u procesu odražavanja podataka katastarskih evidencija u skladu sa zakonskom regulativom na osnovu zahtjeva i priložene valjano pravne dokumentacije vršena je promjena vezana za imaoce prava na nepokretnostima. Obzirom na navedeno, u prilogu dostavljamo dugujemo prilog, imaćete ga u najkraćem mogućem roku. Mislim da je 12 pitanja svih poslanika. U pokušaju da budemo maksimalno korektni i otvoreni prema svima koji su postavili pitanja dese se i tehničke greške, tako da ovaj put je subjektivna, a ne objektivna okolnost na koju ću da ukažem mojim saradnicima i svakako da Vam dostavimo tabelarni prikaz kako biste imali potpunu odgovor na ono što ste čekali, kako kazaste dva mjeseca, a ja dobio odgovor koji nijesam tražio.

U odnosu na drugi dio Vašeg pitanja koji se odnosi na rad Komisije za procjenu vrijednosti nepokretnosti u periodu 2013-2015.godine, ova Komisija je radila po zahtjevu,

odnosno zahtjevima koji su prikazani u tabeli. Dugujemo i ovu tabelu, a dostavićemo je u prilogu naknadno.

Podaci koji se odnose na broj katastarske parcele i vrijednosti istih biće dostavljeni nakon kompletiranja od strane Uprave nekretnina Crne Gore.

U svakom slučaju, u periodu za koji ste tražili podatke urađeno je ukupno 439 procjena nepokretnosti, i to: u 2013. godini 261, u 2014. godini ukupno 178 i u 2015. godini 56. Komisija za procjenu vrijednosti formirana je rješenjem Uprave za nekretnine od 02.08.2010. godine. Po ovom rješenju je vršena isplata predsjedniku i članovima Komisije do 2013. godine, kada je rješenjem ministra finansija broj 08.11757 od 25.09.2013. godine, na osnovu zaključka Vlade formirana Komisija za procjenu regionalnog karaktera, sa ukupno devet članova i čiji članovi su dobili ukupnu naknadu za period od šest mjeseci u iznosu od 1.064 eura.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Koleginice, da li želite komentar? Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Ministre, čak i da ste mi dostavili tu tabelu, opet bi očigledno bilo da ovdje postoje neki problemi sa informacijama ili sa razmjenom informacija Uprave za nekretnine.

Jer, za početak osim ovog broja procjene u koji neću da ulazim, činjenica da mi kažete da ste 2013. godine vi formirali komisiju koja je devetočlana i koja od tada na taj način funkcioniše, dakle, u sastavu devetočlanom i da je primila 1.064 eura ukupno za zadnjih šest mjeseci je netačna. Pred sobom imam recimo nakon tog perioda iz 2013. godine od 7.08.2014. godine direktor Uprave za nekretnine formirao Komisiju za procjenu vrijednosti u sastavu Simović Slavko, Kovačević Dragan, Mirković Milan, ili zbog građana Crne Gore - direktor Uprave za nekretnine je formirao komisiju u koju je stavio sebe. Zahtjev 12.06.2014. godine, direktor je opet formirao komisiju kojoj je opet u njoj Simović Slavko, Kovačević Dragan, Mirković Milan. Drugi. Treći, četvrti ovo je ono što sam ja malo listajući svoju dokumentaciju iz Bara imala i za svaku je na prvoj strani napisano da za navedenu procjenu je potrebno uplatiti novčani iznos od 300 eura. Pretpostavljam po 100 svakome od njih.

U vrijeme otkada ste Vi formirali devetočlanu Komisiju direktor Uprave za nekretnine paralelno sa Vama formira svaki put po zahtjevu tročlanu komisiju u koju svaki put sebe imenuje. Vjerujem da ćete sada na moj zahtjev tražiti podatke i za tu Komisiju, jer očigledno u ovaj broj 56 i ovaj se odnosio na ovu vašu komisiju, ali vi očigledno ne znate i za ovu drugu, biste vjerovatno to napisali i ne znate za ove prihode iz ove druge, ali ne zna ni Komisija za konflikte interesa. Polazeći samo od ovih podataka koje imam pogledala sam je li Direktor uprave za nekretnine, kao javni funkcioner, prijavio dodatne prihode, mimo plate, jer ih je po osnovu ovoga što ja imam pred sobom imao značajno - nije, jer je prijavio samo platu. Pa se vi zabavite koliko su vam tačni bilo kakvi podaci koje dobijate, koliko su građanima Crne Gore tačni ili sigurni bilo kakvi elementi koji se tiču Uprave za nekretnine, koliko im je sigurna svojina za koju im odgovaraju ovakvi službenici. Ja dalje neću ni da komentarišem ovo oko

[Type text]

nepoznatih ... Jer, ja sad apsolutno ne vjerujem ni da je ovaj podatak tačan, jer sam prethodno imala, prije godinu, dvije odgovor na pitanje da se u katastru ne naplaćuje taksa za ispravku greške koju su napravili službenici, a mogla sam vam tada donijeti 20 zahtjeva za koje je naplaćena pet eura taksa za ispravku greške koju su napravili službenici Uprave za nekretnine. I sad bih mogla ovako nadalje o izlaganjima u nekim primorskim opštinama gdje su se ucrtavali placevi u more i preprodavali, pa su ljudi kad su došli videli i prvi i drugi i treći kupci po redu da nema placa, jer je u moru i da su neki funkcioneri Uprave za nekretnine /Prekid/ za izlaganje. Ponavljam, Katastar u Crnoj Gori je sinonim za riječ korupcija. Svaka stvar koju ste dostavili nije tačna. Preispitajte kakve ste Vi podatke dobili i pitate li se Vi u svojoj kući odnosno Ministarstvo finansija o Upravi za nekretnine za koju ste nadležni kad ovo meni prezentujete kao ministar, a ja Vas precizno pitam evo drugi put.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegici Jonici.

Za ministra Žugića imamo još dva pitanja, jedno od kolege Tuponje i drugo od kolege Danilovića.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovani ministre Žugiću, kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kako i u kojoj mjeri se primjenjuju odredbe Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica koje se odnose na oporezivanja prihoda od igara na sreću?

Koliko je ostvareno prihoda od igara na sreću od stupanja na snagu ovih izmjena Zakona? Koliko je bilo oporezivo, a koliko je oporezovano?

Uz obrazloženje da je Skupština usvojila izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica koje se odnose na oporezivanje prihoda na sreću i Zakon je stupio na snagu.

Prema saznanjima koje imamo i kako prenose sredstva javnog informisanja, zakon se ne primjenjuje. Postoji interes javnosti da Vi kao ministar finansija obrazložite kakvo je činjenično stanje u ovom dijelu Vaših nadležnosti.

Takođe bih Vam zahvalio što ste dostavili odgovor već prije ove sjednice u pisanoj formi, što je elementarna korektnost prema poslanicima, koja nažalost nije ustaljena praksa i drugih ministara.

Moje pitanje je, po mom mišljenju, bilo je jasno, ali kako u Vašem odgovoru ne nalazim činjenice koje sam očekivao, koristim i ovu priliku da ponovim ono što vjerujem da je od suštinskog značaja i sasvim jasno pitam:

Koliko je ostvareno prihoda od igara na sreću od stupanja na snagu ovih izmjena zakona proteklih pet mjeseci, a koliko je bilo oporezivo i koliko je oporezovano? Moje pitanje nije usmjereno na to da danas diskutujemo o tome da li je ovaj zakon pravedan. O tome mogu se kratko osvrnuti u svom drugom dijelu. Ovaj zakon je stupio na snagu i od vas kao dijelu izvršne vlasti očekujem da sprovedete zakonske odredbe bez ikakvog ličnog suda o tome da li je zakon primjenljiv, dobar, loš, ili neko ko je eventualno moćan vrši bilo kakav

[Type text]

pritisak na vlast da taj zakon ostaje mrtvo slovo na papiru. U uređenim državnim sistemima, a svi se bar načelno i javno zalažemo da naša Crna Gora bude zemlja reda u kojoj se poštuju zakoni, zakoni se poštuju bez obzira na to ko je blizak ili dalek od vlasti. U Vašem dostavljenom pisanom odgovoru nema činjenica koje sam tražio, pa vjerujem, nadam se da ćete iskoristiti ovu priliku da budete precizni i kažete crnogorskoj javnosti koliko je ostvareno prihoda po osnovu ovog zakona.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine Tuponja.

Izvolite, ministre Žugiću.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslaniče Tuponja, želim da istaknem u uvodnom dijelu sljedeće. Svjedoci smo da jedan dio medija zaista vrši pritisak oko neprimjenjivanja ovog zakona. Ali da jasno kažem i poručim da nadležni organ koji se bave utvrđivanjem, odnosno razrezom, kontrolom i naplatom javnih prihoda, odnosno Poreska uprava ne može, niti ima pravo da kreativno tumači zakone, već da zakone koje donosi ovaj Parlament primjenjuje.

I s tim u vezi je i moj odgovor i drugi komentar da niko, ama baš niko nije vršio pritisak, niti može da vrši pritisak makar u dijelu mog saznanja niti na nadležni poreski organ a još manje na Ministarstvo finansija. Tako da tu dileme nema, a ja sam vam pokušao odgovoriti na Vaše pitanje da je Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica kojim se uređuje oporezivanje dohotka građana i utvrđuju izvori dohotka na koje se plaća porez na dohodak, a koji su ostvareni po osnovu ličnih primanja, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i kapitalnih dobitaka, ali i dobitaka od igara na sreću. To je onaj zakon koji je donesen čini mi se ovdje u Parlamentu prošle godine i kojim se ovi dobitci imaju oporezovati po osnovu stope koja je definisana u nivou od 15%, a da isplatioci, odnosno onaj ko će da vrši obračun i isplatu tih sredstava budu priređivači igara na sreću.

Takođe, znate da je bilo dilema možda ne u samim odborima, ali u Parlamentu da je neophodno, još jednom napominjem, da se ovaj zakon doslovce primjenjuje i mi ćemo vrlo skoro imati potpunu kontrolu jer je trebalo nakon što neki pravni subjekti, odnosno subjekti priređivanja igara na sreću nijesu odgovorili shodno zakonu, krenula je kontrola u velikom broju pravnih lica i vrlo skoro ćemo imati ne samo obračun, već i naplatu u mjeri procjene, koja je bila čini mi se na godišnjem nivou oko milion i po eura, na osnovu evidencije koja je rađena za prethodnu godinu po tom osnovu.

Takođe, ovdje je neophodno napraviti i napravljena je tješnja saradnja između poreske uprave i uprave koja nadzoriše ili vrši nadzor nad priređivačima igara na sreću zbog određenih elemenata ove djelatnosti koja se ne može po automatizmu oporezovati. Dakle, neophodno je da se završe te tehnološke pripreme, procjene ili predradnje da bismo na kraju imali, ja očekujem za najkasnije 15 dana, da ove podatke koje imate danas ovdje, s kojima kažete da nijeste zadovoljni ni ja nijesam zadovoljan, i naplatu i razrez i jasne osnove za primjenu ovog zakona, ponoviću treći put, bez prava poreske uprave na kreativno tumačenje i još jednom bez bilo čijeg pritiska, kada je u pitanju primjena ovog zakona.

Zahvaljujem.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem ministru Žugiću.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem na Vašem odgovoru na pitanje koje sam postavio.

Jasno je da zakon obavezuje da svaki pojedinačno isplaćen dobitak od igara na sreću isplatioca dobitka da obračuna i obustavi porez pri svaki isplativi dobitka i isti uplati najkasnije narednog dana od dana isplate. Dok se za robne dobitke porez plaća po isteku godine prilikom podnošenja poreske prijave. Vi ste meni u odgovoru kazali da je 49 lica registrovano za priređivanje igara na sreću i da je postupak nadzora završen kod njih osam. Tim tempom, gospodine ministre, trabaće vam blizu tri godine da završite nadzor kod svih jer mi smo na kraju maja, ovaj zakon je u primjeni pet mjeseci. Ako u roku od pet mjeseci imate osam, onda prostom matematikom dolazim do zaključka da vam treba tri godine dok završite nadzor kod svih. Kažem, ne želim da diskutujem o tome da li je ovaj zakon dobar ili loš, da li je praksa u svijetu ili nije, da li ima više negativnih, pozitivnih posljedica. Jasno je naravno da priređivači igara na sreću kao zainteresovana strana iz svog ugla iznose svoju argumentaciju kojom govore o, prema njihovom viđenju, negativnim posljedicama primjene ovog zakona. I jasno je da sa strane državnog interesa i javnih finansija se iznese argumentacija o opravdanosti i pozitivnim efektima ovakve zakonske regulative, ali to sad više nije tema. Fakat je da je zakon izglasan, da je stupio na snagu i da se ne primjenjuje u praksi. Evo na kraju maja, pet mjeseci kasnije mi nemamo primjenu toga zakona u praksi. Ukoliko Vi nijeste u stanju iz bilo kojeg razloga da sprovedite zakon, a ministar ste finansija, dio ste izvršne vlasti i ne možete da sprovedete zakone iz svoje nadležnosti, onda ste u obavezi da nešto uradite. Predložite izmjene zakona koje su primjenljive, recite da nijeste u stanju da kvalitetno obavljate dužnost koja Vam je povjerena. Istovremeno idete linijom manjeg otpora, Vi povećavate državni dug, namećete i uvodite nove poreze, kao što je najnoviji porez na gorivo, dijelom jer nijeste u stanju da sprovedete postojeće zakone i naplatite poreze. Najlakše vam je da prebacite ubiranje poreza na široke narodne mase putem cijene goriva, a moguće u narednom periodu /Prekid/ povećavanjem PDV-a.

Vjerujem da ćete sa složiti sa mnom da nama ne trebaju nikakve kozmetičke izmjene, niti zakoni koji se ne primjenjuju. Htio sam da kažete crnogorskoj javnosti da li je iko ispoštovao ovu zakonsku obavezu, kako ste zaobišli ili izbjegli da to kažete, jedino mi preostaje da zaključim da nije niko. I preostaje mi da zaključim da ili nećete, ili ne znate, ili ne možete da sprovedite zakonsku regulativu koja je u Vašoj nadležnosti.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Zahvaljujem gospodinu Tuponji. Posljednje pitanje za ovu sjednicu za ministra Žugića od kolege Danilovića.

Izvolite, kolega Daniloviću.

GORAN DANILOVIĆ:

Hvala, gospodine Simoviću.

Uvaženi građani, kolegice i kolege, gospodine ministre, pitanje čitam ne zato što ga Vi niste pročitali i odgovorili u pisanoj formi, nego zbog javnosti: U kojoj fazi je i da li je u planu lex specijalis za Buljaricu, odnosno da li je napravljen plan i dinamika razgovora sa vlasnicima privatnih posjeda na tom lokalitetu, uključujući i predstavnike Mitropolije crnogorsko-primorske, odnosno da li će sa njima razgovarati predstavnici Vlade i Vladine komisije u ime države Crne Gore ili potencijalni investitor?

Hvala na ovom ažurnom odgovoru na poslaničko pitanje. Ja sam navikao da čekam odgovor i mjesecima. Ima vrlo zanimljivog i u mom pitanju i u Vašem odgovoru. Buljarica je aktuelna. Za Buljaricu u žargonu kažemo da je "projekat vijeka". Vidjećemo da li je državni, da li je opšti ili pojedinačni. Ne sumnjate da bismo mi voljeli da bude državni u punom smislu te riječi, da cijela država potencijalno ako se sprovede do kraja od toga ima koristi, a bilo bi vrlo važno da svaku nejasnoću prethodno otklonimo. Imali smo prilike i sa Ministarstvom ili Vašim cijenjenim predstavnicima da vodimo javni dijalog na ovu temu. Mislim da su mnogi bili nezadovoljni odgovorima koji su stigli iz Ministarstva, a ja sam jedan od onih kojemu su odgovori iz Ministarstva bili jasniji od odgovora predsjednika Vlade. Vidim da ste ovdje kroz ovaj odgovor i smirili jedan javni nastup prilično nervozan i egzaltiran gospodina Đukanovića, koji nam je rekao da je gotov zakon. Vi ovdje govorite o jednom planu prilično opisno. Ja bih volio da razriješimo makar tokom današnje diskusije jednu bitnu stvar, meni je dramatično važna - Da li sa vlasnicima privatnog zemljišta i sa predstavnicima crkve koji dominantno posjeduju lokalitet Buljarica pregovaraju potencijalni investitori, pregovara jedan od mogućih investitora s obzirom da još nemamo tender, ili je pregovara država? Žalite se s pravom da država nema novca da uloži od 300 do 500 miliona u infrastrukturu.

Na kraju ovog pitanja Vas samo podsjećam, Vaš je resor, koliki je poreski dug, gospodine ministre, silnih i velikih preduzeća kojima je Crna Gora kao država garantovala čak određene investicije na današnji dan. Kad bismo pola naplatili pa uložili, Buljarica bi vjerovano vrijedjela i više. Ovako čini mi se da ćemo biti malo ucjenjivani od strane potencijalnih investitora, jer kad znaju da mi ne možemo a da nam je investicija neophodna, bojim se da ne budemo prinuđeni da siđemo ispod nivoa cijene za koju bi možda morali da se borimo.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministre, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem na pitanju koje ste postavili iako je i prvo pitanje u ovoj koordinaciji bilo na ovu temu i žao mi je što niste bili, jer ću pokušati možda da malo potrošim više vremena da bih Vam prenio sve ono što imam namjeru da još jednom ponovim ili dopunim saglasno Vašem pitanju, ali i u pitanju koje je imao gospodin uvaženi poslanik Milan Knežević.

Pitanje jest aktuelno, potpuno se slažem sa Vama, pitanje koje je izazvalo snažnu pažnju javnosti i ne samo javnosti, ne samo politike, ne samo vlasnika. Jednog investitora ja znam. Čujem da je bilo nekih ranijih investitora u namjeri da investiraju, to sam saznao skoro, odnosno od vas preko medija. Imali smo, nespornu, da ne budem grub, galamu povodom

[Type text]

ovog projekta, možda malo nepotrebnu. Možda zbog neke greške u formalnim koracima, ali nastojim da izbjegnemo sve suštinske greške ako postoji realan i dalje održiv potencijalni interes da se ovaj lokalitet valorizuje.

Govorio sam u odgovoru na prvo pitanje, ono što je presudno važno i meni jesu vlasnici starosjedioci i njihov interes bilo pod zaštitu postojećih legalnih objekata, ne nelegalnih, i njihov interes kroz njihove parcele koje imaju tamo, bilo kroz dat prostor, da sami valorizuju. Ili ako to sami ne mogu, da država kroz veliki broj vještaka napravi procjenu i onda ona uradi proces pravni i omogući privođenje namjeni Buljarice kao cjeline. Neću govoriti, Vi to znate, bili ste kod nas na prezentaciji u Ministarstvu finansija koja su se odnosila na socio-ekonomske efekte ovog projekta. Impresivno je to za mene djelovalo. Takođe javno saopštavam, impresivno mi je djelovao reputabilni investitor koga sam sreo nakon njegovog pisma o namjerama i nakon njegove prezentacije u Ministarstvu finansija i imao najbolju namjeru koju imam i danas. Da dođemo u Parlament i da to učinimo potpuno transparentnim uz prethodno zaštite mehanizme, ponoviću, starosjedilaca, njihove imovine i objekata koji tamo postoje, koji se moraju uklopiti u master plan koji se prvo mora donijeti i to master plan visokog turizma, ne sindikalnog turizma. I nakon tog donošenja eventualno dati šansu vlasnicima, pa ako mogu sami da valorizuju da to urade, ako ne mogu, dajte sa adekvatnom procjenom od svih vještaka koje znamo u Crnoj Gori, ne od jednog, dva ili tri i da nakon toga pokušamo da valorizujemo investiciju, investiciju koja pretpostavlja, govorio sam, još ću ponoviti jednom ulaganja u infrastrukturu od 300 do 500 miliona eura. Jer, samo se kao cjelina može toliko uložiti iako vi pominjete poreski dug, gospodine Daniloviću. Ali ja bih pomenuo stepen naplate javnih prihoda, koji vertikalno rastu. Urađen je snažan korak u naplati javnih prihoda, a ako cijenite da možemo od ovog evidentiranog poreskog duga naplatiti nešto, 'ajmo zajedno da to naplatimo. Ja sam potpuno otvoren, transparentan da ne bi niko bio zaštićen u svojoj obavezi, da plati javne prihode svoje države. A ako smo nešto naslijedili, ili ako se desio problem sa kompanijama, nelikvidnost, stečaj itd, procesi koji onemogućavaju naplatu da i to kažemo javno.

Dakle, ne bježim od odgovornosti kada je u pitanju poreski dug, ali ne mogu da prihvatim kritiku da nećemo da naplatimo ono što možemo naplatiti. Dajte nam bilo koju kompaniju, testirajte nas. Ne mene, nego nadležne organe i moraće se baviti tim poslom.

Izvinite, gospodine predsjedniče, ako mogu malo više pošto je aktuelna priča, alio evo to je digresija na temu poreskog duga, ali i digresija na temu rasta stepena naplate javnih prihoda.

Da vas podsjetim da smo prošle godine naplatili više javnih prihoda za jednu petinu u odnosu na 2012. godinu. Ako se tim tempom nastavi, ja mislim da ćemo mi imati održivije javne finansije i ukupnu ekonomiju. Da ne podižemo poreze, nego da smanjimo. Saglasan sam potpuno. Čak razmišljamo da krizni porez krajem ove godine takođe spustimo stepenicu niže i relaksiramo kompanijama koje su preopterećene brojnim dažbinama i javnim prihodima.

Vraćam se na Buljaricu i zadovoljan sam načinom, čini mi se pozitivnim, na koji Vi govorite o ovoj temi. Dakle, predložio sam, mislim da ste dobili odgovor ovaj, da prvo donese Vlada master plan visokog turizma, da nakon toga uklopimo sve legalno sagrađene objekte u projekat Buljarice. Takođe, da vidimo šta je to nelegalna gradnja, neće valjda zbog kršenja zakona rušiti naš projekat. I da nakon toga damo pansu mještanima, da sami valorizuju svoje imanje, ako to mogu. Ali ako ne mogu, dajte onda uz adekvatnu procjenu da to radi investitor.

[Type text]

I svakako ne može investitor razgovarati, on je to i odbio, to je jedan od investitora. Ja se nadam da ćemo mi kroz javnu proceduru, kroz javni tender privući tog Francuza koji se nekad interesovao i brojne druge kako bismo povećali konkurentnost i imali upravo najbolje rješenje za lokalitet koji mnogo vrijedi, koji zaista mnogo vrijedi. Ali, da čak uradimo još jedan korak, to sam naveo ovdje u odgovoru na Vaše pitanje, ako treba da uradimo i reprocjenu vlasnicima postojećim za onaj močvarni dio i za ostatak dijela Buljarice i da se još adekvatnije ne od naše strane, moje i Vaše i bilo čije treće strane, već od strane nezavisnih sudskih vještaka i procjenitelja i to da uključimo sve njih. Ne jednog, nego sve njih. Tako da tim procesom transparentnosti, objektivnosti i šansi i privatnim vlasnicima ja mislim da mi možemo izaći iz ovog začarenog kruga i održati interesovanje investitora za kojeg ja tvrdim u mjeri znanja da je vrlo reputabilan sa ogromnim iskustvima i ogromnim potencijalom.

I na kraju, da državno zemljište koje ćemo ako dođe do realizacije, to ću da kažem danas ovdje, ponoviću uvijek javno, damo u mjeri privlačenja bilo kog investitora.

Gospodine Daniloviću, na samom kraju sam dužan i Vama i javnosti. Ako je premijer Đukanović to rekao, rekao je mojom "zaslugom". Ja sam pričao prvi o Zakonu o Buljarici, jer znamo da do tog projekta mora doći ovdje u Parlamentu i ja sam neko ko je htio da učini potpuno javnim tu proceduru, pozivajući uvažene poslanike, ne DPS-a uz moju grešku, da dođu u Ministarstvu i da pokušamo da vidimo kako izgleda ta prezentacija. Da li sam ja pomenuo nacrt, predlog ili ideju, pa moja je greška, ali je formalna greška. Suština je da ne pogriješimo i da uradimo sve ako postoje uslovi, da taj projekat privedemo namjeni, odnosno valorizaciji zbog brojnih socioekonomskih efekata.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Daniloviću, izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine ministre, tezama ovim kojim ste vi završili, lijepo je to što Vi preuzimate odgovornost, tako da skoro možemo reći da je Vaša greška, Vaša vrlina. Mogli bismo nešto slično i na latinskom, ali ajde da ne odem previše daleko. Mislim da nije korektno poslaniku na vrlo precizno pitanje odgovoriti da je nivo investicije koje bi država trebala da odvoji od 300 do 500 miliona. Ja imam 14 godina parlamentarnog iskustva i takva procjena je više nego paušalna, a mi govorimo o tome da treba da se uradi Master plan od 300 do 500 miliona. Pa ne radi se od 300 do 325 miliona. Dakle, može a ne mora. Gotovo da niste morali da mi dajete procjenu, iskreno. Nijeste morali, s obzirom da je ovako klizna. Mogu ja dodati još 50 miliona pa da zakuvamo koliko hoćete. Vaš odgovor da je neko razgovarao sa predstavnicima Mitropolije, ali da Vi o tome nemate informacija je takođe oskudan. Moguće je da je neko od investitora. Barata se u javnosti činjenicom da je Mitropolija rekla "da", a onda čuli ste i predstavnike građana, ne ovih iz NVO-a, nego okupljenih oko organizacije Ognjište, da to pravi veliki problem, jer ljudi misle da crkva kao institucija ima dobre informacije, pa se napravi velika pometnja i veliki problem. Ne možemo na ovakav način o tako krupnom projektu. Ja cijenim Vašu ličnu dobru namjeru. Ali, ipak održao nam je čas premijer, vjerujući da smo zlonamjerni. Nijesmo zlonamjerni, mi smo tog jednog investitora koji se pojavio potencijalnog očekivali u Parlamentu. Pozvali ga, nije ga bilo. Naša obaveza poslanička da

[Type text]

malo istražimo o čemu se radi. Moram još jednu digresiju. Da li ja znam nekoga gdje biste vi trebali da primijenite zakon da naplatimo porez.

Ja vam preporučujem da radite isto kao u slučaju Televizije "Vijesti". Vidite šta ste uradili. Pritisak, pritisak, korektan, nekorektan, ja evo sad neću o tome iznositi svoj sud. Porez je porez, da se plati. A evo, gospodine ministre, pošto smo temom teritorijalno na primorju, zašto ne pritisnete, zašto predsjednik Vlade Vama ne kaže, recimo, da se pritisne Vektra Boka? Znete li na šta izgleda Herceg Novi u ovoj predsezoni? Znete li koliko Herceg Novog /Prekid/ Molim Vas, dajte mi, pošto je ministar govorio s pravom malo duže, ja bih bio beskrajno zahvalan da mi date bar pola minuta.

Dakle, da takvom ažurnošću pritisnete nekoga ko nas je bar dva puta ocrnio jednom kupujući, vrlo jeftino, a drugi put ne plaćajući poreze. Pa ajde da dodam ja i još jedan put, treći put, uništavajući jedan grad, time što nema investicija, nema ni sankcija zbog toga što nema investicija. Eto vam prostora da budete nemilosrdni prema onima koji su zaslužili ljubav, po mom skromnom sudu, i političkoj procjeni predsjednika Vlade, kao što ste prema ovima koji kritikuju Vladu. Tako kako vrlo precizno i ažurno pratite rad političkih stranaka, pratite i rad ovih preduzeća, koja ničim, gospodine ministre, do sad nijesu zaslužila da im se progleda kroz prste. Možda mediji jesu zbog toga što rade u gotovo nevjerovatnim uslovima.

Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Daniloviću.

Nemate pravo. Dodatnih pitanja nije bilo, ja nijesam čuo. Poslanički nemam mogućnosti.

Zahvaljujem, ministre, za učešće u našem radu.

Prelazimo na pitanje koje je postavljeno ministru za ljudska i manjinska prava dr Suadu Numanoviću.

Pitanje je postavio dr Halil Duković. Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre Numanoviću,

Moje pitanje, shodno Poslovniku Skupštine Crne Gore, tiče se manjinskih prava u Crnoj Gori i glasi: Kako ocjenjujete položaj manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i što je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava preduzelo u cilju unapređenja njihovog položaja u prethodnom periodu i koji su vam prioriteti u narednom periodu?

Iako se možemo složiti da imamo dobar zakonodavni okvir u oblasti zaštite unapređenja ljudskih i manjinskih prava i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, neophodno je konstantno raditi na njihovom unapređenju. Znamo da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa Upravom za kadrove radi periodična istraživanja vezano za praćenje zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima lokalnih samouprava, ali uprkos svim uspjesima i Ministarstva i uprave za kadrove na profesionalnom pristupu ovom poslu, s rezultatima ovih istraživanja možemo biti samo djelimično zadovoljni.

S druge strane, da bi manjine mogle biti inkorporirane u potpunosti, potrebno je među njima stvoriti kadrove, jer bez toga ne možemo ispuniti onu srazmjernu zastupljenost koju

[Type text]

želimo. Možemo brojčanu, ali ne i profesionalnu. Zato su jako važni i upisi na fakultete i postdiplomske studije kako bi se izdvojili oni talenti koji će profesionalno i odgovorno obavljati svoj posao.

U demokratskim državama vlast se vrši u ime svih i to daje mogućnost vlasti da upravlja sudbinom svih građana. Naravno, svaka vlast koristeći takvu moć može doći u situaciju da i zloupotrijebi tu moć i sigurno najbolji mehanizam za zaštitu od zloupotrebe moći jeste poštovanje ljudskih prava. Ne kaže se uzalud - svaka vlast je demokratska onoliko koliko poštuje i ljudska prava.

Naravno, pojam ljudskih prava je širok pojam. Gotovo da danas nema segmenta u ljudskom životu gdje ne možemo govoriti o ljudskim pravima. Ali, želim da istaknem da je Crna Gora napravila jedan veliki iskorak u poštovanju ljudskih prava. O tome govore sve međunarodne relevantne institucije, a i sama činjenica da smo već otvorili više od polovine pregovaračkih poglavlja ide u tom pravcu, posebno da smo otvorili pregovore koji se tiču ljudskih prava. A ako smo ih otvorili, to ne znači da smo pri kraju da ih završimo. Tu sigurno ima dosta posla ne samo za Ministarstvo. Za podizanje jednog željenog nivoa ljudskih prava potrebno je angažovanje svih segmenata društva. Naravno, u tom poslu prioritarno mjesto pripada Ministarstvu za ljudska i manjinska prava.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, ministre.

SUAD NUMANOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Mustafiću, uvaženi poslanici, poštovani građani, poštovani poslanici doktore Dukoviću,

Ja sam Vam dostavio u pisanoj formi odgovor, ali dozvolite da u najkraćim crtama naglasim neke izvode iz tog odgovora.

Kada govorimo o manjinskim narodima i drugim manjinskim nacionalnim zajednicama, podsjećam sve nas, oni u svakom pa i u našem demokratskom društvu kakvo je crnogorsko imaju pravo isticanja i izražavanja svog identiteta, svog nacionalnog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta kao dio svoje tradicije. I siguran sam da se uopštena definicija koja vlada i u crnogorskom društvu primjenjuje i to ne samo zato što mi to kažemo kao jedno multietničko, multikonfesionalno i multivjersko društvo, nego zato što to dobijamo kao potvrdu svih međunarodnih adresa i na putu evropskih integracija, ali za nas mnogo bitnije je na našem unutrašnjem planu kad dobijamo tu potvrdu od svih građana Crne Gore bez obzira na vjeru i naciju.

Rekli ste i sami da smo mi uradili jedan dobar zakonodavni okvir, ne samo zakonodavni nego ono što jeste hijerarhijski, to je ustavni osnov je jako dobar za zaštitu manjinskih naroda. Zakonodavni, takođe, koji i ovih dana upodobljavamo sa svim standardima evropskog zakonodavstva će biti u skupštinskoj proceduri i mi jako insistiramo sa nivoa Ministarstva za ljudska i manjinska prava na jačanju svih onih institucija koje su formirane, naročito one koje su povoju i koje treba oživjeti na pravi način da bismo došli do onih relevantnih rezultata o kojima ste Vi govorili. Tu mislim na Centar za očuvanje kulture manjine koji baštini tu kulturu manjinskih naroda kroz multikulturalizam. Ovaj dom je usvojio i donio Odluku o formiranju Fonda za manjine koji podržava sve one projekte koji su u interesu

[Type text]

očuvanja nacionalnog i etničkog identiteta svakog manjinskog naroda, da budžet je značajan i da ta sredstva se raspoređuju na šest nacionalnih savjeta koji su po drugi put formirani u Crnoj Gori. Prvi put 2008. godine, a 2013. godine su formirani po drugi put.

Vi znate da smo potpisnici velikog broja međunarodnih konvencija i deklaracija koje nas obavezuju kada je poštovanje ljudskih prava u pitanju i, kao što ste sami rekli, sa ljudskim pravima nema pogodbe. Sa njima ne možemo da se pogađamo. Ona se moraju poštovati, ona su univerzalna i neotuđiva. Samo je na nama da ih na kvalitetan način kroz zakonodavni institucionalni okvir inkorporiramo.

Na Zapadnom Balkanu, ali sigurno i mnogo šire, Crna Gora je primjer ne samo zato što na ovim prostorima nije bilo ratnih dešavanja, nego zato što svih tih godina dok je rat oko nas buktio mi smo se trudili da kroz institucije ojačamo i integrišemo manjinske narode u naše građansko društvo.

Želim, takođe, da vas podsjetim da je naša ustavna obaveza da zajedno sa Upravom za kadrove vodimo evidenciju o zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u organima državne i lokalne samouprave. Ti podaci koje mi prezentujemo Vladi i svake godine su svakako ohrabrujući. Dakle, imamo tendenciju porasta ne samo kvantitativnog, nego sigurno i kvalitativnog pomaka u smislu većeg broja zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u institucijama lokalne i državne samouprave.

Da li je to dovoljno u ovom momentu? Sigurno da nije. A da li je naša obaveza zajednički da intenziviramo sve to, to sigurno jeste, jer kao što znamo, starješini organa je dozvoljena mogućnost da kroz princip afirmativne akcije uvijek da prednost pripadnicima manjinskog naroda.

Podsjećam da je naše Ministarstvo čitav set memoranduma potpisalo sa Univerzitetom, sa Upravom za kadrove, sa Unijom poslodavaca, sa Policijskom akademijom. Sve to ide upravo u pravcu da stvorimo pretpostavke da edukujemo kvalitetan kadar, da upišemo na adekvatne univerzitete i škole i da tako kroz princip afirmativne akcije omogućimo lakši upis i sutra lakše zapošljavanje i na taj način stvorimo pretpostavke za njihovu lakšu integraciju. Svakako, omogućena je službena upotreba jezika i pisma u onim sredinama gdje su pripadnici manjinskih naroda u manjini i naš dalji zadatak je da unapređujemo ovo. Ali isto tako poziv, ono što je ovih dana bilo aktuelno pitanje i socioekonomskog statusa sredina u kojim žive manjinski narodi. Vlada prosto ima politiku i ima čitav set mjera, ali moj poziv je da zajedno i Parlament kroz pozitivne projekte, primjere, sa lokalnim samoupravama, sa Vladom damo zajednički doprinos kako lakše i najbrže da dođemo da taj regionalni jaz koji je decenijama postojao skratimo i na taj način omogućimo potpunu integraciju manjina u crnogorsko društvo. Zahvaljujem, potpredsjedniče.

PREDŠEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Vjerujem da ćete voditi računa o vremenu.

HALIL DUKOVIĆ:

Ne više, ali ni manje od drugih.

Gospodine ministre, pozdravljam sve aktivnosti koje je Ministarstvo uradilo na jačanju ljudskih i manjinskih prava. Složio bih se s Vama da je Crna Gora uvijek bila primjer dobrih međunacionalnih odnosa. Ovo je jako bitno za Crnu Goru, jer u Crnoj Gori živi više

[Type text]

nacionalnih manjina koje se razlikuju i po tradiciji, i po vjeri, i jeziku, i pismu i to stvara jednu sliku o Crnoj Gori kao mjestu gdje su svi na svome i svi imaju prava koja garantuje država.

Takođe, ću podsjetiti da smo iako tako sa različitim sastavom uspješno prošli jedan težak period, period u kojem u našem okruženju ta nacionalna pripadnost bila prvo odrednica za preusmjerenje u koju ćete grupu biti u onim svim poznatim sukobima koji su se odvijali na ovim našim prostorima. Na svu sreću, Crna Gora je to izbjegla i ona je stvarno bila primjer kako treba raditi i u tim teškim vremenima. Ali smo isto tako svjedoci da živimo na jednom trusnom području i da često te razlike mogu da se pretvore i to iznenada u neke nepomirljive suprotnosti i da dovedu do nekih situacija koje nijedna demokratska vlast ne bi željela. Postoji rizik da se te stvari odliju i u susjedstvu. Mislim da razvojem ljudskih, prije svega, i manjinskih prava u Crnoj Gori Crna Gora uspješno radi na tome poslu.

Takođe, pozdravljam Vašu stalnu brigu o načinu zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina srazmjerno svojoj zastupljenosti u organima lokalne uprave. Svjesni smo da to nije posao koji se može preko noći odraditi. Svjesni smo da skoro nikad ne može u onom procentu kako je i definisano, kako postoji i koliko je zastupljena neka manjina u crnogorskom društvu. Ali je proces koji stalno se mora unapređivati i tu je jako bitno imati kadrove koji će na zadovoljstvo i manjine a i cijele Crne Gore zauzeti neku poziciju koja će odgovarati stvarnom procentualnom sastavu manjina. Najmanje je bitno da imamo samo onu procentualnu zastupljenost. Zbog toga je važno i školovanje, zbog toga je važno unapređenje onih koji stvarno žele da rade u državnoj upravi. Mi malo imamo stručnih kadrova, što ne znači da ih ne možemo stvoriti. Ali moraju i ti kadrovi biti zainteresovani, a posebnu ulogu imate vi kao ministarstvo, kao vodeći u tom procesu da radite na većoj afirmaciji, da one oblasti koje žele da rade da završe stvarno na stručnim studijama kako bi sutra u državnoj upravi mogli da zadovolje i državu, ali i svoju nacionalnu manjinu kojoj pripadaju. Zahvaljujem i nadam se da nijesam prekoračio.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Dukoviću.

Završili smo jedno pitanje koje je bilo namijenjeno ministru za ljudska i manjinska prava doktoru Suadu Numanoviću. Zahvaljujem mu za učešće u radu.

Prelazimo na set pitanja koja su postavljena ministru ekonomije doktoru Vladimiru Kavariću.

Prvo pitanje postaviće poslanica Nada Drobnjak.

Proceduralno?

Izvolite. Kako da ne, to uvijek može.

MLADEN BOJANIĆ:

Pozivam se na član 50 Poslovnika u kome poslanik ima pravo da postavi pitanje i pisanu informaciju dobije nazad bilo kome iz Ministarstva. Postavio sam pitanje 7. aprila gospodinu Kavariću. 27. Aprila, pošto je rok 15 dana, odgovora nema. 27. aprila sam ponovio preko sekretara Skupštine sekretaru Vlade. Evo danas 29. maj i dalje odgovora nema iako je gospodin Kavarić rekao prošle nedjelje da je navodno informisan, neko ga je informisao da je to poslato. E pa nije to došlo i ja molim da se držimo Poslovnika ili da izmijenimo Poslovnik i ukinemo tu obavezu ministra da odgovara poslaniku, jer nema smisla čekati dva mjeseca na nešto što treba da se odgovori za 15 dana. Zahvaljujem.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Naravno da nećemo ukidati tu poslovničku odredbu. Obaveza svih institucija je u Crnoj Gori da budu ažurne, da sarađuju i naravno Vladi da odgovara na ono što su upiti iz ovog doma. Vjerujem da je u pitanju samo neka tehnička greška, a nikako namjera.

Prvo pitanje će postaviti koleginja Nada Drobniak.
Izvolite.

NADA DROBNJAK:

Moje pitanje glasi: Koliko je razvijeno žensko preduzetništvo u Crnoj Gori i kakav je pristup finansijskim sredstvima za žene preduzetnice?

Prema podacima iz ankete o radnoj snazi za 2013. godinu, svega 14,8% zaposlenih lica se bavi nekim vidom preduzetništva. Karakteristična je i rodna nejednakost u razvoju preduzetništva. Mušku populaciju karakteriše značajno veći stepen preduzetničke aktivnosti, odnosno sopstveni posao posjeduje 19,2% zaposlenih muškaraca, dok ovaj vid zaposlenja karakteriše svega 9,3% žena.

Stvaranje uslova za razvoj preduzetništva i malih i srednjih preduzeća je jedan od prioritetnih zadataka i u Evropskoj uniji. Istovjetan pristup ima i Crna Gora. Preduzetničke aktivnosti donose zaposlenje, ekonomski razvoj i prosperitet. Smatra se da žensko preduzetništvo uglavnom nastaje iz nužde, odnosno da sopstveni biznis žena pokreće kada ostane bez posla i ima niska primanja. No, ono ne treba da bude strategija za preživljavanje. Da bi žensko preduzetništvo ili preduzetništvo iz nužde postalo nešto što je faktor ekonomskog rasta, potrebno je da postoji sistemska i finansijska podrška i onda bi se od takvog preduzeća moglo očekivati da bude generator nastanka novih radnih mjesta, rasta i razvoja. Jačanju ekonomske snage zemlje doprinosi djelotvornije angažovanje ženskog ljudskog kapitala i zato je između ostalog neophodna veća podrška uključivanju žena u preduzetništvo pa treba raditi na podizanju svijesti o važnosti stvaranja povoljnog društvenog i pravnog okvira za razvoj i kreditiranje ženskog preduzetništva. 15. maja, trećeg petka u maju kada se u svijetu obilježava Dan ženskog preduzetništva, imali smo priliku da se sretnemo sa preduzetnicama, da čujemo njihove probleme, ali i da čujemo njihove uspjehe i zaista jedini zaključak može da bude da to jeste veliki potencijal za razvoj. Zato sam i postavila ovo pitanje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovani predsjedavajući, gospođo Drobniak, dame i gospodo,

Stvaranje uslova za razvoj preduzetništva i malih i srednjih preduzeća je jedan od prioritetnih zadataka u Evropskoj uniji, posebno kroz primjenu principa utvrđenih aktom o malim preduzećima. Istovjetan pristup ima i Vlada Crne Gore. Ambicija je da postanemo preduzetničko društvo sa kvalitetnim i fleksibilnim odnosom prema malim i srednjim preduzećima i preduzetnicama. U tom kontekstu kreirani su i mehanizmi i usvojeni strateški

[Type text]

dokumenti u skladu sa principima EU, koji između ostalog predviđaju podršku ekonomskom osnaživanju žena i ženskog preduzetništva. Okvir dosadašnjeg djelovanja u cilju intenziviranja razvoja malih i srednjih preduzeća definisan je Strategijom podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015, a naročito Strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća. Kao poseban zadatak predviđaju se i aktivnosti podsticanja ženskog preduzetništva. Ipak, razvoj ženskog preduzetništva zahtijeva dalje unapređenje uslova i instrumente neophodne podrške koji će u značajnoj mjeri promijeniti položaj preduzetnica u Crnoj Gori. U dosadašnjem periodu bila je uočena fragmentiranost pristupa u jačanju ženskog preduzetništva kroz različite strateške dokumente, te je planom aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori 2013-2017. predviđena izrada Strategije ženskog preduzetništva. Izradom ovog strateškog dokumenta Crna Gora naglašava nužnost integrisanog pristupa jačanja ženskog preduzetništva utemeljenog na rodnoj osjetljivosti svih aktera političkog, ekonomskog i društvenog života.

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća koordinisala je radom radne grupe za izradu Strategije razvoja o ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori 2015-2020, čiji je Nacrt stavljen na javnu raspravu. Imajući u vidu kompleksnost teme i veliki broj značajnih aktera, u procesu izrade Strategije vršene su konsultacije sa svim relevantnim partnerima. Izradom Strategije ženskog preduzetništva teži se kreiranju neophodnih preduslova i osnova na kojima će žene moći da iskažu ravnopravno svoje preduzetničke potencijale i unaprijede svoj položaj u društvu po svim osnovama. Cilj Strategije razvoja o ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori je postizanje bržeg i lakšeg ekonomskog osnaživanja žena kroz stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta i pružanje podrške razvoju njihovih preduzetničkih potencijala, što će ujedno doprinijeti razvoju postojećih i otvaranju novih preduzeća, kreiranju novih radnih mjesta i rastu zaposlenosti, a time i ukupnom razvoju sektora MSP i preduzetništva.

Strategija je struktuirana u četiri strateška prioriteta: kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta, bolji pristup finansijama, obezbjeđivanje potrebnih znanja i vještina, promocija, umrežavanje i zagovaranje interesa žena preduzetnica. Nacrt strategije je stavljen na javnu raspravu i može se preuzeti sa sajta Ministarstva ekonomije, Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća.

Što se tiče finansiranja poslovnih poduhvata čiji su vlasnici žene, ono još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Jedan od razloga je i to što su žene u Crnoj Gori u veoma malom procentu vlasnici imovine, 6%, pa im je iz tih razloga otežan pristup kreditima i finansijskim sredstvima. Za razliku od bankarskog sektora koji ne nudi nikakve povoljnosti za žene, finansiranje ženskog preduzetništva je prepoznato kao oblast kojoj se poklanja posebna pažnja u programskim aktivnostima Zavoda za zapošljavanje i Investiciono-razvojnog fonda. Iako do skoro nijesu postojale posebne kreditne linije za žene, navedene institucije su korigovanjem kamatnih stopa u okviru postojećih kreditnih linija pokušale da privuku više žena da apliciraju za sredstva. Zavod za zapošljavanje već 15 godina sprovodi Program kreditiranja preduzetnika. Ovaj program je 2008. značajno inoviran i obuhvata ne samo finansijsku pomoć, nego i edukaciju žena koja prethodi savjetodavne usluge i stalnu evoluciju. Imajući u vidu značaj ženskog preduzetništva i ekonomskog osnaživanja žena IRF je dizajnirao posebne kreditne linije za žene. Program podrške ženama u biznisu dizajniran je s ciljem podsticanja razvoja ženskog preduzetništva i podrazumijeva odobrenje kreditnih sredstava koja su bila namijenjena za ulaganje u osnovna sredstva, materijalnu i

nematerijalnu imovinu. U tom smislu za 2015. definisana su dva programa podrške ženama u biznisu, i to: Osnovni program podrške za žene u biznisu i Poseban program podrške ženama u biznisu UNDP, koji se realizuje u saradnji sa UNDP-om i Ministarstvom za ljudska i manjinska prava.

Program podrške žena u biznisu UNDP realizovaće direktnim kreditiranjem korisnica kredita, a njima je pored finansijske podrške IRF predviđena i obuka tokom koje će se svim zainteresovanim ženama pružiti razni oblici edukacije iz okvira preduzetništva. Uslovi za dobijanje finansijske podrške IRF koji su definisani ovim programom podrazumijevaju kreditna sredstva u iznosu od 10 hiljada eura, uz kamatnu stopu od 2,5 odnosno 2% ukoliko se projekat realizuje na sjeveru Crne Gore ili manje razvijenim opštinama Nikšiću, Ulcinju i na Cetinju sa rokom otplate do šest godina. Pored toga postoje značajne aktivnosti koje je direkcija sprovela u toku 2014. godine, koje sprovodi i u ovom momentu i sve je to mnogo detaljnije u pisanom odgovoru koji ću Vam dostaviti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Želite li komentar, kolegice Drobnjak?

Izvolite.

NADA DROBNJAK:

Očekujem da se strategija usvoji u narednih par mjeseci, ali moje još veće očekivanje je da će se ona primjenjivati i da će svi nosioci aktivnosti koji su u njoj prepoznati shvatiti važnost da odrade aktivnost koja im je i dodijeljena. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Aleksandar Damjanović.

Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, poštovani ministre Kavariću,

Ja sam Vama postavio sljedeće poslaničko pitanje: Koji su razlozi za prekoračenje roka za izbor najboljeg ponuđača u oblasti istraživanja ugljovodonika i da li Vlada Crne Gore unaprijed favorizuje pojedine kompanije u tom tenderskom postupku u zavisnosti od toga iz koje države dolaze?

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi. Dobio sam odgovor, ali ne na ovo pitanje, već na pitanje od prije dva mjeseca. To je ona naša stara praksa i nadam se da ćemo prekinuti s ovom praksom da se pakuju odgovori i komentari pa se to dostavlja naknadno kolegama. Mislim da ste mogli ovdje odgovoriti u pisanoj formi, ali neće promijeniti ništa ovaj naš mali dijalog.

Ponukalo me na ovo pitanje ono što ste dali negdje ovako prije par nedjelja, kako se bliži taj rok za izbor najboljeg ponuđača za istraživanje ugljovodonika nakon tendera koji je raspisan i koji traje itd. Samo da prođem sa Vama u mom obrazloženju pitanja neke činjenice.

[Type text]

25. jula 2013. godine, prije gotovo dvije godine, je donijeta odluka da se raspiše tender. Mislim da je 7. avgusta on i raspisan i negdje je to trebalo da se sve završi do početka 2014. godine, a onda je traženo pomijeranje toga roka. U međuvremenu smo radili kao Parlament zajedno sa vama neke stvari kako bismo tu zakonsku infrastrukturu obezbijedili, pa smo donijeli prije tendera Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika, tokom tendera Zakon kojim smo definisali poresku politiku u oblasti ugljovodonika. Naravno, u članu 22 definisali da se donese i treći Zakon o Fondu za ugljovodonike. Ja imam odgovor Vaš zašto to nije urađeno. Apelujem i očekujem da se to uradi što prije. Nećemo mi ući u zonu da će biti prihoda koje nećemo moći da raspodijelimo, jer ih neće biti još dugo, ali bi valjalo da se stvore zaista pretpostavke pravne, jer se radi o ozbiljnom poslu.

Prekoračen je taj prvi rok za dostavljanje ponuda, prekoračen je ovaj rok iako je gospodin Dubljević negdje prošle godine rekao biće do kraja 2014. godine, već pola godine za izbor najboljeg ponuđača iako se radi o jednoj prostoj stvari. Ima neka tabela, neko rangiranje, to su samo tri konzorcijuma, koji su dali ponude za nekih desetak blokova, ali postoji ipak par blokova koji su interesantni svima. Mislim da mi tu tražimo zeca, pa ćemo ga istjerati u ovom našem malom dijalogu.

Ne vidim razloga da se ovako kasni. Bojim se da sve ovo ima konteksta sa pojedinim preferencijama političkim Vlade Crne Gore u smislu sankcija jednoj državi, a potenciranja evroatlantskih integracija nekih drugih država, pa evo malo da ovdje to pred licem javnosti, biće interesantno građanima i onima koji nijesu naši građani koji ovo gledaju, da čuju. Planirate li ovo da završite, zaokruživanje ovog posla i da nam kažete ovdje, jer je gospodin Đukanović prekjuche odgovorio na premijerskom satu kako sagledavate još jednu ponudu koja je veoma respektabilna sa stanovišta zaposlenih i profita, da i ona nekako uđe u neke od ovih blokova. Samo da nije blok 4, Vi i ja znamo o čemu pričam. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Imam spreman pisani odgovor, ali mislim da ćemo se u ovoj vrsti komunikacije bolje razumjeti ako Vam to kažem usmeno.

Dakle, teza iz pitanja nije tačna da se kasni, jer ako hoćete da se kasni, onda biste morali da ustvrdite koji je to termin i po kojem aktu je trebao da bude ostvaren. Znači, možete da koncepirate pitanje da li je to moglo brže, da li je moglo sporije, sa afekta efikasnosti, ali mislim da kašnjenje nije adekvatan termin, ali u suštini ne mijenja suštinu onoga što je Vaše pitanje. Ne bih se složio da je to jedan jednostavan proces jer je ekstremno komplikovan, zato jer se on ne sprovodi u skladu sa zakonima kojima se reguliše ni privatizacija, niti javne nabavke, nego u skladu sa Zakonom o ugljovodonicima koji definiše problematiku na potpuno drugačiji način.

Čime se sad država u ovom slučaju bavi? Mi ništa ne prodajemo, jer mi ne znamo što se nalazi u našem podmorju. Ono što mi nabavljamo jeste kompaniju koja će bez troškova po nas definisati vrlo značajne troškove posebno u nekim slučajevima preko 100 miliona eura, definisati da li postoje komercijalna nalazišta u tom dijelu. Poznato Vam je da smo, imajući u

[Type text]

vidu koliko su komplikovani svi ovi aspekti procesa, razgovarali tokom pripreme raznih dokumenata u skupštinama, o usvajanju fiskalnih zakona itd, na čemu sam vam zahvalan, na zaista konstruktivnom odnosu prema ovome procesu, da smo kroz legislativu definisali gotovo sva pitanja od značaja tako da ona ne mogu biti uslov, odnosno osnov za tendersku ili za konkurentsku utakmicu. Ono što se sada dešava jeste da u ovom momentu s obzirom da imamo šest kompanija koje su koncipirane u tri grupe po dvije, pokušavamo da, a to je nešto što imamo obavezu po zakonu po kojem se sprovodi ovaj postupak, jeste da definišemo ono što su naši nacionalni ciljevi, a mislim da ćemo se lako složiti da ciljevi treba da nam budu: da imamo što više radova, što dublje bušotine da bi saznali o čemu se radi, što više kompanija da bi mogli da ostvarimo benč marking s obzirom da će sve one imati isti ugovor i što veću površinu koja će da bude istražena. Direktan odgovor na Vaše pitanje oko favorizovanja kompanija iz pojedinih zemalja je sljedeći: Ne postoji nikakva vrsta favorizovanja i jedini kriterijum koji se primjenjuje jeste kvalitet radova koji su ponuđeni za ovaj tender, odnosno njihov nivo, garancije i sve ono što su tehničke performanse ponude. U okviru toga mi pravimo i na bazi onoga što su najbolje ponude, odnosno napravili smo ponude prema svim kompanijama da u okviru ova tri cilja koja sam naveo optimizujemo našu poziciju. Razgovaramo u ovom momentu sa šest kompanija na strogo formalan način. Očekujem da će se završiti sljedećih nedjelja, a naravno s obzirom da je za dogovor potrebno dvoje, u ovom slučaju šest firmi i mi s druge strane sedam, moguća su i kašnjenja. Ukoliko ih bude, obavijestićemo javnost, a ja se nadam da ih neće biti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite. Komentar kolege Damjanovića.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Poštovani ministre, koji mnogo manje govore nego što treba, ali razumjećemo se. Bez obzira što će pojedini mediji ovo prenijeti, neko ovo i gleda, što će neki nastaviti da vode antirusku histeriju, padaće im tiraž na tri, četiri hiljade je već itd, samo neka nastave ti mediji, ali doći će do javnosti ovo o čemu ja i Vi pričamo.

Dakle, ne kasnite formalno jer nema roka. Rok je neograničen. Ali, ja ako imam sada 2015. godinu kada vi treba da donesete odluku, sredinom te 2015. godine, pa onda onaj krajnji rok od dvije godine za dodjelu istraživanja, to je pola 2017. pa onda onih pola godine za tehnički elaborat, ova priča u suštini neće moći prije 2018. otpočeti vezano za eventualnu eksploataciju toga što se istraži, što postoji. Da se vratim na ovaj dio koji se tiče samog tendera i zašto sumnje u odnosu na favorizovanje pojedinih firmi i pojedinih država. Dakle, ovdje je jedna od firmi u konzorcijumu, firma "Novatek" iz Rusije, koja sa firmom "ENI" takođe učestvovala na tenderu i vidim da te dvije firme zajedno stvaraju 7,4 milijarde evra profita na godišnjem nivou, što je 70% u odnosu na sve ostale i zapošljavaju nekih 85 hiljada radnika zajedno kao konzorcijum. Sa te strane čini mi se da su stvari potpuno jasne. Naravno, problem je što su sva ova tri konzorcijuma aplicirali i za neke iste blokove. Vidim da su blok peti i blok trideset najizdašniji blokovi po nekim procjenama pa će tu biti suština. Da vidimo ko će to da dobije. Ja apelujem da nemate političke preference. Vratit će se to Crnoj Gori, neće ni Vama, ni meni, gospodine Kavariću. Evo zašto.

[Type text]

Postoji mješovita crnogorsko-ruska radna grupa, Vladina grupa za ekonomsku saradnju koja je zadnji sastanak imala prije četiri godine na nivou Roćen-Šojgu. Od tada ona ne radi. Je li to pridruživanje sankcijama i sa pozicije te mješovite radne grupe? Pa je bio jedan takozvani mini sastanak negdje jul 2012. godine, gdje su bili i gospoda Dubljević i Čanović, gdje se govorilo o energetici i turizmu bez konkretnih rezultata. Vi ste imali čini mi se sa gospodinom iz Rusije neki sastanak takođe bez konkretnih rezultata. Da ne govorim i ne ulazim u širu elaboraciju turizam, čarter letovi. Ništa definisano. Nažalost, Crna Gora gubi u ekonomskom smislu zato što ne završava ovaj dio koji treba da završi. I sada ne mora to da znači, ali izražavam malo sumnje da ovaj zastoj u ovim dobrim ekonomskim odnosima sa Ruskom federacijom koincidira sa ovim odlaganjem donošenja Odluke o tenderu gdje su tri konzorcijuma od kojih je i "Novotek" koji je ruska firma. Drugim riječima, siguran sam da bi mnogo iskrenijem, poštenijem pristupu u odnosu na ekonomsku saradnju sa ruskom federacijom i aktiviranje ove radne grupe i definisanje strateških područja saradnje između Crne Gore i Rusije doprinijelo čak i da se neki aktuelni akutni problemi koji postoje, problem arbitraže u Kombinat u itd, brže i bezbolnije rješavaju po interese Crne Gore nego što mi se čini da je svrstavanje u nekom horizontu nevidljivih sankcija koje sprovodimo prema ovako velikoj i ozbiljnoj zemlji. Dakle, neću da se svrstavam na stranu nijednog konzorcijuma. Očekujem, a ovo će pitanje koje sada ovdje pitam i odgovor koji Vi date, biti potpuno da kažem provjereno i provjerljivo, za par dana ili nadam se dana, ne nedjelja kada donesete konačnu odluku, da ove firme imaju ravnopravan tretman. Iz ovog što ja vidim, konzorcijum "ENI" i "Novotek" su dali najbolju ekonomski ponudu i radi se o najozbiljnijim firmama. Toliko.

PREDŠEĐAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Damjanoviću.

Kolega Miljanić će postaviti naredno pitanje, a neka se pripremi kolega Šarančić.

Izvolite, kolega Miljaniću.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Koleginice i kolege, građani, ministre Kavariću,

Moje poslaničko pitanje glasi: S obzirom na predizborno obećanje premijera Đukanovića iz 2012. godine da će se u ovom mandatu Vlade otvoriti 40 hiljada novih radnih mjesta, koliko je novih radnih mjesta zaista otvoreno, posebno u realnom sektoru i koliko je u istom tom periodu radnih mjesta i zatvoreno?

Pisani odgovor nijesam dobio na ovo pitanje. Dobio sam danas pisani odgovor na ono prethodno pitanje od prije mjesec i po dana vezano za Solanu. S obzirom da nijesam dobio odgovor, ja sam se potrudio da pogledam neke podatke. To su zvanični podaci Međunarodne organizacije rada, izvor je Monstat, gdje se kaže da je u trećem kvartalu 2012. godine, znači u momentu predizbornog obećanja, ukupan procenat nezaposlenosti bio 18,8%, što iznosi 48,9 hiljada građana, a početkom zadnjeg kvartala 2014. zaključno sa 1. januarom 2015. procenat je nezaposlenosti 18%, odnosno 47,5 hiljada građana, što će reći, po ovim podacima koji su vjerovatno, priznaćete, vjerodostojni jer potiču iz izvora MONSTAT, zaposleno je umjesto 40 hiljada svega 1.400. Priznaćete da je razlika ogromna. Nije to nikakvo čudo. Zatvorene su fabrike. Realni sektor gotovo da ne postoji, da ne nabrajamo od

[Type text]

KAP-a sa 12 hiljada na nekoliko stotina i da budemo srećni da ta, kako rekoše ovdje kolege iz koalicije, najveća ekonomska pohara Crne Gore u iznosu od 800 miliona i završi na tome, jer se vodi još uvijek sudski spor na Kipru. Pa onda Željezara Nikšić sa 7.000 zaposlenih svelo se na nekoliko stotina mislim 354 radnika, koji kako sami kažu, imamo priliku da pročitamo i da vidimo, da rade u nekim robovskim uslovima. Isto tako ovih dana stiže tužba i po tome od neke firme koja je prethodno bila vlasnik MNSS isto vrijedna 70 miliona eura. Pa red zatvorenih fabrika, Radoje Dakić koji je bio i najzaslužniji kada je ova vlast, ti radnici koji su najzaslužniji kada je ova vlast i došla početkom 1989. godine i red drugih stvari. Da mi odgovorite, pa ću nastaviti u narednom javljanju.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Miljaniću.

Ministre, izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Izvinite, jer ja do kraja ne mogu da dam precizan odovor. Mislim da za krajnje pecizan odgovor trebali ste se obratiti nekome kome su u resoru statistike i ovi agregatni podaci, ali imajući u vidu ono što je bio meritum Vašeg pitanja, prikupili smo da kažemo podatak koji trebaju za odgovor na ovo pitanje.

Dakle, što se tiče same izjave, tačan citat izjave je da će se stvoriti uslovi za otvaranje novih radnih mjesta. I to jeste i prioritet Vlade Crne Gore da se realizacijom projekata u svim oblastima stvore uslovi zapošljavanja što većeg broja radno sposobnog stanovništva i više puta je sa raznih adresa u Vladi odgovarano na ova pitanja i u Skupštini i drugim javnim prigodama.

Svjedoci smo da su naponi Vlade na svim nivoima usmjereni u tom pravcu, počevši od obezbjeđivanja opstanka i stvaranja budućnosti za preduzeća koja su najviše pogođena ekonomskom krizom, preko novih projekata u oblasti saobraćaja, energetike, turizma, poljoprivrede, sektora malih i srednjih preduzeća, pa do izmjene rješenja u dijelu koji se odnosi na politiku zapošljavanja. Dakle, stvaraju se uslovi i biće tako i ubuduće. Ako krenemo od legislativnog nivoa, sproveden je značajan broj aktivnosti u privlačenju investicija i otvaranju novih radnih mjesta. Nedavnim usvajanjem Uredbe o podsticaju direktnih investicija definisani su finansijski podsticaji za nove investicije i povećanje zaposlenosti, i to od tri do 10 hiljada eura po radnom mjestu. Sprovođenje odredbi propisanim Uredbom, direktno će uticati na potencijalne investitore koji planiraju da se pozicioniraju na tržištu Crne Gore. Znači, odnosi se i na strane i na domaće.

Nezaposlenost je nesumnjivo jedan od najtežih problema društva i zato jeste jedan od osnovnih prioriteta. Međutim, kretanja na tržištu rada za 2014. u poređenju sa stanjem tokom 2013. godine ogledaju se u povećanju stope aktivnosti, stope zaposlenosti kao i smanjenju stope nezaposlenosti.

Dakle, evidentan je blagi porast tržišta rada nakon dugotrajnih efekata finansijske krize. U skladu sa podacima o tražnji za radnom snagom može se zaključiti da je povećana privredna aktivnost u Crnoj Gori jedan od činilaca koji su doprinijeli oporavku ključnih indikatora tržišta rada. Naime, poslodavci su Zavodu za zapošljavanje Crne Gore prijavili 43.227 slobodnih radnih mjesta. U odnosu na 2013. godinu prijavljeno je 5.358 slobodnih

[Type text]

radnih mjesta više ili 14,15%. Takođe, u poređenju sa 2015. godinom poslodavci su u 2014. iskazali veću potrebu za zapošljavanjem stranaca. Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u 2014. izdata je 23.061 radna dozvola za rad i zapošljavanje stranaca što je za 563 dozvole ili 2,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Imajući u vidu ulogu obrazovane mlade populacije za budućnost svakog društva, obezbijedeni su dodatni podsticaji za njihovo uključivanje u tržište rada kroz projekat stručnog osposobljavanja visokoškolaca. Zahvaljujući tom programu 7.690 lica sa stečenim visokim obrazovanjem dobilo je priliku da se stručno osposobi tokom 2013. i u 2014, dok je u tekućoj godini takvu šansu dobilo ukupno 3.458 srednjoškolaca. U cilju unapređenja tržišta rada, dalje poboljšanje poslovnog ambijenta i stvaranje preduslova za privlačenje investicija u ovoj godini intenzivirana je borba protiv sive ekonomije i rada na crno.

Dalje, kapitalni razvojni projekti kojima će se otvoriti nova radna mjesta i obezbijediti višestruke benefite za državu u oblasti energetike su: Blok 2 Termoelektrana Pljevlja, očekujemo da se po tom pitanju donese odluka ubrzo u vrijednosti oko 300 miliona eura; projekat istraživanja nafte i gasa koji koincidira s odlukom o izgradnji jednog kraka transjadranskog gasovoda TAP kroz Crnu Goru, odnosno IAP-a kao logičnog nastavka TAP-a, te projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom. Na ovim projektima će direktno i indirektno biti uposleno više od 1.000 radnika, dok će tokom izgradnje bloka 2 prema najavama biti angažovano u raznim fazama 600 do 1.500 ljudi.

Stvoreni su preduslovi i za realizaciju značajnih razvojnih projekata u turizmu. Samo neki od njih su Kumbor, Luštice, Porto Montenegro, Kraljičina plaža, Dubovica, Plavi horizonti, Katari dijar. Podsjećamo da je samo preduzeće Azmont u jednom krugu tražilo 3.000 radnika različitih profila, kojima je nuđena besplatna sertifikovana obuka i procjenjuje se da je preko 500 radnika do sada bilo angažovano.

Ovi projekti procjenjuje se da vrijede oko tri milijarde eura i doprinijeće otvaranju više od 10 hiljada novih radnih mjesta. Važno je istaći da je u pripremi realizacije autoputa Bar-Boljare. Vlada je veoma vodila računa o zaštiti interesa crnogorskih kompanija koje se mogu uključiti u izvođenje radova i već u ovoj početnoj fazi imamo gotovo na dnevnom nivou zahtjeve za radnom snagom. Ranija procjena izvođača radova kineske kompanije China Road and Bridge je da bi maksimalni broj radnika koji bi trebao da bude angažovan u vrijeme najvećeg intenziteta radova bio oko 4.000 zaposlenih. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Želite li komentar, gospodine Miljaniću?

Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Sve je to u redu, samo mislim i javnost zna da je premijer Đukanović pomenuo tu cifru od 40 hiljada novih radnih mjesta, a ne da ćemo zapošljavati. Vaše izlaganje sam shvatio kao neku budućnost, šta će biti u budućnosti, kao da do sada nijesu protekle tri godine ove vlasti. Šta je napravljeno za ove tri godine? Koliko je ljudi zaposleno za ove tri godine? Nijeste izašli sa tim podacima, nego samo šta će se u budućnosti dešavati i koliko će u budućnosti biti otvoreno radnih mjesta. Moramo reći da je 11 hiljada nezaposlenih visokoškolaca. Da ih

[Type text]

intervjuisete, većina njih možda i 90% bi voljela da ode u neku zemlju Evropske unije kao što idu i to je taj odliv mozgova iz Crne Gore i on se nezaustavlja. To je svakodnevno. Svjedoci smo iseljavanja sa sjevera. Zar bi se ljudi koji žive u tako srećnoj državi iseljavali i ostavljali svoja viševjekovna ognjišta i išli trbuhom za kruhom u neke sabirne logore, ili da peru tanjire, ili da rade po nekoliko posla da prežive? Ne bi sigurno. To znamo i Vi i ja, ali to zna i crnogorska javnost. Možda je problem upravo u ovim strateškim investitorima koji su bili do sada. Da vas podsjetim. Za strateške investitore uglavnom doznamo kada budu pohapšeni po Interpolovim potjernicama u nekim od evropskih država. Evo, najnoviji slučaj investitora Zavale Polonskoga, pa čuveni kockarski magnat Pui, pa Šinavatra, pa onda i ovi naši regionalni crnogorski investitori tipa narko dilera iz raznoraznih klanova koji su ovdje boravili i investirali, Šarić, Keljmendi, Kalić itd. Jedino da se pitamo da nije možda premijer mislio na ove investitore da će oni otvoriti tolika radna mjesta i da će zaposliti naše građane. Ovo međutim, nažalost, odnosno na sreću našu, ti ljudi su završili tamo gdje im je mjesto iza rešetaka tako da ta vrsta investitora neće moći više investirati u našu državu.

Ovi podaci koje ste saopštili, velika većina, se radi o novozaposlenim, o pripravnicima koji su obavili pripravnički radni staž od devet mjeseci. Baš će biti interesantno da vidimo te podatke iz godine u godinu. Koliko je tih pripravnika ostalo na radnim mjestima, koliko je primljeno za stalno, a koliko čeka posao. Interesantno je vidjeti po institucijama kako se gužvaju po troje ili po petoro na jednoj stolici, jer uglavnom se radi, nažalost, o partijskim zapošljavanjima i sve ovo i na moju i na vašu žalost mislim da ne vodi u pravom smjeru. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, poslaniče Miljaniću.

Riječ ima poslanik Šarančić.

Izvolite.

DANKO ŠARANČIĆ:

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, uvaženi gospodine ministre Kavariću,

Ja sam na osnovu Poslovnika vašem Ministarstvu, odnosno Vama postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Na koji način će prema informacijama, analizama i procjenama vašeg Ministarstva eventualna izgradnja bloka 2 Termoelektrane Pljevlja i proizvodnja energije u njemu uticati na životnu sredinu i zdravlje ljudi u Pljevljima? Nijesam naravno dobio odgovor u pisanoj formi. Jesam za ono pitanje od marta, ali dobro. Nadam se da će stići.

Dakle, ja sam i do sada postavljao više pitanja vezanih za drugi blok Termoelektrane Pljevlja i kolege iz Socijalističke narodne partije takođe. Dakle, hoće li se graditi i kada će početi da se gradi, zašto se prolanguiraju rokovi, zašto se kasni itd? Odgovori iz Vlade su uvijek uglavnom bili da kašnjenja nema, da je sve u okviru planirane dinamike, da ćemo gradnju početi 1. aprila sopstvenim sredstvima itd. Mi iz SNP-a smo kontinuirano vršili pritisak kroz poslanička pitanja i druge aktivnosti u ovom Parlamentu da se konačno ta tenderska procedura privede kraju i evo drago mi je da je konačno ta sva priča pri kraju i da je jedan ponuđač iz renomirane evropske zemlje, dakle, čehoslovački konzorcijum Škoda Praha konačno postao najpovoljniji ponuđač i odabran najpovoljniji ponuđač i odabran kao

[Type text]

najpovoljniji ponuđač i nadam se da će se cjelokupna ta priča završiti kako treba. Ali, uzmimo evo hipotetički da će Termoelektrana blok 2 da se gradi, a kada će ne znamo. E kada god da počne, gospodine ministre, mene i građane u Opštini Pljevlja brine jedan drugi aspekt čitave priče a to je kako će se eventualna realizacija ovog projekta odraziti na ionako devastiranu životnu sredinu i zdravlje ljudi u Pljevljima.

Naime, u najnovijoj Strategiji razvoja energetike do 2030. godine koju je usvojila Vlada navode se i brojne negativne posledice izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja i otvaranja novog površinskog koopa Maoče. Navodi se između ostalog i da bi planirana proizvodnja u Termoelektrani Pljevlja, dakle, u drugom bloku negativno uticala na zdravlje ljudi, negativno uticala na zemljište, na vazduh, vodu, buku, floru, faunu itd. I pored nove najnaprednije tehnologije o kojoj se priča i o kojoj se govori. Šta je tek bilo sa onom koja nije toliko napredna, ostaje za neke dublje analize. Naše iskustvo govori, gospodine ministre, da se do sada sve ono što je napisano u zakonima, planovima, studijama i ostalim dokumentima u najvećoj mjeri uglavnom nije poštovalo kada je prvi blok u pitanju bio, a posljedice toga su bile na svakom koraku i danas, svakodnevno se građani suočavaju sa njima. Mene zanima da od Vas iz prve ruke čujem na koji način ćete sada nametnuti obaveze Elektroprivredi Crne Gore, šta će se to promijeniti, na koji način u odnosu na dosadašnju praksu koja nije baš za primjer bila, kako treba da se primjenjuju propisi i da se vodi računa o životu i zdravlju građana Pljevalja.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, poslaniče Šarančiću.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Gospodine Šarančiću, dame i gospodo,

Češka kompanija Škoda Praha na bazi dostavljenih ekonomskih i tehničkih podataka je prvorangirana kompanija od devet ponuđača koji su bili zainteresovani za projekat izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja. Podsjećamo, ova kompanija ponudila je gradnju bloka druge snage 254 megavata sa električnom efikasnošću od 39,5% po cijeni od 338,5 miliona eura, dok bi godišnja proizvodnja električne energije bila 1.600 gigavat sati. Novi blok će odgovarati svim najzahtjevnijim uslovima savremene tehnologije, dobroj praksi evropskih zemalja i zaštiti okoline prema svim direktivama EU. Plan razvoja predviđa da blok 2 bude u opsegu od 220 do 300 MW na lokaciji postojeće jedinice Termoelektane Pljevlja i električne efikasnosti ne manje od 38%. Projektom je predviđena toplifikacija grada u saradnji sa Opštinom Pljevlja, a novi blok će se graditi uz primjenu najsavremenije tehnologije u skladu sa najnovijim standardima zaštite životne sredine. Time će se riješiti neki od ključnih ekoloških problema.

Interesi pljevaljskog regiona najbolje će se zaštititi nastavkom djelatnosti glavnih energetskih preduzeća Rudnika uglja i Termoelektrane. Što se tiče životne sredine, projektom Tepša predviđene su sve najbolje dostupne tehnike u skladu sa evropskom regulativom, a zahtjevi u vezi sa zaštitom vode, vazduha i zemljišta moraju biti ispunjeni tokom realizacije novog energetskog objekta. U procesu proizvodnje električne energije u termoelektranama sagorijevaju velike količine uglja čiji nus produkti mogu uticati na stanje životne sredine i zdravlje ljudi i zbog toga je neophodno insistirati na najjačim standardima u

[Type text]

ovoj oblasti. Uzevši u obzir sve rizike produkata sagorijevanja u ovakvim objektima, projektovanje i gradnja vršiće se s maksimalnim uvažavanjem savremenih ekoloških zahtjeva čiji je cilj ograničavanje emisije štetnih materija da ne bi prešle dozvoljene granične vrijednosti. Poštovanjem ovih principa koncentracija zagađujućih materija neće imati direktan ili indirektan uticaj na zdravlje ljudi, a uticaj na kvalitet životne sredine biće minimalan. U skladu sa Studijom za izgradnju bloka 2, nova jedinica treba da ima obaveznu toplotnu stanicu što je preduslov za obezbjeđivanje toplotne energije za daljinsko grijanje Pljevalja, što je u skladu sa Strategijom razvoja energetike Crne Gore. Kvalitetno, ekonomično i dugoročno rješenje snadbijevanja grada toplotnom energijom je najpogodnije riješiti iz Termoelektrane. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Šarančiću, komentar.

DANKO ŠARANČIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru i drago mi je da sam čuo od Vas da je ponovo predviđena toplifikacija Pljevalja, odnosno taj sistem daljinskog grijanja kao što je to bio predviđen i 30-tak godina ranije. Ne znam ko će, gospodine ministre, biti ponovo odgovoran ako se ponovo ne bude gradila toplifikacija, ako ponovo ostanu ovi ekološki problemi sa kojima smo se suočavali, ali dobro. Evo, u prilog tome ovih dana je u skupštinskoj proceduri bio jedan prijedlog zakona o izmjeni Zakona o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine od svega dva člana. E, upravo ovaj zakon i procedura oko njega je suštinski priča na koji način Vlada Crne Gore brine o građanima i zaštiti životne sredine u Pljevljima, gospodine ministre. Zašto su naime predložene izmjene ovog zakona? Zato, poštovani građani, što Termoelektrana Pljevlja nije u zakonski predviđenom roku, a on je istekao radi javnosti da kažem 1. januara 2015. godine, nije pribavila takozvanu integrišanu dozvolu koju je morala da ima shodno članu 30 osnovnog zakonskog teksta.

Zahtjev Termoelektrane Pljevlja je vraćen, gle čuda, zbog nepotpune dokumentacije. I nikom ništa, gospodine ministre, idemo dalje i niko zato ne odgovara. Pošto dozvole nema, Vlada pribjegava spasonosnom rješenju i Parlamentu predlaže zakonske izmjene gdje se postavlja novi rok 1. januar 2020. godine. Ovo govori koliko smo ozbiljni kao država, koliko se ozbiljno ponaša Vlada i koliko izgledamo ozbiljno u očima Evrope i ostatka svijeta.

Dakle, gospodine ministre, kao kada se igraju djeca, može do 2015, nijesmo uspjeli, 'ajmo sada do 2020. godine da pomjerimo taj rok. Ne važi se ovo prvo, jer vjerovatno su Pljevljaci navikli na sve to što im se dešava i što im se servira od Vlade Crne Gore. A to što Evropska komisija kaže u Izvještaju o napretku da napretka gotovo i nema kada je poglavlje 27 u pitanju, to što prema nekim analizama, ja neću ulaziti u njihovu preciznost ali vjerovatno da ima nešto od te priče, Termoelektrana Pljevlja izazove 270 prijevremenih godišnjih smrti. Pri tome što nema dozvolu, što krši zakon, što degradira životnu sredinu više od 30 godina to nikoga ne brine i niko za to nije odgovarao, što je najgore. Zašto bi vam građani vjerovali sada, gospodine ministre? Zašto bi vjerovali da će ubuduće biti drugačije kada počne priča oko drugog bloka Termoelektrane? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Šarančiću. Zahvaljujem ministru na učešću u radu jer smo završili krug pitanja koja su namijenjena dr Vladimiru Kavariću, ministru ekonomije.

Prelazimo na dva pitanja koja su namijenjena ministru održivog razvoja i turizma Branimiru Gvozdenoviću. Dogovorom ministra Gvozdenovića i dvije poslanice koje su postavile pitanja, na njih će odgovarati Sanja Lješковиć Mitrović, pomoćnica ministra za prostorno planiranje. Koleginica Kalezić će postaviti prvo pitanje. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Naime, ovo je formalno obraćanje generalnom sekretaru jer je on zadužen za takve stvari. Ovo je, ustvari, obraćanje poslanica u Skupštini kao podrška našim saradnicama. Pročitaću. Potpisale smo koleginica Ljiljana Đurašković, Branka Bošnjak i ja. Međutim, sigurna sam da bi i sve ostale potpisale, ali prosto nije bilo vremena da se tražimo. Pročitaću i hvala što ste mi omogućili.

Obraćamo se molbom i očekivanjem da hitno nađete rješenje jer smo neprijatno iznenađene situacijom u kojoj se nalazi veliki broj žena, sekretarki i savjetnica u pet skupštinskih odbora. Ove službe su izmještene, silom prilika, u neadekvatnu zgradu kako sa aspekta organizacije rada, uslova za rad, pa i sa aspekta zaštite dostojanstva Skupštine Crne Gore. Ovo nije nikome prebacivanje, ovo je samo konstatacija. Znamo da radimo u neadekvatnim uslovima. Izvinite ako shvatate kao prebacivanje, vi to zadržite, ali samo kažem da svi radimo u neadekvatnim uslovima, ali se dogodilo nešto dramatično.

Nakon nedavnog požara, cio prostor gdje su smješteni ovi odbori je kontaminiran. Kroz razbijena stakla se udišu čvrste čestice i isparenja sa zgarišta još uvijek. Nesumnjivo je da tamo ima i kancerogenih čestica. Čak su dva dana zaposlene žene bile bez struje i vode. Zahtijevamo da hitno reagujete ili da odobrite plaćeno odsustvo zaposlenim ženama dok se ne uklone svi ostaci zgarišta i njihov radni prostor dekontaminira.

Zahvaljujem što ste mi omogućili.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, koleginice Kalezić. Nije bilo baš shodno formi poslaničkih pitanja i nije bilo možda mjesto za ovu intervenciju ovdje. Ako je već pisano upućena, mislim da je ona trebala ići tim putem i ne vidim razloga da je to moralo biti sada u ovom vremenu i terminu, ali eto, Vi ste našli za shodno da to sada uradite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Kolega Mustafiću, poštujem Vašu odgovornost kao predsjedavajućeg. Poštujte i Vi mene kao najstariju poslanicu ove Skupštine. Ovdje rade vrlo vrijedne žene, vrlo kvalifikovane žene, a sada su izložene stvarno problemima.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Upravo sam Vam iz tog razloga i dozvolio da to pročitate. Sada pređite na pitanje. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Dostavila sam pitanje gospodinu Gvozdenoviću i u direktnoj komunikaciji je objašnjeno da on ima obaveza. S obzirom da znam da ste Vi potpuno u toku, dogovoreno je da ga Vi zamijenite jer možete u potpunosti da odgovorite na pitanje i da vodimo dijalog o ovome. Pitanje glasi: Prema PUP- u Glavnog grada, preporučena je mikrolokacija Strganica kao povoljnije od dva varijantna rješenja za ukršnicu autoputeva Jadransko - jonskog i Bar - Boljare. Zašto je Ministarstvo održivog razvoja i turizma izdalo urbanističko-tehničke uslove lokaciju Ras, dakle jedinu varijantu koju je Ministarstvo samo odabralo, odnosno makrolokalitet Smokovac?

Objasnila sam. Ovo je pitanje koje se provlači već nekoliko godina. Mislim da o tome javno govorim i pišem najmanje pet godina, a možda i malo više. Problem je zapravo nastao početkom 2009. godine kada Ministarstvo saobraćaja nije primijenilo izričitu odredbu iz detaljnog prostornog plana za koridor auto-puta Bar-Boljare po kojoj je bilo dužno da se izradi idejni projekat trase kroz urbano područje Podgorice i time omogući izrada varijantnih rješenja i za ukršnicu, ali i drugih varijantnih rješenja kojima bi se postigla ušteda u državnom budžetu, jer se plaćaju skupe eksproprijacije ako se ne rade adekvatna varijantna rješenja. Drugo, poštediti bi se prostor Podgorice raznih nedaća, naravno i građani i opština. Vi ćete mi odgovoriti na pitanje. O ovome sam nedavno imala priliku i sa ministrom da razgovaram. Utvrđujem istinu o ovome. Smatram da se mora ustanoviti istina da bi se vidjelo kako je došlo do toga da se u nadležnosti dva ministarstva desi da sadašnja situacija je zapravo nešto što je najskuplje, najopasnije sa ekološkog stanovišta i, što je još gore, nepreporučljivije za budući razvoj Podgorice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVALA SUŠIĆ MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospođo Mitrović.

SANJA LJEŠKOVIĆ MITROVIĆ:

Poštovana kolegice, zahtjev za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije autoputa Bar-Boljare Ministarstvo saobraćaja je uputilo našem ministarstvu 13.01.2014. godine. Urbanističko-tehnički uslovi su izdati shodno zakonu na osnovu Detaljnog prostornog plana autoputa Bar-Boljari koji je bio jedini važeći dokument u to vrijeme za ovu trasu i to za dionicu Smokovac-Mateševo.

Podsjetila Vas da je Detaljni prostorni plan Bar-Boljare sadržao i separate sa urbanističko-tehničkim uslovima koje su izradili zajedno obrađivač Windsoft i Građevinski fakultet iz Podgorice, i to za tri dionice: Đurmani-Smokovac, Smokovac-Mateševo i Mateševo-Boljari. Podsjetila Vas, takođe, da je kao ulazni podatak za definisanje položaja petlje u DPP-u korišćena relevantna dokumentaciona osnova koja je data u aneksu planskog dokumenta, a jedan od važnijih imputa za izradu ovog plana je bio idejni projekat autoputa dionica Smokovac-Uvač iz 2008. godine koji je radio, takođe, Građevinski fakultet iz Podgorice zajedno sa Centrom za puteve Vojvodine.

U okviru plana, a u poglavlju smjernice za regulacionu komponentu plana, tačnije smjernice za projektovanje definisano je da se direktnim izdavanjem akata o urbanističkim uslovima u skladu sa prostornim planom za koridor i prateće sadržaje autoputa implementira i izradom generalnih projekata dionica autoputa. Kroz izradu generalnih projekata, a u širini

[Type text]

planiranog koridora od 2 km moguće je istraživanje i projektovanje adekvatnih kvalitetnih rješenja položaja sjeverne petlje glavnog grada. To je ono što ste i Vi rekli u pitanju. U međuvremenu je usvojen Prostorno-urbanistički plan glavnog grada Podgorice koji je urađen u skladu i sa Detaljnim prostornim planom Bar-Boljari i sa krovnim planskim dokumentom države Crne Gore. Neću čitati ciljeve jer Vi ih odlično znate. Jedan od važnijih ciljeva je da se koridori za pojedine infrastrukturne sisteme kao što su putna mreža, željeznica, dalekovod i gasovodi definišu se okvirno i usmjeravaju se na nižu prostorno-plansku dokumentaciju, što je Prostorno-urbanistički plan Podgorice i uradio. S tim u vezi on je definisao i alternativna rješenja sjeverne petlje Podgorica, pa tako i lokalitet Strganica koji ste pomenuli. Naše ministarstvo je izdalo urbanističko-tehničke uslove, shodno zakonu, separat sa urbanističko tehničkim uslovima 19.02.2014. godine i u tački 19 prenijeli cilj iz prostornog plana države da može doći do stupanja u okviru koridora, što bi se utvrdilo kroz izradu tehničke dokumentacije. Jasno nam je kao planerima da se prilikom izrade tehničke dokumentacije na osnovu svih relevantnih studija, istraživanja može doći do pomjeranja jer dolazimo na detaljniju razmjeru gdje se prostor najbolje može sagledati. Kroz izradu projektne dokumentacije moguće je u širini planiranog koridora od dva kilometra bliže definisati lokalitet i položaj sjeverne petlje glavnog grada, a imajući u vidu rješenja Detaljnog prostornog plana Bar-Boljare, kao i Prostorno-urbanističkog plana glavnog grada Podgorice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar? Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Imam jako dobru saradnju sa gospođom Lješević koja datira mnogo prije nego što sam došla u Parlament i prije nego što je ona došla u Ministarstvo. Ovo što je iznešeno je vrlo profesionalno i potpuno tačno. Međutim, postoji suštinski problem, a problem se sastoji u tome što Ministarstvo saobraćaja kao nadležna državna institucija koja vodi projekat autoputa zapravo izbjegava da postupi po zakonu i to u više navrata. Prvo, time što za sedam godina nije urađen idejni projekat trase kroz urbano područje Podgorice da se stvarno sagleda način da se očuva proctor, i očuva državni budžet, i očuva životna sredina. U međuvremenu je bilo mnogo promjena jer su važeći detaljni urbanistički planovi realizovani, a, nažalost, neki u koridoru zaustavljeni. To su promjene koje je moguće izračunati u smislu šteta koje su nanesene nezakonitim odnosom Ministarstva. Znam iz kojeg ste Vi Ministarstva, ali ono što smatram da je bilo bitno da se kroz izdavanje urbanističko tehničkih uslova apostrofira, bez obzira što svi čitamo isti zakon, to je obaveza po Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, izrade varijantnih rješenja.

Drugo, bili ste u ime Ministarstva kada je Komisija za ocjenu Prostorno-urbanističkog plana Podgorice koji je zvanično usvojen početkom 2014. godine. Ako se dobro sjećam baš negdje tih dana kada su izdati uslovi, možda prije ili kasnije, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je imalo informaciju iz prve ruke u kojoj je i samo učestvovalo, da je jedno varijantno rješenje urađeno i da Uprava Glavnog grada smatra da je ono mnogo bolje od prethodnog. Lako ćemo se složiti da na nivou Prostorno-urbanističkog plana nije moglo da se uradi toliko detaljno kako je moglo Prostorno-urbanističkim planom i generalnom razradom. U tome je sva suština. Svaki u hijerarhijskom smislu niži plan daje veći obim detaljnosti i pouzdaniji je.

[Type text]

On mora da se vrati u realizaciju. U ovom slučaju nije bilo konflikta koji stalno formalistički ističu iz Ministarstva saobraćaja da izlazi iz koridora. Po zakonu je moguće izaći iz koridora, što ste upravo i rekli, ali ovdje se čak i ne izlazi iz koridora.

Molim Vas da prenesete gospodinu Gvozdenoviću, iniciraću sastanak njegov i ministra Brajovića da ovo raščistimo, jer smatram da je došlo do tačke kada više ne može da se zamagljuje. Dragocjeni prostor koji je važna rezerva grada Podgorice, razvojna rezerva prostora baca se niz Moraču na način da se zagađuje cio grad ako bi ukrasnica bila na mjestu gdje sav zagađeni vazduh ide u pluća građana Podgorice. Mislim da to treba spriječiti i da ima vremena da se spriječi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje postaviće kolegistica Dragičević. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Milo mi je što smo ovako četiri na prema, nemojte bježati sada, sekretare, neka nas bude četiri na prema tri, da neđe žene vode.

Uvažene kolegice, uvaženi kolega Šarančiću, uvažena gospođo Mitrović, pošto ima nešto što baš ne priliči za ženske, pa ću ga baš onako ministru čitati. Moje poslaničko pitanje glasi: Kada će se određene gradske luke početi opet adekvatno koristiti?

Obrazloženje. Nije vjerovatno, ali je tačno da sa živim jezikom koji se vremenom obogaćuje novim standardiziranim ili nestandardiziranim riječima pojedine riječi se izbacuju ili pak gube svoje značenje. Tako, izgleda, da je riječ gradska luka izgubila svoje pravo značenje i poistovjetila se, ali samo ponegdje sa riječju marina. Po Bratoljubu Klaiću Rječnik stranih riječi - marina, italijanska je riječ i ima nekoliko značenja. Prvo je mornarica, pomorstvo, brodovlje. Drugo je međunarodni naziv za suvremene jahting luke, luka za turističke plovne objekte i služba iznajmljivanja čamaca, glisera, jahti i sl. sa pratećim, ovo je posebno bitno, uslužnim i ugostiteljskim objektima. Tri, u slikarstvu, moru, puno još ima. Uglavnom, radi se o gradskoj luci Budve koja je na silu pretvorena u marinu. Iznajmljena, pa preiznajmljena, a sve drugo je prije nego marina. Nije više ni luka. Najprije moram reći da oni koji su je od bivšeg zakupca uzeli promijenili su joj ime koje nosi pet, šest stoljeća, a nijesu samo luci već mijenjaju i toponime, pa Zavala više nije Zavala nego Doklea, a plaža Guvance opet Doklea. Mijenjajući nam imena i toponime hoće da zatru Crnu Goru i Budvu, a sebi stvaraju neki rejting, u stvari šarenu lažu i tko zna što prikrivaju pod tim imenima, a brljaju Duklju koja je na ponos cijele Crne Gore. Duklja nije za njihova gađanja. Jer, da su oni pravi prijatelji Crne Gore i Duklje, oni bi platili porez koji duguju, a ne mijenjali stotine imena da se sakriju od obaveza. Gradska luka mora imati namjenu koja joj je od vjkada, da prima brodove svih veličina koje ona može da primi na dan, dva na privezište, da ima komunalne vezove za one koje ta luka i more hrani godinama i da se ne plaća 700 eura kao sada, već kao svi komunalni vezovi na crnogorskoj obali. Ona ne smije biti zimovnik, jer nije za to ni građena, a posebno ljeti ne smije biti ono što je sada, a što gospodin ministar dobro zna kao i ja. Marine se grade, a ne koristi se cijeli grad kao ugostiteljski objekat. Odgovor sam tražila u pisanoj formi, nijesam ga još dobila. Zahvaljujem.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolegkinice Dragičević. Hvala Vam posebno što negujete maritivni duh. Malo je tih poslanika koji njeguju taj duh izvornog maritizma. Izvolite, gospođo Lješković Mitrović.

SANJA LJEŠKOVIĆ MITROVIĆ:

Zahvaljujem.

Namjena ... morske obale i djelovima akvatorijuma definisani su kroz Prostorni plan posebne namjene Morsko dobro još 2007. godine. Takođe, na osnovu Zakona o lukama Vlada je donijela odluku o određivanju luka prema značaju, kojom su kao luke od nacionalnog značaja određene: Trgovačka luka Bar, Luka nautičkog turizma marina Bar, Trgovačka luka Kotor, Brodogradilišna luka Bijela, Ribarska luka Njivice. Luke od lokalnog značaja su: Luka Budva, Luka Tivat, Porto Montenegro, Luka Tivat Kalimanj, Luka Risan, Luka Zelenika i Luka Herceg Novi, Gradska luka Škver.

U Prostornom planu posebne namjene objektima nautičkog turizma smatraju se marine, luke i lučice, privezišta i sidrišta. Mi smo poslali odgovor. Nadam se da ćete ga danas dobiti. Gospođa prije Vas je već dobila naš odgovor u pisanoj formi, tako da Vam definicije marine, luke i lučice neću čitati po Prostornom planu i po zakonu.

Ministarstvo je u međuvremenu pokrenulo izradu državne studije lokacije, dio sektora 43 Luka Budva. Vaše pitanje se većinom, kako smo ga mi razumjeli, odnosi na korišćenje luke. Jer, napominjem nije marina Budva, nego Luka Budva jer tako je gleda i Prostorni plan posebne namjene, a i zakon je kao takvu definisao. Vaše pitanje se većinom odnosi, koliko smo razumjeli, na ono što se zovu komunalni vezovi gdje građani Budve mogu da dođu i privežu svoj čamac ili svoj plovni objekat, a i oni koji dođu na dan ili dva, kako ste Vi rekli. Zato ću Vam citirati dio iz programskog zadatka gdje se vidi da smo mi i te kako mislili na upravo taj segment. Ako ostavimo gradske luke, Budva ima tu jednu luku koja je njena veza sa svijetom za sve one koji dolaze sa mora. Tako da se i o njima treba voditi računa, a ne samo za turistička plovila ili, kako ste Vi rekli, one koji dolaze da zimuju sa jahtama.

Stari grad Budva i njegovo neposredno okruženje predstavljaju oslonac i osnovni potencijal razvoja savremene Budve. To je prostor susticanja višestrukih identitetskih slojeva Budve. U isto vrijeme to je i prostor velike potrebe za investicijama i osavremenjivanjem. Priobalni prostor u zoni budvanske luke više desetljeća egzistira u percepciji Budvana i njihovih gostiju kao prostor velikog razvojnog potencijala. To je prostor izrazito javnog karaktera. Postojeće stanje predmetnog prostora od vrha gradske luke i bazena Pizane, pa preko Gradskog parka, stare autobuske sve do Školijere ukazuje na potrebu temeljne rekonstrukcije preispitivanja privremenih sadržaja i namjena tog prostora, kao i na potrebu integracije predmetnog prostora u neposredno zaleđe, ali i akvatorijum. Današnja slika raznorodnih i neusklađenih sadržaja i konflikata u prostoru zahtijeva integralan pristup ovom lokalitetu. To je i odgovor na onaj dio Vašeg pitanja kada ste rekli kako danas taj prostor izgleda. Ne treba izgubiti iz vida da je prostor akvatorijuma budvanske luke i neposredni obalni pojas u zoni Morskog dobra ujedno i osnovna kontaktna tačka nemalom broju turista koji plovilima posjećuju Budvu. Ova činjenica posebno naglašava potrebu adekvatne infrastrukturne opremljenosti predmetne lokacije.

[Type text]

Što se tiče budućeg planskog rješenja, posebno značajan dio obuhvata jeste i akvatorijum gradske luke, gdje se očekuju intervencije na osavremenjavanju i proširenju kapaciteta ovog prostora. Sve intervencije u ovoj zoni trebaju biti bazirane na prethodno urađenim studijama i analizama budvanskog akvatorijuma. To podrazumijeva dimenzionisanje budućih intervencija na vodi na način koji neće devalvirati, već naprotiv, unaprijediti kvalitet i potencijal sadržaja u zaleđu, održivost plaža, Slovenske obale i karakter Starog grada kao spomenika kulture prve kategorije. Kod koncipiranja akvatorijuma i njihovih sadržaja potrebno je, sada naglašavam, posebnu pažnju posvetiti obezbjeđivanju adekvatnih kapaciteta za vezivanje barki i ribarica kao tzv. komunalnih vezova javno dostupnih. Potrebno je sagledati potencijale Gradske luke u cilju njenog značajnijeg aktiviranja u pravcu savremenog nautičkog turizma sa najvećim standardima.

Stoga, programskim zadatkom za izradu državne studije lokacije, dio sektora 43 Luka Budva je predvidio da pored osavremenjivanja pod najvišim standardima luka zadrži i lokalni karakter kroz obezbjeđivanje kapaciteta za javno dostupne komunalne vezove. Što se tiče dijela pitanja o naplati, ono ne spada u ingerenciju našeg ministarstva, ali je na Ministarstvu održivog razvoja i turizma da stvori planske pretpostavke da Luka Budva dostigne najviše standarde u turističkom, ekološkom i kulturnom smislu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Želite li komentar, koleginice? Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Meni je drago da to dostigne sve te ciljeve. Da vam kažem sada kakvi su ciljevi. Pošto ste rekli da je javna luka, onda Vi nijeste dolazili odavno u Budvu. Najprije što ste rekli bazen, bazen se zove drugačije, ali nije važno. Pizana je cijela riva. Gradio je Nikola Pizano i niko ne bi volio da se to ime mijenja. Međutim, ne piše nigdje luka, nego su vam veliki bilbordi marina Budva. To je ova Doklea. Kada idete od Kotora imate koliko hoćete, kada idete ovamo sa ove strane od Petrovca isto koliko hoćete bilborda sa marinom.

Sada ovo što ste rekli da bi se sredilo. Koristiću moje pravo po članu 50 Poslovnika i tražiću da mi se dostave ti ugovori. Prvi koji je zakupi marinu on je sve živo gradio tamo. Čak one skaline gdje dolaze brodovi da iskrcavaju nešto, on je metnuo rukohvat, on ne zna za što to služi. O tome sam već davno pričala, ali ne zna za što služi. Samo je ono što je postojalo nagrdio. Recimo, onaj dio rive ispod parka, gdje se vežu brodice i barke, to nije niko popravljao. To poslije potresa još nije popravljano. Niko neće da uloži nešto da ga stvarno uredi i popravi, nego prvi zakupac je nagrdio što je mogao, napravio je jedan zimovnik, a pošto gospođa Kalezić ima toliko vjere u Vas, opet imam vjere u Vas preko nje, da Vi nešto znate o tome, da se luka ne može graditi tamo gdje nema protoka. Najprije Luka Budva, ne znam je li Vam to iko rekao, mora u nekih 30 godina da dolazi ... da skida pijesak jer je takav teren i takvi su kurenti da nanosi sve. Imamo samo jedan dio gdje mogu sa dubokim gazom brodovi da budu. Ne mogu svugdje. Ne možete to ni napraviti. Napravićete, ali opet će ga zatrpati. Jer, vi kurentu ne možete zapovijedati. Dosta sam zadovoljna odgovorom, ali taj koji je od zakupca zakupio, to tek mogu da Vam odgovorim kada dobijem ugovore. Da vidim ugovore, pa onda da mogu da kažem što je. Zahvaljujem.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolegice Dragičević. Zahvaljujemo gospođi Lješković Mitrović na učešću u današnjem radu.

Zbog televizijskog prenosa koji nam se uskoro ukida nastavljamo u 16:00 h, kada će ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Petar Ivanović odgovarati na postavljena pitanja. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, počinjemo sa najavljenim rasporedom. Doktor Petar Ivanović, ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja će odgovarati na postavljena pitanja. Mi ga postavljamo.

Prvo pitanje će postaviti poslanica Marta Šćepanović.

Proceduralno ne možete, jer niste poslanik, ali možete pojašnjenje, naravno, ukoliko želite.

PETAR IVANOVIĆ:

... televizijski prenos, ali radi prisutnih poslanika, radi vas i radi javnosti, htio bih da kažem da bi bilo lijepo kada bismo u narednom periodu iz Parlamenta dobijali obavještenje kada je raspored kog ministra da odgovara na postavljena poslanička pitanja. Naravno da je moguće da se dogode i određene promjene, ali bilo bi lijepo da budemo na vrijeme obaviješteni o tim promjenama, jer javnost sigurno ne može da zna da je ovo moj četvrti današnji dolazak u Parlament. To predstavlja jedan značajan gubitak vremena. Vi ste svedoci da su počeli značajni poljoprivredni radovi. Nama je svaki sat ipak jako dragocjen da se posvetimo onome što je naš primarni posao. Time ne želimo da umanjimo našu želju koju imamo i odgovornost, jer odgovornost je svako postavljeno poslaničko pitanje. Ali, ipak bio bi red elementarni i pomoglo bi nam da se osjećamo i prijatnije da to bude tako. Želi bih i da iskoristim priliku da predstavim svoje dvoje mladih kolega iz razloga što smatram da je obaveza svih nas da damo doprinos stvaranju jedne profesionalne administracije ovdje u Crnoj Gori, tako da ne zamjerite što danas odgovorima na pitanja prisustvuju /Prekid/ i Miloš Kusovac. To je dio mlađe ekipe. Nadam se da vam to neće smetati i da ćete im poželjeti ugodnu dobrodošlicu kao i meni. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Naravno, hvala Vam. Ekipa sa kojom radite je dobrodošla u ovaj dom. Ukoliko je došlo do nekih propusta u smislu obavještanja, moguće je između naših službi i vaših službi. Naravno, nastojaćemo da to ispravimo, ali vjerujte nekad se ne može ni planirati do detalja rad s obzirom da nekada pitanja i odgovori budu možda duži nego što je bilo predviđeno i dešava se i do promjene u rasporedu i zbog obaveza nekih ministara itd.

Ali, u svakom slučaju mislim da je obaveza zaista revnosno obavještavamo i ministre i poslanike kada je i ko je na redu.

Izvolite, kolegice Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Koristim priliku u ime svih nas da uputim izvinjenje ministru zbog ovih propusta i svakako da poželim dobrodošlicu Vašim novim mladim saradnicima.

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li sistemsko rješenje u pogledu sprovođenja postupka i inspeksijskog nadzora u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede, ribarstva, šumarstva i drugih nadležnih inspekcija od strane Uprave za inspekcije otežava rad Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja?

Obrazloženje. Zakonom o inspeksijskom nadzoru propisano je da inspeksijski nadzor vrši organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora, te da izuzetno inspeksijski nadzor u pojedinim oblastima utvrđenim Zakonom o inspeksijskom nadzoru vrše organi državne uprave određenim zakonima kojima su uređene te oblasti.

Imajući u vidu, prije svega, primjenu u praksi, a zatim i uporedna iskustva koja pokazuju da je inspeksijski nadzor u ovim oblastima neodvojiv od organa koji je nadležan za ovu oblast, lično smatram da bi efikasnije rješenje za Ministarstvo poljoprivrede bio model funkcionisanja jedinstvenog organa sa nadležnostima i u vršenju inspeksijskog nadzora. Inspeksijski nadzor u ovim oblastima specifičan i neodvojiv od organa koji je nadležan za ovu oblast. U konkretnom slučaju je to vaše Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Naime, praksa pokazuje da bi cjelishodnije rješenje bilo da je inspeksijski nadzor u ovim oblastima u okviru jednog državnog organa, jer su u pitanju specifične nadležnosti i rad kako ovih organa, tako i inspeksijskog nadzora u ovoj oblasti. Prosto je necjelishodno da se pojedine faze postupka prenose na druge državne organe. Izmještanje inspekcija u upravu za inspekcije, po mom mišljenju, ima negativan efekat na rad ministarstva, na same stranke u postupku i na sve postupke koji se vode kod ovog Ministarstva u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti, što dodatno izaziva komplikovano administriranje sa negativnim krajnjim efektom na sve učesnike postupka.

Takođe smo i sami upoznati preko rada u odborima u ovom Parlamentu da se često pitanja postavljaju Vama, da se često upire prstom na Ministarstvo poljoprivrede, a za nešto za šta je nadležna Uprava za inspekcije. I prosto smo i sami osjetili kroz rad na odborima da je na ovaj način kako je uređen trenutno sistem inspeksijskog nadzora Ministarstvu su svezane ruke da djeluje u onim oblastima gdje je ministarstvo nadležno. Želim da čujem Vaše mišljenje o ovom, po mom mišljenju, problemu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

PETAR IVANOVIĆ:

Poštovana gospođo Šćepanović, posebno Vam zahvaljujem na tome što ste dali i obrazloženje, a što nije bio slučaj sa preostala tri postavljena poslanička pitanja.

Naravno, razumijem da poslanici nijesu u obavezi da dostave i obrazloženje, ali računam da ipak jedan normalan uobičajen i civilizovan dijalog dvije strane podrazumijeva i dosljedno poštovanje svih procedura do kraja. Mi smo se potrudili da svim poslanicima koji su uputili poslanička pitanja dostavimo odgovor u pisanoj formi. Nadam se da su svi dobili naše odgovore. Ponavljam još jednom, dostavili smo sve naše odgovore predali službi Parlamenta i ja se nadam da ćete biti u prilici da u što je moguće kraćem roku ako već niste

dobijete. Evo iskoristite ovo vrijeme i pokušajte da dobijete odgovor. Ako ne, ja ću Vam dati svoje pisane odgovore, nije nikakav problem.

Strategijom reforme Uprave Crne Gore za period 2012. do 2016. godine, koja je donijeta u martu 2011. godine, detaljno je analiziran sistem inspekcijskog nadzora u Crnoj Gori i, u skladu sa tada prihvaćenim opredjeljenjem, donijet je Zakon o inspekcijskom nadzoru koji je počeo da se primjenjuje 1. januara 2012. godine. Ovim zakonom preuzeti su poslovi iz nadležnosti i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, te su isti prenijeti u nadležnost novoformiranoj Upravi za inspekcijske poslove. Inspekcijski sistem u Crnoj Gori čine 34 inspekcije koje su ranije bile u sastavu 11 ministarstava. Kada je u pitanju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, preuzete su vodoprivredna, šumarska, veterinarska, fitosanitarna, ribarska i poljoprivredna inspekcija. Tada je konstatovano da se nadležnosti pojedinih inspekcija prepliću, zbog čega je bilo potrebno temeljno preispitati i jasno razgraničiti pojedine nadležnosti. Kao primjer uzete su sanitarne i veterinarske inspekcije, govorim o primjeru iz domena rada ovih inspekcija, dodatno objašnjena potreba međusobnog povezivanja inspekcije u jedinstvenu informacionu mrežu, što je trebalo da omogući lakšu komunikaciju, razmjenu podataka i praćenje rada. Takođe, evidentan je problem neadekvatnih prostorno-tehničkih uslova za rad inspekcijskih službi.

Imajući u vidu iskustvo tokom prethodne dvije godine, kada su u pitanju inspekcije koje su bile u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, evidentno je da su samo djelimično unaprijeđeni normativni institucionalni okviri u oblasti inspekcijskog nadzora. Naime, nadležnosti su i dalje ostale iste, jedinstven informacioni sistem nije uspostavljen, a vodoprivredna, fitosanitarna, ribarska i poljoprivredna inspekcija obavljaju svoj posao u istim prostorno-tehničkim uslovima kao i ranije. Zato polazeći od specifičnih potreba pojedinih resora, smatramo da je u susret izradi strategije reforme javne uprave i inspekcijskih poslova za period nakon 2016. godine potrebno dodatno analizirati postignuta rješenja u ovoj oblasti i predložiti unapređenja. S tim u vezi, posebno treba imati u vidu pitanje inspekcijskog nadzora u oblasti bezbjednosti hrane i ribarstva, gdje ćemo morati stvoriti veoma specifične zahtjeve vezane za inspekcije i kontrolu u okviru politika koje su veoma precizno definisane na nivou Evropske unije.

U oblasti poljoprivrede usvojili smo veliki broj zakona i podzakonskih akata. Podsjećam da se preko 40% Akija odnosi upravo na oblast poljoprivrede. Donošenje zakonskih akata, upravnih akata, mjera, programa moritoringa itd. zahtijeva jedinstven sistem rada, kako bi se na osnovu analize postojećeg stanja, a u skladu sa analizom rizika, donosila nova i mijenjala i dopunjavala postojeća pravila, pripremali pomoćni instrumenti kako za administraciju, tako i za lica na koja se ta pravila primjenjuju, a sve zajedno kako bi obezbijedili poštovanje veoma zahtjevnih propisa u ovim oblastima, kako onih koji su do sada donošeni, tako i onih koji će se donositi u narednom periodu.

Međutim, ono što je najvažnije da shvatimo jeste da inspekcije u oblasti poljoprivrede nijesu inspekcije koje doprinose povećanju budžeta. To su inspekcije koje su tu da bi ostvarile preventivnu ulogu i njihova prevencija da ne bi došlo do bilo kakvog negativnog događaja je nešto što je njihova primarna funkcija. I iz tog ugla mi gledamo na aktivnosti ove inspekcije.

Dakle, posebno u kontekstu bezbjednosti hrane koji zahtijeva vrlo jasno i precizno razgraničenje nadležnosti, odgovornosti i koordinaciju.

Značajno je istaći da su evropski eksperti tokom Taeks (TAIEX) misije posvećeni izradi zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskom ribarstvu naglasili potrebu vraćanja ribarske inspekcije pod okrilje Ministarstva poljoprivrede i napomenuli da će se vrlo teško primjenjivati principi zajedničke ribarske politike ukoliko tako nešto ne bude učinjeno.

Takođe, rješenje povezano sa korišćenjem pete komponente IPA podrške moraće se uskladiti sa politikom Evropske unije u ovoj oblasti, što će vrlo vjerovatno značiti da se inspekcija uspostavi ili kroz Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, ili kroz takozvanu razvojnu IPARD agenciju. Takođe, dosadašnja analize ukazuju na niz prednosti i rješenja shodno kojem su Veterinarska i Fitosanitarna inspekcija smještene u nadležnost resornog Ministarstva naročito kada je u pitanju primjena zakona o bezbjednosti hrane i izgradnja efikasnijeg sistema zaštite zdravlja građana Crne Gore.

Što se tiče Šumarske inspekcije, u periodu od kada je ova inspekcija izdvojena iz Ministarstva poljoprivrede, ruralnog razvoja pokazalo se da se efikasnost iste nije unaprijedila. Naprotiv, rezultat i djelotvornost nijesu na očekivanom nivou. Ovdje nije riječ o pitanju reorganizacije, već prvenstveno činjenice da su poslovi procedure i postupanja u radu i kontrolama šumarskih inspektora vrlo specifični, da zahtijevaju terenske aktivnosti, koje često traže angažovanje i preko zvaničnog radnog vremena. Dosadašnje iskustvo potvrđuje da su aktivnosti šumarske inspekcije efikasnije kada je Šumarska inspekcija u direktnoj organizacionoj vezi sa resornim ministarstvom, jer se mjerama unutrašnje kontrole lakše dolazi do informacija o potencijalnim lokacijama izvršiocima nelegalnih radnji u saradnji sa mrežom reonskih lugara.

I s obzirom da je ovih pet minuta isteklo, možda će biti prilike da nastavim dalje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite, kolegice Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru i drago mi je što sam kroz Vaš odgovor shvatila da sam makar djelimično bila u pravu. Što se tiče mog ličnog stava povodom ovog pitanja, jer takođe imamo usvajanje izmjena i dopuna Zakona o inepskecijskom nadzoru, gdje su svi ovi nedostaci ukazani za Poresku inspekciju i da je trenutno Poreska inspekcija i dalje ostala pri Poreskoj upravi, smatram da se sve ove specifičnosti odnose i na inspekcije koje se tiču Vašeg ministarstva. Još jednom zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Danko Šarančić će postaviti sljedeće pitanje. Izvolite.

DANKO ŠARANČIĆ:

Potpredsjedniče Parlamenta, uvažene kolegice i kolege, poštovani gospodine ministre sa mladim saradnicima,

Vašem ministarstvu sam postavio sljedeće pitanje:

Zbog čega je odloženo potpisivanje ugovora o kreditu sa Abu Dabi Fondom za razvoj koji se odnosi na podršku poljoprivrednoj proizvodnji i preradi u Crnoj Gori? Da li je komunikacija sa ADFD prekinuta i šta u konačnom očekujete kada je pomenuti kreditni aranžman u pitanju? Do maloprije nijesam dobio odgovor u pisanoj formi. Možda je u

[Type text]

međuvremenu stigao, ali u svakom slučaju što se tiče primjedbe za obrazloženje, potrudicu se sljedeći put mada nijesmo obavezni da pišemo obrazloženje, ali primjedba je vjerovatno na mjestu.

Gospodine ministre, crnogorska javnost je manje-više upoznata sa činjenicom da se nešto neočekivano desilo kada je u pitanju potpisivanje ugovora o kreditu između Vlade Crne Gore, odnosno Investiciono-razvojnog fonda i Abu Dabi Fonda iz Ujedinjenih Arapskih Emirata. Dakle, veoma značajan iznos od 50.000.000 miliona dolara, ako se ne varam, trebalo je da se usmjeri na podršku primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i preradi i jačanju konkurentnosti cjelokupnog sektora. Šta se to, gospodine ministre, neočekivano desilo i dovelo u pitanje posao koji je lično gospodin premijer inicijalno dogovorio još u februaru 2013. godine prilikom posjete ovoj arapskoj državi? Ima li tih 50.000.000 miliona dolara, ili ih nema? Jesu li kredit ili su nešto drugo i ko je odgovoran ako su ne po prvi put poljoprivredni proizvođači prevareni, a nadam se iskreno da nijesu? Javnost i ovaj Parlament očekuju odgovore od Vas, gospodine ministre, i ja vjerujem da ćete ih Vi sada saopštiti. Naravno, nijesam ovo pitanje postavio radi sticanja nekih jeftinih političkih poena, već zbog toga što zaista smatram da bi ovaj novac ukoliko bi došao pod uslovima koji se navode bio veoma značajan za crnogorski agro sektor. Poljoprivredna proizvodnja je specifična sa aspekta sporog obrta sredstava i Vama je to kao doktoru ekonomskih nauka vjerujem bolje poznato nego meni. I teško poljoprivredna proizvodnja podnosi čak i ovu kamatnu stopu od 2,5% i grejs period od četiri godine, ali čini mi se da trenutno na tržištu kapitala u Crnoj Gori nema povoljnijih sredstava za ove namjene. Hoće li biti i ovih i ako hoće kada, vjerujem da ćete dati konkretan odgovor, gospodine ministre, ne radi mene, već radi građana i ukupne javnosti. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Šarančiću. Ponavljam još jednom. Razumijem da po Poslovniku nijeste obavezni da date obrazloženje. Samo sam naveo kao želju prekomunikacije da pokušamo da to uradimo, jer iz obrazloženja je takođe moguće dati i neke nove uglove gledanja na postavljeno pitanje koji nama pomažu da što potpunije damo odgovor čime će stepen vašeg zadovoljstva biti veći.

Kada je u pitanju konkretno Vaše pitanje, evo koristim priliku da u ovom uvaženom domu po prvi put objavim informaciju da na bazi razgovora koji su vođeni sa ambasadam Ujedinjenih Arapskih Emirata prije dva dana i zajedno sa predstavnicima Abu Dabi Fonda za razvoj se potpisivanje ugovora očekuje u prvoj polovini juna. Naravno, moje, a uvjeren sam i vaše zadovoljstvo je utoliko veće što smo uspjeli da dođemo do kraja jednog kompleksnog posla. Slažem se ocjenama koje ste i sami reki da je ovo izuzetno važan kredit za poljoprivredu Crne Gore.

Upravo iz tih razloga, dopustite mi radi kompletnih informisanja javnosti i možda dijela poslanika koji nijesu bili toliko upućeni u ovu problematiku da podsjetim na važnost i značaj ovog kredita za dalji razvoj poljoprivrede.

[Type text]

Crnogorska ekonomija ima naslijeđen strukturni problem koji se manifestuje kroz spoljno-trgovinski deficit. Veći uvoz od izvoza, između ostalog, odnosi se na poljoprivredne proizvode i svaka odgovorna vlada mora imati aktivnu politiku promjene nepovoljne strukture u cilju održavanja monetarnog i ekonomskog sistema i stabilnosti u dužem vremenskom periodu. Sredstvima kredita iz Abu Dabi Fonda finansiraće se projekti koji su prioritarno usmjereni na povećanje poboljšanja crnogorskih poljoprivrednih kapaciteta. Umjesto odliva novca za uvoz poljoprivrednih proizvoda, iskrena namjera Vlade i čini mi se svakog normalnog čovjeka u Crnoj Gori jeste da se stvore uslovi za veće stvaranje nove vrijednosti u domaćem privrednom sistemu, što će reći da razvijamo prerađivačke kapacitete da se otvore nova radna mjesta i smanji topa nezaposlenosti, posebno u sjevernom dijelu Crne Gore; da se izvrši još bolja valorizacija resursa u oblasti poljoprivrede, dakle, tamo gdje su valorizovani da idemo korak dalje, tamo gdje nijesu, da uspostavimo makar primarnu valorizaciju; da se indirektno poboljša kvalitet uslova života u Crnoj Gori kroz razvoj infrastrukture koja je potrebna da je prerađivački kapaciteti bili razvijeni; da se obezbijedi veći kvalitet hrane kako za potrebe lokalnog stanovništva, tako i za izvoz; da se izvrši uvezivanje sa turističkim potencijalima, jer znate ono što druge države izvoze ka Crnoj Gori i što evidentiraju svojom statistikom mi ne evidentiramo našom statistikom, kada naša preduzeća izvoze za potrebe turizma, ali i dalje nam je važno da jače uvezujemo turizam i poljoprivredu; da se smanjuje spoljno-trgovinski deficit; da se smanjuje uvozna zavisnost za hranom kao strateškim proizvodom i da se smanje zaduženja i kretanja ka stanju održivih javnih finansija. Ovdje ne mislimo na sam kredit kao kredit. Ovdje, prije svega, mislimo na one indirektno efekte koji proističu upravo iz spoljno-trgovinskog deficita. Kreditna šema Dabi fonda za razvoj još više je dobila na značaju kada imamo u vidu visinu kamatnih stopa koje komercijalne banke daju Crnoj Gori, rokove otplate i grejs period. Juče sam razgovarao sa jednom međunarodnom bankom, koja mi je saopštila da samo garancija njihove matične banke za kreditne aranžmane u Crnoj Gori u ovom momentu iznosi 3%, a preko toga treba da se dodaju operativni troškovi, kamate i tako dalje. Dakle, ubijeden sam da kamatna stopa koja proističe iz ovog kredita je izuzetno povoljna i treba da bude usmjerena ka projektima o kojima sam sada govorio. Dakle, to je opredjeljenje i ovog ministarstva i Vlade.

Komercijalne banke klijevaju da podrže poljoprivredne proizvođače imajući u vidu tradicionalne niske stope povratne investicije u odnosu na alternativne sektore, kao što su nekretnine, tržište energetike i turizma i upravo zbog toga, evo, usuđujem reći, zadovoljan sam zbog načina na koji je ispregovaran ovaj kreditni aranžman kada je u pitanju grejs period od četiri godine i kada je u pitanju ročnost ovog kredita od 17 godina.

I još jednom ponavljam, da u prvoj polovini juna, a ja očekujem da će to biti prije, ne kasnije ovaj ugovor će biti potpisan i da ćemo nakon toga biti u mogućnosti konačno da sa retorike krenemo na djela. Mi nijesmo u međuvremenu sjedjeli skrštenih ruku. Radili smo na operativnom priručniku, koji je takođe usaglašen sa Abu Dabi Fondom za razvoj do poslednjeg detalja. To je priručnik koji smo imali i kod projekata kao što su Midas i IPARD like. Ti priručnici nijesu samo važni radi transparentnosti i interesovanja poslanika, nego su isto tako važni radi jačanja kapaciteta unutar samog ministarstva, jer sve što radimo, radimo na način da budemo u mogućnosti da sredstva iz IPARDA koja kreću 2016. godine pa nadalje budu povučena u što je moguće većoj mjeri. Jer, vi znate da postoje zemlje koje su dobile značajna sredstva za poljoprivredu, ali ih nijesu uspjeli povući zbog brojnih kapaciteta.

Upravo iz tih razloga sam danas sa svojim saradnicima da vide kako funkcioniše i ovaj dio aktivnosti u crnogorskom ukupnom administrativnom sistemu. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite. Želite li komentar?

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala Vam, gospodine ministre, na iscrpnom odgovoru. Naravno da će i meni biti drago ako se u prvoj polovini juna potpiše ovaj kreditni aranžman. Ali dobro. Evo u međuvremenu je stigao i odgovor Vašeg ministarstva na pitanje.

Gospodine ministre, ja obično ne volim da citiram, ali ste negdje lično Vi saopštili nekoj od izjava medijima da postoje ljudi koji su, kako kažete, uložili ogroman napor da dobar posao odlože ili pokvare. To je Vaša izjava u nekom od medija. Vidio sam, ne sjećam se u kom. Šta bi ovo trebalo da znači, gospodine ministre? Ko su ljudi koji su pokvarili ulazak 50.000.000 miliona dolara u Crnu Goru? Zašto ne saopštite njihova imena ako ih znate? Ako ih možda ne znate, jer znate da postoje, jesu li to partijski istomišljenici, poslovni partneri, koalicioni partneri, ili neka još važnija kategorija, pa ih možda skrivate? A pokvarili su aranžman vijeka, kako se govorilo. 50.000.000 miliona dolara, nije malo za crnogorsku poljoprivredu i ekonomiju uopšte. Jesu li preči oni od otvaranja ovih sada 2.000 radnih mjesta, nije više 1.000, od povećanja primarne proizvodnje za 5%, prerađivačkog sektora proizvodnje hrane za 7,5% rasta izvoza i konkurentnosti, smanjenja trgovinskog deficita za 6% i svega ostalog o čemu govorite?

Odjednom su ponovo, prema Vašim riječima, investitora Abu Dabija stekli utisak da nijesu dobrodošli u Crnu Goru, pa su odlučili da se povuku taman kada je sve bilo gotovo. Ali, eto ohrabruje vaša izjava da vi tako lako ne odustajete ni od jednog projekta koji započnete, pa nećete ni od ovoga. Tako ste rekli. Ima, dakle nade za vas, poštovani poljoprivredni proizvođači, biće novca. Jer, iako odustanu ljudi iz Emirata, neće odustati ministar. Ako odustane čak i sam princ Muhamed bin Zajed, neće minisar Ivanović. To je poruka sa Vaše strane. Mislim da je građanima od strane Vlade dovoljno bilo i previše bajki o prinčevima i šaicima koji donose milione dolara i evra, otvaraju hiljade novih radnih mjesta i ispunjavaju sve što poželite.

Gospodine ministre, poljoprivredom u Crnoj Gori više niko ne želi da se bavi. Sela se prazne, nema kome da se proda ni ono malo tržišnih viškova koje postoje kod tih ljudi. Sa druge strane uvozimo pola milijarde hrane i prehrambenih proizvoda. Pregovorima sa Evropskom komisijom poljoprivreda je i dalje problematična i sve se svodi na prazna obećanja i nerealne izlive optimizma. Ja se nadam da će ubuduće biti mnogo bolje i transparentnije.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Mladen Bojanić.

Izvolite, poslaniče Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Potpredsjedniče, gospodine ministre sa saradnicima dobrodošli. Slično je pitanje, gotovo isto tako da imaćete priliku kroz ovaj odgovor, meni da date odgovor na prethodna pitanja ako je ostalo još nejasno.

Zahvaljujem na ažurnosti, upravo sam dobio sada odgovor. Naravno, mogu da tu osporavam neke stvari, odnosno da prvo pročitam odgovor, obrazloženje nemam. Biće svakome jasno iz samog pitanja zašto nema obrazloženja i da ono ne treba.

Koliko je zainteresovanih lica konkurisalo za sredstva obezbijedena projektom Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore razvoju poljoprivrede kroz podršku Abu Dabi Fonda? Koliko je od tih sredstava odobreno po pojedinačnim projektima i koliko je od njih sada realizovano? Pitam iz razloga što je 11. oktobra 2013. godine išla izjava: Abu Dabi Fond odobrio Crnoj Gori 50 miliona, imamo dovoljno novca za poljoprivredu. Sad će izaći na površinu da nemamo baš toliko projekata koliko se priča. Vaša izjava od prije godinu ipo dana. U međuvremenu, takođe, imamo informacije da su neke firme već konkurisale kako ste vi upoznati u avgustu 2014. godine. Koliko sam upoznat, projekti koji su dostavljeni Abu Dabi Fondu iz oblasti poljoprivrede ispunjavaju uslove koji se odnose na politiku finansiranja i Abu Dabi Fonda. Mi smo imali osnovne ciljeve koji su dostavljeni Abu Dabi Fondu iz oblasti poljoprivrede. Ispunjavaju uslove koji se odnose na politiku finansiranja i Abu Dabi Fonda, ispunjavaju osnovni cilj. Dakle, postoje neki projekti koji su išli direktno za Abu Dabi. Negdje sam opet pročitao da se radi o pet firmi: Vektra Jakić, Akva Monta, Plantaže, Mesopromet Goranović, čak jedan izvršni direktor iz Vektre Jakića kaže da su sredstva obezbijedena u državno razvojnom fondu iz Dubaija, fabrika će sa 200 uposlenih u najkraćem roku pokrenuti proizvodnju punim kapacitetom. Pričam o junu 2014. godine, znači prije godinu dana. Potvrđen im je plan reorganizacije, sve su prilike da su se pozvali na sredstva Abu Dabi Fonda.

A evo da pojasnimo, znam da imate problema sa medijima, svi ih imamo, neko manje, neko više, ali, što kaže kolega, mislim da je to Damjanović negdje govorio, ovo je plenum, necenzurisani medij, direktna prilika da se čujemo i jasno objasnimo o svemu. I onda nagli zaokret. Vlada o.g. donosi odluku da se sklopi ugovor i da pare idu na IRF i da Vlada garantuje. Do tada smo govorili neće biti garancija, nije kredit nego je kreditna linija. Ajde, sada da ne otvaramo koja je razlika tu, uglavnom pare će ići preko IRF, država će da garantuje kao što se za mnogo, mnogo miliona garantovalo i propao i ja ću se saglasiti sa vama i volio bih da dođe do ovog posla. Naravno, ne bih volio da dođe, kao što je za mnogo garancija došlo da neko dobije pare, proćerda to, a na kraju mi sve platimo. Ali saglasan sam da treba da radite na tome i iskreno bih gledao da dobijemo te novce, ali stvarno imamo previše poluinformacija da bismo znali o čemu se tu radi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Pokušaću u najkraćem da saopštim par odgovora na postavljena pitanja dodatna s obzirom da sam Vam poslao pisanim putem.

[Type text]

Nekoliko teza ste iznijeli. Prva teza da nema para u poljoprivredi. Ima dovoljno novca sada u poljoprivredi.

Podsjetiću i uvažene poslanike, i građane Crne Gore, i naročito poljoprivredne proizvođače da smo obezbijedili 10 miliona eura za IPARD like 1 i IPARD like 2, da smo obezbijedili 53 miliona eura za program IPARD like i da sam siguran da ćemo obezbijediti 50 miliona dolara kroz Abu Dabi Fond za razvoj. Ovog novca prije nekih godinu ipo dana nije bilo. I dijelim zadovoljstvo da imamo dovoljno novca za razvoj poljoprivrede.

Sljedeća teza bila je da nema ko da radi u poljoprivredi. Ja se izvinjavam, kombinujem malo i prethodno pitanje, nemojte mi zamjeriti zbog toga. Teško je nekako objasniti bilo kom normalnom čovjeku koji dođe iz bilo koje druge države da raste poljoprivredna proizvodnja, da raste izvoz, a da nema ko da radi u poljoprivrednoj proizvodnji. Naše je zadovoljstvo veće, pozivam Vas ako hoćete, ako želite da obiđete malo teren i sa nama, da se srijećemo i sve više sa mladim ljudima koji se vraćaju svojim korijenima. Siguran sam da protiv toga nema niko ništa u ovom Parlamentu i da je to dobar put. Ja Vas pozivam ako želite da uradimo to zajedno, da se uvjerite. Ja ne govorim sada ovdje ogromnim koracima i ogromnim pomacima, ja govorim o prvim. Ali počeo je proces i ne treba ga zaustavljati.

Sljedeća teza je da se nešto radi iza leđa van domašaja javnosti itd. Nije, ja sam više puta saopštio i javno i u intervjuima, različiti mediji toprenose na različite načine, da je prilikom prve posjete Abu Dabiu od sastavljanja ove Vlade koju je predvodio predsjednik Đukanović bilo razgovora o poljoprivredi. Nije prvom prilikom dogovoren kredit, nego smo razgovarali o mogućim oblicima saradnje, pa se tu pojavila poljoprivreda kao jedna od oblasti gdje možemo realizovati neki oblik saradnje. Onda je trajala procedura od nekih godinu dana da bismo usaglasili sve ono što je bilo potrebno. Ja sam siguran da Vi jako dobro znate ko su ljudi koji su zaustavili ovu proceduru, ali sam isto tako i kazao javno da ne želim da se predam tako lako. I to nema nikakve veze sa Abu Dabi Fondom, nego ima veze sa nama. Nama je ovaj novac potreban. Ovaj plasman je mnogo manje potreban Abu Dabi Fondu koji ima gdje da plasira svoja sredstva. Nama je potreban ovaj novac. Ja sam više puta upozoravao - molim vas, nemojte da pravimo bilo kakve gluposti koje će skupo koštati budući razvoj poljoprivrede. Nemam nikakav problem sa medijima, sarađujem sa svim medijima. Možda su nekad nezgodni odgovori, pa pojedini mediji te nezgodne odgovore preformulišu onako kako oni žele. Mislim da smo dosta uradili da unaprijedimo web sajt Ministarstva da ima obilje informacija na web sajtu, čak i ne razumijem zbog čega nam postavljaju neka pitanja kad sve to mogu da nađu na web sajtu, ali dobro ovo je već stvar kulture, komunikacije.

I što se tiče garancije, uvaženi gospodine Bojaniću, ja sam siguran da ste Vi bili u saznanju da će garancija na neki način biti data za ova sredstva jer ste raspravljali u decembru 2014. godine i vrlo transparentno je navedeno i da imamo iznos i koji je to iznos garancije koji će se dati za ovaj kredit. Ne vidim da je tu išta tajno rađeno, naročito ne iza leđa bilo člana Parlamenta.

Ono što mi je važno da razumijemo jeste da više puta su različiti poslanici, čak i pojedini predstavnici medija upućivali na navodne neke firme koje su dobile sredstva. Niko nije dobio sredstva. Mi smo imali dvije različite iteracije u realizaciji ovog posla. Prva, koja su se odnosila na inicijalnu inicijativu da Abu Dabi Fond direktno finansira pojedine projekte. I upravo zbog toga smo te projekte koji su bili spremni u tom momentu prosljedili Abu Dabi Fondu za razvoj. I tačno je, kazao sam, bilo je više firmi koje su se zainteresovale da dobiju

[Type text]

sredstva direktno iz Abu Dabi Fonda za razvoj. Tada se nije govorilo o iznosu od 50 miliona dolara, govorilo se o drugačijim iznosima kreditiranja. I kada su predstavnici Abu Dabi Fonda za razvoj shvatili da ima mnogo više potencijala, mnogo više apsorpcivnih mogućnosti u poljoprivredi Crne Gore, onda smo ušli u fazu dva rekli - ne, sada ćemo raditi operativni priručnik, na isti način kao što je to rađeno kod Midas-aa i IPARD-a i na taj način ćemo dodjeljivati sredstva. Dakle, pošto dolazite iz svijeta finansija, znate da do sada ni jedan kredit nije moguće nekome dati, jer nijesmo potpisali osnovni ugovor. Prvi korak je potpisivanje sa Abu Dabi Fondom za razvoj. Drugi korak jeste raspisivanje javnog poziva, a treći korak jeste zajednička analiza prispjelih aplikacija na javni poziv, a nakon toga potpisivanja ugovora i nakon toga realizacija projekta. I mi smo dali neke parametre u novoj aplikaciji koju smo pripremili i kvantifikovali naše viđenje i proizvodnju /Prekid/ koliko će rasti zaposlenost.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar?

MLADEN BOJANIĆ:

Opet smo otišli preširoko. Razne teze ste otvorili, ali nijeste mi odgovorili ništa. Jasan sam bio, je li ko dobio, do sad nije niko. Ovamo ste rekli da su odobrena sredstva, da je konkurisalo pet firmi. Sad čujemo da nije, sad su iskazali interesovanje. Ovamo ste rekli, prvo da su direktno kod Abu Dabija, pa ste rekli da neće biti garancije, a na kraju ste rekli nećemo sa garancijama, sad ćemo ići preko IRF-a. Od one početne priče s kojom ste izašli da je gotovo, da se čekaju projekti, sada je pitanje samo ko će to da podnese, ko zaslužuje ove pare. Odjednom je došlo da mi ni ugovor nemamo, tek ćemo sad da ga potpisujemo i usaglašamo uslove. Ja o tome pričam i ja ne znam ko su ljudi koji stopiraju ovaj projekat. Čuo sam od Vas, vidio sam da neko to stopira. 'Ajmo, izađite ko je stopirao. Ja pitam premijera ko je kriv za garancije, ne može da se individualizuje. 'Ajmo negdje neko ime da nađemo da je neko za nešto kriv imenom i prezimenom. Da ne idemo svi, neko je drugi, ali ne možemo da vam kažemo. Evo prilike, rekao sam za medije, da vam ne bi pogrešno tumačili izjave, jasno da kažete imena i razloge i ko je kriv i šta se dešavalo, ali očigledno sve ono što je pratilo ovaj kredit je promijenjeno. Sva priča promijenjena od toga da su pare spremne. Nijesu, ni ugovor nijesmo potpisali. Da ide prema Abu Dabi Fondu direktno nema ni od toga ništa, nego će ići na IRF. Je li tako? Da nema garancija, ima garancija. Ko će da da novac Crnoj Gori bez garancija? Ko? Ja da znam niko u Crnoj Gori, niko normalno da niko ni unutar Crne Gore, a kamoli da neka institucija sa strane da Crnoj Gori a da ne garantuje neko. Tako da su to osnovne stvari, ali iritiralo me više najava nečega, odnosno kao svršena stvar, kao da ste vi završili posao prije godinu ipo dana, pa onda se vremenom ispostavilo da sve je na dugačkom štapu. Nikakav drugi nemam problem. Dajmo jednom sa se uozbiljimo i kada dajemo izjave i kad dajemo najave. Budimo realni, kažimo šta je bilo problem, razgovara se o tome, ali ne, tada je trebalo da kažemo to je završena stvar. Je li bog da da se završi, da dobijemo taj novac. Ali, samo se u boga molim da ga nećete dijeliti, kao što se do sada dijelio i da nećemo na kraju sve i da platimo za te garancije.

Zahvaljujem.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega.

Riječ ima kolega Gjeloshaj, koji će postaviti posljednje pitanje ministru poljoprivrede.

NIK GJELOSHAJ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre sa saradnicima, kolegice i kolege,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Koliko ste seoskih vodovoda završilo u Vašem mandatu i kada će se početi sa realizacijom seoskih vodovoda za brdski dio Malesije?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, dobio sam bez obrazloženja. Moje je lično mišljenje da ovo pitanje nije trebalo uopšte da ima obrazloženje, jer se radi o osnovnoj ljudskoj potrebi za vodom.

Obrazloženje pitanja bi moglo u smislu toga da se ovo odnosi na jedan dio koji se nalazi u glavnom gradu države, na 10 do 15 kilometara od centra Podgorice i jedan dio koji ima velike potencijale za razvoj poljoprivrede i gdje postoji jedan veliki problem u zadnjih 20 godina koji osim ekonomskih problema su naveli građane ovih djelova da se isele iz ovih mjesta, ne samo u inostranstvu, nego i u ravničarskom dijelu Tuzi, Malesije, Podgorice zbog nepostojanja osnovnih uslova života u ovim djelovima. Kako sam napomenuo, ovdje postoje svi uslovi ne samo za život, nego i za razvoj, za ruralni razvoj, za razvoj poljoprivrede i u tom smislu je i moje pitanje kako bismo tim građanima pomogli bi nastavili da ne razmišljaju da odu iz tih krajeva i kako bi iskoristili ove potencijale koje imaju ovi krajevi.

Dobio sam i odgovor u pisanoj formi. Između postavljenog pitanja, vjerovatno i pisanog odgovora, mi smo imali jedan i sastanak. Da vidimo na osnovu odgovora da malo komentarišemo i taj dio. Imao sam i sastanak sa ministrom finansija, imali smo ovdje prilikom usvajanja budžeta dogovor, ja mislim da je to trebalo biti zabilježeno i budžetom, kada su sredstva opredijeljena za ovaj dio imam to uvjerenje i ministra finansija. Ja neću ulaziti u to ko šta treba da radi, samo ću pokušati da animiram institucije da bismo zaršili ovaj dio.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Gjeloshaj.

PETAR IVANOVIĆ:

Poslanik Gjeloshaj je postavio dva pitanja i nadam se da će biti vremena da prođem kroz odgovore na oba. Ukoliko ne, ja Vas molim da mi postavite dopunsko pitanje da bih što direktnije odgovorio, posebno na drugi dio pitanja.

Vlada Crne Gore učestvuje u finansiranju radova na objektima vodosnadbijevanja na seoskom području kroz program podsticaja projekata u vodoprivredi. Program se donosi u skladu sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama "Službeni list Crne Gore" br. 65/08. Za

[Type text]

razliku od gradskih sredina u kojima je stepen opremljenosti vodovodnim instalacijama visok oko 95%, seoske sredine su još uvijek nedovoljno opremljene vodovodnim instalacijama, što predstavlja jedan od uzroka migracije stanovništva sa ovog područja, kako ste i sami kazali u objašnjenju Vašeg pitanja. Realizacijom programa podsticanja projekata u vodoprivredi ulaže se napor da se većem broju stanovnika na seoskom području omogući adekvatno vodosnadbijevanje, jer je to jedan od osnovnih preduslova da bi se obezbijedio opstanak i povratak stanovništva na ovo područje. Povećani broj zahtjeva samo potvrđuje da sprovođenje programa utiče na poboljšanje uslova i života rada u ruralnim područjima i razvoj poljoprivrede u seoskim područjima. Smatram da unapređenje stanja u ovoj oblasti višestruko opravdava sredstva koja se izdvajaju iz Budžeta Crne Gore. I volio bih da je ovaj uvaženi dom prepoznao značaj otvaranja seoskih vodovoda i predložio povećanje sredstava za izgradnju ovih vodovoda umjesto što je predložio povećanje nekih drugih stavki o kojima ne bih govorio ovom prilikom. Ovo posebno naglašavam jer postoji velika razlika između investicione i socijalne potrošnje. Prvi dio Vašeg pitanja odnosio se na to koliko smo do sada završili seoskih vodovoda.

U 2013. godini završili smo vodovode: Đulići, Zabrđe, Gračanica, Gnjili potok, Trešnjevo u Opštini Andrijevića, Uskoci Opština Žabljak, Boričje Opština Plužine, Borovica Opština Pljevlja, Godjela i Klisura Opština Šavnik, Seošnica Opština Rožaje, Štitarica Opština Mojkovac, Šume Opština Nikšić, Cetinje Dubovik i Prekornica Boboti. Urađene su dvije površinske akumulacije u Nikšiću za čiju realizaciju smo dobili dodatna sredstva i podršku ambasade Narodne Republike Kine. Od istražno-hidrogeoloških radova izvedena su tri eksplotaciona bunara Rvaši, Bobija, Opština Cetinje i mjesna zajednica Podbrđe Kotor gdje je voda pronađena na dubini od 45 metara ispod nivoa mora.

Dakle u 2013. godini završili smo 15 vodovoda, u čiju izgradnju je ukupno uloženo 785 hiljada, od čega je Ministarstvo poljoprivrede uložilo 305 hiljada eura. Realizacijom ovih projekata 1.020 domaćinstava je riješilo pitanje vodosnadbijevanja.

U 2014. godini završili smo vodovode: Božići Opština Andrijevića, Gluhi Do Opština Bar, Pavkovići i Koščelovac u Martinićima, oba u Opštini Danilovgrad, vodovod Pitomina Opština Žabljak, Slatina, Pržišta Opština Mojkovac. Zatim, vodovod Kuta Opština Nikšić, Trpezi Laz Opština Petnjice, Kočeva glavica Račica na Zlati, Opština Podgorica, vodovod Fundina, bistijerna Kopilje, vodovod u Rvašima na Cetinju, vodovod Gornja Bukovica Šavnik i vodovod Bezuje - Plužine. Osim navedenih vodovoda u cilju rješavanja pitanja vodosnadbijevanja izvršeni su hidrogeološki radovi u Opštini Podgorica Kakarica gora i urađene dvije vještačke akumulacije u Banjanima selo Klenak i Podbožur u Nikšiću.

Dakle u 2014. godini smo takođe završili 15 vodovoda u čiju izgradnju ukupno uloženo 766 hiljada eura, od čega Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja uložilo 326 hiljada eura. Realizacijom ovih projekata 870 domaćinstava je riješilo pitanje vodosnadbijevanja.

U 2015. godini do sada završen je vodovod Bijedan Opština Berane, vodovod Rvaši, Bobija Opština Cetinje.

Direktan odgovor na Vaše pitanje bio bi da smo za dvije ipo godine koliko traje moj mandat završili 34 seoska vodovoda i četiri površinske akumulacije. Smatram da je dovoljno govori o naporima koje ulažemo u Ministarstvu, ali i lokalne samouprave i građani bez kojih sve ovo što radimo ne bi imalo smisla. Uvjeren sam da i sami prepoznajete napore koje činimo da poboljšamo uslove života i rada u ruralnim područjima, kao da stvorimo bolje uslove za bavljenje poljoprivredom i moguć povratak prije svega mladih u ruralna područja.

[Type text]

Za izgradnju 34 vodovoda i četiri površine akumulacije je ukupno uloženo 1,77 miliona, od čega je Ministarstvo poljoprivrede uložilo 711 hiljada, uključujući projekte u 2015. godini i ukupno je dobilo 1.985 domaćinstava.

U vezi sa drugim dijelom Vašeg pitanja koji se odnosi na izgradnju seoskih vodovoda za brdski dio Malesije, obavještavam Vas za nove objekte koji će u narednoj godini biti finansirani učešćem ovog Ministarstva shodno kriterijumima i uslovima za korišćenje sredstava po programu podsticaja ... potrebno uz zahtjev lokalnoj samoupravi dostaviti glavni projekat urađen i revidovan od ovlašćenog pravnog lica, vodnu saglasnost i dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima.

Uz nadu da će biti prilike da još dodatno nešto kažem želim da istaknem da je vodosnadbijevanje veliki problem u brdskom dijelu Malesije i potpuno razumijem i Vaše napore i napore građana i zato predlažem da se u toku godine održi sastanak sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Glavnog grada i Mjesne zajednice Malesija kako bi već na tom sastanku definisali prioritete i u zavisnosti od tehničkih uslova dali predloge za rješavanje ovog predloga. Dakle, ne bih htio da pričam unaprijed koje je to tehničko rješenje moguće. Napominjem da u saradnji sa građanima i lokalnom samoupravom imamo namjeru da uradimo i ono što po proceduri možemo da uradimo, ali zato nam je potrebna i vaša saradnja da bismo imali kvalitetnu projektnu, tehničku, finansijsku dokumentaciju i shodno zakonskoj proceduri uvrstili izgradnju i tog vodovoda za koji postoji interes u Malesiji u programu rada podrške u oblasti vodoprivrede. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Gjeloshaj.

NIK GJELOSHAJ:

Hvala na odgovoru. Više je bilo statistike, ali možda sam pogriješio sa ovim prvim dijelom pitanja, pa onda nijesmo išli konkretno što me najviše interesovalo. Ali, dobio sam uglavnom ovaj zadnji dio, a meni je važnije što smo imali razgovor na sastanku u Ministarstvu poljoprivrede i ono što je dogovoreno ovdje u ovoj sali prilikom usvajanja budžeta sa ministrom finansija. Da će biti sredstva opredijeljena za izgradnju konkretno za vodovod u hotskom dijelu i u Zatrijepču. Naš dogovor koji smo imali jeste da vidimo u narednim nedjeljama da stručne ekipe Ministarstva poljoprivrede naprave analizu, izađu na teren, vide stanje i vide koja bi to sredstva bila potrebna za realizaciju ovih investicija. Siguran sam nakon razgovora sa ministrom finansija da sa sredstvima neće biti problema, da su obezbijeđena, da će započeti izgradnju ovih vodovoda i da će u hotskom dijelu i u Zatrijepču građani osim što će imati vodu za piće imati vodu kako bi pokušali da se bave poljoprivredom i kako bi poboljšali njihov život na selu. U tom smislu Vas pozivam da nastavimo ovaj dijalog i ono što smo dogovorili kako bismo ovo realizovali.

Dopunsko pitanje bih postavio na osnovu ovih, jer ste pomenuli i Glavni grad i Ministarstvo poljoprivrede. Koje su čije obaveze, jer vidimo ovdje glavni projekat, vodnu saglasnost, dokaz o rješenjima? Koji su koraci i ko treba ovo da obezbijedi? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Minitre, izvolite. Imate pravo tri minuta.

PETAR IVANOVIĆ:

Biće dovoljno tri minuta.

Tačno je, želim zbog Vas i zbog svih građana sa kojima Vi sarađujete da potvrdim da smo imali sastanak i da nijesmo imali taj sastanak oko poslaničkog pitanja, nego smo imali sastanak oko problema. Želim da Vam zahvalim na inicijativi da se riješi problem, jer to je upravo model rada Ministarstva poljoprivrede. U odgovoru smo Vam dostavili red koraka. Ono što smo se dogovorili, želim da to ponovim radi građana, jeste da tim Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja izađe na teren. To će se dogoditi vrlo brzo da bismo bili u mogućnosti da izvršimo pripreme radove nakon čega idu geološki radovi. Mi sa ovih urađenih 35 vodovoda do sada nijesmo imali nikakav problem. To znači da je riječ struke bila važnija od riječi bilo kog političara. Tako moramo raditi i kod vas na terenu. Znati koje je to tehničko rješenje, a onda će iz tehničkog rješenja prosteći finansijska obaveza. Da vidimo koliko će to da košta, na isti način kao što smo radili do sada. Udio lokalne samouprave, ministarstva i građana. Ali moramo znati koliko će da to tehničko rješenje da košta.

Na kraju, veoma mi je važno da shvatimo da ne budemo samo robovi mitova koji su postojali ili još uvijek postoje u pojedinim djelovima Crne Gore. Nauka je napredovala u međuvremenu. Možda se i iznenadimo sa nekim novim tehničkim mogućnostima koji postoje, ali u svakom slučaju naša iskrena namjera je da ono što bude ponuđeno rješenje ne bude rješenje koje će značiti kako najlakše odraditi posao, nego kako najkvalitetnije odraditi posao da bismo dugoročno bili u mogućnosti da se ljudi koji žive na tom području snadbijevaju vodom. Ovo napominjem iz razloga što često se dešava kada završimo posao do kraja, da se nakandno pojave određena domaćinstva koja bi takođe htjela da budu potrošači, a teško ih je onda ubaciti u sistem koji trpi određeni nivo potrošnje.

Zbog toga javno koristim ovu priliku da pozovem građane iz ovog dijela Malesije gdje postoji zainteresovanost da od starta nemamo problema sa imovinsko-pravnim odnosima i nemamo problema sa dopunskim željama na priključak na mrežu iz razloga što onda komplikujemo stvari. Ako iskreno nastupamo od samog početka, sa jedne i sa druge strane, onda ćemo znati koje je najbolje tehničko rješenje. Na kraju, posljednja stvar koju želim da kažem jeste da je metod rada takav da svi bez obzira da li će ili neće vodovod biti prikopčan na neki vodovod koji se nalazi u lokalnoj samoupravi, insistiramo da postoje vodomjeri da bi se znala kolika je potrošnja svakog domaćinstva, jer ne želimo da bilo koji projekat koji radimo bude sjeme razdora između pojedinih domaćinstava.

Ovako je vrlo jednostavna ekonomska računica - koliko ko povuče vode, toliko učestvuje u plaćanju računa za vodu i računa za struju ukoliko se tu troši struja. Očekujemo i Vašu podršku u ovom procesu i siguran sam da ćemo uraditi sve što možemo da i taj dio Opštine Podgorica i Crne Gore takođe riješi pitanje vodosnadbijevanja. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem za učešće u radu.

Ovim smo završili set pitanja koji je namijenjen ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja doktoru Petru Ivanoviću.

[Type text]

Prelazimo na pitanja namijenjena ministru zdravlja profesoru doktoru Budimiru Šegrtu. Pozdravljamo Vas. Prvo pitanje će postaviti poslanica, doktor Ljiljana Đurašković. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, dame i gospodo, poštovani građani,

Moje poslaničko pitanje resornom ministarstvu glasi:

Koliko iznose neizmirene obaveze za zdravstveno osiguranje Crne Gore prema Insitutu "Dr Simo Milošević" u Igalu na ime pruženih usluga u referentnom periodu na dan 30.04.2015. godine?

Obrazloženje:

Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju "Dr Simo Milošević" u Igalu ubraja se u najveće i najpoznatije institucije za multidisciplinarno banjsko liječenje na Balkanu i u Evropi. Začetnik je moderne fizikalne i preventivne medicine, rehabilitacije, talasoterapije i vellnessa. Predstavlja jedan od glavnih međunarodnih centara za rehabilitaciju djece, odraslih i starih osoba. Institut Igalo osnovan je 1949. godine. 1976. godine pri institutu je počela sa radom Viša fizioterapeutska škola koja 2004. godine prerasta u Fakultet primijenjene fizioterapije, tako da ujedno Institut obavlja naučno-istraživačku i nastavnu djelatnost. Vrhunsko medicinsko osoblje, oko 300 zaposlenih ljekara, specijalista, fizioterapeuta, medicinskih sestara i drugih medicinskih radnika čine vrhunske stručnjake iz ove oblasti. Svi zaposleni u Institutu Igalu govore engleski jezik, a većina njih govori i ruski, norveški i italijanski jezik.

Sklapanjem Ugovora sa Fondom za zdravstveno osiguranje, Institut pruža usluge zdravstvenim osiguranicima sa određenim dijagnozama. Sa žaljenjem konstatujem da je lista dijagnoza enormno skraćena, a za te pružene usluge Fond je dužan da izvrši refundaciju u roku od 60 dana. U saznanju sam da Fond ne izmiruje redovno svoje obaveze. Zato sam i postavila ovo pitanje Ministarstvu zdravlja. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite, odgovor.

BUDIMIR ŠEGRT:

Složicu se sa svim lijepim što je poslanica doktorka Đurašković rekla o Institutu "Simo Milošević" u Igalu. Konkretan odgovor na Vaše pitanje glasi:

Na dan 30.04.2015. godine neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore prema Institutu iznosile su 944.208,79 eura, od čega je dospjelo na naplatu 465.805,72 eura. Da bismo bili do kraja precizni, ako to nije problem, a nije direktno pitanjem konstatovano mogu da kažem da je tokom maja od strane Fonda za zdravstveno osiguranja Institutu "Dr Simo Milošević" u Igalu izvršena uplata od strane Fonda /Prekid/ 200.000 hiljada eura, tako na dan 26.05.2015. godine dug prema Institutu "Dr Simo Milošević" iznosi 768.290,64 eura, a od čega je za naplatu dospjelo 533.150,51 eura. Zahvaljujem.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre, i zahvaljujem što sam dobila odgovor i u pisanoj formi, kao što sam tražila.

Poštovani građani, od 2008. godine objavljena su četiri javna poziva za prodaju državnog paketa akcija Instituta "Dr Simo Milošević". Ponuđeni minimalni uslovi su bili za 56,4% akcija da ne može biti niža cijena od 10 miliona eura uz predviđena minimalna ulaganja u medicinsku opremu i rekonstrukciju objekata. Fond za zdravstveno osiguranje, kao što smo vidjeli, duguje blizu milion eura Institutu "Dr Simo Milošević". Moram da naglasim, bez obzira što je Fond u 2014. godini dugovao i taj dug je ušao u 2015. godinu, Institut Igalo je uspio da završi 2014. godinu za pozitivnim poslovanjem, što znači da može sam sebe da finansira samo da se potrudimo.

Gospodine ministre, Vi i ja dobro znamo da je zdravstveni turizam nabrže rastuća grana turizma u svijetu i da Svjetska zdravstvena organizacija predviđa da će do 2030. godine zaštita i briga o zdravlju postati najjača svjetska industrija i jedan od najvećih pokretača turističkih putovanja.

Institut je riznica znanja i para i mogao bi uz pomoć države sam sebe da finansira. Podsjetiću da Institut posjeduje 200.000 m² zemljišta i 86.000 kvadrata objekata, što kažu stari, na pjenu od mora. Potrebno je napraviti nacionalni akcioni plan razvoja zdravstvenog turizma. Potrebno je sinergetsko djelovanje državnih, zdravstvenih i drugih institucija i potrebno je sačuvati takvu instituciju za ponos kakav je "Dr Simo Milošević". Srećne zemlje se ponose i diče takvim ustanovama. Mislim da je red da se i mi sa tom ustanovom dičimo, jer zaista je od velikog renomea i glasa, to nema potrebe da pričamo. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama.

Sljedeće pitanje. Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Uvaženi ministre Šegrt, uvažene dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Poštovani gospodine Šegrt, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Što Ministarstvo zdravlja preduzima i što će dalje preduzeti po pitanju višegodišnjeg pada nataliteta u Crnoj Gori, a s tim u vezi na koji način namjerava spriječiti selektivne prekide trudnoće po osnovu pola?

Kakvi su rezultati kontrole rada privatnih i javnih zdravstvenih ustanova u dijelu prekida trudnoće?

Obrazloženje: u Crnoj Gori dugi niz godina se rađa sve manje djece. Pri ovom trendu, već u narednoj godini ili u narednim godinama možemo očekivati da broj umrlih bude veći od broja novorođenih, što dugoročno predstavlja problem održavanja i funkcionisanja države u cjelini. Istovremeno, podaci nedvosmisleno govore da je Crna Gora država u kojoj je značajno veći broj novorođenih dječaka u odnosu na djevojčice iako zakon zabranjuje prekid trudnoće po osnovu pola.

Utisak je da država ne čini ništa da se ova vrsta tihog genocida nad djecom ženskog posla zaustavi, kao i da se zaustavi negativan trend sve manjeg rađanja djece uopšte.

Postoji interes javnosti da se Ministarstvo zdravlja aktivno uključi u rješavanju ovog problema.

Zahvalio bih Vam što ste dostavili odgovor u pisanoj formi prije nego što sam postavio pitanje ovdje u plenarnoj sali, što nije baš uobičajena praksa Vaših kolega, ali u Vašem odgovoru konstatujete da je sa 10.636 živorođenih u 1980. godini broj živorođenih u 2011. godini pao na 7.215. To je činjenica koja zabrinjava. To je činjenica koja je alarmantna.

U polovini crnogorskih gradova imamo negativan prirodan priraštaj, pada konstantno broj građana u tim opštinama, vlada „bijela kuga“ u crnogorskim gradovima. Zatim, činjenica je da se od tog smanjenog broja novorođenih suprotno prirodnom priraštaju rađa značajno više dječaka od djevojčica. U periodu 2000-2014. godina rođeno je skoro 5.500 više dječaka nego djevojčica. To je posljedica selektivnih abortusa. Nalazimo se u grupi zemalja kod kojih je ta disproporcija najveća zajedno sa Albanijom, Azerbejdžanom, Jermenijom. Na 100 rođenih djevojčica u Crnoj Gori bude rođeno oko 108 do 110 dječaka. Država zatvara oči pred ovim faktorom. Niko se ne osjeća nadležnim da se bavi ovim problemom. Posebno je opasno, neshvatljivo i neprihvatljivo da država praktično žmuri nad činjenicom da se vrši genocid nad nerođenom ženskom djecom.

Molim Vas da u Vašem odgovoru budete konkretni u onome što ste uradili, što su vaši rezultati u ovoj oblasti, a ne što sve planirate koje strategije i analize radite koje nemaju efekta u realnosti. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Neke zemlje zabranjuju /Prekid/ Izvolite, ministre.

BUDIMIR ŠEGRT:

Hvala. Prije samog odgovora da gospodinu Tuponji, obzirom na strukturu pitanja morali smo ponuditi statistiku, to jest fakte koje ste Vi tražili, a mjere su navedene koje su već preduzete, a koje nijesu u planu da se preduzmu.

Na osnovu analize zvanične statistike o stanovništvu u Crnoj Gori, utvrđuju se parametri koji karakterišu populaciju novorođenčadi u Crnoj Gori. Trend rađanja u Crnoj Gori karakteriše progresivno smanjenje u toku posljednjih dekada, sa 10.636 novorođenih u 1980. godini na 7.215 živorođenih novorođenčadi u 2011. godini. Posmatrajući odnos među polovima u populaciji živorođenih uočava se progresivno povećanje muških novorođenčadi od 105 muških na 100 ženskih u 1980. godini, na 190 muških na 100 ženskih u 2012. godini. Prosječan odnos među polovima za pomenutu dekadu 2003 - 2012. godine iznosi 109 muških živorođenih novorođenčadi na 100 ženskih novorođenčadi. Da bi se preduprijedio selektivni prekid trudnoće po osnovu pola, država je donijela set zakona iz oblasti primjene je biomedicinskih dostignuća kojima se definišu i jasno prohibiraju odnosi države prema odabiru pola prije začeća i rođenja. Svi ti zakoni zasnovani su na protokolima, sadržajima u Konvenciji ljudskih prava i biomedicini Savjeta Evrope i dodatnom protokolu konvencije o ljudskim pravima i biomedicini u pogledu genetskog testiranja u zdravstvene svrhe koje je Crna Gora raditifikovala. Takođe, centralizovana je služba za medicinsku dijagnostiku u okviru javnog zdravstvenog sistema, pa se dijagnostička genetička ispitivanja, uključujući i prediktivna prenatalna ispitivanja i procjene rizika za rađanje djece sa nasljednih opterećenjem, sprovode samo u okviru Centra za medicinsku genetiku i imunologiju Kliničkog centra Crne Gore. U tom centru se nikad nijesu sprovodila genetička ispitivanja koja nemaju

[Type text]

medicinsku indikaciju, a naročito nikada ispitivanja u svrhu određivanja pola, odnosno sa ciljem selekcije fetusa nepoželjnog pola.

Nadalje, Ministarstvo je u saradnji sa Centrom za medicinsku genetiku i imunologiju ispitivanja donijelo plan kontinuiranih aktivnosti sa ciljem ispravljanja ovog društvenog fenomena u našoj državi. U cilju uspostavljanja aktuelnog statusa kvaliteta medicinske usluge u domenu dijagnostičkog genetičkog ispitivanja u svim zdravstvenim ustanovama Ministarstvo zdravlja je sproveo nadzor nad ustanovama gdje se sprovode aktivnosti humane reprodukcije i donijelo obavezu izvještavanja po tom osnovu.

Unaprijeđena je saradnja sa NVO sektorom i međunarodnim organizacijama. Kroz aktivnosti zdravstvene mreže jugoistočne Evrope tokom crnogorskog predsjedavanja mrežom potpisan je Sporazum o saradnji sa UNFPA. Takođe, u okviru Strategije za reproduktivno i seksualno zdravlje i realizacijom Akcionog plana 2014. - 2015. godine izrađen je protokol za normalan porođaj, antenatalnu zaštitu, kao i klinički vodiči o redovnim kontrolama tokom vođenja trudnoće i edukacije trudnica. Mjere koje preduzima zdravstveni sistem su osnivanje savjetovališta, i to: za djecu, za mlade, za reproduktivno zdravlje i populaciono savjetovalište. Za sigurno potomstvo u saradnji sa UNICEF-om i nevladinim organizacijama Ministarstvo zdravlja je objavilo i vodiče: Zdravstvena zaštite u porođaju, Carski rez, Rutinska postnatalna zaštita žena i njezine bebe, Novorođenačka žutica i Vodič za dojenje.

Kontrola rada privatnih javnih zdravstvenih ustanova u dijelu prekida trudnoće je u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove, od koje mi do sada nemamo informaciju da postoje bilo kakve nepravilnosti ustanova koje imaju pravo da vrše prekid trudnoće. Podsjećam da se prekid trudnoće može samo obavljati u bolničkim uslovima. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite, poslaniče Tuponja, komentar.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem ministru Šegrtu na odgovoru, s tim što nijesam baš najzadovoljniji sadržajem Vašeg odgovora, jer je više u domenu teorije ali ne i prakse i onoga što mi u stvarnom životu imamo. Iz Vašeg odgovora bi se zaključilo da je praktično sve u najboljem redu.

Uz pad nataliteta koji ima puno socioloških, ekonomskih i drugih uzročnika, nesrazmjern broj novorođene muške i ženske djece predstavlja ne samo problem, nego i kriminal koji se prenebregava, koji se gura pod tepih, a koji je jako ozbiljan i koji vodi ovu državu u fizičko nestajanje.

Vi govorite o planu aktivnosti sa ciljem da zaustavite takav negativan trend, ali nema još opipljivih rezultata. Složićete se vjerovatno sa mnom da nama ni najbolji planovi ni strategije ne koriste mnogo ako ne nalaze primjenu u stvarnom životu. Siguran sam, pročitao sam i nije problem u zakonodavstvu. Zakon je vrlo eksplicitan i jasan, ali je njegova primjena pod znakom pitanja. Prema Izvještaju populacionog fonda Ujedinjenih nacija, polna neravnoteža na rođenju objavljena u avgustu 2012. godine, naša zemlja spada među devet država u svijetu sa najvećim poramećajem u odnosu novorođene muške i ženske djece usljed selektivnih abortusa koji su rezultat rodne diskriminacije i preferenci muške djece u odnosu na žensku djecu.

[Type text]

Imamo i svježiu odluku novog direktora Kliničkog centra Lazovića da se ne objavljuju podaci o tome koliko je rođeno muške, a koliko ženske djece. Za mene je ta odluka potpuno neshvatljiva. On predlaže, ustvari odlučuje ne predlaže, da se ti podaci objavljuju samo zbirno. Kako drugačije shvatiti ovu odluku u situaciji kakva je u našoj zemlji osim kao zataškavanje i skrivanje činjenica koje ne želite da čujete. Ne postoje praktično nikakvi rezultati u pogledu suzbijanja selektivnih abortusa po osnovu pola djeteta, a svi znamo uključujući i Vas da se selektivni prekidi trudnoće rade. Pa čak i ako se ne rade u našoj zemlji, to ne znači da to nije naš problem. Ako naši građani idu u susjedne zemlje da obave selektivni prekid trudnoće, to je i dalje još veći, suptilniji i opasniji problem za našu zemlju.

Vjerujem da ste i Vi kao humanista zabritnuti nad ovim nepobitnim činjenicama o padu prirodnog priraštaja i vrlo realno očekivanom negativnom prirodnom priraštaju na nivou države u narednim godinama. Jednostavno rečeno, nas će biti sve manje.

Ovim mojim pitanjem ka Vama i /Prekid/ na ovu temu jasno mi je, neće se ništa značajno promijeniti, ali želim da pokušam da skrenem i Vašu i pažnju javnosti da problem postoji, da se igonoriše, da država ne preduzima ili ništa ili premalo u vezi sa tim, a jednog dana kad shvatimo njegovu težinu, onda nažalost može biti kasno. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Sljedeća dva pitanja postaviće poslanica Jelisava Kalezić.

Izvolite, prvo pitanje.

JELISAVA KALEZIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovani ministre zdravlja, gospodine Šegrt, poštovani građani,

Ja ću pročitati svoje prvo pitanje, ali prije toga ću, takođe, kao kolega Tuponja da zahvalim gospodinu ministru. Naravno, on je uradio ono što jeste njegova obaveza, ali je to uradio pravovremeno i što prosto pomaže da se kvalitetnije uradi i poslaničko pitanje i obrazloženje, tim prije što smo svjedoci i drugačije prakse, pa ću iskoristiti da napomenem da mi je prethodni ministar zdravlja ostao dužan odgovore na tri dopunska poslaniča pitanja i pored tri urgencije preko Generalnog sekretarijata. Ja ću to proslijediti Vama da se ne biste iznenadili. Dakle, ministarstvo je ministarstvo, Vi ste sada na čelu resora. Takođe, bivši direktor Kliničkog centra mi je ostao dužan odgovore na dva obraćanja iako je po zakonu kao direktor javne ustanove bio dužan da odgovori. Utoliko prije želim da naglasim i svoju zahvalnost za ovako kvalitetne odgovore.

Naravno, prvo ću se pozabaviti pitanjem u vezi sa aktuelnom stvari koja se ovih dana nalazi u sredstvima informisanja, a to je dug u okviru zdravstvenog sistema. Pitanje glasi:

Koliko iznosi ukupan dug u zdravstvenom sistemu Crne Gore na dan 31. marta 2015? Tražila sam da mi se odgovori koliki je dug svake pojedine institucije zdravstva, kao i struktura dugovanja.

Dobila sam odgovor da ste Vi proslijedili pitanje Fondu zdravstva i da je Fond zdravstva dostavio dosta iscrpne podatke iako podatke kojima se suštinski može veoma zamjeriti. Zašto se suštinski može veoma zamjeriti? Zato što mi u ovoj Skupštini usvajamo i završne račune prethodnih godina i završne račune budžeta, kao i budžet za svaku narednu godinu. Mi ovo nijesmo imali. Dakle, usvojivši budžet za 2015. godinu, mi nijesmo imali

[Type text]

informaciju o dugovanjima. Dugovanja su evidentna i ne mala i sigurno da jako komplikuju ionako tešku situaciju u zdravstvenom sistemu. To je već završeno. Imam još...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Imate prilike za komentar kasnije.
Izvolite, ministre.

BUDIMIR ŠEGRT:

I sama gospođa Kalezić je rekla da smo mi u odgovoru na ovo pitanje ponudili informaciju koju je Fond za zdravstveno osiguranje dostavio. Iz komentara gospođe Kalezić sam shvatio da je zadovoljna dostavljenim materijalom uz poštovanje ovo što ste rekli da li to oslikava suštinu ovoga što ste Vi tražili i bez mogućnosti komentara ovo što ste rekli da ovakav materijal nije bio dostavljen Skupštini prilikom usvajanja Završnog računa. Nijesam učestvovao u toj proceduri i ne mogu je komentarisati. Ništa drugo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Želite li komentar?

Naravno, pa onda ponovo imate pravo na pitanje.

JELISAVA KALEZIĆ:

Prilikom usvajanja /Prekid/ jednu praksu koja nije dobra, a to je da se pojavljuje samo minstar finansija a ne i resorni ministri za budžet. Sad se ispostavlja da je to tako. Naravno nijesam stručnjak za budžet, može da se kaže da sam stručnjak za kućni budžet i za budžete projekata koje sam vodila, ali kad se jedanput zna šta je budžet, zna se generalno.

Vi ste... /Prekid/ na moj zahtjev i praktično od danas do sutra smo zakazali što želim i javno da istaknem i da zahvalim, jer sam htjela da Vas obavijestim o svojoj aktivnosti koja ima veze sa zdravstvenim sistemom, konkretno vezano za Klinički centar Crne Gore. Upravo ovdje u ovom materijalu koji sam dobila preko Vas od Fonda zdravstva vidim da je problem situiran. Klinički centar duguje preko sedam i po miliona, odnosno ima dugova, da se sada ne bavimo strukturom, nemamo vremena. Ja se bavim uz podršku mojih kolega iz Demokratskog fronta time da se suštinski rasvijetli jedna stvar koja je nazakonito urađena i gdje je iz Fonda zdravstva izvučen milion sa nikakvim rezultatima. Odnosno, rezultati su jedino da su liste čekanja u Centru za kardiohirurgiju jednake kao i prije sedam godina, da je milion nestao, da su, prema izjavama velikog broja ljekara iz Centra za kardiohirurgiju, od kojih su trojica kardiohirurzi, anesteziolozi, internisti, došlo do snižavanja standarda. Dakle, ja sam Vas obavijestila, jer ću to nastaviti, principijelno nastaviti, ovo je materijal koji je kod tužilaštva, koji sam prikupila uz pomoć kolega. Zamolila bih Vas da pomognete u ovome ili ne morate, nije važno. Ali, stvar je u tome da za tih sedam i po miliona imamo trag za jedan milion. Ne tražim nikakve glave, ali tražim odgovornost zašto je sa jednom nevjerovatnom lakoćom potpisan ugovor koji čak nije ni valjan pravni dokument, na osnovu koga je potrošen milion u ovolikoj sirotinji, u ovolikoj nemaštini. Kao što vidimo, sad već ima 33 miliona, 34 zapravo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

[Type text]

Izvolite, drugo pitanje.

JELISAVA KALEZIĆ:

Odmah idemo na sljedeće pitanje.

Takođe, dobila sam vrlo iscrpan odgovor i bez ikakvog prikrivanja iznenađena sam da Institut za javno zdravlje ne daje ukrštanje podataka koje je jako bitno. Ja ću pročitati pitanje. Biće interesantno za mnoge građane. Pitanje glasi:

Prema Nacionalnoj medicinskoj statistici, koliki je morbiditet i mortalitet od malignih bolesti u Crnoj Gori u periodu 2004 - 2014? Molim podatke o vrsti malignih oboljenja, uzrastu pacijenata i polu. Takođe, da li se mogu označiti mjesta, tj. geografska područja u Crnoj Gori u kojima je morbiditet i mortalitet od malignih oboljenja iznad statističkog, misleći na domaću statistiku, na nacionalnu statistiku?

Molim da odgovor dobijem u pisanoj formi.

Dakle, dobila sam vrlo iscrpan odgovor. Ono na šta bih željela da ukažem je objašnjenje da je za precizno praćenje obolijevanje neophodno vođenje registra malignih neoplazmi, koji je u Institutu za javno zdravlje uspostavljen od 2013. godine.

Dopunsko pitanje bilo bi, iako nema veze sa Vama lično, ali sa ministarstvom da: Zašto i kakvo je objašnjenje ovoga, jer naravno statistika je vođena? Dobila sam podatke za 2013. godinu na bazi statističkih podataka broja stanovnika iz 2011. godine i nažalost imamo podatke koji zahtijevaju izlazak u javnost, po mom mišljenju. Ne kažem da onkolozi i drugi koji se bave ovim zdravstvenim problemima da ne rade. Naprotiv, pratila sam, ima mnogo aktivnosti, ima mnogo obraćanja, ima mnogo upućenih pouka stanovništvu. Rijetko koristim izraz edukacija jer imamo domaće izraze, ali ono što je ovdje jako simptomatično to je da su incidencije na 100 hiljada stanovnika najveće u opštinama Šavnik, Cetinje, Plužine, praktično gdje nema nikakve industrije i nikakvih zagađenja. To možda ukazuje na socijalni aspekt ovih oboljenja i mislim da zahtijeva jedno produbljeno istraživanje.

Ono na što želim da ukažem to je da se pokuša uvođenje programa koji prate statistiku gdje može doći do ukrštanja da bi se osvijetlio problem. Recimo, da uzmemo 2006. godinu, gdje se kaže da je na osnovu bolničkih otpusta bio bolnički morbiditet 5.479. U istoj godini, mortalitet je iskazan 5.979, a da nema mogućnosti da se ukrste podaci. Imalo bi još. Mislim da je jako aktuelno jer je problem narastajući.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

BUDIMIR ŠEGRT:

Samo dvije, tri riječi prije nego dam konkretan odgovor na Vaše pitanje.

Ovo što se odnosi na incidenciju obolijevanja od malignih bolesti uopšte statistički gledano, zavisi iz kojeg se statističkog ugla to gleda. Ako je pojava određenog broja maligniteta u opštinama sa najmanjim brojem stanovnika, kao što su Šavnik i Plužine, onda to može da utiče na pojavu statističku incidence u nekom drugom razmjeru u odnosu na opštine koje imaju neuporedivo veći broj stanovnika. Ne kažem da je to tačno, ne znam koji je metodološki princip bio, ali može se gledati iz ovog ugla.

Prema podacima Zavoda za statistiku o umiranju i uzrocima smrti u Crnoj Gori u periodu od 2005. do 2009. godine u pregledu su dati tabelarni prikazi umrlih prema šiframa

[Type text]

dijagnoza, polu i starosti umrlih. Podaci su sastavni dio Statističnog godišnjaka o zdravlju stanovništva i zdravstvenoj zaštiti u Crnoj Gori do 2009. godine i objavljeni su na nivou republike.

U periodu od 2009. do 2012. godine podaci su preliminarnog karaktera i dati su za grupu malignih neoplazmi po polu, starosti umrlih od uzroka smrti. Podaci o obolijevanju od malignih bolesti dati su i u prilogu kroz prikaz strukture bolničkog morbiditeta po polu prema bolničkim otpustima u Crnoj Gori za period 2004 - 2013. godine, prema podacima koji se objavljuju u Statističkom godišnjaku. Pošto se radi o bolničkim otpustima, još jednom napominjemo da je prikaz bolničkog liječenja dat isključivo na osnovu otpusta bolničkog liječenja pacijenata i ne može se upotrijebiti kao broj oboljelih od malignih bolesti, ali se može koristiti za dalje praćenje trendova bolničkog morbiditeta.

Za detaljnu strukturu bolničkog liječenja od malignih bolesti prema starosti i liječenju u pojedinim dijagnozama potreban je duži vremenski period kako bi se podaci pripremili na osnovu Vašeg zahtjeva. Ovo ste i sami rekli, za precizno praćenje bolničkog obolijevanja neophodno je vođenje registra malignih neoplazmi. Prema preliminarnim podacima iz registra malignih neoplazmi ukupan broj novooboljelih na nivou Crne Gore u 2013. godini iznosio je 1.990. U odnosu na pojedine dijagnoze i polnu strukturu oboljelih, žene su najčešće oboljevale od karcinoma dojke 33,4%, kolorektalnog karcinoma 9,20% i karcinoma pluća 8,88%, dok je kod muškaraca najčešći bio karcinom pluća 22.79%, zatim kolorektalni karcinom 12.58% i zloćudni tumori kože 10,23%. U prilogu dostavljamo i tabelarni prikaz novooboljelih od malignih neoplazmi u Crnoj Gori po opštinama u 2013. godini. Napominjemo da se broj oboljelih odnosi na nove slučajeve u obolijevanju u 2013. godini na osnovu registra, a s obzirom da se registar vodi od 2013. godine nije moguće još uvijek dati pouzdane podatke o ukupnom broju obolijevanja. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Želite li komentar?

Izvolite, kolegice Kalezić.

JELISAVA KALEZIĆ:

Ovo je kvalitetna rasprava i mislim da građani koji slušaju /Prekid/ u tabeli koja je prikazala procenat oboljelih od malignih oboljenja u odnosu na ukupan broj bolničkog morbiditeta, dakle, na ukupan broj ostalih bolesti vidi se od 2004. godine konstantan rast ovih bolesti.

Međutim, ovdje takođe nedostaje da li se broj bolničkih otpusta koji su ovdje u tabeli registrovani odnosi na dva ili više puta hospitalizovanog jednog bolesnika, što se u praksi događa i sugerisem da bi bilo dobro da možemo da dobijamo takve podatke. Velika je zabrinutost kod ljudi u vezi sa porastom malignih oboljenja. Takođe, nešto ću malo i da skratim da bih omogućila kolegama poslije.

Ono na što želim da još ukažem, mene je to jako pogodilo da se iskazuje konstantno od 2005. od kad je dostavljeno ovdje, 2004. nije dostavljena, broj umrlih po starosti, gdje naravno statistički ide ispod jedne godine, tako da se pojavljuje, to jeste na nivou svih institucija, ali Crna Gora je mala zemlja i stvarno je stresan podatak da recimo za 2005. godinu od 5.839 umrlih na teritoriji države ispod jedne godine je 70, od 1 do 4 - 12 od 5 do 14

- 15, od 15 do 24 - čak 54 i tako dalje. Mislim da ovo zahtijeva jedno alarmiranje ljudi, što mislim da zdravstveni sistem i radi, ali da treba pojačati. Zahvaljujem. Ukoliko ministar...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolegice Kalezić.

Nema poslovničko pravo, osim ukoliko Vi ne dozvoljavate tako nešto.

Izvolite, ministre.

BUDIMIR ŠEGRT:

.... koje je gospođa Kalezić postavila, dvije stvari. Sasvim je prirodno da se razvoj medicinske tehnologije i napretka u medicinske nauke povećava i detekcija obolijevanja, tako i malignih bolesti. Što se tiče ovoga drugoga, uz apsolutno slaganje sa konstatacijom da je veliki broj u populacionim grupama koje se statistički prate, mislim da Crna Gora u odnosu na svoj broj stanovnika ukupno gledano na incidencu pojavljivanja bilo koje neoplazme najvjerojatnije nema ni šanse, niti je statistički to moguće dokazati da ima razlike. To se može odnositi na one vrste ili tipove malignih obolijevanja za koje se znaju uzročnici kao što je zagađenost vazduha, kao što je pušenje, po tom osnovu. Za druge incidence iako se radi o vulnerabilnim kategorijama sa malim uzrastom, tu gotovo da ne postoji mogućnosti da smo mimo incidence koja se dešava u svakoj populaciji. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Kolegice Kalezić, zbog inicijacije ovo je veoma značajna tema. Zahvaljujemo ministru za učešće u današnjem radu.

Pozdravljamo Zoricu Kovačević, ministricu rada i socijalnog staranja, našu doskorašnju kolegicu, sada u ulozi ministrice.

Prvo pitanje će postaviti poslanica Marta Šćepanović.

Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana ministrice, moje pitanje je sljedeće:

Imajući u vidu da naš Porodični zakon postaje institut privremenog izdržavanja, mene interesuje koliko je od dana primjene ovog zakona pokrenuto postupaka na osnovu člana 282 Porodičnog zakona bilo po predlogu roditelja, bilo po službenoj dužnosti? Takođe, imajući u vidu da isti zakon propisuje pravo organa starateljstva da tužbom traži naknadu ovih troškova, ukoliko je bilo ovakvih predmeta, koliko je pokrenuto postupaka za naknadu troškova od onih koji su po zakonu dužni da daju izdržavanje?

Obrazloženje: Problem neplaćanja izdržavanja je problem koji je prepoznat i na nivou Evropske unije. Naime, kako bi podstakla raspravu oko ovog pitanja, Evropska komisija je 2004. godine donijela takozvanu Zelenu knjigu o obavezama izdržavanja, u kojoj su postavljena brojna pitanja koja se tiču uređivanja postupka ostvarivanja izdržavanja, a između ostalog i pitanje borbe država sa svim mehanizmima kako bi ovi postupci bili efikasniji. Kod nas je pitanje davanja izdržavanja detaljno regulisano Porodičnim zakonom,

[Type text]

koji obuhvata i slučajeve nedavanja izdržavanja. Takođe, i Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti kroz materijalno obezbjeđenje samohranih roditelja dotiče se ovog problema.

Međutim, i pored svih zakonskih mehanizama, istraživanja pokazuju da čak 2/3 roditelja ne plaća izdržavanje, ono što im je zakonska obaveza. Članom 282 Porodičnog zakona propisano je da ukoliko roditelj koji je na osnovu sudske odluke dužan da plaća određeni iznos izdržavanja ne izvršava svoju obavezu redovno, organ starateljstva na predlog drugog roditelja ili po službenoj dužnosti preduzima mjere da se djetetu obezbijedi privremeno izdržavanje po propisima o socijalnoj i dječjoj zaštiti sve dok roditelj ne počne da izvršava svoju obavezu. Shodno Porodičnom zakonu, ovlašćenja Centra za socijalni rad su velika. Centri za socijalni rad imaju sva prava kao i zakonski zastupnik djeteta, da zaštite dijete i omogući im ostvarivanje njihovog prava, čak i ako to roditelj koji je zakonski zastupnik to ne radi. Stoga je moje interesovanje usmjereno na primjenu ovog izuzetno važnog člana zakona u praksi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ministrice, izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Kolege poslanici, poštovani građani, uvažena poslanice Šćepanović,

Na Vaše poslaničko pitanje dajem sljedeći odgovor:

Porodičnim zakonom članom 282 propisano je da ako roditelj koji je na osnovu sudske odluke dužan da plaća određeni iznos za izdržavanje djeteta ne izvršava svoju obavezu redovno, organ starateljstva na predlog drugog roditelja ili po službenoj dužnosti preduzima mjere da se djetetu obezbijedi privremeno izdržavanje po propisima o socijalnoj i dječjoj zaštiti sve dok roditelj ne počne da izvršava svoje obaveze. Dakle, ova obaveza je utvrđena članom 282 Porodičnog zakona, koji se odnosi na period neplaćanja elimentacije i u skladu je sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja i socijalne i dječije zaštite ("Službeni list" br. 43/13) vezano za pravo na materijalno obezbjeđenje porodice.

Naime, u skladu sa navedenim članom Porodičnog zakona, članom 8 stav 8 Pravilnika o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja i socijalne i dječije zaštite, propisano je da se prihod ostvaren po osnovu obaveze izdržavanja uzima u visini utvrđenoj Odlukom nadležnog suda. Članom 9 stavom 2 propisano je da ako lice ne ostvari prihod iz člana 8 stav 8 dužno je da dostavi dokaz o pokretanju postupka za prinudno izvršenje odluke nadležnog suda i članom 9 stav 3 propisano je da se prihod iz stava 2 navedenog člana ne smatra prihodom za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje od izvršenja rješenja o prinudnom izvršenju. Na taj način sva ta lica imaju pravo na materijalno obezbjeđenje bez obzira kolika je visina presuđena osnovnim sudom i pavosnažnom presudom.

Treba napomenuti da dio obaveze izdržavanja pripada i licu kome je dijete povjereno na vaspitanje i obrazovanje i da navedena lica ostvaruju pravo na materijalno obezbjeđenje... kao i neki drugi korisnici navedenog prava, uz izuzetak da im se ne obračunavaju samo prihodi po osnovu izdržavanja za period kada se ne uplaćuje. Imajući u vidu da se radi o korisnicima prava na materijalno obezbjeđenje, o njima se ne vodi posebna evidencija zašto ste i postavili pitanje.

[Type text]

Upravo Vaše poslaničko pitanje nam je bila mogućnost da u reformi dječije i socijalne zaštite, druga faza koju sada sprovodimo, Vaš predlog će ući u procedure, tako da ćemo sada u informacionom sistemu u II fazi obezbijediti da se u centrima za socijalni rad vodi posebna evidencija i da uvijek imamo prilike da vidimo koliki je broj lica, koji su to roditelji koji ne plaćaju izdržavanje i na koji način i kada se ta evidencija vodi. Iz jednog prostog razloga što su nam ti podaci potrebni i za ostale postupke koje imaju nadležni organi. Takođe, postoji izuzetak kod primjene člana 22 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, kojim su propisani uslovi za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje porodice i koji se odnosi na samohrano lice. Naime, članom 25 navedenog zakona ovlašćeno lice, centra za socijalni rad može radi ostvarivanja prava na materijalno obezbjeđenje predložiti da se izvrši neposredan uvid od strane Komisije centra za socijalni rad ako su svi članovi porodice nesposobni za rad, odnosno ako je samohrano lice.

Navedena komisija daje nalaz i mišljenje da li porodica, odnosno pojedinac ima potrebu za materijalnim obezbjeđenjem i pravo na materijalno obezbjeđenje može se priznati za period od tri mjeseca, uz obavezu preispitivanja po službenoj dužnosti. U ovom slučaju, visina materijalnog obezbjeđenja utvrđuje se u skladu sa članom 31 stav 5 navedenog zakona, u visini od 50% od punog iznosa visine naknade zavisno od broja članova porodice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar, koleginice? Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Zahvaljujem. Složit ćete se sa mnom da zaposleni iz Centra za socijalni rad moraju uložiti dodatni napor u vezi primjene ovog člana, posebno u dijelu ovog mog drugog pitanja koje se odnosi da se tužbom traži naknada troškova, gdje je Ministarstvo dalo troškove, a kasnije se ispostavi da se stvore uslovi da se ti troškovi mogu nadoknaditi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Poslanik Bojović.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Moje poslaničko pitanje ministarki Zorici Kovačević glasi: Ako se već predstavlja za lidera u regionu u evropskim integracijama i ako već predstavlja finansijsku situaciju u državi stabilnom, uprkos tome što javni dug dostiće 2,5 milijarde evra, zbog čega ova vlada ne obezbijedi sva potrebna sredstva da se pod hitno svim građanima žrtvama tranzicije kojima to pravo pripada, konačno isplate otpremnine u iznosu od 1.926 evra, koje se isplaćuju posredstvom Fonda rada? Građani koji još uvijek nijesu dobili otpremnine imaju pravo da znaju da li će ova vlada čekati izbore da bi realizovala isplatu svih preostalih otpremnina, ili planira da jedan broj lica ostavi da i dalje čekaju ovaj minimalni oblik materijalne oštete zato što su, ne svojom krivicom, već zbog pljačkaških privatizacija ostali bez posla i bilo kakvih primanja.

[Type text]

Da li vaše ministarstvo planira da obezbijedi određenu socijalnu zaštitu u vidu egzistencionalnog minimuma onim građanima za koje je evidentno da nikada neće ostvariti pravo na starosnu penziju zbog toga što ne ispunjavaju zakonom propisane uslove u pogledu radnog staža? Postavlja se pitanje od čega će da žive građani koji pripadaju ovoj kategoriji, kada dostignu godine starosti koje su propisane po zakonu za odlazak u penziju.

S tim u vezi, tražim da mi dostavite podatke koji je broj lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, a koja s obzirom na njihove godine starosti i godine radnog staža neće moći da ostvare pravo na starosnu penziju po važećem zakonu. Dakle, ovo je jedan veliki problem. Veliki problem je to što postoji značajan broj građana ove države kojima nije pružena prilika da rade i koji će zbog toga biti u situaciji da zbog nedostajućih godina radnog staža neće ostvariti pravo na starosnu penziju. Oni bi, valjda, trebalo da se zadovolje socijalnim davanjima koja su minimum minimuma i koja nijesu dovoljna za obezbjeđivanje ni osnovne biološke egzistencije.

Ali, da krenem kratko od otpremnina. Zaključno sa 31. decembrom 2014. godine bilo je nešto više od 3000 pravosnažnih rješenja, po osnovu kojih još uvijek nijesu uplaćena sredstva nekadašnjim radnicima propalih preduzeća od strane Fonda rada. Za ovih nešto više od 3000 pravosnažnih rješenja koja su izdata građanima, a nikako da im se uplate sredstva, potrebno je nešto oko 5,9 miliona eura. Zar isplata ovih otpremnina nije nešto što bi trebalo da bude prioritet prioriteta u radu svake odgovorne vlade? Medjutim, kao što vidimo, ovo nije prioritet za ovu vladu s obzirom da ona ne može da se smatra odgovornom i ozbiljnom. Država se već godinama, završavam, mada vidim da ima vremena do isteka prenosa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Imate vremena koliko Vam ja dam. Daću Vam još pola minuta da završite pitanje. Imate pravo poslije na komentar prema Poslovníku. Ni više, ni manje nego ostali. Izvolite, kolega Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Dakle, imamo situaciju da se država već godinama zadužuje za javnu potrošnju, za vraćanje garancija, otpisuje dugove mnogim privilegovanim poreskim dužnicima, a nije u stanju da obezbijedi sredstva da se konačno u cjelini isplate svim građanima otpremnine od 1900 eura od Fonda rada. Dakle, očekujem od Vas, gospođo Kovačević, da ćete Vi obezbijediti, da ćete inicirati da se konačno ova sredstva obezbijede, da li kroz emitovanje obveznica, ili kroz rebalans budžeta. Koji je najbolji način da se to učini, po Vašem mišljenju, u narednih mjesec, dva, a ne ljudi koji su takodje u velikim ekonomskim i socijalnim problemima čekaju dalje ovaj minimalni oblik socijalne oštete. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.
Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Uvaženi poslaniče Bojoviću, na Vaše poslaničko pitanje daću sljedeći odgovor. Ne znam da li ste dobili pisani odgovor. Poslala sam prije dva dana svim poslanicima, ali evo prilike, mogu Vam dostaviti.

Na početku želim da kažem da se sredstva za rad Fonda rada, shodno Zakonu o Fodnu rada, obezbjedjuju iz budžeta Crne Gore, i to doprinos u visini od 0,20% na teret poslodavca koji je obveznik osiguranja od nezaposlenosti, obračunava na osnovicu koja se odnosi na taj doprinos, u skladu sa posebnim zakonom i sredstvima EU fondova, donacija, poklona i drugih izvora.

Isplata potraživanja kod Fonda rada vrši se u skladu sa odlukom o kriterijumima i načinu isplate potraživanja, kojom je članom 7 propisano da se isplata potraživanja vrši dinamikom u zavisnosti od priliva opredjeljenih budžetskih sredstava. S obzirom na broj riješenih zahtjeva do sada kojima je priznato pravo na isplatu potraživanja, isplate se vrše prema redosljedu donošenja rješenja o priznavanju ovog prava. Sa podacima sa kojima danas raspolazem a jednim dijelom ste i Vi sada rekli u postavljanju pitanja, Fond rada je u 2015. godini ušao sa 3.096 pravosnažnih rješenja, zašto je bilo potrebno obezbijediti, kao što ste rekli, 5.962.000,00 eura, od čega su obaveze iz 2013. godine 4.416.000,00 eura, a obaveze iz 2014. godine 1.546.000,00 eura za 803 pravosnažna rješenja. Vi, kao i ja, znate kada smo usvajali budžet, da smo budžetom za 2015. godinu opredijelili sredstva za isplatu potraživanja u iznosu od 2.300.000,00 eura. Do sada je potrošeno 1.300.000,00 eura, ili nekih 697 pozitivnih rješenja. Kako sada imam informaciju od direktora Fonda rada, sada se vrše isplata rješenja pravosnažnih iz 2013. godine. Sa Vama se potpuno slažem da su to nedostajuća sredstva. Moje ministarstvo zajedno sa Fondom rada preduzeće sve mjere da se tokom ove godine obezbijede dodatna sredstva za isplatu jednog broja rješenja, imajući u vidu da svakodnevno ja kao ministar dobijam pisane zahtjeve od velikog broja građana sa potrebnom medicinskom dokumentacijom da su im ta sredstva potrebna, em za liječenje, em za obaveze koje imaju prema isključenoj struji, vodi, obaveze za školovanje i obveze koje imaju po osnovama dugova koje su stvorili u ranijim godinama. Sa direktorom Fonda zdravlja vezano za medicinsku dokumentaciju koja je tačna uspjela sam da jedan broj ljudi kojima je bilo potrebno dobije novac, uspjela u dogovoru sa direktorom Fonda rada da tim ljudima pomognem iz čitave Crne Gore bez obzira kojoj partijskoj pripadnosti pripadaju. Ono što mogu da kažem a slušaju me građani, da ću se, naravno kod ministra finansija i na Vladi založiti da se obezbijedi jedan dodatni dio sredstava kako bismo ove godine isplatili što veći broj rješenja iz 2013. godine i naravno jedan dio iz 2014. godine, jer ljudi su vjerovatno čekajući rješenja koja su pravosnažna postala takođe u određenoj muci i problemima, tako da i ti ljudi iz te 2014. godine, bez obzira što opet kažem da se po odluci pravi raspored iz 2013. pa 2014. godina.

Znači, kako ćemo to raditi, ja sam saglasna da ćemo, da li je to emitovanjem obveznica ili rebalanskom budžeta ili možda uštedama koje budu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Moram da vam kažem da ću vjerovatno imati ušteda u Ministarstvu rada i socijalnog staranja po svim osnovama i naravno, sva sredstva koja budem uštedjela u tom Ministarstvu daću prednost građanima koji čekaju na isplatu ovih rješenja, zato što, opet ponavljam, znam u kakvoj su situaciji ti ljudi. Oni su na Birou, nigdje ne rade, imaju velike obaveze, zadužili su se na račun tih para. Potpuno shvatam situaciju i saglasna sam sa Vama da to uradimo prije nego se raspišu parlamentarni izbori u Crnoj Gori. Potpuno sam

[Type text]

saglasna. Samim tim mi ćemo staviti tačku kad budemo imali izbore da se bavimo ovim u Parlamentu i u čitavoj Crnoj Gori, da li mi isplaćujemo rješenja kada su u pitanju izbori, ili dajemo socijalna davanja kada su u pitanju izbori. Što se tiče mog Ministarstva, nijedno socijalno davanje od momenta kada se raspišu izbori neće se određivati ni preko Centra za socijalni rad, ni preko Ministarstva rada, ni za one teške slučajeve, bolesne. Inače, svakog mjeseca javno objavljujem koliko dajem socijalnih davanja, po kojim opštinama i koliko koja opština od toga dobija, naravno, na osnovu dokumentacije i na osnovu podataka koje dobijam od Centra za socijalni rad.

Znači, budite sigurni, poslaniče Bojoviću, da ću se založiti na Vladi kod ministra finansija i već o tome vodim računa, a sve uštede koje budu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja ostale imaću prilike da ih mjesečno usmjeravam instituciji koja je pri Ministarstvu rada i socijalnog staranja na način što ću ta sredstva opredijeliti Fondu rada za isplatu. Naravno, neću govoriti da ću možda dati prednost i ljudima sa sjevera. Vidjećemo ko su korisnici pravosnažnih rješenja, sa koje teritorije Crne Gore. Vjerujte da ću i oko toga povesti računa pa ću dati prioritete Fondu rada da u opštinama gdje imamo velike probleme, gdje imamo najveći broj rješenja možda i tamo ta sredstva više opredijelimo.

Na drugi dio pitanja, kada je u pitanju obezbjeđenje socijalne zaštite građanima koji evidentno da nikada neće ostvariti pravo na starosnu penziju zato što zakonom ne ispunjavaju propisane uslove u pogledu radnog staža, ukazujemo da su Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti propisana prava na materijalno davanje i socijalnoj zaštiti. Osnovno materijalno davanje je materijalno obezbjeđenje. U kontekstu postavljenog pitanja, pravo na materijalno obezbjeđenje mogu ostvariti lica koja se smatraju nesposobnim za rad ukoliko navrše 67 godina života u smislu člana 19 stav 1 tačka 9 alineja 4 navedenog zakona. Međutim, u postupku ostvarivanja ovog prava pored godina života u skladu sa članom 22 navedenog zakona utvrđuju se prihodi, imovine i drugi uslovi za ostvarivanje prava za svakog člana porodice. Tako je, na primjer, utvrđen osnov za ostvarivanje prava za pojedinaca, odnosno porodicu u pogledu visine prihoda, iz prethodnog kvartala sposobnosti stambenog prostora, vlasništvo, odnosno korišćenja poslovnog prostora, vlasništva zemeljišta itd.

Shodno članu 17 i 17 a Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju na osnovu uvida u evidenciju nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, obavještavam Vas da 405 nezaposlena lica s obzirom na godine staža i godine evidentiranog radnog staža neće moći ostvariti pravo na starosnu penziju na današnji dan. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Zahvaljujem.

Odmah da kažem da Vi ste pretpostavljam upoznati i ja pozdravljam inicijativu direktora Fonda rada od prije dva mjeseca, koja je išla u pravcu obezbjeđivanja ovih sredstava za isplatu preostalih otpremnina radnicima koji to čekaju. Međutim, imali smo priliku da vidimo da su iz Ministarstva finansija prilično rezolutno reagovali da oni nemaju da ta sredstva obezbijede, već da će poštovati Zakon o budžetu. Zbog toga sam ja postavio ovo pitanje i tražim od Vas da se založite i da insistirate da se ipak pronađe način da se

[Type text]

obezbijede ta sredstva. I nama je u Demokratskoj narodnoj partiji u prethodnom periodu pristiglo mnogo zahtjeva od strane građana koji su u stanju ove potrebe. Mi smatramo da partije, pa i Vi kao ministar ne treba da budete adresa kojoj bi trebalo da se građani obraćaju za ove stvari. Trebalo bi valjda država da ima osjećaj odgovornosti prema ovoj kategoriji lica i da konačno obezbijedi sva neophodna sredstva da im se to izmiri.

Posebno imajući u vidu, Vi ste to već naglasili, da su u većini ovi građani već ušli u privatne dugove računajući da pošto imaju rješenje ubrzo će im biti isplaćena sredstva. Međutim, nikako da im se isplate. I sada oni se nalaze u još težoj situaciji nego li prije nego li što su dobili sama rješenja. Čemu je smisao uopšte bio dodjeljivanja rješenja kada su čekali po nekoliko godina i čekaju još uvijek da im se ova sredstva isplate, posebno imajući u vidu da su oni isključivo žrtve sprovedenih privatizacija u Crnoj Gori i da ne snose nikakvu odgovornost već nosi ova država, odnosno vlast koja je tim privatizacijama rukovodila?

S druge strane, pomenuli ste za one građane koji neće ostvariti pravo na starosnu penziju jer nemaju dovoljno godina radnog staža da mogu očekivati materijalno obezbjeđenje, ja mislim da mi ovdje govorimo o mizernim socijalnim davanjima. Ova država mora da povede računa o tome da ti ljudi posebno ako su u pitanju samci, i ako nijesu, moraju od nečega da žive, a ne može se živjeti od 40, 50, 60, 70, 80 evra na mjesečnom nivou. Nijesu ti građani odgovorni zbog toga što nijesu ostvarili 15 godina radnog staža, već je država trebala da im stvori uslove i obezbijedi jedan ambijent u kojem neće biti političke i svake druge diskriminacije, da oni mogu da rade i da steknu normalno i po zakonu uslove za starosnu penziju. Da ne pričamo o tome da je situaciju dodatno zakomplikovala činjenica da je podignuta starosna granica za odlazak u penziju, što će takođe spriječiti i značajan broj mladih ljudi da zasnuju radni odnos.

Ovo je jednostavno dokaz odsustva bilo kakve strategije Vlade kada je u pitanju ekonomska i socijalna politika, ova kategorija stanovništva je kolateralna šteta. Oni pripadaju jednoj kategoriji otpisanih građana.

Znači, umjesto da ova Vlada otvara održiva i dobro plaćena radna mjesta, vidimo da ona uvodi sankcije Ruskoj federaciji, a direktorica Zavoda za zapošljavanje sugeriše građanima da idu na Plantaže i da beru breskve. I to ne bilo koje kategorije stanovništva, nego i visokoobrazovanim ljudima, ljudima sa fakultetom.

Odmah da vam kažem, ova izjava gospođe Jelić direktorice Zavoda za zapošljavanje je dovoljna da je Vi smijenite sa tog mjesta. Međutim, ja sam njoj zahvalan, jer je ona tom izjavom i činjenicom da je rekla da nije ništa strašno da školovani građani u ovoj državi beru breskve zapravo osvjetlila i pomogla da građani shvate u kakvoj mi državi živimo i kakvu ekonomiju imamo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Prije nego zaključimo današnji rad, tražila je kolegunica Kalezić proceduralno minut. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

U proceduralnom javljanju pročitala sam dopis koji smo uputile kolegнице Đurašković, Bošnjak i ja kao vid intervencije da se, da kažem, spriječe teškoće u funkcionisanju onog

[Type text]

dijela skupštinskih službi koje su smještene u blizini izgorjelog objekta, ovdje u centru. Naravno, to je bilo naslovljeno generalnom sekretaru. Po prirodi stvari to je njegova obaveza. Nijesam imala prethodnu informaciju da je on već preuzeo to što je mogao za ovo vrijeme da preuzme. U tom smislu smatram da mu dugujem isto tako i javno izvinjenje kao što sam javno i opomenula. Dakle, primio je izvinjenje i vjerujem da ćemo biti obaviješteni kakav je rezultat mjerenja vazduha i prostorija u kojima treba da nastave da rade, jer su sve same žene tamo u skupštinskoj službi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Vaša procedura je korektna. Zahvaljujemo koleginići Kovačević na učešću u današnjem radu.

Objavljujem nastavak ove sjednice posvećene poslaničkim pitanjima za ponedjeljak u 12h. Hvala.

01.06. 2015. godine

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, nastavljamo sa radom. Nastavljamo sa pitanjima koja su za ovu sjednicu postavljena Zorici Kovačević, ministarki rada i socijalnog staranja, koju pozdravljam.

Da podsjetim da su odgovori od ministarke Kovačević do sada dobili poslanica Marta Šćepanović i poslanik Vladislav Bojović. Po redosledu bi trebao da bude kolega Radovan Obradović, ali u dogovoru sa kolegom Jelić, svoje pravo je ustupio kolegi Jeliću da postavi pitanje ministarki Kovačević.

Izvolite kolega Jeliću.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani poslanici,

Na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, ministru rada i socijalnog staranja, gospođi Zorici Kovačević, postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Koliko je podnešeno zahtjeva za ostvarivanje prava na penziju po poslednjim izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju? Da li je Fond PIO donio po ovim zahtjevima rješenja i koji je to broj rješenja koji je donio Fond penzijsko invalidskog osiguranja?

Obrazloženje:

Naime, izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju koji je usvojen na predlog podnosioca predlagača zakona poslanika u ovoj Skupštini predviđeno je da svi radnici koji su ostali bez posla zbog stačaja u firmama u kojima je država imala većinsko vlasništvo, a imaju navršenih 30 godina radnog staža za muškarce i 25 godina za žene, mogu ostvariti pravo na prijevremeno penzionisanje po povoljnijim uslovima. To jest članom 197 i Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju koje je objavljeno u "Službenom

[Type text]

listu" broj 19/ od ove godine, 2015. godine propisano je da izuzetno od člana 17 ovog zakona osiguranik kome je u privrednom društvu u kojim je država imala većinski udio prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja stiče pravo na starosnu penziju sa navršenih 30 godina staža osiguranja, kao što sam rekao, za muškarce i 25 godine za žene. Pravo na penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 01.jula 2015.godine.

Gospođo Kovačević, kako se u poslednje vrijeme u javnosti pojavljuju oprečni stavovi oko implementacije samog zakona i ostvarivanju prava po osnovu ovog zakona, tražio sam od Vas da mi dostavite odgovor u pisanoj formi i želim od Vas sada da čujem, naravno, što je veoma interesantno za naše građane, koji mogu po ovom zakonu da ostvare pravo, koliko je do sada po ovom osnovu građana ostvarilo pravo na penziju i da li imamo problema u implementaciji samog zakona. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Jeliću.

Ministarko, izvolite, Vaš odgovor.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, kolege poslanici, poštovani građani,

Poslaniče Jeliću, na Vaše poslaničko pitanje dajem sledeći odgovor:

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore je odmah nakon donošenja Zakona o dopuni Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju u Skupštini Crne Gore ozbiljno pristupio pripremama radi kvalitetne primjene novih zakonskih rješenja kojima je propisano da osiguranik kome je u privrednom društvu u kojem je država imala vlasnički udio prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja stiče pravo na starosnu penziju sa navršenih 30 godina staža osiguranja muškarac, odnosno 25 godina staža osiguranja žena. Imajući u vidu činjenicu da zakonska norma nije u potpunosti bila jasna zbog pravilnije primjene iste Fond PIO se obratio donosiocima zakona kako bi dobio precizan odgovor. U međuvremenu stručna služba fonda je dala instrukcije svim područnim jedinicama da se zahtjevi osiguranika primaju kako bi se obezbijedila potpuna dokumentacija neophodna za kvalitetno i zakonito rješavanje po njihovim zahtjevima.

Takođe, Fond penzijsko invalidskog osiguranja je preduzeo niz aktivnosti da od nadležnih institucija obezbijedi podatke o vlasničkoj strukturi u datumu ostvarivanja stečaja za privredna društva iz kojih su bivši zaposleni podnijeli zahtjev za ostvarivanje prava na penziju, kako bi podnosiocima zahtjeva omogućio što efikasniji način ostvarivanja tog prava. Takođe vas obavještavam da smo tokom maja mjeseca od Privrednog suda Crne Gore dobili kompletnu dokumentaciju sa privrednim društvima tako da je našem fondu olakšana situacija radi rješavanja po zahtjevima osiguranika. Kako se pravo na penziju po ovom zakonskom rješenju može ostvariti do 01.jula 2015.godine Fond PIO nastaviće sa ovim aktivnostima i za buduće podnosiocje zahtjeva, a sve u cilju zakonitog i efikasnog ostvarivanja prava na penziju.

Ističemo da osiguranik svoje pravo može ostvariti od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana prestanka radnog odnosa, a ne prije stupanja na snagu pomenutog zakona 18.marta 2015.godine. Prema tome svaki osiguranik koji ispunjava uslove shodno ovoj zakonskoj normi ostvariće to pravo od momenta podnošenja zahtjeva, odnosno prestanka radnog odnosa, tako da će u potpunosti ostvariti svoje pravo i neće biti oštećen.

[Type text]

Stručne službe Fonda PIO do dana 25.maja 2015.godine po ovom osnovu primile su 934 zahtjeva i po svim zahtjevima je pokrenut postupak izrade Nacrta rješenja, postupak donošenja rješenja za ostvarivanje prava na penziju je u toku i do sada je donešeno 31 rješenje. Napominjemo da su do sada aktivnosti fonda u najvećoj mjeri bile usmjerenje ka prikupljanju dokaza neophodnih za rješavanje u upravnom postupku što će omogućiti da se u narednom periodu postupak donošenja rješenja za ostvarivanje prava na penziju odvija znatno bržom dinamikom. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministarki na odgovoru.

Kolega Jeliću, da li želite komentar?

Izvolite.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem se ministru rada i socijalnog staranja.

Naravno, ono što smo svojevremeno i govorili kad je u pitanju ovaj zakon, da ovaj zakon nije imao jasne forme i jasne norme na koga se sve ovo odnosi i na taj način u raspravi smo svojevremeno istakli da nemamo precizan broj radnika koji mogu ostvariti ova prava, nemamo precizan broj privrednih subjekata koji je pošao pod stečaj, a nalazio se u vlasništvu države ili je država imala vlasništvo nad određenim akcijama u tim preduzećima. Takođe, nijesmo imali finansijska sredstva tj. koliko je potrebno finansijskih sredstava za implementaciju ovog zakona, što je očito stvorilo određene probleme kod nadležnih institucija, ali svakako u odgovoru ministra vidim da su oni učinili dodatni napor, stupili u kontakt sa Privrednim sudom i sa ostalim nadležnim državnim organima što je rezultiralo podnošenjem, kao što smo čuli, preko 900 zahjeva za radnike koji mogu po ovom osnovu da ostvare pravo na penziju što je svakako dobro, jer želimo svim tim radnicima koji po ovom zakonu imaju pravo da pođu u penziju da im se to omogući.

Gospodine potpredsjedniče, iskoristio bih pravo na poslovničku odredbu da postavim i dodatno pitanje uvaženoj ministrici gospođi Kovačević.

Moje dodatno pitanje bi glasilo, da gospođu Kovačević, u poslednje vrijeme imali smo u javnosti negativne percepcije koje su plasirali pojedini mediji i par poslanika oko sezonskog zapošljavanja u plantažama. Naime, par poslanika, vjerovatno ili iz neznanja ili iz loše namjere pokušavali su na neki način da umanje mjere aktivne politike zapošljavanja koja se odnosi na sezonsko zapošljavanje u poljoprivredi. Dakle, direktno su željeli i direktno su se protivili zapošljavanju nezaposlenih radnika sa evidencije Zavoda za zapošljavanje u ovim djelatnostima. Takođe, jedan medij je nedavno objavio da je oko 150 radnika napustilo Plantaže iz različitih uslova, kao što su navodno neadekvatne dnevnice, smještaj i hrana. Interesuje me, gospođu Kovačević kakva je situacija u Plantažama, koliko imamo zaposlenih domaćih radnika u okviru sezonskog zapošljavanja. Takođe, interesuje me, jer smo vidjeli poslednjih dana u javnosti da su određeni radnici zainteresovani za poslove oko izgradnje autoputa. Imam saznanja da je u Opštini Kolašin već pokrenuta ta inicijativa i interesuje me šta je Ministarstvo rada preuzelo za angažovanje domaće radne snage po osnovu izgradnje autoputa? Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

[Type text]

Zahvaljujem se gospodine Jeliću.

Ministarka imate mogućnost da sada odgovorite na dodatno pitanje. Želite li sada? Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Moram da vam kažem da sam jutros u ranim jutarnjim časovima bila u posjetu radnicima Plantaža i to radnicima iz Bijelog Polja. Imajući u vidu juče da me iritirao tekst koji je izašao u jednom dnevnom listu da maltene svi su radnici iz Bijelog Polja se vratili svojim kućama zato što su neadekvatni uslovi, što je mala dnevnicica, što je hrana loša, što je smještaj loš i to su poslovi koji oni ne mogu da rade, a prije toga mi je data informacija da sam ja saopštila da ih čeka startna plata od 400 eura i dnevnicica od 15 do 20 eura. Naravno, jutros sam razgovarala sa menadžmentom plantaža i sa šefovima na imanju, bila sam sat i po u posjeti i moram da vam kažem da je veliki uspjeh postignut ako znamo da su podaci sledeći. Ukupno u Plantažama radi preko 500 sezonskih radnika, od toga je po prvi put u posljednjih 15 godina preko 400 ljudi iz Crne Gore, a 80 ljudi je iz inostranstva, stranci.

Mislim da je to uspjeh za ovu državu, da smo uspjeli da saopštimo pravu istinu ljudima koji su na Zavodu za zapošljavanje. Nikakav pritisak nije radilo ministarstvo ni Zavod za zapošljavanje. Nudili smo ljudima u skladu sa Zakonima o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Pravilnikom o aktivaciji ta radna mjesta. Očekujem narednih dana da će biti još 200 ljudi kada počne berba breskve. Razgovarala sam sa radnicima iz Bijelog Polja koji su mi rekli da su zadovoljni sa smještajem, da je hrana dobra. U početku sam uspjela da zajedno Vukica Jelić i ja sa direktoricom Plantaža obezbijedimo nekih nedelju dana da bi ljudi naučili posao koji nije težak, ti su ljudi stimulisani. Čak mi je jutros rečeno da će jedan topli obrok biti besplatan. Znači, i sada kažem građanima Crne Gore da ljudi mogu da zarade dnevno od 10 do 15 eura. Zavisno od toga koliko su ovladali vještinama za poslove koji su trenutni. Mogu da zarade, kada bude puna berba breskve, i do 30 eura dnevno, ne sada kada se breskva bira ovih nedelju dana i ja sam obećala radnicima iz Bijelog Polja da će čitavo Ministarstvo rada, Centar za socijalni rad, pozivam i poslanike, sledeće srijede biti sa njima da beru breskve. Znači, svi zaposleni u Ministarstvu rada, u Fondu rada, u Zavodu za zapošljavanje, u centrima za socijalni rad u Podgorici i Nikšiću, na način što bi smo i mi željeli da vidimo te uslove, ne samo ja kao ministar, nego neka i poslanici budu sa nama, da doručkujemo zajedno sa tim radnicima, da ručamo zajedno sa tim radnicima i da pogledamo zajednički kakav je smještaj.

Naravno, učiniću sve bez obzira što je zakonom odložena njegova primjena sa ovoga mjesta da aktivno učestvujem da iduće godine bude sve veći broj građana Crne Gore zapošljenih, ne samo na sezonskim poslovima nego i na poslovima koji će biti, nadam se, u ovoj državi investicijama u turizmu, u autoputu. Kada ste me pitali oko autoputa moram da vam kažem da smo aktivno uključeni. Trenutno na današnji dan 180 ljudi iz Kolašina je zainteresovano da radi na poslovima autoputa, što smatram da je veoma dobro i veliki uspjeh, od tih 180 radnika, potrebno je za 50 radnika da izvršimo obuku. Ja sam jutros na Kolegijumu sa direktoricom Zavoda za zapošljavanje prihvatila obavezu da iz sredstava Ministarstva rada i socijalnog staranja mi budemo ti koji ćemo obezbijediti sredstva za njihovu obuku, sve u cilju da što veći broj građana prihvati poslove koje imamo na autoputu. To nije tri mjeseca nego četiri godine.

[Type text]

Takođe, moram da vam kažem, juče sam bila u jednoj građevinskoj firmi na primorju, vozač iz Crne Gore može da zaradi od 450 do 500 eura, građevinski radnik može da zaradi od 600 do 700 eura, to su neuporedivo teški poslovi, po čitav dan na građevini. Takođe, moram da vam kažem imamo i tu pomaka, ima veliki broj ljudi koji su se javili za poslove vozača kraniste, ali imamo veoma mali broj ljudi koji su se javili za tesare, armirače, građevinske radnike, fizičke radnike, ali očekujem da će i Parlament naći tu svoju aktivnu ulogu i da ćemo mi pozvati naše ljude da ne rade samo dva mjeseca u sezoni, nego da rade nekoliko mjeseci, kao što ste čuli. Sad vam opet govorim, u Plantažama se može raditi deset mjeseci bez prekida. Jedan mjesec je pauza, u januaru mjesecu počinje rezidba. Stvoreni su uslovi i nisu baš male plate. Moram da vam kažem da sam zadovoljna razgovorima. Te ljude sam našla na imanju, niko ih nije pripremao za razgovore, razgovarala sam sa njima i poslala sam im poruku da sam veoma zadovoljna što su ostali.

Tačno je da se vratio jedan dio, tačno je da je bilo politike, tačno je da je bio i pritisak od strane poslovođe u Plantažama, tačno je da su djeca iz gradskih sredina vratila se zato što nijesu znala da rade te poslove, ali možda i mi nijesmo detaljno ušli u informacije, nijesmo im saopštili da će biti obuka nedelju dana, u međuvremenu niko im nije rekao da im je dnevnicica 15 - 20 eura i niko im nije rekao da je fiksna plata 400 eura. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministarki Kovačević.

Dobili smo odgovor na dodatno pitanje, dobili smo i poziv svim poslanicima, siguran sam da će značajan dio se i odazvati da zajednički afirmišemo politiku akcionog zapošljavanja, da zajednički afirmišemo rad, da zajednički afirmišemo supstituciju uvoza radne snage. Siguran sam da će se kolegice i kolege pridružiti ovoj našoj zajedničkoj akciji.

Kolega Jeliću, nemate pravo na komentar na dodatno pitanje, žao mi je.

Prelazimo na sledeće pitanje koje će ministarki Kovačević postaviti kolega Vučinić.

Izvolite, kolega Vučinić.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani poslanici, poštovani građani, uvažena gospođo ministricе Kovačević,

Ja sam postavio pitanje koje je slično pitanju koje je postavio kolega Jelić, ali ono se razlikuje, jer ja postavljам pitanje u vezi opstrukcije ovoga zakona i ono glasi:

Zašto se u Fondu PIO vrši opstrukcija zakona o dopuni Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva na sjednici drugog vanrednog zasijedanja u 2015.godini 26. februara ove godine. Zakon se odnosi na mogućnost prijevremenog penzionisanja za osiguranike kojima je uu privrednom društvu u kojima je država imala vlasnički udio prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a imaju preko 30 godina staža osiguranja muškarac, odnosno 25 godina staža osiguranja žena? S obzirom da se pravo na starosnu penziju u skladu sa ovim zakonom može ostvariti do 01.jula 2015. godine da li imate podatak, koliki broj bivših radnika je do sada ostvario pravo na starosnu penziju na osnovu ovoga zakona?

Sada ću dati kratko i obrazloženje:

Pomenuo sam opstrukciju zakona. Pomenuo sam iz tog razloga što su me kontaktirali mnogi oni koji imaju nesporne uslove za odlazak u penziju po osnovu ovoga zakona, znači,

[Type text]

koji imaju rješenje o prestanku radnog odnosa zbog uvođenja stečaja i koji imaju preko 30, odnosno 25 godina radnog staža, ne mogu po ovom zakonu da odu iz razloga što su od samog početka dobijali odgovore, kao na primjer, da zakon nije stupio na snagu. Zakon je stupio na snagu 18. marta, pa da nijesu dobili spisak preduzeća koji obuhvata ovaj zakon, da bi na kraju ovih dana se opstrukcija vršila na taj način što se kaže da se odnosi samo na privredna društva koja su u trenutku uvođenja stečaja, da je država u tim privrednim društvima imala vlasnički udio, što nije tačno. Zbog takvog tumačenja zakona ne mogu, odbijeni su radnici iz sledećih preduzeća: iz HTP Onogošta, iz Ugostiteljsko turističkog preduzeća iz Plužina, iz mljekare Podgorica, iz Fabrike ribarstva, iz ... nekadašnjeg pogona nikšiće Željezare i mislim da je potrebno tumačiti ovaj zakon ispravno.

Sama definicija zakona je potpuno jasna. Kaže se u privrednom društvu ...(Prekid) država imala vlasnički udio a ne nikako u privrednom društvu u kojem je država imala vlasnički udio na dan uvođenja stečaja. Iz tog razloga su mnogi bivši zaposleni odbijeni, ali se oni odbijaju usmeno. Znači, niko od njih nije dobio rješenje u pisanoj formi da bi znao kome će se žaliti. Mislim da je prvostepeni organ kome treba da se žali vaše ministarstvo, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a onda ako im vi date negativni odgovor, onda bi to bilo pokretanje sudskog spora kod Upravnog suda.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Vučiniću.
Ministarko, izvolite Vaš odgovor.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem.

Moram da Vam kažem da te podatke koje ste Vi sada iznijeli ja za nekih dva mjeseca ministროvanja imala sam samo jedan prigovor od poslanika iz SNP-a zbog područne jedinice u Baru. Molim Vas i sad pozivam, sve probleme koje imate sa područnim jedinicama adresirajte na mene. Održala sam sastanak sa direktorom fonda i skrenula mu pažnju da svi imaju pravo da podnesu zahtjeve. Mi smo 25.maja dobili zvaničan dopis od Privrednog suda Crne Gore sa spiskom firmi, vidimo ovdje da ima taj HTP Nikšić, slučajno sam sad pogledala. Čekali smo zato što su bili problemi sa selidbom arhive Privrednog suda iz Bijelog Polja. Nijesu bili sporni Privredni sud u Podgorici nego dokumentacija i arhiva iz Privrednog suda iz Bijelog Polja.

Poslaniče Vučiniću, sad Vam kažem sa ovoga mjesta svi koji misle da imaju pravo na to neka podnesu zahtjev. Mi ćemo, naravno, veoma odgovorno i savjesno pristupiti rješavanju tih zahtjeva. Svi oni koji budu nezadovoljni imaju pravo da se žale, ali vas uvjeravam da ja do današnjeg dana nijesam ni jedan prigovor dobila od radnika iz čitave Crne Gore. Moguće, to nemojte smatrati da je opstrukcija, prije će biti da nijesmo znali do 25.maja ko su firme koje su u stečaju bile, tumačenje koje imamo Privrednog suda ima ih masa ovdje. Prema tome, molim Vas da prenesete Vašim ljudima koji imaju probleme da se lično meni obrate ja ću da ih primim i da sagledam mogućnost da li se dešavaju te stvari o kojima Vi pričate. Ujedno Vas uvjeravam da nikakvog problema neće imati ni jedan građanin Crne Gore koji ima pravo po ovom zakonu na penzionisanje, da ne preda zahtjev da mu se u zakonskom roku ne odgovori i da mu od dana predaje zahtjeva teče pravo na penziju. Da ne

[Type text]

ponavljam koliko je do sada podnešeno zahtjeva preko 934. Imamo ovih dana, od kad smo dobili spisak većinu ljudi, mi očekujemo da ćemo imati preko 2 000 zahtjeva, spremni smo da na tome radimo, dati su nalozi svim službama u Crnoj Gori da rade veoma odgovorno i obazrivo.

Još jedan put vas pozivam da sve radnike koji su imali problema uputite ih na naše ministarstvo, ja ću ih primiti sa saradnicima i daću im odmah pisani odgovor vezano za eventualne probleme koje imaju sa prodružnim jedinicama. U početku je bilo nesnalaženja i nerazumijevanja, evo nekih 10-tak, 15 dana moram da vam kažem da baš nemamo ni jednu jedinu primjedbu koja je došla do mene i do mojih saradnika. Stojim vam na raspolaganju da oko toga budemo u kontaktu.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se na odgovoru.

Da li kolega Vučinić želi komentar?

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Nije mi jasno kako da niko od toliko bivših radnika koji su odbijeni što se tiče ovog zakona, da se nije obratio vama. Meni se obratilo, čini mi se, na stotine tih radnika koji su na tako, da ne kažem drzak nego nekorektan način, odbijeni u podružnicama Fonda PIO.

Rekao sam, da je prvo išlo sa tim odgovorima da zakon nije stupio na snagu. Zakon je stupio na snagu 18.marta, a onda da nije bilo tumačenje zakona. Meni je kao predlagaču zakona direktor Fonda PIO, gospodin Dušan Perović, uputio dopis u kojem traži tumačenje zakona od mene kao predlagača zakona. I ako nijesam ovlašćen kao predlagač zakona da dajem tumačenje zakona, baš da ne bi bilo ... tog zakona, ja sam mu precizno odgovorio na svako to pitanje, ne samo ja nego zajedno sa ostalim predlagačima tog zakona. Na kraju sam dodao i to da posebno ističem da pravo na starosnu penziju pod uslovima utvrđenim navedenim Zakonom o dopuni Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju treba da ostvare i osiguranici kojima je usled ekonomskih i tehnoloških problema u poslovanju preduzeća kao tehnološkim viškovima prestao radni odnos, a nakon toga je prema tim preduzećima, odnosno privrednim društvima otvoren stečajni postupak. Šta je bilo sa ovim tumačenjima? Ako već direktor Fonda PIO nije mogao da tumači i te kako jasan i precizno definisan zakon zbog čega ovo tumačenje koje je tražio od mene kao predlagača i ostalih predlagača zakona nije uputio po podružnicama Fonda PIO i na osnovu ovog tumačenja prihvatao ili odbijao zahtjeve.

Znači, opstrukcija postoji i pored vaše priče da nijeste dobijali nikakve pritužbe na račun ovog zakona opstrukcija postoji i ona se vrši i dan danas. Rekao sam kako sada u zadnje vrijeme. Tumači se vlasnički dio države u privrednom društvu na dan uvođenja stečaja, što nije tačno. Ovo se odnosi na državna preduzeća koja su privatizovana i u kojima je država imala vlasnički udio, a ne na dan uvođenja stečaja. Šta treba, treba u podružnicama da vi odgovorite ne usmeno tim bivšim radnicima koje odbijate nego da im date rješenje i da ih uputite ukoliko su odbijeni gdje imaju pravo žalbe. Da li je to Ministarstvo rada i socijalnog staranja, pa kasnije da ih uputite ukoliko ih odbijete ili na pokretanje sudskog spora kod Upravnog suda.

[Type text]

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Vučiniću.

Imate i drugo pitanje koje možete odmah postaviti.

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Drugo pitanje se odnosi na otpuštene radnike Željezare. To pitanje sam formulisao na sledeći način:

Koje su mjere preduzele nadležne državne institucije da bi zaštitile zaposlene u Željezari Toščelik Nikšič od šikaniranja i bahatog i nasilničkog ponašanja vlasnika ove kompanije?

Gospođo Kovačević, Vi ste bili poslanik kada smo imali to kontrolno saslušanje. Zbog čega smo sazvali kontrolno saslušanje kao Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje? Sazvali smo ga nakon apela, odnosno poziva u pomoć od strane zaposlenih iz sindikata iz Željezare Toščelik, jer su trpjeli neviđeno šikaniranje, mobing, zlostavljanje na radnom mjestu. Nakon toga uslijedila je teška povreda jednog radnika. Mi smo zakazali to kontrolno saslušanje, čuli smo porazan podatak da se za vrlo kratko vrijeme u Željezari Toščelik desilo 45 teških povreda i na žalost dva mlada čovjeka su izgubila život u toj fabrici. Mogli smo čuti i tada od tog izvršnog direktora gospodina Guraja koji ima običaj da vrijeđa i psuje zaposlene i da ih gađe šlemovima, da u Željezari teče med i mlijeko i da su oni u odličnim odnosima sa radnicima. To je bila njegova priča.

Takođe, čuli smo i od vašeg prethodnika da su radnici u Crnoj Gori jedni od najzaštićenijih u regionu, a kako su zaštićeni vidimo na ovom primjeru Željezare. Desetoricu mladih ljudi kojima je jedini izvor egzistencije ta plata koju zarađuju u Željezari na veoma teškim i opasnim poslovima, poslovodstvo Toščelika je istjeralo na ulicu. Sada mi recite od čega će ti ljudi da žive? Da li ćete i njih uputiti na Plantaže da beru breskve i da vežu vinovu lozu?

Ono što želim da mi odgovorite, da li Vi osuđujete ovaj postupak poslodavca, odnosno uprave Toščelika koji se na ovako brutalan način obračunao sa tim radnicima koji nijesu mogli više da izdrže takav tempo rada i toliki prekovremeni rad na tim poslovima gdje treba po Zakonu o radu da se uvede skraćeno radno vrijeme. Šta možete učiniti kao ministarstvo da zaštitite te radnike i šta ste odgovorili na tom sastanku koji je bio 08. maja u Vašem ministarstvu, šta ste im odgovorili, šta ste im obećali, kako ćete im pomoći, a da ih ne upućujete na ambasadore Turske...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se. Ministarko izvolite. Bilo je dosta pitanja i potpitanja. Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poslaniče Vučiniću,

Na vaše pitanje dajem vam sledeći odgovor.

Istog dana kada su mi se obratili radnici Toš čelika, to je bilo 8.05. ja sam u Ministarstvu rada organizovala prijem i na tom sastanku bio je i predstavnik Ministarstva ekonomije.

[Type text]

Na navedenom sastanku predstavnici zaposlenih su iznijeli niz problema koji se osim neuplaćenih doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje odnose na otkaze Ugovora o radu koji je dobilo nekoliko zaposlenih na vrlo teške uslove rada u Toš čeliku na radnim mjestima koja su inače rizična po život zaposlenih, kao i na način na koji poslodavac primljenjuje odredbe Zakona o radu koji se odnose na smjenski prekovremeni rad.

Kako je Ministarstvo rada i socijalnog staranja ocijenilo da su iznijeti problemi zaista ozbiljni i zahtijevaju hitnu intervenciju inspeksijskih organa, to je upućen dopis Upravi za inspeksijske poslove sa naznakom "hitno" istoga dana, da bi Inspekcija rada i Inspekcija zaštite na radu u okviru svojih nadležnosti izvršila kontrolu i u što kraćem roku o tome obavijestila ovo ministarstvo. Isto tako, napominjem da je o navedenim problemima u Toš čeliku upoznat i ambasador Turske, koji je 18.05. bio u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, ja sam iskoristila priliku da sa njim posebno razgovaram i da ga upoznam sa problemima koje imaju radnici u Toš čeliku, sa informacijom koju sam dobila od radnika uz obećanje koje mi je tada ambasador dao da će on toga istoga dana pozvati direktora koji je u Crnoj Gori i sa njim obaviti razgovor.

U vezi sa izvršenom inspeksijskom kontrolom u Željezari Toš čelik Uprava za inspeksijske poslove je sačinjela izvještaj koji sam vam dala u prilogu odgovora na ovo poslaničko pitanje. Mislim da ste ga dobili. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Kolega Vučiniću, komentar želite li? Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Dobio sam odgovor i zahvaljujem na odgovoru. A, evo samo malo da dam komentar na ono što je bilo kad ste odgovarali gospodinu Jeliću u vezi rada na Plantažama.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Vučiniću,

Mislim da komentar na ovo pitanje, prosto molba i upozorenje, nemate mogućnost da komentarišete odgovor koji je dat drugom poslaniku. Ja se nadam da ćete uvažiti ovu moju sugestiju i da ćete komentarisati odgovor na vaše postavljeno pitanje.

JANKO VUČINIĆ:

Ja da vam kažem nešto Ne možete mi vi određivati ovdje šta ću ja u okviru mojih tri minuta da pričam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Vučiniću, ne određujem ja, određuje naš Poslovník, ali sam vas samo upozorio na to, a ostavljam vama na odgovornosti prema Poslovníku da se odnesete na adekvatan način. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Ja imam svoja tri minuta i ja ću ih iskoristiti kako ja znam i umijem. Što se tiče ovog rada na Plantažama ja ne znam, jeste li radnike Željezare koji su dobili otkaze uputili da i oni

[Type text]

rade na Plantažama. Vjerovatno ćete ih savjetovati, samo da vam kažem da te dnevnice nijesu 15 i 20 eura, da se radi tamo po učinku, da su te dnevnice mnogo manje i tu su od 5 do 10 eura, ali ste zaboravili da kažete danas da pored toga što mogu zaraditi te dnevnice, mogu vrlo lako zaraditi ujed zmije otrovnice što je vrlo često, mogu zaraditi i udar groma, jer tamo ako zagrmi u blizini od metalnih stubića i žice ljudi bježe glavom bez obzira, pa neko misli da se tamo održava maraton na Čemovskom polju i još mogu da zarade teško oboljenje, jer tamo su uslovi za život i održavanje higijene ispod svakog nivoa. Ali, evo da se vratim na radnike Željezare. Radnici Željezare, oni koji su otpušteni, radili su na radnim mjestima koja su vrlo teška i opasna po život i po našem zakonu na tim radnim mjestima je predviđeno radno vrijeme od 36 sati, a oni su radili duplo toliko i onda kada jednog dana više nijesu mogli da izdrže, jer su radili stalno treću smjenu i da kaže ne možemo odmah da radimo sutra i oni su to fino rekli. Nijesu dobili otkaz zbog neću nego zbog ne mogu. Našao se tamo neki koji zavodi red i disciplinu, psuje, vrijeđa i gađa šljemovima da ih otpušta iz Željezare. I vi ste ih podržali. Ministarstvo rada i socijalno staranje, Ministarstvo ekonomije, Uprava za inspekcije, Inspekcija rada, sve ste to čutke odradili i prepustili te ljude da jednostavno danas oni ne znaju šta će i kako će da prežive i oni sa svojim familijama. Pa ne znam da li ste se zapitali kako neko danas ko ne primi socijalu od 300 do 400 evra kada je potrošačka korpa dva i po puta veća da li se zapitate kako ti ljudi mogu da uopšte opstanu u životu. I sada su njima preostali dugotrajni sudski procesi koji će trajati dvije ili tri godine i šta im je drugo preostalo da spakuju kofere i da idu u neke zemlje i da traže azil da bi se spasili, ništa drugo nego od gladi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Vučiniću,

Moram ponoviti upozorenje koje sam vam dao nijeste postupili u skladu sa Poslovníkom, da ste pravo na komentar odgovora na vaše pitanje zloupotrijebili i da ste komentarisali odgovor ministarke Kovačević na dodatno pitanje kolege Jelića i u tom komentaru složićemo se apsolutno pretjerali prezentirajući uslove rada u Plantažama da sam na trenutak pomislio da upisujete neko ratište, a ne uslove rada u jednom kompaniji, prestižnoj kompaniji, gdje zapošljava značajan broj stalno uposlenih radnika i kao što vidite veliki broj sezonske radne snage i siguran sam na zadovoljstvo svih nas iz godine u godinu, a posebno u ovoj godini imamo veliki iskorak zapošljavanja domaće radne snage.

Kolega Vučiniću, uz poziv koji smo svi dobili od ministarke Kovačević da tokom iduće nedjelje posjetimo Plantaže, ja bih vas zamolio to zajedno da napravimo. Pa i ako bude grmljelo da budemo u posjeti tim radnicima i da se na licu mjesta uvjerimo da nijesu takvi uslovi kako iz vi vidite, odnosno kako ih u ovom trenutku opisujete. O motivima ja ne želim da komentarišem.

Prije vas ministarka Kovačević je tražila pravo.

Imate pravo na dodatno pitanje, pa će ministarka Kovačević iskoristiti svoju mogućnost koju ja, kao predsjedavajući dajem, da iskomentarišem vaše navode koje ste dali kroz zloupotrebu Poslovníka, a tiče se Plantaža. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Ovo je vrlo kratko vrijeme po tri minuta da bi se moglo na pravi način diskutovati, razmatrati ove vrlo važne teme. Znači opstrukcija zakona od strane Fonda PIO i ovako težak položaj ovih otpuštenih radnika, ali evo da se ponovo vratim na radnike Željezare.

Gospođo Kovačević, šta ćemo uraditi da pomognemo tim ljudima? Evo recite vi šta im predlažete da danas deseterica radnika Željezare nemaju nikakvih primanja. Oni imaju svoju porodicu, treba preživjeti u ovakvim uslovima mjesec dana, a zatim sledeći period kada će oni voditi taj sudski spor kada neće imati nikakvih primanja, šta predlažete njima kao građanima koji su se našli praktično na ulici bez ide išta kako i na koji način da prežive? Hoćete li mi objasniti način na koji će uopšte opstati. Eto toliko.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministarka Kovačević, imate dodatno pitanje i predlažem da, ako želite, sada da date odgovor na dodatno pitanje da iskomentarišete ovaj dio koji sam apostrofirao od kolege Vučinić. Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Što se tiče uslova rada u Plantažama, opet vas pozivam da budemo zajedno i da pogledamo te uslove. Ja se ne slažem sa vama da su to loši uslovi, ja sam jutros bila tamo, pokošena je trava, ljudi rade četiri sata ujutro, pet sati popodne, četiri sata, kada je kiša i nevrjeme ne radi se nego se odmara u prostorijama gdje imaju smještaj, zadovoljni su ishranom. Uostalom, nijesam ja bila prvi put bila danas, bili su ljudi koji su davali izjave preko TV, ja se sa vama ne slažem oko ujeta zmije. Ja nijesam čula jutros da je bio ni jedan ujed zmije, ni da je bio grom, ni da ljudi bježe. Vjerujete li me da shvatam vaše motive, ali shvatite da ja pričam živu istinu. Ja sam jutros bila tamo dva sata i bila sam prvi dan kada sam ih dočekala, niti ja zovem radnike iz Bijelog Polja niti iz Željezare posebno, nego govorim građanima ... mora da imaju mogućnost da rade par mjeseci do 10 mjeseci u Plantažama, da su im zarade tolike. Koliko ko zaradi dnevno poslaniče Vučiniću o tome nećemo govoriti. Neko zaradi 10 eura, neko zaradi 30 eura, zavisno koliko radi i koliko želi da zaradi. Znači nije fiksna plata nego je po normi, u pravu ste. Ne može niko da kaže imate danas 20 eura i sjedite u lad, nego tačno se zna. Ja vas pitam? Što su to hiljadu ljudi prošle godine radili iz Srbije, Makedonije, iz Bosne, jesu li to nečiji tuđi ljudi ili su to ljudi koji su radili i zarađivali od 400 do 500 eura. A i to su građani ove bivše države, tamo jedni isti ljudi rade godinama. Jedan broj ljudi godinama bere breskve, bere stono groždje, bere vinsko grožđe i rade ove poslove koji rade naši građani. Nijesu to nikakvi teški poslovi. Vjerute li, ja sam jutros bila tamo i uvjerala sam se i u smještaj, i u hranu, i u rad. Dajte da šaljemo jednu istu poruku, mi smo ovdje na istom zadatku, pa i vama je interes kao i meni da ti građani koji su na Birou rada makar nađu mogućnost i u turizmu, i u građevinarstvu, i na auto-putu, i na Platantažama. Zašto bismo mi bili srećni da se po tri miliona eura svake godine daje drugim državama, a imamo našu državu, pa zar nije interes da te pare ostanu u Crnoj Gori, kolike god da su i nemojte da govorite 300, 400 eura. Ja vam opet ponavljam, moj otac je radio 40 godina, moja majka ima 240 penzije i to na odgovornim dužnostima. Pitajte koga god hoćete u Opštini Danilovgrad, to nijesu baš male pare. Moja majka ima penziju 240 eura, a moj otac je 40 godina delao u ovoj državi. Ako je vama 300, 400 eura mala plata, vjerovatno pošto

[Type text]

smo mi poslanici imali po 1.500, po 1.200 normalno da je vama 300 ništa, ali vjerujte da jednom broju građana ta plata i te kako velika.

Što se tiče drugog pitanja. Odgovoriću vam pismeno. Ja sam sve uradila kao ministar rada. Primila sam radnike, hitno tražila intervenciju inspekcije rada i zaštite na radu, obavijestila ambasadora, saslušala ljude, ocijenila da su u velikim problemima, pa nemogu im ja .../Prekid/...sve što radi Ministarstvo rada i socijalnog staranja, kao i ostale građane Crne Gore kojima pomažem. Vi od mene tražite što ću da uradim, pa ne mogu ja da naredim ima Zakon o radu koji je važeći. Mogu da podnesu zahtjev, tužbu sudu, inspekcija bi im odmah odreagovala, znači ono što se tiče mene, kao ministar rada mislim da sam u rekordnom roku odradila ne samo za njih, nego primam svakoga ko se obrati Ministarstvu rada. Vjerujete li po čitavi dan primam ljude i primila sam sve radnike, ali niko nije došao s njima kao sindikat, baš me zabrinulo što nam rade ove tri četiri sindikata. Ni sa jednom firmom koja je došla u Ministarstvo rada dva mjeseca nema predsjednika ni jednog sindikata, vjerovatno se zabavljaju drugim problemima sa ovim otpremninama i platama. Ti predsjednici sindikata treba da budu sa tim radnicima, bez obzira na političku pripadnost. Uopšte me ne interesuje, niti pitam ni koje autoprevozno niti ništa, ni ko je Toš čelik, ni Košuta, ni Radmont da vam ne pričam. Preko 150 firmi sam primila za dva mjeseca, pa ja po čitavi dan sjedim u Ministarstvu rada, pokušavam da ljudima pomognem da ih uputim tamo gdje treba i to je moja obaveza i to ću i dalje raditi, ali molim vas, da ne gledamo politički, nikoga nije ujeo poskok, nijesu takvi uslovi, mogu da zarade, kako ko, pokošena je trava, traktori su pošli, ja sam jutros bila tamo. Pa poslaniče Vučiniću, ja imam godina dosta, valjda treba da nam vjeruju i vama i meni građani Crne Gore, kada nešto pričamo iza ove klupe.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministarki Kovačević. Nemate pravo na komentar. Jednako kao i kolega Jelić, koji nije dobio komentar na dodatno pitanje, a tražio ga je. Poslovnik jednako važi i za njega i za vas. Ja sam siguran da ćemo se razumljeti. Hvala vam.

Sljedeći poslanik koji ima pitanje za ministarku Kovačević je kolega Gošović. Izvolite kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Potpredsjedniče Skupštine, ministarko Kovačević,

U mjesecu julu 2014.godine Skupština Crne Gore donijela je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu, koje su se odnosila na zaštitu zaposlenih u slučaju stečajnog postupka, a kao osnovni razlog za donošenje tog zakona u obrazloženju predloga zakona Vlada, između ostalog navela sledeće. Citiram: "Osnovni razlog za izmjenu i dopunu Zakona o radu je obraćanje Ministarstvu rada i socijalnog stanja velikog broja građana koji i ako ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju, u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne mogu da ostvre iz razloga, što im poslodavac u vrijeme trajanja radnog odnosa kod njega nije vršio uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje. U najvećem broju slučajeva se radi o poslodavcima koji su prestali da postoje usled stečaja, a zaposleni nijesu mogli da namire svoja potraživanja po tom osnovu iz stečajne mase. Iz tog razloga smo se u dijalogu sa socijalnim partnerima opredijelili za rješavanje ovog problema kroz dopunu Zakona o radu u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje prava na uplatu

[Type text]

neuplaćenih doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje preko Fonda rada“, stoji u obrazloženju predloga zakona datog od strane Vlade.

S tim u vezi u odredbama člana 99a Zakona o radu, utvrđeno je da pravo na uplatu doprinosa na način što je propisano da licu čiji je radni odnos prestao usled stečaja doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje, za godine radnog staža koji mu nedostaju za sticanje uslova za penziju za koji period mu poslodavac nije vršio uplatu tog doprinosa, uplaćuje Fond rada. Naznačeno pravo može ostvariti lice koje do podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava pred Fondom rada steklo jedan od zakonskih uslova za ostvarivanje prava na penziju, pri čemu osnovicu uplate doprinosa čini minimalna zarada u Crnoj Gori utvrđena prije podnošenja zahtjeva Fondu rada.

Krajem mjeseca jula proteći će godina dana od kada su navedena zakonska rješenja usvojena, pa je svakako prilika da sagledamo na koji način se vrši primjena zakona i da li su ta rješenja ostvarila svrhu zbog kojih su i donesena. Zbog istog sam i vam postavio i sljedeće poslaničko pitanje.

Koliki broj lica kojima je radni odnos prestao usljed stečaja se saglasno odredbama člana 99a Zakona o radu obratio Fondu rada zahtjevom za uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje za godine radnog staža koje tim licima je dosta za sticanje uslova za penziju, a za koji period im poslodavac nije vršio uplatu tih doprinosa. Na koji način su ti predmeti riješeni, te da li je i ako jeste u kolikom iznosu sredstava je Fond rada izvršio uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje, primjenom odredbi člana 99a Zakona o radu? Da li su tačne informacije da nadležni organi primijene odredbe člana 99a Zakona o radu, tumače na način da lice koje je steklo jedan od zakonskih uslova za ostvarivanje prava na penziju, pravo na uplatu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje kod Fonda rada, može ostvariti tek nakon okončanja stečajnog postupka? Odgovor tražim i u pisanoj formi i već sam dobio taj odgovor na čemu vam zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Gošoviću. Ministarka izvolite vaš odgovor.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče. Na vaše pitanje poslaniče Gošoviću, dajem vam sljedeći odgovor.

Fondu rada u periodu ... izmjena i dopuna Zakona o radu, do sada je podnešeno ukupno 47 zahtjeva, od strane lica kojima je radni odnos prestao usljed stečaja, za uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje i za godine radnog staža koji tim licima nedostaju za sticanje uslova za penziju, a za koji period im poslodavac nije vršio uplatu tih doprinosa član 99a Zakona o radu. Od ukupnog broja podnijetih zahtjeva, za uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje primjenom člana 99a Zakona o radu, riješeno je ukupno 31 zahtjev od čega su dva zahtjeva riješena pozitivno, a 27 zahtjeva je odbijeno. Za dva zahtjeva obustavljen je postupak. Od ukupnog broja podnešenih zahtjeva, u postupku obrade je 16 zahtjeva za usvojene zahtjeve stručna služba Fonda rada je u postupku utvrdila da ispunjavaju uslove za uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje u smislu člana 99a Zakona o radu. Saglasno odredbi člana 99a, stav 3 navedenog zakona osnovicu za obračun doprinosa PIO čini minimalna zarada, a koja po odluci utvrđivanja minimalne zarade iznosi 193 eura, Fond rada je po rješenjima kojima je usvojen zahtjev izvršio uplatu

[Type text]

doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje za godine staža koje nedostaju za sticanje uslova za penziju, a za period kojim poslodavac nije izvršio uplatu i to za dva pozitivno riješena zahtjeva ukupan iznos od 1.443,31 euro. Zakonom o Fondu rada u članu 2 propisano je između ostalog da Fond rada obezbjeđuje isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih po osnovu radnog odnosa kod poslodavca usljed stečaja, ako potraživanja nijesu uplaćena ili su djelimično uplaćena i vodi postupak i odlučuje u ostvarivanju prava zaposlenih u članu 98 Zakona o radu. Zakonom o radu u članu 97 propisano je da pravo na isplatu neuplaćenih potraživanja kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak u skladu sa ovim zakonom ima zaposlenih koji je bio u radnom odnosu na dan pokretanja stečajnog postupka u periodu za koji se ostvaruje pravo utvrđeno ovim zakonom. Stavom 2 istog člana propisano je da se pravo iz stava 1 utvrđuju u skladu sa ovim zakonom, ako nijesu isplaćena u skladu sa zakonom istovjetnosti privrednih društava Zakonom o stečaju kao posebnim zakonom.

Članom 99a, Zakona o radu propisano je da je licu čiji je radni odnos prestao usljed stečaja, doprinose za penzijsko invalidsko osiguranje za godine radnog staža kojemu nedostaju za sticanje uslova za penziju za koji period mu poslodavac nije vršio uplatu tog doprinosa uplaćuje Fond rada.

...niti lice, koje do podnošenja zahtjeva za ostvarivanja prava pred Fondom rada steklo jedan od zakonskih uslova za ostvarivanje prava za penziju.

Imajući u vidu navedene zakonske odredbe, kao i činjenicu da se potraživanja zaposlenih kod kojih je pokrenut stečajni postupak isplaćuju iz stečajne mase u skladu sa odredbama Zakona o stečaju, kao posebnog zakona, to je obaveza Fonda rada da izvrši isplatu potraživanja, tek ako ta ista nijesu uplaćena u skladu sa tim zakonom. Zahvaljuem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministarki na odgovoru.

Da li kolega Gošović želi komentar? Želite. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem. Iz odgovora na postavljeno poslaničko pitanje proizilazi da je za ovih prethodnih deset mjeseci primjene zakona svega 47 lica kojima je radni odnos prestao usljed stečaja podnijelo zahtjev za uplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje za godine radnog staža koje su im nedostajale za sticanje uslova za penziju, da je od tog broja riješen 31 zahtjev od čega pozitivno svega dva zahtjeva. Od Vladinih očekivanja da će primjenom ovih odredbi zakona veliki broj građana riješiti ove probleme bar za sada nema ništa.

Iz odgovora takođe proizilazi da Fond rada, uplatu doprinosa po navedenom osnovu vrši tek kada se okonča stečajni postupak. Da pojednostavimo o čemu je riječ i zbog čega sam u suštini i postavio poslaničko pitanje. Lice koje u cjelosti ispunjava zakonske uslove, nalazilo se, dakle u radnom odnosu u trenutku uvođenja stečaja, ispunjava jedan od uslova za ostvarivanje prava na penziju, ne može ostvariti pravo na uplatu doprinosa kod Fonda rada u smislu odredbi član 99a Zakona o radu, sve dok se ne okonča stečajni postupak koji, kao što dobro znamo u Crnoj Gori traje godinama.

Takav način primjene zakonskih odredbi ima veoma negativne posljedice za ostvarivanje prava tih lica i na uplatu doprinosa time i na ostvarivanje prava na penziju. Lice ispunjava uslove za odlazak u penziju, ispunjava sve druge zakonske uslove za uplatu

[Type text]

doprinosa, ali Fond rada donosi negativno rješenje vezano za uplatu doprinosa sve dok se ne okonča stečajni postupak. U međuvremenu to lice i dalje ostvaruje to pravo na naknadu po osnovu zaposlenosti kod Zajednice za zapošljavanje, država mu i dalje uplaćuje doprinose za penzijsko invalidsko osiguranje, a lice čeka da ostvari ono pravo koje mu već po zakonu pripada, sa aspekta ispunjenih uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju.

Navedeno zakonsko rješenje uvedeno je, prije svega i isključivo u cilju da bi lice koje ispunjava uslove moglo ostvariti uplatu doprinosa i ostvariti pravo na penziju. U onom trenutku kada ispunjava te uslove i odredbu zakona, Zakona o radu člana 97, stav 2 da ova prava po osnovu zaposlenih u slučaju stečajnog postupka se utvrđuje u skladu sa ovim zakonom, ako nijesu isplaćena u skladu sa Zakonom o insolventnosti privrednih društava, treba tumačiti da nijesu ispunjeni u onom trenutku kada se lice obraća zahtjevom da ostvari prava iz člana 99a Zakona o radu, a ne kada se okonča stečajni postupak.

S tim u vezi ovakvo zakonsko rješenje postoji i u Zakonu o radu Republike Srbije, ali se primjenjuju odredbe člana u Srbiji 300 Zakona o obligacionim odnosima, kod nas u Crnoj Gori to su odredbe člana 307 Zakona o obligacionim odnosima, gdje se koristi takozvana zakonska subrogacija. Tom odredbom je propisano da, kada obavezu ispuni lice koje ima neki pravni interes u tome na njega prelazi po samom zakonu čas ispunjenja povjeriocu ovog potraživanja sa svim sporednim pravima i garancijama njegovog ispunjenja. Dakle, kada to lice donese potvrdu stečajnog upravnika, da mu nijesu isplaćena sredstva iz stečajne mase da teče stečajni postupak, onda Fond rada koristeći odredbu člana 307 Zakona o obligacionim odnosima kod tog Privrednog suda preuzima sva ta prava i obaveze tog lica sa aspekta potraživanja sredstava, ta sredstva naplaćuje, ako postoji zato mogućnost da se okonča stečajni postupak, ali zahtjev ovog lica rješava u onom trenutku kada utvrdi da su ispunjeni zakonom propisani uslovi za uplatu doprinosa, ne očekujući ishod stečajnog postupka i protek godina kao takvih. Mislim da u tom smislu treba primjenjivati odredbe Zakona o radu i da u suštini ne postoji potreba da idemo sa Predlogom za izmjenu i dopunu Zakona o radu i u tom smislu zaista i očekujemo od ministarke Kovačević da ćemo, ako je to neophodno i zajednički sarađivati da se praksa u tom dijelu izmijeni, jer je i u interesu države, da izvrši obavezu koju je utvrdila zakonom, a svakako najviše od bivših zaposlenih da godinama ne čekaju okončanje stečajnog postupka i ostvarivanje prava koje smo im kao zakonom predvidjeli kao takvo. Zahvaljujem se i izvinjavam na prekoračenju.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala kolega Gošoviću.

Zamolio bih kolegu Obradovića da postavi pitanje ministarki Kovačević. Izvolite.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Potpredsjedniče Simoviću, gospođo ministarko Zorice Kovačević, poštovane poslanice i poslanici, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Ministarki rada i socijalnog staranja gospođi Zorici Kovačević, shodno Poslovniku postavio sam sljedeće poslaničko pitanje.

Da li je Ministarstvo rada i socijalnog staranja ove godine primijenilo mjere socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja, a u cilju prevazilaženja nepovoljne materijalne situacije. Da li je uspostavljena međusobna saradnja centara za socijalni rad i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u sprovođenju mjera socijalne

[Type text]

uključenosti radno-sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja. Shodno navedenom koliko se radno-sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja zaposlilo, odbilo ponuđeno zaposleje ili stručno osposobljavanje, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju?

Nezaposleno radno sposobno stanovništvo Crne Gore, posebno njenog sjevernog dijela shodno zakonskim uslovima ostvarili su pravo na materijalno obezbjeđenje porodice.

Međutim, ti ljudi žele da rade ukoliko im se to obezbijedi, bilo na određeno, sezonski rad, bilo naravno, još i bolje na neodređeno radno vrijeme. Oni su na neki način na teret države imaju pravo na materijalno obezbjeđenje porodice ukoliko ne rade, a sposobni su za rad, zato ne žele da se uključe da rade da preuređuju, da doprinose i sebi i državi. Takođe, onima za kojima postoji potreba za dokvalifikaciju, prekvalifikaciju, školovanje kojima se obezbijede određeni zakonski uslovi, mogućnost, pruža se prilika da se dokvalifikuju i na taj način da steknu ona zvanja koja su deficitarna u Crnoj Gori, kako bi se zaposlili, ali oni koji zaista odbiju da rade, a imaju priliku za isto, ili odbiju dokvalifikaciju, prekvalifikaciju, smatram da trebaju da snose odgovarajuće posledice.

Shodno istaknutom postavio sam vam ovo pitanje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Obradoviću.

Ministarko, izvolite vaš odgovor.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem na vašem pitanju gospodine Obradoviću. Dajem vam sljedeći odgovor.

Zakonom o socijalno dječijoj zaštiti koji se primljenjuje od juna 2013.godine propisano je da je pojedinac koji je sposoban za rad u skladu sa propisima kojima se uređuju radni odnosi penzijsko invalidsko osiguranje, odnosno profesiona rehabilitacija i zapošljavanje, lica sa invaliditetom ima pravo i dužnost da učestvuje u aktivnostima koje omogućavaju prevazilaženje njegove nepovoljne socijalne situacije, odnosno u sprovođenju mjera kojima se obezbjeđuje njegova socijalna uključenost. Isto tako, propisano je da je Centar za socijalni rad, može na osnovu individualnog plana aktivacije zaključiti sporazum sa korisnikom materijalnog obezbjeđenja o aktivnom prevazilaženju njegove nepovoljne socijalne situacije, koji sadrži aktivnosti i obaveze korisnika, kao i prestanak prava na materijalno obezjeđenja u slučaju neopravdanog neizvršenja obaveza i sporazuma. Nadalje, zakonom je propisano da su centri za socijalni rad i Zavod za zapošljavanje dužni da međusobno saraduju u sprovođenju mjera socijalne uključenosti, radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja.

Centar za socijalni rad dužan je da Zavodu za zapošljavanje dostavi obavještenje o priznatom pravu na materijalno obezbjeđenje za nezaposlenog, radno sposobnog korisnika u roku od osam dana od dana donošenja rješenja o priznavanju prava. Sa druge strane Zavod za zapošljavanje je dužan da u roku od osam dana od dana saznanja obavijesti Centar za socijalni rad, ako se radno-sposobni korisnik materijalnog obezbjeđenja zaposli, odbije prinuđeno zaposlenje ili stručno osposobljavanje prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju.

U cilju implementacije ovih zakonskih rješenja Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je Pravilnik o sadržini, obliku individualnog plana, aktivaciji i načinu sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno- sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja.

Pravilnikom je, između ostalog, propisano, da su oblici individualnog plana aktivacije školovanje i obuka, obrazovanje i osposobljavanje u skladu sa propisima kojima se uređuju zapošljavanje, uključenje u drugu vrstu socijalnog angažovanja koje vodi zaposlenju. Isto tako propisano je da centri za socijalni rad i Zavod za zapošljavanje razmjenjuju informacije o radno-sposobnim korisnicima materijalnog obezbjeđenja porodice, kao i da stručni radnik centra i ovlašćeno lice organizuje organizacione jedinice Zavoda za zapošljavanje Crne Gore mogu neposredno dogovarati i usklađivati aktivnosti koje doprinose prevazilaženju njegove nepovoljne socijalne situacije.

U proteklom periodu ove godine u programe aktivne politike zapošljavanja koje sprovodi Zavod za zapošljavanje Crne Gore, uključeno je 60 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice. U javnim radovima zaposleno je 36 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice, a u programima stimulisanja zapošljavanja lica sa stečenim srednjim obrazovanjem, šest korisnika, a u programima osposobljavanja za rad u konkretnom radnom mjestu poznati poslodavac četiri korisnika. U programima obrazovanja i osposobljavanja kojima se podiže nivo zapošljivosti učenika programa uključeno je 14 korisnika. Programi aktivne politike zapošljavanja namijenjeni su uslovno i teže zaposlivim i nezaposlivim licima sa evidencije zavoda. S tim u vezi napominjemo da je socijalna situacija nezaposlenog lica samo jedan od kriterijuma za utvrđivanje stepena zaposlenosti nezaposlenih, odnosno nepovoljna socijalna situacija nezaposlenog lica nije dovoljan uslov za uključivanje u odgovarajući program aktivne politike zapošljavanja.

No i pored toga učešće ovih lica u ukupnom broju učesnika programa, aktivne politike zapošljavanja za posmatrani period iznosi 9,13%. Takođe, treba naglasiti da je realizacija faze projekta socijalni karton informacioni sistem socijalnog staranja omogućena razmjena informacija, ne samo među centrima za socijalni rad i Ministarstvom, već i kroz povezanost sa devet institucija sistema sa kojima ima Ministarstvo automatsku razmjenu podataka, a kojima se utvrđuje imovinski status pojedinca, odnosno porodice, kao i drugi podaci neophodni za ostvarivanje prava na materijalna davanja. Faza i projekti omogućuju centrima socijalni rad, da na efikasniji i kvalitetniji način vrše preispitivanje prava iz socijalne i dječje zaštite, imajući u vidu činjenice da je omogućeno preko informacionog sistema prikupljanje podataka odnosno dokaza ostvarivanja prava. Takođe vas obavještavam da ni jedan korisnik Zavoda za zapošljavanje koji je odbio aktivno uključivanje u politici zapošljavanja nije skinut sa evidencije, niti mu je ukinuto prava iz socijalne i dječje zaštite.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam.

Da li kolega Obradović želi komentar? Želite. Izvolite.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Raduje me činjenica da brinete o svim kategorijama društva u Crnoj Gori posebno kada je u pitanju zapošljavanje i socijalna politika. Veoma me raduje, to što ste istakli da treba da posebno obratimo pažnju, a posebno vi kao ministarka rada i socijalnog staranja na teže kategorije teže zaposliva lica i da im tu napomenemo da poslodavci imaju određene dobrobiti i poreske olakšice, ukoliko zaposle ta lica i da damo akcenat da se ista zapošljavaju.

[Type text]

Raduje me i ta činjenica da lica koja su zaista radno-sposobna se kvalitetno evidentiraju i preko centara za socijalni rad te dostavljaju Zavodu za zapošljavanje, a oni nalaze mogućnost da se ista zapošljavaju. Vaše brojke ohrabruju, s tim što želim da nastavite sa takvim projektima i sa projektima koji su bili i nadam se da će biti ove godine u Bijelom Polju, pa vas molim da se oni nastave kao javni radovi u Opštini Bijelo Polje koji ste pomenuli. Dakle, opštine iz koje ja dolazim, gdje smo svake godine imali određene sezonske radove, gdje mogu da se uključe ti ljudi prije svega u održavanju lokalnih nekategorisanih puteva, u izradi fasada, u uslužnom servisu gdje se besplatno pružaju usluge domaćinstvima koji imaju baš uslove teške za život, gdje opština učestvuje dijelom sa svojim sredstvima u pošumljavanju, održavanju zelenih, javnih površina i u pružanju usluga onim starim, iznemoglim osobama koje nijesu smještene u dom za stare, gdje u kućama dolaze geronto domaćice da im pruže usluge. Sve su to projekti koji su svake godine davali značajan doprinos za jednu sigurnost i kvalitet života tih osoba i pružali mogućnost da određene osobe zarade. Ne sumnjam iz svega onoga koliko vas poznajem, da su podaci i vezano za plantaže gdje takođe mogu ljudi da se zapošljavaju i vezano za vinograde i za branje breskvi itd., da poslušaju vas da dođu i da uvide kakvi su uslovi tamo, a uostalom mi poslanici ćemo takođe to vidjeti ne sumnjam da je to tako i da treba da dođu da rade i da zarađuju i tu naši građani, naravno da jedva čekaju da rade, samo trebaju da imaju pravu informaciju, a uvjeriće se u to ako pođu i ako poslušaju vas.

Zahvaljujem za pažnju.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Obradoviću.

Kolega Perić ima pitanje za ministarku Kovačević.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem uvažena ministarko Kovačević. U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio sam vam sljedeće pitanje:

Šta Ministarstvo čini kako bi radnici koji su angažovani na poslovima obezbjeđenja osoba i objekata, ostvarivali prava koja proističu iz odredaba Zakona o radu?

U obrazloženju sam naveo, da prema informacijama sa kojima raspolažemo u Crnoj Gori značajan broj radnika, koji su angažovani na poslovima obezbjeđenja osoba i objekata nije u mogućnosti da ostvari čitav niz prava, koji proističu iz odredaba Zakona o radu, a dobar dio njih radi i bez potpisanog Ugovora o radu.

Kako se radi o velikom broju radnika koji su angažovani u ovoj oblasti nužno je da Ministarstvo preduzme korake, kako bi njihova Zakonom definisana prava mogla biti ostvarena.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi i dobio sam ga i na tome vam se zahvaljujem i iskomentarišaću ga na kraju. Ali, ono što prije nego krenem na ono što je srž ovog pitanja, jeste da kada god uđemo u neki veleprodajni lanac šoping mol u krajnoj crti obezbjeđenja bilo koje vrste objekata treba da znamo, da od četiri čovjeka, tri rade na crno. To je na žalost realnost danas u Crnoj Gori. Tim ljudima najčešće nije povezan staž, ti ljudi kada agencije pođu u stečaj ispostavi se da im nije uplaćivana ni socijalno ni zdravstveno osiguranje i na kraju ako nema da se naplati iz stečajna mase, pošto se najčešće radi o ljudima mlađe dobi, njima negdje ostaje potpuno neregulisan taj dio njihovih prava koje su imali. Ono što dodatno

[Type text]

u tom smislu brine, kako se radi o dominantno mladim ljudima, radi se o svojevrsnoj tempiranoj socijalnoj bombi. U kom smislu? Ti ljudi će jednog dana trebati da primaju penzije, a njima penziono nije uplaćivano. Na dodatne podatke ću se osvrnuti vjerujem u komentaru naš odgovor, a ono čime zaista jesam razočaran i potpuno ću vam otvoreno reći, vašim odgovorom.

U odgovoru ste mi ukazali na ovo pitanje, šta ćete preduzeti kao Ministarstvo, očekivao sam da ćete razgovarati sa ljudima koji drže agencije, da ćete tražiti urgencije u Upravi za inspekcijske poslove, da vam daju neki povratni podatak. Ja sam dobio između ostalog tumačenje odredaba člana Zakona o radu, tumačenje članova 11, 13, 14. Na kraju je rečeno ukoliko ne postoji uzajamno poštovanje prava i obaveza između poslodavaca i zaposlenih Zakonom o radu propisane su kazne za poslodavce, odnosno otkazivanje Ugovora o radu zaposlenom od strane poslodavca.

I na kraju ste naveli, nadalje navodimo da Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije nadležno za vršenje kontrole i nadzora nad primjenom propisa iz oblasti rada od strane poslodavca i zaposlenih, već je nadležna Uprava za inspekcijske poslove inspekcija rada. Iskreno da vam kažem, ovo je prilično podcjenjivački prema institutu poslaničkog pitanja. Ja nemam mogućnosti to da pitam Upravu za inspekcijske poslove, očekivao sam od vas da ćete preduzeti neku inicijativu da će to sadržati odgovor makar to. Mislim, da to nije mnogo da se traži, a na kraju sam, ako ja kao poslanik dobijam ovu vrstu odgovora, onda negdje se može izvoditi zaključak, čemu se imaju nadati ti ljudi koji godinama, čuo sam nevjerovatne podatke, ali nemam korpusdelikti, pa neću da se izliječem u tom dijelu. Čuo sam nevjerovatne podatke koliko godina ljudi rade bez ikakvih prava, bez ikakvog staža osiguranja i primajući novac na ruke.

Zahvaljujem, a kasnije ću se javiti za komentar.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite vaš odgovor.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Ja ne mislim da je ovo potcjenjivački odgovor, Vi ste me pitali, ali zašto sam vam dala ovakav odgovor, sad ću vam reći.

Mi smo, u isti dan napisali pismo Upravi za inspekcijske poslove, nijesmo htjeli da vam pišemo, zato što smo odmah saznali da ste vi dostavili poslaničko pitanje. Da su pola radnika iz obezbjeđenja više nije radilo u radnom odnosu. Ali smo mi poslali isti dan kad ste vi mene poslali dopis, ja sam Upravi za inspekcijske poslove poslala da izvrši nadzor. Nijesam vam htjela odgovoriti, zato što su informacije stigle i veliki broj agencija koje rade ove poslove, mi ne vršimo nadzor. Ja moram još nešto da vam kažem. Niko od kada sam ja u Ministarstvu nije podnio zahtjev da se žali na rad u tim agencijama. Iz kojih razloga, da vam pravo kažem, a mi toliko imamo podnošenih zahtjeva, niko nije tražio prijem od radnika koji rade u tim agencijama. Ja znam, saglasno sa vama, da zapošljava veliki broj ljudi, ali sam vam dala odgovor onako kako stoji u Zakonu o radu. Mi smo to zakonom definisali koja je obaveza poslodavca, koja je obaveza radnika. Ako to ne poštuje poslodovac i ne poštuju radnici, onda se pokreću mjere koje su definisane Zakonom o radu. Valjda me tu shvatate da sam morala. Znači, mi nemamo ni jednu intervenciju u Ministarstvu rada, mi ne vršimo nadzor niti dajemo

[Type text]

tim agencijama rješenje za rad, to daju druge nadležne službe, ali ja vas uvjeravam mi smo danas dobili povratnu informaciju iz Uprave za inspekcijske poslove. Znači, isti dan, kad ste mi vi poslali pitanje, ja sam poslala dopis gospodinu Vuksanoviću, zamolila ga da izvrši nadzor, makar u nekolike agencije koje rade bez prijave ni jednog radnika. Znači, zamolila sam ga da vam kažem, da je nastala trka po Crnoj Gori. Automatski samo što je moj dopis izašao iz Ministarstva nastala je trka. Hoću da vam kažem da je vjerovatno jedan dio ljudi ja znam da jedan dio, ali znači, treba da kontroliše poreska uprava, Uprava za inspekcijske poslove, zaštite na radu, nije to stvar Ministarstva. Te su inspekcijske službe, poreske u poreskoj upravi. Postoji budžetska inspekcija, postoji Inspekcija za rad. Znači, ni jedan radnik koji je zaposlen u tim agencijama se nije obratio Ministarstvu rada, da su mu prava povrijeđena. Zato sam vam takvi odgovor dala. Koje su obaveze poslodavca i koje su obaveze zaposlenih? Poslodavac ima obaveze da redovno izmiruje poreze i doprinose, da omogućava uslove za rad, a zna se koje su obaveze iz tog razloga sam vam rekla koje su obaveze. Ako su se vama obraćali, meni nijesu. Ja ne znam ni za jedan prigovor od zaposlenih u Agenciji. Vjerujete li da to evo dva mjeseca vam odgovorno kažem, niko nije podnio zahtjev Ministarstvu rada. Ne znam da li je nekome drugome.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Periću Vaš komentar želite? Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Ovo što se niko nije obratio vama i Upravi za inspekcijske poslove je dokaz kakva klima nepovjerenja je stvorena u sistemu, kad se radi o primjeni zakona. To na početku.

Druga stvar, kakva je to klima kad može na hiljade radnika bukvalno na hiljade radnika da bude na crno, a da su pri tome angažovani na javnim poslovima. Gdje se vidi na obezbjeđenju između ostalih javnih objekata. Šta su radili vaši prethodnici? Hajde da u tom dijelu izuzmemo vas ako hoćete. Jer zaista imam jednu vrstu ličnog i profesionalnog uvažavanja prema vama. Ali, ovo je zaista nedopustiva situacija, da mi danas ovdje u 2015.godini, govorimo o tome da se niko nije žalio Inspekciji rada i da niko nije čuo za primjedbu zaštitara u tom dijelu. Radi se o hiljadama ljudi, znači nezvanično oko 3,5 hiljade ljudi i sada mi treba da povjerujemo da se zbog jednog poslaničkog pitanja će sada biti otpušteno pola ljudi. Pa ipak da raspravu malo uregulamo malo u neke realne okvire. Nije realno gospođo Kovačević, nije realno da mi imamo danas situaciju da ljudi obezbjeđuju objekte onih koji su tranzicioni dobitnici, koji od tih istih plantaža recimo potražuju šest miliona eura i kojih je moguće da se ne naplate. Radi se o Firmi OMP, između ostalog da recimo ti radnici obezbjeđuju objekte dobitnika tranzicije i da na kraju ne može da im bude obezbijeđeno ni da im teče staž. Je li to država socijalne pravde? Znači ovakav odnos, znači mi nemamo čak nijesam uspio od vas da dobijem iako sam pokušao da isprovociram tu rečenicu, da ćete pozvati direktore agencija, direktore vlasnika agencija da razgovarate sa njima. Možda zaista oni ne mogu da opstanu ako plaćaju sve te dažbine. Ali dajte da nađemo rješenje koje je održivo, da tim ljudima teče staž, ali ovo je primjer socijalne nepravde. Znači, da ti ljudi godinama rade, da im se ne uplaćuje staž, da inspekcija kaže da nije imala ni jedan primjer da im se neko požalio, a jeste li se nekad zapitali zašto Ministarstvo unutrašnjih

[Type text]

poslova i Uprava za inspekcijske poslove ne vrši redovne kontrole u tom dijelu. Je li se neko zapitao kako je to moguće, pa šta rade ti ljudi. Zašto oni primaju platu? Možda bi njima stvarno bilo 300 eura mnogo plate za to koliko odrade u tom dijelu i koliko prava zaštite. Znači, ja zaista apelujem na vas kao na ministra, dajte promijenite ovu klimu. Potpuno iskreno vrlo sam razočaran ovakvim odgovorom i ovakvim odnosom. Razumijem da ste na početku mandata. Ali, zaista apelujem na vas da se suočite sa ovim problemom, ovo što smo dobili kao povratnu informaciju uz dužno uvažavanje, ova priča je za malu djecu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Sa ovim smo završili dijalog između kolege Perića i ministarke Kovačević.

Po redosljedu je sada trebala da bude koleginica Drobnjak, ali sam razumio da je ona svoje mjesto ustupila kolegi Gjeloshaju.

Izvolite kolega Gjeloshaj.

NIK GJELOSHAJ:

Poštovani potpredsjedniče, ministarko Kovačević, koleginice i kolege.

Moje poslaničko pitanje glasi:

Kada će biti otvorene kancelarije Zavoda za zapošljavanje i Centra za socijalni rad u Tuzima za potrebe građana Malesije?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, dobio sam ga.

Pokušaću da obrazložim iako nijesam dostavio obrazloženje sigurno da ne bi volio da ovo pitanje bude toliko značajno koliko je za građane Malesije, da oni nijesu, jedan velika većina njih za evidenciju u Zavodu za zapošljavanje, da nijesu korisnici Centra za socijalni rad, ali situacija je takva kakva jeste i onda ove dvije institucije postaju velika potreba građana Malesije, kako bi mogli svoja prava da ostvaruju.

Kao što znamo, nezaposlena lica moraju biti u evidenciji Zavoda za zapošljavanje, kako bi ostvarili i ostala prava, kao što je jedna od prava na zdravstveno osiguranje. Imamo veliki problem, da znamo da ova nezaposlena lica sigurno nijesu u dobroj ekonomskoj situaciji, da imaju potrebu da oni koji su na evidenciji, jednom mjesečno se javljaju Zavodu za zapošljavanje. Ovi djelovi su udaljeni 10 do 20 km od Biroa rada u Podgorici i zbog svih ovih postoji velika potreba da u Tuzima bude otvorena ova kancelarija, kako ne bi samo oni koji su na evidenciji, nego i prema procjenama koje imamo postoji jedan dobar dio građana koji nijesu uopšte u evidenciji i sigurni smo da bi otvaranjem kancelarija u Tuzima i oni bili na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i sigurno da bi mogli da koriste ne samo ova prava koja sam pomenuo i zdravstvenog osiguranja, nego i drugih prava, drugih programa koje ostvaruje Zavod za zapošljavanje. To su razni programi koji se ostvaruju po Crnoj Gori i mislim kad bi bila kancelarija, kad bi bilo malo bliže građanima za informisanje da bi jedan dobar dio učestvovao u tim programima, koje oni imaju i time bismo pomogli dosta građanima Malesije u ostvarivanju ovih prava. Što se tiče Centra za socijalni rad meni nije jasno kako još uvijek nije otvorena ova kancelarija. Jer ja mislim kako ste naveli u vašem odgovoru da je novim zakonom ta područna jedinica predviđena, znam da je otvorena u Golubovcima i očekujem da ona bude otvorena i u Tuzima, zbog svih ovih podataka koje

[Type text]

sam naveo u obrazloženju ovoga što je važno iz ekonomskih parametara za građane Malesije.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Gjeloshaj.
Ministarko izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem na pitanju poslaniče Gjeloshaj.

Moram da vam kažem da sam ja odmah na početku obavila razgovor sa gradonačelnikom, gospodinom Stijepovićem vezano za rješavanje poslovnog prostora za otvaranje kancelarije Centra za socijalni rad u Tuzima. Bili smo na licu mjesta, pogledali prostorije, očekujemo zakazivanje sjednice Skupštine opštine Tuzi na kojim treba da nam ustupe prostorije. Mi smo čak išli dalje, pa smo napravili i izvještaj koliko sredstava treba da utrošimo za adaptaciju tih prostorija, radićemo zajedno i prostorije za Zavod za zapošljavanje. Znači očekujemo tu konačnu odluku, a mi ćemo se potruditi u veoma kratkom roku da te prostorije adaptiramo i da zaposlimo jedan broj ljudi iz Tuzi koji žive i rade, koji će inače biti u tim kancelarijama.

Što se tiče nas obezbijedilo smo sredstva, spremni smo, uradili smo taj idejni projekat, ali čekamo, potrudite se da donesete odluku da nam ustupite na korišćenje te kancelarije koje smo pogledali, sa kojima smo bili saglasni, koje smo spremni da od naših sredstava adaptiramo. Kao što je to urađeno u Golubovcima.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Ovo su ohrabrenja i još jedna potvrda da institut poslaničkog pitanja ima svoju vrijednost, značaj, da nije u pitanju samo prilika za razmjenu informacija, nego i prilika da se važni životni problemi građana na terenu rješavaju.

Izvolite, kolega.

NIK GJELOSHAJ:

Hvala puno na vašem odgovoru.

Nijesam htio da u prvom dijelu komentarišem vaš odgovor čekajući vaš stav, da vam kažem, da sam naročito zadovoljan odgovorom. Jedino za ovaj dio ja bih želio da budemo precizniji, kad kažemo da je za par mjeseci i ja sam shvatio da su budžetom sredstva obezbijeđena, da jedino što treba da se obezbijede kancelarije, prostor u gradskoj Opštini Tuzi i da za to treba gradski parlament u Tuzima da da prostorije. Ja mislim da je ovo u nadležnosti gradske opštine, nadležnosti na nivou mjesne zajednice, ali da uložimo te napore. Evo ja ću pokušati kroz odbornički klub koji imamo u lokalnom parlamentu u Tuzima da pokrenemo ovo pitanje.

Mislim da je veoma važno za lokalnu sredinu, da bude i vanredna sjednica lokalnog parlamenta jer nemamo ni toliko poslova. Treba završavati i rješavati ovo pitanje. Naravno da ćemo tražiti i vanrednu sjednicu kako bi se donijela odluka da bi se ustupio ovaj prostor i da bi konačno ove dvije veoma značajne institucije bile u Tuzima. Zbog raznih argumenata koje sam nabrojio u prvom dijelu i zbog ovog dijela koji sam nabrojao da će biti tu ljudi kojima će vjerovatno biti uslov da znaju i albanski jezik, da ti kontakti sa građanima budu i na maternjem jeziku tih građana, što će biti veoma važno i biće jedan veliki pomak u servisu građana u ovom dijelu.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Gjelošhaju.

Sljedeći poslanik koji ima pitanje za ministarku Kovačević je kolega Emilo Labudović.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Simoviću.

Koleginice i gospođu Kovačević, Prije nego što iskoristim ovo svoje poslaničko pravo želim sve nas, a istovremeno i javnost Crne Gore da podsjetim da je danas 1.jun Međunarodni dan djeteta i da iskoristim priliku da svoj djeci u Crnoj Gori, a posebno onima koja dolaze iz porodica u stanju socijalne potrebe ili su nekog oblika ili stepena invaliditeta poželim svu sreću ovoga svijeta i mnogo više društvene i državne brige u sljedećem periodu.

Gospođu Kovačević, ovo pitanje koje sam vam postavio ja postavljam već peti put i vi ste treći ministar kome se ja obraćam jednim te istim pitanjem. Ili ja ne umijem da ga postavim, a niko mi nije skrenuo pažnju da ga nijesam postavio u skladu sa načinom na koji sam postavio pitanja ili u Ministarstvu računaju dosadiće avetinji pa će prestati da se pita. A pitam vrlo ozbiljnu stvar i ne pitam zbog svoje poslaničke ili ljudske sujete, već zbog toga što smatram da bi ti podaci oko kojih se ja interesujem bili jedina realna i ispravna osnova za vođenje socijalne politike u jednoj veoma važnoj socijalnoj sferi kakva je sfera osoba sa invaliditetom. I ja ću ovo pitanje gospođu Kovačević nastaviti da postavljam i dalje jer nijesam zadovoljan vašim odgovorom. A ja znam da ga vi nijeste pisali, da su vam ga poturili da ga potpišete i zato vas sad oslobađam obaveza da mi ga čitate. Mi smo navikli na jednu drugačiju ljudsku iskrenu komunikaciju, ja ovakav odgovor ne priznajem, a pitao sam javnosti radi. Kad će shodno odredbi člana 12, stav 2 i 3 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici opštinski centri za socijalni rad napraviti evidenciju osoba koje su u stanju invaliditeta, po vrstama invaliditeta, po stepenu invaliditeta i o tome obavijestiti prije svega vas, a onda vi nas da bismo na osnovu toga činjenički utvrđenog broja gospođu Kovačević, jer mi nijesmo Kinezi, to može da se završi za pola godine sistemom od vrata do vrata. Kažem na osnovu toga podatka voditi konzistentnu socijalnu politiku prema tim osobama. Takođe, tražim da mi onako ljudski, pošteno odgovorite. Ja znam da ste vi tek, što bi se reklo, zasjeli u svoju vruću stolicu i ni za šta vas ne krivim, kada će se riješiti pitanje tih osoba nakon što napune 27 godina života i na taj način izgube pravo da koriste usluge dnevnih centara i šta sa njima kad izgube roditelje.

[Type text]

Ja vas molim znači za jedan ovako ljudski i iskren odgovor, pa ćemo mi nastaviti da se propitujemo po ovom osnovu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministarko Kovačević, izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Hvala poslaniku Labudoviću.

Pa da vam kažem, tačno je da sam dobila informaciju, da u nekoliko navrata ste dostavljali poslaničko pitanje.

Ja moram da vam kažem da je vaše poslaničko pitanje pokrenulo četvrti sastanak sa direktorima centara koje imamo preksjutra. Ja moram bez obzira što nije napisano da vam kažem, vi ste pitali, da li se ispoštovala odredba člana 12 stav 2 i 3 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, koje treba da vode centri za socijalni rad. Upravo sada završili smo prvu fazu informacionog sistema socijalni karton, sada radimo drugu fazu umrežavanje sa centrima sa ustanovama i imaćemo do kraja godine mogućnost da imamo tačnu evidenciju o podacima koje tražite. Tačno je da centri za socijalni rad nijesu obilazili žrtve nasilja sa invaliditetom po kuća. Mi smo sada znači ojačali centre za socijalni rad, formirali multidisciplinarne i morate priznati da sam ja dva mjeseca potrošila da ojačam centre za socijalni rad sa stručnim zanimanjem, a koji su potrebni kako bi oni radili posao za koji su osnovani. Preko 60 ljudi smo iz Centra za socijalni rad putem otpremnina riješili, kako da kažem tehnološki višak i omogućili da idu u zasluženu penziju, a na račun njih desetak smo ojačali centre socijalni rad koji treba da se bave pitanjem o kojima vi govorite. Ja vas uvjeravam, da ćemo najkasnije do 1.septembra imati kompletne podatke o kojima ste vi tražili i ujedno vas obavještavam da ću vam te podatke dati ako budem i ranije mogla bez poslaničkog pitanja.

Što se tiče drugog dijela pitanja šta sa djecom poslije 27 godine života, moram da vam kažem da sam se veoma ozbiljno zainteresovala oko tog problema i boravkom u Bijelom Polju u grupnoj kući koja je urađena, dogovorili smo se da tamo smjestimo i djecu preko 27 godine koji nemaju roditelje i sa kojima sad roditelji imaju problema da ih nemaju gdje kada navrše 27 godina, ne mogu u dnevne centre. Moja će uloga biti ovih narednih mjeseci da to radimo još u pojedinim djelovima Crne Gore. Da li je to dom u Bijeloj u kojem ima dosta smještajnih kapaciteta praznih ili u pojedinim dnevnim centrima koje gradimo da omogućimo da tamo smjestimo tu djecu. Znači, intenzivno radim na tome, znam da u Crnoj Gori će to da bude veliki problem.

Prihvatili smo to da radimo u Bijelom Polju, čak smo i dobili saglasnost od donatora da tamo smjestimo i više djece nego što je predviđeno po smještajnim kapacitetima, zato što ih ima i mi ćemo za najkasnije mjesec dana otvoriti tu grupnu kuću, već je Skupština opštine Bijelo Polje donijela odluku, formirala ustanovu, izabrala VD direktora i mi zajedno sa američkim ambasadorom ćemo narednih mjesec dana ići jer tada ćemo imati djecu koja će biti smještena za taj sjeverni dio. Idemo sad u petak u Bar, razgovaramo sa Skupštinom opštinom Bar da i tamo prilikom izgradnje dnevnog centra za koje smo pare obezbijedili i lokaciju odredimo jedan dio prosotra, gdje će takođe biti za ovaj jug djeca. Poseban problem nam je Podgorica centar gdje takođe imamo najavu da ćemo možda u centru 1. jun kod

[Type text]

gospodina Darmanovića i Boškovića gdje takođe postoje određeni uslovi i gdje imamo stručni kadar omogućiti čak i da tu djecu smještamo. Vidjeli smo da nam je to veliki problem i naravno to će nam biti sada glavni zadatak. Nadam se da ćemo do kraja godine obezbijediti nekoliko smještajnih prostora i omogućiti roditeljima koji imaju tu djecu čak kada ostanu bez roditelja da budu smješteni i da budu 24 sata pod stručnim nadzorom, onako kako to standardi važe u drugim državama .

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem na datom odgovoru.

Kolega Labudoviću, vaš komentar.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospođo Kovačević, valjalo je živjeti za ovaj dan. Nakon 10 godina poslaničkog staža, mogu javno da iznesem da sam prvi put zadovoljan dobijenim odgovorom. Ne onim koji ste mi pisano poslali, jer ga vi niste pisali, ali vašim odgovorom. I mogu vam reći da sam to od vas i očekivao na neki način. Nijesam ja evo ponovo ponavljam, ovo pitao iz bilo kojeg razloga nego što sam znao da ćete za razliku od vaših prethodnika, shvatite vi to kako god hoćete Vi ovome problemu prići krajnje savjesno i u krajnjim granicama vaših ljudskih, i organizacionih, i stručnih i svakih drugih kapaciteta. Ja sam javno dobijao poruke tipa, ajde kumim te bogom pusti nas više, odustani od toga. I rekao sam da neću sve dok se to ne riješi. Ja vam vjerujem, kao što vjerujem da je za pet godina, koliko je na djelu ovaj zakon, jer je usvojen 2010.godine, 90% posla već moglo da bude završeno. Ali, da su centri za socijalni rad u opštinama radili ono što rade 50 i 60 godina, 70 od kako su formirani po nekoj rutini i da čak smijem glavu da dam ne samo što ministri vaši prethodnici nego ni njihovi pomoćnici niko živi nije znao za ovu normu zakona. Svaki put kada sam postavio pitanje, bili su iznenađeni. Zar to uopšte postoji u zakonu? Gospođo Kovačević, ja znam... pitanje ove vrste stanovnika Crne Gore veoma osjetljivo i veliki problem za mnogo razvijenije i ekonomski jače države nego što je Crna Gora. Ali, nije sve u parama. Tim osobama je ponekad dovoljna i sama pažnja, samo okretanje društva prema njima i njihovom problemu. Moramo, koliko god to zahtijevalo odricanja ili po cijenu da se negdje na nekom drugom mjestu zakine onima koji su bezpomoćni, koji bez tuđe brige, bilo ona porodična, bilo državna, bilo opštinska kako god hoćete, ne mogu da opstanu i njima se moramo okrenuti i oni su građani Crne Gore, i oni zaslužuju sva ona ljudska i građanska prava koja su zapisana za sve nas u Crnoj Gori. To što je zapisano u Ustavu kao prva odrednica Crne Gore da je to zemlja prava, pravde i da je to socijalna država će se najbolje i jedino dokazivati preko njihovog statusa. Svi mi bilo radili, ne radili na Plantažama, u Željezari na neki način krojimo svoju sudbinu, jedino oni gledaju u nas i ako u našim očima ne vide tu ljubav, ako u našim očima ne vide tu brigu, onda gospođo Kovačević sve ovo što smo do sad krečili uzalud smo krečili. Vjerujemo u vas i čekamo ovaj odgovor. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Labudoviću uz napomenu da i mi svi ostali dijelimo zadovoljstvo zbog informacija koje smo čuli od ministarke Kovačević.

[Type text]

Prelazimo na sledeće pitanje. Koleginica Jasavić ima pitanje. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovana gospođo Kovačević, sasvim je izvjesno da mi ne očekujemo da ćete Vi spavati u fotelji, jer Vi ste i ovdje radili, pa onaj ko je naučio da radi radiće sasvim sigurno, ali je problem što očigledno nema dovoljno onih koji su u stanju da taj tempo prate, ali bojimo se da se ne zamorite od toga koliko vučete na leđima i koliko sistem kompletan ne može da isprati sve ono što su Vaše dobre namjere.

Ono što jeste moje pitanje, odnosi se na Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Zna da je on stupio 2008. godine na pravnu snagu i mi mislimo da do danas nije na pravi način primijenjen. Naime, 2013. godine na evidenciji Zavoda prema podacima kojima mi raspoložemo bilo je oko 1.984 lica sa invaliditetom od kojih je svega 52 osobe radno angažovano u procesu rada. Ono što je nas zanimalo, koliko danas ima osoba sa invaliditetom na evidenciji Zavoda za zapošljavanje a koje imaju visok stepen stručne spreme, odrađen pripravnički staž, kao i položen stručni ispit kao i koliko danas ima osoba sa invaliditetom, tačnije sa oštećenjem vida na evidenciji Zavoda a koji imaju visok stepen stručne spreme i odrađen pripravnički staž kao i položen stručni ispit? Vi ste dali odgovor, ja ovdje neću gubiti vrijeme, rekli ste da je to pet nezaposlenih lica sa invaliditetom koji imaju visoko obrazovanje i ja ću imati dodatno pitanje za Vas.

Šta ćete Vi kao Ministarstvo preduzeti da se ova lica zaposle i angažuju? Ovo iz razloga što ogromna su odricanja potrebna i upornost da bi i mi koji možemo možda malo lakše zbog toga što nijesmo osobe sa invaliditetom, da savladamo i teška gradiva i da završimo visoke škole i da polažemo mnoge stvari koje su vezane za edukaciju. Zamislite koliko je potrebno i koliko su to kvalitetni ljudi, koliko su to ekstremno kvalitetni i izuzetni ljudi kad su uspjeli recimo, rekli ste da su dvije osobe sa oštećenjem vida, da su te dvije osobe ne znam o kome se radi, znam za jednu za drugu ne znam, zamislite koliko je tu trebalo energije i rada i posvećenosti da ti ljudi steknu diplome. Šta mi kao društvo radimo da negdje prepoznamo taj trud i da ta lica dobiju adekvatnu satisfakciju jer je sasvim sigurno, ja zaista imam kontakt sa licima sa oštećenjem vida koji su izuzetni i zaposleni su, koji su zaista izuzetni i imamo gospodina mislim da je gospodin Lacmanović u Agenciji za zaštitu ličnih podataka koji pokazuje sa koliko kvalitetnih potencijala i kvalifikacija čovjek može biti na bilo kom mjestu i ukoliko ima oštećenje vida i šta mi kao društvo radimo da tim ljudima izađemo u susret i ...(Prekid)... razmišljamo o tome da vrednujemo ono što su oni uradili i da im damo priliku da rade, jer oni bi mogli kvalitetno da rade i kvalitetnije čak i od mene i od nas ovdje u Parlamentu.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ministarko, Vaš odgovor.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Uvažena gospođo Jasavić hvala Vam na postavljenom pitanju. Ja ću sa Vama da podijelim mišljenje da zakon se uopšte ne sprovodi onako kako je bilo zamišljeno i ja sam

nezadovoljna kao ministar kako se sprovodi Zakon o zapošljavanju lica sa invaliditetom. Evo, iz prostog razloga da Vam kažem primjer.

Čim sam došla u ministarsku fotelju pitala sam koliko je sredstava opredijeljeno ove godine, saznala sam da je to dva miliona eura. Raspisan je grant i milion eura je podijeljeno udruženjima, nevladinim organizacijama, bilo je tu i resursnog centra, bilo je tu određenih škola u Crnoj Gori kojim se bavim. Kad sam imala sastanak i radnu posjetu Zavodu za zapošljavanje, prvo što mi je bilo, koliki je efekat zapošljavanja? Niko nije umio da mi kaže. U radne posjete kada idem po gradovima uvijek posjetim sva udruženja koja posluju u toj opštini, znam kad već idem gdje su sredstva data, kako se sredstva troše. Ima udruženja dobrih u Crnoj Gori gdje rade ljudi koji su završili fakultete. Ja sam sad uspjela u radnoj grupi za izradu Zakona o radu da imam dva predstavnika koji su završili pravni fakultet koji su eksperti u ovoj oblasti, jedno veliko zadovoljstvo moje sa ljudima koji dolaze u Ministarstvo rada da budu članovi te radne grupe.

Znači, moja i vaša uloga i mene kao bivšeg poslanika i sad vas molim da zajednički vodimo kampanju da zamolimo poslodavce da iskoriste povoljnosti koje imaju da zaposle te ljude, a posebno ovih pet ljudi koji imaju fakultet. Mi imamo u Ministarstvu rada šefa direktorata koje je lice sa invaliditetom, vrstan momak, vrstan pravnik koji radi poslove socijane i dječije zaštite. Pokušavam u Ministarstvu na Trgu Vektre, evo s Numanovićem da zamolimo poslodavce da zaposlimo ove ljude. Čak sam spremna da zaposlim još jedno lice u Ministarstvu rada, da li je to u Centru za socijalni rad. Mislim da iz prostog razloga što imamo sredstva od milion eura i stopirala sam raspored tih sredstava da se ne raspisuje grant, da vidimo da li će nam se poslodavci do kraja godine obratiti da zaposle te ljude i druge ljude da im damo povoljnosti i opremanje radnog mjesta pet hijada eura i mislim da je prva godina dana 80% od plate. Zamislite vi da smo, da mi moramo zajednički da vodimo kampanju da jednostavno jedan broj poslodavaca redovno uplaćuje pare u Fond a neće da zaposli lice bilo na informacijama, bilo na kompjuterima, bilo na unošenje podataka u informacionom sistemu. Ne znam da vam kažem, ali mjesec dana, dva sam se malo razočarala kad sam pokušavala u tim ličnim kontaktima da zamolim poslodavce da makar ove ljude koji su sa fakultetom zaposle. Pa i evo, da počenemo i od Skupštine. Ajmo kao Parlament da krenemo od predsjednika Skupštine, da ga zamolimo da zaposli dvoje ljudi ovdje. Ja sam sa svim nevladinim organizacijama imala sastanke. Tamo je uključen veliki broj ljudi. Primaju određena sredstva, čak su preko ovog pripravnčkog staža, obavljaju u tim udruženjima, sjajna djeca, ja sam bila u nekolike. Vjerujte da oni rade veoma odgovoran posao, daju im da raspoložu s podacima, da učestvuju u radnim grupama za sve što mi radimo u Ministarstvu, da su članovi Savjeta za osobe sa invaliditetom i da traju sjednice tri sata. Tri sata smo mi imali sjednice vezano za pojedina zakonska rješenja. Moram da vam kažem da smo mi uspjeli da Zakon o zdravstvenom osiguranju i čak pojedini zakoni naši koji su u proceduru da taj zakon maltene uradimo onako kako su ti ljudi predlagali. Vjerujte da su to ljudi koji su i završili fakultete i sjajni ljudi i dobri ljudi u Crnoj Gori, ali kada krenemo na teren da te ljude zaposlimo, ja se potpuno sa vama slažem, ajmo zajednički da danas šaljemo poruku i vi i ja. Postoje milion eura neiskorištenih sredstava, postoje beneficije koje dobijaju poslodavci, ne znam koji je problem da te ljude zaposlimo makar i te godinu dana? Evo, godinu, dvije dana da... sredstva. Jednostavno, potrebna nam je veća kampanja, veće vaše uključivanje, naravno meni uopšte ne smeta ni kritika Perića. Vjerujte da se uopšte nijesam naljutila, ali ja vam pošteno kažem, dok ne zaplače dijete neće majka da ga uzme.

[Type text]

Znači, ja ne mogu da idem da kontrolišem agencije. Ja znam koji su problemi tamo, da to rade penzionisani policajci i sve, ali nijesam ja rekla da je dobio otkaz, nego je bila bježanija očekujući kontrolu u Upravi za inspekcijeske poslove, tu je i Poreska uprava, pa u ovoj državi postoji još nadležnih organa koji trebaju da se bave. Potpuno se s vama slažem da to sagledamo na način da li su osigurani ili nijesu. Kada postavljamo pitanja za ove dozvole za strance, koliko je ljudi prijavljeno na Upravu prihoda? Ajmo i to da pitamo. Od ovih osam hiljada dozvola za strance, trebalo bi da bude punjenje budžeta veće. Ajmo da pitamo ja i vi zajedno gospodina Žugića i direktora Lakićevića da li su ti ljudi prijavljeni i da vidimo šta radi Uprava za inspekcijeske poslove. Zašto ti ljudi u turizmu zapošljavaju ljude sa strane a ne naše građane, sobarice, pomoćne radnike, nešto se iza toga krije, ajmo da vidimo. Ako želimo da imamo stabilne javne finansije, da imamo sredstva u budžetu da od tih sredstava izdvajamo sredstva za obuku iduće godine. Ja sam bila, ponavljam, u Hrvatskoj na ministarskoj konferenciji u Dubrovniku. Mene su služila djeca iz srednje turističke škole. Ne mene nego sve ministre iz okruženja. Vjerujete li da nijesam, na hotelu s pet zvjezdica bio je student turizma koji zna taj engleski jezik, imao je odijelo i pristojno se ponašao. Pa vjerujte nije to neka fama, pa i mi imamo takve djece u Crnoj Gori i mi imamo sobarica, imamo i pomoćnih radnika ali se moramo zapitati zašto se toliko poslodavci bore da zapošljavanju stranu radnu snagu. Iza toga nešto, evo ja sad javno govorim, iza toga postoji neki problem. Ali, to nije moj problem, to je problem drugih, Uprave za inspekcijeski nadzor, vaš problem poslanički da se zainteresujemo koliko je ljudi prijavljeno, dozvola za strance na Poresku upravu. Da vidimo gdje su ti ljudi, kako su ušli, gdje rade, koje poslove obavljaju? Ništa ne pravim problema da to rade ni Srbi, Makedonci, ni s Kosova, naravno kad naših ljudi nama, ali sam za to da prvo ponudim našim ljudima pa da te pare ostanu ovdje. Moram još nešto da vam kažem, Plantaže su sve te ljude, 500 njih osigurale, svi imaju poreze i doprinose od tih 500, 60 ima materijalno obezbjeđenje koje ih čeka. Znači, prekinuto je dok završe posao, znači plaća poreze državi. Prošle godine ta ista firma je preko 2,5 miliona dala sredstava van Crne Gore, dala ljudima iz Srbije, Makedonije i onda se postavlja pitanje, jesu li to Crnogorci neradni? Ja mislim da nijesu neradni, nego da hoće da rade ali im treba pružiti prave informacije, treba im omogućiti nekoliko dana obuke. Ja znam, staviti ih tamo na imanje, ja sam jutros bila i gledala, nije težak posao ali im je potrebna obuka, potrebna im je podrška poslovođe, potrebna je podrška firme jer niko se naučen nije rodio.

Ja sam završila fakultet pa nijesam mogla biti odmah ministar, morala sam da obavljam pripravnici, da radim, da se dokazujem, znači i njima je potrebno da nauče taj posao. Znači, potpuno korektno i ako imamo te državne firme, ajmo da im damo podršku i mogućnost da i njima damo stimulans zašto zapošljavamo našu radnu snagu. Znači, ja vam kažem, ponosna sam ako od 500 ljudi, 400 je iz Crne Gore, prošle godine je bilo 1.000 stranaca. Ja činim napor da ih bude još 200. Počeće berba breskve, to beru djeca iz Podgorice. Vjerujte, oni očekuju stotinu djece iz Podgorice, iz Nikšića, iz Danilovbrada. Već se ljudi prijavljuju i djeca koji beru svake godine breskve. Imate koji beru stono grožđe, jedni isti svake godine jer ga je teško brati, vinsko grožđe može da bere ko hoće ... , stono ne može baš. Evo vidite, nijesu baš tako uslovi, meni je žao ako ovim poslaničkim pitanjem i odgovorima nemamo, ja nemam nikakve politike. Vjerujte mi time nijesam opterećena, ali mi je žao kad neko piše nešto a nije tako. Vjerujte da sam iziritirana bila, jutros sam u pet sati pošla tamo da vidim stvarno u kojim uslovima ti ljudi rade. Uvjerila sam se lično kao ministar, bila sa njima i razgovarala.

[Type text]

Moram da vam ispričam slučaj. Zvoni telefon jednom momku iz Bijelog Polja. Zove ga majka. Pita ga je li se digao a on kaže da je slabo spavao jer je cimer hrkao, pa kaže, gledaj me na televiziju tu je ministarka. Priča on to majki, a majka mu kaže, ajde ne zezaj se, jesi li što uradio, koliko si zaradio danas? Neko zaradi jedan dan više, neki dan manje, postoji norma to je tačno, postoji norma, za sve postoji norma, kao što i 15 eura čitavi dan na građevinskoj firmi 20 eura na 40 stepeni sa kacigom, sa pauzom od sat-dva vremena.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Koleginice Jasavić, Vaš komentar.

AZRA JASAVIĆ:

Pitanje zapošljavanja jeste jedno od prioriternih pitanja kojima će se baviti Pozitivna Crna Gora kada bude vlast i tu će se voditi na vrlo sistematičan način i naći sistem kako uvezati i kanal, sistemski kako uvezati one kojima trebaju radna mjesta i one koji traže radna mjesta. U svakom slučaju želim da se osvrnem na jedan slučaj jedne osobe, jer poslanici postoje zbog ljudi i centar svake politike treba da bude čovjek i njegove potrebe.

Govorili smo o zapošljavanju nezaposlenih lica sa invaliditetom, rekli smo da ih ima pet u Crnoj Gori. Jedna od njih je i Radica Pavićević ona je profesorica jezika i književnosti i ona je osoba sa oštećenim vidom. Završila je jezike, Pavićević, pa porijeklom pretpostavljam da je iz Bjelopavlića, da. Ona je odradila pripravnički staž u Osnovnoj školi "Štampar Makarije" i položila stručni ispit. Sva njena zalaganja i uporno obraćanje Ministarstvu prosvjete i Ministarstvu rada i socijalnog staranja u pogledu radnog angažovanja ostala su bezuspješna. U međuvremenu, profesorka Pavićević je završila master studije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu i trenutno je pred obranom teze.

Ako imamo u vidu da je predstavnica Zavoda za zapošljavanje na nedavnoj konferenciji o zapošljavanju osoba sa invaliditetom izjavila da je pomenuta profesorica jedna od rijetkih, a već se potvrđuje da jeste, nezaposlenih osoba sa invaliditetom sa visokom stručnom spremom i položenim stručnim ispitom postavlja se logično pitanje, koji su to stvarni razlozi za ovakav njen status? I pored obaveza poštovanja Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom Ministarstvo prosvjete nije zaposlilo nikog ali je usvojilo Strategiju o inkluzivnom obrazovanju i akcione planove.

Želim da vam najavim inicijativu Pozitivne Crne Gore koju ćemo razmotriti zajedno sa vama u pogledu izmjene ovog Zakona sistemskog o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom i Zakona o državnim službenicima gdje ćemo tražiti da državni organi imaju obavezu da zapošljavaju takođe u nekom procentu osobe sa invaliditetom. Možete i vi da to iskoristite, ne moramo mi da, ovo su pitanja gdje ne možemo politički da profitiramo i ne treba niko da politički prifitira. Ovo su pitanja od bazičnog ljudskog značaja. Evo, ne moramo mi uopšte o tome da razmišljamo i ja kandidujem tu ideju da Vi kao ministarka rada razmišljate zajedno sa Vladom kako da negdje u državnoj upravi angažujemo ljude sa invaliditetom. Ne možemo da donosimo akcione planove, ne možemo da donosimo strategije a da ništa ne radimo po pitanju kako da ove ljude angažujemo. Radno angažovanje profesorke Pavićević bio bi najveći doprinos inkluziji, jer ovakvim trenutnim stavovima Ministarstva, odnosno državni organi pokazuju koliko ustvari vjeruju u inkluzivno obrazovanje. Jedno pričamo drugo radimo.

[Type text]

Državni organi su i sami obavezni da poštuju ... i sistem o zapošljavanju i na osnovu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom to je član 15, on mora da se primjenjuje. Takođe, je usvojen i Zakon o zabrani diskriminacije osoba sa invaliditetom a da nema pomenutih zakona Crna Gora je potpisala i retifikovala Konvenciju UENA o pravima osoba sa invaliditetom sa Akcionim protokolom. Na kraju samo ću da kažem, član 9 Ustava je jasan, primat Međunarodnog prava nad domaćim i sve možemo, završavam s ovim, i Ustav, i zakone, i sve možemo čitati ako ne počnemo da radimo, da brinemo jedni o drugima, posebno o onima koji su marginalni, najviše ugroženi a dali su ogroman doprinos da se obrazuju, nećemo biti humano društvo. Od vas očekujem kao od prepoznato humane osobe da ove stvari promijenite mada svi tražimo od vas možda i više od onog što sistem kome Vi pripadate može da obezbijedi. Žao mi je što je to tako. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Ministarka Kovačević da dobije minut još u dijalogu sa vama.

Ako se slažete sa time.

Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Evo, da vam kažem, ja lično porodicu Pavićević poznajem, to su dvije, one su iz mog sela, znam za taj problem. Evo, obećavam da ću se lično zložiti da pokušam da joj nađem zaposlenje.

Drugo, zakon pomenuti je u proceduri izmjena i dopuna, pozivam vas, formirana je radna grupa, imamo i nevladin sektor. Pozivam vas da dostavite Ministarstvu rada predloge ili da Vas pozovemo na radnu grupu. Znači, mi smo već procijenili da je zakon u više članova neprimjenljiv. Formirali smo radnu grupu, imamo četiri predstavnika nevladinog sektora, mislim da je Mima Ivanović jedan od tih predstavnika, diplomirani pravnik sa UDG-a, znači učinićemo napor da taj zakon zajednički ako treba idemo prema Parlamentu. Znači, počeli smo sa radnom grupom i sa izmjenama i dopunama tog zakona samo da vas obavijestim. A ovdje ću pokušati lično da se uključim da vidim da li mogu da pomognem dotičnoj osobi. Znam o kome se radi iz istog smo sela iako oni žive u Podgorici ali znam kompletnu porodicu i još jedno dijete iz te porodice ima problem nije samo ona nego i sestra, tako da mi je potpuno poznata situacija.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Po pravilu, ali ako insistirate, izvolite. Ako je to, a siguran sam da jeste na tragu rješavanja određenih problema.

AZRA JASAVIĆ:

Sticajem okolnosti ja sam zaista i studirala sa tom osobom, sa drugom osobom i radi se o studentu koji je bio najbrilijantniji na fakultetu od svih studenata. Ja spadam u odlične studente, ali jedina osoba koja je imala sve desetke na tom fakultetu je upravo druga osoba koju ste pominjali i ima izvanredne profesionalne karakteristike i to je ono što svi moramo

[Type text]

negdje da ispoštujemo i da odamo priznanje, završavam s ovim što ću reći, a to je da uopšte ne mora Pozitivna podnositi inicijativu vezano za izmjenu zakona. Mi ćemo vam samo uputiti naš predlog šta bi trebalo, šta u kom pravcu bi trebalo ... jer ne želimo da od ovog pravimo političku priču već želimo da zaista državni organi budu ti koji će u nekom procentu zapošljavati osobe sa invaliditetom i pokazati ostalim privatnim poslodavcima da država ima sluha, da vlast ima sluha, to je negdje obaveza vlasti. Ja da sam u vlasti ja bih na to s posebnim senzibilitetom gledala. Znam da ćete i Vi, ali opet ponavljam ne znam koliko će to moći da naiđe na dobru primjenu kod onih sa kojima ste u vlasti. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vama.

Dakle, imamo još dva pitanja, jedno od kolege Popovića, drugo od kolege Danilovića.

Kolega Danilović je danas opravdano odsutan, ali sam siguran da će ministarka uputiti odgovor u pisanoj formi ako to već nije dostavljeno.

Imamo, dakle, poslednje pitanje za ministarku Kovačević od kolege Popovića.

Izvolite kolega Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Hvala.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovana ministrice,

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Da li će Država Crna Gora preko Ministarstva rada i socijalnog staranja finansijski pomoći Javnu ustanovu za smještaj i rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Kakaricka gora koja je specijalizovana za tretman bolesti zavisnosti a koja se finansira isključivo iz budžeta Glavnog grada Podgorice i sredstava porodica zavisnika? Koriste je pacijenti iz čitave Crne Gore ali i inostranstva?

Obrazloženje: Javna ustanova za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci i ustanova specijalizovana za tretman bolesti zavisnika osnovana je 2008. godine od strane Skupštine Glavnog grada Podgorica. Ustanova se nalazi na lokalitetu Kakaricke Gore i predstavlja terapijsku zajednicu u kojoj klijenti i osoblje imaju jasno definisane uloge u skladu sa određenim pravilima. Kapaciteti javne ustanove predviđeni su za zavisnike muškog roda sa teritorije Crne Gore i inostranstva, a uskoro se predviđa i otvaranje bloka za žene na istoj lokaciji.

Ovaj rehabilitacioni centar udaljen samo nekoliko kilometara od samog centra grada pruža mogućnost za prijatan boravak i oporavak zavisnika. Naravno, uz pomoć tima stručnjaka različitih profila koji sa ogromnim entuzijazmom, posvećenošću i vjerom u mogućnost oporavka daju svoj maksimum da pomognu klijentima. Oporavljanje od zavisnosti predstavlja promjenu životnog stila i identiteta što je mnogo više od uspostavljanja apstinencije od psihoaktivnih supstanci.

Osnovne programske aktivnosti sprovode se kroz savremene metode rada, psihoterapijsku podršku, socioterapiju, radno okupacionu terapiju kao i kroz praćenje opšteg zdravstvenog i fizičkog stanja kako bi korisnik uspostavio kvalitetnu apstinenciju.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore nedavno je održao tematsku sjednicu u ovoj Javnoj ustanovi i mogu reći da sam impresioniran mogućnostima

[Type text]

terapije u njoj. Ono što veoma brine je cijena tretmana koji iznosi 1.000 eura od čega 2/3 plaća Glavni grad 667 eura, a klijent odnosno njihove porodice 1/3, odnosno 333 eura. Naravno, to je bar 50% više jer porodice pacijentima moraju donijeti stvari za ličnu upotrebu što sve zajedno iznosi preko prosječnog ..(Prekid)... u Crnoj Gori a to je finansijski za većinu nemoguće izdržati. Cijena tretmana za strane državljane iznosi 1.500 eura. Liberalna partija zahtijeva da se država preko Ministarstva rada i socijalnog staranja ali i drugih državnih organa kroz budžet uključi u finansiranje ove jako značajne institucije i na taj način skine ogroman teret sa leđa korisnika psihoaktivnih supstanci i njihovih porodica. Ta i tako opredijeljena sredstva će imati veliku društvenu opravdanost za razliku od mnogih drugih. Ja sam dobio odgovor od vas, zahvaljujem, prvi put kao što je rekao poslanik Labudović u istoriji da dobijem odgovor prije nego što je došlo do poslaničkog pitanja. Zahvaljujem, a onda ću prokomentarisati, jer mi tu nešto nije jasno, zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala kolegi Popoviću.
Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Kolega Popoviću, u odgovoru sam navela da je Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, članom 160 propisano da lica koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u plaćanju troškova usluga, sredstva se obezbjeđuju budžetom države ili opštine. Imajući to u vidu ja sam 3.04.2015. godine donijela rješenje kojim sam utvrdila da Ministarstvo rada i socijalnog staranja učestvuje mjesečno po 150 eura po jednom korisniku koji je smješten u pomenutoj ustanovi. Time smo naše učešće obezbijedili shodno sredstvima kojim smo raspolagali u budžetu i to svakog mjeseca uplaćujemo redovno. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam na odgovoru.
Kolega Popoviću da li želite komentar sada?
Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Evo, ovaj odogovor koji sam dobio, ja sam zadovoljan i vidim da je to rješenje donijeto prije mjesec i po dana. Naravno, ovdje se radi o licima koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u plaćanju troškova usluga sa tom participacijom od 150 eura, ali je tim licima i tim porodicama ostao još veliki dio do onih 333 eura koje oni trebaju da nadomjeste. Ja apelujem na vas, molim vas da se pokuša bar tim licima koji nijesu u stanju, oni, njihove porodice da se taj tretman plati u cjelosti, jer mi moramo razmišljati o tome kako da saniramo posljedice ove društvene poštasti i kako te ljude da vratimo na pravi put. Veoma je teško porodicama lica zavisnika, kako imam još vremena evo, jer mi ovdje u ovom domu moramo afirmisati da imamo tako značajnu ustanovu. Ja mislim da 90% ljudi u Crnoj Gori nema pojma da postoji ta ustanova na Kakarickoj Gori, čak mnogi koji imaju zavisnike u porodici uglavnom idu u Srbiju, naravno to je opet naš problem zato što imamo te predrasude, stereotipe, da ko ne čuje, ali ipak mi moramo afirmisati ovu veoma značajnu ustanovu jer ja moram ponoviti još

jedanput ono što sam rekao, impresioniran sam mogućnostima te ustanove koju imamo na par kilometara od centra grada.

Drugo, ne znam da li je završnica tih radova za otvaranje ženskog bloka, da li ste Vi informisani, da li je ona u završnici i samo da kažem da u ovoj javnoj ustanovi tretman traje najmanje 12 mjeseci rezidencijalnog boravka koji se sastoji iz tri faze, adaptacija, rehabilitacija, resocijalizacija, nakon toga slijedi 12 mjeseci nerezidencijalnog ... volontiranja i podržavanje novih klijenata. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Popoviću.

Sa ovim smo završili pitanja, brojna pitanja za ministarku Kovačević. U međuvremenu je došao ministar kulture sa svojom saradnicom i za Ministarstvo kulture imamo tri pitanja.

Prvo pitanje će postaviti koleginica Filipović.

Izvolite koleginice Filipović.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Zahvaljujem predsjedavajući.

Pitanje koje sam postavila ministru kulture gospodinu Pavlu Goranoviću glasi:

Šta će Ministarstvo kulture Crne Gore preduzeti nakon arheoloških i konzervatorskih istraživanja na novootkrivenim materijalnim ostacima i artefaktima na cijeloj teritoriji Crne Gore? Da li ćete pripremiti konzervatorske projekte nakon ovih istraživanja i naučno obraditi iste ili će ovi lokaliteti biti ostavljeni na milost vremenu. Cijeneći da je kulturna baština prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da predstavlja prioritet svih savremenih državnih politika Ministarstvo kulture Crne Gore svake godine priprema program zaštite kulturnih dobara koji se radi u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, nacionalnim programom razvoja kulture i programom rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu. Ovim programom planirana je podrška finansiranja i sufinansiranja programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore tj. za realizaciju projekata i programa iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti.

Ove godine, dakle programom za 2015. godinu predviđeno je osam projekata arheoloških i konzervatorskih istraživanja kojima će biti obuhvaćeno 15 lokaliteta na kojima će se izvršiti arheološka i konzervatorska istraživanja. Napomenuću samo neke. To je Crvena stijena, praistorijski lokalitet u okviru projekta "Putevi kontinuiteta", istraživanje antičkih lokaliteta kao što je antička, sjeverna nekropola na Duklji, Riječani u opštini Nikšić, srednjovjekovni grad Svač, brdo Đuteza sa fortifikacionim sklopom iz drugog vijeka prije nove ere, Martinička Gradina, Oblun pored istočne obale malog blata na Skadarskom jezeru, Obod Crnojevića, arheološka istraživanja u Risnu, četiri nekropole stećaka u Pljevljima itd. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam koleginice Filipović.

Izvolite ministre.

PAVLE GORANOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Poštovana gospođo Filipović, cijeneći značaj arheoloških lokaliteta i podataka od značaja za ukupnu istoriju Crne Gore koji se, između ostalog, crpe i kroz arheološka istraživanja, Ministarstvo kulture kao prioritete kroz godišnje programe zaštite i očuvanje kulturnih dobara planira i finansijski obezbjeđuje primjenu projekata kojima je, pored osnovnog cilja usmjerenog na dobijanju podataka o kulturnoj prošlosti, predviđena izrada konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera na otkrivenim arheološkim ostacima i pokretnim nalazima. Posebno bih pomenuo projekat "Putevi kontinuiteta" koji se već četvrtu godinu primjenjuje, čiji je cilj da se petogodišnjim istraživanjem prikupi dovoljno informacija koje bi bile osnov za definisanje kontinuiranog života i naseljavanja na teritoriji, prevashodno centralne Crne Gore, od praistorije do danas.

Ciljanim istraživanja poznatih i vrlo značajnih arheoloških nalazišta od kojih ste neke i pomenuli, dobiće se određeni broj podataka iz različitih vremenskih perioda čime će se dati veliki doprinos daljim naučnim, arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, kao i zaštititi kulturnih dobara Crne Gore. Publikovanjem, prezentovanjem i dostupnošću građe stručnoj i široj javnosti biće u velikoj mjeri razriješene određene nepoznanice iz kulturno istorijske prošlosti Crne Gore. Projekat "Putevi kontinuiteta" je značajan, između ostalog, zbog toga što obuhvata u jednom turnusu istraživanje centralnog dijela Crne Gore u kojem je najveća koncentracija neistraženih lokaliteta, revalorizacija jednog broja kulturnih dobara od nacionalnog značaja i, na kraju, dobijanje velikog broja podataka iz kulturne prošlosti Crne Gore i konačno izrada stručnih i naučnih publikacija.

Tokom 2015. godine vršiće se arheološka i konzervatorska istraživanja na crvenoj stijeni, sjevernoj nekropoli Duklje, pomenuli ste je, srednjovjekovnom gradu Svaču, Đutezi, Gradini Martinića, Oblunu, Obodu Crnojevića, utvrđenju ... budvanskom akvatorijumu, lokalitetima carina i gradina u Risnu, Risanskom zalivu, nekropolima stećaka u Pljevljima, starom rudniku u Šćepan Polju, a finalizovati konzervatorski projekti i sprovesti konzervatorske mjere na ostacima ranohrišćanskog sakralnog objekta na Đutezi, monumentalnim grobnicama u Riječanima, dijelu arhitektonskih ostataka na Svaču, lokalitetu carine u Risnu, ostacima antičkog mozaika Villa urbana u Risnu, praistorijskom tumulu u Kujavi u Opštini Danilovgrad, ostacima ranohrišćanske bazilike u Samogradu, ostacima fortifikacije na Medunu, ostacima donjih bedema tvrđave Ribnica, nastavak aktivnosti na infrastrukturnom uređenju Crvene stijene i formiranju laboratorije i muzeja za istraživanje i konzervaciju i prezentaciju nalaza sa ovog veoma značajnog praistorijskog lokaliteta. Takođe, arheološka istraživanja, izrada konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera na jahti kralja Nikole u barskom akvatorijumu, crkvi Svetog Nikole u Podvrhu, Bijelom Polju, manastir Beška, crkvi Svetog Tome u Prčnju, ... u Dubravi i crkvi Pahomije Komanin na Svetim Vračima u Orahovcu.

Takođe, napominjem da u saradnji sa Ambasadam Sjedinjenih Američkih Država sprovodimo arheološka istraživanja na ostacima mlina Ivana Crnojevića, a sredstvima Ministarstva kulture izradiće se konzervatorski projekat i sprovesti odgovarajuće konzervatorske mjere. Nakon realizacije arheoloških i konzervatorskih istraživanja, u zavisnosti od dobijenih rezultata obaveza nosioca istraživanja je da izradi konzervatorski projekat kojim će se definisati režim i mjere zaštite na arheološkom lokalitetu, kao i na pokretnim nalazima koji su otkriveni prilikom arheoloških i konzervatorskih istraživanja.

[Type text]

Nakon toga, pristupa se implementaciji konzervatorskog projekta koji je od presudnog značaja za njihovo očuvanje. U prethodnom periodu Ministarstvo kulture je realizovalo veliki broj konzervatorskih projekata, što svjedoči o tome da je u ovoj oblasti ostvaren značajan napredak, ali i da se predani rad Ministarstva i stručnjaka iz ove oblasti zaštite kulturne baštine nastavlja.

Na kraju, uvjeravam vas da smo posvećeni očuvanju, valorizaciji i odgovarajućoj prezentaciji kulturnih dobara, kao i jačanju svijesti o vrijednostima kulturne baštine, njenoj ulozi i mjestu u kulturnom, turističkom i ukupnom razvoju Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar kolegice? Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Zahvaljujem Pavlu Goranoviću, ministru kulture, na iscrpnom odgovoru. Zaista se slažem da je kulturna baština prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da, kao što sam već rekla, predstavlja prioritet svih savremenih državnih politika. Takođe, isto toliko je značajno da pored istraživanja koja se odrade na arheološkim lokalitetima i konzervatorska istraživanja, bitan je dalji tok šta se dešava sa artefaktima koje otkrijemo. Jer, ako ne uradimo konzervatorske projekte, ako ne sačuvamo pokretna i nepokretna dobra, onda je bolje bilo da nijesmo ni radili istraživanja. Raduje me što ste rekli da je urađen veliki broj konzervatorskih projekata i da je formirana i laboratorija i da će biti formiranje muzeja jer će ovi podaci biti od značaja svima onima koji se bave naučnim istraživanjima. Mislim da bi možda bilo dobro, kao jedan moj predlog, da svima nama koji smo zainteresovani da znamo šta se dešava na polju kulturne baštine, možda na sajtu ili nekim publikacijama omogućite da možemo da koristimo podatke vrlo značajne koje govore o kontinuitetu kulturnog života na ovom našem području. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama kolegice Filipović.

Sljedeće pitanje je poslanica Ljerka Dragičević. Izvolite kolegice.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena Skupštino, uvaženi ministre sa suradnicom, uvažene građanke i građani Crne Gore, na osnovu mog poslovnčkog statusa, u prilici sam da postavim poslaničko pitanje gospodinu ministru kulture Pavlu Goranoviću. Pitanje glasi:

Što je, gospodine ministre, sa izvještajima komisija Ministarstva kulture koje su izradile revalorizaciju kulturnih dobara Crne Gore, a Vlada ih usvojila prije šest mjeseci i kada će se isti naći na sajtu, odnosno kada će se postupiti po izvještaju, odnosno implementirati?

Obrazloženje: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture Crne Gore se 2010. godine reorganizirao i transformirao u upravu za zaštitu kulturnih dobara. Za pet godina nove uprave, komisije Ministarstva kulture su radile revalorizaciju kulturnih dobara koju je Vlada usvojila prije šest mjeseci. Taj izvještaj komisije za revalorizaciju je nepristupačan jer ga nema na sajtu. Inače, rad Uprave za zaštitu kulturnih dobara je, izgleda, državna tajna jer

[Type text]

nijednu informaciju o njihovom poslu ne možete da saznate. Nemaju sajt niti se smatraju upravno odgovornim da svoja rješenja i ostale programe postave na sajt, kako bi crnogorska javnost znala što oni rade. Tako na primjer, novogodišnji ukrasi, splet crijeva ili Rešidov DNK, kako ih građani zovu još uvijek sramotno ukrašavaju budvanske bedeme koji su od 2. do 15. stoljeća, iako je mjesna zajednica podnijela krivičnu prijavu državnom tužiocu 16.12.2014. godine, a odobrenje Uprave za kulturna dobra je dato, vjerovatno, u ovoj godini jer je Centar za kulturu Budve zahtjev podnio 30.12.2014. godine. U nizu obraćanja Upravi za kulturna dobra dobija se odgovor da procedura obraćanja nije po propisu.

Gospodine ministre, rad Uprave je tajna, a propadanje kulturnog dobra je javno i očigledno svima. Nesposobnost Uprave da skinе sa bedema nakaradne ukrase je vaša neodgovornost, a sramota države Crne Gore što će svaki iole obrazovani turista da vidi kako u Crnoj Gori poštuju spomenike kulture. Govori se da u Starom gradu Budva ima preko 1000 ozbiljnih prekršaja koji su devalvirali Stari grad kao kulturno dobro, a da je ogroman dio potpisao raniji Zavod tj. Uprava. Ti pojedinci su sebi dali za pravo da mijenjaju urbanistički projekat usvojen od najrelevantnijih stručnjaka ondašnje Jugoslavije, što je krivična odgovornost. Danas u Starom gradu živi samo 150 stanovnika, a nekad ih je bilo 1000. Svojim privremenim rješenjem opština Budva je cijeli grad i okolinu pretvorila u jednu džinovsku kafanu koja radi samo noću, a po danu izgleda kao džinovsko magacinsko skladište. Stanovnici se iseljavaju, grad je doživio prenamjenu od autentičnog srednjovjekovnog grada u kafanu, a Ministarstvo kulture samo šuti. Najavljuje se projekat o kojem sekretarijati za planiranje ne znaju ništa, po kome se napada sav prostor oko budvanskih bedema i s mora i kopna.

Gospodine ministre, da li ste vi odlučili kao i bivši ministar turizma Sekulić kada je studentima arhitekture rekao - Budvu treba pustiti da propadne do kraja? Što ćete uraditi po izvještaju komisija za revalorizaciju i kada i hoćete li pokrenuti odgovornost za ovakvo uništavanje Starog grada, bilo opštine, bilo uprave, bilo pojedinih službenika, pravnih i fizičkih lica? Da li ste u stanju da zaustavite svakodnevno propadanje kulturnog dobra? Kakve sanacione mjere predviđate? Odgovor sam zamolila i u pisanoj formi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Postavili ste nekoliko pitanja u jednom pitanju. Sigurno će ministar uspjeti da se snađe. Izvolite ministre Goranoviću.

PAVLE GORANOVIĆ:

Uvažena gospođo Dragičević, daću odgovor na više pitanja koja ste postavili sa uvjerenjem da Ministarstvo kulture neće ćutati po ovom kao ni po drugim pitanjima iz ove oblasti.

Izvještaj o implementaciji projekta revalorizacije kulturnih dobara Crne Gore sa zaključcima usvojila je Vlada na prijedlog Ministarstva kulture u trećem kvartalu 2014. godine. Ovaj izvještaj je javni dokument i nalazi se na web sajtu Vlade. Projekat revalorizacije kulturnih dobara je projekat kojim je po prvi put urađena analiza kulturnih vrijednosti svih kulturnih dobara u Crnoj Gori i stvorena baza podataka o cjelokupnoj kulturnoj baštini Crne Gore. Projektom je obrađeno skoro 3.000 objekata i oko 100.000 predmeta čime su stvoreni uslovi za efikasnije donošenje i sprovođenje programa zaštite, očuvanja i upravljanja

[Type text]

kulturnim dobrima, kao i za efikasnije apliciranje za dobijanje finansijskih sredstava od domaćih i međunarodnih donatora i fondova.

U okviru ovog projekta urađen je i elaborat o revalorizaciji Starog grada Budva sa bedemima i bastionima koji će nakon finalizovanja aktivnosti na izradi sajta Uprave za zaštitu kulturnih dobara biti dostupan široj javnosti, a koji je kao i druga akta iz domena rada Ministarstva kulture i Uprave dostupan javnosti u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama.

Poštovana poslanice Dragičević, u odnosu na iluminaciju Starog grada, kao što smo u odgovoru na vaše pitanje u martu mjesecu naglasili, ovom prilikom podsjećam da je izdatim konzervatorskim uslovima Sekretarijatu za gradsku infrastrukturu i ambijent opštine Budva i saglasnosti Javne ustanove, muzeji i galerije Budva na elaborat privremene iluminacije bedema Starog grada kojima je ova iluminacija tretirana kao novogodišnje ukrašavanje privremenog karaktera naložena je i izrada konzervatorskog projekta trajne iluminacije bedema do kraja drugog kvartala koji je u toku, što će podrazumijevati i uklanjanje novogodišnjih ukrasa. Vaše upućivanje da su u Starom gradu sprovedene nestručne intervencije koje za glavni cilj imaju prilagođavanje objekta novim potrebama i namjenama najčešće shodno pretpostavljenim komercijalnim i drugim interesima, konstatovano je stručnim izvještajima i Ministarstva kulture i institucija, kao i elaboratom o revalorizaciji Starog grada Budva. Intervencije su rađene uz nepoštovanje urbanističkih projekata iz 80-ih godina i mnogobrojnih konzervatorskih projekata rađenih od strane stručnih institucija. Ministarstvo kulture, odnosno Uprava za zaštitu kulturnih dobara u skladu sa svojim nadležnostima, zakonu i predloženim mjerama iz dokumenta koji se zove elaborat o revalorizaciji Starog grada Budva, preduzeće mjere u odnosu na sve nelegalne intervencije, kao i na intervencije kojima je uz datu saglasnost nadležnih institucija devalvirana kulturna vrijednost pojedinih objekata u Starom gradu. Ministarstvo kulture nakon završetka projekta ulazi u sljedeću fazu zaštite kulturnih dobara koja se odnosi na pripremanje master plana ulaganja u kulturnu baštinu Crne Gore koji će sadržati podatke o pokretnim i nepokretnim kulturnim dobrima u Crnoj Gori, čije loše stanje zahtijeva izdvajanje finansijskih sredstava za sprovođenje odgovarajućih konzervatorskih mjera. Važno je naglasiti da je proces zaštite kulturne baštine dugotrajan proces u kome važnu ulogu imaju ne samo državne već i lokalne institucije iz oblasti kulture, ali i pojedinci, stručnjaci koji predstavljaju ovu profesiju. Upravo zbog toga je njihovo angažovanje neophodno kako bi se ovaj kontinuirani proces koji je jedan od prioriteta Ministarstva kulture mogao sprovesti na pravi način.

Na kraju, sve koji ne budu uvažavali zakone iz ove oblasti usklađene inače sa najboljim evropskim iskustvima, treba na odgovarajući način sankcionisati jer je kulturna baština jedan od temelja Crne Gore, a obaveza svih nas je da odgovorno i posvećeno vodimo računa o našem bogatom kulturnom nasleđu kao vrhunskoj vrijednosti crnogorskog multikulturnog bića. Na kraju, slažem se sa vama da ovi dokumenti kao i svi drugi iz ove oblasti nadležnosti Ministarstva kulture treba da budu potpuno otvoreni, dostupni i javni. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Hoćete li komentar kolegjinice? Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Izgleda sam treća danas koji je relativno, relativno sam zadovoljna odgovorom, pošto su dvoje kolega prije mene sa gospođe Kovačević odgovorima bili baš zadovoljni.

Meni se čini da se nešto pomaklo. Milo mi je da razumijete tu stvar jer bivši ministar nije baš to dobro razumio. Sigurni budite da ne pričam, u oči sam to rekla, ne pričam nikome iza leđa. Kada kažete da će se voditi računa, da će se sve one greške koje su bile ispravljati na određeni način, svjesni smo svi toga da je to jako skupo i jako dugo traje. Sretna sam da se bazilika ove godine počinje raditi. To je velika stvar. Moram da vam kažem, Uprava za zaštitu, oni su to sada stavili, to nije bilo nego vjerovatno kada ste tražili podatke, pa su ga brže bolje metnuli. Moram da kažem da vi morate da nađete načina sa opštinom, pošto u našoj opštini ne znaju da to cijene ni valorizuju niti znaju što im to donosi. Oni ne znaju to. Morate ih stisnuti dobro jer oni to nagrdiše. Vjerujte da su sve ovo što svi to imaju potpisano ... sa ove strane ko je što činio. Vjerovali ili ne, od potresa, znači kada se Stari Grad obnavljao nije bilo nanovo da se pogleda što je, da se to napravi ako nešto treba, ako nešto treba dodati, nije bilo revizije uopšte. Revizija je potrebna za sve. Ako vi ne budete oči otvorili i gledali što, uvijek ću vam napominjati, to sigurni budite. Meni je bitna ne samo Budva nego uopšte svaka starina treba da se zna, jer to je nešto što nam daje sliku nas nekada, a vjerujte ko upropaštava spomenik generacija prije i njegov će se upropastiti. Mislim da je došlo stvarno vrijeme da se to, ne vjerujem da je Ralević company pitao kada su pravili nebudere Zavod ili Ministarstvo, ne daj bože, da li može to da podnese Stari Grad i kako treba da izgleda. To ne vjerujem, to me ne možete ubijediti sigurno da nisu pitali. Ja vama vjerujem i kažem relativno sam zadovoljna. Sve što bude, biću u stanju da vam kažem, čak i u ličnoj komunikaciji daću sebi to pravo da vas obavijestim ako je nešto kako ne treba. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vama, kolegkinice Dragičević.

Poslanica Tanasijević ima sljedeće pitanje, a neka se pripremi poslanik Popović. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre sa saradnicom, poštovane kolegkinice i kolege, poštovani građani, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore ministru kulture Crne Gore gospodinu Pavlu Goranoviću postavila sam sljedeće poslaničko pitanje:

Ravnomjieran razvoj kulture je jedan od prioriteta koji su utvrđeni Zakonom o kulturi i nacionalnim programom razvoja kulture. Da bi se obezbijedio ovakav razvoj kulture, Ministarstvo je u obavezi da podrži realizaciju projekata i programa iz ove oblasti na cijeloj teritoriji Crne Gore. Šta je na ovom planu Ministarstvo kulture uradilo do sada, koje su mjere i aktivnosti sprovedene, kakvi su rezultati ostvareni i koji su dalji planovi u tom smislu"?

Obrazloženje: Ravnomjieran razvoj kulture utvrđen je kao javni interes čije ostvarivanje obezbjeđuju država i opštine, a realizuje se kroz različite mjere i aktivnosti predviđene srednjoročnim strateškim dokumentima. Među njima najznačajniji je nacionalni program razvoja kulture koji je Vlada Crne Gore donijela 2011. godine na period od pet godina, a njegova implementacija je planirana godišnjim akcionim planovima. Tim dokumentima definisani su razvojni prioriteti u kulturi, jačanje pravne i institucionalne infrastrukture,

[Type text]

obezbjeđivanje stabilnih izvora prihoda za kulturu, valorizacija i revalorizacija kulturnih dobara, osiguranje efikasne primjene integralne zaštite kulturne baštine, promocija kulture itd.

Među prioritetima od posebnog značaja je i ravnomjeran razvoj kulture koji podrazumijeva intenzivnu saradnju sa lokalnim samoupravama na usvajanje opštinskih razvoja kulture, saradnju sa opštinskim institucijama kulture, na usvajanju opštinskih programa razvoja kulture, saradnju sa opštinskim institucijama za realizaciju programa kulture na sjeveru, obezbjeđivanje sredstava za izradu i realizaciju projekata u oblasti kulturne baštine i kulturnih dobara itd. U odnosu na uspostavljeni model decentralizacije u kulturi ravnomjerni razvoj je u svim zakonskim i strateškim dokumentima pozicioniran kao jedan od veoma važnih principa koji treba da doprinese razvoju ove oblasti u cjelini i na svim nivoima. Zato sam postavila pitanje šta je ovim povodom Ministarstvo kulture uradilo do sada i šta je planirano da se uradi u narednom periodu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, poslanice Tanasijević.
Izvolite ministre.

PAVLE GORANOVIĆ:

Poštovana gospođo Tanasijević, zahvaljujem se na interesovanju za ovo veoma važno pitanje iz naše oblasti. Kao što ste rekli, prioriteti razvoja kulture su utvrđeni Zakonom o kulturi i nacionalnim programom razvoja kulture dok se akcionim planovima definišu različite mjere i aktivnosti, čijom realizacijom se doprinosi ukupnom razvoju kulture.

Pored inoviranja zakonodavnog okvira institucionalnog i kadrovske jačanja sektora kulture, strateškog planiranja, obezbjeđivanje ravnomjernog razvoja je jedan od temeljnih prioriteta, posebno ako se ima u vidu multikulturalnost naše zajednice i obaveza decentralizacije kulture. Za realizaciju tog prioriteta država je propisala različite mjere i aktivnosti koje sprovodi Ministarstvo kulture uz intenzivnu saradnju sa lokalnim upravama. Među najznačajnijim aktivnostima koje smo do sada realizovali na planu ravnomjernog razvoja kulture su podrška programskim aktivnostima institucija kulture i pojedincima i disperzija programa na cijeloj teritoriji Crne Gore. Projekti zaštite i očuvanja kulturne baštine, dalje program Cetinje - grad kulture 2010-2015. i realizacija dva posebna programa podrške kulture koji se odnose na sjever Crne Gore i grad Nikšić. Osnovni model podrške u kulturi je usklađen sa evropskim iskustvom i praktikuje se pod istim ili sličnim uslovima u svim evropskim zemljama namijenjenim programima i projektima koji su od javnog interesa u lokalnim samoupravama, a čiji su realizatori i producenti institucije kulture ili pojedinci, odnosno realizatori autorskih projekata.

U prethodnih osam godina Ministarstvo kulture je obezbijedilo podršku za realizaciju ukupno 2.471 projekat iz oblasti likovne i muzičke umjetnosti, filmskog i pozorišnog stvaralaštva, književnosti, programa manifestacionog i festivalskog karaktera. Od navedenog broja 1214 projekata se odnosi na Podgoricu, šest primorskih opština, Cetinje, Danilovgrad i Nikšić, a 998 na opštine sa sjevera Crne Gore uključujući od prošle godine Petnjicu i Gusinje. Takođe, opština Nikšić je od 2014. godine obuhvaćena posebnim programom podrške u okviru kojeg je realizovano 259 programa različitog sadržaja. Za realizaciju ovih projekata država je uložila znatna materijalna sredstva. Ukupno je izdvojeno više od sedam miliona

[Type text]

eura od kojih je za programske aktivnosti sjevernog regiona obezbijeđeno gotovo dva i po miliona eura, a za Nikšić tokom prošle i ove godine po 360.000 eura.

Pored programskih aktivnosti država je u velikoj mjeri doprinijela povoljnijem stanju infrastrukture u kulturi, posebno u sjevernom regionu gdje je obezbijeđena sanacija i rekonstrukcija 16 objekata kulture koji su istovremeno opremljeni i savremenom scenskom tehnikom. Po istom modelu obezbijeđena je rekonstrukcija nikšićkog pozorišta, kao i sanacija i adaptacija Scene 213 u Nikšiću. U okviru programa "Cetinje - grad kulture" rekonstruisani su, adaptirani i sanirani brojni objekti kulture u Prijestonici. U oblasti kulturne baštine kroz program zaštite i očuvanja kulturnih dobara obezbijeđen je stručni tretman za oko 200 kulturnih dobara. Evidentno je da je navedenim vidovima podrške u prethodnom periodu znatno unaprijeđena oblast kulture u cjelini i obezbijeđen kvalitativni iskorak u organizaciji i realizaciji kulturno umjetničkih programa.

Međutim, složenost sektora kulture podrazumijeva ne samo nastavak aktivnosti na realizaciji ovih razvojnih prioriteta već i dosljedno sprovođenje drugih mjera koje unapređuju sve djelatnosti kulture posebno na lokalnom nivou. U tom kontekstu, u narednom periodu usredsređićemo se na jačanje saradnje sa opštinskim organima vlasti, u cilju uspostavljanja strateškog planiranja razvoja kulture, reorganizacije javnih ustanova i redefinisanja njihovog programskog profila na način koji će obezbijediti cjelovito korišćenje svih lokalnih, kulturnih potreba, intersektorsko povezivanje i saradnju, kreiranje novih programskih sadržaja kojima se afirmišu i promovišu trajne vrijednosti crnogorske kulture koje su u našem zajedničkom nasljeđu. Vlada Crne Gore pažljivo kreira kulturnu politiku uvažavajući kulturne posebnosti Crne Gore. Naša misija je očuvanje i afirmacija crnogorskog identiteta i na tome ćemo posvećeno raditi u narednom periodu.

Na kraju, želio bih samo da vas podsjetim da je Ministarstvo kulture ove godine preuzelo obavezu da Vladu informiše o stanju u oblasti kulture u opštinama, tako da ćemo na kraju godine imati jedan dokument koji će nam biti dobra osnova za smjernice šta dalje činiti u ovoj oblasti.

PREDŠJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Želite li komentar? Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ:

Hvala na odgovoru koji sam, evo, dobila i u pisanoj formi. Smatram izuzetno važnim posvećenost Ministarstva realizaciji koncepta ravnomjernog razvoja kulture, naročito iz razloga što se crnogorska kultura temelji na vrijednostima tradicije i savremenih iskustava, uz uvažavanje različitosti, različitih kulturnih izraza svojstvenih stvaralaštvu i kulturnoj baštini. Vjekovno prožimanje brojnih kultura na teritoriji Crne Gore obezbijedilo je utemeljenje njene kulturne raznolikosti. S toga, valorizacija kulturnog identiteta i savremeni pristup kulturi moraju biti zasnovani na ravnomjernom razvoju culture na teritoriji Crne Gore, zato smatram izuzetno važnim i vaš odgovor i smatram da sam vam postavila jedno pitanje od suštinskog značaja za razvoj ne samo kulture, nego i ekonomije, turizma i ostalih grana i djelatnosti u Crnoj Gori.

Ovakvom pristup kulturi je od izuzetnog značaja i zbog integracionih procesa, kako ste rekli, koji imaju za cilj doprinos uspostavljanju evropsko-kulturnog prostora, razvoj

[Type text]

umjetničko-kulturnog stvaralaštva, promovisanje znanja o evropskoj istoriji, kulturi Evropske unije, razvoju evropsko-kulturne baštine, podsticaj dijaloga ili akulturaciju među kulturama.

Evropska unija politiku u oblasti kulture najšeće određuje kao jedinstvo u raznolikosti. Takvim konceptom razvijaju se programi koji podstiču različitost, a istovremeno afirmišu zajedničke evropske vrijednosti. Ta politika omogućava zastupljenost svih kulturnih identiteta i postojeće granice pretvara u zonu kooperacije na dobrobit i nacionalnih i evropske kulture.

Evropska kultura je utemeljena na principima otvorenosti, humanizma, dijaloga i vrhunskim vrijednostima civilizacije i predstavlja mozaik nacionalnih i regionalnih kultura. Crna Gora ulaskom u Evropsku uniju može podići i obogatiti sadržaj kulture da pri tom zadrži kulturne karakteristike, svoju kulturnu autentičnost, samosvojnost i na taj način imati nešto što je tipično za Crnu Goru, što je dio njenog kulturnog identiteta, odnosno njene kulturne autohtonosti. Interkulturalizam i multikulturalizam kao modeli globalnog ... kulturnog razvoja predstavljaju novu mogućnost i korak u zbližavanju i razumijevanju ljudi i kultura, polazeći od stanovišta da su sve kulture jednako vrijedne i da se nalaze u stalnoj interakciji. Zato je ravnomjerni razvoj kulture toliko važan i zato je važan što je on postao jedan od prioriteta u Crnoj Gori.

Iz vašeg odgovora se vidi da je mnogo urađeno na polju ravnomjernog razvoja kulture i smatram da bi u kontinuitetu trebalo njegovati ovakav koncept, jer je to doprinos ne samo kulturnoj valorizaciji Crne Gore u evropskom prostoru nego i napretku Crne Gore, kao države.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegini Tanasijević.

Posljednje pitanje namijenjeno ministru kulture Pavlu Goranoviću, postaviće kolega Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijasporo, poštovani predstavnici Vlade,

Prvo, na početku da se zahvalim. Dobili smo upravo odgovore na postavljena pitanja i u moje i u ime poslanice Dragičević.

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Što se događa sa neslavnim decenijskim pokušajima realizacije kapitalnog projekta enciklopedije Crne Gore, što je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti uradila na veoma značajnom projektu za našu državu i koliko je sredstava do sada naša država opredijelila za ovu svhu?

Obrazloženje:

Izgleda da Crna Gora nema sreće sa institucijama i kapitalnim projektima. Možda se to najbolje odslikava kroz pregled nastanka i djelovanja CANU i neslavnih pokušaja realizacije projekta Enciklopedije Crne Gore.

CANU i Enciklopedija Crne Gore su paradigma svega što u kulturi i nauci prati našu državu. Prije 24 godine, nakon ukidanja Leksikografskog zavoda Crne Gore, nakon dvogodišnjeg mrcvarenja, a ukinut političkom odlukom zakonom 1991.godine, treći put razmatrano da se pokuša da se Endiklopcija Crne Gore radi u CANU, ali nije urađeno ono što se očekivalo od institucije koja bi trebala da služi na ponos jednom narodu i državi.

[Type text]

Podsjećam, da ideje o formiranju naučnih i kulturnih institucija vežu se za početak 50-tih godina prošlog vijeka, Crna Gora je nastojala da se izgradi kao moderno društvo sa svim neophodnim ustanovama.

Na prvom mjestu se razmišljalo o formiranju naučnog društva akademije. Na pomisao o Leksikografskom zavodu koji bi priredio Enciklopediju Crne Gore, došlo se 1953 - '54.godine, tada je iz prvog izdanja Enciklopedije Jugoslavije ispala odrednica Crnogorci, da bi godine 1956.godine bila ukinuta Crnogorska redakcija prvog izdanja Enciklopedije Jugoslavije. Formulisan je i usvojen Zakon o društvu za nauku i umjetnost Crne Gore 1971.godine uz poštovanje procedura konstituisanja društva završeno je 1973.godine.

Jedan od ciljeva društva bio je da promoviše vrijednosti crnogorskog naroda i da kroz nacionalne afirmišu i univerzalne vrijednosti u Crnoj Gori. Društvo je opet na osnovu zakona preraslo u Akademiju nauka, odnosno CANU 1976.godine.Tada je rečeno da je CANU osnovana kako bi doprinosila daljoj nacionalnoj afirmaciji crnogorskog naroda i njegovoj ravnopravnosti u Socijalističkoj i samoupravnoj Jugoslaviji. Na žalost, od afirmacije ostalo je malo što i ako najavljavani nijesu urađeni projekti istorije Crne Gore, istorije crnogorske književnosti, likovne umjetnosti, kritičkog izdanja Njegoševih djela. Naišle su godine kada su o projektima iz istorije književnosti, umjetnosti odlučivali ljudi koji su se ježili na pomen bilo kakve crnogorske odrednice i nastala je prijeka potreba da osnivanjem DANU, Dukljanske akademija nauka i umjetnosti čiji je status kao pravne crnogorske institucije i danas nedefinisan. Nastaviću malo kasnije.Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam kolega Popoviću.

PAVLE GORANOVIĆ:

Poštovani gospodine Popoviću,

Na žalost nijesam u mogućnosti da cjelovito odgovorim na ovo vaše pitanje koje je, naravno, veoma interesantno. Naime, saglasno članu 17, tačka 9 Zakona o Crnogorskoj akademiji, nauka i umjetnosti Crnogorska akademija nauka i umjetnosti u vršenju svoje djelatnosti treba da pripremi Enciklopediju Crne Gore, a odredbom člana 24, stav 1, tačka 8 Zakona, Skupština Crnogorske akademije nauka i umjetnosti usvaja Izvještaj o radu, te bi s toga trebala da je Skupština upoznata sa sadržajem Izvještaja o radu CANU. Izvještaj o radu za 2014.godinu u kojim je trebalo da bude i Izvještaj o realizovanim aktivnostima po ovom pitanju nije dostupan Ministarstvu kulture, s toga na žalost nijesmo u posjedu informacije o realizaciji kapitalnog projekta Enciklopedije Crne Gore.

Ministarstvo kulture do sada nije finansiralo aktivnosti i projekte Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i još jednom ističem da Ministarstvo kulture nije nadležno za realizaciju ovog projekta, ali svakako da dijelimo vaše razmišljanje da je izrada Enciklopedije Crne Gore izuzetno važna za crnogorsku kulturu, nauku i umjetnost uopšte. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite komentar kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Znam da je ... CANU, da je u nadležnosti Ministarstva nauke, tu je bilo i malo zbrke kome će ići ovo pitanje, ali evo nastaviću.

Bilo je u CANU i veoma vrijednih projekata. Ne može se poreći, samo je simptomatično da neki identitetski, crnogorski ili nedaj Bože projekat o našim manjinama nije se mogao pojaviti. Tako i projekat enciklopedije tri godine čami u fijokama CANU, pare i to ne male redovno uzimane nije se pojavila ni jedna odrednica. Zato je i riješeno da se formira posebna ustanova koja bi realizovana enciklopediju i Leksikografski zavod je počeo sa radom 1981.godine. U naletu AB revolucije Leksikografski zavod je prinesen na žrtvu kao isuviše crnogorska institucija. Građu je preuzela CANU i opet po starom ništa nije urađeno. Što sad vrijedi činjenica da je ukidanje Leksikografskog zavoda bila velika greška. Kao što se bilo lake ruke kada je ukidan Leksikografski zavod, tako je i sada dovoljno upotrijebiti zakon ili napisati novi. Treba formirati respektabilnu akademiju od DANU i CANU koja će biti najumnija institucija na usluzi i naroda, i države od akademika kojima je jedina matica Crna Gora, a ne dobro raspoređenih da rade u korist štete Crnoj Gori.

Naravno, uz dužno poštovanje prema manjem dijelu akademika CANU. Međutim, kad vas neko stalno vraća na početak, nipodaštava sve napore i nastoji obesmisлити sva pregnuća, nužno je i neophodno podsjećati na sva nepočinstva koja se u tom smislu provode prema Crnoj Gori.

Ostatak vremena ću iskoristiti da i ja konstatujem ono što je konstatovala poslanica Dragičević, da se vidi da se u Ministarstvu kulture nešto pomjera i da vi nećete dalje ćutati, da vam se zahvalim što vidim da je taj napor učinjen. Inicijativa Liberalne partije da se sa bedema na ulazu u Stari grad Budva ukloni tabla koja je falsifikovanje istorije, da je Ministarstvo kulture kroz pomoćnicu ministra gospođu Ljesar, konstatovala da se to mora izvršiti. Naravno, tabla je postavljena 1931.godine, da je srpska vojska oslobodila Budvu 08.novembra 1918.godine, naravno nema ni logike, istovremeno je srpska vojska oslobodila Budvu, a podgorička Skupština je održana i okupirana je Crna Gora. Naravno, tada nije bilo nikakvih ni vojski u Budvi, tako da nije niko ni mogao da oslobodi Budvu 08.novembra 1918.godine, ali naravno, struka će to da riješi i svakako ja pozdravljam taj vaš napor. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama.

Ovim smo završili pitanja koja su bila namijenjena ministru kulture Pavlu Goranoviću. Zahvaljujem mu se za učešće u današnjem radu. Naravno, ovim završavamo današnji tok sjednice. Nastavljamo sutra u 10:30h kada će ministar prosvjete Predrag Bošković odgovarati na postavljena pitanja, a nakon završetka poslaničkih pitanja vraćamo se na našu petu sjednicu, na raspravu o tački 13, a to je Predlog zakona o kooperativama. Nakon toga ćemo raspravljati Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu. Hvala vam.

02.06.2015. godine

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, nastavljamo sa šestom posebnom sjednicom prvog redovnog zasijedanja.

Ostao nam je još ministar prosvjete gospodin Predrag Bošković i pitanja koja su njemu namijenjena. Prvo pitanje postaviće poslanica Branka Bošnjak.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Moje pitanje glasi:

Molim Vas da objasnite prosvjetnoj javnosti, a sad je postalo poznato i široj javnosti, šta vas je motivisalo na ponovni izbor gospodina Branimira Kostića za direktora Stručne medicinske škole u Podgorice.

Zašto ovo pitam? Ima veze i sa mojim prošlim pitanjem, ali ću konstatovaću da u stvari ta jedna samovolja DPS-a prilikom izbora direktora škole je sve prisutnija. U ovoj školi gospodin Kostić Branimir, iako je protiv njega podnijeta krivična prijava zbog zloupotrebe službenog položaja i nesavjesnog rada u službi od 26.02.2014. godine čime se krši Zakon o državnim službenicima i namještenicima. Nije njihovo bilo da, što je bilo i u slučaju Anđić, oni podnose dokaz da nisu krivično osuđivani, niti da se vodi postupak već je to bilo u nadležnosti ministarstva, jer onaj poslodavac je taj koji treba to da provjeri. Provjerila sam kod suda.

Neki od dokaza za zloupotrebu službenog položaja jesu sledeći: prvo je nezakonito istjerao profesora matematike Milana Kovačevića sa posla i poznato je ovo njegovo bez ikakvog disciplinoskog postupka i to se radilo o čovjeku narušenog zdravlja koji je preležao infarkt srca, koji je dijabetičar zavistan od inzulina. O tome se nije vodilo računa i doveo je maltene u pitanje njegov život zbog šoka koji je doživio usled otkaza, a nije htio ni da mu da zapisnik inspeksijskog nadzora da bi se čovjek upoznao pred tu sjednicu, famoznu Nastavnog vijeća gdje je on njemu dao otkaz bez ikakvog disciplinoskog postupka. Da on tu školu doživljava kao svoju prćiju, to smo i skoro imali prilike da vidimo u slučaju ove nastavnice kojoj je dao otkaz, bez vođenja disciplinoskog postupak. I on očigledno smatra da tu može da radi šta god hoće i da mu ne trebaju nikakvi postupci ni dokazivanja. Onda kada Vi kao ministar naredite da se uradi nešto drugo on onako pognute glave za javnost kaže da se ipak predomislio i da su učenici tražili. Mislim da takav jedan čovjek ne može nikom da dijeli moralne lekcije a posebno što sam sigurna da bi u nekim gorim situacijama kad bi fotografisali šta on radi mogli naći njega u mnogo gorim nekim pozama nego što je ona slika sa facebook-a profesorice koja predaje neku grupu farmaceutskih predmeta. Ne sjećam se imena ali nije ni važno.

Druga stvar je nezakonito zapošljavanje i obezbjeđivanje časova matematike za snahu Miomira Anđića, tadašnjeg inspektora i tu je jedna grupa koja je stvorila jedan klan i koja smatra to svojom privatnom prćijom. Prosto bez objavljivanja javnog konkursa, već putem

[Type text]

preuzimanja iz Osnovne škole "Vuk Karadžić" gdje je imala stalni radni odnos i punu normu časova, to je suprotno opštem Zakonu o obrazovanju i vaspitanju, članovima 100a, 101, 101a i 109 bez javnog konkursa nije mogla biti primljena, a to je samo dokaz da se sve namješta.

Ja sam Vas i pitala ranije, zašto u toj školi imamo dva pomoćnika, a jedan od pomoćnika je upravo žena gospodina Anđića, a Vi ste mi rekli kao još je u mandatu, a onda nisam dobila ni dokaz do kad traje mandat. U svakom slučaju to tako ne smije da se radi i tu u toj školi ta jedna grupa je degradirala tu školu. Nastaviću u odgovoru na vaše pitanje.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Boškoviću, izvolite, odgovor na pitanje.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala, gospođo Bošnjak. Šteta je što onaj dan nijesmo imali prilike da oba pitanja raspravimo zajedno, jer su povezana i jedno i drugo, očigledno.

Kao odgovor na ovo što ste Vi dali mogu da vam citiram sljedeći odgovor:

Odredba člana 80 opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju "Službeni list" taj i taj po propisima se direktor javne obrazovno vaspitne ustanove bira na osnovu javnog konkursa i podnesenog programa razvoja ustanove. Saglasno navedenom odlukom o izboru kandidata od 31.decembra 2014.godine, Branimir Kostić profesor fizičke kulture izabran je za direktora javne ustanove Stručne medicinske škole u Podgorici. Imenovani je izabran za direktora, imajući u vidu da ispunjava opšte uslove propisane Zakonom o radu i posebne uslove propisane članom 78 stav 2 opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju, a na osnovu podnijetog programa razvoja navedene ustanove kao i njegovih profesionalnih referenci koje će obezbijediti ostvarenje programa i unapređenja kvaliteta obrazovanja vaspitnog rada javne ustanove Stručna medicinska škola u Podgorici.

Što se tiče cjelokupne situacije koju ste pokušali na ovaj ili onaj način predstaviti kroz oba pitanja vezano i za gospodina Anđića i za gospodina Kostića, mogu reći da, kao što ste i vidjeli iz ovog odgovora, ne postoje zakonske prepreke da se gospodin Kostić izabere za direktora. Znam ga i lično i ne smatram da je loš kandidat što se tiče direktora škole. Da li je mogao biti zatečen na fotografijama u nekom drugom stanju, kako Vi govorite? Ne znam i ne želim da ulazim u te detalje, to će svakako vrijeme pokazati. Da li je ono neprimjerena fotografija od strane jednog prosvjetnog radnika koja se pojavila na maturskoj večeri? Jeste. Nadam se da ćete se u tome složiti sa mnom. Da li je bila ishitrena reakcija? Moje mišljenje je bilo da jeste i od strane samog direktora škole. U svakom slučaju, situacija se završila na dobrobit, prije svega učenika, koji mislim da treba da budu u fokusu pažnje svih nas i da njihovo obrazovanje sa jedne strane, vaspitanje sa druge strane koje je jednako važno kao i obrazovanje mora biti u fokusu i mora svi da se ponašaju skladno moralnim načelima, jer to nema propisano zakonom, složićete se sa mnom.

Što se tiče gospodina Anđića, svakako ću postupiti po onom što sam i obećao, s tim što moram da vam kažem sljedeće: Provjerio sam sva dokumenta, dobio sam sva dokumenta gospodin Anđić nije krivično osuđen za zloupotrebu službenog položaja. Mogu li samo da završim, ja sam Vas saslušao vrlo pažljivo. Gospodin Anđić je po privatnoj tužbi, od

[Type text]

strane jednog profesora, tužen, ne po službenoj dužnosti. Po zakonu ne postoji mogućnost da mu se da otkaz po tom ako nije prekršio službenu dužnost. To Vi znate. On više nije prosvetni inspektor, shodno odluci prethodnog ministra prosvjete od prošle godine, odnosno po njegovom zahtjevu, a odluci ministra prosvete postavljen je za savjetnika za mjesto sa stručnom spremom koja mu odgovara shodno njihovim referencama, znate da je profesor doktor i to matematike. Tako da ne znam šta bi moglo ministarstvo više da postupi.

Ako vi imate mogućnost, volio bih zaista i cilj mi je da sredimo stanje za koje se slažem sa vama da u prosvjeti pojedinim školama zaista postoje dosta duboki problemi i ako smatram da je kadar koji radi u školama, bilo osnovnim bilo srednjim veoma dobar. Naravno, treba ga iskoristiti na najbolji mogući način, a za to su svakako najzaduženiji i time treba da se bave upravo menadžmenti škola, odnosno direktori i pomoćnici direktora. Trudiću se u svom mandatu koliko budem zaista mogao shodno i zakonskim normama naravno, koje mi dopuštaju da se time bavim da se ako postoje neregularnosti svedu na najmanju moguću mjeru. Ovo je onaj odgovor najiskreniji, najčistiji i ono što vam mogu prezentirati u ovom momentu kada je u pitanju ovaj slučaj o kojem Vi govorite više puta i koji ste govorili i u javnosti, ne samo u ovom Parlamentu.

Što se tiče pomoćnika direktora ono što je jedino tačno, to vam je dostavljeno i u onom pisanom odgovoru koji nije bio za poslaničko pitanje, nego je bio isključivo vaše interesovanje kao predstavnika naroda i po tom modelu ste i dobili odgovor od Ministarstva prosvjete. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar, kolegice?

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Ministre, neću se složiti sa Vama samim tim, a to smo svi znali i zašto je podnio ostavku gospodin Anđić, bilo je dovoljno da se ponovo ne imenuje na neku funkciju zbog toga što je kršio i to je radio službeni organ, zato što je kršio Zakon o sprečavanju sukoba interesa i Zakon o državnim službenicima i namještenicima. Ja ću vama podnijeti dokaz, čovjek je priznao na sudu da je krivično pravosnažno osuđen i da je platio kaznu od 1 000 eura, to sam vam donijela danas i prosljediću vam, odnosno daću vam sad. Očekujem da ispunite obećanje koje ste dali.

Iznenaduje me da ste onako branili, s obzirom da niste bili sigurni a makar ste znali za ovo kršenje sukoba interesa zbog toga on nije čovjek za tu funkciju, samo i iz tog razloga a da ne kažem ovaj gori. To da li u privatnoj nekoj tužbi, mislim da to prosvjeta ne treba da gleda. Meni su to ljudi koji sto metara oko prosvjetnih institucija ne bi trebali da priđu, kad bih se ja pitala, ali na žalost još uvijek se ne pitam.

Što se tiče gospodina Kostića, neko ko ne sprovodi disciplinski postupak i na taj način se obračunava i to ciljano sa pojedinim zaposlenim mislim da ne zaslužuje tu funkciju. Vi ćete provjeriti da li je izvjesna snaha gospodina Anđića zaposlena po proceduri. Ona je preuzeta bez javnog konkursa i to govori o ovoj igri. Igra je vođena tako da se zloupotrebljava položaj i na taj način što se reforme stručnog obrazovanja izvode tako da se ciljano povećavaju časovi nekima da bi se neko mogao zaposliti i od jednom mi u Medicinskoj školi imamo časova

[Type text]

matematike koliko hoćete pa nam i babice uče sve godine matematiku, samo zbog toga da bi se nabacio fond časova da bi te izvjesne osobe bile zaposlene, što urušava naš obrazovni sistem.

Sigurna sam negdje i to vam dajem kao ideju Državnoj revizorskoj instituciji, a i Vi kao ministar koji bi trebali da kontrolišete rad škola i svega onoga što mi datiramo iz budžeta. Voljela bih da provjerite tamo i kako su se sredstva trošila i od onih para koje su se dobijale Medicinska škola za iznajmljivanje prostora Univerzitetu Mediteran, jer to je relativno nova škola kojoj nije trebalo puno opreme. Ništa se skoro nije uložilo a nisu mala sredstva dobijena po tom osnovu, jer su oni imali vjerovatno saglasnost ministarstva da prihoduju od iznajmljivanja prostora. Prema tome, vidjećete i tu kako se radi. Inače ta je škola počela da bude na lošem glasu, što je meni žao. Smatram da pomenuti gospodin Kostić je značajno doprinio urušavanju ugleda te škole, a Vi ćete ovdje u ovom materijalu ne samo za Anđića, nego i za njega i za te postupke imati priliku da vidite.

Samo bih dopunsko pitanje.

Dopunsko pitanje glasi:

Ukoliko u ovim dokazima koje Vam ja dam, za gospodina Anđića ste mi rekli, ali za gospodina Kostića hoću da čujem od vas, ukoliko bude nezakonito primljena, bez javnog konkursa, kršeći zakon, da li ćete razriješiti i gospodina Kostića sa mjesta direktora Medicinske škole u Podgorici?

PREDSJEDAVALJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, koleginice Bošnjak.

Ministre, čuli ste dopunsko imate pravo na odgovor. Ukoliko želite sada ili u pisanoj formi možete dostaviti, kako god hoćete.

Izvolite, sada.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Gospođo Bošnjak, ne samo gospodina Kostića, nego svakog direktora škole u Crnoj Gori koji bude radio mimo zakona i mimo procedura biće smijenjen sa te dužnosti, jet to zakon nalaže. Dakle, ne morate me podsjećati i tražiti dopunsko pitanje za nešto što zakon podrazumijeva i nalaže. Rekao sam Vam za gospodina Anđića, kažem Vam za gospodina Kostića i bilo kog drugog kojeg gospodina Kostića u obrazovnom sistemu Crne Gore ako krši procedure i krši zakon ne pristaje da bude na mjestu na koje je izabran. Samo vam kažem da zakon kaže jedno i po tome moramo da se ponašamo. Mi ne možemo nekog otpustiti jer on ne pokriva ni jednu funkciju, recimo za gospodina Anđića, ne pokriva ni jednu funkciju, on je savjetnik za Gimnaziju Ministarstva prosvjete. Dakle, ne postoji funkcija na koju je izabran da bi mogli sad da ga maknemo na neko drugo mjesto jer je prekršio. Samim odlaskom sa mjesta inspektora u prosvjeti on je otišao sa neke funkcije. Jedino možemo da mu damo otkaz, a to zakonom nije moguće. O tome vam govorim.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje ministru Boškovću, postaviće doktor Radosav Nišavić.

Izvolite, a neka se pripremi koleginica Jonica.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani gospodine ministre,

Koristeći poslovničku mogućnost postavio sam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Šta je preduzelo i šta će preduzeti Ministarstvo prosvjete nakon dobijanja Izvještaja komisije koja je izvršila kontrolu poslovanja škola krajem prošle i početkom ove godine i tom prilikom utvrdila mnoge nepravilnosti?

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi.

Naime, nešto na osnovu informacija iz medija, a nešto iz razgovorim sa prosvjetnim radnicima saznao sam da je krajem prošle a i početkom ove godine kvalitetna komisija Ministarstva prosvjete i Sindikata prosvjete izvršila inspekcijski nadzor u radu osnovnih i srednjih škola. Tom prilikom ustanovljeno je niz nepravilnosti u radu škola. Ustanovljeno je da veliki broj škola ne poštuje akte o sistematizaciji radnih mjesta, da se u mnogim školama prave vještačke norme, da pojedini direktori ne poštuju zakon pa ne preuzimaju tehnološke viškove nego na slobodna radna mjesta primaju nove radnike po svojoj volji, a da radnici koji imaju 20 i više godina radnog staža ostaju bez norme, a samim tim i bez dijela ličnog dohotka. Da se raspisuju konkursi za pripravnike ne poštujući pri tom program Vlade za stručno usavršavanje, a time praveći privilegije pojedincima, jer znamo da se pripravnici drugačije finansiraju i iz kojeg budžeta. Da ima osoba koje ne rede, a na platnom su spisku, da ima direktora koji po svojim stručnim kvalifikacijama ne odgovaraju mjestu koje pokrivaju, da ima direktora koji su VD stanaju i više godina, da mjesto učitelja pokrivaju ljudi koji nemaju učiteljski fakultet, da pojedine strane jezike predaju osobe koje ne posjeduju stručnu spremu niti sertifikat za taj predmet i tako dalje.

Ovo pitanje sam vam postavio, jer znam da imate Izvještaj pomenute inspekcijske kontrole i očekivao sam i vaš pisani odgovor radi boljeg komentara.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Nišaviću.

Ministre, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Hvala, gospodine Nišaviću,

Tačno je da je komisija koju je formiralo Ministarstvo prosvjete, odnosno ministar prosvjete u kojoj su ušli predstavnici ministarstva i predstavnici sindikata napravila sveobuhvatnu analizu škola osnovnog i srednjeg obrazovanja. Rješenje ministra prosvjete od 17.septembra 2014.godine formirane su dvije radne grupe koje su čini predstavnici Ministarstva prosvjete i Sindikata prosvjete. Zadatak radnih grupa odnsio se na utvrđivanju usaglašenosti i obračuna zarada i platnih spiskova sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizacije radnih mjesta u pretškolskim, osnovnim školama, osnovnim školama za osnovno muzičko obrazovanje, stručnim školama, resursnim centrima, mješovitim školama i gimnazijama.

Radne grupe su bile dužne da u predviđenom roku izvrše zadatak da sačini Izvještaj o utvrđenom činjeničnom stanju i dostave ga ministru prosvjete na uvid. Radne grupe su izvršile zadatak u roku koji je utvrđen rješenjima, sačinili Izvještaj o utvrđenom činjeničnom stanju i dostavile ga ministru prosvjete na uvid. Na osnovu navedenih izvještaja ministarstvo

[Type text]

prosvjete sprovodi konstantne i kontinuirane aktivnosti u cilju realizacije preporuka koje su date u Izvještajima na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja. Naime, sve obrazovne i vaspitne ustanove su već obaviještene o obavezi da do 30.juna 2015.godine formiraju odjeljene vaspitne grupe u skladu sa preporukama koje su navedene u Izvještaju.

Takođe, Uprava za inspekcijske poslove, odnosno odsjek za inspekciju za prosvjetu i sport će vršiti kontinuirani inspekcijski nadzor u pogledu primjene zakona drugih propisa i opštih akata u ustanovama iz oblasti pretškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja, strunog obrazovanja, visokog obrazovanja i nauke, vaspitanja i obrazovanja lica sa posebnim potrebama, obrazovanja odraslih i učeničkog i studentskog standarda. Ono što je činjenica, jeste da je upravo ta komisija formirana kako bi se zajedno sa sindikatom ostvario kompletan uvid u ono što je trenutno stanje po pretškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, resursnim centrima i tako dalje.

Tačno je da da je bio određeni broj nepravilnosti i jedan dio velikih tih nepravilnosti odnosio se na neke seoske škole na kojima nije i u najboljoj mogućoj volji ispoštovati potpuno zakonsku proceduru zbog toga što ne postoje kadrovi koje bi ta mjesta pokrivali. Tačno je, takođe, da je u pojedinim školama utvrđeno da postoje nepravilnosti koje su neprihvatljive. Neki od tih menadžmenta škola su već sankcionisani, neki će biti u narednom periodu i to je onaj kontinuirana aktivnost koju ministarstvo prosvjete sprovodi i cilj nam je da dođemo do najoptimalnijeg rješenja kada su škole, odnosno obrazovne ustanove u pitanju i cilj. Dakle, upravo iz tog razloga donijeli smo rješenje da se ministarstvu dostave na uvid sva zaposlenja, da je nemoguće po tom osnovu napraviti sad neke veće iskorake, ali za to nam je potreban jedan duži vremenski period. Siguran sam da možemo to pitanje iskristalisati na najbolji mogući način kako bi smo ostvarili uštede koje bi kasnije išle prema zaposlenima u prosvjeti i poboljšali njihov životni standard što i jednim dijelom makar kada je interes sindikata bio i glavni cilj zbog kojeg je sve ovo organizovano.

Svakako da je jedna od aktivnosti bila i to što smo već ove godine 140 ljudi isplatili otpremninu, koji su proglašeni tehnološkim viškom. Imamo do kraja ove godine još jednu akciju po tom pitanju upravo kako bi se napravio najoptimalniji broj časova, raspored tih časova i kako bi se ove nepravilnosti koje su uočene i otklonile i čitav sistem se doveo u jedno stanje apsolutno optimalne aktivnosti koja je neophodna kada je u pitanju obrazovanje.

Zbog toga svakako dobre su nam sugestije svih zaposlenih. U ministarstvu postoji kancelarija koja se ovim bavi i svakako ljudi koji se ovim bave i svaka informacija koja postoji o nekim nepravilnostima dobro došla je u ministarstvo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Želite li komentar?

Izvolite, kolega Nišaviću.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre.

Očekivao sam ovakav odgovor. Poštujući da ste imenovani za ministra poslije rada i nalaza ove komisije ne smatram Vas posebno odgovornim za ovakvo stanje u školama, pa sam iz toga postavio pitanje šta ćete preduzeti u skorije vrijeme da se ovo stanje dovede u

[Type text]

red i zavisno od toga snosićete i te kako dio odgovornosti. Prije svega, vaše partijsko, misleći ne konkretno na Vas, vaše partijsko postavljenje direktora ne daje za pravo da se zaobiđe javno oglašavanje i da tom prilikom kršite zakon i imenujete na mjesta direktora ljude koji po svojim stručnim kvalitetima ne odgovaraju tom radnom mjestu. Vi ćete iz tog Izvještaja vidjeti o kojim se ljudima radi. Ne posjeduju stručna zvanja i diplome koje po Zakonu o školskom obrazovanju zahtijevaju mjesto direktora. Znači da VD stanje ne može biti duže od šest mjeseci, a ima direktora škola čije VD stanje traje i četiri godine, a i dalje se nastavlja.

Kako je moguće, gospodine ministre, da na jednom radnom mjestu budu zaposlene tri osobe istovremeno? Znači li da se u jednoj školi raspiše konkurs za pripravnike za 15 njih paralelno sa programom Vlade za stručno osposobljavanje visoko školskih kadrova. Može li da se zbuni direktor pa baš da svojoj kćerki isplaćuje platu po prestanku radnog odnosa?

Gospodine ministre, zašto se ne poštuje član 109 Zakona o osnovnom obrazovanju, o preuzimanju tehnološkog viška od strane direktora gdje postoji upražnjena norma za pojedine predmete? Na drugoj strani rekli ste, imamo loš socioekonomski status zaposlenih u školstvu, neriješena stambena pitanja, niske plate, neplaćen prevoz. Na primjer, za prosvjetne radnike koji rade u dvije ili više škola a sami snose troškove prevoza što nekad iznosi 1/4 ličnog dohotka. Ima mnogo problema koji opterećuju školstvo od onih lakše rješivih do onih teže rješivih. Nijesam optimista ni da ćete riješiti ove lakše rješive kao što su postavljenje stručnih ljudi na određena radna mjesta, jer vam je lakše čini mi se, gospodine ministre, da se odreknete nekog studijskog programa nego nekog zaslužnog "DPS kadra". Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Nišavić.

Posljednje pitanje za danas postaviće koleginja Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Koleginice i kolege poslanici, poštovani građani, gospodine Boškoviću,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Koliki je broj studenata koji su u zadnjih osam studijskih godina u Crnoj Gori stekli diplomu primijenjenih osnovnih studija, akademskih osnovnih studija, specijalističkih studija, primijenjenih magistarskih studija, akademskog naziva magistra nauka, akademskog naziva doktora nauka na svim univerzitetima u Crnoj Gori i ustanovama visokog obrazovanja koje su licencirani i akreditovani u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju?

Podatke sam tražila pojedinačno po fakultetima, odsjecima i smjerovima.

Koliko je radnih mjesta sistematizovano u organima državne uprave za koja se traži završene samo osnovne studije? Tražim da mi se podaci dostave ukupno kao i pojedinačno za svaki organ države uprave sa nizivom radnog mjesta i nazivom osnovnih studija. Koliko je novca uplaćeno za upis 2012.- 2013. i upis 2013. - 2014.godine, kao i za polaganje ispita u avgustovskom roku 2013. i 2014.godine. Podatke tražim pojedinačno za sve fakultete svih univerziteta u Crnoj Gori, kao i na koji način su navedena sredstva utrošena na tim fakultetima tokom navedenih studijskih godina.

Postavljam ovo pitanje kao nastavak priče koju smo počeli nakon Vašeg izbora za ministra prosvjete i negdje otvaranja priče o problemima u visokom obrazovanju i otvaranja priče o tome šta nam je donijela a šta nije donijela Bolonja. Priče o tome koliko diploma imamo u Crnoj Gori i kakav je kvalitet tih diploma, koliko diploma se donosi van Crne Gore u Crnu Goru, a kakav je njihov kvalitet, a kakva je uspješnost zapošljavanja upravo tih koji donose te diplome iz nekih gradova za koje i mi u onim dobrim školama u ono vrijeme nijesmo iz geografije znali da postoje i tako dalje.

Interesuje me da vidim, da li ste u ovoj fazi i uradili više od onog što smo pričali na početku ove priče, a to je malo veću analizu efekata načina na koji smo definisali bolonjski sistem u Crnoj Gori i onaj sistem tri plus jedan tamo gdje smisla nema i sve ono ostalo o čemu smo više puta govorili ali i o tome šta dobijaju naša djeca i šta dobija Crna Gora ovim sistemom visokog obrazovanja ali i šta dobijaju fakulteti kako državni i privatni što se novca tiče i kako ga troše, odnosno kako roditelji uplaćuju i šta uplaćuju, na koji način se troše, na koji način bi trebalo to da se troši i do kraja priče, naravno u kontekstu Predloga zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju koji je predložio SNP-e da zaokružimo smisao diplome u Crnoj Gori upravo kroz ono što je državna uprava. Da li mi tu diplomu smatramo ozbiljnom prema broju sistematizovanih radnih mjesta u Crnoj Gori i koliko je smatramo ozbiljnom pokazaće i podaci koje ćete nam vi dati, ali i to da li je važnije da neko dijete koje na državnom fakultetu ne može da prenese jedan ispit da bi upisao sledeću godinu i završavalo fakultet ispoštuje taj redosled koji nije realizovan onako kako se Bolonja u Crnoj Gori realizuje, ali da neko dođe sa diplomom iz Novog Pazara i zauzme radno mjesto u Crnoj Gori i ako znamo da kvalitet te diplome, evo Novi Pazar mi je pao na pamet imamo još gorih fakulteta i diploma koje se donose u Crnu Goru. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolegice.
Ministre Boškoviću, izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, gospođo Jonica.

Evo drago mi je da što ovu priču otvaramo po ko zna koji put, mislim da shodno ovim našim razgovorima možda i nešto dobro napravimo kada je obrazovanje u pitanju.

Ono što ste tražil nalazi se u ovim koricama i to ću Vam svakako proslijediti, jer je ogroman spisak, tražili ste po svakom fakultetu, svakom studijskom programu, tako da ste i dobili. Samo ću ukratko informaciju o globalnim brojevima saopštiti.

Shodno informacijama koje smo dobili od Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Mediteran, Univerziteta Donja Gorica i smostalnih privatnih ustanova visokog obrazovnja među kojima su Fakultet za poslovnu ekonomiju Bar, Fakultet za poslovni menadžment Bar, Fakultet za državne i evropske studije Podgorica, Fakultet za mediteranske poslovne studije Tivat, Fakultet za saobraćaj i komunikacije i logistiku Berane i Fakultet za biznis turizam Budva. Ukupan broj diplomiranih studenata u periodu 2006. - 2014. je sledeći:

Na Univerzitetu Crne Gore u periodu od 2006. do 2014. godine izdatao je 16 167 diploma o završenim osnovnim studijama, 8 000 diploma o završenim postdiplomskim specijalističkim studijama, jedne i druge uključu pretpostavljam, 1 143 diplome o završenim magistarskim studijama.

[Type text]

Na Univerzitetu Donja Gorica u periodu 2010.-2014. od kada je počeo da radi do prošle godine izdato je 757 diploma o završenim osnovnim studijama, 276 diploma o završenim posdiplomskim i specijalističkim studijama i 120 diploma o završenim posdiplomskim i magistarskim studijama.

Na Univerzitetu Mediteran od 2007. do 2014. godine izdato je 1.685 diploma o završenim osnovnim studijama, 615 diploma o završenim posdiplomskim i specijalističkim studijama i 67 diploma o završenim postdiplomskim i magistarskim studijama.

U periodu 2006. do 2014. godine ukupan broj izdatih diploma o završenim osnovnim studijama, posdiplomskim i specijalističkim studijama i posdiplomskim i magistarskim studijama na gore navedenim ustanovama visokog obrazovanja je 31.329 od čega na osnovnim studijama 20.354, specijalističkim studijama 9.320 i posdiplomskim i magistarskim studijama 1.655.

Ministarstvo prosvjete ne posjeduje podatke o broju radnih mjesta sistematizovanih u organima državne uprave za koje se traže završene samo osnovne studije, jer nije nadležno za vođenje evidencije i davanje mišljenja u postupku donošenja Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u organima državne uprave.

Univerzitet Crne Gore ostvario je otprilike između osam i osam i po miliona eura po osnovu naknada za školarine i polaganje ispita. Svi prihodi i rashodi Univerziteta Crne Gore iskazani su u završnom računu Univerziteta koji usvaja Upravni odbor. Za privatne ustanove o visokom obrazovanju nemamo podatke, jer isti nijesu u obavezi da ih dostavljaju Ministarstvu prosvjete. Kao što sam i rekao, u prilogu, ovde je tabelarni prikaz svih ovih diploma po studijskim programima onako kako se treži.

Što se tiče reforme samog visokog obrazovanja, vi znate da sam ja tu priču počeo od samog dolaska na mjesto ministra prosvjete i imali smo Vi i ja jednu jaku raspravu na tu temu i više-manje javnih rasprava o tome.

Dakle, u velikom dijelu ću da se složim s vama oko pitanja odnosa prije svega tržišta rada i tržišta obrazovanja, odnosno kreiranja kadrova prije svega za tržište rada. Vi ste jednom potakli pitanje, da li je Pravni fakultet dobro planirao kada je planirao kroz Bolonju 3+1+1 i da li oni koji završe osnovne studije kasnije mogu da nađu zaposlenje prije svega u državnim organima i u sudovima itd.

Dakle, saglasan sam i vjerovatno da sam bio neko ko je donosio odluke na Pravnom fakultetu u tom momentu razmišljajući o posljedicama kasnije toga možda, ne bih se tako ponašao, nego onako kako je recimo Ekonomski fakultet definisao i sad svršeni studenti ekonomije nemaju problem taj koji imaju svršeni studenti pravnog fakulteta. S druge strane sam isključivo protiv toga da oni koji ne završe osnovne studije u pisuju specijalističke studije, na način kako ste Vi predložili u Vašim amandmanima vezano za Zakon o visokom obrazovanju o kojem ste govorili više puta. Prije svega što smatram da se moraju završiti osnovne studije kako bi se upisivale specijalističke, da jednom napravljena greška ne mora da znači da treba praviti novu grešku da bi se ispravila predhodna greška jer sam uvijek protiv toga, već tražiti nova rješenja koja bi se omogućila tim studentima da završe osnovne studije pa nakon osnovnih studija da upisuju specijalističke studije. Ono što sam pomenuo da smatram da se kvalitetno Bolonja primjenjuje na fakultetima da ne bi bilo potrebe ni za dodatnim rokovima ni za ovom pričom koju vi potičete vezano za prelazak sa osnovnih na specijalističke studije, a to znači da kvalitetno polijemijenjena Bolonja doprinosi boljoj saradnji studenata i profesora, a to znači polaganje ispita tokom čitave godine a ne samo kreiranje

ispitnih rokova i učenje tokom i pred ispitne rokove što je nešto što se Bolonjom trebalo izbaciti da bude prošlost nekog učenja od ranije. Evo, samo ako mogu još, završavam, izvinjavam se, i to je poenta da radimo na kvalitetnoj implementaciji Bolonje mnogo više od onoga to je kroz upisnu politiku smanjiti mogućnost upisa na pojedinim studijskim programima, na taj način kvalitetniji rad profesora i studenata i praktično ukidanje ispitnih rokova da svaki dan može da bude ispitni rok za jednog studenta. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar, kolegice?

Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Ministre, sve ćemo se mi složiti, samo u ovoj priči mi nije jasno što će nam onda ministar prosvjete, ako je sve ovako. Nema kvalitetne Boljonje, jer da je kvalitetna Bolonja onda ne bi bilo potrebe za dodatnim rokovima, ali vjerovatno na sledeće pitanje biste mi odogovorili, ja tu ne mogu ništa. Hoćete li Vi nešto uraditi da dođe do kvalitetne primjene Bolonje u Crnoj Gori? Hoćemo li mi javno i jasno reći što su problemi u primjeni Bolonje? Ali, hoćemo li one kojima nijesmo obezbijedili ono što je smisao Bolonje, a to je ovo što ste malo prije rekli da svaki dan mogu bukvalno da polažu ispite prestati da kočimo davajući prostor nekima drugima kojima ne treba da dajemo prostora, taj dio nijeste stigli da odgovorite ovim raznim diplomama iz raznih gradova širom bivše nam države itd, nego da pokušamo da napravimo nešto od onoga što je naš sistem u Crnoj Gori.

Drugo, složili ste se sa mnom, naravno logično potpuno oko pravnog i ekonomskog fakulteta 3+1 apsurd za Pravni fakultet. Pravnik koji završi osnovne studije neupotrebljiv, ne može da se zaposli u sudu, ne može da se zaposli u nijednoj ozbiljnoj ustanovi, odnosno instituciji koja se bavi tom oblašću, ali što ćemo sad? Vi ste rekli da. Vi ste bili na ekonomskom, tamo su to super osmislili, a što ćemo sa ovim generacijama koje završavaju osnovne studije na pravu nečijom greškom i nastaviće dalje. Oćemo li mi što promijeniti u tome ili ćemo nastaviti dalje da pričamo. Da, dali ste mi podatke koje ste dobili, statistika, toliko sam mogla i ja da sam se potrudila da sam htjela da vas dovedem u poziciju da ovdje kažete brojke, ali ne samo te nego i one druge koje ste izbjegli da kažete. Rekli ste da je 20.354 studenta u Crnoj Gori završilo osnovne studije ali ste rekli da niste nadležni za informaciju koliko je sistematizovanih mjesta sa diplomom Bečelora u Crnoj Gori. Nijeste ispunili obavezu za ove dane od kako sam postavila poslaničko pitanje da se obratite nadležnom u Vladi Crne Gore da vam da taj podatak da biste mi ga dostavili u odgovoru na poslaničko pitanje, pa da dođemo do odgovora da država nije sistematizovala ni 10 ili 15 ili 20 radnih mjesta sa diplomom Bečelora, ali tu diplomu Bečelora smatramo strašno važnom, odnosno diplomom sa osnovnih studija tako da ne možemo dozvoliti da se ta diploma preskoči da bi se išlo dalje a ona nema nikakvog smisla jer i država nije dala nikakav smisao sistematizujući radna mjesta u svom sistemu a kako ćemo dalje da pričamo o tome. Dakle, jedno kontra drugog, i do kraja priča o finansiranju. Dotakla sam se onoga čega znate da treba svi da se dotaknemo ali nekako imamo problem da pričamo o tome. Vi dobro znate kako mogu i smiju da se koriste sredstva od uplate za samofinansiranje. Pričate, osam i po

[Type text]

miliona i o Završnom računu budžeta. Ja sam vas pitala, Vi znate što piše u članu 158 Statuta Univerziteta Crne Gore, evo da se dotaknemo samo Državnog univerziteta kako se smiju koristiti ta sredstva, a da se koriste tako za unapređenje nastave i za razvoj, pa ne bismo imali ovakvu primjenu Bolonje, ne bi nama bilo 100, 200, i 300 studenata u anfriteatrima da se ovoliko para uplaćuje i koristi za ono što piše u Statutu univerziteta.

Dakle, imali smo milion stvari koje se neuklapaju. Složili ste se sa mnom oko ključnih stvari, ništa uradit nećete, isključivo ste protiv onog što sam predložila iako bi to premostilo vrijeme do kojeg biste doveli da se Bolonja možda ako se potrudite i Vi kao ministar počne primjenjivati u Crnoj Gori onako kako treba ali da ne plaćaju naša djeca. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, koleginice Jonica.

Ovo je bilo posljednje pitanje upućeno ministru Boškoviću.

Zahvaljujemo se za doprinos u današnjem radu i ovim zaključujemo 6. posebnu sjednicu prvog redovnog zasijedanja u 2015. godini koja je bila posvećena premijerskom satu i poslaničkim pitanjima.